

مرشد نوری

چالی قوشی

دور دہمی طبع

۷ دن ۱۱ بجی بیکہ قادیار

ناشری :

اقبال کتب خانہ سی صاحبی

حسین

استانبول — آمدی مطبعہ سی

۱۹۲۸

محررک نشر ایدیلش دیکر اثرلری؛

رومانلر

(اقبال کتبخانه سی طرفندن)	چالی قوشی رسملی در
» » »	دوداقدن قلبه
» » »	کیزی آل
» » »	دامنا
» » »	آقشام کونئی
» » »	سوغوش بیلدیزلر (کوچوک حکایه لر)
» » »	تا کری مسافری (» »)
وقت غرنه سی طرفندن	بر قادین دوشبانی

ییه سله

(اقبال کتبخانه سی طرفندن)	خنجر
» » »	اسکی روثیا
» » »	حالش پارچه سی
» » »	بر کیجه فایجه سی
» » »	امیدک کونئی
» » »	عریجه دکلی؟
» » »	پیفته کرامت
» » »	{ غرنه چی دشمنی، شمشیه خرسزی، اختیار سر سری

برنجی قسم

— ۱ —

سر دیوہن باشندہ طیفناز ، کولر یوزلی اختیار پر « سوز » لہ
خونوشان بریا نومعلمہ سی آشانی قوریدوردن سیاہ چار شافلی برقادینک
آغیر آغیر ، دوشونہ دوشونہ کچدیکنی کوردی : « ماسور پانجی بر
خام کچور ... یولی شاشیرمش بر طلبہ ولیہ سی اولہ جق ... خیر
ویرسہ کی ؟ » دیدی :

اوی اختیار معلمہ دہ کورمشدی ، کولہ رک جواب وردی :
— یازیق منزہ مادمازل اورانی ... چالی قوشنی طانیادیکزمی ؟
منز کہ ہونجہ سہہ اونک قہرینی چکدیکز ، یاراما زلفرینہ تحمل
ایتدیکز ... ناصل اولور ؟

پیانومعلمہ سی ایٹانامایوردی . دہلیزی دولدوران کولکھلایچندہ
بر خیال کی سسمنز وٹکندریورون بوقادین جالی قوشی اولامازدی :
— نہ دیورسکنز ماسور ... بن چالی قوشنی طانیازمی ہم ؟
ہو یورویش چالی قوشنک یورویشیمی ؟ فریدہ نک سز ہیچ بویلہ
یورودیکنی کوردیکزمی ؟ چالی قوشی یورومز ، سہ کور ... صو کرہ
کورولتی ایتہدن ، ایصلق چالمادن ، تورکی سویلہ مہدن ، قوریدوردہ
راست کلدیکی ہیکلکرہ ، رسملرہ رء ودرانس پاپوب دیل چیقارمہدن

کچری ؟ امکانی یوق ماسور .. بو عقلای اوصالو ، حتی بر آز حیاندن
نوش بر قادیندی .

مردیون باشنده طیقناز ، کولر یوزلی اختیار پر « سور » له قوتوشان
پیانو معلومه ... (صحنه ۳)

اختیار معامله تکرار کولدی ، فقط یوسف ترکی کولوشنده بر آز
حزن واردی :

— چالی قوشنه دون دیلوماسنی ویردک ... بو کون غانله سی
تزدینه دونیور .. بر از اول اونی ایلك دفعه کیدیکی چارشافک
ایچنده کوردیکم وقت بنده سزک کی شاشیردم، کوزلریه اینا نامادم..
یوی بردن بره اوزامش، یوزی محزون برجیث آمشدی.
مادمازل اورانی آغیر آغیر باشنی ساللادی: — چوق تحف ...
یونچارشافده غریب خاصه لر وار... قادینی یالکزدها کوزل کوستر مکله
قالما یور ... اوکا دیدیککز کی محزون برجیث ویریور.

— یالکز اودکل مادمازل اورانی... دها باشقه سیلرده وار..
بوجو چوق ألجزه کلدیکی وقت طقوز یاشنده بر بیکدی ... «قفس» ده
بولوندینی اون سنه ایچنده ... بیلیرسکزی فریده مکته «قفس»
اسمنی ویرمشدی ... اوت قفده بولوندینی اون سنه ایچنده محبوس
بر قوش کی ایچی ایچنه صیغما دی، تنفس باغچه سنک پارماققلری
آراسندن دیشاری باقارکن یوره کی تیره ردی... نهایت او «بیوک
خلاص» کونی کلدی چاندی. بو خلاص کونی تعیری ده اونکدر..
چالی قوشنه بو کون قفسک قابوسنی آچدق ... «آراق سربستک»
دیدک ... دیندن پاکتیرینی باغلادی، چارشافنی کیدی. بوشن،
قیدسز جوجوغه بردن بره مکدر، ساکت برقادین وقاری چوکمشدی.
کچن سنه طلبه ویردیکم برانشا وظیفه سنی خاطر لایورم ... قیزلریه:
«مکتبدن چیقدیفکز زمان نه یابه جقسکز» دییه سورمشدم.. بو آغیر
سؤال بوتون قیزلری درین درین دوشوندورمشدی، هان هپسی
حیاتدن شهبه و کدزله بحث ایدیورلردی. مکتبدن ایرلق فکری
هپسی متأثر ایدیوردی ... طبیعی یالکز چالی قوشی مستنا ... او
دوشونمکه بیله لزوم کورمه مشدی ... وظیفه سنه شوبله دلچه بر
قاج نسطر یازمشدی: «آه سه وکیلی معلمم ... بویه تحف سؤاللری

هانکی خان جان صیغیتبسی شیطانی سزه الهام ایدر بیلم که... حیاته
 نه می یاباجم ؟ فقط بن اوزون بر اکلنجه ، بر یایرام ایچون پروغرام
 یامقدن دها چوجو قجه رنی تصور ایدم... قیرلانغیجک ، روزکارک ،
 آقار صولرک ، برکله ایله جالی قوشنک پروغرامی اولورمی ؟ مع مافیہ ،
 سوگیلی معلمه ، سزده انکار ایدم سیکز که بو پروغرام سز ، عقل سز ،
 خفیف مخلوقلر هیمزدن دها ای اکلن نورلر .. بیلورم بو سوزلرم
 ایچون بکا قیزاجق سکز ، آرقداشلرم کی « جدیت ، وظیفه ، قداکارلق »
 کله لر یله دولو او بونجی حکایه لر دوشونم دیکم ایچون نوطی قیراجق سکز
 فقط نه یایلم بو بویه .. « مکتبدن چیقدقن صوکرانه یاباجق سکز
 دیورسکز . قشدن قاچان قوش نه یایاز ؟ سو بئر ، صیچراره ، اوتهر ،
 یایرام ایدر ... طبیی بن ده اوبله .. مع مافیہ سزدن آیرلا جفمه بر آز
 متأثر اوله جیم ... کرچه بن بر جالی قوشی یم ، سز ، تعبیریمه دارلما ییک
 بر کیجه قوشی .. بوکار غما سزی ایجه سودم ... هر حالده آراسیره
 سوقا قده تصادف ایدرسک چوق نمون اولاجم ... فقط ولو که سزی
 کورنک ایچون بر دها « قفس » آیاق باصاجفمی امید ایدرسک
 اصلا .. « ایشته فریده نک وظیفه سی همان همان بویه یازلمشدی .
 مادمازل « اورانی » قاشلرینی قالدیره رق ، دوداقلرینی بوکرک ؛
 « نهله کالی حالت روحیه دوشرومی ، دیدی ، بن بو قدر هواتی بر
 چوجو غک استقبالنن قورقارم ... جالی قوشی بو تمالارله حیاته
 کندینی اداره ایدمیه جک ... »

انتخیز معلمه درین بر قاعته جواب ویردی :

— ایشته بوراده یا کیلیورسیکز مادمازل ... الی سزه یاقین
 بر زماندن بری بن بوقیز چوجو ققری ایچنده خشر نشر اولویورم ...
 آلمدن بیکلرجه سی کلوب کچدی .. مسلکمک ابتدا سنده بنده سزک

کچی غلواهره قابیلدیم ، یا ککش حکملر و یردیکم اولدی .. فقط بو
 بیکلرجه قیز چوجوغندن برچوغنی حیاندده تعقیب ایتدم .. مغلوبیت
 و موفقیتلرینه ، سعادت و فلاکتلرینه شاهد اولدم ... بونون بو
 تجربه لری شاهد طوته رق سزی تأمین ایدرم که حیاندده تصادف
 ایندی کمز الک ای و الک مسعود چهره لر مهم ملالار ، حدودسز املار له
 دولر مغلق روحلی انسانلر آراسنده یقشمه یور ... فریده یارادیلشده
 اولانلردن هیچ قورقمامالی ... اونلر چوجوقکن شن ، یاراماز ،
 قانیوسز اولویور . انسان صانیور که بو بودکلی وقت هیچ کندیلرینی
 اداره ایدمه جکلر ... فقط بالعکس حیاندده الک چوق ثبات ، الک
 چوق تحمل ، الک چوق جسارت کوستره نلر بونلر اولویور ... نه یابوب
 یابوب مطلقا نمون ، حتی بختیار اوله نک یولنی بولیور لر ...

اختیار معلمیه حرارتلی بر طلاق ککشدی ، آلیله تجربه دن تله
 اوزاقلرده کی داغ تپه لری کوستره رک دوام ایتدی :

— شونلره باقیکز مادمازل اورانی . بن هانکی سنه قیش
 موسمنده بوداغلی قارلر آلتده بم بیاض ، بویوک فیرطنه لر ایچنده
 خراب کوردمه او سنه اونلرده اونستده قوتلی بهارلر آجدی ،
 یازلر اولدی . هر موسمک کندینه کوره حقیری وار ... بر اقیکز
 چوجوقلرده یارامازلقدن ، هوا نیلکدن هوسلرینی آسینلر ...
 دوشونمک و چالیشمق وقتی کلدیکی زمان کوره جکسکر نه غیرتلی ،
 نه متحمل انسانلر اولاجقلر ...

تکرار ایدیورم مادمازل بن فریده نک استقبالنن هیچ
 قورقام ... ده ا دون چیتلرده یارام پارچه اولمش قیصه آنکلرینی
 دالغالاندی بر اراق ایب آتلایان فریده بی بر آز اول طانیامادیکز .. بر
 کونده آغیر ، جدی حتی محزون بر قادین اولمش دکلی ؟ ظن ایتمه

يکزر که بویالکر بردال کنارندن بردن بره اوچغه جسارت ایدمه بن
یکی قانادلاشم بر قوش تردیدر... ظن ایتیه یکر که آلیشدینی برلردن
انسالردن آیریلاجنی ایچون دویدینی کیچی بر حزندر ... خایر ...
نجه بو آریلاق کوننده کیزی بر سوق طیبی اوکا بوسبوتون باشقه بر
عاله کیره جکنی خبر ویردی ، بر سوق طیبی اوکا امین بر مشعله کبی
حیاتده دائما اک دوغرو یولی کوسترمه جک .. بن فریده نک مسعود
اوله جغه قائم .. اختیارم ، بلکه او کونلری کورهم . فقط سزدها
کنجسکر .. تصادف سزی و اوئی بوسبوتون آیری یرله آمازسه
بر کون بکا حق ویررسکر .

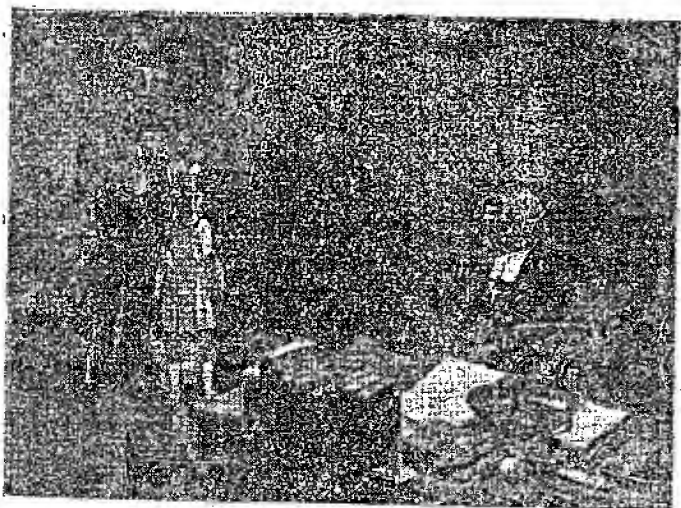
***

فریده مدیره به وداع ایدرکن ایکی دامله کوز یاشینی ضبط
ایدمدی . جالی قوشی آغلا سین ؟ اون سنده نه معلومه لرندن ، نه
آرقداشلارندن بونی کورهن اولمامشدی .

مدیره بش سنه اول اوکا باباسنک وفاتی خبرینی ویردیکی کونی
خاطرلادی فریده اووقت بیلکه آغلاماشدی . آلا کوزلرینی نجهردن
کوروین قارشى داغله دیکه رک بر زمان دوشونمش ، صوکره بویوک
بر جبر نفس ایله کیرپیکرینه طویلانان یاشلری داغیشمیشدی . مدیره
بو اوموملاز متانت و تحمل قارشینسنده صاراروب تیتیرکن کوچوک قیز
حزین حزین کولومهش ، اصل تسلییه محتاج اولان او ایتمش کبی
آلیرینی طوتارق : « زواللی بابام . نه یاپالم ماسور ... هپمز اوله جکر .
اوقدر کندیکیزی اوزمه ییکزر » دیبه اوئی تسلی ایتمشدی . جالی قوشی
اوکون مدیره نک اوداسندن چیتقدقن صوکره هر زمانکندن بر
پارچه دهافضله یارمازلق ایتمش . آقشام مطالعه سنده تبیل چوجوقلرک
دائما یابدقلى کبی باشنی قوللرینک آرمه سنه آلهرق او یومشدی . اوقدره .

ایرتهسی صیاح فریده ینه هر زمانکی شن ، یاراماز ، کورولتوچی
جالی قوشی ایدی .

بوخالره مدیرده دها اوزاق بر ماضی خیالی او یاندیردی . اون
سنه اول ینه بویله بر یاز کونی ایدی . ینه بو اودایه آئنده سکز طقوز

اون سنه اول ینه بو اودایه آئنده سکز دوقوز یاشنده بر قیز چوجوغیله
بر تورک ضابطی ... (صحیفه: ۹)

یاشنده طوبارلاق بر قیز چوجوغیله اوزون بویلی ، یانیق چهره لی
سرت طورلی بر تورک ضابطی کیرمشدی . عسکر خفیف بر ترددن
صوکر ا محجوبانه بر صفوتله شونلری سوبله مشدی : « قیزم فریده یی
سزه تسلیم ایتکه کلدیم . آئنه سی چوقدن غیب ایتدک . شمعدی به قدر
یوبوک آئنه سی یاقیوردی ... یاقینلرده اوده وفات ایتدی . بن موقتاً
استانبولده بولونیورم .. برایکی کومه قدر آرن اوودلفه حرکت ایده جکم ،
چوجوغمی یانعه باریندیرمامه امکان یوق . کرچه استانبولده یاقین

آقربالری وار . فقط بعض سبیلردن دولایی اونلرک یاننده براقش ایسته میورم . قیزم بر آرز خاشاریمجه بونی اولدن سوبلهیم ... قبول ایدرسه کز اوئی سزه براقه کلدیم .

ضابطک یانیق یوزی ، اوزون پیقاری ، آتشی قارا کوزلرنده کی خوشنوله غریب بر تضاد تشکیل ایدن بو محجوب و متوکل اعتماد مدیرده خوش بر تأثیر یامیشدی .

مدیره اوکون ضابطه ویردیکی وعده صادق قالش ، فریده بی کندی چوجوغنی کی سومشدی . اوئی یالکز مدیره دکل مکتبده هرکس سوردی . ذاتاً بویله اولمسه ممکن دکل قهرینی چکه مزلردی . یارامازلی ، آفاجانلی مشهوردی . جیوه کی آله آووجه گیرشی دکلدی . نه نصیحت ، نه تهدید ، نه جزا اوئی اصلاً اوسلانیدیرامامشدی . فقط او بیله مونس بر صوقولنانلی واردی که هر قباحتی عفوایتد بروردی .

مدیره ایلک کیدیکی چارشاقش ایچنده ردن بره اوزایان بویله عزون بروقار وسکون آلان بو کنج قیزی سیر ایدرکن اسکی حاللری . کوزینک اوکنه کتیریور ، یارامازقلربی ، ماسقارالقلربی بررررر خاطرندن کچیریوردی .

بر کون رسم درسخانه سنک اوکندن کچرکن ایچریده بویوک بر کورولتو ایشیتمشدی . چیقلقلر ، قهقهه لر آراسنده نجیف ، خسته قللی بر معامه نك اغلاوجه سنه باغروب چاغیردینی ایشیدیلوردی . مدیره یان یخچر لردن برینه یاقلاشهرق صنفه باقشدی . فریده اُک آرقه صیره دم صاچلرندن کسیدیکی بر طوقام صاجنی طبق بر صاقال کی چکه سنه یایشدرمش ، پاپاس تقلیدلری یایور ، درلو ماسقارالقلر ایدیوردی . چالی قوشی مدیره ایلک کوز کوزه کلیر کلز صیرانک اوزرینه آتلامش ، دعا ایده جک کی بر وضعیت آلمشدی . آللربی چکه سنک آلتندم

کلیدله یور، بوینی بوکوره، پارماغنی دوداقلرینه کونوره رک «صوص» اشارتی یاسور، صوکرده آللریله ده بوسه لر کوندری یوردی. مکتیده ائکچکینه جک کیمسه کندییی اولدیغنی حالده بویله اوزاقدن بوسه لر، نیازلرله اوکا التجا اتجسی مدیره نك پك تحفته کیتش، صنفه کیرسه جدیدنی محافظه ایدمه مەمکدن، قهقهه لرله کولمکدن قورقاراق اورادن اوزاقلاشمیشدی.

ینه برکون اوکا شکایت ککشلر، فریده نك یمکده آرقداشلرینک یمک طاباقلرینه طوز دولدوردیغنی خبر و برمشلردی. مدیره بویارامازه ای بردرس و برمک ایچون بالذات یمکخانه ایشیددی. چوجوق حالا اوراده ایدی ماصه آلتلرندن طوبلادیغنی اکمک قیرینیلرینی طاباقدەکی یمک آرتیقاریلە قاریشديره رق کوچوک بر سپته دولدور یوردی. مدیره سرت بر سسله: - فریده بویاره کل، دیمشیدی. فریده سوپروتی دولو سپتنی اوکلکک ایچنده صاقلامنه جالیشه رق قورقه قورقه مدیره یه یاقلاشمیشدی.

— فریده سن هیچ اوتانما یورمیسک؟
کوزلرینی مدیره نك یوزینه قالدیراراق حیرتله باقمیشدی. بر آز اولکی طوز مسئله سنی چوقدن اونوتمیشدی. دوداقلرینی بوکوره:
— کوپکله یمک حاضر لاق فنا شی می ماسور؟
— هانکی کوپکله؟ نه یمکی؟

— ویرانه ده کی کوپکله... آه ماسور کورسه کزخی کوردکلری زمان نه قدر سونیورلر. دون آقشام تا کوشه باشندن قارشیلادیلر.. ویرانه یه قدر صبر ایدمه یورلردی.. آیاقلریمک آراسنده دولاشیورلردی، بنده اونلر قدر آجیقه سم اوله یاپارم یا.. هر نه ایسه عنادم طوندی. «نافله اوغراشاییک... ویرانه یه کیتمه دن ویرمه م» دیدم.. ظالم

کوپکلی بنی زورله بیه یاتیردیلر ، بنده سیتی صیم صیق ائتکلمک
ایچنه صاقلادم ...

آیاقلرمله تکمه آغغه باشلادم . بن عناد ایتدم ، اونلر عناد
ایتدی .. آز قالسین بنی بیه چککردی ... برکت ویرسین اورادن
بر سیمیدجی کچیوردی .. بنی قورتاردی ...
مذیره بو حکایه بنی حیرتله دیکله مشدی :

— بکی سن ویرانه کیشمک ایچون مکتیدن ناصل چیقیورسک؟
قایجی سنی بر اقیورسی ؟

فریده — برنجی دفعه سنده « ماسور تره زسنی جاغیر یور » دیه
قایجی بنی آلداندم . ایکنجی سنده اینانمایه جغنی بیلیوردیم ... اونک
ایچون سته بیله اوغر امدیم ...

هانی چماشیر خانه نک یاننده بر آلقاق دیوار وارایا ... ایشته اونک
اوستندن آتلا یورم ... اما فوزوم ماسور کیسه به سوله مه ییک ...
بردها قاجیر مازلر ... صو کرا زواللی کوپکلی نه یاپارلر ... او جانوارلر
بکا اطاعتسز لک ایدیورلر اما بن ینه اونلری سو بیورم ... اوله لازم
دکلی ؟ بنده اوقدر چوق یار امازلقلر ، اطاعتسز لکلی ایدیورم .
سز بنی سومه مز لک ایدیور میسکز ؟

فریده نک بوتون قباحتر بنی بویه هیچ فتور سزجه اعتراف اینجه سی
مدیره بنی قیزدیرمقدن زیاده کولدور مشدی . هله صقال وقعه سنده اولدانی
کبی صفوتله الاری بنی قاووشدیرمق : « فوزوم ماسور ... کیسه به
سوله مه ییک . صو کره قاچامام » دیه یالوارماسی اوکا بر آز رقت بیله
ویرمشدی . فریده به جزا ویرمک بهوده ایدی . ساده جه سیتی الندن
آلس : — بن بونلری قایجی ایله کوپکله کوندر بریم . فقط بردها
بویه دیوارلردن قاچار سه لاسنی شاغیده کی کومور لکه کلیدلرم دیمشدی .

مديره كنج قیزی درین بر رفته اویدی : - فریده یار امازلنك،
مفرط نشئهك ایچون سنی دائما آزارلادم .. فقط شیمدی سنك ایچون
اك بویوك دما وتمیم یودر : دائما نشئهکی محافظه ایت... نشئه تمیز ،
هعی حتی نجیب بر شیدر ... حیاتده او یله اوکته کچیلیمه ین فلاکتله
دردلر واردر که اونلره قارشى اك ائی سلاح نشئه وقهقهه در... هایدی
قیزم بختیار اول .. بزه کلنجه، سنی چوق آرایه جفز ... سنکله برابر
مکتبدن بر بهار نفسی ، بر بارجه ضیا اوجوب کیده جک .. زواللی
چالی قوشی ...

۲

فریدهك باباسی نظام الدین بك اسمنده بر سواری بیکباشیدیدی
استانبولده اصل بر عائلهك قیزیله اولندیکی سنه اونى دیار بکره
کوندرمشلردی. نظام الدین افندی آرتق بردها استانبولده دونه مه مش،
آلتی سنه دیار دیار بوتون کردستانی، عراقی، عربستانی دولاشمشدی،
زوجیه سی کزیده خانم نجیف ، خسته بر قادیندی . بویتمز توکنمز
یولجیلقر، یوکسك داغلرک سرت هوا سنه، چوللرک آتشنه دایانه جق
بر وجودی یوقدی . فقط چوق وفا کاردی . بر قادینك قوجاسندن
آیری یاشاماسنی بر درلو عقلنه صیدیرامایوردی . اونك ایچون نه
اقریاسنك اصرارلری، نه اختیار آتشنه سنك کوز یاشلری اونى ضابطك
پشنه طاقیلوب کیتمکدن منع ایدمه مشدی . بیکباشینك عسکرلکی
اوزون بر سیاحت ماجراسنه بکزمه مشدی . بر بری اوسته اوچ درت
آی بر یرده قالدق نصیب اولمامشدی .

هر یکی سیاحت باشلازکن نظام الدین بك اوکا اصرارلرله تکلیف
ایدردی :

— سنی هیچ اولمازسه بر موسم ایچون استانبوله کونده رهم
کزیده . سوله میورسک آمان آکلا یورم استانبولی چوق کوره جکک
کلدی .. هله بالخاصه آنه کی ... بیچاره نك مکتوبلرینی اوقومغه بتم
یوره کیم دایما یور ... نه اولور بر قاچ آی ... صوکر ا سنی یته
ال دیریم ...

کنج قادین حسرتدن ایچین ایچین اریوردی . اوقدر که نه وقت
کوزلرینی یومسه قلندرده کی یالینسک سرین آتاج آلتری ، خراب
ریختمک طاشلارنده چاغلا یه رق آقان صولر ، مکدر بوزلو اختیار
آنه سی بر سراب قونیله خیالنده اویانیور ، قابالی کیریکلرندن یاشلر
صیزیوردی ، فقط کزیده خانم هیچ رنگ ویرمه دن ، بو هجرانلری
هیچ حس ایتدیرمه دن قوجه سنک تکلیفلرینی رد ایده ردی .

— استانبولدن برابر چیققد ، برابر دونه جکز ، بن بوکاعزم
ایتدم .

فریده بو اوزون وز حتمی یولجلیق هنکامه لرندن برنده بر عرب
کوننده دوغش ، ایلک صالینجای بر محفه اولشدی . کزیده خانمک
سود ویرمکه ، چوجوقله اوغراشمغه قدرتی یوقدی . برکت ویرسین
کوبلردن برنده چوجوغی یکی اولش کیمسه سز بر قادینجغز بولشلردی .
فاطمه شن ، جتین ، چوجوق جانلیسی بر قادیندی . فریده یه نه سنک
سودیه برابر کیمسه سز کوکلنک بوتون عبتی ده ویرمشدی . بش سته
اونلردن آیرلادی . کزیده خانم کوندن کونه صولوب اریوردی .
اویله کونلری اولیوردی که اوینک شیرین وقاراکلق بر کوشه سته
بوزولیور ، بر حرکت ایتمه برسوز سوله مکه مجال بولامان آقشاملره
قدر یورغون بر خویلا ایچنده اویوشوب قالیوردی .
چوجوق تمامیه دادیسنک آلنه قالمشدی ؛ فاطمه فریده یی طبقی

چول چوققلری کچی بویوتیور؛ توزدن طوپراقدن، کونشدن
روز کاردن صاقیناوردی.

چوق کره اونی بر بوغچه کی صیرتنه باغلار، ساعتارجه قیزغین
کونشرك آئنده دولاشدیرر، خرما آغاچلرینک تپه سنه چیقار بردی.
باباسی بر آراق دجله ساحلنده کی قصبه لردن برینه یرلشمشدی.
اوسته نك یازی بك فضلہ صیجاق اولمشدی. قورشون کی آغیز بر
حرارت اطراف یاقوب قاوورسیور، کیجه لری یله برلی اهای طوپراق
داملك اوستنده ییلدزلرك آئنده یاری چیلاق بوکالیوردی.

فاطمه قصبه نك اطرافنی خورن آغاچلنک بر کوشه سنده، ایکی
یوکیك قیا آراسینده بر قوغوق کشف ایتمشدی. قوروش بر ایرماغک
بقیه سی بوراسنی مینی مینی بر کول، کیزی بر حوض حاله کتیرمشدی.
فاطمه هر صباح فریده یی اورایه کتیرر، چوققله برابر
سویونه رق صوره کیرردی. بعض کونلر بش آلتی ساعت منادیاً
حوضده قالدقلری اولوردی. صویک ایچنده آلت آلت اوست اوسته
بوغوشورلر، تورکی سویلرلر، ییه جک یرلردی. اویقولری کلدیکی
وقت قوملری کومه له یه رك یاصدیق یاپارلر، وجودلری، صوده، باشلری
دیشاریده قوجاق قوجاغه، یاناق یاناغه اوپورلردی.

بو صو عالمی فریده یی او یله اکلندیرمشدی که قصبه دن آبرلقلری
وقت چوقوق دکزدن چیقان بالیغه بکزمه مشدی. آیلرجه خرچینلق
ایتمس، فرصت بولدیجه البسه لری چیقاروب چیریل چیلاق کزیمک
ایچون باغیرمش، آغلامشدی.

بر کون مکتبده معلمه لردن بری چوققلره، بر خیال تمیزی
یایدیرمق ایسته مش، ایلك خاطر لایه ییلدکلری شیلری، صورمشدی.
صره کندیسه کلنجه فریده درین درین دوشوشمش: «واللهی

بیلیمورم اما ... بن غالباً بر بالقی کبی کول ایچنده دوغدم ... او قدر
دوشونیمورم ... باشقه بر شی بولامیورم ، دیمشدی . خوجاسی
و آرقداشلیری بونی چالی قوشنك صیاحدن آقشامه قدر یورولمەدن
ایجاد ایندیکی ماسقارالقلردن بری صامشیر ، قهتههلرله کولملاردی .
فقط حقیقه فریده نك . اك اسکی خاطره سی بو ایدی . چوجوقانی

فاطمه نك حسرتی اوکا بغدادلی بر سواری
نقری اونوتدیردی ... (صقیفه - ۱۷)

دوشوندیکی وقت کندیسنی
قایلرك آراسنده ، خیال نك
بو بوتوب کینشله ندیکی
دورغون بر کولك ایلنق
صولری ایچنده چیر چیلانق
کوربیور ، باشقه هیچ بر
شی فرق ایده میوردی .
فریده اوزبون ، خسته
آنه دن اولمایه جق قدر
کوربوزدی . دادیسله
کونشلك ایچنده روزکارلرده
آطاج تپهلرنده کیردیکی
حیات اوننی بوسبوتون
قوتلندیرمشدی .

یالکز کوزلری خسته ایدی . ضیا خفیف برقان بوغوسی ایچنده
صولان بو آلا کوزلری ایچیندیکی ایچون اونلری دائماً یاری قابالی
طونار ، کیریکلرینك آرقاسندن قورقه قورقه باقاردی .
فریده نك ایلک مانعی دادیسندن آیرلوق اولدی . کربلاده بولونقلاری
صیره ده فاطمه به ای بر قسمت چیقمشدی . فریده سوددن کیسلش

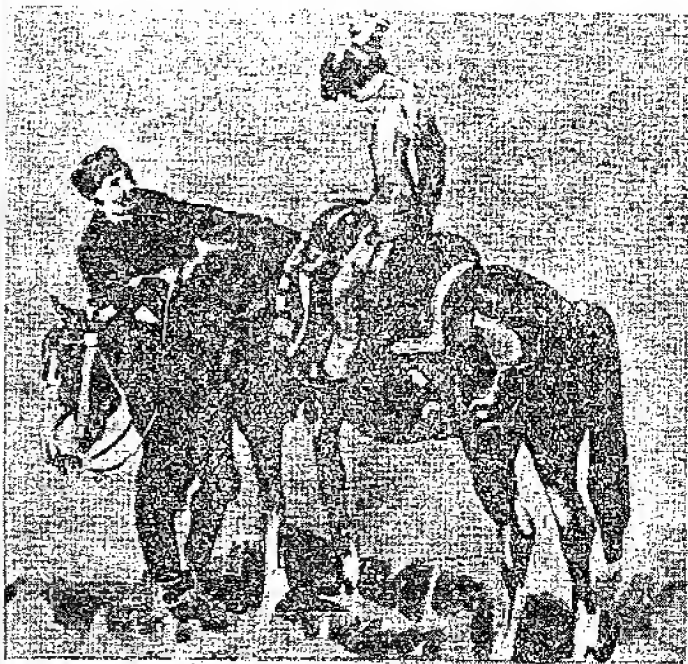
بیگنر کی کونلرجه خبرچینلق ایتدی . خسته اولدی . چوجوق
باباسندن زیاده اوکا آلیشمشدی .

فاطمه نك حسرتی اوکا بغدادلی بر سواری نفری اونوتدیردی .
حسین بر مصادمه اتناسنده قالمه سندن یارالانهرق سقط قالمشدی .
بیکیاشی خدمتچی دیه اونو آوینه آلدی . حسین ده طبقی فاطمه کی
چوجوق جانیلیسی ، دلشمن بر عسکردی . فریده ایلک کوردیکی
کون حسینه سودایی صاددی . صاحبین کوزینی آچدینی دقیقه عسکرک
یاننه قوشار ، یارامازلقدن بورغون و یتاب او یویوب قانجه قدر
آیرلازدی . فاطمه نك قیرلرینه ، آغاچلرینه بدل حسین اونو قیشلهیه
عسکرک ایچنه آلیشدرمشدی .

عسکرک او یون ایجاد ایتکده بویوک بر مهارتی واردی . بونلرک
بر قسمی قضالی ، هیجانلی شیلردی . فقط فریده بونلری ده زیاده
سوردی . اکثری کوچوک قیزی طوب کی هوایه آتوب طومقله
اکلندیردی . بعضاً چوجوغی ضبط ایدمهز ، ره دوشورور فنا
حالیه جاتی یاقاردی فقط فریده هیچ آغلامازدی . حسینه آرارلنده
صیتی بر مقاوله واردی . او بونده بریری آجیرسه آغلامایه جق ،
اوتیه کیلره خبر ویرمه چکدی . فریده عسکری داریلتمق قورقوسیه
بویوک آدم کی سر صاقلامنه آلیشمشدی .

حسین بعضاً قیشله لرده نفرلره ساز چالديرر ، فریده بی سبت کی
تپه سنك اوستنه اوطورنهرق غریب رقصلر ایدردی . عسکر دیز
چوکوب زییلا دجه فریده اونك صاحبینه قولاقلرینه یاپیشیر ،
یوره کی هیجانلر ، قورقورلره چیرینه رق چینقلر ، قهقهه لر آناردی .
بر زمان فریده بی آله کزیمک آلیشدرمشدی . بیکیاشی اوده
بولونما دینی زمان حسین کیزلیجه آخیردن آتی چالار ، چوجوغی

قوجاغنه آلهرق تها يوللرده ساعترجه قوشدوروردی . فقط بو
اکلنجه اوزون سورمه دی . بر کون یاقایی اله ویرمشلر ؛ حسین
بیکیاشیدن ایکی دهشتلی طوقات یمشدی .
کونده درت بش نوبت قاوغا ایدرلر ، بر لرینه آرقالینی دونه رک

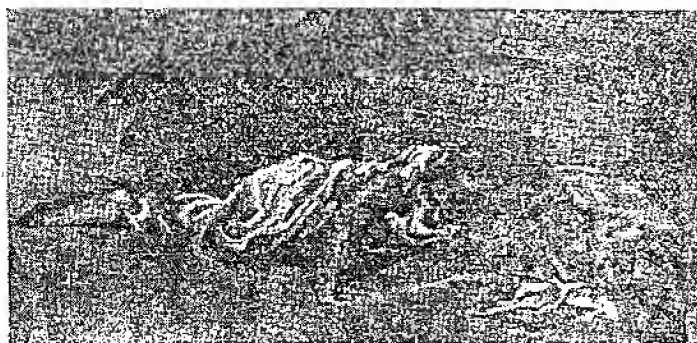

بعضاً چو موغی آتله سوزدریر ... [صحنه ۱۷]

صومور تورلردی فقط بش دقیقه کچمه دن دایانمازلر ، ینه باریشیرلردی .
ایشت فریده نک آلتی باشنه قدر حیاتی بوبله کچدی . آنه سنک خسته لغی
اییدن ایی به آرتمشدی . بیکیاشی زوجه سنی استانبوله کوندرومک ایچون
اذن ایتمه دی . جواب اوزاد بجه اوزایور ، نه اونک ایکی کونده بر

سرعسكر دائره سنه ، مایینه چكدیكى رجاتلغرافلری ، نه استانبولده کی
اقریالریك مراجعتلری نتیجه ویرموردی .

بیكباشی اذنك چیقماستی بکله مك ایچون بیروته اینشیدی . سنه لردن
بری حسرت اولدی دکنزه قاروشمق خسته به بردن بره یکی بر حیات
ویرمش ، سوتن امیدلری بر آز جانلاندیرمشدی . آرتق اسکیمی کی
مکدر بر سکوت ایچنده صولفون و بیتاب یاتمايور ، شاقاقلرنده بر آز
رنك ، کوزلرنده بر پارچا ضیا ایله قونوشيور ، کولومبوردی . حق
اشیالرینه باقق ایسته دی . زوجهنك کزدیکی کورمك بیكباشی
ایچون بویوک بر سعادت اولدی . فقط یاریم ساعت صوکره کنج

خسته بی آچیق بر صندیك کنارنده باشی جاماشیر بوغجه سنك اوسته
دوشمش ، دوداغنده برقان لکسیله اولمش بولدیله .

*
* * *

بیكباشی ایرتی صبح استانبولدن قطعی بر جواب آلمشدی .
پایتخته کله سنه مایینه مساعده ایدلیور ، بوکا مقابل ترفیعاً طرابلسه
کوندریلیوردی .

ضابط ہو ایشہ بر آزدہ ممنون اولدی . زوجہ می یالکز اوله رق
استانبوله کیمه مک ایچون عناد ایتیش : « برابر چیققد برابر
دونه جکیز » دیمشدی . بر آزدہ ہو امل ایچون اولوب کیدن زواللی بی
یابانچی بر طور اغه کومد کدن صو کره نک باشنه اورایه دونمک چوق
کوج و آجی اوله جقدی .

صو کره قاشن آناستک ، اونو بو فلا کتدن مسئول طومعی طبیعی
اولان بو کیمه سز قادینک قارشینسه هانکی یوزله چیقہ جقدی ؟
بوتون بوسیلاردن دولایی طرابلسه تعین ایدمک ضابط ایچون عادتا
تسللی اولدی . فقط زوجہ سنک وفاتی اونو بر ایکنجی آیریاغه قاتلامق
مجبوریتده بر اقوردی . فریده بی استانبوله ، بویوک آنه سنک یانه
کوندرمک لازمدی . بوقاشن آناسه قارشی بر بویوک مروت و مرحت
وظیفه سیدر . چوجو غک اختیار قادینی آووتوب تسللی ایده جکی
محققدی . هم دها بشقه سیلرده واردی . فریده آلتی یاشنه کیریوردی .
اونو الی نهایه خدمتجیلر ، نرلر النده بر اقاماز ، بر قیز چوجو غنی
قیشلده تربیه ایده مزیدی . نظام الدین بک طرابلسه حرکت ایده جکی
کونک صباحی فریده بی حسینہ تسلیم ایدره ک استانبوله کوندردی .

— ۳ —

اختیار خاتم افندی به یدی سنه اول قیزی کوندر دیک یولدن بر
عرب نفرینک قوجاغنده پنه ، یو وارلاق بر قیز چوجنی کلپوردی .
کوچوک بولجی بی بکله مک ایچون یالیده طوپلانان تیزه لر ، یشکله
آغلاشه رق اطرافنه اوشوشد کلری وقت فریده بردن بره اور کدی ،
بر کدی یاوروسی کچی حسینک بویننه طیرماشیدی . اونو عسکرک
قوجاغندن آیرمق ایچون ساعتلرجه اوغراشدیلر . یوزبی حسینک

كوكتە صاقلایور، اوقشامق ، باشنى قالديرمق . ايستە دكلرى وقت وحشى چينقلر قوبارىوردى .

نهايت اونی قانديرمق ایچون بر باباغان قفسی کتیر دیلر . فریده نك یوزی در حال کولدی ، اوزون کیرپیکلرینك ایچندن خسته کوزلریله قوشه یان یان باقرق عسکرک قولاغنه برشی سوبله دی ، حسین : —
بو قوشی بکا ویررلرمی دیور دیدی .

بو یوک آنه اونی اور کوتمه مک ایچون حلیم طائلی بر شفقتله :
« بر پارچه قوجاغمه کلیرسهك اونی سکا ویررم فریده » دیدی چوجوق کولومسه یهرك عربچه بر شیلر سوبله دی . حسین کولهرك ترجمه ایتدی : —
فریده تورکجه سوبله مهنی بیلمز . . . دیورکه خانمك قوجاغنه کیدرسه مینی دوکزمی ؟

ر آز اول کزیده ایچون آغلاشانلر فریده نك تورکجه بیلمه مسنه قهقهه لاله کولدیلر .

بو یوک خانم بو وحشى چوجوغی کندینه ایصیندیرا بیلک ایچون کونلرجه زحمت چکدی . اونی دیزلرینك اوسته آلیر ، کدی یاوروسی آلیشدر بر کبی صاحب لرینی ، چکه سنی اوقشایه رق اوزون اوزون یوزنی سیر ایدردی . بو کوچوک پنه چهره ده قیزینه عائد چیز کیری برر برر بولر چیقاردنجه یوره کندن فریادلر کلیر ، فقط چوجوغی اور کوتمه مک ایچون کوز یاشلرینی ایچنه آقیردی .

فریده بالیده کی حیانه کوچ آلیشدی . قالابالقه باشی خوش دکلدی . اقربا چوجوقلرندن خوشلانمور ، اولرلر اوسته دوشد کچه کوشه بو جاق قاچنیوردی .

کلدیکندن بر قاچ کیچه صوکره فریده بو یوک آنه سنه خاطری صاییلر بر قورقو کچیرتدی . بو یوک خانم اوکا کندی اوداسنده مینی

مینی بر قاریولا قوردورمشدی . کیجه ده بر قاچ نوبت قالفار ، آچیق
هواده ییلدیزلر آلتنده همان یاری چیللاق او یومغه آایشان طورونک
کوجوگ آیاقلریله نه یوب آتدینی اوزتولری دوزمه لیردی .

او کیجه صباحه قارشى اویاندینی وقت فریده نک قاریولاسنی بوم
بوش بولدی . اختیار قادینک عقلی باشندن کیدیوردی . بر قاچ دقیقه
ایچنده بوتون یالی آباغه قالدی . خدمتچیلر اللرنده موملرله اودادن
اودایه قوشویورلر ، یالی بی آلت اوست ایدیورلردی . طاوان آراسندن
سوقاقلره قدر آرامادق بر اراقادیلر ، صهرنجلری آجیدیلر ، قویورلر
دینه فنارلر صاللا دیلر . فریده بر درلو بولونامایوردی .

بردن بره بویوک آتیه نک عقله حسین کلدی . چوجوغک خوینی
میلسه بیسه اوییلردی . حسین باغچه نک بر کوشه سنده کی متروک باغچوان
اوداسندن کورولتوبی دویوب اویانامامشدی . خانم افندی اللده مومله
اورایه قوشمغه باشلادی ، قاپینک اوکنه واریر کن موم سوندی . اختیار
قادین خفیفجه عسکرک قاپوسنه ووردی . جواب یوق . قولاغی قاپویه
قویهرق دیکله دی . حسینک خورولتیلرندن باشقه بر سس ایشیدلیو-
ردی . خانم افندی اصولجه قاپوی آجهرق کیردی . قارا کلقدیه
عسکرک قویننده بیاض بر کومه کورورکی اولدی . بر کبریت یاقدی .
فریده عسکرک کوکسند ، قوللری اونک بویننده دولتمش ، میشیل
میشیل اویوبوردی .

حسین بر قاچ کون صوکر کلدیکی بره دونک مجبوریتند
ایدی . بویوک خانم فریده بی اوندن آبرمق کوچ اوله جغنی آکلادی .
چوجوغک ایچلمه سندن قورقدی . عسکره بر قاچ آی اذن آلمق
ایسته دی . فقط بوکا امکان یوقدی . کیده جکته بر قاچ کون قاله
حسینه ده بر غریب ملال چوکشدی . آرتق فریده ایله بوغوشوب

اویناشیاپور ، یرە چومەلەرك اونی دیزلرینك آراسنه آلیور ، کوجوكلک
بئنه انتاریسنى یوزتە قاپایەرق جوجوق کبی آغلایوردی .

آیریللق کونی پلک حزین اولمشدی . فریده کندینی یردن یرە
چارپوردی . عرب دیکلجیلرندن اوکرندیکی ادا ایله کوجوكلک الاریخ
آجیور ، بونی بویور ، عربجه لسانلرله بویوک آتەسنه یالوارپوردی .

حسیندن آیرلقدن صوکرە فریده کونلرجه یەدن ایچمەدن کییلدی .

بلکه آکلەنیر آوونور دیه برقاچ اقراڭ قومشو و اقراڭ جوجوغی

دعوت ایتشلردی هیچ بریسندن خوشلانیماپور ، جوجوقلری

طاشلە ، دکنکه یانندن قوغیوردی . یالکز یاپاغانی سومشدی . قوشك

چابوجاق اوکرندیکی برقاچ عربجه کلە جوجوكلک خوشە کینمشدی .

اونیش کون صوکوا یروتدن حینک قیمتی بر هدیه سی کلدی .

برقوطو خورما . . . فریده دنیا یی ورسەلر بوندن زیاده مقبولە

کچمزدی . بوغازینە هیچ تھملی اولدینی ایچون خورمارك هپسنى .

بردن برکونده یدی . فقط چکر دکلریلە هفته لرجه اکلندی . برقسنى

ابری ماوی بونجوقلرله قاریشديرەرق ایبلکه دیزدی . کندینە محتم

بر کردانلق یاپدی . کری قالان قسمنی ده باشچەك اوتەسنه بریسنه

دیکندی . آیلرجه هر صباڭ کوجوكلک بر قوغە ایله چکر دکلرک اوچاقلرینی

صولار ، باشچینی بر خورما اورماننه چورەك اولان فیلیزلرک

چیتەسنی بکلردی .

بوکوجوكلک وحشی یارامازقیز بویوک آتەیه دنیا یی اونوتدیرمشدی .

یالی خلقی بر درلو اونکله باشە چیقامیوردی . صباڭ اذانتدن کیجه

یاریسنه قدر اونک کورولتوسی ، قهقهەسى ، تورکونى کسپلیمزدی .

فریدهك سسنى ایشیدیلەدیکی وقت یالی یی درین بر قورقو و تلاش

الیردی . چونکه اونک کورولتو ایتەمسى مطلقا بر یرینی کسیدیکنه

بر بردن دوشوب جاتی یاقدیغه ، اودن قاجدیغه یاخود بر پرده صدالیه
آیاهی دسترله مک ، مندر اورتولری بیویامق کبی مضر برایشه مشغول
اولدیغه دلالت ایدردی .

بر کون سروینک تپه سینه قوشلره بخته و بز پارچه لرله یووا
قورمه چیقار ، برباشقه کون اوجاق باجاسندن طاش آتوب آشچی بی
قورقوتیق ایچون دام تپه لرینه طیرمانیردی .

بر کون قاپینک اوکنده بر مسافری بکله یین بوش بر آرایاه
آتلاش ، قامچی ایله آتی سورهرک طاشلرده پارچالانمیه رمق
قالمشدی . بردفعه ده قوجامان بر چاشور تکه سنی سورویه سورویه
دکزه کوتورمش ، قاییق یاپوب کندینی آقینقیه صالیورمه که تشبث
ایتمشدی .

اقربادن تحف بر ذات فریده نک الیری ایچون « یارماق دکل
اولیسا پنجره سی پارماقانی » دیردی . چونکه بو کوچوک پارماقلا بر
کون یارادن ، بره دن خالی قالماز ، دائما قینه قونمش کبی بز پارچه لرله
صارلی بولونوردی .

اقربا چوجوقلری ایچنده بالکیز بسیمه تیزه سنک اوغلی کامران
ایله کینه بیلوردی . کامران اوندن بش آلتی یاش بو بوک حلیم ، مونس
بر چنوجقدی . قیوبرجق صاری صاحیلری ، نازک بیاض جلدیله بر
ارککدن زیاده نازلی کوچوک برخانم بکزه یین بو چوجوق فریده نک
صوبجه کیمکی بیلیردی . اونک ایچون فریده اونو اوته کی چوجوقلا
کبی استغفال اینمز ، حتی بر آزده سوردی . مع ماقیه بوکار غما بر
کون کامرانه قیزمش ، ایکی قوللری آراسنده زورله طاشیدینی
قوجمان برطاشی تیزه زاده سنک آیاغه براقهرق پارماقلری ازمشدی .
کامرانک جیغلغنی دویانلر تلاش ایله قوشوشورکن فریده بر مایمون

چو بکلیله ایری بر چنارک اوسقنه طیر ماعشدی . نه تهدید ، نه آزار ،
حتی نه عفو وعدلری اونی اورادن ایندیره میوردی . باغچوانی آغاجه
چقارمق ایندیله . فقط باغچوان اوکا یا قلاشدنجه اودها نه لر
دوغری قاچمه باشلادی . آدجغز چیقماقده دوام ایدرسه چوجو غلک
اک اینجه ، اک تهلکلی دالره آتلامقده تردد ایتمه چکنی آکلادی ،
ناچار آشایه ایندی . فریده بی کیجه اولوب اورته لق قارارنجیه
قدر اورادن ایندیره مه مشلردی .

فریده طقوز یاشنه قدر بو بوک آتیه سنک یاننده قالدی و اختیار
قادی سنک صوک سنه لری ایچون خوش بر مشغله ، درین بر تسلی اولدی .
خانم افندی وفات ایندیکی وقت نظام الدین بک تصادفاً استانبولده بولنیوردی .
ضابط طرابلسدن قالدیر یلهرق روم ایلی جته لرینی تعقیبه مأمور ایدلش
غرضندن استفاده ایله قیزی کورمک ایچون استانبولده اوغرا مشدی .
بو بوک خانمک وفاتی نظام الدین بکی مشکل بر موقعده بر اقیوردی .
فریده بی تکرار یاننه آلوب داغ طاش سور وکله یه مزدی . کرچه
بو بوک تیزه ، چوجوغی یاننه المق ایستیوردی . فقط اونی صغینی
کبی تیزه اوینه بر اقق ضابطه آغیر کلیوردی . هم بو تکلیفی قبول
ایتمه مک ایچون ده با شقه سیلرده واردی . خانم افندی دول قالدقدن
صوکره کنیدی اداره ایدمه مش ، رحمتی باشاسندن قالان املاک
نوئوتی خیر سر کهار ، حیه کار صرافلر نده زیان اولوب کیتمشدی .
یالی بورجلره مقابل ضاتیلور ، فریده یه بو بوک آتیه سنکدن هیچ بر
شی قالما یوردی . شو حالده چوجوق تیزه سنک اونده همان همان بر
صغینی موقعنده قالاچق ، کوزه با ته جقدی . نظام الدین بک اوزون
اوزادی یه دوشوندی . استانبولده کی بیلدکلر یله قونوشدی . نهایت
چوجوغی لیلی اولارق پانالتیده کی « نوتردام دوسیون » بر اققه قرار

ویردی . بو یاراماز چوجوڭک قهرنی چکمک ایچون راهبه صبر و تحمل لازمی .

مع مافیه فریده بی اولرده یوله کتیره مه مشلردی . بر کون تنفس باغچه سنده کی چیتله نیک آغاچنده دالین داله صیجرا بهرق تورکی سولاییکنی کورن بر معلمه : « چوجوق دکل بو عادتا چالی قوشی » دیمشدی . فریده بی بو کوندن صوکره بالکتر مکتبده دکل اوده ده چالی قوشی دیبه چاغیرمه باشلادیلر . بو اسم فریده نك هم خوشنه کیدر ، هم ده ایشنه یاراردی . بر قباحتی یوزینه ووردقلری وقت قتورسزجه اوموز سیلکر « نه بابالم ... برچالی قوشندن نه بکله نیر؟ » ویردی .

مالیشچالی بر صاندالیده ساکن ساکن کتاب اوتوریان [صفحه ۲۷]

فریده یاز تعطیللرینی بسیمه تیزه سنک قوز یاتاغنده کی کوشکندم کچیر ویردی . تیزه سنک کامراندن بر یاش کوچوک برده قیزی واردی .

نجمیهده طبقی قاردهشی کچی حلیم و سسمزدی . فریده نك تعطیللریله
برابر کوشکده بر فیرطنه در قوبار ، یاز سوکنه قدر درام ایدردی
دریلری کونشک آلتنده پول پول اولمش ، یرتیق اتکلری توز
طوبراق ایچنده کوشکه کیردکجه تیزه سی اوکانصیحت ایدر ، صالنجاقلی
بر صاندالیده ساکن ساکن کتاب او قویان کامران کویستره درک ،
«باق کامران آغا بککه . . ارکک ایکن ناصل اوصولو اوصولو بالیشور»
دیدر . بکرمینه کیردیکی حالده نارین ، اینجه وجودی ، ساداقور
کوملکنک آچیق یاقه سندن کورینن بیاض بونی ، نازک تی ، آچیق
یشیل کوزلریله حالا نازلی بر کوچوک خانجه بکزه بن کامرانه ارکک
دیدکلرینی ایشیتدکجه فریده قهقهه لرله کولر «نه اولور کامران آغابک»
سکا کامران خاتم دیهلم . . کامران آغابک یاقیشه جق سکا ، دیبه
اونکله اکلنیر ، صوکره «آه بن ارکک اولمالیدم» دیبه ایچی چکردی .
بر کون کامران اقربادن برقاق خانمه برقادین نوالتی حقتده مناقشه
ایدیوردی . فریده نك بر کوشهده کیزلی کیزلی کولدیکنی فرق ایتدی :
— نه کولیورسک فریده ؟ دیبه موردی .

او کولمکنده دوام ایدیوردی : — هیچ عقلمه تحف ورشی کلدیبه

— نه کلدی ؟

— سوبلهم . . .

— هایدی . . . هایدی نازلانجه فریده . . ذاتا سنک آغز کده

باقلا ایصلانمز . . ناصل اولسه سوبله چکسک . .

— بر آرز تحف اولاجق اما نه ایسه . . سن قوماشلردن ،

ترزیلردن بحث ایدرکن دوشوندم که . . الله سنی یا کلش یار اتمش . . سن
قیز اولمالیشسک . . اما شیمدیکندن داها کوچوک ، مثلاً بنم کچی اون اوچ
اون درت یاشنده . . بنده برارکک اولمالیدم . سنک شیمدیکی یاشنده . .

بوتون کوزلر اوکا چوريلشدى : نهى صوکره ؟
 فريده بر آرز محبوانه جواب ويردى : - صوکره سى نه اولاجق.
 سنى کنديمه آليردم ..

فريده او وقت اون دردينى سوريوودي [صفيحه ۳۰]

هپ بردن کولوشدیلر . . . کوچوک تیزه سی شاقا ایتدی: «زیانی
یوق فریده وار سین او ارکک اولسون . . . سن قیز . . . بویله ده
اوله نه بیلیر سکنز .»

فریده بر دنبره جدیلهشدی. قاشلرینی قالدیرمادی: «اوت بوده بکنم.
باقیکز بن بونی دوشونه مدم.. واه واه بوسوزی سویلد بکنم عیب ایتدم.
شاقه دکل تیزه .. بر ایکی آی صو کرا اون درت یاشنه کیرم جکم...
بو یاشده بر قیزک آغزنده بویله سوزلرک نه ایشی وار ؟ دیدی .»

فریده او وقت اون دردینی سورپوردی . حیات و صحتله دولو
وجودنده پارلاق ، طاشقین بر بهار باشلامشدی . فیصحهجه ، طیقناز
فقط ظریف بر وجودی ؟ قوزغونی سیاه صاچلری ؛ پارلاق آلا
کوزلری واردی . سومی بوزنده بر بهار تازه لکینه یاریل یاریل یانان
رنکی ایچون اوکا « برقال باصمه سی ... نه صولاجق » نه اسکجه جک
دبرلردی .

فریده کندینی هیچ بکنمه زدی: « طوپاچ کچی انسانی نه یاییم...
الله مادام که بنی قیز دوغوق فلا کتته اوغراغش... باری بوم اوزون ،
بلم انجه ، صاچلرم صاری ، کوزلرم یشیل فلان اولسه یدی... دیبه
سویله نیر . آینه ده کندینه باقدنجه: « آمان نه فنا .. یوزیمی فیرچالیه
بو یامشار کچی . بو نه رنک بویله ... کندیمی بونمارشه بکی صابورم
هله شو قاشلره ، آغزه باقک آمان یاربی نه ماسقاره .» دیبه مایوس
اولور ، کندی کندینه دینلی چیقاریر ، ماسقارالقی ایدردی .

فریده نك تعطیللر ایچنده اك چوق سودیکی یاسقالیه یورطیسی
ایدی . بو ایکی هفته لقی تعطیل کچیزمک ایچون قوز یاناغنه کلدیکی

زمان کبرار لر یتیشمش ، بویوک باغچه نك سوقاغه ناظر اولان طرفنی
باشدن باشه قاپلایان کیراز اغاچلری یشملرله دونامش اولوردی .
فریده کیرازی چوق سسوردی . بو اون بس کون ایچنده سرچه
قوشلری کبی همان یالکیز کیرازله کچیر ، اك یوکسك دال تپه لرینه
کیزله منس عوك یشلری ینیرمه دن مکتبه دونغزدی . بر ایکندی وقتی
ینه بر آغاچ تپه سنده کیراز سیور ، چکر دکلینی فیسکه ایله اوزاقلره
ساووره رق اکلہ نیوردی . بونلردن بری یولدن کچن یاشلی بر بکک
فسنه تصادف ایتدی .

فریده کنندینی پراقنرک ایچنده کیزله مک ایسته مش ، فقط اختیار
بك اقتدینك بشاشقین تلاشه خفیفجه کولکدن کنندینی آلاماشدی .
آدیغیز ایری بردالك اوستنده آنه ینزکی اوطوران بوقوجامان
قیزی کورونجه بردنبره قیزمشدی :

— جنوق عیب ایندیکنز خانم قیزم... سز یاشده بر کوچوک خانمه
هیچ یاقیشدیر امدام دوغروسی ... دیدی .

فریده ینس یاشنده برچوجوق صافلیله اللرینی مکتب اوکلکنك
کوکسی اوستنده قاووشدیر ره رق :

— بك اقتدی عفو ایدرسیکز ... قضاواللهی... دهادوغروسی

دقتسزلك ...

اختیار بك یوموشادی ، خفیفجه کولومسه یرک :

— بویله دقتسزلكلرک یتیشمش بر کوچوک خانمه ضرری
دوقونه بییه جکینی بیلیمور میسکز ؟

فریده عینی صفوتله : — نیچون بك اقتدی ؟ دیدی .

بك دهها دقتله باقدی ، دهها زیاده کولدی :

— مثلاً سزی اوغلومه آلمق ایچون تردد ایدرم ...

جالی قوشی دوداقلری بی بو کدی :

— او جهتدن بك قورقوم يوق بك افندی .. چونكه ناصل
اولسه آلازسكز ...

— نره دن بیلورسكز ؟

— چونكه بنم آغاچه چيتمق ، كبراز چكردیكي آتتمقدن دها
چوق قباحتلرمده وار ... اولا زنكین دكلم ... ایشندیكمه كوره
زنكین اولمایان قیزه كیمه باشی جویروب باقازمش بيله ... صوكر
كوزلكمده يوق ... بكا صورارسه كز بوقفرالقدن دها بويوك قصور ..

بو سوزلر اختيار بكي بك اكلندبرمشدی :

— آی سز چير كينيسيكز كوچوك خانم ؟

فریده صومورتدی :

— رجا ایدرم اكلنمهيكز بك افندی بن كندیي بيلمه زمی يم .
چیز دیديككز بويله می اولور ... اوزون بوی ، اینجه بل ، صاری
ساجلر ، ماوی كوزلر ...

فریده یاناغنی بر داله باصلايهوق صاف ، صمیمی بر شیراله
چیر کینلکندن شکایت ایدرکن اختیار بك قهقهه لرله کولمكه باشلادی :
بابا ، بويوك بابا اولق چاغنه كيرمش اسكي چاقينلارك طاتلی رقیله :

— سنك اسمك نه خانم قیزم ؟ دیبه صوردی .

— جالی قوشی بك افندی ...

— بو ناصل اسم ؟

— شی ... عفو ایدرسكز بی مکتبده بويله چاغیر لرلده ...
اصل اسم فریده ... اسمده كندم كبی یووارلاق ، ظرافتسز ،
صوغوق دكلی اقدم ؟ .

— آه فریده خانم سنك آدكده كوزل ، اخلاقكده... انشاالله
 بختكده اوله اولور... كاشكه اوغلو مه سنك كيیسی بولسم ..
 — شوخالده مخدوم بكدده كيراز آتنامه اذن ويريپورسكز ...؟
 — البته ... البته... هم چاقينك كوزلريني كورايته كراخی يم...
 — أما اوندن اول مساعده ايدكده سزه كيراز ويره يم... ايكي
 دقيقه جق بك افندي ... سزي كونشده طوتاجم اما زباني يوق ...
 بر سنجاب خفيفلكيله دالره طيرماندي . اختبار بك :
 — امان دالره جاتيردايور . دوشه چكك فریده خانم... يتر...
 يتر ديه مراقلا نيوردي .

فریده هم دالري چكرك، يراقلري خشيردا تهرق كيراز طوپليور،
 هم ده اونكله قوشوردي :
 — زباني يوق افنديم، زباني يوق. شيمدي يه قدر قاچدغه دوشدم.
 شاقاغده بر يارا ايزي واردركه او بوتون بحث ايتديكم كوزلكلري
 تامملار .. طيبي اورادن فرق ايدم سزسكز ... آرتق بوقدر يتر...
 اونلري منديله صاريمده سزه آتيم ...
 اوكلكتك جيیندن كوچوك بر منديل چيقاردی . كيرازلري
 صاره رق اختيار بكة آتدی :

— منديلي قطعياً مراق ايتميكز ... غایت تميزدر ...
 — تشكر ايدرم فریده خانم . . منديلي يوقايدن آتق قولاي
 اما بن شمدی آشاغیدن يوقاري يه ناصل اعاده ايدم جكم ...
 — مادام كه بني بكنديكز .. سزه هديهم اولسون ...
 — ناصل اولور ؟

— غایت طيبي .. هم باشقه بر شي دها وار. بك افندي بن اوچ
 كونه قدر يته بانسيونه دونه جكم . تعطيل دونوشلارنده مكشيزك

بر عادتى واردى . آرقداشلىرىم اوچر دوردىر آيرىلىر . باغچىده كېزىلى
 كوشه لره ، سفىده آرقه صىرالار ، صاقلا تىرلر ، برىرلىرىنى تعطىل
 سودالىرىنى آكلان تىرلر... اورنمده بر آلاى اشيا .. صاچ قىرىشلىرى ،
 مېكتوب پارچە لىرى ، مندىللىر ، رىسملر ، بوروشوق بوروشوق چىچىكلر
 دها نه بىلەيم هېچ برايشه يارامايان بر سوروشى... نه قدرده چوق آدم
 سورلر جانم انسان اسملىرىنى بىلە عقلنده طوتاماز .. هر برىنك قو-
 مشودن ، اقربادىن ، احبابدىن اوچر دردىر سودىكى واردى .. آرتق
 آهلىر ، واحلىر حتى كوز ياشلىرى .. آمان نه حكايەلر ، نەوقەلر.. اما
 اوعمادىنىكز ، اك معصوم صاندىقلىرىكز بىلە ، واللهى بويە بك افندى .
 بر قەلمانىن واركه آقشاملىرى دنا ايدىر كن عادتا باغىنلىقلر كچىرىر .
 حضرت ماري ، نك ..

۱۳۸

— بز اوکا حضرت مريم دىرز ...

— ماري . مريم . اويلەيا .. اوت حضرت مريمك رىسنى يوزىنە
 كوزىنە سورى . حضرت مريم بىلەم نه دوشونور . فقط سز بو اويور
 بىلانى برده بكا صورتك بك افندى . آه نه سېنىسىدور او .. هې
 باباسى بىزنده قوجه بىقلى آدملىرى سور . انسان نېچون سور ؟ كوكلى
 اكلندىر مكم ايچون دكلى ؟ او بالعكس آغلامق ، اوزولك ايچون سور .
 مع مافىه بن اونلىرى كىزلى كىزلى دىكلرده بونلىرى او كره تىرم . يوقسه
 آرقداشلىرىم بكا هېچ سر سويلەمزلر بك افندى . بر قياقمده شوكه
 آغزىمده باقلا اىسلاماز . بكا كىزلى برشى سويلەيكز مى اچىمده دورمىور ،
 سويلەيىور بىيورم . نه قدر زور لاسەم تحمل ايدەمىورم . دىدم يا بك
 افندى الله نه قدر كوزلكك وارسه هې بكا وىر مش . خلاصه آرقه
 داشلىرىمىن اك مسكىنتك بىلە بر ايكنى سوكىلىسى وار . برېنم يوق . سوز
 چالە قوشى — ۳

آرامزده بن یاواش یاواش بوندن اوتامغه باشلايورم . بكا بويوك ،
بويوك بر ايلك ايتمس اولاجسكز .
— ناصل ايلك فريده خانم !

— آكلاتايم افندم . بودغه پانسيونه دونديكم زمان بنده اونلر
كي كوز سوزمكه ، ايچ چككمكه ، باشي اوموزيمه دايانقز نها برلرده
كزيمكه باشلايمچم . طيبي آرقداشلرم همان اطرافني چورمه جكلر ..
« جالي قوشني سبك بر شيك وار .. صاقين سندهمي عاشق اولدك »
دييه جكلر . كوكلكز كوكلكز انكارايدمچكم .. ايناناياجكلر . « مطلقا
سكا برشي اولدي » ديه اصرار ايدمچكلر .. او وقت دهيچ برشي
يوق يالكز ديوارك اوستندن بولدن كچن صاريشين بر بكه .. طيبي
بياض صاجلي ديهيم .. هم ذاتا سز كوچوككن صاريشينمشكز
هب بويله عكسي اوليور الله ارككلري صاريشين ياراتيورده قيزلري
بنم كي قارا صاجلي .. نه دييورم .. اوت صاريشين ، اوزون بويلى
بر بكه بر منديل ايچنده ..

فريده درين درين دوشونديكن صوكرا صوردي :

— كيراز وىردم ديسم مناسب آلاز دكلي ؟ چونكه هر حالده
انسان سوديكنه يمى وىرمن . او حالده « كل » وىردم ديمهلي .. فقط
بوده اولمادى . چونكه كلي منديل ايچنده وىرمك عادت دكلدر ..
نه ايسه برشي اوبدورورم . آرقداشلرم : « اوبك سكا برشي سويلديمي
ديرلر . بنده عظمتنه « بنى جوق كوزل بولدي » ديرم . كورديورسكزي .
بنى كيمسه لرك تزل ايتديكي احق وچيركبن بر قيز موقعندن قورتاردم
جسكسز . شيمدى اوغورلر اولسون . سيزي كولنده طوتاييم .
اختيار بك كولهرك ، شاقه لاشه رق آيرلدي :

— كيراز ييتمه دن اوغلومه ده آت فريده خانم . اوغلومه ده آت .
جوق نمون اولورم ..

فریده جدی بر طوره :

— بو موسم ایچون سوز ویره مم بک افندی .. باقام کوچوک بر
تشیتم وار .. اولمازسه کله جک کیراز موسسه .. دیدی .

فریده نك اكلنجه لردن بری ده نزهده اكه بر تخته پارچه سی
چیریرسه اوستنه کوچوك صدف چاقبسیله یاراق؛ چیچك رسملری
اویقدی . بو اكلنجه یاواش یاواش اوئده بر صنعت حاله کلیور، رسملر
كوندن كونه انجه لوب دوزه لرك سوسلی اویملر شكلنی آلوردی .
اختیار بك ایله قونوشدقن صوكر ا دالردن برینه اوطوردمش ،
چاقبسی چیقارهرق یینه بونقشلدن برینه باشلامشدی . بردن بره
قولاغنه بانجه نك طفلان كومه لری ایچنده غیب اولمش انجه بر یولدن
بر آباق سسی كلدی . دالری آرالایهرق دقنه باقدی . طفلانلرك
آره منده نزه زاده سی كامرانله نریمان خانمی فرق ایئدی . نریمان خام
برسه اول وفات ایتمش اوزاق بر اقر باچوجونك زوجه سیدی .
قوجه سی اولد كدن صوكر اصیق صیق قوز یا ناغتمه کی كوشكه كلکه
باشلامشدی . نریمان خانم یكری بش یاشرلنده ظریف، نارین ركنج
قادیددی . اوئی كوشكده فریده دن باشقه هر كس سوروقیدر ایدردی .
بالكمز چالی قوشی بو كنج خانمه بر درلو ایصینامامشدی : « آمان یارب
نه قیریتقان شی ... سوزوم سوزوم سوزولبور ... نازی ، ادایی چكیلیر
كبی دكل ، دیبه قیزاردی . بر زماندنبری كامرانك كنج دوله زیاده چه
صوقولدغه ، اونكده دلیقانلیه فضله « كوز سوزدیکته » دقت
ایتمشدی .. یاواش یاواش كلدكلینی كورونجه كندی یاراقلرك ایچنه
دها ای صافلادی ، بر بوضوده كبی خر كترنی تعقیه باشلادی . مع مافیه
اونلر چالی قوشی فرق اید . جك حاله دكلردی . نریمان خانم باشی
او كنده ، دوداقلرلنده دالغین بر كولومسه مه ایله آغیر آغیر بوربور ،

الته اینجه باستونله خفیف خفیف طفلانله ووریوردی . بر آدیم
 کریسندە یورون کامران کنج قادینک ساچلرینی ، ا کسه سی قوقلار
 کبی یوزینی یاقلاشدیریور ، اوکا یاواش یاواش بر شیلر سویلیوردی .
 نریمان خام بعضاً ا کسه سنه بک فضلە یاقلاشان بو دوداقلردن اورکر ،
 غنایقلانیر کبی خفیفجه سیلکیفور ، کولەرك باشنی چکیوردی . بویله جه
 کبراز آغاجنک بر آزا یلریسندە کی نک بر جامک آلتە قدر یورودیلر .
 اوراده چوروك بر تختە قانابه واردی . کنج قادین مشلحنی طویلا یه رق
 قانابه نک کنارینه ایلیشدی . کامرانه یانسدە بر کوستردی . فقط دلیقانی
 بردلو او طور امیوردی . بیلکلیرینی قانابه نک آرقه لخنه دایا یه رق کنج
 قادینک ا کسه سنه دوغری ا کیلکجه ا کیلیور ، کیندکجه آرتان بر آتله
 سوز سویله مکده دوام ایدی یوردی .

فریده بو سوزلری آکلایامیوردی . یالکز تیزه زاده سنک
 کوشکده اسمنی بیلە سویله مکدن چکیرک سادە جه « ختم اقدی »
 دیدیکی کنج قادینه « نریمان . . . جیجیم . . . ملکم » کبی فضلە
 تکلیفسز خطایلرده بولندیغنی ایثیدی یوردی .

نریمان بو سوزلری حالا اودالغین تبسلله دیکله یور ، باستونک
 اوجیلە قوملرک اوزرینه بر شیلر چیز یوردی . فریده بر آزا ا کیلەرك
 بو اشارتلره باقدی . نریمان فرانسزجه اوله رق بر صیرە « خایر . .
 خایر . . خایر » یازی یوردی .

کامران آرتق صوصمشدی . شمدی عصی عصی اطرافه باقینور ،
 باغچە ده دولاشان اولوب اولمادیغنی آکلانغە چالیشی یوردی . صوک
 بر دفنه یولره باقدقدن صوکرا اللریخی قالدیردی . نریمانی اوموزلردن
 ملوتمق ایستە دی . فقط جسارت ایدە مەرك دوردی . دکتر حمامندە

صوبه آتیلغمه حاضرلاندقلری حالده بر دورلو جسارت ایدمه یین
انسانلر کی قورقاق قورقاق قوللری قاروشدیردی .

نریمان کوزلری یردن آیرمادی حالده بوتون بو حرکتلری
کورسیور، کنج آدمک بوسه سنی عادتاً بکلور کیدی، صاحبزاده یاغلاشان
حرارتلی نسلک کری چکیلدیکی حس ایتدیکی وقت باشی چوردی،
معاسز برشی صوردی . صوردی شی معاسزدی : فقط باقیشلری
او قدر تحفدی که کامران بردنیه اونی قوللرندن باقلادی . کنج
قادرین اولاً چیرغنی ، قاجنق ایستری کی بر حرکت پادی . فقط
یردن بره کامرانک کوکسته دوشدی .

کامران شیمدی اونی صاحبزاده اوپیور، چکسندن طوبه رق
یوزنی یوزنه یاغلاشدیرمه چالیشیوردی . یردن بره تیه لرندن آشای
بر کیراز یاغموری یاغمه باشلادی . فریده اونلری سیر ایدرکن
کورولتو یاغمانه چالیشه رق بر آووج کیراز طویلانس ، کله جکی
کشف ایتدیکی بو دقیقه ایچون حاضرلق پامشدی .

نریمان جالی قوشی کوروونجه خفیف بر چینگلق قویاردی اللری
یوزنه قابیه رق کوشکه دوغری قاجنه باشلادی .

کامران فنا حالده یوزولمشدی . بر آن اوده نریمانک آرقه سندن
قاجوب کیتکی دوشوندی . فقط فریده بش دقیقه به قالدانی حوادی
اطرافه پایه جق ، نریمانی ده کندیدی ده رذیل ایدمه جکدی . جالی قوشی
صوصدیرمق ایچون همه حال بر شی یامق لازمدی . قورقو کامرانه
اوتانوب صیقله یی اونوتدورمشدی . آغاچه یاغلاشدی . ساکن
کوروونمه کله چالیشه رق :

— فریده ، چوجوغم ، آشای این . سنکله قونوشه جقم وار ،

دیددی . فریده فتورسز بر قهقهه ایله :

— نریمان خانم سولیه جکلریکی کیت بترده اولیه کل . . . ديه

جواب وردی .

— فریده طبعی بو کوردیک شى عادى بر شاقه دن عبارت . . .

الته صاحی ظن ایتدک ..

فریده ظالم بر صفوتله :

— الیه . الیه .. نه کوزل شاقه ..

— فقط کل کورکه هرکس بونک شاقه اولدینی بيلمز . .

دوبارلرسه بيم حقمدهده باخصوص جوق شایان حرمت و جدی بر

قادرین اولان نریمان خانم افندی حقمدهده فنا شى دوشونورلر دکلې؟

آراق چوجوق دکلک . . بونلری آکلایه بیایرسک . .

— نخی سولر دیه می قورقوزسک ؟

— سنک بوله فنا بر حرکته بوله جفنی ظن ایتهم . . فقط

انسان بو . . . دکلې ؟

فریده ینه او ظالم صفوتله :

— سولیه مکه چالیشیرم . . فقط (کوچوک قیرمزی دیانی

کوستره رک) بو خائنه کووه نیلمز که . . بن سولیه مکه نیت ایدرم . .

اوسولیه یورر . . مثلاً سفردهده بو آقشام هیمز اوطورورکن آغزیمدن

قاجیورمش آمان نه فنا . .

کامران آغاجک آلتنده بورام بورام تر دوکیوردی :

— فریده یاوروجم . . این آشاغی .. سنکه شوراده قونوشلم-

باق سکا نلر سولیه چکم . .

— یوق کامران بک . . جاریه کنزلهده بوراده بر آزایشی وار..

کامران خیرچینلغنی شاقه ایله کیزله مکه چالیشمق :

— واللہی بن سنک آرقه کدن آغاجه چیقارم .. زورله ایندی یرم...

فریده قهقهه لرله کوله رک :

— باقی ایسته اونی یامازسک . . ایکی دقیقه اول البرخی
اوغوشدیرارق ، کوز سوزه رک شعر اوقور کی سوزلر سوبله یین
عاشق شیمدی کدی کی آغاچلره طیرماناسی نه کولنج . . همد
فضله اوله رق بره یو وارلایرسه کز . .
کامران حیرتله فریده نه باقدی . جالی قوشی کندیسيله آ که یوردی .
هم معناسر ، کورولتولی بر مکتب چوجوغی آلاسه دکل عادتا
یتیشمش بر قادین قیز استهزاسيله . .
دلقانلی کوله رک :

— سنی جاقین . . شیمدی کورورسک ، دیدی ، آغاجه طیرمانمه
باشلادی .

فریده اونک ایجه ، ادمانسز قوللریله صولوق صولوغه اوغراشدیغنی
کور دجه کولوبور ؟

— واه واه . . زحمت ایدیورسکز . . اوزمه ییک افندم
کندیکنزی . . دیوردی .
کامران :

— هله یانکه که یئمه کورورسک فریده . .

فریده — بیلورسکز که سزه حرمت وارد . . نازک سانکیزی
یاقق ایسته م . بر کره خاطر لارسکز یا اون سنه اولدی سی نه . . آياغکزه
ایسته مه رک بر طاش ووردمشدم . فریادلر یکز حالاقولاغنده در . بو کون ده
الله اسیر که سین باشکزه بویه بر قضا کلیرسه نه یبارزه . اوزون صاحب یکز ،
یکی ترله یین بیقلریکزه یه آعلامنه باشلارسه کز تحف اولور . .
بر آز اول بر خانه شعرلر سوبله یین عاشقک فریاد ایدوب آعلامه سی
نه کولونج . . انسان دها بونی دوشوبور کن کولوبور . .

فریده بو سوزلری سوزلرکن قهقهه لرله کولوبور، چهره سی کلنجک کی قیزاریبوردی. کامران ده هر کس کی اونک زمان طوبان معاسر قهقهه بحر انلرینه آلیشمشدی. فقط بو کولوش هر

کامران

یزمانکی چوجوق کولوشی دکلدی. کامران بزرگه دها دوره رقی

فریده به باقدی ، او آرتق کنج بر قیزدی . بو انقلاب نه وقت ، ناصیل اولمشدی ؟ کچ آدم بونی آکلامایور ، اونی ایلك تصادف ایدش بر کوزل یوز کی حیرته ، حتی خفیف بر هیجانیه سیر ایدیوردی . فریده شیمدی دهاساکن برسس فقط ده ظالم بر استهزا ایله دوام ایدیوردی : « چیچکلر آراسنده ، چاملر آلتنده آهو کی کوزله لری قووالامق وارکن دال تپه لرنده بیچاره چالی قوشلاری قوشیدرمق سزه یاقیشیری ؟ حالبوکه بو بیچاره چالی قوشنك اوقدر بویوک کنایه ده بوق . . .

فریده هم سویلیور ، هم ده کامران یاقلاشدقه عجلایه لزوم کورمه دن یواش یواش ، یولده تصادف ایتدیکی تک یوک کرازلری طویلا یوق دهاساکنك دالره طیرمائیوردی .

کامران بریده کوچوک برتهلکه کچیردی . خفیفجه آباغی سورچه رک دالره ساریلدی . فریده ینه کبستاخ برقهقهه ایله : « یتر کامران بک . . . کوریورسکنز که بو سنك ایشکیز دکل . . . دیدی .

کامران جواب ویرمدی . فقط اولماز بر جرأت و خفیفه کله یولته دوام ایتدی . عزت نفس یارلری فضله حساس آدم لر ایچون چوق کره توکنمز بر قوت و جرأت منبعی اولور . شیمدی آرتق فریده نك وضعیتی تهلکه یه دوشوبوردی . ماهر بر مانوره یایمق ، اوزاق بر داله آتلا یوق آشاغی اینك ایستدی . فقط بو اینجه جک داله کورمه میه رک دوردی .

کولمک صیرامی کامرانه کلشدی : کوریورسک که نهایت سنی الله کچیزدم فریده . . .

چالی قوشی آشاغی به باقدی ، آتلامنه جسارت ایده مدی . اووقت مغلوبیتی باشقه بر اویونله کیزله مک دوشوندی . اوموزلرینی سیلکه رک ،

استخفاف ایله دوداقلرینی بوکرك : - بويوك موفقيت ، دیدی ، هم دها زباده زحمت ایتیهيك . . بن بر دال دها ایتیم . یانکزه کلیم . نه لازم . . سزی دوشورویده نریمان خانمك بد دعاسنی آلق ایتیم . .

شیمدی عینی دالك اوسته یان یانه اوطورمشلردی .
کامران اوکا باقغه جسارت ایدمهیرك : بونریمان خانم مسئلهسته فضله ایناتمنس کورینورسك فریده . . حالبوکه دها اولجهده سویلدم بو اوله برشاقه که . . .

کامران سوزلرینك آرقهسنی کتیره میور ، ککه لیوردی .
فریده هیچ بکه نیلمه یین ساکن بر جدیتله جواب وپردی :
— کامران . . بر آرز شاقه ایدنهرك سنی اوزمك تمکندی . . فقط کوربیورم که یوره كك ذاتا اوزکون ... آمین اول . سرنی صاقلارم .
کامران — فصل تأمین ایدرسك ؟

فریده — اون بته کیرن یاشمله . . انسان نه قدرچالی قوشی اولسه اونش یاشنه کیرنجه بعضی شیلری آکلار دکلی کامران ؟ ناصل ایتنبورسك که بویله برشیدن باشقلرینك یاننده بحث ایدیم ...
کامران — خایر . . فقط شاقه دیبه . .

فریده — شاقه اولسه دیدی اوت . . ایشته اصل شاقه اولمادیغه اینانديغ ، چوق اما چوق اهمیتلی بر شی کوردیکم انجون صاقلایه جنم ...
کامران — فقط تأمین ایدرم کوچوك فریده جکم که ، بوهیچ اهمیتلی اولمایان بر ...

فریده اونك سوزینی کسدی : - دوام ایته . . سکا دمین دم سویلدم که یاشم اون بش . . بویاشده بر قیزه بونی شاقه دیبه قبولد ایتدیرمك قولایمی ؟

كامران قولاقلىرىنا اينانە ميور، حيران حيران فريده نك يوزىنه باقيوردى.
سياه ميكتب اوكلەكنك قايش كىرىلە اوسايدان اللرى، كوزلىرىنىڭ
اوستە قدر دوشن قىرىمە برچىلەيە حالا چوجوقىدى. فقط بوسوزلىرى
سويلر كىن يوزىدە، كوزلىرىدە درين، مغلۇق بر كىنج قىز روھى
آچىليوردى.

كامران اونى بوكون ايلك دفعە كورسيور كىدى . عصى بر
كولوشلە : فريده، ديدى، تحف دىكى .. بىن سىك كوزلىرىكى صارى آلا
صانوردىم .. حالوكة، ايجلرندە براز يىشلىدە وار ...

بوسوزلىرى سويلر سويلر پىشان اولمشدى . جالى قوشى شىمدى
بر قىھقەھ ايلە دللى صارصە جق ، بومناستىز سوزى كونلرجه كىندىنە
ا كلنجه ايدە چكىدى . فقط فريده كولىدى، كوزلىرىلە بو كىكلردىن كىن بر
قوشى تعقيب ايدەرك جواب وىردى : «احتمال دقت ايتەدك .. اونك ايجون»
« فريده نە سويلك ايتەمشدى ؟ » كىنج آدم خفيف بر هيجان
ايلە : « فريده نىچون بويلە سويلەدك ؟ » ديدى . جالى قوشى سىلەكىندى،
اغلاقدن اينك ايجون قالقەرق : « هيچ ... معناسز برسوز » دىيە
جواب وىردى .

صوكرامران درين درين ، دقتلى دقتلى باقديغنى كورەرك
اوموزلىرىنى سىلەكىدى ، هر زمانكى كى دوداقلرىنى بو كىدى : - جالە
قوشنىك هر سوزىدە معنا اولسە ، دىيە اكلەندى .
— فريده بر پارچە دھا او طورالم ...

— سىب افندىم ؟ .. هم زىمان خانم كىم بىلير نە عذاب ايجىدەدر ..
نىچون كىدوب تسكىن ايتيورسك ... هايدى يا وروم ... جالى قوشىدندى
قورقەجق برشى اولمادىغنى سويلە .. كوكلى راحت اولسون ..

فریده هر زمانکی یاراماز ، قیدسز ، آلاچی طورینی آلمشدی .
 کامران اصراره جبارت ایدمه‌مدی .
 کوشکه دوغری بورورلرکن کامران سینسز بر مرافله دوشونیور ،
 « دقت ایتمک .. اونک ایچون » سوزلری تکرار ایدیوزدی !
 عیجا جالی قوشی بو سوزلری بر مقصدله می سولشندی ؟ فقط اونک
 صوسز بر حوض ایچنده اوپویان بر کوپکه دوغرو صیچرایه صیچرایه
 قوشدینی کوروونجه دوردی ، خفیفجه ایچی جکه‌زک : « اوت ..
 حتی وار ... معناسز برسوز » دیدی . جالی قوشی شیمدی آلت آله
 اوست اوسته کوپکه بوغوشیور ، سیاه برخلزینی حیوانک کوزلرینه
 دوکه‌رک کول رنگی یوزینی بوسه‌له غرق ایدیوردی .

— ۵ —

بسیمه خانم بر صباح — نریمان کیشمدن بر کون اول بیله‌زیکنی
 غیب ایتشدی ، دیدی ، بوسباح شایسته اودایی تمیزلرکن قولتوقلردن
 برینک اورتوسی آراسنده بیله‌زیکنی بولش .. عقل‌کرده اولسون
 چوجوقلر ... بشکطاشه برکیدن اولورسه کوندرم ...

صالونک بر کوشه‌سندمه تیل تیل صباح غزته‌لری قاریشدیران
 کامرانک بردنبره یوره‌کی چاریدی . هیجاتی بللی ایتمه‌که چالیشه‌رق
 آینه‌سنه جواب ویردی :

— بن بوکون استانبوله اینه‌جکم . اینلرم وار ... وقم اولورسه
 بشکطاشه اوغرار ، بیله‌زیکنی براقیرم .

بسیمه خانم — آمان کامران .. سنک اهاجلیکک مشهوردر ...
 اونوتور کیدرسین ...

— ظن ایتمم ... چونکه اورته کوبده اوطوران خسته بر آرقداشی ده

کورمك لازم... بيجاره يي نه وقتدر يوقلامادم... بشكطاشدن بچركن
نريمان خاتمه ده اوغرايويوريرم...

نريمان خاتم او وقعه دن صوگرا كوشكده دوراماش ، ايرته سي
صبح ايلك تر نه استانبوله دوغمشدي. كامران اون ايكي كوندن بري
اوني كورمك ايجون روسيله آرايوردی . سبب بوله دن كنچ قادي
اؤنده زيارت ايتك نظر دقتي جلب ايده چكدي. بر مكتوبه برانده وويه
دعوت ايتك كبار و نازك بر حركت دكلدي. بونك ايجون ايشي
اولورينه براققدن باشقه چاره كوره مه مشدي .

نريمان خاتم قابوسني چالاركن قلبنده خفيف برهيچان واردی .
احتمال كه كنچ قادي اؤده يالكنز بولاجق ، ياريم ساعت بر ساعت
اونكله باش باشه قلاجقدی ... بو ياريم ساعتده كيم بيلير ؟...
قابوي ياشليجه بر خاتم آجدي :

— نريمان خاتم مي افندم... ايكي كون اول آدایه دعوت ايتديلر...
غالبا برهفته قدر قاله جق ...

كامران اولديني يرده دونوب قالمشدي. بر آن بيله زيكي ورمه مي ،
سكنز اون كون صوگرا تكرار كتير مي درشوندي ، فقط اؤده كيلر
يجون براقق ايتني صوراجقئر ، بلكه شهبه دوشه چكلردی . ايسته مه
ايسته مه بيله زيكي اختيار قايته اوزاندي :

— نريمان خاتم افندي ارنكوينده بيله زيكاريني غائب ايتمشلردی .
بو صبح اون بولدق ...

— اوت سويليوردي افندم ...

— بيله زيكي سزه براقه يم... كامران كتيردي ديرسكنز افندم...
كامران ايجون بو آغبرجه بر ضربه ايدي . فقط بشكطاشدن

دو نرکن بك ظن ايشدىكى قدر اوزولدىكى حيرته كوربيوردى .
 كوربي به كلىكى زمان آقشامه بر خيلى وقت واردى .
 عقلنه بك اوغلنه چيقيم فریده نك مکتبه اوغراق كلى .
 كامران بوقدر سته در فریده ي يا بر ياخود ايكي كره مکتبه
 زيارت ايتشى . اكثرا اوني كورمكه آتسه سيله قيز قارده شي
 كيدرلردى .

كنج آدم — باقالم دلى قيز نه ياپيور ... هم بومناسته اوده بر
 كوه زه لك ايدوب ايتهدىكه ده آكلاش اولورم، ذيه دوشونويوردى .
 فریده وقعه دن ايكي كون صوكره مکتبه دونمشدى . كامران
 رقاچ دفعه اونكله قونوشمق، آغزندن برشى قاجيروب قاجيرمادى
 آكلامق ايتهمشى . فقط چالى قوشنك يارامازلى ، آلاچيلنى
 اوقدر آتمشى كه كنج آدم اووقه ايجون كوچوك برايماده بولومنه
 بيله جسارت ايدمه مشدى .

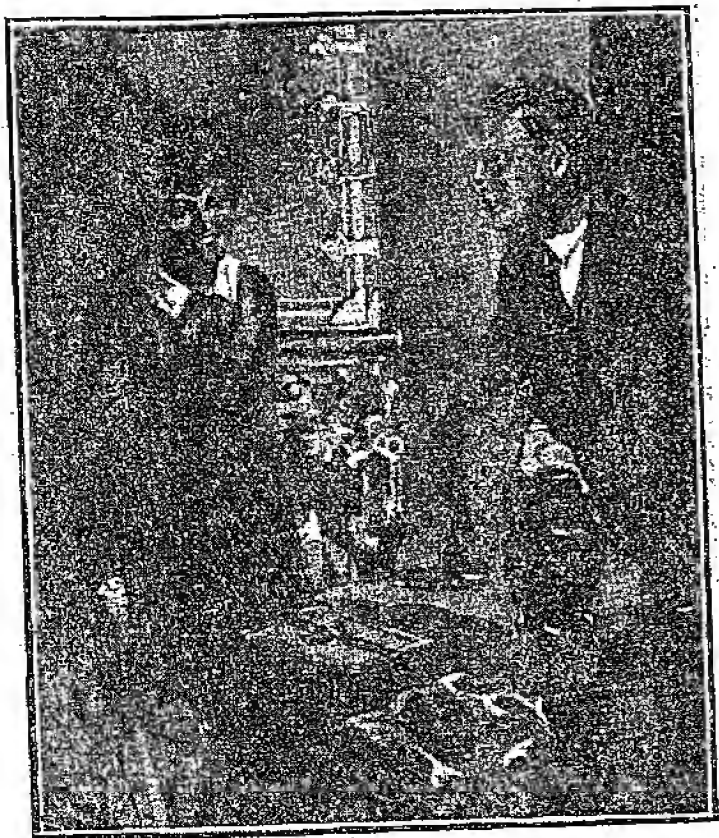
ياسته جيلردن برينه اوغرايه رق فریده به بر آلاي شكر و چوره ك
 آلدى . چالى قوشنى نمون ايتك ايجون بوندن دها نادیده به هديه
 اولامازدى . فقط تصادف بوكون كامرانله مادتا آلاي ايدبيوردى .
 فریده ده مکتبه يوقدى . سورلر بو كوزهل مائيس كونندن استفاده
 ايدهره ك طلبه ي كاغذخانه صيرتلىرنده كزى مكه كوتورمشلردى .

كامران استانبوله بك سيره ك اينردى . فقط ايكي كون صوكره
 تكرار شهره دونمك آرزوسنى دويدى بونى كندى كنديه ايضاح
 ايجون :

— غالبا بو نریمان خانم ايشى نى عصيلشدير بيور ، ديبيوردى .
 اولاك اوغلى كتيخانه لرينه اوغرايه رق بر آلاي كتاب آلدى .
 صوكره فریده به تكرار شكرله كوتورمكى دوشوندى . بو آرزويى

کندی. کندیه ابضاح ایتک ایچون: « نه یاپالم... مادهم که یاقالاندق،
جالی قوشنک غاغاسنی قاپامق؟ کوره زه لکنه مانع اولق ایچون بویه
سخراج ویرمک لازم. دیدی.

پانسیونه کیردیکی زمان اونی بو کونده کورهمیه جکته ایچنده
غریب، معاسز بر قناعت واردی. حتی بر آرز بکله مهنسی رجا

فریده شکر پاکتیزاده قازغیستانده اکیله واک حرمتلی. و ده وهرانسی یادی. [تصویر ۴۸]

ایندرك « بارلوار » ، آلدقلى زمان بيله شېهه دن قور توله مايوردى .
 فقط بر قاج ، ديقه صوكره فريده دوداقلرى مور بر قلمه بوياعش .
 الملى سياه اوكلكتنك جيلرنده صيچرايه صيچرايه قابودن كيريبوردى .
 اولاماسيه نك اوستنده كي باكتله باقىدى . حرمله اوكلرنده اكيله رك
 محشم برره ويرانس يابدى ، بارماقلىنك اوجيله اونلره بر قاج بوسه
 كوندردى . صوكره كوله رك كامرانه ياقلاشدى :

— بونلر نه بويوك التفاتلر كامران بك ائدى ... كرجه بونلر
 بىم سكوتم حتى اما... نهه اولسه محجوب اوليورم ... اولسى كون
 قوطوده بر نوع فوندان واردى ... اه كامران بك بونى تعريفه
 امكان يوق ... انسان اونى آغزنده اريشكن يوره كي ده اوشكه
 برابر اريور ...

فريده مبالغى تصويرلرله شكلى آكلانيركن كامران كولوبوردى :
 — بوسفر سكا ده قيتلى بر هديه كتردم فريده ... آج باق ،
 چوجوڭ تالاشيله اكله نك ايچون كتاب باكتى . كوسترمشدى .
 چالى قوشى محيوس بر قوشى قاجيريقدن قورقار كى باكتى بويوك
 اهمانلرله آچيوردى . كتابلى كوروڭجه خفيف بر فرياد قوباردى ،
 دوداقلرى بويوكرك :

— نافله كامران سنده ... قليدن اثر يوق ... انسان اوللا
 آميده دوشورسوزسك ؛ صوكره بوبله بوز اوستى راقيورسك ...
 ديدى .

كامرانك قهقهه لرى بزدن بره دوداقلرنده سوندى . فريده
 بوسوزلرى شكر برينه كتاب بولان برچوجوق شكايقتن زياده آميد
 و كوكل انكسارلرته اوغرايان كنج بر قادين حاله بويوشدى .
 بو قيرغين اداسى ، بو دين سبى ، بزدن بره محزون تالاشان بونظرلى

بر کرده او کیراز آغاجی وقعه سی کونی فرق ایتمشدی . عجباً بو
چوجوقده کندینه قارشی کیزی بر میلی اویانیوردی ؟

کامران دقتله جالی قوشنك كوزلرینه باقدی ، آغیر معنیدار بر
أدا ایله : - بئم طرفدن بر ائكسار خیاله اوغراما که امکان یوق
فریده ، دیدی . چوجو غك اختیار سز بر حرکتی بلکه بو کوچو ك
سری میدانله چقار بر بره چکدی . فقط جالی قوشی اوتنه کی پا کتی
کورمش ، حیلله یی آکلامشدی .

صبر سزلغندن کاغدلری بارچه لایه رق پا کتی آجیدی ، آلری چی پیور :
— آمان نه کوزل ... شکر قوطوسی دکل صنایع نفیسه
سرکیسی ، دیپوردی .

— یاخه فوندا نلره باق فریده .. کور پیور سك كه سنك سوه بیله چكك
هرشی سندن اول کشف ایدیورم ...

فریده رشیت سونیندیکی زمان کندی ضیط ایده مز ، قارشیدنده کئک
بوینته صاربله رق یا ناقارینی ، کوزلری نی بوسه لره غرق ایدردی . حتی
بونی صنفده جدی بر درس اناسنده معلمه لرینه بیله یادیقی اولوردی .
فوندا نلرک منظره سی اویده بو هیجانلی سه وینچ نوستلرندن برینی
اویانیدردی ، یوزدین کوزلرندن آتشلر اوچه رق دلیقانلینك قویاغنه
آتیلدی . قوللری کنج آدامک بوینته ، داغیق بر چلری آلتنده
چیریندی . تقی نهنده ، کوزلری کوزلرینك انجده موز لکلی
دوداقلر بیله اونی اوپه چکدی . فقط بردن بره دوردی ، باشی سر غله
کری چکدی . اوتانچندن قیپ قیرمزی اولمشدی . کسک کسک کوله رک

— عفو ایدرسك کامران .. بردن بره دلیکم طوشدی ظن
ایدرم بو یاشدن صو کرا بر برمزی اوپمه من دوشرو اولماز ... دیدی .

کامرانك كوزلری قاراریور . قولقلری اوغولدا یوردی . هیچ
بر شی سولمەدن باشی ا کدی چالی قوشی دوام ایندی :

— بوکون خضر کی امداده ییشدك کامران .. ازر درسندە
بکا صیرا کلیوردی . . . برکله بیله بیلیموردم یوره کیما اینیوردی . بن
صنعه کیدنجه قدر صیرام کچمش اولور انشاء ... بش دقیقه سنکله
کوروشمك ایچون اذن ویردیلر .. فقط مساعدهیه کندیلکمندن ده
درت بش دقیقه علاوه ایدهرم ... همان قاجوب کینمه مکی رجا ایدرم ...
چونکه مهم ایشم وار . یعنی شکرلری بکله باشلايه چم ... درس سوکته قدر
بو جانم شیره تحمل ایدیلیرمی ؟ سن قونوش بن هم بر هم سنی دیکلرم .
بر مجوهر محفظه سی سیر ایدهر کی کوزلری پارلاق پاکتک
اوسته ا کیلور ، بویوک بر اهتمام ایله سجدیکی شکرلری آچیق بر
بر رسمی غزنه نك اوسته صیرالایوردی . .

— بونلری بکده بر صنعتدر کامران .. هم بو صنعتی عاجزانه
بن کشف ایتم . . . باق مثلاً سن شو صاری بی قیرمیزدن اول بکده
بئاس کورمزسك دکلی ؟ خالبوکه نه یازیق ... چونکه قیرمزی هم
فضله طالتیدر ، هم بر آزانه لیدر ... اونی اولایرسه ک صارینك
لو نازك لدته ، او شاعرانه قونوسنه یازیق اولور .. آم جانم شکرلر ...

بر دانه سنی آله رق دوداقلرینه کوتوردی جانلی بر قوش یاوروسی
سور کی اوقشایوز ، اونکله عادتاً قونوشیوردی .

— اونی بکا ویر فریده ...

— نیچون ؟

— بکاده ا کرام ایشمیزميك ؟

— بر از حیرته شکر کی کامرانه اوزاندی کوله رک :

— سټک يانکده پا کټی آجدينه فنا ایتدم... کندی کتیر دکلر یکی کندک یمکه قالقارسه ک ایشمز وار .
اولا بر فوندان آلدی ، باشنی آغیر بر حر کتله آر قیه آتدی .
دیلنی چیقاره رق اوستنه بر اقدی . بو وضعیتده صاحبجری داغلیور ،
کردانی ، یاناقلری قیزاریوردی . کولر سه ، سوز سویلر سه شکر ک
دوشمه سندن قورقدینی ایچون کوز لر یله ، اللریله کامرانه اونک لذتی
تعریفه جالشیوردی .

کامران بر آز اول بوینه دولانان قولرک ، یوزینه یاقلاشوب
چکیلن مور لیکلی دوداقلرک و بر دیککی اویوشوقلقدن قورتولامامشدی .
شمعدی چالی قوشی اونی تمامیه اوتوتمش کیدی . بیک اویسانان
چوجوقلر کبی شکر لهرله قونوشیور ، شاقلاشیور ، درلوماسقارالقلر
ایندیوردی . بو چوق اکلنجه لی بر منظره ایدی . فریده یی قنور سز
یارامازلنی ایچنده هیچ بوقدر کوزل ، چاپقین ونشئلی کورمه مشدی .
فقط بو طاشقین نشئه کامرانده معناسز ، مهم بر اضطراب اویاندر ییور ،
بو حس دقیقه دن دقیقه بو یویوردی . کنج آدم محزون بر قاعنله :
« چالی قوشی حالا چوجوق ... اونده بر کیزلی کوکل معماسی تصور
ایتمک و همدن باشقه برشی دکل ، دییه دوشوندی . فریده بیلدیز
شکلنده بر صاری شکر بولمشدی : »

— باقالم کوچوک خانم ، دیدی ، چونکه سن بره باقان ، یوره ک
یاقان ساریشین بر کوچوک خاتمدن باشقه برشی دکل سک . . . دیندن
بری یانکده حسرتله کوز سوزن قوجامان وجودلی ، أسمر یوزلی
چیقولاتیه هیچ اهمیت ویرمیور کبی کورونیور سک ... أما بیچاره یه
کیزلی کیزلی اویله قیریشور ، اویله یامعاجقار یاپیور ، اویله کیزلی کیزلی
ظلملر ایندیور سک که ... آه یاراماز ... سکا مدھش بر جزا ترینب

ایتم . . . یعنی آکلایورسک یا سنی بیه جکم . . . هیچ خاطرک ،
کوکک قالماسین . . . بن قو کهت قادینلردن هیچ خوشلانمام . . . اویله
دکلی کامران . . . انسان سودیکی آدمی اوزمه لپی یا ؟

کامران اونی پارماغیله تهدید ایتدی :

— فریده . . . طاش آتیورسک . . .

چالی قوشی صاری شکری بید کدن صو کره چیقولانه بی آئشیدی :
— سکا کلنجه اسمر عاشق . . . سو کیلکدن آیرلدن صو کره یاشامق
سکا کوچ کله جک . . . اونک ایچون سنی ده بو درددن قورتاراجم . . .
صاریشین سو کیلکک یانه ، کوندره جکم . . . باری اولومکزده اولسون
مزری برلشدیرمش اولایم . . .

قاپونک اوکنده بر « سور » کولکسی دولاشیوردی . . . فریده
بونی فرق ایدنجه دیلانی چیقاردی . . . همان پاکتیرینی طویلامنه باشلادی :
— بونلر آدمی راحت برافازلر کامران . . . آرتق کیدیورم . . . چوق
تشکر ایدرم .

کامران اونی آلتدن طوتدی . . . بکا باق فریده . . . سکا اونی
صوراجقدم . . . (سنی دها یاواشلا ترق) او وقعه حقه کیمسه نه
برشی سولندک یا ؟ . . .

بوسوزلر فریده نك بر پارچه نشئه سنی قاجیر برسه ، نو آلاچی
بارلاق کوزلری بر آزدوشوندورریه بوزادن ممنون کیده جکینی حس
ایدیوردی . فقط فریده پارماغنی شقاغه کوتوردی ، ساخته برحیرله
— هانکی وقعه . . . بن خاطرلایم بوزم بیه . . . دیبه صوزشی . . .

— بوکا ممنون اولدم فریده . . .

— انسانک بیلدیکی کیزلی برشی سولیه یورمه سنی ، چوق طالتی
شی . . . هر جالده هدیله لک قدر دکلی . . . بوکاسکورت حق دیرلدکلی . . .

کامران ... آهسن نه قورنازسک .. الله ایصار لادق جیجیم .. اوده ..
کیلره سلام ...

پا کتلیخی هوا ده آتوب طوته رق، صیجرا یه رق قوریدوره دالدی
کامران بر دونه باشی چورمه سنی بکلیوردی. فقط چالی قوشی دوتمه دن
قارا کفلر ایچنده غیب اولدی .

— ۶ —

اوسنه قوز یاناغنده کی کوشکده یاز موسمی چوق ساکن و سسز
کچوردی . تکفور داغی متصرفنک زوجهی اولان طیشنه تیزه سی
فریده یی ایکی آی ایچون اورایه دعوت ایتمشدی . بسیمه خاتم صیق
صیق چالی قوشنی آکیور :

— اولک ایچی صوبی جکیلش دکرمنه دوندی . دلی دولو اما
شو قیز زی اکلند یروب کیدیوردی . واللهی چوق کوره جکم کلدی .
دیبه شکایت ایدیوردی . فریده دن آرا صیرا مکتوبلر آلپوردی .
چالی قوشی تکفور داغنی مدح ایده ایده بتره میور ، « کونلرک کچدیکنی
کوردکجه یوره کمدن قان کیدیور » دیبه یازیوردی .

آغستوس بیتک اوزره ایدی . کامران بر زماندن بری وجودنده
سبیسز بر یورغونلق ایچنده کوندن کونه آرتان بر سونوکلک حس
ایدیوردی . بو شبهه سز بک صیجاق وقوراق کچن یاز آیلرینک
تأثیری ایدی .

بر کیجه آرقداشلرینک دعوتی اوزرینه علم داغنده ترتیب ایدلش
بر مهتاب اکلنجه سنه کیتمشدی . کیتجلر کون آغارنجیه قدر ایچمشلر
ساز چالدرمشلر ، یاما جلرده بر رفوندا آتشلری یاقه رق شتک یامیشلردی .
کامرانک تحیف وجودنده بویله اوزون کیجه عالمترینه . دایماق
تحملی یوقدی . اکلنجه نک اک جوشغون بر زمانده آرقداشلرندن

اوزاقلاشمش ، بر چالی کومه سنك ايچنه اراقياشمش بوش بر اوکوز
آرايه سنك ايچنه اوزايمشدي .

آي آيدينلنك ايچنده بيمياض اوزانوب كيدن اودالره اوزاقده
ييلدیزدن سيللر كي پيربل پيزيل آقوب قايناشبان سروسيمينلره باقه
باقه اويقوبه دالدي . صباح ياقلاشيور ، ياماچلرده سونن فونداردن
خفيف خفيف دومانلر توتيوردي . كامران اويقوسنك ايچنده ايكي
آلك اوموزلرينه باصديغي حس ايتدي . آلتنده يوماشاق برصاج دمتي
تيرمدي ، يوزينه يالكوز دوداقلرينك مور لكه لرني فرق ايتديكي
بروز سوروندي . كنچ آدم بوكالهرق كوزلريني آچديني زمان اورتلن
آغارمش ، آي فارشيده كي افقده باتمغه باشلامشدي . ياقين بر دالده
بر چالي قوشی دورمه دن اوتيوردي . بورؤيا عجباً اوك الهاميميدي؟

كنچ آدم آقشامكي بوش وبورغون كوكلك فريده يله دولواولديغي
كوردي ، بوكاهيچ حيرت ايتمدي ، درين بر قناعتله : «بن بوجوجوني
سويورم ، ديه ميريلدندي . آرقداشلري آقاچ آلتلرنده بالطوره
صارنمش اوبورلردی . كامران هيچ برينه خبر ورمه دن بوش
آلتلردن برني اكرله دي ، صباحك آلاجه فراكلني ايچنده بوله
دوشدي .

- ۷ -

آقشام ياقلاشمشدي ، باغچه ياواش ياواش كوكلكلره دولويور ،
خفيف بر روزكار صباحدن بري ياقين بر سكون ايچنده اوبويان
مرمره يي ياواش ياواش جانلانديرمه باشلايوردي .

دوت ساعتدن بري كامرانه ييتوب توكنمز باغ ، باغچه حكايه سي
ديكله تن عزيزيك نهايت انصاف ايتدي - ايسترسهك بر آز دكنز

کنارنده دولاش کامران ... هوا ایچه سرینه دی ، بن مع الناسف
سکا رفاقت ایده میه چکم ، دیدی .

کنج آدم باغچه قابوسندن چقارکن عزیز یک سسلندی : -
صاغدمکی بویوک بولی طوتارسهك دها ای اولور .. بلکه
اونلرده تصادف ایدرسك .. تیزهك سنی کوردیکی زمان کیم بیلیر
نه چیققلر قوباره جق ؟ ..

عام داغندن دوندیکی صباح کامران آنه سنه استانبولده چوق
صیقیلدیغنی ، براق هفته ایچون یالوه ، روسه فلان کی بریر کیدرسه
آچیلانغنی سولمشدی . فقط یالوهك شیمدی موسی دکلدی ،
روسهك بو ایلرده چوق سییچاق اولماسی لازم کلیردی . هم او
ایله بریر ایستوردی که شیمدی به قدر هیچ کورمه مش اولسون .
کامران دوشونورکن بردن بره عقلنه کلش کی - تکفور داغنه
کیتفم ناصل اولور آنه ، دیمشدی ، عایشه تیزهك قاج سندهر
ستلرندن بیقدم ... هرکیشده داریلوب دویور ... بو وسیله ایله
اونكده کوکلنی آلمش اولورم .

کنج آدم آئنده برکوچوک پول چانطه سیله ایلك بولدیغنی واپوره
آتلانمش ، ایرتمی کون اوکله به دوغرو تکفور داغنه کلشدی .

تیزه سی او کون چوجوقلرله برابر جوار چیقتلکلردن برینه
دعوتلی ایدی . کامران آقشامه قدر باغچه ده انشنه سیله اوطورمش
ایش قیطلانغنه بوتون مراق و فعالیتنی زراعت حصر ایدن متصرفی
دیکه مشدی .

عزیز بکک اوی دکزدن کنیش ، توزلی بر پول ایله آیرلش
بویوک بر باغچهك اورتاسنده ایدی . کامران یاواش یاواش ساحلی
تعقیه باشلادی . یولک بر یاننده ییقیق دیوارلر ، بوزولش چیتلرله

چوریلش باغچیلر واردی. بورالرده وقتسز برصوک بهار باشلامشدی. دیوارلری، چیتلری صاران یشیلاککلر قوروش، نك توك قیرچیچکلری توزلر ایچنده صاراروب بوروشمشدی. سیرهك فاصله لرله بربردن آریلان جلیز کورکنلرک انجه تیرهك کولکه لرله برابر یولک توزلری اوزریته قورو یاراقلر دوکولیوردی.

کامران کندی مزاجنده اولان بوتون محزون خیالپرستلر کبی آسکی، خراب یلری، صولوق وسونوک شیلری سوردی.

فقط بو آقشام هریری، هرشی قومسالده یوصونلی قیلرک ایچنده اویسانان بو صولر کبی تازه و نشئه لی کوریوردی. یول کیتدکجه دارلاشیور، یاواش یاواش باغچه لرک آراسنده قیوریه قیوریه ایلرلیوردی. بوقاراکلیق کوشه لردن برندن چالی قوشنک چقیورمه سی احتمال کنج آدمه درین هیجانلراویاندریوردی. کامران بو اون ییش یاشنده کی عاشق مکتب چوجوغی تھسلرندن اوتانیور، «آه چالی قوشی ... بن که سنک یارامازلقلرندن او قدر یزار اولوردم، کیم دیردی که سنک برکوشه یاشندن کورونمهك احتمالی بی بوقدر صارصوب بریشان ایده جک ... بن مطلق خسته یم»

بو امید ایله برچوق یوردی، یول حالا قیوریه قیوریه ایلرلیور، فقط بکه دیکی کورونمیوردی، قورو برسیل چقورندن آتلایان ییقیق بر طاش کوپرینک کناریته اوطوردی. امید آرتق بوتون بوتون کیلمشدی، اورتملق اییدن ایی به قارارمشدی، اوزاقده بالقجی آتشلری یانمه باشلا یوردی.

کنج آدم بردن بره اونلرک باشقه بر بولدن دونمه لری احتمالی دوشوندی. بوساعته قدر مسافرلکده قالما یه جقلری محققدی. بلکه

شیمدی باغچهده اونق بکلیورلر ، قارا کلقدە یولنی شاشیرمەسی احتمالی
دوشورنەرك مراق ایدیورلردی .

آرتق اطرافه باقمە یور ، سرعتلی آدیملره کری دونیوردی .
فقط هیچ اومولمایان بر یرده ، ایکی باغچه آراستده قویتو بر کوشهیه
یکزەین دار بر یکیددن بر دنبره اونلرك چیقدیغنی کوردی .

چالی قوشی بوکون کوپولك چوجوقلره مخصوص برترسانه الیمەسی کیشتیدی. (حیفه ۵۸)

آقشامك سسیرلکی ایچنده بر چیغلق قوبیدی ، تیزەسنك
چوجوقلری حایقیریشەرق دیزلرینه ، آلرینه صاریلیورلر ، عایشه خانم
« کامران سن زەدن چیقديك . . . بو نه حال ؟ » دییه دلیقانلی بی
قوجاقلایوردی .

عایشه خانك بو یولك قیزی مژکان ایله فریده او کدن کیدیورلردی .

چو چوقار باغیریشه رق اونلره دوشرو قوشمغه باشلادیلر . عایشه خانیم
 « سوله مینک ... بدن بره کورسونلر ، باقلم نه یابه جقلر » دیه .
 سسله ندی . فقط کوچوکلر سوز آکلایه جق ، بویه سور پر زلردن
 ذوق آله جق یاشده دکلردی .

فریده یانه کلدیکی زمان ساده جه : « بوئورور کامران ...
 بورالرده نه ایشک وار ... بئک کوزل استانبولدن آیریلایه جکسی
 ظن ایتزد » دیدی . بو سوزلر کامرانده فنا بر تاثیر یادی . چالی
 قوشنک کندیسنی دها باشقا درلو قارشیلاماسنی بکلوردی .

فریده ایله مژکان اوکده ، اونتر آرقاده بورومکه باشلادیلر .
 چالی قوشی ایله مژکان بر یاشده ایدیلر . فقط قابالی یلدرمه سی
 قالین باش اورتوسیه یاشلی یاشلی برخانم بکزه یین مژکانک یاشده فریده
 چو چوق کی قالیوردی .

چالی قوشی بو کون کئندن دها کوچوک یاشده چو چوقلره مخصوص
 بر ترسایه ایدیه سی کیشدی . کنارلرینه ایکی صیرما چاپا ایشله شش
 کیشیق یقاسی اکسه سی ، بوینی آجیق راقیور ، قوجامان بر سپر
 شمس چهره سی بوسبوتون کولکه لره بوغیوردی . اوکلرندمه قیصه
 طوبوقلی چو چوق بو طینلرله طاشلری سکدره رک بوروبور ، شاقراق
 قهقهه لری قایالره عکس یاپیوردی . کامران استانبولدن حوادث
 ایسته یین تیزه سنه کسک جوابلر ویزیرکن بو قهقهه لری دیکلیور ، « بن
 بو کوچوک قیزی سویورم ... فقط اونک بی آکلایه سنه امکان
 یوق ... بکا چوق اضطراب چکدره جک » دیه دوشونیوردی .
 قارا کلنگ ایچنده بر آتش بوچی باصقینه اوغرایان باغچه کیردرلرکن
 فریده کامرانه یاقلاشدی ، کیزلی بر شی سوله مک ایستر کی قولی
 چکدی :

— کامران بر آژ کری قل ...

یوزینی کامرانه یاقلاشدیردی : — طیبی استانبولدن آلی بوش
کدک کامران؟ چو جو قله البته اونه بری کتیرمکی دوشونمشکزدرد...
صاقین هپسی بردن اورتایه چیقارمه .. بیلیرسک یا بن آرسلان پای
ایسترم ...

«سپر شمسک آلتندن کامرانی کوره بیلیمک ایچون باشنی قلدریور،
کوزلری ایکی ییلدیز کی پارلایوردی ، کامران کنج قیزک چکه سنی
اوقشادی ، ضعفی بللی ایتمه مک ایچون شاقه ایتکه چالیشدی :
— سن آرتیق قوجان خام اولدک فریده . کوچوکلرک حقندن
سکا ناصل آرسلان پای آیریرم ؟

خفیفجه تیره بن الیه حالا چالی قوشنک چکه سنی اوقشایوردی .
فریده کولمکه باشلادی . باقیشتندن ، دوداقلرینک تیره ییشندن بر
معذبلیک دوشوندیکی آکلاشیلوردی .

— نیچون اویله کولیورسک ؟ دوشرو سویلیورمی ؟
فریده یوزی دها زیاده یاقلاشدیردی ، ماسقاره لی ایتک ایستر
کی ذیلنی چیقاره رق بیاض دیشلرینک آراسنه صیقیشدیردی .
— بو نه دیمک ؟

— بو حقسزلنی بن ایسته میورم کامران بک .. بودیل ایستور...
بر کون تصادفاً او کره ندیکی بر شی سویله ییورمه مک ایچون او قدر
اضطراب چکیورکه ...

— یتیمی او مسئله فریده ؟ بن نه یاپسهم سنک ذیلکدن قورتولا
مایه جغم ... سکا عین ایده رم که او کوندن بری بر کره بيله ...
اوجيله کامرانک دوداقلرینی قابادی — یالان سویله مه کامران ..
نی آلداتمه نه لزوم وار ... باق بزی ایچریدن جاغیرییورلر ... سن

کیت ... بن آتش بوجکی طرته جنم .. یکن آقشام کوچوک نرمینک
یاقاقرینه سکز اون دانه آتش بوجکی یاپیشدیردم ... کورملیدک
کامران ... نرمینی جواهرله دوناتسهک بو قدر یاراشمازدی ..
کوله رک ، تورکی سویله بهرک آغاجلرک ایچنه دالدی .

۸

— بو کون اسکوبلی حاجی عرفاندینک باغنه دعوتلی یز کامران ..
حاجی عمر مکلف بر ضیافت ویره چک ...
— بو صباح بن بر آز راحتیز او یاندم انیشتنه ... احتمال قاج
کونکی ا کلنجه بنی یوردی . مساعده ایدرسه کز بو کون اوده قالمق
ایستیورم ...
— بوق جانم سنده ... اوده آدمه بوسبوتون صیقتی باصار ...
غالبا چاللی فلان ده وار ... آچیلیرسک ...
کامران بورغونلغه دها مبالغهلی بر شکل ویره رک — بالعکس
انیشته ... بو کون دیکلنمز سهم خسته اولور قایم ...
— بو ناسیل کنجک بویله آ کلامیورم که ... واه واه ای
ا کلنجه کدک .. آدجنز بر خیلی مصرفده ایتشدیر ...
— سز کندی کندیکزه کیدک ...
— اولماز ... حاجی عمر بو ضیافتی سنک شرفه وریبور ...
خیر کوندریم ده یارینه تأخیر ایتسین .
— سز بیلیرسکز انیشته ...

عزیز بک کامرانی تکفور داغنده بولوندیغی بر هفته دن بری بر
کون راحت براقه مشدی . کنج آدمه ا کرام ایتک غیرتیه صباحدن
کیجه یاربیرینه قدر او او ، کوی کوی اونی کزدیروب دوله .

شدیر بیوردی . متصرفه خلوص جائق ایسته بن بریوک مأمور لر
واشراف هن کون دعوتلر ویریورلر ، ا کله تیلر ترتیب ایدیورلردی .
کامران برقاچ دفعه بو ضیافتلره کینه مک ایسته مشدی . فقط کنديسه
ا کلهجه آرایان عزیز بك اولنك یافاسی بر اقایور : - بن سنی یالکز
ا کله نسین دیبه کزدیر میورم ها ، عینی زمانده استفاده ده ایدرسک ..
سز استانبول چوجوقلری دنیانك فرقده دکلسکز ... مملکتك
احوال روحیه واجتماعیه سنی آدم کتابلردن اوکرمه مز .. بونلری جانلی
مثالره کورمه لی ، دیبوردی .

متصرف یالکز زیارتلر ، ضیافتلره ده . اکتفا ایتيور ، کامرانی
« معاملات دولت حقده بر فکر ایدیمسی ایچون بعضاً دائریمه ،
حق تقیدلره سور وکلدیکی ده اولیوردی .

نهایت بو کون بو راحتسزلق بهانه سیله کندينی آندسته سئک آلندن
قورتارایلمشدی . نجله یی . آکلایان عایشه خام : « آرتق سن کیدنجیه
قدر آبی اولمازسک ، دیبه ا کله نیوردی .

اوکیجه یاغمو ریاغدینی ایچون هواده طباتلی بر صولک مار برینلکی ،
محزون بر سکونت واردی . دومانه سینده بکیزه یین یشکل سز بر بلوط
کوتشی کیزلر بور ، آغیر بر مایعه بکیزه یین ذکرك اوستنده نره دن
کلدیکی بللی اولمایان اوچوق بر آیدینلق تیزه یوردی . اوزاقده یلکنتلری
سومش برقاچ بالقجی قایینی کولکه کبی حرکتسز دور بیوردی .
کامران کندي کنديسه قومالده دولاشیرکن مژکانه تصادف

ایندی .

— نره دن بویله مژکان خانم ؟
— آرقداشلر مدن بری چسته ده افندم ... اونك اوندن کلیورم ..
— هوا بو کون سرخه ..

— نه قدر اولسه صوك چهار . . .

مژگان ایری بر قایانك كنارینه ایلشدی، بیاض شمیه سی آچوب
قاباقله آكانه رك شكایته باشلادی . بوراسنك یازی نه ایسه كامران
بك . . . فقط قیشته تحمل ایدیلور . . . كزیله جك ، آكله نیله جك یر
یوق ، عكسی کبی بابام ده بورایه اوله آلدشدی که . . . باشقه بر یزه
کوندره جكلر دییه اودی قوپو یور . . .

— مع مافی سزك ایچون موقت . . . نهایت بر ایکی قیش دها
مسافر سگزر . . .

كامران مژگانك ایركچ کلین اوله رق بورادن کیده جکنی آکلا ق
ایسته مشدی .

کنج قیز محجوبانه باشی آكرك كولومه دی .

كامران اونكله شاقه ایتمیه باشلادی :

— مع مافی بیلنمز . . احتمال که بوسپوتون بوراده قالیر سگزر . .
بوراده باغ باغچه صاحبی غایت کبار آدم لر وار . . بلکه اونلردن
برینك اوغلیله اوله نیر ، تکفور داغلی اولور سگزر . .

مژگان کوله رك باشی ساللادی : — الله أسیر که سین .

قونوشه قونوشه دگزر کنارینه بورومکه باشلامشلردی . اختیار بر بالقجی
ایکی قایا پارچه سنك آراسنده آتش یاقش ، قوماله چکیلش خراب
بر قایینی قطرانلامه چالیشوردی . اوزاقدن مژگانه آشنالق ایتدی .
— نه وارنه یوق کوچوك خانم . . مار یقا زرده . . ایکی کوندر
هیچ کورونمده دی .

— مار یقا بو کون کلیسایه کیتدی .

— یاهو کوچوك خانم . . شو قیزی قاندر ووب مسلمان ایدلمه . .

نوابل بر ایشدر . . هم اوکا اعلا قستلرده وار . . بکن کون بزم عیسی

قایدانك اوغلى كورمش .. توبه لر اولسون شو قیزی مسلمان ایدوب
آلاچم ، دیور ..

کامران — بو ماریقاده کیم مژکان خاتم ؟ دیدی .

مژکان کوله ملك ایچون دوداقلرینی ایصیردی ، یاواشیجه کامرانه
« بزم فریده » دیدی ، قایقچیلر بو یاوشده مسلمان قیزینك آجیق
کزمه سنه بر درکو اینانه میورلر . اونى مسافر بر خرسیان قیزی دییه
طانتدی . فریده نك روم تقلیدی باهرق بر قونوشمه سنی ایشیتسه کز
کولمکدن بایلیرسکز ..

کامران مژکانله برابر کولیوردی :

— ديمك فریده به قایدان اوغلارندن قسمتلرده چیقمش ها ..
آفرین فریده ..

— فریده نك قایدان اوغلارندن دها مکمل کو کالیلری دموار ..
بئلی ایتمه دن شو بولدن کچن ضابطه باقیکز .. صباحلری آدجغز
فریده نی کورمك ایچون اعلیمدن قاچیور .. اولا اوده اونى مادمازل
صاعش .. فقط بونلر قورد کبی بحریکلی آدملر چاچو چاق تحقیق
ایتمش .. بزمه سود کترین ملك نینه نك روایته کورم ضابطه ک فریده به
دلی اولیورمش ، حتی آنته سنی کوندروب ایسته به جکمش ..
— فریده بونی بلیورمی ؟

— البته ..

کامران قومك ایچنده بولدیقی یشیل بر طاشی دفته معاینه ایده رک :
— اعلا بر قسمت .. آرسلان کبی ضابط .. دیدی .

مژکان جواب ویرمیوردی . کنج آدم هیچ اهمیت ویرمیور کبی
کورونه رک صوردی :

— پکی فریده نه دیور .. اوده اونى کوزل بولیورمی ؟

مژگان دوداقلرینی بوکدی ، بیلدیکنی سویله مەمک ایستەینلرک
طوریله : « بیلتمزگه » دیدی .

کامران اوئی ده‌ا زیادە سویله‌مک ایچون اوتاماسە یالوارە جقدی .
— سز مطلقا برشی بیلورسکز مژگان خانم ؟

مژگان جواب ویرمەدن بورودی . کامران فضله برشی صورمە
جسارت ایدەمیرک اوئی تعقیب ایدیوردی .

کوچوک رجوقورک اوستندن آتلامق ایچون آتکلرینی طوبلایان
کنج قیز بردن برە کامرانە دوندی ، راز محجوب وقورقاق رطوره‌:

— کامران بک ، دیدی سزه برشی سویله‌مەجکم ، بکا تودیم
ایداش ر سیری فاش ایتکە بلیکە ای برشی باجماه‌جف . فقط حس
ایدیورم که بو لازم . .

— بو بورک مژگان خانم . .

مژگان اک سادە رشیدن بحث ایدر کی صفوتله جواب ویردی :

— فزیده سزی سویور کامران بک . .

کامران بردن برە اینامادی . بو مطلقا ظالم رجوجوق شاقاسیدی .
یوزی بیاض ، خفیفه تیرەین دوداقلریدە سونوک ، آبی ر تبسله :
— بوناسل اولور مژگان خانم . . امکانی یوق ، دیدی .

کنج قیز متأثر بر جدیتە باشی صاللادی : — واللهی بویه کامران
بک . . بکا کندیمی سویله‌دی . فقط سز باشقە سنی سویورمشکز . .
نه یازیق .

— بونی سزه کندیمی سویله‌دی . . اویله‌می مژگان خانم ؟

باشی اوکنە کبور ، چوجوق کیی آغلانماق ایچون دوداقلرینی
صییوردی .

بردن برە شکە بو وارلامسە بکترەین ر کورولتو اولدی ، آرقە سندن

بالتجینک : « های ایمانی یوق یزید ، دیه باغیردینی ایشیتدیلر .
 صباری بر کوبک آتیشک اوستده کی قطران تشکسندی دویرمشدی .
 اختیار بالتجی کوبک بر ایکی طاش صاووردقن صوکره قوجامان
 بر کورده یاقالادی ، قایالقلرک آره سنده باغیره چاغیره حیوانی
 قوشدورمنه باشلادی .

کوبک شاشقینقله بر طاش قوغوغنک ایچنه کیرمشدی . اختیار
 آدم مظفر بر فریاده : « شیمدی آیانکله قاپانه طیقیدک ملعون . سنک
 باجاقنریکی قیرایمده اوکرمن ، دیدی .

کامران ایله مژکان بالتجینک یانته یاقلاشمشلدی ، کنج آدم
 مداخله ایتدی : « براق بابا . یازیدر حیوانه . .

اختیار بالتجی توحاف بر نظره کامرانه باقدی : « بکایازیق دکل
 اوغول . . بن بو قطران پاراسنی چوجوقلرک رزقندن کسدم .

— قاج پارا زیانک اولدی بابا ؟ .

— والله بو صباح اوتوز غروش ویردم . . داتا تشکچوروک .

ایکی کونده بر دهلیز . .

— بکی بر قایق قاجه آلتیر بابا . .

اختیار بالتجی کوره کته دایاندی ، صولوق ماوی کوزلری
 اوزاقلره دیکهک دوشوندی : اک آشاغی بدی سکیز لیرا . . برینک
 صاتیلر برصدالی وار . . اون لیرادن آشاغی ویرمیور ، دوغروسی
 یکریمی ده ایدریا . . لکن بزده اوپارا نه کزر ...

کامران چانطه سندن اون لیرا چیقارهرق بالقی . وزاندی .
 اختیار آدم شاشقین شاشقین باقینوردی : « اوغول ؟ .

— یونلر سکا ماریقانک هدیه سی بابا . .

— ماریشانك هدیه سیی ؟ بو نه ایش که !!!
 — بن ماریشانك اقرباسی یم . . . ماریقا بالیقی بابایه یکی برقایق
 آلام دیوردی . .
 — سنك آدك نه ؟

مژگان کوز قیریه رق جواب وردی ! — « یورکی » سوکره کامرانه
 دونه رك یاواشیجه « ماریشانك اقرباسی البته یورکی اولور » دیدی .
 اختیار آدم آووچنده کی لیرالره حالاحیرتله بانه رق : — یا هو مسلمان
 کی انسانلر ، دییه میرلدا نیوردی .
 — ماریقا سندن بوکا مقابل بر شی ایسته یور بالیقی بابا . یکی
 صندالك اسمنی « چالی قوشی » قویسن دیور . . .
 اختیار نشه ایله کوله رك : باش اوسته . . آردینه صاری یالدر
 ایله ده یازدیر یم . . الله سکاوه اوکاوه حق دینکده جان و برمك نصیب
 ایتمسین اولاد . . .

کامران ایله مژگان قایدن کیررلرکن آرقه باغچه ده قهقهه لرله
 قاریشیق چوچوق چیغلقلری ایشتیدیلر . بردن بره اوک کوشه سندن
 دون بر قاچ هندی ، قورقودن کوزلری دونس ، اوزون باجقلری
 اوستنده هان هان اوچهرق ، قاچیشورلردی . مژگان کامرانه دونه رك :
 — فریده . مطلقا یکی بر شی ایجاد ایتدی ، هایدی کیدم کوردم ،
 دیدی .

فریده صیق یاراقلی بو بوک بر کورکن آتاجته قولان صالنجایی
 قورمشدی . اوستنده یه قصه آنکلی ، بول یاقالی بیاض بحریه
 آلپه سیله صاللانور ، قوشو باغچه لر دن کلنرله برابر یاریم دوزینه یی
 کچن بر چوچوق سوروسی صالنجانك اطرافنده « فریده ایللری ده

صاللا : « بزى ده آل ، دینه حایقیریشیوردی . فقط فریده بونلره قولاق ویرمیور ، کورکن یاراقلری مطرد بر آهک ایله خیشیردانه رق کیتدکجه آرتان بر سرعتله هوالایوردی .

چو جو قورک ایچنده اویله اشتاهیلیری واردی که یار جالانق نهلکه سنه رغماً آغلاشه باغیریشه کندیلری صالجاغک اوکته آتیورلر ، باغچوان ایله خدمتچی اونلری زور ضبط ایدیوردی .

نچرهدن بو هتکامه یی سیر ایدن عایشه خانم ، آمان فریده . . . بر قضا چیقاره چسک ، دینه سسله نیور ، فقط او صاحبلی داغلمش ، یوزی کلنجک کبی قیزارمش ، قوتلی قالدیلرینک وار قوتیه صالجاغی اوچوریور ، زمان زمان بیاض آتکلی کورکنک یشیل داللری ایچنده غیب اولاق درجه سته کلوردی .

چو جو قورک فریادی دایانبلماز بر درجه یه کلشدی . فریده بریشی یوورلایوب پارالامقدن قورقه رق صومورنگان بر چهره ایله صالجاقدن ایتدی : « تافله ، کیچه یاریسندن سوکره صاللاعالی . . . دنیساده بونلردن راحت یوقه دیدی . چو جو قورک شیمدی آتکلیسته صاریلورلر ، دیزلری اوپورلردی « بزى ده فریده آيلا بزى ده » فریده کندینی قور تارمنه چالیشیور : « بتم باشمی درده صوقغه وقم یوقه دیهرده ایدیوردی .

عایشه خانم نچرهدن مداخله ایتدی : « فریده ... اونلرکده بر پارچه کوکلنی ایدیور جانم ... نه اولور ، دیدی .

چالی قوشی « نچرهدنه دوندی » ، کونته قارشی ایله کوزلری محافظه ایدرک :

— دوشرلرسه ، بر یلری قیریلرسه بکا داربلماز میسکتر ، دینه صوردی .

هائشه خاتم کوله رک : - آقیزم .. چوجوقلری دوشورمک شرط
دکل یا ... یاواش یاواش ساللا بیور ... کولکلری اولسون ...

فریده مظلوم برشکایتله قاشلری قالدیردی . یاراما ز چوجوعندن
بحث ایدن بر آنته کی جواب ویردی : تیزه جکم سز چالی قوشنک
نه اولدنی دها او کره نمدیکزمی ؟ اوکا چوجوق امنیت ایدیلرمی ؟
یاواش ساللامق نیتله چوجوقلری صالینجانه بیدیرر ... حقیقه
ایلك اولاولو اوصولو ، خاتم خاتم ساللامنه باشلار ... فقط صالینجاق
کیدوب کلدکجه شیطان یاواش یاواش اونی دورمکه باشلار (شیطانله
عاوره تقلیدی پاهرق) « هایدی هایدی ... بر آز دها ... بر آزدها ،
- « یوق رجا ایدرم ... بو قدر یتر ... یاغده چوجوق وار ، فقط
شیطان دورورمی ؟ او دائما « هایدی فریده ... هایدی فریده دیه
تشویق ایدر ... صالینجاک ایملری ، آغاجک دالاری دهاونکجه برلک
اولارق تکرار اتمکجه باشلار « هایدی فریده ... بر آز دها ... هایدی
فریده ... بر آز دها » ...

هائشه خاتم ، کامران ، مژکان ، خدمتچیلر هپ بردن کولیوزلردی ،
فریده سکر یاشنده بر چوجوق کی باشی ساللا یه رق ، دوداقلری
بوزم زک علاوه ایتدی : - بو ظالم لک تشویقه زوالی چالی قوشی
ناصل دایانیر تیزه جکم ؟

فریده ، صاری قیوبرجق یاشنی اتمکلرینک آراسنه صوقه رق
بالواران بر مینی مینی قوللرندن طوتوب قالدیردی : - نه نه لازم
کوچوکم ... سجدم بر بری ایچیتیم ، دیدی . صوکر آلا یی بظورله
کامرانی کوستره رک علاوه ایتدی :

... کامران آغا بیکه کیت ... او خاتم کی نازلی ، نازک بر بکدر .
قوز یاغده کی صالینجاقلی صندالیه سنده کتاب او قویه رق ، کوزلری

هوالرده ديكوبده دوشونهرك صالحنچاق صالحنچاقه آلبشمشدر . طبق
 بر سود نينه كي كوزل كوزل ساللار، برينيسي اكسيدر .. يالكيز
 او يوماغه غيرت ايت كوچوكم ... چونكه او يورسهك دوشرسك ...
 اوده سنى ضبط ايده ميرهك برابر دوشر ... اوله ياسنك كي بش
 اوقهلق قوجامان بر بيكي ضبط ايتك قولايي ؟ (كوزلرينك اوجيله
 كامراني قيزديروب قيزديرماديغي آكلانغه خالينشهرق) صوكر
 ايكيكيز نزار آغلانغه باشلار سكر ..
 كامران ياواشجه كولور : و بچون بكافارشي بوقدر ظالم اولديغي
 شيندي آكلانوزم ، دير كي تحف بر نظرله باقوردى . جويك بر
 خر كته ستره سنى چقاروب توزرك اوستنه آيدى ، جراتكار بر ادا
 ايله آلريي بلنه دايادى : - بن قولان صالحنچاغنده صالحنچاقه سنى
 بيليرم . ميني ميني قيرم ... جيسارتك وارسه ميدان آچيق ..
 فريده ديانى چقاردى ، قورقش كي اشارتلى ياهرق آكله ملك
 ايستدى . فقط كامرانك دائما اوزاقلرده محزون بر شينه بايقار كي
 دالغين و دورغون دوران كوزلرنده اوله تحف بر پارياي ، اوله
 مسمرى بر ميدان اوقوبوش واردى كه ...
 فريده بر آز صارارمى . دوداقلري ايصيرهق : - بم
 جيارم وار . سنك كنديكه قصدك واربه ، ديدى ، بر صجرايشده
 صالحنچاغه آتلادى .
 طايشه خام - آمان كامران ... چوجوق اوله ، فريده او بولورمى ؟
 ديه تلاش ايديوردى .
 كنج آدام كويلكك بياكلري قوبرهق سيله ندى : - كورده
 چكسك تزه ... بو مغرور كوچوك قيزى قارده ككليك اولار كي
 ضبط ايده جكم .

خدمتچیلر چو جوقلری کناره چکه رک صالحه جانیه بر آجیورلردی.
اونلر بک اکلتنه جلی برشی سیر ایده چکلرینی آکلایه رق صوصمشلرادی
سالیجاق یاواش یاواش حرکت ایتمهک باشلادی، فریده قورنازلق
ایدیور، قوشی اسراف ایتمهک، عجبی رفینی اولدن یورمق ایچون

قیییدی، ایدیکیمده یوز یوزده ایتس نفیسه... [صیفه ۷۱]
بالکیز خفیف دیزلرینی اویاتمقله اکتفا ایدیوردی. کوروکن کیتدیجه.
آرتان خشیرتیلره صارصیلمنه، ایپلر شیجیردامنه باشلادی.

ایکسی ده قونوشاپورلر . برسوز بر آقوت غیب ایتدیره جگمش
کی صوصورلردی . بدن بره کامرانک باشی ربابراق ییئینه ده کدی .
اوزون صاری صاحبلی یوزینه دوکیلدی ، کوزلری اورتدی .
فریده خفیضه کولهرك : - ناصلسکز کامران خاتم افتدی ...
دها آمان دیمه جگمیکز : دیه صوردی .
— بن او آمانی سکا دیدیرنه جگم فریده ...

— امکانی یوق -- بن اولسهم ... پارچه پارچه اولسهم آمان
دیم ...

بوقاریشوق صاری صاحبلك ایچنده ایلک دفعه بر جرأت آتشیله
پیریل پیریل بانان یشیل کوزلر کوچوک قیزده کیزلی برکین ، برظام
میلی اویاندیرمش کی دیزلری قوتله یوکدی ، صالححاق بدن بره
ایکسی ده بردال کومه سی ایچنه صوقدی . عایشه خاتمک : « یتیر »
دیه حاکیران سسنی ، بر رويا آراسته کی ، ایشیتدیلر . شیمدی
ایکسی ده یوز یوزه ، نفس نفس ، زمان زمان صاحبلی بربرینه
دولاشه رق اوچورلردی .

— سندم اومدیغندن زیاده قوت وارمش کامران ...
— سوبلدم یا ... سنی مغلوب ایده جگم .
— قورقدیم ایچون سوبلیورم ظن ایتمه .. یوزك کوزك طاشلرده
پازچاله نهجق ...
— یوزومه آجیورمیسك ؟

— بتم ایچون اهمیتی یوق ... فقط نریمان خاتم ایچون ... کیم
بیلیر نه قدر اوزولور ...
یاواش یاواش شقاقلی صارارمنه ، کوزلری مخورلاشمه باشلایان
فریده بسوزلری بر یاریم سرخوشلق ایچنده هان هان غیر اختیاری

سولاشدی . کیراز آغاجی . وقعہ سندن بری . « نریمان » اسمنی ایلک
دفعہ آغزینہ آلیوردی .

کامران یورغونلقدن یاواش یاواش نفسی طوتولیور کی کسک
کسک :

— بن یوزومک ... بارچه بارچه اولدیننه ... نریمان خانم ایچون
دکل .. یوکا مین ایدرم ... فقط اونی سون ... برناشقه کوچوک ...
قیز ایچون .. آجیه جیم ...

— بوخبری هانکی دولت قوشندن آلدک ؟

— نیزمک قیزی مزکاندن ...

فریده بشیکنده میشیل میشیل او یورکن یوزیننه صو سربلش بر
چوجوق کی اور کدی ، درین درین ایچنی چکه رک کوزلری قیریدی ،
ایپلرک بردن بره الدن قاچاسندن قورقار کی قوتله صاریلدی .
بر شی سوبله مددن باشی او کنه آنککه ، یوزینی کامرانک صاحبزندن
خورتارمنه چالیشوردی .

کنج آدم ینه او کسک ، بوغولاش سسله :

— بن بورایه ... تکفور طاغنه ... سنک ایچون کلدیم فریده ...

چالی فوشنک باشی دها زیاده اکیلدی هان هان کامرانک کوکنه
دوشدی . صالینخاق حالا شدتی غیب ایتمدن سالانسیوردی . فریده
بردن بره باشی قالدیردی ، قورقاق قورقاق کولومسه مکه چالیشور ،
کوزلی یاغله دولویوردی . ایلک دفعه مظلوم و مغلوب بر ادا ایله :

— آرتق ایشلم کامران ... یورولدم ... راقه جیم ، دیبه

یالواردی ...

— کنج آدم صوک قوتیله بر قولان دها ووردی : — خاییر

فریده .. بنمله نشانلانمغه راضی اولدیفکی آغز کدن ایشتمدن سنی
براقام ... برابر دوشوب اولونجهیه قدر ...

فریده کوزلرینی یومدی ، باشیله « اوت » اشارتی یاپدی ،
صوکر صوکره نفسی ورن یارالی بر قوش حالزلکیله باشنی اولنک
کوکنه براقدی .

باشلری تکرار بر یاپراق بیتتته دالارکن کامران خفیفجه
اکیلدی ، دوداقلری داغیتیق پرچلرینک ایچندن جالی قوشنک
کوزلرینه دوقوندی . چوجوق بزدن بره قوللرینی براقبوردی .
برکت ورسین صالینجاق کامرانه دوغری یوقاربندن اشاغی اینیوردی ،
کنج آدم قولیله اونی بلندن قورادی . فقط صالینجاق بوزولان
موازنهسی ، بزدن بره دونن ایپلر ایچنده اونی ضبط ایدمه دی .
باغیچده قویان بر چیغلق ایچنده ایکسی ده بره یوواز لاندیلر . باغچوانک
جسور و سریع بر حرکتی اولنری تهاکی بر سفوطدن قورنارشدی .
فریده باغیچده بکزه یین خفیف بر سرسلکدن صوکره کوزلرینی
آچدیغنی وقت کنداسنی تیزه سنک قوللرنده بولدی .

اختیار قادین چکه سنده کی انجه بر چیز کیدن آقن قانی اوکا
کوسترمه دن سیلمکه چالیشه رق : — بر یرک آجورمی قیزم ؟ دیدی .
— خایر تیزه ..

— اویله ایسه نیچون آغلا یورسک ؟

— بن آغلا میورم تیزه ...

— یا او کوزو کده کی باشلر نه ؟

فریده باشنی تیزه سنک کوکسنه براقدی ، ایلله کوزلرینی
قورولا یه رق یاراش یاراش :

— دوشد کدن صو کره دکل دوشه دن اول آغلا یوردم تیزه ،

دیدی .

کامران ایکی کون صو کره استانبوله دونیوردی . چو قورلرینک
کندی کندیلرینه ، او بون اوینار کی ، اوزونتوسز ، کورولتوسز
نشانلانیورمش اوللاری بسیمه خانمک خوشنه کتدی . مع مافیه
اونک بعض اوقاق تفک ترددلری ، قورقورلی واردی . بونلری
کامرانه اچقدن ده کندی آلامادی .

— کینچک ، کوزلسک اولدقده زنکینسک سکا دها یو کسک
قیزلرده بولا بیلیردک کامران مع مافیه فریده البته نیم دها ایشیمه کلیر ...
آنه مک ، زواللی کزیده جکمک قیستلی یادکاری ... فقط بیلیم
بو چو چوق سنی آکلایوب تقدیر ایدمه یله جکمی ؟

خوباللی ، خفیقلکی بی براز قورقوتیور ...
بسیمه خانم تردد ایدیور ، دها باشقه شیلر سوله مک ایسته یوردی .
کامران الیه آنه مک اغری قیلادی ، بوروشوق یاناقلرندن
اوپه رک : — آنه نشتمی قاجیرمه ، دیدی ، نه اولورسه اولسون
اونی مطلقا ایسته یورم . .

بسیمه خانم اوغلنک بو کوچوک قیزه نه قدر اهمیت ورنیکلی
او وقت آکلادی ضاچلرینی اوقشایه رق تأمین ایستدی :

— والاهی فنا بر فکرله سوله میورم کامران ... عقلکه برشی
کله سین ... فریده بی بن سندن فضل دوشو تورم ... ساده ایشته او
هواییلکی ... مع مافیه دها چو چوق ... هم طینی اولک ایچون
اوچ درت سه بکله جکسکر . او وقته قدر هم مکشی پتیرر ، هم دم
انشا الله بر آز اوسلو ، کامل بر خانم اولور .

— ۹ —

صوږك بهار پشمك اوزره ندی . آغاچلر یاپراقلرینی دوکمش ،
 باغچه ده صولغون آی چیچکلر ندن باشقه سوس قالماشدی . بر آقشام
 کزینتسندن دون کامران قیریق بر باغچه قانا به سنك کدارینه ایلشمش
 یورغولنق آلیور ، اوکنده نبل نبل اویوان ایری رباغ کویکسك
 باشنی آراسیره آياغیله اوقشایوردی . حیوان بردن بره مزاری کوزلرینی
 آچدی ، قولاقلرینی دیکرک اطرافنی دیککه دی .

کامران اونی تکرار تکرار یانبرق ایچون دهاقوله باشنه باصیوردی .
 فقط کویک اوک آياقلا به طویراقلری اشرک یرندن فیرلادی ، کیك
 کیك حوالایه رق صیجرایه صیجرایه قوشمغه باشلادی .

کامران باشنی چویردی ، اوزاقده سوقق قاپوسنه کیدن یولک
 نهایتده فریده بی کوردی . چالی قوشنك بو وقت تک باشنه مکتبدن
 کله منی امید ایدیلیر شی دکلدی .

کنج آدم بردن بره یورغولنق اونیوش کبی اوکا دوعرو
 یورومکه باشلادی . یانه واردایی زمان فریده بره چومه لاش ،
 قوبروغنی صالایه رق عادتا سوسته دوران کویکک ایکی توزلی آياغی بر
 آوجنه آلمش ، اونه کی آلبه حیوانك یوزینی اوقشایور ، بورنی صیقور ،
 دوداقلرینی کرهك قوجامان اغزینه کولرکی تحف برشکل وریبوردی .
 کامرانك یوزینه باقادن : — شو کولوشه باقی کامران ، دیدی ،

آمان نه قوجامان اغز ... تمساحه بکزه میورمی ؟

کامران جواب ورمه دن آچی بر تبسمله اوکا باقیوردی . فریده
 کویکی برافه رق ائککیرینی سیلکدی ، توزلی اللرینی مندیله سبلد کدن
 صوکره نشانلیسنه اوزاتدی . — بو آوزور کامران . . . تیرم ناصیل ؟
 اهینلی بر خسته لق دکل انشالله ؟

کامران برآز حیرتله - آنتم می، دیبه صورتی، آنتمک هیچ
برشیئی یوق... خسته دیبه می ایشیتدک؟

— اوت... خسته دیبه ایشیتدمده اونک ایچون کلدیم...

— کیم سویلیدی؟

— هانی شوراده بر ارمی اجزاجی وار... اونک قیزی بزم
مکتبده درده... برقاج کوندر اذنی ایدی... بوصباح مکتبه کلدی،
کوشکدن حوادث صوردم، تیزمک خسته اولدیغی سویلیدی...
— تامله یالان... عجائب شی...

— بوکا چوق ممنون اولدم کامران... تیزمی اوپله مراق
ایتدم که... مدیردن اذن ایستدم... فیالکیز براقامیه جغنی سویلیدی...
اللهین اوله جق ماسورآله کسی قارتاله کیدیوردی... اونکوی
استاسیونه قدر برابر کلدک... تیزمله نجمیه ایچرده لرمی؟

قوشه رق ایچری کیتک ایستدوردی. کامران اونی آلدن
طوتدی: — فریده، دیدی، اون کوندر بر بریمیزی کورمندک...
انسان نشانلیدن یوقدر چابوق آریلیرمی؟ عادتاً بدن قاجیورسک
دیبه جکم کلپور.

فریده محجوبانه باشنی اکدی: — اونک ایچون دکل... بالطوم
چوق آغیر کلدیده... صوکره بوطلرم آیاقلریمی صقیور...
یونلر چوجوقه معذرتلردی. کامران محزون بر طورله اونک
الینی بر اقدی: — پکی فریده... کیت...

جالی قوشی شیمدی دوریور، تردد دوردی: — بالطومی
بورادهده چیفارا بیلیم... بوطلرمدن ناصل اولسه آیاقلرم آیشیدی.

— سکا مهم بر حوادثم وار فریده... حتی سنی آلق ایچون

یازین مکتبه کله جگدم ... بو کون کلدیکه اصابت ایتدک ... شویله
بر آز یورویه لمی .

ایله باغچه نك بوش درینلکرینی کوستریوردی .

— خاییر اوراسی اوزاق ... قاپنک اوکته دوغزو کیده لم ...

تره ن وقتی کلن کیدن چوق اولور ا کله نیرز ...

کامران بر شئی سویله مهن اونی تعقیه باشلادی . دوداقلرنده
بر آز اولنکی آچی خنده دها زیاده درینلشمندی .

او بو نشانلی حیاتی باشقه تصور ایتش ، اوئدن اینجه ذوق وخیال
ا کلنجه لری ، بوسوتون یکی تحسسلر بکله مشدی . فقط او کوندن
صوکره چالی قوشی وحشی بر اور که کلک کوسترمش ، بوجاق بوجاق
اوندن قچشمندی . کسج آدمده یاواش یاواش حزن بر قناعت
اویانیوردی : چالی قوشنده کی تمایلک سورکسر ، کوکسر بر چوجوق
هوسندن عبارت اولماسی ... فریده اوکده ، الری قیصه لاجورد
بالطوسنک جیلرنده ، بو طلرینک سیوری اوچلری چاقبلره ووره رق
یورورکن کامران یاواش یاواش باشی صاللا یور ، کندی کندینه :
« بن فضله خیاله قایلدم ... بو بسیط چوجوق روخنده درین ، اینجه
بر شیر وهم ایتدم ... دیه دوشویوردی .

قاپنک اوکته چقدقلری وقت فریده ایله ایری بر طاش پارچه سنی
کوستردی : « بورایه اولورالمی کامران ، دیدی .
— ناصل ایسترسه ک فریده ...

طاشک اوسته اوطوریوردی . فقط چالی قوشی اونی قولندن
چکدی : — سن ناز کسک ... قوزو یره اوطورمه ...
آرقاسندن بالطوسنی چیقاره رق طاشک اوسته یایدی ، خفیف

بر ترددن صوکره کوله رک : « آرتق سنی محافظه ایتمک بتم وظیفهم
دکلی کامران ؟ » دیدی .

بو وضعیت ، بو سوز کامران ایچون بر تسلی اولدی . یان یانه
اوپورمشلاردی . فریده بر آز چکینیر کبی صوردی :
— بکا سویله جه چکک شی نه یدی .

سویله مه مک دیلم وارمایور فریده ... بر قاق کوندن بری بی
منه دیا دوشوندوروب متأثر ایدن بر مجبوریت ... تکفور طاعنده
مژکانه سویله دیگک شی دوغرو ایسه بلکه سنی ده متأثر ایدم چک ...
عموجه من نورالدین بک ...

فریده بردن بره اونک سوزنی کسیدی : — دور کامران ... بو
چوجوق سسلری بهامالدین بکک باغچه سندن کیورمی ؟ اویله یا اورادن ..
یکنلری مسافر کلش اولاجق . . . نظمی بی آلتی آیدن بری کوردمم ...
چالی قوشی کامرانک برشی سویله مه سنی بکله مددن برندن فیرلادی ،
« نظمی .. نظمی ، دیبه سسله ندی . فارشی باغچه لردن برینک قابوسنده
کندی باشنده بر کنج قیزله ایکی کوچوک چوجوق کوروندی .

فریده آلتی صالایه رق : — نظمی قارده شکله . برابر بر پارچه
بورایه کلیمسک ، دیدی ، صوکر کامرانه دوندی : — بو قیز یلمز میسک
نه آبی قیزدر . مساعده ایدرسه ک بر پارچه اونلرله قونوشه جفم ...
سوقاغک اورتاسنده ایکی کوچوک چوجوغی ایکی قولله طاقوب
قالدیره رق یاناقلرینی اویدی ، صوکر نظمی ایله قونوشمه باشلادی .
کامران صاب صاری کسيلمشدی . حدندن ، عصیتندن آغلاماق
ایچون کندی زور ضبط ایدیور ، « بو حقیقتاً بر چالی قوشی ...
بوندن وفا بلکه مک بوش خیال » دیبه دوشونیوردی .

فریده کاه نظمی ایله کاه چوجوقلرله قونوشیور ، سوزی

اوزاندىقه اوزايبوردى . نهايت كوچوكلره ايرتسى صباح بر طوب
موعدايتد كدن صوكر اكامرانك پاتنه دوندى :
— شيمدى سنى ديكه بورم كامران ؟

.....

— نچون بوبله صوصورسك ... سنى داربته جق برشى ميبدم ؟

.....

— نه يابدم سكا كامران ؟

بوى اوهر كونكى چوجوق شكايته قاشلارنى قلديره رق ،
مخدوقلارنى بوكرهك صورمشدى . كنج آدام آرتق تحمل ايدهمدى :
— سكا چوق قيريلدم فريده ، ديدى ، بر سيبدين دولايي چوق
مضطرب اولديغى سويلدم .. حتى « بلكه سنده متاير اولاجسك ،
ديدم ... سوزى ياريدى براقداك .. جى او قدر مكدر ايدن شيك
نه اولديغى مراق ايتمدن قومشو چوجوقلارنى دعوت ايتك . هيچ
برشى يوقش كې شن ، شوخ بلكه اون دقيقه اونلرله قوششك ...
فريده بو سوزلرى مكته تكدير ايدلن بر چوجوق كې باشى
اوگنده ، بارمقلاربه اتكنك قيورتلارنى دوزه لهرهك ديكه مشدى .
كامران بو كوچوك قيزه كوستردىكى ضعف ورتدن اوتانه رق موصديغى
وقت جالى قوشى كوزلارنى قلديردى . محزون بر صفوتله :

— سنك نه سويله جكيكى بيلورمده اوندن ، ديدى ، ايراندن
مادريده قتل ايدن عموجه من سنى سفارت كاتبلكنه تعيين ايتدېرمن
دكلى ، بر هفته قدر استانبولدن كيديورمشك ... بوى بو صباح
خير آلام ...

كامران قولاقلىرته اينانامايوردى :

— دوعرومى فريده ... دوعرومى سويليورسك ؟

فریده بر بویوک قباحه اعتراف ایدر کی محبوب بر حال
نفس کی یاواش بر سسله علاوه ایتدی :

— تیزم خسته دیه ایشیتدیمده کلیم دیدم دگلی کامران ؟ ..
سندن نه صاقلایم . بن یالان سویلدم ... بو گون بو خبر دوغرومی
دگلی دیه او کره نکه کلیم .. دوغرو اولسه کامران مطلقا بکا خبر
ویریردی دیه دوشونیوردم ... دمن سن بکا فنا بر خبر ویره جکی
سویلدیکک وقت آکلادم که ایشیتدکلم هپ دوغرو .. بدن بره
ایچمه بر آچی چوکدی . نظیمه امدادیمه یقشیمه سیدی عیب برشی
یاپه جقم . آغلايه جقم کامران ...

سسی تیره بور ، کوزلری دولو دولو اولیوردی .

کامران چالی قوشنک اللری طوتدی :

— تشکر ایدرم فریده ، دیدی .

— تشکرمی ؟ ... نیچون ؟

کنج آدم درین بر رفته صاحلرینی سوه رک ، اللری اوقشایا رقت
— یی بر قاج دقیقه ایچنده اویله مسعود ایتدک که اولور کن
عقلمه کلیرسه آغلاياجم ... نافله اویله یوزومه باقه فریده ... سن
دها کوچوکسک .. ممکن دکل بویله شیلری آکلایامازسک .. شو
حالده بتم موقت بر زمان ایچون استانبولدن کیدشمه آجیاقسک ؟

— .....

— دیمک بی مزکانه سویلدیکک درجه ده سویورسک ... نه اولور

فریده بونی بر کرده بکا سویلسه که ...

چالی قوشی دوداقلرینی ایصیردی ، کوله مکه چالیشمق :

— مزکان بتم آرقداشم ... اوکا هر شیئی سویلیه سیلیم ..

حالیو که سن ... داتما بر کوچوک خانمه بکزه مکله برابر برار کیکسک ..

يانكده بويله شيشي ناصل سويلرم بيليرسك كه بن بويله صارى صاحلى،
يشيل شيطان كوزلى انسانلردن هيچ خوشلانام ... شاقه سويليورم
صانمه كامران هيچ خوشلانام :

بونلرى سويلر كن يوزيني كامرانك يوزينه ياقلاشدرييور، ياقيندن
كوزلرينك ايچنه باقبوردى :

— اوت بن بويله كوزلردن ، بويله نازك خانم يوزندن هيچ
خوشلانام ... اما بيلم ناصل اولدى ؟

بومعصوم حيرت اك بوپوك يينلردن دها قوتلى براعتراقدى .
كنج آدم خفيف بر سرخوشلق ايچنده اونك بيلكلريني طومتق ،
يوزيني يوزينه ياقلاشديرمق ايستدى . چالى قوشى بردن بره چيرپيندى،
الى آله مورى مورينه كندىي قورتارارق كامران ، آياغكه يينه
طاش آتارسهم كورورسك، ديدى . ايكيى ده كولوشمكه باشلاديلر،
— بر بهانه بولوب كيدمچك كونه قدر اوده قالممه مساعدمه
آلبيليرميسك ؟

— البته... بو بن ده دوشونمشدم.. فقط سنك راضى اولاجمكى
ظن ايتيوردم .

— نيجون ؟

— بيليورسك يا... نشانلانديغمز كويدن برى دائما بندن
قاجيوردك .

— بن مى كامران ؟ . آمان نه افترآ ..

— تكفور طاغندن برابر دونم ، نشانلانديغمز آنتمه برابر
خبر ورمم ديديكم زمان « اولماز بن تعطيل صوكنه قدر بورادم
قاله جفم » ديدك . بللى ايتدم . . فقط بيلسهك نه قدر متاثر اولدم .
صوكره استانبوله كلديك وقت « فريده برقاج كون مكتبه كيمه »

دېدىم. اولماز ... درسلىرىم قالير » دېدىك ... سىن كە درسلىرىم ھېچ اھمىيت
ويومزىنىڭ .. كوشكىدە يالغىز بىر كىچە قالدىك ... او آقشام بىر چوق
مسافر كلىدى .. « فريده ھايدى سىنكى باغچىدە دولاشام. نە كوزل
مەتاب وار » دېدىم « قارا كلىدە كىچە قوشلىرى كېي دولاشمىنىڭ نەزىم
وار .. باقى بورادە نە كوزل اكلەن بوز » دېدىك ... دىھا سايەمى ؟
كچن كۈن مەكتەپ سىنى كورمەك كلىدىم ... ياتەم بىلەن كەلگەن ايتەمدەك،
ايشم وار دىيە خىر كۆندۈردىك ... تىكرار افراجى دىيە كە بىكا ...
فريده غادىچى چوقچوقل كېي قاشلىرى چاتىرق طوبوغى بىرە
يورۇدى : - البتە دىرم ، دىدى . « تىكفور داغىدىن بىرەر دۈنەم »
دېدىك ، بىنم او وقت « آتەك بو ايشلار نە دىيەك » دىيە يۈرە كىم
تېرە يوردى .. تېزەم « كامرانى مۇلقا سىن قاندىر مەشكەدر » دىيە
قىياحتى بىنم اوستەم آتە بىلىردى يا ... كەلدىكەن سوكرە كوشكىدە مەسل
قالدىم آتە بىلىرى بىرە وارغىچە قىرەر كىس بىكا نىخىت تەخف باقۇر ،
اۈگەنە كەن « كەن نىخام » دىيە اكلە يوردى . او كىچە « ھايدى
مەتابدە كۆرەلم فريده » دېدىك بىرە باغچىدە نىمان خاتەلە كۆرەكەك
غەلقەمە كلىدى ... شەكرەلەمەلر ، فوندا نلر ھەدىيە ايتەمەكە بىكا بونى 'ونوتىر دىمى
صانورسك ؟ مەكتەپدە سىنكى كوروشمەدىكىم سىنە كەلچە ، بونى
تەمكەن دىك سۈيەلەم ..

قەتئەلەلرە كۈلۈپور ، اللرى چىرىپ يوردى .

— اللە غەشقە سۈيەلە فريده ...

— او صاباخ بىر يارامازلىق ايتتى « قەلمەتەين » ك چەكەمە سەندەكى
بىر باستەنك ايتتى چەرق مور مەركەلە دولدورمەشدم . آرقداشم باستەينى
ايصير بىر ايصيرماز آغزى مەركەلە دولدى .. آم كورمەيدىك كامران ..
او قدر كۈلۈردىم كە صىرانك اوستە ياتەمەشدم « قەلمەتەين » بىرە

یونی بزم یابدیغمی آکلادی ، اوستمه هیوم ایندی ، قلقوب قاجق
ایستدم بحرمدم خیانت قیزی صیرمك ایچنه صیقیشدیره رق پاسته بی
یوزمه سورمه باشلادی . آیغه قلفدیغ زمان یوزوم کوزوم مرکبلر
ایچنده ایدی . هرکس بکا کویوردی . نام بوسیراده سنك کلدیککی
خبر ویردیلر .. بیاسهك نه اولدم ؟ اسکین اولسه اهلیتی یوق .. فقط
نشانلاندقن صوکر ا بو یوزله سنك یانه چیقہ بیلیرمی دم ؟

کامران هم محزون هم محزوندی ؟

— یازاق .. نام سنی آکلایمه باشلادیغ بر وقته آیرلق بکا
کوچ کله چك ... دیدی .

فریده اونك آلتنه دوشمن بر طوتام صاحنی دوزدلتك بهاه سیله
یاواش یاواش آلنی اوقشادی ، او وقته قدر قوشلردن کدیلرندن
باشته کیسه به کوسرمدیکی بر شفقتله : اوزوله کامران دیدی ،
بن سنی محزون ایتمك ، اوزمك ایچون نشانلاندقم که ...

۱۰

کامران کوروتوشده دورغون ، حایم بر کنجیدی . بابا ، بونوك
بابا اولدقلری حالده حالا کنجکلرینه دویماش ، حالا ماجرادن
اوصا ئماش بعض اقریالری واردی که بوچوچوغی بر درلو آکلایمازلر
قالا بالقدن ، کورولتودن قاجماسی ، کونلرجه الده صحیفه لری بیر ائمش
بر کتاب کوزلرنده بورغون بر تخیلی ایله اوده قایانوب قالماسی حسزلکه ،
روح او بوشقانه عطف ایدرلردی . عموجه سنك اونی مادریده
کوتورمکه کی مقصدی صرف کوچوك خانمی . بو کندنی تعبیریدی .
اویاندریوب اکلندیرمکه چالیشق ، دها زیاده «خیات آدمی» یامقندی .
بسیمه خانم یازدانی مکتوبده دیوردی که : « اوغلنك چالیشمه
محبور اولمدن راحت راحت یاشایه بیله چك قدر ثروتی وار . فقط

دنیا حالی بو ایاریده نه اوله جنمزی هیچ بریمز بيله مین . نه اولور
نه اولماز وقتیه بر مسلك طوتش اولسون ، قوزیا ناعنه اللهك اوزون
كونلرنده سينك ياخود ده فئا اوله رق خيال آلا بيه جننه بوراده بر آز
دنیاي کورسون . ايشته گلر سه هر وقت استانبوله ذونك اونك
النده در . هیچ بر شی قازاناماسه قارت ویزیتده اسنك آتته علاوه
ایده چکی « سابق سفارت مأمورلردن » غواتی قازانیر که خیلی مهم
بر شیدر . سابق خارجیه مأموری کامران جودت بك البته باباسنك
پاراسنی بیوب الله دعا ایتمکدن باشقه بر اجتماعی وضعی اولمایان
کامران بکدن چوق مهم و کوسترشیدر ، بو منطق اوتهدن بری
دیده و کوستریشی چوق سون بینه خانه گلشدی .

کامرانه کلنجه ، اوده بو سیاحتی خوش کوریوردی . فقط
بوسبوتون باشقه مقصد و املرله ...

اطرافنده کیلر اونی چوق یا کلش آکلا یورلردی . کولکه و سکوندن
باشقه بر شیده ذوق دویمایور کی کورونن بو چوجوقده مغلق ،
خیالپرست برنوارسته نیک روحی واردی . بویه کیزی بر روح خسته لنی
چکن بوتون انسانلر کی اطرافنده هر شیشی کوچوک و حقیر کورور ،
دائما بيلمه دیکی ، کورمیدیکی برلر وزمانلرک ، اله کیمه سی ممکن اولمایان
املرک داء الصلاسنی چکردی . بر امل اله کچدیکی ، بر خولیا حقیقت
اولدینی آنده بردن بره کوزونده سوز ، بوتون جاذبه سنی غیب
ایدردی . اطرافنده کیلرک حیاتلرینه قاریشمقدن ، ذوقلرینه اشتراك
ایتمکدن چکینن بو کنج روخنک یالکزلی ایچنده بوسبوتون آیری
بر خولیا ماجراسی یاشاردی . حتی اکثری عشقاری بيله سسینر
وتظا هر سزدی . اویه قادینلر سه و مشدی که بر آن سه و یلدی کلر یخی حس
ایتمه مشلردی . قارشیلرنده ساکن ساکن کولومسه یه رک قونوشدینی

مدنجه اوزون کبریکلرینک اینجندن هیچ سزدریمدن درین درین
یاقار، بوچهره لر دن طوبلادیغی کوزه لاکلری یالکزلق ساعترنده
خیاله غذا ایدردی .

فریده قارشی دویدیغی تمایل بونلردن هیچ بریسنه بکزمه مشدی .
نه قدر قوتلی اولورسه اولسون تحارکده انسانلر کی اختیارلامه
آغاچلر کی ایر کیچ صارامه محکوم اولدیغی دوشونور، کوچوک
یر آریلنک بوتازه ونادیده تحسی دها ای بسله چکنی حبس
ایدیوردی .

کامران اسپانیاده نهایت سسکز طقوز آی قالق ، کله جک یاز
استانبوله دوغ فکرته ایدی . فقط هیچ بر مأموریتده بر سندن
فضله قالمایان غموجه سی دوت سنه متادیا اونی کزدیردی . آوروپا
حیاتی کنج آدمی خیلی اکندیرمش ، استانبوله دوغ ایچون دویدیغی
خبرچین صبرسزانی یاواش یاواش سوندورمشدی . مع مافیه بو دوت
سنه اینجده بر ایکیشر آی اذن ایله اوچ دفعه ملکته گلشدی .

غموجه آلتیشی چوقدن کجیدیکی حالده حالا سفاهت دوامامش
بر اختیار چاقیندی . فقط آرتق اوصلو او طوزماسنی ، دیکله نهمسنی
توصیه ایدنلره کولر ، دخیلی اولوم اودرکه آله قدخ ، دوداقده
پوسه ایله آکسزین باصدریر ، دیردی .

کامران کی بر کتجک بویه بر آدمک یانده اوصلو یاشاماسنه
امکان یوقدی . بو دوت سنه اینجده باشندن بر قاجر کوکل هوسی کجیدی .
بونلر نهایت بر ایکی آی دوام ایدن سورکسز مناسبتلردی یالکسز
سیاحت ائسانده اسویجزده تصادف ایتدیکی استانبوللی بر خانم ایله
کچن بر ماجرا اوزونجه سورمش ، نتیجه سی اعتباریله کامران خیلی
اوزمشدی .

بو بر حسن و خیال اکلنجه سندن عبارت اولان سرگذشتچیلرک
 فریده یه بویوک ضرری دوقونموردی . قولای موفقیترک کامرانی
 مسعودایتدیکی کونلرده استانبولده کی کوچوک تئشانلیس-نک خیالی
 - قارا کلک اودالره اصلیش رسملر کی - سیزوب غیبالویوردی .
 فقط یکی عاشقارک کجیکمه ین انکار خیالیه برابر فریده نك یوزی
 اوزاق و دزین بر تسلی کی تکرار خیالنده کولومسه مک باشلا یوردی .
 درت سنه صوکره ارتق بوسوتون مأموریت حیانه و داع ایدن
 عموجه سیله برابر استانبوله دورکن کولکی محزوندی ، اوراده هنوز
 دومانى تون تازه بر سرگذشتچک راقشیدی . فقط سرکه جیده
 کندیلری قارشیلانمه کلنلر ایچنده قابالی زچمه نك آره سشدن فریده نك
 آلا کوزلری طاییدینی وقت بردن هر شیئی اونودی . حیاتی ، روحی
 نه قدر دکیشرسه دکیشین درت سنه اول قولان صالنجاعنده اونك
 کوزلری اوسقنه داغیش چوجوق برچارینه ایلک دوداقلری
 یاقلاشدیردینی دقیقه ده دویدینی تحس داتما یاشایه چقدی .

* *

دو کونه ایکی کون قالشیدی . کوشک بر هفته دن یری بر آری
 قوزانی تلاشی ایچنده یاشیوردی . اوزاق سمترلدن کیه یه یاتیسنه کلن
 اقربالریله قوللری صیواب ایشه کیرشمشاردی . کیمی دعوتلیرمه
 مکتوب یازیور ، کیمی اکسینکلری تماملامق ایچون چارش بازار
 دولاشیور ، کیمی نك ، صوفرایشلریله اوغراشییوردی . یالکیزچالی
 قوشی مستنا ایدی . او حشاری برچوجوق کپی باشی بوش دولاشیور ،
 مسافر چوجوقلره اکلنیهوردی . بر ایشه یارامق شیریه طورسون
 ضرری بیه اولویوردی . مثلا بر کون اول اقربا چوجوقلرینه آقام
 قهوه آلتی بولق ایچون بوفه یی آلت اوست ایتمشیدی .

آقشامه دوغور بېسېمې خانم آشاغی سالونده عائله نك برقاج آغېر
باشلېنېله دوكونه دائرمهم بڑشی قونوشیوردی. بدن بره قابی اچیلدی.
بیاض صاجلی، سياه البسه لی اختیار بر ترزی کیردی :
— یاریم ساعتدر کلین خانمی آرایوردم خانم افندی .. البسه سی
پیتدی .. کیدروب باقه جنم .. اورته دن غیب اولدی عجباً بر بره می کیتدی؟
بېسېمې خانم جواب ویردی : — زه نه کیده جگه مادموازل .. طبعی
کوشکده در ..

— اما هر یری آراتیم خانم افندی .. کیسه بېلمیوریم ..
بېسېمې خانم کوله رك آياغه قالقدی : — نافله بوقیز اوصلا نهایه جق ..
صاقین قومشولردن برینه کیمه سین ..
نېجره به یاقلاشدی اوزاقده، سوراق قایسته یاقین بر آتاج کومه سی
ایچنده برقاج چوجوق کولوشه رك، حایقیریشه رق قایدراق اوینایور
دی .. بېسېمې خانم اولردن برینه سسله ندی : فریده می کوزدیکز می؟
چوجوقلردن بری جواب ویردی :

— فریده آتلام بوزاده یشکه .. زمه برار قایدراق اوینایور ..
سالونده بر قهقهه قوبدی .. هبسی نېجره به قوشدیلر .. فریده
اسکینن قاله سياه بر مکش اوکلکله صیجرایه رق، یصلق چالارق
آغاچلرک ایچندن کلیوردی ..

بېسېمې خانم یاری محجوب، یاری حدتلی کوله رك : — والله ی بوقیز
آدم اولمايه جق دیدی. صوکر .. سسله ندی : فریده قیزم .. بو یایدینک نه،
یاریم ساعتدر سنی آرایورلر .. چابوق بورایه کل ..
فریده باشقه لرینک ده نېجره دن باقدینی، کولدیکنی کورمشدی.
آغاچلردن برینک ارقه سینن سیویشیمه چالشدی :

— بر دقیقه مساعده تیزه .. اوستومی دیکشیدیریم ..

— بوق .. خاير .. بويله كل .. چابوق سنى بىكپورم ..
 سالونده كىلره دونهرك دوام ايندى : قوزوم الله عشقكزه بودى
 تيزه سزده بر آزنصيحت ايدك .. آرتق بوخفيلىكى براقسين .. بوكوننده
 بونى ياپارسه ناصل اولور .. بركلين اولديتمز زمان هفته لرجه چكه مزى
 يىچاق آچازدى جانم ..

فریده قورقاق نو محجوب بر كولورمه مه ايله قايدن كيردى :
 — قيزم فریده ... باق هب سنى عيلاديلر ... الله عشقه براق
 بو هوايلىكى ... اوقاديني اوليورسك جانم .. بوندن اوتتسى وارمى ،
 — فریده مكشبد آزارلانا بر جوجوق كې صومورتدى : امان
 تيزه ... دها بىم او خانمى اولمايه اورتهه ايكي قوجامان كون وار ..
 او بر كون دعوتليرك ايچنده جدى دورماق ايچون . نه قدر صيقيقى
 چكه جكمى دوشونجه ايچم بردن بره ياندى . بر دها آرتق مكش
 اوكلكيه قايدىراق اوينايا ميه جفمه بوسپوتون اوزولدوم ... اونك ايچون ..
 آكلابورسك نيزا .. صوك بر دفعه ...

هب كولوبورلردى . تكفور داغندن كلن عايشه تيزه : — فریده
 بىك . دوغرو سويليور ، ديدى ، چوجوجقلىك صوك كوندن نه به
 استفاده اتمه سين .. چولوغه چوجوغه قاريشدقن صوكرم . بو كوزل
 تشه بي نره دن بولاچق ... بوگون ايسته ديكنى ياتق ايچون اذن ...
 بيسمه خانم قاشلارنى چاندى : — آفرين سكا عايشه ... بىن سزه
 قوزوم برپارچه ده سز نصيحت ايدك ديه يالواردم ... تام وظيفه كى
 باپورسك ... (تكرار فریده به دونهرك) سن اونلرى ديگله نه فریده
 باق بىن آرتق سنك قاين آنا كم ...

فریده نك كوزلرى چاچين چاچين كولوبورلدى . اتمكلىرىك اوچى
 بيارمقلىله طوتوب قالديره وق خفيفجه ديزنى بوكدى ، اسكى فرنك

سرایلیته عائد رسملرده کوردیکی ره وهرانسلدن بری یاهرق :
 چهاردون تیزه دیدی . دهاقین آنا اولماکه ایکی قوجه مان کون ایستر ..
 او وقت نصیحتلریکی ایستدیکک . کبی دیکلرم .. بوکون بن حالا
 چالی قوشیم .. سن ده اونک یارامازلقلری ، قصورلری هر زمان
 خوش کوردن تیزه سی ..

بسیمه خانمی بردن بره یاقالایوق قوجاغنده قالدی ، صوکره
 تکرار ایندی رەك ایکی یاناغندن اویدی . قادینجیز نه اولدینی آکلایا .
 مامشدی ، چالی قوشی صالونده کیلری ایکنجی برره وهرانسله سالاملادی ،
 مقیمه لرله کوله زک دیشاری قاجدی .

هنوز بیتن کلین البسه سی کییمک لازم کلدیکی وقت فریده قیپ
 قیرمزی اولمشدی . اودای دولدوران آرقداشلرینک بربرر یانقلری
 او قشایه رق یالوارمنه باشلادی : - سز طیشاری چیقیک ... نهی ...
 سز بوراده ایکن ممکن دکل کییمم ... چالی قوشنی آرقه سنده اوزون
 بر کلین البسه سیله کوزیکزک اوکنه کتیزک ... آمان نه کولونج ...
 کندم بیله کوله جکم .. قوزوم بن البسه سز کلین اولایم دیه اوقدر
 یالواردم دیکه مه دیلر ..

ترزی آندیکی البسه ایله یانه یاقلاشمق ایسته دیکه رنکدن رنکه
 کیریور ، بریانیجی ارککک صاریلق ایسته بن قوللرندن قاجان باکره لر
 کی اوربرمه لرله تیزیوردی .

ایکی سنه دن بری بیکده زنکین بر آووقاتک زوجه سی اولان
 مرکان داربلغه باشلادی .

البته کده بلکه برقصور وارذر فریده.. بزبر کره کورمز سهك
ناصل اولوز.

فریده کوز لر نده بیتاب برخمور قلعه آتش کی یانان یوزنی مژگانك.
کوکسته صاقلایور، قوللرینی بویتنه دولایوردی. یاواش سسله قونوشمنه.
باشلا دیلر.

— امکانی یوق مژگان... ییل یوزم بو معناسز کولونج برشی...
فقط نه یانهیم آلدله دکل.. هایدی سن اولنری دیشاری چیقار...
— یکی یالکیز بن قالایم...

— سنده اولماز...
— فریده نه تحت قیزسك... اونوتما که بواز دوواج اصل نیم آلمله
اولدی...

۲۰ — صانکه آبی یاپدك...
۲۱ — ناصل فریده... شکایتی ایدیورسك... فانی یاپدیم...
کاسرانی سو میورمیسك؟

۲۲ — بیلنم که...
خفیف بر تادددن صواکوا یوزنی مژگانك بویتنه صاقلادی،
ایشیتلمه چك قدر یاواش بر سسله «شکر ایدرم» دیدی...
کنج قادین بویتنه ایکی صیجاق کوز یاشی دامله سی دوشدیکینی
حسن ایشیدی...

فریده یرت سینه دن بری کیمسه نه نشانلیسی حقنه بر سوز
سوله مه مشدی. «اوی سو میورمیسك» دیه صوران ارقا داشلرینه
کولر، «نه بیلیم» دزدی.

کوزلرینك ایکی دامله یاشیلله برابر دوداقلرندن دوکولن بو
«سکاتشکر ایدرم» سوزی فریده نك بواز دوواجه داترایلک سوزی اولدی.

— اونی چوقی ، اسکیستدن دها چوقی سویورسک فریده ؟

— نه بیلهیم ؟ . . .

— او بر آقشام احتمالیکه بو وضعیتده اوده بونی سکا سوراجی . . .

ه نه بیلهیم ، می دینه جکسک !

فریده بردن ره سیلکیندی : — مژگان . . . سکا رجا ایدیورم . . .

هایدی هبستی دیشاری چیقار . . . آینه ده اولا یالکز کندی کندی . . .

باقیم . . . کندی حاله کنیم کولهیم . . . صو کرا بلکه کوزوم آیشیر . . .

سزی چاغیرمه جسارت ایدرم . . . اوت کیم بیلیر نه قدر کوله چکم . . .

بر قلاچ دقیقه صو کرا آینه کنینی کوردیکی وقت کولیکه

جسارت ایدمدی . بو کنج

قیز هان هان بر یابانجیدی .

کندی بوی بو قدر اوزون ،

بلی بو قدر اینجه میدی ؟ اوزون

البسه سگ دونوق بیاضلقاری

اوستده بر ضیا دمتی کبی

پیریلدایان یوزری ایلک دفعه

سهودی ، ایلک دفعه او کادیلی

چیقارمه دن باقدی .

دیشارده کیلر کورولتوی

آرتدیریورلر ، مطلقا ایچری

کیرمک ایستورلردی .

بو قدر اوزون ، بلی بو قدر اینجه میدی ؟

آرقداشلرندن بریسی — فریده آرتق کیده جگز ، دیه سسلندی .

— بر پارچه دها ... چوق رجا ایدم بر دقیقه جق دها. پتسین ده
اویله کوروك . هېكزی چاغیراجم ...

فریده نه وقت بویه حلیم ، طاتلی بر سسله رجا ایدرسه مطلقا
آرقستدن بر موزلك ایدردی .

دیشارده کیردن بری : — آ واللهی آلداتیور ... صوبوندقدن
صوکر چاغیره جق ، دیبه حایقردی . بوکا میدان و برمه مک ایچون
هپ بردن قاپی به دایاندیلر . او وقت هیجانلی بر 'وغراشمه باشلادی .
دیشارده کیلر ، چوچوق بویوک قارمه قاریشیق ، ایشهرک ،
کولوشهرک قاپی زیورلایورلر ، فریده قوللرینک بوتون قوتیله ایچیردن
مدافعه ایدییوردی . صوفده دمیرلی بوطنلریله پینه رک « هجوم ...
هجوم ... محاربه وار ... » دیبه چیغریشان چوچوقلرک سسه بوتون
کوشک خلقی قوشیوردی .

ترزی مادمازل ایچیردن : — آمان واز کچک ... البسه یی
ییزد بره چسکزه دیبه باغیرییور، فقط کورولتودن سنی ایشبتدیرمه
موفق اولامایوردی .

هوز سواقندن کلن کامران ده کورولتوی ایشتمشدی :

— نه وار ... نه اولویور ؟ دیبه صوردی .

— نه اولاجق سنکی کلنک البسه سنی کیدی ... کورلم
دیورز ... راقایور ... سن سوبله سک سوزک کچر ...
کامران کولهرک قاپویه یاقلاشدی : فریده آج ... بن ایم ...
یامای دکل ...

فریده اونک سنی ایشتمده بر چیتلق قوباردی ، دها قوتله
قاپی به یاصلاندی .

کامران دوام ایشدی — آج فریده ... یلیورسک که هرکسندن

زیاده بزم کورمه که حقم وار ... بن کبریم ... ایسترسه ک اونلری
قویمهق ایچون برابر اوضا شیرز ...

فریده کوله رک یالوارمنه باشلادی : - کامران ... هینسی کیرسین
زیانی یوق .. سن اولماز. سن الله عشقه کیت .. والله بن آغلا یاچم..
کامران ده داخل اولق اوزره صوک بر دفعه قانی به دایاندیلر .
بوسفر فریده نک قوتی مقاومته کافی کلدی . چالی قوشی خیرچین
برفریاد ایله اودامک بر کوشه سنه قاچدی ، آله کچیردیکی قوجامان بر
مانطویه ساریله رق بوزولدی .

ترزی مادمازله آللرینی بربرینه ووره رق ، کوزلرینی هوا به
قالدی ررق چیرپنیور ، « بیتدی ... آلبسه بیتدی » دیبوردی .

کامران مظفر بر کولوشله مانطوی اوجندن طوتدی : - ده ازاده
مقاومت امکانشز ... آچ یاخود زورله چکه جکم .. بشه قدر صایبورم..
بر .. ایکی .. اوج دو .. آ .. فریده نه اولدک ؟

فریده یوزینی مانطونک بر اوجنه قباتمش خنچقره خنچقره
آغلا یوردی .

کامران یاری رجا یاری زورله اودانی بوشالتدی . بو غریب
طبیعتی کلینک نه اولدیغنی سراق ایله سوران ترزی مادمازده « برشی یوق »
معتاسنده کوله رک اشارت ایتدی . فقط بومعنا سز خیرچینلق نه دنه
اونک یوره کینه دو قونمشدی . بو کوچوک مخلوق کولدورمک و یاخود
آغلامق کندی آئنده ایدی . نهایتسز برقتله آکیلره رک : - فریده ،
دیددی ، سنی بو قدر متأثر ایده جکمی بیلمیوردم .. عفوایت بنی .

او حالا کوزلرینی صاقلا یوردی : بکی اما سن شیمیدی بنی
کورمه دن کیتمه لیسک ...

— بر شرطه .. سنی باغچه نك گوشه سنده کی چینه نيكك آلتنه
بکلیورم .. کله جک کی وعد ایدر سهك .

— پکی .. واللهی کلیرم .. اما سن شیمدی کیت ..

فریده صوبونددن صوکره تکرار قیسه اتمکلی پنه انتاریسنی
کیمش ، اوستنه سیاه اوکلکینی کچیرمشدی . کیمسه به کوزوکه مک
ایچون موطابق طرفنده کی قاپیدن چیمق ، باغچه نك کارندن دولا .
شدندن صوکره کامرانک یاسنه کینمک ایسته یوردی . بر آراده
کورورلر سه کیم بیلر یته نه شاقه لر ، آلایلر ایده جکلردی : کندی
کوسترمه مکه چالشره ق سوراق قاپسینه کیدن یولی تعقیب ایدیوردی .
بدن بره سیاه چار شاقلی ، اوزون بویلی ، یوزی صیم صیتی قابیلی
برخاءه قارشلاشدی .

بوکونلرده کوشکه کیروب چقان چوق اولانی ایچون اهمیت
ورمەدن کچیوردی . فقط باباجی خام .. اوکا دوغرو یوردی .

کوچوکه خانم .. بر آر بکا باقارمیسکنز أفندم ؟

— بو یوروک ... بر آمریکیزی وار ...

— مرحوم سعدالذین باشانک کوشکی دکلی ؟

— اوت أفندم ...

— سز کوشکدنمیسکنز أفندم ...

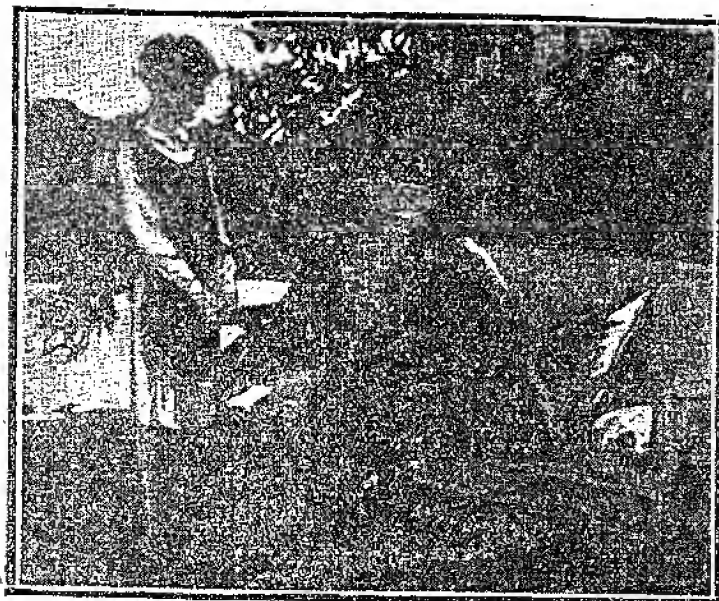
— اوت ...

اوزون بویلی خانم بر آز تردد ایدر کی دوردی . صوکره :

— بن .. فریده خانم افندی بی کورمک ایسته یورم ...

جالی قوشی گوله مک ایچون باشنی ا کدی . ایلک دفعه بر باشقه سنک
آغزندن ایشیتدیکی د بو خانم افندی . خطابي اویله کولونج ، اویله

کولونجیدی که .. چالی قوشی «فریده بن ایام» دیمکه جسامت ایدمه مدی .
چونکه قادین مطلقاً کوله جکدی .

چالی قوشی «فریده بن ایام» دیمکه جسامت ایدمه مدی .

دوداقلرینی صیقه رق : - « پکی خانم افندی .. لطفاً کوشکدن
صوریکز .. دیدی . مقصدی قادیندن ایریلیر آبرماز آرقه قاپودن
ایجری قوشمق ، هان البه سنی دکشدرمکدی ؟
فقط بابانچی خانم دها ایلری کیتمهک جسامت ایدمه میور کی
دور پیوردی :

— باقیکنز بکا جیجیم، دیدی، بن فریده خانمی کیسه نك دقتی
جلب ایتمدن کورمک ایسته یوردم ... کندینه سوبلیه جکم شی غایت

اهمیتلی ... سزه تصادف ایستدیکم چوق آئی اولدی . فریده خانمی
 لطفاً کیمه یه سوله مه دن باغچه یه ، مثلاً بورایه چاغیر سه کز تشکرا یورم ...
 فریده حیرتله قادینک یوزینه باقدی ، اور تالق ایجه قارامشدی .
 بو قابالی بجه نك آراسنده یوزینی فرق ایتک امکاسزدی . کوچوک
 بر تردد دن صو کرا :

— « خانم افندی .. فریده بن ایم » دیدی ...

— بن کامران بکک نشانلیسی فریده خانمی ایسته یورم . .
 فریده محجوب محجوب باشی ا کدی : — بن ایم خانم افندی ...
 تصادفاً بر آز تحف کینش اولدیغم ایچون . . اولا کندیمی طاقتمه
 جسارت ایده مدم . .

آرالرنده کوچوک بر سکوت حکم سوردی .
 فریده قادینک حالندن متاّر وهیجان ایچنده اولدیغی آکلایوردی :
 — خاسم افندی ... آمریکزی بکله یورم .
 قادین حالا سکوت ایدیوردی فریده بر آز ایلرده بر باغچه
 قانا به سنی کوستردی ؟

— شورایه او طورالمی افندم ؟ . بی نیچون کورمک ایسته دیکز ...

— . . . . .

— کیمکله کوزوشیورم افندم ...

باباچی خانم نهایت قرار ویرمشدی . آلتک سرت بر حرکتیه
 بجه سنی قالدیردی . بکرمی سکز اوتوز باشلرنده سوز کون بکزی ،
 صاریشین ، کوزله بر تازه ایدی .

— فریده خانم افندی . . بن بر ایلچی وضیعتدهیم .. اُسکی
 بر مکشب آرقداشکم طرفدن کلیورم .. دوغرو دکل .. فقط اوقدر
 اصرار ایشدی که ...

فریده آیدن ایی به قورقنه شاشیرمه باشلامدی .

— مکتب آرقداشکزی بن طانیورمی .

— خایر ...

— آرقداشکزی بن طانیورمی ؟

— خایر .. دها طوغروسی شخصکزی کورمه مش ... ساده جه

کامران بکک نشانیسی اولدیفکزی بلیور ...

— شو حالده !!!

فریده سوزینه دوام ایتمک ایچون کله بولامایور، سینی بیلمه دن .
تیره یوردی . ایکسی ده برزمان تکرار صوصیلر . صوکره بابانچی .
خام قطی قرارلرک و بریدیکی جسور بر سکونته سویلکه باشلادی :

— دیکلنیکزی بن فریده خام . همان همان بن اقران برکنج خام
ایله کوروشه جکی تصور ایدیوردم ... بوتقدیده وظیفهم اوقدر
کوچ اولمایا جقدی ... حالبوکه قارشیه کوزل کوچوک بر مکتب
چو جنی چقدی . فریده خامک سز اولدیفکزی اوکره نجه کلدیکم
کی کری دونوب کیتکم ایستدم .. فقط اوستمه آلدیغم وظیفه نکه
اهیتی بوکا مانع . اونک ایچون مرشیتی سویلیه جکم .

فریده سسندمه کی هیجانی کیزله مکه چالیشه رق — او حالده نیچون
سویله میورسکزی ؟ دییه صوردی .

بابانچی خام اومولماز بر شفقت و رقتله فریده نکه اللری بنی طوندی ::
— مغرور ، مسعود ، محنتم برخانمی متأثر ایتمکدن قورقما یوردم ...
فقط همان همان چوجوق دینه جک بر کنج قیزی رؤیاسندن اویاندیرمق
بکا کوچ کلیور ... فقط دیدم یا ... بولازم .. کامران بکی چوق
سویورمی سکزی ؟

فریده اللری بنی بابانچینک آلرندن چکدی — بوندن سزونه خام آفندی ؟

— کامران بکی بر باشقه سوهن وار ... اونك ايچون ...
 — اولاييلير خام افندي ... ظن ايدييورم كه كامران ضرر سز
 بر كنچ ... وقتيله اونك قارشيسنده بعض خانملرك قيريلوب دو كولدېكنى
 كوزومله كوردم ... حق اونك ده بر قاج وقوعانى اولدى ... فقط
 هر نه دنسه كامران بك ... (كوزلرينى اينديره رك) بى ايسته مش ...
 كوكل بوي ... اونك ايچون خام افندي ، درت سته دن برى كامران
 بك ... تجارلرك سويله ديكي كې ... حساب دفترينى قاپامش بر آدمدر ...
 بيلم آرتق اونك ايچون سوز سويله مكه لزوم قليرى ؟ ...
 فريده بو سوزلرى سويلر كن ياواش ياواش اسكى جمارت
 ونشسته سنى بولنه باشلامش ، حتى صوك جله يى بر پارچه اكلاهه رك
 سويله مشدى .

— خطا اينديككز نقطه بوراسى فريده خام ... كامران بك
 سرك كې كوزل بر كوچوك خانمله نشانلاندقن صوكره ظن اينديككز
 كې دفترلرينى قاپامش ... تكرار ايدييورم ... سزى اوزه جكمه
 چوق متاثرم .. كامران بك ايكي سته اول اسويچرده بحث اينديكم
 آرقداشمله طائيشمش ... حتى اوني سهومش ...

— امكانى يوق خام افندي ... نشانلى بر آدم بويله شى ياپارى ؟
 — سز ظن اينديكمدن زياته بيكمشكز فريده خام . يوظالم
 از ككلىرى بر درلو آكلانامشكز .. اوت اسويچرده ايكي آى ،
 تام ايكي آى برابر ياشامشله .. حتى اذن مدتى كچيرديكي ايچون كامران
 بكي نالغرافله تكدير بيله ايتمشله .

— خام افندي ... سز بالان سويليورسكز ... سز چوق فنا
 روحلى بر خانمشكز ...
 — مراقلا نمايكز ... قيزم ... اوقدر چو چوقسكز كه سزه قيزم

دیه چکم .. آرقداشم زوجنك وفاتندن صوگرا خسته لائمش، دوقنورلرك
توصیه سی اوزرینه اسوچر دیه کیتمشدی... ایشته الك زیاده کندینی و کوکلنی
دیگلدیرمی لازم کلن بر زمانده کامران بك اولك قازشیسه
چقمش ... منور ذاتا عصی، خسته بیچاره بر قادین ... بو شیطان
کنجك اصرارلرینه، ثقیلرینه تحمل ایده مه منی .. آرقداشمی بوقدر

بو شیطان کنجك اصرارلرینه ....

قولای دوشدیکی ایچون بلکه بك ضعیف، بك عادی روحلی بر
قادین ظن ایدرسکنز. حالبوکه او یله دکل فریده خاتم ... بر کره
کامران بك نشانی اولدیقی اوندن تامیله صاقلاشم ... منورده

ازدواج امیدلری ویرمیش .. آرقداشیمك ده ذاتا یوزده کی یارالی یکی
بر عشقك یکی بر ازدواجك اُسکی آجیلری اوتونیدیراجنی ظن ایتیش
سزده اولنک یرنده اولسه کز اوله یابمازمیدیکز ؟

فریده درین بر کوکس کچردی ، غایت یاولاش - خایرخانم اقدی ،
دیدي . یابانچی خانم محزون محزون دوام ایتدی : - سزدهاچوجوقسکز .
کوریلپورکه بو کونه قدر کدرک نه اولدیغنی اوکره نه مشکیز .. سزی
یارالادیغنه چوق متأزم .. فقط نه یاپیم .. بر یانده ده . مایوس ،
امیدسز بر آرقداشیم وارکه .. بی اوقدیر فنا روحلی بر قادین صائمیک
فریده خانم ..

فریده خانم وحشی بر غم وریایله جواب ویردی : - خایرخانم اقدی ..
بی متأر ایتیمورسیکیز ... ساده بو کامران بکک بو قدر فنا بر آدم
اولماسنه حیرت ایدیورم .. بو عادیلکی عظم آلمایور .. دوام ایدیکز
رجا ایدرم ...

یابانچی خانم چانطه سنک ایچدن چیقاردیغنی بر کاغدی آویوجارنده
سیقوردی :

— بلکه سوزلرمدن شبهه ایدرسیکیز دییه سزده کامران بکک
بر مکتوبی کتیرمشدیم . اونی کورمک سزی فضله متأر ایتیمی ؟

— خایر .. خانم اقدی .. ویریکنز رجا ایدرم ..

آیاغه قالدی ، یایراقلردن سوزولن صوکه آقشام آیدینقلرندن
یازیلری سسجه بیلیمک ایچون کاغدی تا کوزلرینک ایچنه طوطه رق
اوقومغه باشلادی .

مکتوب « نهم صاری چیچکم » دییه باشلایوردی . کامران عادتاً
بر رومان مقدمه سی یازمشدی . بر آقشام کولده بر قاییق اکلنجه سندن
دونیورمیش .. بویوک عشقلرده قبل الوقوع حسلر وارمیش .. صباخلین

کونش دوغمه دن چوق اول ناصل اطرافه فجر آیدینقلری داغیلر سه
 مستقبل سوکیللرده دها کورومنه دن اول سودالریك آتشی یوزه که
 دوشرمش . کولدن دوزکن « بر کیچه قلمده مهیم بر سهوینچ
 وار ... مطلقا بر عشق مژده سی آلاچم » دیورمش ... اوتلك
 باغچه سینه کیرر کیرمن ماصه لردن برنده قوتلی بر الکتریق قناریك
 مهتابی ایچنده صابیشین بر باش کورمش .. بویا باغیچیک کیم اولدیغنی
 سورمش ... تداوی ایچون اسویچرمه کلن بر استانبول خانمی «
 دیمشار .. ساعتارجه اول ایچنه دوشن کیزلی سونچک منبی مکر
 بواشمش ...

کامران شاعرانه بر کوه زهك احتیاجندن باشقارشى اؤده ایتمه یین،
 هر قادین اوکنده بریم کبی قوللانیلان طنطنه لی حس وطبیعت تصویر لر یله
 بوتلری سولده کدن صوکره شو سطرلری یازمشدی : « قلم بوم
 بوشدی . سودانك علوی تسلیمندن محرومدی . وجودیکز حیاتسز
 چوللرده دولاشیرکن قوم اوستنده صاری بر کل بولان بولجی کبی
 بی متبیح استدی . سزی طانیادن ، کوزلریكزك منکشه سی صاچلر
 یکزك آلتونی کورمهدن ، اوزون ایچه وجود کزك « آهنگ رفقاری »
 ایله سرخوش اولمادن سزی سودم » فریده بوسوزلری دها ابا کورمك
 ایچون کاغدی تا کوزلرینه یاقلاشدیر نیور ، تکرار تکرار اوقو بوردی :
 « قلم بوم بوشدی ... صاچلریكزك آلتونی ، کوزلریكزك منکشه سی ،
 اوزون ایچه وجودیکز ، »

— غالباً یازیلری سچه میورسکیز؟ —

فریده مکتوبك آرقه سی اوقومنه لزوم کورمندی : — اوت ....
 کوزلرم سچمبور .. ذاتاً حاجتده یوق ...

ألندەكى كاغدى بوروشدېرىيور، كوزلرى آغاچ آلترىنك تىترەك قارا، كاغى ايجندە غىب اولوب كېدىيوردى .

ياپاقچى خانم محجوب بر رقتە : - فرىدە خانم ... ياۋروم ... سىزى چوق اوزدم ... دىيە سوزە باشلامق ايتىدى . فقط چالى قوشى بردن برە سىلگىندى ، ياۋاش ياۋاش اوموزلرئىنە چوكن كوردوغز بر يوكى سىلكوب آتار كىي : « خانم افندى ... سىزى بكا آچىقتدن منع ايدرم . نشانلارم بى الداتاش ... بو اوقدر اهمىتى برشى دكل خانم .. اوزولەيىكسز .. هر كون بىك درلوسنى ايشىدييورز .. بونلر اولانغان شىلر ... » دېدى . طورلرى ، سسى اومولاز بر خىشونت آليوردى :

— بو منور خانم بندن نه ايتيور ؟ .

— آه ايشتە بونى سولك كوچ ... البته نشانليكنزى بكا براقك دىمك دكل ... فقط ... آمىن اولك فرىدە خانم نه ياپدغى اودە يىلدييور ... ذاتا بويە تافر زمانلرنده انسان دوشونەرك حركت ايتىزكە ...

— مناسىتلرى اووقتدن برى دوام ايدىيورسى ؟

— بكن سنە كامران بك بر آراقق استانبولە كلدىكى زمان بر ايكي كره كوردوشمشلر ... فقط بو هان هان منورك اصراريلە اونش ... كامران بكك اۋاسكى حرارتى قالمامشدى . حالبو كە منور اونى دنيايى كورمىەجك قدر شىدتلە سوييوردى . يازدىقى اوزون مکتوبلەر ، كوردوشدكلرى زمان كوز ياشلريلە ايتىدىكى تآمينە قارشى كامران بك بر تك معذرت كوستىيور ، « كىمەسز بر تيزە قىزىنە نشانلىيم ... اونى يوز اونقى براقق كناه اولور ... » دىيوردى . بۇدفعە استانبولە دوتەك كدن صوكرە منور اوكا اوزون بر مکتوبە

یازدی ، مطلقا کوروشمک ایسته دیکنی سویله دی . فقط کامران بك
 بو رجا به جواب بيله ویرمدی . اووقت آرقداشمک اصراری اوزرینه
 بن کندینسی کوردیم . بکاده عینی شیئی سویلیدی : « منور خانمی
 سووب سومه مک مسئله سی باشقا ... اونی بوقدر وزدیکم ایچون
 بن ده مایوسم ... فقط بنم ایچون بروجدان وظیفه سی وار ... ناصل
 ایترسیکیز که درت سندن بری بنی سون ، بنی بکله بن ، کیسه سز
 بر جوجوغه « آرتق بن سنی ایسته میورم » دینه بیلیم ... اووقتدن
 بری اومعزده نشانی صفیله یاشایوردی ... بوندن سوکره کیسه سز
 بر اقربا قیزی اوله رق بزمه یاشامنه دوام ایده بیلیری ؟ اولمازسه
 نره کیدر ؟ ... اووقت دیدم که ...

فریده سرت بر حرکته یابانچی خانمک سوزنی کسیدی : آرتق
 لزوم یوق اوغورلر اولسون خانم اقدی ...

— فریده خانم بر دقیقه دها سزدن آرقداشم نایه شونی رجا!
 ایده چکم که ...

فریده خیرچین بر عناد ایله باشنی صالادی : — اوکاده لزوم
 یوق ... آرقداشکزه بندن ایسته بيله چکی شیلرک الک اهمیتلیسی ...
 یعنی نشانلیسی ویریورم .. ذاتاً بن بو آدمی ایسته میوردم ... بر صیفق
 کبی اولرنده قالمه ، مرحمتلریله یاشامنه نه طاشقم ، نه عتاج ...
 بن کیسه به منت ایتمدن کندی حیاتی قازا بیلیم . . دها ای
 اولدی ... الله مبارک ایتسین . . بوکا مقابل سزدن یالکیز برشی
 ایستورم .. بومکتوب پارچه سنی بکابر افه کزی ... نه ولور نه اولماز ...
 انسانقدر بو .. اولابیلر که بر کون یاپدیم شی ایچون پشیمان اولاجم
 طوتار ... اووقت بومکتوبی تکرار اوقور ، نه قدر حقلی اولدینمه

كندىمى اينانديرىم.. اؤغورلر اولسون خاتم اقدى آرتق كيمسە يە
كورونغان كىدىكئز ...

ياپانچى خانم بركله علاومسە جسارت ايدە مەن اوزاقلاشدى .
فرىدە كاغدى اوكلەككەك جىيە قويدى ، صوكراسخىرسىز كچى كندىمى
صاقلامغە چاليشەرق كىزلىجە كوشەك كىردى .

كامران باغچەك نەپەتەندەكى چىتەنەكك آلتەندە چالى قوشنى يارىم
ساعتدن فضلە بىكلىدى . كان كىدن يوقدى نەپەتەنەمى كسدى .
حوضك يانەندە ر سورو چوچوقلە . كىچ قىزلر صوبە يانمش مەتابلر
آتمەلە اكلە نيورلردى . فرىدەك اونلرلە اويونە دالەيغى ، كندىمى
اونوندىمى غلن ايدەك يانلرە كىتدى . چالى قوشنى اورادەدە يوقدى .
كوشە بوجان باغچەنى دولاشمەنە ، راست كلىدىكەنە اونى صورمەنە
باشلادى كىسە كورمەمشدى . نەپەتەنە اوداسەندە بولونماسى احتمالى
دوشوندى .

فىالحقىقە نچرەسەندە خفیف بر آيدىنلق واردى . قاراكلك
مردىومەنلردن دولاشەرق اودانك اوكتە كلىدى . قاپى يە خفیفجە
ووردى : سس يوق ..

« كوچوك يالانچى ... نافلە صاقلامغە ... آرتق آلداندىك
يەتدى ... دىيەشاقا ايتىكە باشلادى .. فرىدە حالاجواب ورميوزدى .
احتمال اودانلى ايجرىدن كلىدلەمش ، كىزلى كىزلى كوليوردى . فقط
دوقونور دوقونماز قاپى آردىشە قدر آچىلدى . فرىدەك اوداسى
بوم بوش ، اشىياسى دارمە داغنىقدى . آينەلى دولابك اچىق قاپوسىدن
البەلر حارقور ، يىلردە ، صندالىلەرك اوستەندە چورابلر ، كوفلىكلر
سورونيوردى . بر توالك ماصاسنك مرمىرى اوستەندە كوچوك بر
شامدان يانيوردى .

کامران حیرتله اطرافنه باقیه رقی ماصه یه یاقلاشدی . بو کورد .
یکندن برشی آ کلا یا مایوردی . بردن ره قولاغنه خقیف بر کاغذ

کامران مومانه تیقره ک ضیاستده ... [مخبره ۱۰۶]

خیشمیرنسی کلدی . پنجره دن کیرن روزکار براوجی شامداک آلتنه

ایلیشیرلش بویوک بظرفی دوشورمکه چالیشوردی. کامران مومک
تیرهك ضیاعنده ظرفك اوستنده بویوك حرفلره کندی استی
اوقودی. « کامران بکه مخصوصدر. »

اللری تیره يه رك مکتوبی آچدی. راست کله بردقردن یرتیلشیر
چیزکیلی بر کاغذك اوزرنده شو سطرلر یازیلیدی: « کامران بك »
بکامر شیئی خبر ویردیله. آرتق اولوججه قدر بر بریمزی کورمک
یتدی. سندن نفرت اییدیورم. بی آرامق بهوده. « فریده. »

کوشك بر برینه کیردی. کیجهك یوساعنده نرینه کیده ییلیدی.
جوارده نه قدر احباب اوی وارسه هپسه خبرلر کوندردیلر. نه
او کیجه نه اونی تمقیب ایدن کونلرده یاپیلان بوتون تحریله رغماً
چالی قوشی بولق قابل اولمادی.

ایک نئی قسم

— ۱ —

• تفریق اول (پ * *)

آرابه بیاض بر طاش بٹانک او کئندہ دور دینی زمان قیصہ بولی ،
طبقات ، بیاض او کئنگلی بر اختیار قابونک اوستندہ کی لوکس لامبہ سفی
یا قوردی .

آرابهی « حاجی قلفہ ... ہلہ کل ... مسافر وار » دیہ
سبیلہ ندی . اختیار آدم لوکسک اپنی دیوار دہ کی چشکلبہ غلامق ایچون
اوغراشیوردی . جلالی بر بیلاردو بیلہ سی کی باریل یانان
باشنی چورمہ دن جواب وردی : « اکلہن بر آز ... کلیورم »

کوشہ باشندہ مینی مینی بر مسجدک تحتہ منارہ سندہ اذان او قونیور ،
آقشام قارا کلفیلہ برابر توز کی ایچہ ، سس سز بر اغمور یا غیوردی .
ہاجی قلفہ خفیفجہ طوبالایہ رقی یا تمزہ کلدی ، بکا باقمہ دن
آرابه چینک یانندہ دوران باوولی آلدی . او او کدہ بن آرقدہ اوتلک
طاش مزدیوہی چیقدق . باشنی چورمہ دن غلہ قونوشیوردی :

— استانبولدن می کلیوزسک خام ؟

... اون ..

— قیافتکدن آکلادم ... استانبولائی بی بر اوردونک ایچندہ

کورسہم طانیرم اول اللہ . ارککک یوقی ؟

.. خاییر .. یالکیزم ..

— عجب مکتب خوجاسی اولایاسک ؟

بن حیرتانه « نرمدن آکلادک ؟ » دیدم .

جالی قلنه هیچ بکاتنه لزوم کورمعدن ... [معمینه ۱۰۹]

یوش ، بویوک بر سالوندن کچمش بر مردیوهن باشنه کلشدک .

هاجی قلفه هیچ بکا باقنه لزوم کورمه دن قونوشه قونوشه مردیومه
چیقمنه باشلادی . بن قارا کلقدنه قاپالی بجه مک آلتدن باصامقاری
کورمه که چالیشه رق اونی تعقیب ای دیسوردم .

— هیچ صانکه ... خوجا خانلردن غیریسی اُر ککسز یوله
چیممازلرده ... صاقین مرکز رشیدیهند نصیه خانک یرینه
کله یه سک ... قادینجیزه اما یازیق ایتدیلر .. طورب کبی قاری بی
تقاعد ایتدیلر .. قارینک تقاعدی ده اما عجایب اولیورها .. فقیر آبار
طوبار بر کیدیش کیتدی که ... سن اونک یرینه کلورسک ها ؟

— مرکز رشیدیهند کلورم اما کیمل یرینه کلدیکنی بیلمیورم ..

— اویله در اویله .. نصیه خانک یرندن غیری بوش یر یوق ..

الله ویره ده او جاز کور قاری سکا راحت ویرسه ..

جاز کور نه دیمک ؟ او قاری کیم ؟ دیدم .

— او مدیره خاتم جانم ... فائقه خانم .. آه او قاری بی برتقاعد

ایتسملر یوقی ؟ خوجا خانلرده راحت ایده جک .. امت مسلماند ..

توبه اولسون بن بیله شورایه ایکی قارپوزقار طاقوب شلک ایده جکم ..

حیرتم کیتدیکه آرتیوردی . اکلنجه لی برارمنی شیوه سیله خوش

بر تورکجه قونوشان بووتل اوداجیسی مکتب منسوبلری بوقدر ایچلی

طیشلی ناصل طایوردی .

ایکنجی قاته کله شک . حاجی قلفه نفس آلتی ایچون باوولی مردیومن

باصامنه قویدی ، صوکراینه یوزیمه باقندن ؟

— سنی اک یوقاری قاته کوتوره جکم . اوراده کی ایکی اودادن

برنی اللهدن بوکون بوشالینی . او برنده ده مناسرتلی بر فامیلیا وار ..

دردلی برقاریجی .. اؤک کبی صویونور ، ذؤکونور راحت ایدرسک ..

اورايه بندن غیری کلن کیدن اولماز . . . بزده ار ککلکدن چوقدن
تقاعد اولدق . ها ها ها . . .

باشقه زمانده باشقه یرده اولسه یدی بواوتل اودا جېنک کوه زه لکی
بلکه نی قوز یرده جقدی . فقط یایانچی بر مملکتده یالکزاق و غربت
آجیسی ابلک دفعه دویدیم بو یاغمورلی آقشام قارا کلغنده بکا بووک
بر قلب قوتی و یردی . دیمک انسان هر کیتدیکی یرده بویه تمیز یوره کلی
مونس انسانره تصادف ایده بیه جقدی ؟ قارلر ، فیرطینه لر ایچنده
اوزون بر کیچه یولچیلندن صو کره راحت بر اودایه ، پارلاق بر آتسه
قاووشان یولچیلرده ظن ایده رم بوکا بکزه برشی حس ایدرلر .
کونلردن بری غیب ایتدیکم نشتمی هان هان بولش کیدم .
یچمه مک آلتندن کوله رک :

« حاجی قلفه سن بو مکتب ایشاری نره دن بیلورسک ، دیدم ؟
— بزمنی بیلمه یز که . . آووج ایچی قدر بر . . استانبول اولسه
کیم کیمه دوم دومه . . آما بوراسی باشقه . بر کوتولکی وار . . دیدی
قودیس یول . . آمان الله دیدی قودی به جان دایماز . . ن آما یزیم . .
یوزو کی فلان کورمدم اما طوی بر قیز جغزه بکزی یورسک . . ایاعکی
دنک آل . . بوراسی استانبول دکل . . کامل اول اوصلو اول . . ایمدی
(آمان یاربی بو «ایمدی» کله سنی نه قدر تحف برادا ایله سول یوردی)
ایمدی سکا ابی بر قسمت ده جبقارانشاه . . بوراده بر حوجا خاتم واردی .
عقیفه خوجا خاتم . . جزاریسی کندیت نکاه ایتدی . . شیجیدی برالی
یاغده برالی بالده . . دارسی دوستلر باشنه . اما کوزل دیه می ؟ ه کز
عقتلی دیه ، آغیر باشلی دیه .

اودایه وارمشدق . دیوارلری موی قوشلی بیاض بر کاغذ قابلی
مین میتی جک بر اوتل اوداسی . . کوچوک بر دیم یاق . . مرمر طاشلی
یرقهوه ماصاسی بر طرفی صارارمش قیریق بر آینه . . بر حاصیر اسکمله .

هاجی قلفه بو اودانی بکا ویره سیدیکنه پک نموندی . دیوارده کی
ماوی قوشلر ، نچرده کی اسکی اطلاس پرده ، دیوارده ایکی رسمه
تادما افتخار ایدیوردی .

— تام خاتم قیز اوداسی .. یاناقلری هر کون المله تمیزلهرم ..
مشهور هاجی قلفه نك تیتیزلکی . کیمه ایسترسهك صور .. هر شی
تام .. بر اکسیك اولدینی زمان مردیون باشنده کی ایی چکیور ..
اوجنه بر چنغراق طاقدم .. همان کلیرم .

کوچوک بر لامبه نك بلور کی بارلاق شیشه سی بر کرد دها
هو هلابوب اوکلکنه سید کدن صو کره :

.. سنك قازنك آج اولمی .. حاجی علی به کباب یایدیریم ..
کور اولاسی آرز چنکانه دره ایلاه کیاسته اویار یوقدره .

— ایسته م حاجی قلفه دیدم ، بر آزدن آجیقیرسم جانطمده
میجک اوتبری وار .

آشاعیدن دیرك کی قالین برسس کلپوردی : ه هاجی قلفه ..
نه جهنمه غیب اولدك ؟

.. بو مطلقا هاجی قلفه نك آمری ، اوتاك صاحی فلان اوله جقدی .
اختیار آدم تورکی سسویلر کی مقام ایله آغیر آغیر « ألكك کوری
ألكك کوری » دیدی . ایکنیزده کولمکه باشلادق . بن بچمی آچشدم
هاجی قلفه کولونچ بر حیرته یوزومه باقدی : سن باباغی چوخوقشك
نه قیزم ... وای کیدی خوجانم وای . هی یاری .. پاره ق قدر چوخوقلر
نه ایشلر کوردیور .. سنك أدك نه ؟

— فریده ..

.. الله نختکدن کولدورسون ..

(نارشیکی اودایه سسلندی) نوریه خام . . باق بکا استانبولدن
بر خواجا خانم کلدی . . بر آژکل ده قونوش .

آشناغیده کی سس بوسفر دها حدته باغیردی : حاجی . . به حاجی
شیمدی آچدیرد جتسک آغزیمی . .

هاجی قلفه تکرار تورکی سویلر کی یاواش یاواش «قارن آغزیسی
قرن آغزیسی . . هاجیلر کونورسون» دیدکدن صوکره طوبالایه
طوبالایه مردیونه دوغرولدی .

نا ایشته چینغراغک ایی بورده . . آصیلدینک کی «لیک» کلیم . .
یاواش یاواش صویوغه ، اوتومی بریمی رلشدیرمهک باشلادم . .
بودمیر یا قافی ، قیریق آینه ای اوتل اودانسه غریبه مه مک ممکن
دکلدی . فقط دوشوندم که آلتک ری ، الکت امکی سایه سنده بوزانسه
«بنم» دیمکه حقم اولاجقدی . حالبوکه بر اقدیم دها بویوک دها زنگین
برلرده دائما بر مبافر ، بر صیغتی کی قالمشدم . ایتدکلری اییلکی نهایت
بر صدقه کی آجی آجی یوزومه چارمشلردی . بونی ایلک دفعه یوزخی
کوردیکم یابانچی قادینلرک آغزندن ایشیتمشدم . بودوشونجه عصیانلریمه
یکی بر آتش ویردی . یالکزلنمک ایچنده بکا درین بر تسلی اولدی .
ین بویله دوشونورکن خفیف بر قانی غیجیرتاسی ایشیتدم . باشمی
چویردم . اودایه صاری باصه انتاریلی ، بشیل غره بلی بر قادین کیریوردی .
ایسکزر انشااه . . صفا کلدیکز خانم قیزم . .

قاپیدن کیررکن خاطر صوران بو خانم قرق یاشلارنده اولمالیدی . .
دوز کونلی یوزی . کیرچله دلیکی دشیکی طیقائش بر خراب دیواره
بکزیبور ، سم سیاه دیشلری ، راستلی قشلی بوجهریمه قورقونج
بر معنا ویریوردی .

بر آژ شاشیره رق «صفا بولاق» اقدم دیدم .

— والدہ خاتم زده ؟

— هانگی والدہ خاتم ؟

— خوجا بخاتم .. سن خوجا خانك قیزی دكلیك ؟

كوكلك باشلادم «خوجا خاتم بن ایم» دیدم .

قادرین اللری دیزلرینه ووردی . لی خوجا خاتم شمشك ..

وروم بكدم كنجه جكك .. بن سنی یاشلی باشلی بر خوجا خاتم

صاندم .. بز تاشو قارشکی اودا بچده قومشوز .. جوجوقلری

اویوتدم . صفا كلكیكه ككدم .. بر هفته در مساقرم . كوندوزلری الله

اكسیك اچمه سین جوجوقلرله اوغراشیریم .. خاچان بووقت اولور ..

جوجوقلر اویورلر .. بر قساوندز باصار .. یالكرلق بر الله تعالی به

مخصوص .. دوشون بره دوشون .. ایچ جیقارا ایچ جیقارا ..

صاحی ایدرم .. الله كوندردی سنی قیزم .. ایکی لاقردی ایدرمز ..

اوداده کی تك اسكملهی كوستره رك : بوورك ، دیدم ، كندم

قاریوله تك كنارینه اوطوره رق آياقلمی ساللادم .

قادرین اسكملهی رد ایتدی : « بن اوطور امام قیزم اویله برلره »

«تحف بر شكلمه بره » آياقلمك دینه جومه لهرك ایکی دیزلی

دیکدی . جیندن برنكه توتون طبقه سی چیقاره رق دوله کی قالین

چیقاره لر صارمنه باشلادی : «

— ایچرمیسك قیزم

— خاير اقدیم ..

بنده جوقلق ایچمزدیم یا .. غم قساوت بویله یایدی ..

بكا دائر هیچ بر شی اوكرمك لزومنی حسن اچمه دن دردیخی

آكلاتغه باشلادی .

مناسترده ایچ بر آدم قیزیش . باغاری ، یاغچیلری ، اوکوزلری
 اینکلری وارمش . باباسنک قابوسنده اوچ بش غریب دیونورمش ..

اودایه صاری یامسه انتارلی ، یشیل غمبلی برقلدین کویریوردی ...

مناستر بکلرندن بر چوق کیمسلر اونی ایستمش ... جاهالک بویا

ایله قیلنجلی ضابطه و اراجتم ، دبه قالمش ... آناسی اوکا یوز
 صوبا ووروب او بکلردن برینه ویرمه لیش ... لکن بو خاتون نجف
 بویه یاه چنی یرده اونی بر ملازمه ویرمش .. حریته قدر مشوبه بویه
 کینمشلر . اوتوز بر مارنده حرکت اردوسيله استانبوله کیتمش ..
 کیدیش او کیدیش ... بردها نه کری دوشمش ، نه مکتوب یازمش ..
 نهایت اونک (ب ..) ده بولوندینی ، بوراده اوله نوب بارقلاندینی
 خبر ویرمشلر .. اوده اوچ چوجو ققزینی آلدینی کبی بورایه کلش ..
 عکسلیکه بائیک که قوجمسی هیچ ممنون اولماش . نه اونی نه چوجو قلرینی
 بر درلو کوزی کور میور ، هان ترس یوزینه دوتوب کیمه لری ایچون
 اصرار ایدیورمش ... نه یالوارمق ، نه ال اتک اوپمک هیچ نتیجه
 ویر میورمش ... آياقلرینه قاپاوب کویکلر کبی یالواردینی سالدیه مرخته
 کلیورمش ..

بو اوزون حکایه بی دیکلد کدن صو کرا دایانه مدم .. آخا عجبم ..
 مادامکه سنی ایسته میور .. سن ده یچون بو خایرسز آدمک او قدر
 اوسته دوشیورسک ؟ دیدم .

ستملی بر تبسمله یوزومه باقدی :

— آقیز جتم ... کوزیمی آچدم .. اونی کوردم . ایلك عیالم .
 ناصل عقلمدن چیقارایم ؟

— نه اولورسه اولسون .. هم انسان کندینی آلداتان بر آدمی

ناصل سو بیلیر ؟

— سن دهاطوی چوجو قسک قیز جتم .. بو آجیلری بیلمزسک ...

الله ده کوسترمه سین ...

— بن قیز بیلورم که اوله نه جکی کیجه نشانلیسنک بر وفاسزلغی

او کرندی همان نشان یوزو کئی باشنه آندی. اونک ییلمدیکی یرلره ،
غریبتره قاچدی .

— سو کرادن پشیمان اولمشدر او قیزچغزم . . آجیرم اوکا ...
یوره چکی حسرتدن کوز کوز اولمشدر. سن یارالانلری ییلمز مسک به
اولادم ؟ یارا صیجاق ایکن آجیسنی دویماز آدم . . . هله بر کرم
صوغوسون ... باق سن او وقت سیرایت نه صیزلار ...

ایکیمزده بر زمان صوصدق . دیشارده حالا یاغمود یاغیور ،
سوقاقدن بوغوق بوغوق کونک ایکلتیلری کلوردی .

مناسرتی قادین درین برآه چکدی ، سوکرا دوام ایندی :
— آه بو ظالم قادین . . . آدیحغزیه باصدی بویوی ، باصدی
بویوی ... دیلی آغزینی باغلادی ... مناسترده اولایدم ایکی کونده
قوجه می بو آشفته نك آلدن آلردم ...

بک مناسترک بویوچی خوجالری اوزون اوزون آکلاتغه باشلادی .
عارف خوجا آسمنده بر آرنارود وارمش که دوموز قولاغنی بر
چوق عملیات ایله عادتا بر دورین حالتی کتیریرمش ... بو دورینی
آله ایدن قادین اونکله بر کره قوجه سه باقارسه قوجه سی نه قدر
حاشاری اولورسه اولسون همان اوصلا نیرمش ... چونکه بوتون قادینلر
اوکا دوموز کبی کوردونورمش ...

قادیحغز بوکا بکزر برچوق حکایه لر سویلدور ، بویولر تعریف
ایدیوردی .

نه بوش ، نه زوالی سوزلر ... یا هله او صوغودقندن سوکرا صیزلامغه
باشلایان کوکل یارالری ماصالی . دنیاده بویله شی اولورمی ؟ باق بن
اوتی کی ظالم ایچون اوزولورمی یم ؟ اونی عقلمه کتیریورمی یم ؟
بو قادینک قاتمرلی دوزکونی ، قازان قولی راستیق قویروقلی

سورمه لری اولا بنده ایگرنمه یه یکنزر بر حس او یاندریمشدی . فقط سببی او کره نجه آجیمغه باشلادم . بچاره سوز آراسنده شونلری سوبله مشدی : « آد بجز یمک کوزینه خوش کورینه یمدیبه چوجوقلرک بوغازندن کسورم ، تازه کلین کبی سوسله نوب بوسله نیورم اما اولمایورکه .. اودامده یالکیز قالدیغیم وقت کیجه یاریسنه یاقیندی . وجودم قاج کونکی اوزونستولردن ، یورغونقلاردن صو کره خسته کبی .. آرابه دن اینرکن کوزلرمدن اویقو آقوردی . شو کوجوک دمیرقاریولاده وقتیه مکتبده - اوزون سیرانلرک یورغونقلاندن صو کره - اوبودیم درین اویقولردن برینه قاووشه چیم . صانیوردم .

حایو که شمدی کوزلرمدن اویقودن اثر یوق .. بچره بی آچدم .. سوراقلر سیم سیاه .. او سسز ، اینجه یاغور حالا قارا کلنگ ایچنده توز کبی داغلیور ...

باوولمده کتیردیکم بر ایکی پارچه اشایی اوچ بش کتابی یرشدیرمک ایستدم . برلغت کتابنک ایچندن ماوی قابلی بر مکتب دفتری دوشدی . نه کوزل تصادق ... مکتبده صوک انشا وظیفه سنی یازدیغیم دفتر ... ایشته اختیار معلمم « سور آله کسی ، نک قیرمزی مرکبه قویدییی صوک نوط : بش بچق .. ایشته اونک دیکله یه دیکله یه ، اوقویه اوقویه اوصاندیغیم ازل شکایت ونصیحتی : « بونلر نه قدر هوائی ، رابطه سز سوزلر ... انسان دیبه جک که باشکیزک ایچنده بر قوش وار . . . دها جدی اولیکز ، دیمکه لزوم کورمیورم . چونکه بوسوزلرک نتیجه ویرمه جکندن آمیم ... »

خایر سهو کیلی اختیار معلمم ... سوزلرک نتیجه سز قالما یه جق ...

چال قوشی دنیاده کولسکدن اکنسکدن باشقه وظیفه سی یوق کبی کورونن نشه لی ، هوائی بر مخلوقدی .

چونکه او وقت مسعوددی. دوشونه جك ، اوزوله جك بر شئی
 یوقدی .. فقط ارتق طالع دوندی. بر کون یو سعادتی بر صدقه کی
 اونک یوزینه ووردیلر ... چالی قوشی هر آجی به ، هر مجبوریته قاتلانلا
 بیلیردی ... فقط مرحتدن دوغش بر محبتله سولکه ، مسعود ابدلکه
 اضلا ... بو کوچوک قوشك بر کیجه یواسندن اوچوب کیتدیکنی کوره نلر
 شهسز پوره کینک نرمسندن یارالاندیغنی آکلما دیلر ، اونی بلکه بر
 دلیک ایندی صانیور ، احتمال بر زمان صوکر قانادلری قیریق ،
 تویلی دوکولاش نخسته مغلوب دونه سنی بکلیورلر ... بهوده ...
 قریده بی اک سوه نلر یکنز ، اک آکلایانلر یکنز بيله اونی بر قوش کی
 خقیف ، یینسبز بر مخلوق ، هیچ بر ایشه یاراماز بر چوجوق ظن
 ایتدیکنز .. فقط کوره جکسکنز چالی قوشی کوکلنک رضاسیله قبول
 ایتدیکی بویکی حیاتده نه قدر غیرتلی ، نه قدر فداکار اولاجق ...
 کیسه نك بوینه یوک اولماق ، کندی الئک امکیله یاشامق ایچون
 نه قدر چالیشه جق ...

شبهلی شبهلی کولومس دیکنز ، قریده دن بویه او محادیغکنزی
 کورور کی اولیورم معلمم ... ایتایی ایترسکنز ؟ یکی ... حیاتی
 کونی کونته اولدینی کی یازه جیم ، همده بو یازی یازیش مکش
 دغتیله ، صوک وظیفهم ایچون یازدینکنز صوک مطالعه نك آلتندن
 یاشلامق اوزره ...

حیاتی یازمق فکری بکا بویه بردن بره کلشدی . بوش ویا لکنز
 ساعتارم ایچون نه کوزل بر اکلنجه اوله جقدی .

ماسه نك باشنه کچمک یو سطرلری یازمغه باشیلادم . آرا صیرا
 باشی قالدیردنجه کوزوم اینه به ایلشور . حارارمش اینه نك ایچنیم
 یوزم ده صولوق ، ده سوز کون کورونیور . بوچهرده کی جیدی

کوردیجکه کوله دن کنیدی آلامبورم . او وقت خیالدم بردن یرمه
چو جوقلاشیور ، بنه برابر کولمکه باشلابور . « زوالانی کوچولک
چالی قوشی » دیبورم کولمکدن باشقه بر شی دوشونم دیکمز کونلر
یکدی .. آرتق جدی اولمق لازم ... مع مافیه قورما کونلریمز نه
درلو درد لرله ، یورغونقلرله قارار یرسه قارار سین یه سنکله باش باشه
قالدیغمز ، بویه هیچ سبیسز طاتلی طاتلی ، کولدیگمز ، مسعود
اولدیغمز ساعتلر اولاجق ... »

بو کیجه قوز یاناغده کی کوشکدن آیرلدیغمز تام یکرمی طقوزنجی
کیجه سی ... فقط بکا اونله کلپور که آزه دن ییلار یکدی ...
او خبری آلدقن صو کرا کیزلیجه اودامه دونیوردم . طاشلقدم
تیزمه تصادف ایتم . قارا کلقدم بر کوشیه کیزلتمک ایستدم ...
فقط تیزم : « کوزمشدی : « کیم او ... دیدی ... سنمیسک
فریده نیچون بویه قارا کلقلرده دولاشیورسک ؟
جواب یرمه دن قارشیسینده دوردوم . بریمزک یوزنی فرق
ایده میوردی :

— نیچون باغچه کیتبورسک ؟

— مطلقا نه بر یارامازلوق حاضر لایورسک ؟

کورویمز بر آل کو کیمه باصورتقسنی کسپور کیدی .

« تیزه ، دیدم . تیزم . بو دقیقه ده بکا بر طاتلی شفقت کلمسی .

سوله مش اولسه یدی ، خفیفجه یاناغمه دوقونسه ، صاحبی اوقشاسه یدی .

آغلايه آغلايه کنیدی قوللر یه آتاجق هر شی سوله چکدم . فقط

او بنم تأثریمی فرق ایده میدی . « یه نه دردک وار فریده » دیدی

تیزه مدن بر شی ایسته دیکم وقت دایما بویه سویلردی . فقط بو آقشام
بکا اوبله کلدی که بو سوزلرله « آرتق یتمدی ... دغانه ویرهیم »
دیگمک ایستور ...

« هیچ تیزه ، دیدم ، مساعده ایده رسهک سنی اوبه جگم » تیزه
هر شیشه رغماً آنهم دیکدی ، اونو صوک بر دفعه اوپه دن آیرلق
ایسته میوردم . بو سوزلری سویلر کن قارا کلنگ یاردیمله برشی حسن
ایندیرمه مشدم .

— نه آکلاشیلماز چو جوقسک فریده ...
الیری طوقندم ، قارا کلنگنه اینکی یاباغندن ، صوکرا کوزلرندن
اوپدم : — بکا ایندیگک ایملکلر ایچون اوکا تشکر ایده رم ... دیدم :
او سوزلریگک اصل معناسی آکلما دی ، ظن ایندی که کامران
ایچون اوکا تشکر ایدیورم : — بن وظیفه می بیلیم قیزم ... اوتهدن
بریدن بر چوق سوزلر سویلدیلر ... « کامران ایچون زنکین بر قیز
بولمایدیکز » دیدیلر . فریده نیم ایچون چپسندن آیدر . . وارسین
فقیر اولسون ... او نیم کندی قیزم صاییلر دیدم ... ایسته قیزم سن ده
بونی تقدیر ایته ده اوکا کوره عقلای اوسلو بر اوغانی اول ... »

بر شی سویله مدن تیزه مک الیری براقدم .
ایچون مؤید بر آیرلق ایچون سکا وداع ایندیگم بو دقیقه ده بو
سوزلری سوزلرک تیزه ؟ ... بن اودن قیمتلی برشی آلوب کوتوره جگم .
سنگ سوکیگ ، سنگ خیالک . شیمدی اونو ده بوتون اوتوکی یانوب
کول اولمش سعادتلرک آراسنه کومک لازم کله جک ...

.....
اودامه کیرد کدن صوکره دولایریمی آچدم ، دیلومامی ، یادگار
قیمتده بر قاق پارچه اشیا و آنهمدن قالش برایکی پارچه مجمرله برابر

سجانه مه قویدم . صوکره کامران ایچون ، ایکی سطرلق بر نذکره
قارالایه رق شامداتک آلتنه صیقیشدیردم .

کندیجی سوقاقلق قارایکلنی ایچنده یاپ یالکیز بولونجه یی بر
دوشونجه آلمشدی . کیجه نك بو ساعتده تره نه گیده بیلیرم ، جوار
کوشکلرده بر قاق آرقداشم واردی . فقط اونره کیدرسهم ساجونباق
ایزیمی کشف ایده جکلردی . بونی بلکه علی العاده بر چو جوق دلیلکی ،
شیارلق بر کنج قیز مازی صانا جقتر ، هم کندیلیری هم یی اوزه جکلردی .
بوندن صوکره ایستدیکم کی یاشامق بتم حقمقدی . کیمسه یی زورله
بو اوه دونمکه مجبور ایده مزدی . یالکیز بونی یوز یوزه کله دن ،
آجی سوزله ، بهوده نصیحتله لزوم قله دن اونره آکلانا بیلیمک
لازمدی هر حالده بر قاق کون آمین بر یرده کیزله نه لی ، صوکره
آرتق کیمسه یه یوک اولماق ، کندی امکیله یاشامق خصوصنده کی
خطی قراریمی اوزون بر مکتوبله تیزمه آکلانا بیلیم .
قارا کلقدده استاسیونه کیدن جاده یی تعقیب ایدرکن عقلمه کوزل
برشی کلدی .

افریالریزدن برینک اوندی سود نینه لک ایش بر مهاجر قادیی
واردی که صحرای جدیدده او طور یوردی . کچن سنه بر کون اوزونجه
بر آقشام کزیتینسندن دوزرکن اونک اوینه او شرامش ، یاریم ساعت
قدر باغچه سنده دیکله نمشیدک . بو قادینجیز صیق صیق کوشکه کلیر ،
یی پک سوردی . کیجه یی ته لکه سزجه اونک اوندی کچره بیلیردم
جاده دن یکیکش بر مهاجر آراهه سی کچوردی . اولا اونی چورمک
ایستدم . فقط بو ته لکه لی بر شیدی . احتمال بر آز صوکره بولسه
معلومات ویره جکلر ، بو آراهه جی واسطه سیله بریمی بولا جقتردی .
چاره سز صحرای جدیدده قدر یورو یه یوروه کیتدم ، قارا کلقدده

اوزاق بر آباق سسی ایشیتدکجه یوره کیم تیرمه بوردی. کیم بیلیر بر چیجه
وقتی تنها قیر یولارنده دولاشان یالکیز قادینی نه صانه جقلردی؟ برکت
بر بر سین سو قاقلرده کیمسه یوقدی. یالکیز بر باغک کنارندن کچر کن
کوچوک بر تهلهکه آتلاتدم. قارشیدن تورکی سویله رک بر قاق سرخوش
کلیوردی. بر صیچرایشده باغچه نیک کنارنده کی آلقاق چیتک اوستندن
آخندم اونلر کیچجه یه قدر اوراده کیزله ندم. باغچه ده کوپک فلان اولسه یدی
حالم خرابیدی. بوندن بشفه رده قالدیرملر اوستنده یورغون یورغون
صویاسنی سورون بر اختیار بکچی یه تصادف ایندم.

قیط خوش بر تصادف امداد یه ییشیدی. آدیمغز بی کورمه دن
یان سو قاقلردن برینه صایدی.

سود نیته ایله اختیار قوجه سی بی کورونجه شاشیردیلر. یولده غایت
کوزل بر یالان حاضر لامشدم: «بو یوک عموجه م و کامران یکله برابر
اسکداردن دونیوردی. شوراده جاده نیک آلت باشنده آراهه مزک
تکرلکی قیریلدی. بوساعتده باشقا آراهه بولوق قابل دکلدی. چاره منز
یایان دونیوردی. سزک لامبه کزی کوردک، عموجه م «هایدی فریتمه
سن بزمه برابر یورویه مزسک .. بو کیچه فاطمه خانمک اوندیقال ،
دیدی . یارن صباح ایرکندن آراهه کوندرم چکلر ..»
کوچوک خانمک کیچه یایسنه مسافر کلکسی اوئلری اوله
سویند پر مشدی که عقلارندن بر شهه کولکسی بیله کچمیدی. سودینه
بکا مسافر اوداسنده کوزل بر یاق یادی ، دیناره چویلر چاقه برقی
مسک کی قیر لوانطه سی قوقان بر جینلک قوردی .

زوالی قادیمغز ایرتسی صباح بی راحتسز ایتمک ایچون
چورابلرینک اوجنه باصه باصه کیردیکی اودانی بوم بوش ، جینلک
قابوسنی بر اقدینی کی قایلی کوردیکی وقت کیم بیلیر نه قدر شاشیر مشدر.

او کیچه اوزون اوزون دوشونمش ، پلانمی ذهنده تامایله حاضر لامشدم .

بیم ایچون استانبولده قالمق ممکن دکلدی . «نوتردام دوسیون» دن آلدیم دیپلومانک بک مقبول اولدیمنی مسویلیورلردی . بوسایه ده ولایتلردن برنده بر معلمهک آلاچق ، بوتون حیاتی چولوق چوجوق ایچنده شن و مسعود کچیره جکدم .. استانبولدن کیدنجهیه قدر کیزله حکم یری ده بولشدم .

ایوب سلطانده رحمتلی آنه جکمک «کل مثال» قلفه اسمنده بر چرکس دادیسی واردی . آنهم اونک آئنده طوغمش بویومشدی . آنهم اوله ندندن صوکره «کل مثال» قلفه یی ده ایوبده اختیار بر قولجی باشییه ویرمشلردی . قلفه آنه یی چوق سورمش .. اوقدر سورمش که بو وفا و محبتی اونه کی تیره لرم عادتا قیصقاعمشلر ، کل مثال قلفه یه غرض اولمشلر ..

ذاتاً قلفه ده اونلری هیچ سومزدی .. بویوک آنهم صاغکن یالی یه صیق صیق کلیر ، بکا ایوبدن بویالی اویونجاقلر ، نختهدن آتار کتیرردی . آنهمک بوتون محبتنی بکا ویردیکنی سویلردی . صوک سنه لرده نه کوشکده کیرلر اونی آرایوب صورسورلردی ، ناده «کل مثال» قلفه اونلری .. بونک ایچون اختیار دادیمزک ایوبده کی اوی بیم ایچون اک امین بر یر اولاجقدی .

او صباح «کل مثال» قلفه نک سوقاق قاپیسی آراتق بولدم . اختیار دادی قینه لی صاحبزینک اوستنده بر باش اورتومی ، چیللق آیاقلرنده اسکی حمام نالیریه اونک طاشلغنی سیلیور ، سوقاغه طاس طاس صودو کیوردی . یوزوم صیم صیق قاپالیدی . برشی سویله میهرک قابونک اوکنده دوردم . قلفه یی طانیما بوردی ، زواللی قادین بر

ایک سنه ایچنده بوسبوتون بوروشمشیدی . فرسز ماوی کوزلریله
بکا باقرق : — برشی می ایستدیکیز خانم ؟ دیدی .
— بنی طانیادکی « کل مثال » قلفه ؟

سسم اونک اوزرنده هیچ بکلندیکم بر تاثیر حاصل ایتدی ،
اورکش کبی کری چکیله رک « فسبحان اه .. فسبحان اه ، دیدی ،
آج یوزیکیده کوردهم خانم ... »
قاپیدن کیره رک بجه می آچدم . کل مثال قلفه بوغوق بر فریاد
قوباردی .

— کزیده .. کزیده م کلش .. آه چوجوغم ..

قوللری بوینه صاریش ، اختیار خفیف وجودی یاری بایتمین
کو کسه صارقشیدی . بردن بره بو هیجانک سینی آکلادم . بسم
کیتدیجه آنه مه بکزه دیکمی سوبیلورلردی . حتی اونک اسکی بر
آرقداشی یوزومه حیرتله باقرق « کزیده نک تمامله یکر می یاشنده کی
حالی ، دیمشیدی . زواللی « کل مثال » قلفه بنی بوسیاه چارشاف
ایچنده آنه مه بکزه تمشیدی .

بو یاشمه قدر هیچ بر انسانک بو اختیار چرکس خلایق قدر
یانه یانه آغلادیغنی بیلمیورم . آنه می بر خیال میال خاطر لارم . هانی
بعض ترک ایدکلش لوش اودالرده ، توز طوپراق ایچنده بللی بلیرسز
کولومسه دکلری سچیلن قادین رسملری واردر .. طبقی اونلر کبی ..
بو سلیک خاطر بو کونه قدر بنده نه بر جزن ، نه دریجه بر محبت
اویاندیرمامشیدی . فقط کل مثال قلفه بویتده « کزیده ... کزیده .. »
دیه خیقیریرکن آنه مک بر رو یانه بکزه بن یوزی کوزلریمک اوکنده
جانلاندی ، اولومک آتشی بردن بره یوره که چو کدی .

آهنه او دقیقه قوللرمده جان و برمش کبی «آنه . . آنه جکم»
 دیبه آغلانغه باشلادم آم بوانسان قلبی . . نه آکلاشیلماز معیا . .
 زوالی «کل مثال» قلفه کندی دردینی اونوتمش ، بی تسلی
 ایتکه باشلامشدی . کوز یاشلرک ایچنده اوکا صوردم : قافه . .
 «آنه بکا جوقی بکزدی» ؟ .

— چوق قیزم . . سنی کورونجه اونی کوردم صاندم . . الله
 طورای قدر عمر ورسین سکا . .
 حالا کندیمی ضبط ایده میورم ، اختیار قادینک قوللرنده ایچین
 ایچین آغلایوردم .

کل مثال قلفه نك دوقومه پرده لی کوچوک اوداسنده کچیردیکم
 ایلک ساعتلرک لذتی دنیاده اونوته میه جغم . چارشافی چیقاردقدن صوکره
 باشمی دیزنه قویدی ، آلهی ، صاچلریمی اوقشایه زق آتشمی آکلاتمغه
 باشلادی . دوغدی کون ماوی یوز یمنسیله ایلک دفعه قوجاغه آلدینی
 دقیقه دن صوک آیریلدینی کونه قدر بوتون خاطره لرینی بربر سوبلیدی .
 صیرا بکا گشتی . باشمه کلن شیرای اوکا آکلاتمغه باشلادم
 قالفه سوزلریمی بر جوجوق ماصالی دیکلر کبی کولومسه یرک دیکلیور ،
 آراصیره «وام یاوروم» دیبه ایچی چکیوردی . فقط بو کیجه اودن
 ناصل قاجدیقمی ، برده اولونجه یه قدر اورایه دویمه جکمی سوبلیدیکم
 وقت تلاشه دوشدی . فریده سن جوجوقلق ایتشسک . . کامران
 بک بر جاهلک ایتش . . توبه ایدر برده یامازدی ، دیدی .

«کل مثال» قلفه یه عصیانلریمی آکلاتق امکاتسزدی . بچاره
 قادین یتش سنه لک اسیر حیاتنده منت و تحمیلدن باشقه برشی حسن
 ایتکه آلیشنامشدی . حکایه مک صوکنده دیدم که :

— کل مثال قلفه . . اوچ کون سنده مسافر قالفه جغم . . اوندن

صوکره معلمه لکله باشقه بر عیلمته کیده جکم .. نیم بوراده اولدیم
 کینه به خبر ویرمه مکیمین ایت .. یوقسه شیمدی چیقار کیده رم ...
 قادینجیز بی بر آز فضلہ یوردی ؛ فقط صوکنده ایستدیکمی
 یامغه مجبور اولدی . یشیل بر بورو بجه صاریلی کوچوک مصحفی
 دیواردن ایندی بر مکیمین ایتدی . آرتق کوکلم راستدی . او کون
 آقشامه قدر کل مثال قالفه ایله او اینشی کوردیم . بن شمدی به قدر
 هیچ ایش کورمه مشدم او خانمائی نه گوزل ، اکنجی به برشیدی .
 جورا بلری چیقارده رق قویوسندن صوچکدم ، کوچوک اولک تخت لری
 سیلمک ایچون غناد ایتدم . صوکره به قویو باشه اوطورارق اوکا
 زمرزووات آیقلادم ، بوندن صوکره آشچی بی نروده بولاچکدم ؛
 کنددی اویمک اینشی کندم کورمک لازم کله جکدی . بو فکر بی
 عادتا سویندیر یوردی . «کل مثال» قالفه به بیکلر تعریف ایتدیر برک
 کوچوک بر جیب دفترینه قید ایتدم .

نخیره مری آتسه قویدقدن صوکره موطنیاده کی ترنیز حاضیرک
 دوستنه اوزاندق :

آه قالفه جقم ، دیوردیم ، کیم ییلیر کیده جکم برر نه قدر کوزلدر ..
 بن عربستانی خیال میال ییلیورم .. آناطولی اورادن دهاکوزه لشم ..
 اوراده کی انسانلر هیچ بوراده کیلر کبی دکلش .. اونلر منفعت نه در
 ییلمز لرشم ... کندیلری فقیر ایش . فقط کوکلری او یله زنگین
 او یله زنگینشم که ... هیچ بریسی دکل فقیر بر افریا چوجوغنه ، حتی
 دشمنه ایندیکی ایلیکی باشه قاقق مروتسز لکنده بولونمازش .. اوراده
 کوچوک بر مکتبم اولاجق .. اونو باشدن باشه چیچکلر له سوسله به جکم .
 صوکره چوجوقلم ، بر آلا چوجوغم اولاجق ... کندیمه «آباله»
 دیدیر نه جکم .. فقیر اولانلره الله نسیاه اوکلنلر دینکه جکم ، بوش

قالدیم وقت اونلر ایچون چورابلر اوره جکم ... بکاچوراب اورمه سنی ده
او کره تیرسک دکلی دادیجیم؟ ..

بو سوزلرم کل مثال قالفه یی بر درلو نشته لندی ریمور :
— فریده ... اولادجیم سن چوق یا کلش یوله کیدیورسک ،
دیورری .

قالفه جیم فنا روحلی بر قادین دکل . . فقط نه یاپسین . . عقلی
بو قدر ایریمور .

او کیجه تیزمه سرت بر مکتوب یازدم بو مکتوبی بو کون یازمش
اولسه یدم بو قدر آغیر شیلر سوبله مک جنارت ایدمه جکم . ایشک
نهایتده بو قادیجیم بکا همان همان آنالقی ایش ، او قدر قهریمی
چکمشدی . قباحه هب او ظالم ، او قلبسز اوغلنده ایدی . مکتوبک
صوکنی سوبله باغلا یوردم :

« کامرانک پارماغه طاقی ایستدیکی یوزوکه بر دیله جینک آوجه
براقیلان صدقه دن باشقه برشی دکلی ... او خانمه یازدیغی مکتوبلردن
بری شیمدی کوزومک او کنده دوریمور . اوکا سوبله دکلیری بیلسه ک
بکا حق و بریردک .. اونخلم بر صاری کل ایش ... کوزلری ، دوداقلری
بیلیم هانکی چیچکلره بکزیورمش ... یا الله اسیر که سین ، بوایشلری
دو کوندن صوکره دویش اولسه یدم ، بکا یازیق اولماز میدی تیزه ؟
او « چیچک کوزلی صاری کلنی » دوشیونورکن بن اونک یانده
باشامنه ناصل تحمل ایدردم ؟ مع مافیه اونی سودیکم ایچون بونلری
سوبلورم ظن ایتمه .. کامران بکم بویوک دشیم .. اوندن نفرت
ایدیورم . سکا خبر ویرمدهن قاجدیلم ایچون بکا داریلما .. چونکه
اویکزده بر دقیقه فضله قالا مازدم ... بونی ذاتا کامران ده او خانمه
سوبله مش .. او بر کوچوک افر باقیزی که بو کون وازکچسم اودن

کیتمه سی لازم کلیر ، دیمش ... تیزه سز بی هیچ طانیامادیکیز .
 ین بلکه اهیتم سز بر چالی قوشندن باشقه بر شی دکم ... فقط منت
 آلتنده باشامنه تحمل ایدم .. بلکه بکا آجیه جفسکز بلکه ، بخد
 یکیدن آله کچیرمه چالیشه جفسکز ..

فقط نه اوزرینه ایترسه کز سزه یمین ایدرم که بر بریزی کورمک
 آرتق مؤبدأ یتدی . بیلورسککز که بی زورله اویکزدونمکه هیچ
 بر قوت اجبار ایدم مز .

اویکزدون بولامادیغ سعادتی باشقه یرده آراتق بزم الک طیبی .
 بر حق ، یاه جفسکز مه هانکی بر تشبث بر بریزی بر پارچه دهافضله
 اوزمک ، اینجیتمکدن باشقه بر نتیجه ویرمه جک . بی آرامقدن واز
 کچیکیز . فرض ایدیکیز که چالی قوشیده آتیه سی کی قوجامان دنیانک
 هجرا بر کوشه سنده اولوب کیتدی . مع رفیه سزه تأمین ایدرم که بن
 حیاندنه مغلوب اولمایاجغ ، مطلقا مسعود اولاجغ . الله ایصهارلادق .
 تیزه . حقکی حلال ایت .

ایرتمه سی کون مکتوبی الله پوسته یه ورد کدن صوکره دوشور
 معارف نظارتیه کیتدم . آرفه مده کل مثال قالفه نك قالای بر چارشافی ،
 یوزومده اونك قالین بر بچه سی واردی . معارف نظارتنك آجیق
 صاحبیق . کزمن معلمه لردن خوشلانمادیغی ایشیدیسوردم .

نظارت قاپوسندن کیرنجیه قدر جور و نشه لیدم . ایشلریمک
 غایت قولای یتجه جکئی تصور ایدیسوردم . بر خدمتی بی فاطرک
 یاتنه کونورمه جک ، اوده دینلومای کورور کورمن بی آنادولنک
 گوزل بر مملکتیه تعیین ایدیبوره جکدی .

فقط قاپودن ایجری کیر کیرمن یوره که بر خلیجاندر دوشدی ..

بوراسی هیچ دوشونديکم کچی بر یر دکلدی . کیرینتلی ، چیقینتلی
صوفه لر ، بنانک آلت باشندن اوست قاتنه قدر جیقار ایچ ایچه
مردیوه نلر آری قووانی کچی دورمادن ایشله بور ، کیمسه بر برینی
کورمیوردی . چاردهنیز بو غلبه لئک ایچنه قاریشدم . کیمسه به بر شی
صورمنه جسارت ایدمه یوو ، شاشقین شاشقین اطرافه باقینوردم .
صاغده یو کبک بر قاپنک اوستنده «مقام نظارت» لوحه سی کوزیمه
چاریدی . هر حالده ناظرک اوداسی اوراددا وله جقدی . قابونک اوکنده
یا طلاق مارو کئندن قیوریم قیوریم صومیه تلاری فیشقیرمش بر کهنه
قولتوقده یا قاسی ، قوللری یالديزلی کللی فللی بر خدمه اوطور میوردی .
قورقه قورقه اوکا یا قلاشدم :

— ناظر یکی کورمک ایستیورم ، دیدم .

خدمه بارماق لرینی تو کروکله یوب بالا بیقلرینک اوجنی قیورم رق
شاهانه بر باقیشله نی سوزدی ، آغیر آغیر : — ناظر یکی نه یا باجمک ؟
دیدى .

— معامله ایستیه جکمنده ...

او قیوریلان بیغنی کورمک ایچون دوداقلرینی بوزوب اوزاته رق
کوزلرینی شاشیلا ته رق جواب ویردی : — بویله شی ایچون ناظر بکه
مراجعت ایدلز . کیت اصولی دائره سنده معامله یاپ ...
اصولی دائره سنده معامله نک نه اولدیفنی او کریمک ایستدم . فقط
او آرتق جواب ویرمه کوزوم کورمیدی ، عینی مغرور وشاهانه ادا
ایله آغیر آغیر باشنی او بر طرفه چویردی .

ایچمندن «ایواء» بو بویله اولورسه افندیسی ناصل اوله جق ؟ دیدم .
مردیومن بارماق لئک کنارینه دیزلش سکز اون صو قوغاسنک .

اوسته قوجامان بر تخته اوزا، شلر، غریب بر قانا به وجوده کتیر مشلردی.
 بو تخته نك اوستنده قادینلی ارککلی بر طاقم انسانلر او طور ییوردی.
 سیاه یوک چارشافنی چککسی آلتندن ایکنه لئش اورتا یاشلی،
 ماوی کوزلی بر قادینجیزی کوزومه کسیدرم، یانه یاقلاشهرق
 حاللی آکلاندم، آجیر کچی بر نظرله یوزومه باقدی :

— مسلکده مبتدی اولدینگیز کورولیور .. نظارتده طانیدینگیز
 کیسه یوقی ؟ دیدی .

اجابا بیر عزدن، قومشولری عزدن بمضیرینک معارف مأموری اولدیننی
 ایشیدیرم .. مراجعت اینهم بلکه معاوضتیرینی اسیر که مزلردی ؟
 فقط بن بیلدکوردن کیسه به کندیمی طانتیق ایسته یوردم .

— خایر، دیدم، نظارتده هیچ طانیدینگ یوق ... فقط بیلیم
 یوکانه لزوم وار ؟ .

ماوی کوزلی خانم عینی مشفق مرحتله : — بونی نه ها صو کرا
 آکلارسیکنز قیزم، دیدی، کلک سزی ابتدائی دائره سنه کوتوریم
 بر کره مدیری کورولک .

مدیر سیاه صقاللی برر چیچک بوزوغندن یه نئس قوجامان قاریسنلی
 قالین قاشلی، غایت اُسمر بر آدمدی. او تاسنه کیردیکم وقت یازمخانه سی
 او کتنده آیاقده دوران ایکی کنج قادینله قونوشیوردی . بر دانهمی
 فرق ایدیه چک قدر تیره بن آللریله چانطه سنک ایچندن بوروشوق
 کاغدلر چیقارییور، برر برر یازمخانه نك اوسته قوییوردی .

مدیر کاغدلره شویله بر کوز کزدیردی، امضالرینه، تمغالرینه
 باقدی صو کره :

— اسمکزی شعبه یه قید ایتدیرک، دیدی .

خانملر کری کری کیده رک قورقاق برر تمنا ایتدیلر .

— سز نه ايسته بورسيكز خانم ؟

بوسؤال بكا صورولشدى . برآز شاشيرهق ، ككلاه يهر ك حالى
آكلاتمه باشلام . فقط او بردن بره سوزومى كسدى ، سرت سرت :
— معلمك دكلى ؟ استدا كز وارمى ؟ ديدى .

دهاز ياده شاشيردم : — مئى ديپلومامى ديمك ايسته بورسيكز ؟ ديدم .
عصبى بر استخفاف ايله دوداقلرئى بو كهر ك كوشه نه اوطوران
نجيف بر مسافره دوندى : — كورسيورسكز يا حالى ... انسان ناصل
چيلديز من ... استدا ايله شهادتنامه آراسنده كي فرق ييلمزلر ... صو كرا
معلمك ايستلر صو كرا ده معاش آزير اوزاق ديه ناز ايدرلر ...
اودانك طاواني فيريل فيريل تپهمده دونيوردى نه ديه جكمى
ييلميرك شاشيقين شاشيقين باقينيوردم .

مدير دهاسرت بر سله — نه بكليورسيكز .. هايدى
ييلميورسه كز بر سله نه صوروك ... استدا ياپيك .. ديدى .
بن شاشيقنقله بره بر چارمه دن اودادن چيقمغه چاليشير كن بر كوشه ده
اوطوران افندى مداخله ايتدى : — بك افندى حضرتلرى مساعده
بويورورميسكز ... خانم سزه خالصانه بر نصيحت ويرهيم ، ديه
باشلادى . امان يار بى نه لر سويله ميوردى .

خلاصه مئى بيم كى قادينلر معلمه لكدن زياده صنعته هوس
ايتمه ليشلر ... معلمه لكده موفق اوله جقم شبيه ليش ... فقط مثلاً
چاليشير سه م مكممل بر مودستره اولاييلير ، حياتى قازانير مشم ...
مرد يوندن اينر كن كوزلرم اطرافى سيم سياه كورسيوردى . قوله بر
آل دوقوندى : « ايشك ناصل اولدى قيزم ؟ »

بوسؤالى ينه اوماوى كوزلى خانم صورسيوردى . حدث ويأسدن

آغلالمق ایچون دیشلریمی صیقرق کوردیکم معاملهی آکلادم ،
حلیم بر کولومسه ایله :

— طانیڭک اولوب اولادینی بونک ایچون صورمشدم قیزم
دیدي ، معافیہ مأیوس اوله .. کل سنی طانیڭکلرمدن بر شعبه مدیرنه
کوتورهم ... الله راضی اولسون بک ابی بر آدمدر .

تکرار مردیوه ناردن چیققدق . اختیار معلمه بوسفر نی بویوک
بر قلم اوداسندن بوزلی بر جامکان ایله ایرلش مینی مینی بر حجره
کوتوردی . بوکون غالباً طالم یوقدی . چونکه اورادهده جسامتی
قیزه حق بر منظریه تصادف ایدیسوردم . حقالک بر طرفی سیاه ،
بر طرفی عادنا بیاض بر ذات حدندن آتش پوسکوریوره قارشیدند .
شاشقین شاشقین باقینان بر اختیار خدمه بی دوکجک کبی حرکتلر
یایسوردی . اوکتنده دوران بر فنجان قهوه بی بولاشیق صوبی دوکر
کبی بنجرمدن سوقاغه سربیدی ، صنوکره خدمه بی ایته قاقه قاپودن
طیشاری چیقاردی .

یکی آرقداشمی یواشیجه اتمکندن چکدم ، « آمان بورادن چیقلم »
دیدم . فقط وقت قالمدی ، مدیر بزی کورمشدی .

— خیر اوله نعیمه خوجا خانم ؟ .. دیدی حدتلی بر آدمک
بوقدر چابوق سکون بولدینی عمرمه ایلک دفعه کوریورم ...
آکلایشیلان بوده مأموریت جلوه لزندن .. اختیار معلمه بر قاج سوزله
نی تقدیم ایتدی ، حالی آکلاندی .

مدیر باشنی صالادی . حلیم ، طانیلی بر تبسمه بکا : — بک اعلا
قیزم .. بک اعلا کچ شویله اوطور ، دیدی .

آمان یاری بوقوزو کبی ساکن آدمک بر آز اول قارشیدنده کی .

اختیار خذمه بی بوغه جق کبی حرکتلر یابان ، سوقاغه پنجره دن قهوه
دوکن آدم اولدوغنه بیک شاهد ایتردی .

— آج یوزیکی قیزم .. آبول سن همان همان چوجوقسک ...
باشک قاج ؟

— تام بکرمی افندم ...

— عجایب ... هر نه یسه ... فقط سن دیشاری کیده مزسک
قیزم ... سنک ایچون خیلی تهلکه وار ...

— نیچون افندم ؟ ..

— نیچون می ؟ سبی آشکار .. قیزم ..

مدیر اقدی کولویور ، فقط بو آشکار اولان سبی سوله میوردی .
نهایت نیمه خوجا خانم معیندارانه کوز قیرنه رق : — بن دها آجیق
سویله م .. سن اوکا دها ای آکلاتیرسک ، دیدی . صوکره کندی
کندینه سویلر کبی علاوه ایتدی : — آد طیشارلرده نه یامان ابن
یامانلر واردر .. بن صاقیانه — افندم او ابن یامان دیدیککز انسانلر
کیملردر بیلیمورم ... فقط سزده بکا اونلرک اولمادیفی یرده ایش
بولوکز ، دیدیم .

مدیر الی دیزلرینه ووره رق قهقهه لرله کولویور : — هی بو
حقیقه خوش ... دیوردی .

— بن بر انسانی اینک کوروشده یاسورم یا سوم .. صوکره دن
بو اینک حسمک دیکشیدیکفی هیچ خاطر لاما یورم . هر نه دنسه بو
آدمنغزه بردن برده قائم قاینا یویرمشدی . باهله بر طرفی بیاض اولان
صقالی او قدر خوش بر شیدی که ... یوزینی صاغه چور دیکز زمان
قارا صقاللی همان همان کنج بر آدم کبی کورونیوردی . صوله باقدینی
وقت ایسه بردن بره صقاللری آغار یور یوزی اختیار لایوردی .

— دارالمعلماندن یو ستمی چیقندیکز ؟

— دارالمعلماندن چیقمامد اقدم ... بن « دام دوسیون » دن

مأذونم ..

— ناصل مکتب یو ؟

مدیره اوزون اوزادی په ایضاحت ویردم ، صوکره دیپلومای
اوزاندم . غالباً فرانسزجه بیلیموردی . فقط بلای ایتهمك ایچون
دیپلومانك اوت سته بریسه باقیور ، آئنده اویروب چویره رك : « كوزل ...
كوزل » دیبوردی .

نعیمه خاتم تکلیف سز بر طورله — قوزوم بك افندی .. سز ایلك
یتهم سنی سورسكز .. شو چو جوغی بوش كوندرمه يك ، دیدی .
مدیر قاشلرینی چانه رق ، صافلرینی چكیشدیره رك دوشونیوردی .
— كوزل .. كوزل اما .. زمکیلر غالباً بو مکتبك دیپلوماسنی
طایما یوزلر .. عقلنه برشی كلنس کبی الی ماصیه ووردی . — قیزم ..
سن استانبول رشديه لرندن برنده فرانسزجه درس آله که .. باق
سکایولنی اوکره تیم . ولایته ، معارف مدیریته کیت .. بن مدیرك
سوزنی کسدم : — استانبولده قالمك امکائی یوق بك افندی . .
مطلقاً ولایتلردن بریه کیتمك مجبوریتندیم ..

او شاشیرمشدی : — آما یاپدك ها .. كوكلنك رضاسیله طشرمه
کیتمك ایستیم بن معلمه ایلك دفعه تصادف ایدیورم .. آیول بز
معلمه لریمزی استانبولدن چقاریمجه قدر آقوله قارایی سچرز .. سن
نه دیرسك نعیمه خوجا خانم ؟

مدیر هر نه دنه بندن شبه لشمیدی . عائلهم حقنده برچوق سؤال
صوریور ، قورنازجه بنی استطاق ایدیوردی . نهایت ادجغزی
قاندیردم ، قاندیردم اما باشمده حال کلدی . مدیر افندی او طور دینی

ردن «شهاب افندی .. شهاب افندی» دیبه سسله ندی . جامکانه قلم
اوطه سی آراسنده نحیف ، جیلز بر کنج کوروندی .

— باق شهاب افندی .. خانمی اوطه به آل .. طشرده معلمه لك
ایسته یور .. بر استدعا مسوده سی یاز بکا کثیر ..

کوجوك كاتب يوزومه باقنه جسارت ايده ميهر ك .. «بويورك
همشيره خانم» دیدی ، بی قلم اوطه سنده قاریشیق بر ماصه نك یانه
کوتوردی .

آرتق ایشیمه اولش بتمش نظریله باقیور ، چوجوق کبی سوبنیوردم .
شهاب افندی مسوده بی یازمق ایچون بکا سؤالار صوریور ، ویردیکم
جوابلری کوجوك برکاغده اوسته اشارت ایدیوردی . بوقبرقیافتلی ،
خسته چهره لی مأمورده عجبوب قورقاق بر حال واردی . سؤال
صورمق ایچون یوزومه باقدینی وقت عادتا کوزلری تیره یوردی .
نچره نك یانده آیاقده دوران اورنا باشلی ایکی کاتب کزلی کزلی
کولوشه رك بربرلینه برشی آکلاتیورلر ، آرا صبرا یان کوزله بزه
باقیورلردی . بونلردن بری :

شهاب یاروم سن بوکون فضله یورولدك .. شو استدعا بی بن
یازیم دیدی .

قورویه سی دیلم دورماز که .. هله بر آز سوبندیکم ، نشئه اندیکم
زمان مطلقا آچیله جق ، اولور اولماز بر شیلر سویله جك .. هیچ
مناسبتی اولمادینی حاله :

— بو دائره لرده آرقداشلر بربرلینك راحتتی نه قدر دوشونیورلر
دیدم .

شهاب افندی قیپ قیرمزی کسپله رك باشنی اکدی ، عجبا بر
پوطمی قیرمشدم ؟ بوراسی محقق .. چونکه شیمدی اوته کیلر عارسز

تارسز کولوشیورلر، بر شیلر سوبیلوزلردی. نه دیدکلرینی دو یامادم.
یالکز بر (خبیلی پیشکین و مقشر) سوزی قولاغمه چالیندی. بو
سوزلرک معناسی نه ایدی؟ بو آداملر نه ذیمک ایسته مشلردی.

استدعا موده سی بر قاج دفعه مدیرک یانه کیندی، کلدی قیرمنزی
مرکبله بر جوق آللا نوب پوللاندقندن صوکره نیمزه چکیلدی.

مدیر: - هایدی باقلم قیزم الله تاثیرینی خلق ایتسین.. بنده آمدن
کلدیکی قادار یاریم ایدم. دیدی. یاننده باشقه انسانلر اولدینی ایچون
دها فضله بر شی سوبله مکجه جسارت ایدمدم. فقط بو کاغدی کیسه
کوتوره جکمی نه سوبله جکمی بیلیموردم. بلکه نیمه خوجا خانمی
تکرار کوروردم امیدله اطرافه باقینرکن کوزومه شهاب افندی
ایلیشیدی. کوچوک کاتب سردیوهن باشنده دورمش، بکا باقیوردی.
بنمله کوز کوزه کلنجه محجوبانه باشنی ایندیردی. بر شی سوبله مک
ایسته دیکی فقط جسارت ایدمدیکی آکلاشیلیوردی. یانندن کچرکن
دوردم: - سزه بو کون جوق زحمت ویردم افندم. لطفاً بونی نره به
کوتوره جکمی ده سوبلر میسکز افندم.

اوحالا کوزلرینی قالدیرامایوردی. بر شی رجا ایدم، بویوک
بر لطف ایچون یالوار بر کبی خقیف، تیرهک برسسته: معامله آعقیب
ایتمک کوچ برشیدر همشیرم نظام.. مساعده ایدرسه کیز استدعا کزله
بنده کیز مشغول اولایم.. راحقیز اولمایک یالکز اراده بر قلمده
قولکیزه اوغراسکز..

— تشکر ایدرم. نه وقت کله ییم؟

ایکی اوچ کون صوکره:

ایشک ایکی اوچ کون اوزاماسی جانمی صیقمشدی. فقط کل کیت
نام بر آی سورو کله ندی. بچاره شهاب افندی بک یاریم اولماسه یدی

چلکه دها زباده اوزايه جقدى . شسويله بويله ديرلر اما ار ککلرک
ايچنده نه انسايتيليرى وار . بو چو جوقدن کوردیکم ايلکى هيچ
اونوتاميه جقم . نى قابولردن قارشىلايور، مردیوهن باشلرنده بکليوردى .
النده کاغدرمله اودادن اودايه قوشارکن اوتاچمندن يره کچور، ماصل
تشکر ايده جکمی ييله ميوردم .

برکون شهاب افندى بوينه قوجامان بر صارقى صارمىدى .
بوغوله بوغوله اوکسيريوز ، قونوشورکن سسى قيصليوردى :

— راحنسزسکز .. نچون بو حالده دائرهه کليوزسکز؟ ديدم .
— بوکون جواب آلفه کله جککزي بيلوردم ، ديدى . غير
اختياري کولدم . بو بر سبب اولاييليرميدى ؟

شهاب افندى قيصيق سسيه دوام ايندى : — يالکزي بونک ايچون
دکلبا .. دها باشقه ايشلرده وار . معلوم يا مکتبلر آچيلماسى ياقين ..
— بکا ويريله جک ابي بر جوابکزي وارمى ؟

— بيلم .. اورا قکزي مدير عمومى ده تشريف ايتديککزي وقت
کندينى کورمکزي سويلدى .

مدير عمومى چاقين چهره سنه بر فات دها هيت ويرن سياه بر
برکوزلاک طاقش ، اوکنده دوران بريغين اوراقى برر برر امضالايب
يره فيرلاتيور ، صقاللى بر کاتب نماز قيلارکي اكيلوب قاله رق اونارى
طوبلايوردى .

قورقه قورقه : — اقدم .. جاريه کزي امر ايتشسکز ، ديدم .
يوزيمه باقمه دن سرت سرت : — صبرايت خاتم .. کورميورميدک؟
خيدى .

صقاللى کاتب قاشلر ياه ، کوزلريه اشارت ايده رک بکله مهي آکلاندى .
بر قاچ آديم کرى چکيله رک پاراوانانک ياننده بکله مک باشلادم .

مدیر کاغذ لاری پتیرد کدن صوکره کوزلکڻی چیقاردی، مندیلله
جاملرینی سیاهرک :

— استعدا کز رد ایدلای . . زوجکزک خدمتی اوتوز سنه
بولما یورمتس . .

— نه زوجی بک افندی . . بنده کزک زوجیم یوق . .
— ها اوت . باشقه بریسی ده کله جکدیده آکلادم . فریده خاتم
سز سکز دگلی ؟

فریده اقدم . .
— اوت فریده . مع التأسف سز کچی ده اوپله . . مکتبکز مکاتب
اجنیه مفتشلکنجه مصدق دکل . . دیلوما کزی طانیایورز . .
— بکی بن نه اولاجیم ؟

— بو مناسبتسز سوزایسته مهن دوداقلرمدن دوکیلوریرمشدی .
تکرار کوزلکڻی طاقه رق آلائی ایدر کچی ؟ — آرتق اوراسنی دم
مساعده کزله کندبکز دوشونک . . بوقدر ایش آراسته برده بونی
دوشونورسه ک انفس اولور، دیدی .

عمرمه آجیسی اونونامیه جیم دقیقه لردن ری ده بو اولدی .
اوت بن نه اوله جقدم ؟

ابی کونو سنه لرجه چالیشمشم . بو یاشمده اک اوزاق غریبترم
کینمکدن اک کوچوک بر ایشی قبول ایتمکدن قورقا بوردم . بویله اولدیی
حاله اونی ده بدن اسیر که یورلردی . بن نه اولاجقدم . ؟ یکیدن
تیزه مک اوینه دونمک اولمکدن فنا برشیدی .

صوک بر امید ایله بر کره دها نعیمه خوجا خانمک طانیایدی
شعبه مدیرینه مراجعت ایتدم . آغلاماق ایچون دیشلریمی صیقرق . .

بك افندی بوسنك دیپلوماك بر ایشه یاراماز، دیپورلر . بن شیمدی نه یاپیم ؟ دیدم .

بوسوزلری سویلرکن فضلهمی تأثر کوستردم ، نه اولدی ، بیلیمورم . ساده آدجغیزی عادتا مایوس ایندیکی آکلادم : — نه یاپیم قیزم . . . بنده سویلدم اما . . . ورق مهر و وفا یی اوقویوب دیکله بن یوق ... دیدی .

بو شفقت بی طادتا شپارتمشدی : — بك افندی بکا چوق یازیق ایدیورسکمز: دیدم، نرهمه اولسه کیدرم دیدرکم وقت عادتا شاشیردیکمز . نه قدر دارده قالدیغی بو سوز کفی درجه ده آکلانازی ؟ عالمهم یوق ، کیده جک یرم یوق ... مطلقا چالیشمه مجبورم . . . شعبه مدیری بردن بره عقده، برشی کلش کبی سوزمی کبیدی : — دور قیزم . بر تجربه دها ...

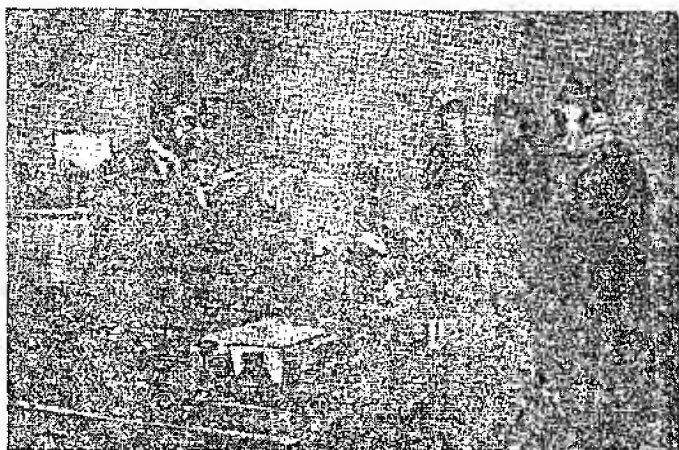
بجردك یاننده اوزون بویلی ، اریجه یاییلی بر بك خننه اوقویوردی . آرقه می نرهمه دونوك اولدینی ایچون یالکر آغارمنه باشلامش صاچلریله صقالنك بر قمنی کوره بیلوردم . شعبه مدیری یوکسك سسله : — بك افندی بر آز مساعده بیورلورمی ، دیدی . او بك بر شی سویله مددن دوندی . یاغزم کلدی .

مدیر الیه بی کوستردی : — بك افندی سز ثوابی ایشلری سورسیکمز . شوچوچوق بر قرانسر مکتبدن چیقش . . . حالندن، قالدن چوق کبار بر طانده دن یقشدیکی آکلایلیور . . . فقط معلوم، دوشمنز قالمماز بر الله . . . چالیشیق مجبوریتده فاش . . . نرهمه ایسترسه کنز کیدرم دیور . . . فقط بزمنکی بیلیرسیکمز یا . . . کلن تعریفه نه حاجت . . . « اولماز » دیدی چیقدی ایشك ایچندن . . . سز

ناظره بر قاج « کله طیه » سویلر سه کنز بو ایش اولور ... قوزوم
بک افندی ..

مدیر بو سوزلری سویلر کن ایلله اویک و قفسز بر محنتله چوکمه
باشلامش اوموزلرینی اوقشایوردی . کینیشدن ، حالندن چوق کبار
بر آدم اولدیغنی آکلامتیدم . مدیری دیکلر کن خفیفجه اکیلور ،
آی ایشتمک ایچون آلی قولاغنه قویوردی .

بر آز قانی ، فقط حلیم ، مونس کوزلرینی بکا جورودی ، قیصیق

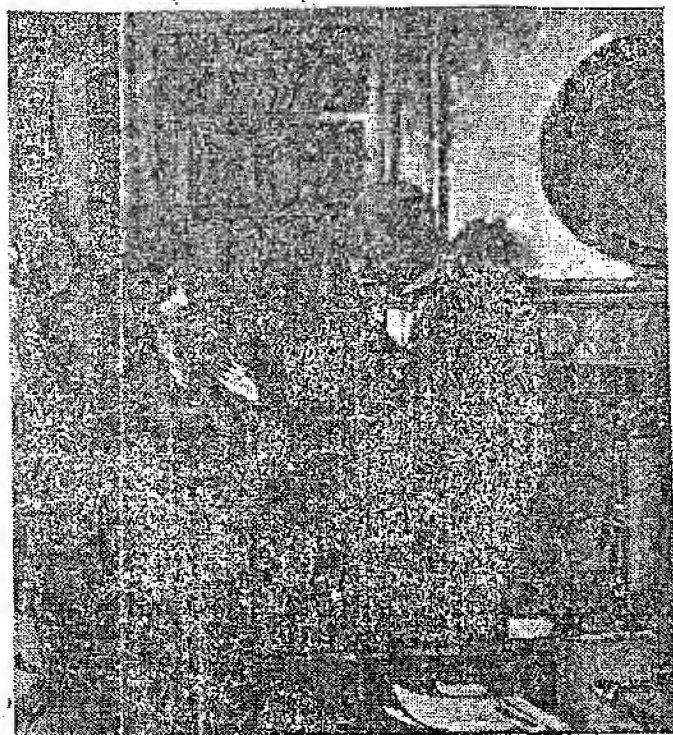
کودیور سکزی حال ... انسان ناصل چیلر باز ... [مجموعه ۱۳۱]

بر سسله فرانسزجه اوله رق قونوشمغه باشلادی . نره دن چیقادیغمه
ناصل چالیشدیغمه ، نه ایسته دیکمه دائر سؤالر صودیوردی .
وردیکم جوابلردن نمون قلادیغنی بللیدی .

بز قونوشور کن شعبه مدیری کیفلی کیفلی کولومسبور : دبلیل
کبی سویلور فرانسزجه بی ماشادالله ... بلیل کبی « دییوردی .
« آیک اون بشی قارا کلقسه اون بشی آیدینا قدر » دیرلر . نه کوزله

سوز . سوکرادن بویوک بر شاعر اولدینی خبر آلا بغم بویوک نی
سوزلریله ، حالیه اویله تسلی ایتدی که بر آندن بری یواش یواش
غیب اولان او کوزل نشتمی تکرار بولدم . بالله راضی اولسون نی

بر آن قالی ، فقط مواس کورتلری بکا چویردی ... [صفحه ۱۴۰]

ایله ناظره کوتوردی . یاریم سیاعت سوکرا (ب ....) ولایتک
مرکز رشديه سینه آجیق بولونان بر جغرایا ورسم درسنه تعیین
ایدیش بولونیوردم . او کون اویله دوز بکن دوبداغم سیرنجی دنیاده

اونونامام نهایت ایستدیکمه موفق اولمشدم . بکا آرتق کیمسه فائده نر
بر چالی قوشی کوزیله یاقعه جسارت ایدمه یه جکدی .

کامران ، کوربیورسک که او کدن چیقمنه مجبور قالان « فقیر
تیزه قیزی ، مطلقا بر سوقق کوشه سنده آچلقدن اوله یور . بو حوادی
ایرکیچ دویه جقشک . عییا اووقت « اوزوز بویلی ، منکشه کوزلی »
سویکیلی نه « اللهدن قورقه دن اونی ناصل سوقاغه آتیه یلیرم » دیه
سویله یطک سوزدن اونانما یه جقمیشک ؟

اوج کون سوکره هر معامله بیتمش ، خر جراهمی آلتش بولونیوردم .
صباحین « کل مثال » قلفه نی واپوره کتیردی . شهاب الدین افندی
ایر کندن ریختیه کلش نری بکلیوردی . آه بوجوجوغلک انسانیتی ...
دنیاده اونونومه یجغم ... هرایشیمله اوغراشمش ، خر جراهمه ، واپور
بیلتمه قدر او آلتش ، کیتدیکم برده اینه جکم اولتک آدرسنه قدر
هیچ برشی امال ایتمیشدی ، شسیدیدی ایر کندن حالا صاریلی
خسته بوغازیله ریختمک روزکاری و رطوبتی ایچنده نی سلامتله مکه
کلیوردی . باؤولی یول هدیه سی اوله رق کتیردیکی کوچوک برفوطو
ایله برابر قامارایه آلیله یرلشدیردی . تکرار تکرار اینوب چقهرق
قاماروتلره تنیهلر ویریور ، یورولوب اوزولیوردی .

واپور قالفنجه یه قدر کوکرتنه ک بر کوشه سنده اوطوردق .
انسان بوضوک ساعتلرده قونوشمه لی ، سویله نه جک نه سی وارسه هپسینی
بردن سویله لی دکلی ؟ حالبوکه هیچ اویله اولماز . بو بر ساعت
ایچنده بلنکه اون سوز سویله مدک . زواللی « کل مثال » قلفه جغم
سونوک ماوی کوزلیله دکیزی سیر ایدیور ، اللیمله اویتایوردی .
واپور قالفه جنی وقت خنجره خنجره آعلامنه باشلادی ،

کوزلریمی تکرار تکرار اوپور : نه آنته کی ده بن بورادن واپوره
 بندیرم ندیم فریده ... هم او سنک کی بر باشنه غربته کیتیموردی .
 اولادم ، اختیار یوره جگمی کوز کوز ایتدک ، انشاالله سنی ینه
 کوروروم ، ینه بویه قوجاغمه آلیم « دیوردی . شهاب افندی
 اولماسه بنده چوجوق کی آغلايه جقدم .

— هایدی خانم چابوق اول . دیبه حایقیر دیلر . زواللی قلفه جنمی
 قولندن طوته رق مردیوندن ایندیرمکه باشلادیلر . شهاب افندی
 حالا یانمه ایدی . اونک ده بکنزی صاب صاری ، کوزلری دولو
 دولو ایدی . ایلك دفعه دفته یوزیمه باقغه ، ایلك دفعه اسمی سویله مکه
 جسارت ایتدی : — فریده خانم ، دیدی ، سزه برشی سویله جکم ...
 مطلقا کیدیورسکنز دگلی ؟

بو آیریاق دقیقه سنک بر بولوط کی اوستمه چوکن درین محزونلغه
 رغما کولومسه مکدن کندی آلامام : — حالا شهیمی ایدیورسیکنز ؟
 دیدیم .

او آرتیق بکا برشی سویله مدی ، صوگ بر تشکر ایتمه میدان
 ویرمه دن مردیونه آتیلدی .

دکنز بولجیلغه اونده دن بری ایچم تیره ر ، اون اوچ سنه اول
 حسینله برابر پیروتن کلدیکمی حالا اونوتامام . فقط بیلیم ، نیچون
 یو کون کوکر نه ده اوطورمق ، بر دها کوره جکم شهبلی اولان
 استانبولی اوزاقدن سیر ایتک ایچمدن کلدی . بز اراق استانبول ایله
 بر بریمزه کوسکوندک .

واپور سرای پروتی کچر کن قانزازه ایتدم . شهاب افندیکنک
 کتیردیکی قوطو باوولمک اوسته ندن دوریوردی نه اولدیفنی مراق

ایده رک آچدم . بر قوطو قوندان ... نیم دنیاده اک سودیکم شی .
وفاکار آرقداشک هدیه لرندن برینی دوداقلر مه کوئوردم .

فقط بردن بره کوز لرمدن یاشلر بوشاندی . نیچون بویه آغلا یوردم .
بیلمه یورم . کندی کندیمه سوز آکلاتمق ایستدجه کوز یاشلرم آر نیوره .
کو کسبی طیقایوردی . سبیسز دردم بو بیچاره شکر لردن کلپورمش
کبی غیر اختیار ی بر حرکتله قوطوی یاقلا دم . قاندرانک مینی مینی
بو وارلاق بیجره سندن دکرزه آتدم .

دنیاده بو کوز یاشلرندن دهه معناسز شی اولماز . بونی آکلا یورم
فقط اوکا رغماً حالا شیمدی بوسطرلری یازارکن کیرپیکرمدن یاشلر
سوزوایور ، بوزواللی مکتب دفترینک کاغذینی فیسکه فیسکه قاپاریتور
احتمال بو کونکی بو یوک یورغو نلقدن ... یاخودده حالادیشارده سسبز
سسبز یاغان یاغمورک تأثیری .. عجیاشیمدی استابول ناصل ؟ اورادده
بویله بر یاغمور وارمی ؟ یوقه قوز یاناغنده کی کوشکک باغچسی شیمدی
ای آیدینقلری ایچنده پیریل پیریل یانیورمی ؟ کامران ، بن سادام
سندن دکل سنک اولدیتک برلردن ده نفرت ایدیورم .

— ۲ —

۶ تشرین اول ، (ب ...)

بوصباح او یاندیم وقت اورته لئی کونلاک کونلاک بولدم . یاغمور
دیشم ، بولوطلر داغیلیمشدی . ساده نیجره مک قارشیشنده یوکک
داغ تپه لرند بر بر ایجه دومانلر توتیوردی . کیجه یانارکن جایی
قاپامه نی اونوتمشدم . خفیف بر صبح روز کاری قار بولامک اورتولرینه ،
داغنیق صاچلر مه ووران کونش ایشیقلرینی آلتون یوللر کی تیره تیوره ،
پارچه پارچه داغیتیوردی .

بو صبح بو قدر خفیف ومسعود او یانه جقمی اومار میدم ؟ آجیق

بهار صبا حارنده مکتب یاتا قخانه سنده یاپدیغم کی یاواش سسله تور کیلر
سویله زک آغیر آغیر کیندم . آرتق بر شیدن قورقما یوردم . حیات
ایله باریشم شدم .

مردیوه نلرده صیچرا یوب هوپلاماق ، بر دلیک ایتهمک ایچون
کندی زور ضبط ایدره زک آشای ایتدم ؛ دون آقشام بومردیونلردن
چیقار کن نه قدر بز کن وخسته ایدم . اولده هان کیمه یوق کیدی .
هاجی قلفه ینه او بیاض یشتمالیله کوچوک بر حوضک یانده
نار کیله لری تمیزله یوردی . قرق ییلقق بر احباب کیی : - صبا شیرینلر
خیر اوله فریده خانم ، دیدی ، سن نه یه ایر کن او یاندکیا .. بن سنی
یول یورغونلقیله اوکله یه قدر او یور صاندم ..

کوله زک : - او یله تنی اولورمی ؟ وظیفه صاحبی بر معلمه اوکله یه
قدر ناضل یاتار ؟ دیدم . قولتوغمده کی جانطه بنی چوجوق کیی
سویندیر یوردی .

هاجی قافه ایکی آللرینی بلنه دایادی . « شوکا یاق هله .. دها
کندی چوجوق .. » دییه کولمکه باشلادی . بن معلمه تعین ایدلر بکم
کوندن بری آرتق خفیقلک ایتهمکه ییتلیدم ؛ فقط خان شیطان یمین
فلان دیگرمی ؟ .. بردن بره جانطه می طوب کی هوایه آتوب
طوتیم می ؟ حاجی قلفه دن باشقیمی اولسه یدی زک دینه کچه جکدم .
آدجنز نار کیله لری بر اقبس طوبالایه طوبالایه یانم کلیوردی :
— قهوه آلتی ایتهدن اولماز .. هایدی اودا که چیقوده سکا
اوتنه بری کتیر یوریم .. هم ایتدم ، بو دها ایلک کون .. عجبلا سی
مستعجل دکل ..

— یوق .. یوق .. ممکن اولدیغی قدر ایر کن ایشه باشلامق
ایسته یورم . دیدم .

هاجی قافه نك جانی صیقیلوردی :

— قورقه سن ده بیقارسك .. هادی افندم .. کیفكه باق ..
هم یوقاری چیممنده لزوم یوق كل شورایه، حوض باشنه اوطور ..
شیمیدی كلن كیدن اولماز ..

زورله قولتوغمن چانطه می آلهرق نی بر صندالیه اوطورتدی؛
صوكره قابویه كیدهرك قارشیکي دكانلردن برینه سسلندی :

— منلا ، بزم خوجا خانمه استانبول سمیدیه برابر سود کتیر بور ..
هله چابوق .. منلانك سودی ده اما سوددر ها .. سرك استانبول
سودلری بونك یاننده (ناركیله لردن برندن دوکدیکي صاری رنگلی
پیس صوبی کوسترهرك) ماه بویه قالیر .. منلا یاز قیش اینکری
ارموده بیلر .. سودی آرمود آرمود قوقار ..

هاجی قافه کنایه لی سوزلر سولته سنی ده بیلوردی . ناركیله
دولدریدینی تمیز صوبی چالفا یوب کورپورتهرك کوز قیریدی : — آنجق که
منلانك کندی ده آر بوجوق «آرموده» قوقار ، دیبه علاوه ایتدی .
بن حوض باشنده سودله سمیدیرکن هاجی قافه بکا (ب...) ه
دائر تفصیلات ویرمهک باشلادی ، آمان یاربی بوآدم نهلر بیلوردی .
هله معلملر حقیقه ... هر برنی قاچ قات ایلده لری اولدیغنه وارنجیه
قدر ایجلی طیشلی طانیوردی .

آیاغنه قالدیغ زمان اشارت ایتدی : — آز اکلن ... سنی بن
کوتور یوریم ... مکتب یاقین اما یوللار قارمان قارش ... کچدم غیب
اولورسك .

آدمجنر سقط آیاغنی سورویه سورویه اوکه دوشدی ، نی دار
سوقاقلردن دولاشدیردق مکتبک یشیل بویالی نخته قابوسنه قدر
کوتوردی .

قابوچی قولوبه سنده کیمسه یوقدی باغچه دن کچرکن خانہ لی دوقومه
بر چارشافہ صہم صبق بورونمش ، یوزی ایکی قاتلی پچہ یابہ اورتولی
برقادیسه تصادف ایشدم . قولنده بر مشین چانطہ ایابہ سوقق قابوسنه
دوغرو کیدیوردی .

بی کوروغجه دوردی ، دقتلی دقتلی باقمه باشلادی :

— بر نی می ایستیورسکتر خانم ؟

— مدیرہ خانمی کورہ جکم ... یومکتبه معلمہ کلپور مدہ ، دیدم .
دوقومه چارشافلی قادین یوزی آچشدی . بی تپہ دن طیرناغہ
قدر سوزدی . صوکرہ ترددله : — معلمہ می ؟ لکین قیزم بزم معلمہ
لریمز تمام ... بن مدیرہ می ... بر جغرافیا ورسم معلمکی منجلدی .
اوکادہ ایکی کون اول کلیولی مکتبندن بر خوجا خانم کوندردیلم ...
قنا حالده شاشیرمشدم : — ناصل اولور اقدم ؟ ... بی معارف
نظارتندن تعیین ایدریلم ... دیدم . باصیق آلتک همان یاریسنہ قدر
چیقان قالین چاتیق قاشلرینی قالدیردی ، حیرتله یوزیمہ باقہرق : —
فسبحان الله ... فبحاز الله ، دیدی . امریکری کورہ می باقیم ...
چانطہ مدن امرنامہ می چیقارہرق اوزاتم .

مدیرہ آغیر آغیر باشی صاللادی — بویله یا ککشلقلر آراضبرہ
اولبور ... آیقلا پرنجک طاشنی ... زوالی حوریہ خانم ... حقیقتاً
ظالعسزمش ، دیدی .

— حوریہ خانم کیم اقدم ؟

— کلیولیدن کلن معلمہ ... آبی برقادینجغز ... اورانک هواسیلہ
امتراج ایدہ مہمش .. بوراسنی ایستمش ... مکر بیچارہ نک باشنه
ککله جک وارمش ...

— بالکیز اود کل بنده مشکل بر موقعمده قلیورم افندم، دیدم .

— اوت . . اوراسی ده اویله ایش بللی اولونجهیه قدر قادنجیزی
مراقلا ندیرمایلیم .

بن ذاتاً معارف مدیریته. کیدیورم .. هایدی برابر کیدلم ..
باقلم بلدکه بر چاره بولورز .

معارف اداره سنك قاراقلق صوقه سنده مدير دني بكار كن اوقدر
متاثر ايدم كه كسه لر بر داملا قنم آقايه جقدی . نهايت ايش
آكلانمليدي . ياكلشلقله ايكي مزي بردن عيني ره تعين ايتشلر .

معارف مدیری اویوقلابور کچی تنیل تنیل کوزلرینی یومهرق
قارشیتده کیلری دیکلرین، جاییقلا یور کچی کیل کیل لاقیردی
سویله یین بطلال، آغیر بر آدامدی. کوز قاپاقلرینی آچمه اوشه نهرک
آغیر آغیر - بن نه یایام ... اویله یاعشلر ... اویله اولش ... استانبوله
یارمالی ... باقالم نه جواب کلیر، دیورلر، دیوردی.

قصہ یلکنک آلتدن کورون قیرمنی قوشاغہ باقہرق اولایوک
آرانبجیسو صاندیق ایری یاری برکاتب :- بو خانمک امرندہ کی تاریخ
دہا بکی ... بناء علیہ اصل مقبول ومعتبر اولان اودر ۷۰۰ ددی .

مدیر استخباریه واریر کبی دوشوندی، دوشوندی، سوکره:-
خایر... کرچه اولیله اما... اوتنه کنه خدمتدن آل چکدیرملک ایچون
أمر یوق... نظارتدن استیضاح ایدلم... سکیز اون... کونه قدر
جواب آلیرز... سرده آرتق اداره مصلحت ایله رسیکیز مدیر مخام،
دییه حکم ایتدی.

فاطمه خانم ایله برابر تکرار مکتبه دونمشدك كاشكى دوزخه
اوتلدىكى اودامه كېتمه لېشيم ... نه بېلھيم عجبيلك ... حوريه خانم

قرق بش یاشلارنده قارا یوزلی ، خیرچین طورلی اوافق تئک بر
قادیندی . وقیمین خبر آیر آلاز یوزی رنگدن رنگه کیردی ،

معلمه لر عوریه خوجه خانمی مرثاسق زیه یاتیرمشلردی ... [تصویر : ۱۵۰]

کوزلری بوبودی ، دودوک کبی تیز فریاد ایله : « اینراهلر اولسون
آدوستلر .. بوددی باشمه کلدی » دییه دوشوب باییلدی . معلمه لر

اوداسی بر رینه کیریور، اختیار بر خوجا خانم قاپی په اوشوشن
 طلبه لری قوغغی ایچون جادتا قوجاق قوجاغه اونلرله کوله شیوردی .
 معلمه ز حوریه خوجا خانمی صیرت اوستی یرد یاتیرمشلردی ،
 یوزینه صولر، سیرکالر سورویورلر، بویندن بوزمه لی قانیله کومله کنی
 گوشه تدرک بیره ابصیر یقلریله شکلی قورو کو کنی اوغوشدیر یورلردی .
 یاقلاشمه جیسارت ایده مه یوردم . چونکه بوفلا کنه بن سبب اولدیغم
 ایچون یکی آرتداشلم بکا فنا فنا باقورلردی .
 بر آز اول قاپوده کی چوجوقلری قوغان اختیار معلمه دیک دیک
 یوزومه باندی :

— قیزم بونه انسانیت ... برده اوسته لك کولیورمیسك؟ دیدی .
 حق واردی ، مع التأسف کندی می طوته میرق کولمشم . اختیار
 خانم بنم اوکا دکل کندی سله ، کندی بیچاره لکمه کولدی کی
 زدن آکلایین ؟

قطر کولن یالکیز بن دگلم . اوزون بویلی ، کسکین قارا کوزلو
 بر تازمه قیص قیص کولیوردی . اوصوله جق قولانغه اکیلدی : —
 بیلمه ین بو قادیك قوجاسی اوله نمس ، اوستته اورناق کتیرمش
 صانیر ... والاهی شرتلکدن ، دیدی .

حوریه خوجا خانم باواش باواش کوزلری آچشدی . معدده سنده
 باروت باتلامش کی کورولتو ایله ککیریور ، باشنی ایکی طرفه
 ساللا یوق : — آ دوستلر ... بکا اولانلر اولدی ... بونجه ییلدن
 صوکره باشمه بو حاللر کله لیدی ؟ دیبه صیزلانیوردی .

« بابلك چکدی کی دیلی بلاسیدر » دیرلایا ... چالی قوشنك
 چکدی کی ده طبعی اوله ... ینه بر ماسبتسزك ایشتم ، هیچ لزومی
 یوقکن : « بر آز آیلشیدیکز انشالله » دیدم . سمنیسك خاطر

صوران ... حوریه خانم اویله بر بارلاییش بارلازی که .. آمان نهل
سولئوردی: هم بوجاله که سبب اولشم .. هم ده کیف صوریورمشم.
دنیاده بوندن بویوک یوز سزک ، انسانیت سزک اولمازمش ...

برکوشه یه سینمش ، شاشقین ، شاشقین یاقینیوردم . معلم لر
حوریه خوجا خانمی بر درلو صوصدورامیورلردی . برده برده تجاوزی
اویله آرتدیردی ، اویله سوزلر سولدی که عمر مده ایشیتیمه مشدم ...
کیم ییلر اولکاکمکنی آلدن آلق ایچون قاج کیشی یه کوز سوزمش ،
قاج کیشی یه کوزلکمکی پیشکنس چکمشم ... ده نهل ، نه آغز
آلینایه جق لاقیر دیلر ...

کوشده دیشلرم بر برینه چارپیور ، آلم بوز کبی دونیوردی .
الک فاسی اوتکی معلمه لرده همان همان اوکاحق وریور کبی حرکتلرده
بولر نیورلردی .

بردن بره اورتاده کی ماصه مک اوسته شدنلی بریومروق ایندی ،
بارداقلر ، صراحیلر شانغیر شانغیر اوتدی . بویومروغی ووران بر آز
اول بنجه برابر کولن ککین قازا کوزلی تازه ایدی . اینجه بویونک
دامارلینی یای کبی کرن بر حدتله حایقیردی : - مدیره خانم ...
بوقادین نه حقله بر معلمه مک ناموسنه تجاوز ایدیور ... بز که ده
سولبه تیرسه کز هم اونی پارچالارم ، هم سزی محکمه لره قدر سور و کلرم ..
وای سوقاق سور و توسی ... کندیکي نره ده صاندک ؟ (بزدن برم
اوتکی معلمه لره دوندی) سز مسلک اخلاق ، مسلک غیرتی نه اولدینغی
یلمیورمیسکز ؟ یازیقلر اولسون سزه ...

اورتلق سود لیان اولشدی . حوریه خوجا خانم سود دوکمش
کدی یه بکزه مشدی . غالباً درس وقتی کلشیدی . معلم لر آلازنده
دفتر لر ، کتابلر ، دیکیش سبتلریله برر برر داغلیورلردی . مدیره

« سزی اودامده بکلیورم قیزیم » دییه رک قابودن چیقدی . اوداده بی مدافه ایدن تازه ایله یالکیز قاللشدم: « وام.. وام .. سزده بنم ایچون حرافلان بکیز » دیدم . « اهریتی یوق » دیمک ایستر کبی اوموزلری سیلکدی: « مخصوص یادم هشیره ... بویله لرینه کوز داغی ویرمک لازم ... یوقسه آدامک باشنه چیقارلر ... نه یایارسیکیز ... درسدن صوکره کوروشیرز .. صاقین اوزوله ییک » دیدی .
مدیرمک اوداسنه کیمکی کوکلم ایسته مدی . تکرار بو بیجی تازه مک بکا آجی کله جکدی . جاذبه می قولوغه آلام ، کیمسه کندی کوسترمه دن مکتبدن قاچدم .

.....
هاجی قلفه بی کورور کورمن مایوس روضعتیه قولاری قالدیردی :
« واه خوجا خانم واه ... نه کلش که سنک باشکه » دییه سویلنمکه باشلادی . وقعه بی بندن دهسا ای بیلوردی . بو قدر جق بر زمان ایچنده فاصل دویمشدی ؟ : « آمان قیزم کوزیکی درت آج ... استانبوله یازاجمز فلان دییه سکا بر اویون اویناماسینلر ... نظارنده طانیدیکل وارسه هان مکتوب یازالم » دیدی . بی ناظره توصیه ایدن باشلیجه برشاعر دن باشقه کیمسه بی طانیما دیغمی سویلدم . حاجی قلفه بو بیک اسغنی ایشیدیر ایشیتمز چوجوق کبی سویتدی . وای او بنم ولی نعمتمدر آیول ... بوراده بر زمان اعداده مدیریدی . ملک کبی انساندر . یاز قیزم یاز . هم دینی سورسه ک بندن ده سلام یاز ... دی که « حاجی قلفه مبارک دستلر کدن پوس ایدیور » .

.....
زوالی حاجی قلفه ایکدم بر سقط آاغنی سورویه سورویه یوقاری نجیقور: « مدعی عمومی بک حق اونکدر ، معارف مدیریتی صیقیشدیر سین ،

دیور ، بلدی مهندسی یارین استانبوله کیده جک ... نظارنه اوغراخی
 بوعد ایتمدی « یولنده حوادتلر ، توصیه لر کتیر ییوردی . نه تحف مملکت
 برقاج ساعت ایچنده وقعی دویمايان قالماش ... اولتک قهوه سنده
 هی یولندن بحث ایبدیورلر مش ... بو سطرلری بازار کن اودامک قپوسی
 یاواشجه غیجیر دیور ، مناسرتلی قومشوم بشیل غره بلی باشنی اوزاترق :
 «ایشک وارمی قیزم ... کله می می ، دیبه صوریور ... کل خانمچم .
 سنک ده کوکاک اولسون ! صیرناشیق محبتک حکایه سنی دیکله مکه
 قاتلانمچم .. بالکتر او « صوغودون صوکر ا صیزلایان کوکل یازاری
 یالانندن بحث ایتمه مک شرطیه ...

۱۶ تشرین اول (ب ...)

بوکون (ب ...) به کلدکمک اوتوزنجی کونی ... حوریه خوجا
 سخام ایله آرازده آجیلان کولونج و بیغ محاربه دن هانکیزک غالب
 چیقه چنی معلوم دکل ... اوکوندن صوکره مکتبه اوغرا منه جسارت
 ایده مدم . حقسر بر تجاوزده اوغرا مقدن ، سکیرلی مسلکداشمک یکی
 بر یاباراسنی ییمکدن قورقدم .

معارف اداره سنه کیتمه کده احتیاج قلمادی . حاجی قلنه آقشاملری
 اوتل قهوه سنده طاولة اوینامغه کلن معارف مأمور لرندن غایت مکمل
 معلومات آلیور . . استانبوله بازیلان تذکره به حالا جواب کله مش ..
 کلدیکمک ایکنجی کونی شهری کورمک ایستمش ، صیم صیقی
 قایانه رق بر بارچه کز مکه چیقم شدم . آقشام اوتله دوندیکم وقت
 حاجی قلنه کوله رک قارشیمه چیقدی : « فلان چارشوی بکندکی ؟ »
 فلان محله صمیه به بکزه مز می ؟ بردها صاقین فلان یولدن کله ...
 اویغوانسز انسانلر وار ؟ کبی شیر نسوئکه باشلادی . آمان یاربی بو
 اختیار اوتل اودا جیسی آدیم آدیم . آرقه مدن کزمش زویه کیتمه

بیلوردی . او کوندن سوکرا آرتق سوقاغه چیقمنه جسارت ایدمهده .
 دینه دوشمک افترایه اوغراق ایشدن بیله دکلدی .

بو شهر میت چوق جامعی صقیور . زرده او یاشمی آلوب ساعتلرجه
 قیرلرده دولاشدیغ ، باغچه کنارلارنده کی چیتلره دکنکلرله ووره رق
 صیق یاراقلی آغاچلری طاشلایه رق قوش قالدیردیغ کونلر ؛ حالبوکه
 بن آناتولی بی اصل بونک ایچون ایستیوردیم . نه چاره قاتلانمچغز ...

بجیره نك قرشیستنه دیم دیک بو گهلن طاعك منظره سی ایلك
 کونلرده بی بك اکلندیریوردی . فقط اونندن ده یورولغه باشلادیم .
 انسان بو دومانلی یاماچلرک روزکارلری ایچنده صاحی باشی داغیلره رق ،
 آنکلری اوچهرق دولاشمادقجه ، یالچین قایالرك اوستده کچی باورولری
 کچی قوشوب اکلنمده کجه نه یه یارار ؟

کوچو کدن بری رسم یانمی چوق سوه دم . مکتبه ده الچوق نومرو
 آلدیغ درس رسمدی . کوشکده ترتیمز اودا دیوارلرینه ، مکتبه ده
 هیکلرک مرمر قاعده لرینه قورشون قلمیله یابدیغ رسملر ایچون نه قدر
 آزارلر ایشیتجیش ، جزالر آلمشدم .

استانبولدن رسم کاغدی ، بویا فلان کچی شیلر کتیرمیشدم . اولتمه
 نك باشمه کچیرمه مجبور اولدیغ اوزون کونلر ایچون رسم خوش
 بر مشغولیت ، اکلنجه لی بر تسلی اولدی . حتی حاجی قلفه نك بری
 قارا قلم بری صولی بویا ایله ایکی رسمنی یابدیم .

ادیمجیزك افتخاردن آغزی قولاق لرینه وار یوردی اوده قاریسنه
 قیزینه رسم چرچیوه سی ایشتمک ایچون بوی بوی چارشیلره کتیدی ،
 اطلاعاتلر ، ایپکلر ، رنگلی بونجوقلر صاتین آلدی .

هاجی قلفه صیق صیق بی اویته دعوت ایدیوردی . حاله کورمه

اویله سوتلی برأوجکیز یاپدیرمنس ، اودالریخی ، باغچه سنی اویله کوزل
سوسله مش که ...

بو او بر اوچوروم کنارنده ... اوچوروم او قدر درین که
کوچوجوک باغچه نك صارمانش قارله اورولش دمیربارماقلغه قوللریکزی
دا یادینکز وقت باشکزه خفیف بردونه کلور .

بو باغچه ده حاجی قلفه عائله سیله بر قاچ طائلی ساعت کچیردم ...
قاریسی صامانیلی ایمنس ... کندیس کی قابا صابا فقط ابی روحلی ،
صاف بر قادینجیز ... استانبولک آدی آکیلدجه کوزلری یاشاریور ،
قوجامان کوکسی درین حسرت فسلریله کوردوک کبی شیشور .

حاجی قلفه نك اون بر یاشلرند بر اوغلی ، اون درت یاشنده
بر قیزی وار ... «هاینانوش» پانجار رنکنده شیشمان یاناقلری چیچک
چیقارمش کبی قیرمزی سویاجه لرله دولو قالین قاشلی ، قوجامان
آغیزی ، آبدال دینه جک قدز محجوب ، بحر یکسز بر قیز ... باباسی
اونی ارمنی قاتولیک مکتبنه کوندیریورمش ... «میرات» بالعکس
قورومی قورو ، ضعیف ، رنکسز ، صولوجان کبی بر جوجوق ...
حاجی قلفه او قورویازار بر آدم دکلس اماغلمک قیمتی تقدیرایدیرمش ...
وارینی یوغنی صرف ایده جک ، مطلقا «میرات» نی مهم و یوکسک
بر آدم اوله رقی یشدیره جکمش ... آدم هرشی بیلمه لیش ... صیراسنه
کوره یانکسیچیلک بیله لازم اولورمش ... شیمیدی به قدر ایکی سنه
ارمنی مکتبنه کیتمش ، ایکی سنه دنبری عثمانلی مکتبنه کیدیورمش ...
حاجی قلفه نك پروغرامنه کوره بو جوجوق ایکی سنه ده بر مکتب
دکیشدیره جک یکریمی یاشنه قدر صیره ایله فرانسزجه ، ارمنیجه ،
انگلیزجه ، ایतालانجه نی مکمللا او کره نرک مکمل بر آدم اولاجقمش .

طبیعی بو قوب قورو چوجوق یکریمی یاشنه قدر بر یوکک آلتند
ولترسه ...

هاجی قلفه بر کون اوغلندن بحث ایدرکن دیدی که : « میرانک
اسنه دقت ایتمشک ، نعارفانه اسمدر او ... بولق ایچون بر هفته
قافا پاطلادیم ... ایکی لسانده کلیر ... اونیجه سی « میرات » ،
تورکجه سی « مراده » ... (فوق العاده ظریفانه برشی سویلر کی علاوه
ایتدی) بنده قیزدییم زمان سن میرات دکل « مهرهت » سک دیرم .
اختیار اوداچینک بر دفعه اوغلانی آزارلامه سنه تصادف ایتدم .
کوروله جک شیدی - چوجوق غالباً یک بکنمه مش ... حاجی قلفه
ضرب مثلر ، بیتارله آزارلایوردی : « هله شو مکیه باق ...
باچاق قدر بونی وار ، درلو درلو حوی وار ... دینچی به خیار
ورم مثلر ، اگری دییه بکنمه مش . اخطاراتلریمی سمع اعتبار
قولانمکه سوق ... یوقسه ، تکدیرات ایله اوصلا نما یانک حق کوتکدر .
یوکا بکزر دهانه لر .

بر کونده قومشولردن ایتملی بر اختیار ایله سیاه شالوارلی بر
دودولک قارشینده « هایفونوش » ی امتحانه چکدیردی . دنیاده
بوندن کولونج برمنظره اولامازدی .

قیزجیزک کتابلارنی دیزلرک اوستنه ییغور : « هایدی باقلم
هایفانوش ... بی او تاندیریرسه ک بدیردیکم ا کمک برولردن کلسین »
دیسوردی .

رسملی بر « تاریخ مقدس » کتابی آچدم ، حضرت عیسیاه
ووافتره هاند بر بارچه تصادف ایتدی . قیزجیز واقیزی آکلایرکن
یا کلش شیر سویلدی . مکیتدن قولانم دولو اولدینی ایچون تصحیح
ایتدم ، واقیز حقتده بعض ساده معلومات ویردم .

هاجی قلفه بنی دیکلر کن کوزلری بویومش ، باشنده کی بر قاچ
تل صاج دیم دیک اولمشدی ، بنم بومعلوماتی بر معجزه قدریوکسک
کوریور ، « بونه ایشدرکه ... بر مخدرات بنم دینی یاپاسلردن آبی
بیلیور ... بن سنی شویله بویله برخوجا خانم صاندم » دیه استاوروزلر
چیقاریوردی .

یرندن قیردانه سی ، اسکهدن بر ماونه قالماسی کی زورلی رایش
اولان شیشمان قاریسی آکسه سندن طوتدی ، بکا دوغرو کتیره رک
« شو چوجوغی بنم طرفدن تا آلتک اورتیه سندن اوپ » ذیه زورله
اوسته آندی .

هاجی قلفه او کوندن صوکره اوکنه کلنه بدن ، بنم درین
علمدن بجه باشلامش ... اوپله که اوپله کیروب چیقارکن قهوه ده
اوطوران ایشسرلر بنجره دن بنی کورمک ایچون جاملره یاپشیورلردی .
بن « هاجی قلفه الله عشقنه واز کیچ .. بویله شیرلر سویله مه » دیه
قیزدجه او عاداتا عصیان اییدیور « مخصوص سوبلیورم ... هانی
صانکه قولاقلرینه کیتسون ده سکا ایتدکلرندن اوتانسونلر کیلرده ... »
دییوردی .

خلاصه شو اون کونم کاه اودامده رسم یایق ، کاه هاجی قلفه نک
بانجه سنده چکه جالمقله کچدی . آز جوق کارمده اولدی ... صانیلی
مادامک رچل ، شکرله یایمقدن قدری بنم « تاریخ مقدس »
حقنده کی معلوماتدن جوق دها یوکسک فائده لی ... اوندن اوپله
رچلار ، شروبلر او کوندم که .. انشا الله ایشم بولنه کیرسین ، بنم ده
کوچوک بر اوم اولسون ... مخصوص بر رچل دولابی یایاجم .

قیرمزی اویمالی کاغدلردن راقلرینه اوزاقدن یاقوتلر ، صدفلر ،
مینلر ، کهربارلر کی بارلایاجق رنک رنک قازانوزلر دیزه جکم .

آل قیرمزی، صاری، بیاض... یالکز یشیل اولما به حق... آرتق
عقلمه بیله کتیرمدیکم کاسرانک اوقدر نفرت ایندیکم یشیل کوزلری
بنی یشیل ونکه غرض ایندی. شیمدی ده ائی خاطر لایورم. کاسران
بن اولن ده، سندن شیمدیکی قدر نفرت ایندیکم زمانلرده سنک
کوزلریکه غرضدم. بو غرض حسی بنده دوغدینی وقت ده اون
ایکی باشنده بیله یوقدم.. کندکده خاطر لارسک... قاچ سینه
آووچلریه توز دولدور ارق سنک یوزینه سریدم. بو یالکز برچوچوق
یاراماز لغیمیدی صانیورسک؟ خایر... ایچلریه کونش ایشلهش
یو صونلی دکیزلر کبی درینلک لرنده حیل کار خارلر دولاشان کوزلرینی
آجیشق ایچوندی.

۱۸ تشرین اول (ب...)

ینسه بزه یول کوروندی، برجه جن آراباسیله (ب...) دن
حرکت ایندیورم. بو صباح معارف مدیرینک بی کورمک ایسته دیکنی
سویلا یلر. اوکله ده دوغرو اوریاه کیتدم. اوینه قولوغنده بو یوک
بر بورغونلی دیکندیرر کبی آلی قولی صالیورمش، مجالسز مجالسز
اویوقلا یوردی. زورله کوز قاباقلرینی آچهرق یوزیمه باقدی، صوکر
یته سایقلار کبی جانسز جانسز، دانه دانه سویلکه باشلادی. قیزم.
دها نظارت جلیله دن جواب کله دی.. نه اراده بو یوروله جفتی
بیلیمورم... آنجق حوریه خاتم قدمی بر معلمه اولدینی ایچون
صانیرم که اونی التزام ایدرلر... بویله اولدینی حالده سز مشکل بر
موقعته قالا جقسکز.. عقلمه بر چاره تسویه کلدی... بورایه بر
ایکی ساعتک بر مسافه ده «زینیلر» ناحیه سی وار. هواسی، صوی
کوزل، مناظر طبیعی سی فرج فزاء اهالی سی خلوق و مستقیم برقریه
اوراده اسکی بر وقف مکتبی واردی. کچن سینه بر خیل فدا کارلق

اختاریہ احیا و تجدید ایتدك . . بر جوق لوازم تدریسیہ تدارکنہ
موفق اولدی . . مکتبک ایچندہ معلمه لك اقامتہ مخصوص دائرہ دہ
وار . . . شیمدی کنج بر معلمه لك همت وفدا کارلخنہ محتاجز . . .
ایسترسہ کز سزی اورایہ کوندریم . . جدآ آبی بریر . . هم دہ خدمت
وطنیہ اولور . . کرچه معاش سز ککندن بر قاج غروش اکسیک
اما . . . ایلک فرصتہ بن سزه ضم یابارم . . .

بو تکلیف قارشیدندہ نہ سویلیه جگمی بیله میهرک صوصوردم .
او دوام ایدیبوردی : — اورادہ اختیار بر قادیخجز وار . . .
هم درساره یاردم ایدیور ، هم مکتبک خدمت لرنی کوریور . . .
آبی بر قادیخجز . . کرچه اصول جدیدہ واقف دکل امامزہ فائده سی
دوقونور . مع هذا اگر اورادن خوشلانمازسه کز بکا یازارسکز ،
سزه بورادہ مناسب بریر بولورم . .

هواسی کوزل ، منظره سی کوزل ، آجیقاق بریر . . کوزیمک
اوکنه کتابلرده رسم لرنی کوردیکم اسویچره کویلری کلیوردی .
کونشلی یوللار کولکه لی باغچه لر ، آثار صولر ، خلاصه تصور ایتدیکم
سربست قیر حیاتی . . مع مافیہ بردن برہ « اوهت » دیمکه جسارت
ایده مند . هیچ اولمازسه حاجی قلفیه اولسون دانیشالیدم :
— مساعده ایدرسه کز برایکی ساعت صوکره جواب ویریرم ،
دیدم .

مدیر افتدی بر آز جانلانیر ، خلیجانلانیر کبی اولدی : — آمان
قیزم . . . بواش جوق مستعجل . . چونکه باشقه طالبلرده وار . . .
— اوحالده یالککز بر ساعت بک افتدی . .

صوفه دن کچر کن مریدیون باشنده اورتاغم حوریه خوجا خاتم
کوزیمه ایلیشدی . (ب . . . ده بزم اسممیزی ایکی اورتاقلرقویشلر)

بوقادین اوقدر کوزیمی ییلدیرمشدی که هان قاجاق ایستدم . فقط
اوشم یولی کسدی صیرناشیق بر دیلنجی کی چارشافک اوجنی
طوتورق :

— خانم افتدی قیزم . . . بکلرده سزه قوشی بر تربیه سزک
ایستدم . . . الله عشقنه قصوریه باقاییک . . . سیکر حالی پک فضلہ
متأزدمده . . . آہ خانم افتدی بزم درد لریمی بیلسه کز . . . ہر حالده
تربیه سز لکمی عفو ایدک . . .

بن قورقق قورقق — باس یوق افتدم . . . دیدم ، کچمک
ایستدم . فقط او ایستدیکنی الله ایتمه دن یاقامی بر اقامنه عزم ایتمشدی .
اولا حالدن شکایتہ سوزہ یاشلادی . یاشنده بش کتیک بر عائله
وارمش . . . اکر اونک اککنی الذن آیرسم یوش کشی سوققد
اورتاسنده قالاچق ، سفالتدن اولہ جکمش . .

حوریہ خوجا خانم کیتدیکہ جوشیور ، برده برده سستی یو کسہ لہ رک
ذیلانہ بر خرزده یالوار ییوردی . نوسوبلہ جکمی نہ یاباجمی شاشیرمشدیم .
بوغریب قومدایی کورن یانمزہ کلیور ، اطرافزده قلم اوداچیلرندن ،
کاتیلرندن ، قہوہ شربت طاشیان پشماللی اصناف چیراقلرندن بر دائرہ
چوریلوردی . یوزوم اللرم آتش کی کسایلمشدی . اوتانجمدن یرلرہ
کیریوردیم . یاواش سسلہ «رجا یدرم خوجا خانم . . . یاواش سوبلہ ییکنز
ہر کس بزم باقیور » دیدم . فقط او عادیته قامتی آرتدیردی . شیمیدی
عادتا ساچلربی یولہرق آغلایور ، دیزلریمی اللریمی اویسوردی .
اطرافزده کی قلاباق کیتدیکہ آرتیوردی . ہائی استانبولہ
سوقاق اورتاسنده دیش چکن ، لک توزی ، ناصیر علاجی صافان
آدملرک اطرافقہ ناصل اوشوشورلر ، بزی دہ طبق اولہ قوشاتیورلردی .
اطرافقن « یازیدر زوالابیہ . . . آغلانہ فقیری » یولندہ سیوزلر

ایشیدلمکه باشلامشدی . بردن . بره یاغمه پیدا اولان یشیل صاریقلی ،
اق صقاللی ایری یاری بر خوجا دوغروندن دوغرویه بکا خطاب
ایتدی . ایشی تمایله بیلورمش کی :

« قیزم .. یاشیلره حرمت و معاونت بروطفه انبیه در .. بکا
قالیرسه سن بو خانمک رزقه مانع اولما ایسک ... جناب الله رزاق
عالمدر . البت سکا ده برقابو آچار » دیدی . چارشاغک ایچنده بریاندن
تیزم یور ، بر یاندن بورام بورام تردو کویوردم . متعادیا الله کی ماشانی
شقیرداتارق بر قهوه چی چیراغی اوئندن « اوپله .. اوپله او اول الله
زده اولسه اکه کنی چیقاریر » دینی . اطرافدن کولمکه باشلادیلر ،
قیرمزی قوشاقلی معارف کاتی فاحالده قیزدی . قهوه چی بی یاقه سندن
طو توب هان هان مر دیومندن آتارق :

« اخلاقسز چاقین ... سنک آغزینی بیرتارم » دیدی . نیچون
کولمشلردی ؟ صوکرما معارف کاتی نهیه او قدر قیزمشدی ؟ قهوه چینگ
سوزلری خوجا اقدینک سوبله دیکی سوزلردن باشقه برشی دکلدی که ..

حوریه خانم اوقدر آغلادی ، رزالت اوپله بر حاله کلدی که بو
ماسقارا وضعیتدن قور تولق ایچون جامی ایسته سه لر و بیردم . « پکی
پکی ... ایسته دیککتری یاپورم .. فقط الله عشقه یاقمی براقیکز »
دیدم . اویمک ایچون یاغ لادینی اتکلریمی زورله قورتارارق ترس
یوزیه معارف مدیرینک اوداسه دوتدم . بکا مرکز رشده سندن
اختیارمله استعفا ایستدیکمه وزینلر مکشی معلمه لکته طالب اولدیمه دائر
برکاغدامضالاندیلر رساعته قالمادن بوتون معامله بیتدی . اویرندن قیمیله دامنه
اوشه تن معارف مدیری بالذات والی به کیده رک تعینمی تصدیق
ایستیرمشدی . ایسته دکلری زمان اوپله چاقوق ایش چیقار یورلر که :

اویله دوندیکم وقت حاجی قلفه بنی اوزاقدن قارشیلادی. سونیه
سونیه « مژده می ایسترم .. استانبولدن امر ککش .. پارتی بنی سن
قاراشمشك » دیدی .

— بر یا کلیشاق اولاجق حاجی قلفه دیدم . بن شمیدی معارف
مدیرینك یانندن کلیورم . اویله بر شی اولسه بکا سوبلردی .

اختیار آدم شبهه لی شبهه لی یوزیمه باقدی :

— خاییر ... امر دون آقشام ککش .. دیمك كه مدیر سندن

صاقلادی صاقین سکا بر اویون اویناماسینلر ؟

اموزلریمی سیلکدم ، نه اویونی اویته یاجقلا ؟ دیدم یاقینلرده
زهره ییلر اسسند بر ناحیه وارمش .. کوزل ، آجیق بر یر .. بکا
اوراسنی تکلیف ایستدیلر .. طبعی قبول ایتم ..

حاجی قلفه بنی دیکلر کن ایری برونی خروس اییکی کبی قیزار-
یوردی ، آللرنی بربرینه چاربارق سوبلنمکه باشلادی : نه یابدك
بهی جاهل نه یابدك .. الك صوکنده سنی طونقه به باصدیردیله ها !
هان کیت مدیره بالطه بی آص ..

تکرار اموزلریمی سیلکدم : دگمز حاجی قلفه ... دیدم .

آدجقزك قیزمقدمه ، تلاش ایتمکده حق وارمش .. آقشامه دوشرو
ایش بوتون تفصیلاتیه آکلاشیلدی .. معارف مدیری حوریه خوجا
خانمی الزام ایدرك تذکره یارمش .. فقط هر نه دنمه نظارت بنی
ایقا ایتمش .

کلن جوابده حوریه خانمك مناسب بر مأموریه تعیین ایدیلنجه به
قدر آجیغه چیقاریلماسی یازیلورمش . معارف مدیری ایله رشديه
مدیره سی باش باشه ویرمشلر . بکا استعفا ویردیرمك ایچون بوچاره یی
بولمشلر ... حوریه خانمك مدیریت اودلسی اوکنده بکا تصادف

ایتمه سینه وارنجیه قدر هپی قومدیا ایتمش .. حق او آق صقاللی
خوجایی بیله مخصوص اورایه کتیره شلر ..

خیالده شیق بر آوروپا کویی کبی یاشایان زینلره کلنجه ، قوش
اوچاز ، کروان کچمز بر برمش .. اوچ آیدنبری بوش اولدینی حالده
اک دوشکون معلمه ز بیله اوراسنی قبول ایتمورلرمش ..

بن بونلری او کرندکجه شاشیریور ، بویوک بر مأمورک بوقدر
صفوتله یالان سوله مهنی عقلمه صیغدرامیوردم . حاجی قنقه سیکیولی
بر طور ایله باشنی ایکی یانه ساللاپور : «سن بیلیمزسک او اوپور
ییلانی .. اوپور اوپورده صوکره آدمی اوله بر وورورکه نره دن
کلدیکنی آکلایمازسک » دیوردی .

یارین (ب...) دن آریلاجمه ، تنها ونشتمز بر کویه کینده جکمه
اوقدر متأسف دکلم . آدمی اک یقین اقربالری یره ووردتن صوکره
یابانچیلر آدامش ... بوندن نه چیقار کوکلرشن اولسون .

۱۸ تشرین اول (زه نیلر)

بوکون آقشامه دوغری بر چه چهن آرابه سیله زه نیلره کادم .
معارف مدیری بک غالباً بوللری شمندوفر یوروپیشه کوره اولچو یور .
چونکه «نهایت بر ایکی ساعت » دیدیکی یول تام آلتی ساعت سوردی .
نه یاسین قباححت اونک دکل ، کاه داغ یامانچلرینه طیرمانان ، کاه
قوروش سیل جو قورلرینه اینن زه نیلر یوله شمندوفر یاپدر مامش
اولانلرک ..

حاجی قلفه خانه سی بنی شهر دن یاریم ساعت مسافده بر چشمه
باشنه قدر سلامته مکه کلدی . بویوک کوچوک بر دوکونه یاخود ده
دوغریسی بر جنازه آلیته کیدر کی کینمشلردی .

آرابه نك حاضر اولدینغی سوله مک ایچون اودامه جیقیدینی وقت

از قالدی هاجی قافه‌بی طایما یوردم . بیاض بشتالی ، طاش قلدرد .
 مردیونلرده کندیتہ مخصوص بر آهنگه سورودیکی شیب شیب
 ترکلرینی چیقارمش ، آرقه سه مولوق چوخه دن یاقه سی قابلی ، اوزون
 آنکلی بر جاکت ، آیاقلرینه امام قوشاری کیمسی . عزیزیه ییچمنده
 قوجه مان بر فس صاحبز سوری باشنی تا قولاقلرینه قدر اورنیوردی .
 صامایالی مادام ، هایغانوش ، میرات هپ سوسلنمشلردی .
 ماوی قوشلی دمیریاقلی میتی مینی اودادن آریلیرکن عادت اعززون
 اولدم . مکشده بزده بر شعر از برلندیرمشلردی :

انسان یاشادینگی یرلره ، برابر بولدینگی آداملره کوزونمز اینجه
 تلرله باغلانیرمش . . آریلق وقتنده بو باغلر کریمکه ، قویان کان
 تلاری کی کبزی فغانلر ویرمکه باشلار ، هر بری براجه ضیزی ایله
 کوکلدن قوبارمش .

بوی یازان شاعره نه قدر حق ویردم . بر تصادف اثری اوله رزق
 مناسرتلی قومشومده بنله بر کونده یوله چیقمشدی . او بیچاره نك
 ایشیده یورکلر آجیبی .

دون کیجه هنوز اویومشدم . اویقونمک ایچنده ابری ابری
 قونوشمه سسلری آیشیدیور ، فقط بر درلو کندیمی آچاما یوردم .
 بدن بره قورقونج بر کورولتی ایله یاقادن فیزلادم . صوفه ده بر شیلر
 یقیلوب دوریلور ، کیجه نك سسلرکی ایچنده چوخوق فریادلری
 بوخوق خیریتیلر سله تکه کورلورلرینه قاریشیوردی . اویقو
 سرسملکی ایله ایلک عقلمه کلن شی یانغین اولدی . داغنیق صاحبلم .
 جیلاق آیاقلرمله کندیمی قاپیدن طیشاری آتدم . یانغین دکلدی .
 قارشیک قاپیدن کلن خفیف موم آیدینگی ایچنده دیو یاییلی بالاییلی
 بر ضابط کوزیمه چارپیدی . بو قورقونج آدم مناسرتلی قومشومی بدن

بره سورریور ، بچاره یی چیزمه لری آلتند ازیوریدی . چو جوقلر
هپ بر آغزندن « آنامز .. بابام آنامزی اولدیریور » دییه حاقیر
یشیورلردی . قادیغجز هر تکمه دن ، وحشی ایصلیق لره شساقیردایان
هر قامچی ضربه سندن صوکر الیکلیرك بره یووارلانیور ، فقط ایسانیلماز
بر طاقتله یرندن قالدق ورق ضابطك دیزلرینه طیرماشیوریدی : « اولدور
بی افندیجکم .. بر اقا .. بوشاما . »

یازی چیلاق اولدیغ ایچون تکرار اودامه کیرمشدم . ذاتا آلمدن
نه کلیردی ؟ الت قاتلرده یاتا نلرده اویانمش اوله جقلردی . آشاغی
صوفه دن آیق باطیردی لری آکلاشیلماز سسلر کلیرودی .

صوفه نك قارا کلک طاواننده بر آبدینلق کزیمکه باشلامشدی .
مردیون آرالفنده حاجی قالفه نك چیلاق باشی بارلادی . آدیغجز
آکلاشیلان کورولتوبی ایشیده رك اویانمش ، بر تکه لامبه یاقه لایه رق
دون کوملکه یوقاری فیرلامشدی . اختیار اوداجی « نه عیدر ...
تهرزالتکدر ... بو اولورمی بو » دییه باغیره رق آرالرینه کیرمک
ایستدی . فقط ضابط حاجی قالفه نك قارنه چیزمه سیله اوله بر تکمه
صاوردی که بچاره عادتا ایری فوت بول طوبی کبی هوایه فیرلادی .
وآراق قابودن صبرت اوستی اودامه یووارلایه رق چیلاق باجقلری
هوایه قالدی . برکت و بر سین بن ایلری آتیلمش ، قوللرمله باشی
محافظه ایتمشدم . یوقه بو چیلاق قافاقوری بر بال قاباغی کبی تخمه لك
اوستند یاتلايه جقدی . اویقو سر سملکی ، شاشیقینق ، قورقو ،
صوکره حاجی قالفه نك حالی هپ بر آرایه گلش ، فنا حالده سیرکیرلریمی
اویانتمشدی . اختیار آدم « وای آمان .. وای آمان .. های ناچله سنه
تو کوردیکم قاطیری » دییه سویله نه رك آیاغه قالقیرودی . فقط بوسفر
ین قاریولامك اوسته دوشمشدم . عمرمه باشمه کله مش بر قهقهه

صرعەسنە طوتولمىشدم . الله يورغانلىرى بورارق بوكالىور ، طبقاتيور
بر يارالى كېي مضطرب فرىادلەلە قورانيوردىم . آرتقى دىشاردە نە اولوب
يىتدىكىنى كورەجك حالەدە دككدم . سسلر ، كورولتو تامايە كسىلوب
اوتل اسكى سسكونتە دونجەيە قدر كندىيى طوبلايامدم . وقەيى
صوكرەدن بكا آكلاتدىلر :

مناسرتلى خانك عارسىز عېقى نھایت ضابطك جاننە یتىش ،
بىلئىرىنى فلان ایلەتدارك ایدەرك مەلەكەتنە كوندىركە قرار وىرمش ...
بوكىجە ايرتسى صباح ايجون حاضر بولونماسنى سويلەكە ككش . قادين
قولای قولای اونك ياقەسنى براقىرمى ؟ طیبىي يالوارمە ، صیرناشمە
باشلامش .. آرالزىدە كچن كیم بىلیر نە كې سوزلر وىچنەلدن صوكرە
بر قیامت قویمش ..

تكرار ياتمە حاضرلاندىم صىرەدە ھاجى قلفە خفیفجە قابومە
ووردى : «باق باقەسىك خوجا خانم .. اوتلەدە باشقە قادين يوق ...
فقير خاتونچىز بايىلوب دورىيور ... كل دىنكى سورسەك شوکا بر آرز
باق ... باشى فلان آجىق دىيە ياننە كىرەمىورم .. اولور مولورده
باشمىز دردە كىرە دىدى .

قاپى آرالغندە ھاجى قلفەك يوزىنى كورونجە تكرار بر كوله
آلدى . «كچش اولسون » دىك ايسستىم . فقط بر درلو كەلەلرى
سويلەيەمىوردم .

ھاجى قلفە ستملى ستملى يوزىمە باقدى ، يارى حدتلى ، يارى ،
محبوب بر ادا ایلە باشنى صاللايەرق : «كولورسك صالت فقيرفقير
كولورسك ... ھاجاقىن سنى ... شوکا باق ھلە ... » دىدى . «كولو-
يورسك ، كەلسنى » كولورسك « دىيە اوقدر تحف سويليوردى كە
شىمدى بىلە كولەكەن كندىيى آلاماىورم . ھەن اىكى ساعەتەيقىن بر زمان

دردلی قومشوم ایله اوغراشدم . وجودی یارا بره ایچنده ایدی .
ایکبده بر بایلیور ، چککلی کلیدله نیوردی . بن بویله شیلرله
اوغراشمه آلشیق دکم . فقط ایش باشه دوشونجه آده اوله بر
غیرت کلپور که ...

بو هریری اک آشانی اون بنس دقیقه سورمه بایلمه لرده ، قولاری
وجودی اوغوشدیر یور ، بویوک قیزینه بر صرا حیدن صو دو کدوره رک
یوزنی ایصلا نیوردم . . . آلی ، یاقا قلی ، دودا قلی بر قاچ یردن
بره له نمشدی . بو چیزیکردن ایجه ایجه صیزان قانلر دوز کونلره ،
سورمه له قاریشور ، کیرلی بر سیاهلق آلیوردی ، آمان یاری بویورده
نه چوق بویا وارمش ... اوقدر صو دو کدی کم حالده بر درلو بیتوب
تو که نیوردی ... بوصباح او یاندیم وقت قومشومی کیتش بولدم ...
ضابط ابر کندن بر آراه کتیره رک او نی چو چو قلیله برابر کوتورمش ...
کیتشه دن بی کورمک ، حلالاق دیلامک ایسته مش ... فقط کیجه
کندی سیندن او یوسوز قالدیغمی یلدیکی ایچون او یاندیرمه قیاماش ...
هاجی قلفه یه سلام بر افش . تکرار تکرار کوز لرمدن او بئش ...

آراه ده حاجی قلفه نک مر یوزینه یاقیشده کولوبوردیم . او ایچون
کولدیکی آ کلا بور عینی ستملی نسمه له باشنی صاللا یه رق : « کولور-
سک ها ... فقییر فقییر کولور سک ها » دیبه بکا چیقیشیوردی . آقشامکی
تکمه نک دهشتدن بحث ایده رک : طابانه تو گوردیکم قاطیری ...
قارمک ایچنی قارمان قاریش ایتدی ... میرات ... بندن سکا بابا
نصیحتی ... « سن سن اول ... قاری قوجه آراسه کیره » دیسوردی .
چشمه باشنده بر برعزدن آریلیر کن عادقا محزون اولدق . حاجی
قاله اختیار آراهه سی یه تدبیرلر وریز یوز ، صماتیله لی مادام بئم ایچون

مخصوص پادینی شکرلی جوړه کړی سیمه دولدیر یوردی . بکا
قارشی تمامه لاقید اولدینی ظن ایتدیکم وحشی هایقانووش بریرنی
اینجیمش کبی بردن بړه آغلامنه باشلادی . همد نه آغلایش ...
قولاغده ایکی ایچی کوبه وادی . اونلری جبقارهرق هایقانوشک
قولاغنه طاقدم . حاجی قلغه حدیه ایچون عادتا محجوب اولویور :
« یوو . خوجا خانم . حدیه دبديکک پارا ایدجک شی اولمالی ...
بونلر قیمتی ایخیلر » دیوردی .

های قلغه آراهی به تخیلر وریورد

خفیجه کولومسدم : « بونلری قیمتی 'هایجی قلغه ' دیدم ،
« قیزیکک نیم ایچون کوزلرندن دو کدیکی ایخیلرک یاننده بونلر نه قدر
قیمتسز قالیر ... »

اختیار آدم نه دیمک ایسته دیکمی بيلم آ کلا دیمی ؟ ساده درین

بدرین ایچنی چکدی ، آلتی کوکسسه ووردرق : « توبه اولسون ..
هانی شو آبریلق بکا آقشامکی تکه مدن آجی کادی » دیدی .

آقشامکی وقته بی خاطر لاتان بوسوزلر بی بر کره دها کولودوردی .
آرا به یورومکه باشلامشدی . او حالا آرقه مدن بارماغنی صالایور :
« کولورسک ها . . جاقین . . کولورسک ها » دیبوردی . دهایاقین
اولوبده کوزلریمی کوره بیاسه یدک بوسوزلری سوله میه جکدک زواللی
هاجی قالفه جفم . .

آرا به اینلی یوقوشلی داغ یوللرینه کیرمشدی . کاه قورومش
سیک چوقورلرندن کچور ، کاه بوش تارلارک ، بوزولش باغلوک
کنارلرینی تعقیب ایدیوردی . سیرک فاصله لرله تک توك کوبلورله ،
بورغونلقدن ایکلر گبی سس چیقاران قاغیلرله ، صیرتلرنده چالی
دمتلی طاشیان . جیلاق آیاقلی قادینلرله تصادف ایدیوردق . ایجه بر
باغ بولندن اشقیا کی قورقونج قیافتلی ، اوزون بیقلی ایکی ژاندارمه
کلیوردی . یانمزدن کچرکن آرا به جی به « سلام علیکم » دیدیلر ، دیک
دیک بکا باقدیلر .

هاجی قلفه « یوللر ماشالله امیندر اما نه اولور نه اولماز یوزیک
آچما دیمشدی . بیجیمی صیق قایا به رق آرا به نک قارا کلن کوشه سینه
بوزولدم .

ساعتلر کچدکجه یوللره دها محزون بر ایصسلق چو کیوردی .
بو چه چمن آرا به لرنسک ایجه یانلق سسلی جینغراقلری وار .. ایجاد
ایده نلر بونی پک ایی دوشونمشلر .. یاماچلرده اویاندر دقلری اوزاق ،
سونوک عکسلر قیرلرک یالکزلنی ایچنده انسانه محزون بر تسلی سسی کی
کلیور . هله بر قایانلک ایچندن کچرکن اویله طن ایتدم که اوزاقلرده ،

بوسياه طاشلارك اوتە طرفندە بر كورونمز يول وارە، اينجەسىلى بر قادين
خنجقزە خنجقرە آغلایه رق بو يولك اينچندە آرقامزدن قوشيور .
آقشام ياقلاشيور، تپلارك آراسندەكى بو غازلرە قارا كلق چوكمەكە
باشلايوردی . يول حالا ييتوب توكنمك يياميوردی . كورونوردە
نە بر كوی حتی نە بر آقچاق ..

اينچمدە ياواش ياواش بر قورقو اويانيوردی . يانزم يولزك صوكنە
وارمادن گيجە اولورسە ؟ داغ باشلارندە بر باشمە قاليرسەم ؟
آرايە جي آره صرە دورە رق حيوانلری ديكلدير ييوردي . بر
طاشلارك اورتاسندە يئە بويلە بر مولا ويرمەسندن استفادە ايندم :
« دەها خوق واری ؟ » ديهي صردم .

او آغبر بر حرگتله يره ايندكدن صوگرا جواب ويردي :-
كلدك .. بو آدم ياشلي ياشلي بر اختيار اولماسه يدي بنمەا كلنديكە حكيم
ايدە جكدم .

— فاصل اولور، ديدم بورادە كوی فلان يوق اختيار آدم
آرايە دن باوولی چيقارمە چاليشه رق جواب ويردي :
— ناشو باتيقە دن آشاغي اينە جكز .. زينيلر بورادن بشر دقيقە
جكر .. آرايە يولی يوق ..

طاشلارك آراسندە منارە مريد يوهني گي ديك بر بولدن اينمەكە
باشلادق . آشاغيئە آقشامك آلاجه قارا كلقي اينچندە سپاه بر سرولك ،
چيلاق باغچلارك اورتاسندە تك توك تخته اولر كورونيوردي . ايلك
نظرده زينيلر بكايرير دومانلری توتن بر يانغين خرابەسي كي
كوروندى . كوی ديتجه كوزومك اوكنە يشيلاكلر اينچندە قوشد
يويالرينە بگزين مونس ، شن قولوبەر كلزیدی . حالبوكة بو اولر
چوكمەكە يوز طوتمش شيم سپاه خرابەلردی .

بیقیق بر دگرمك او كنده عبالی، صاریقلی بر اختیار آدمه راست
كلك. قابورغه كیكیری صوبولش ضعیف بر اینکی چككچك سوروكلاه
سوروكلاه گونورمكه چالشیوردی. بزی گورونجه دوردی، دقتلی
دقتلی باقغه باشلادی. بو اختیارخوجا زینلر مختاری ایش .. آراهه چی
اونی طانیوردی. بر قاق كله ایله بنم کیم اولدیمی آكلاندی.

بدن بوزمه لی بول سیاه چارشاقم، صیم صیقی قبالی قالین نچه مله
كنچ اولدیمی آكلامق نمکن دكلدی. بویه اولدینی حالده مختارافندی
بنی فضلہ سوسلی بولش اولاجق كه تحف تحف باقدی، سو گره
اینکی چییلاق آیانلی بر جوجوغه تسلیم ایدرك او كزه دوشدی.

كویك دار سوقاقلری ایچنه گیرمشك. اولری شیمدی دها آبی
گوره بیایوردم. هانی بوغاز ایچنده اسکی زماندن قلما قایق خانه لی
بالیلر وارد، بو اولر طبقی اونلره بکزیوردی. آلتلرنده درت در کدن
عبارت آچیق آخبرلر، اوستلرنده آصمه مردیوه نه چیقیلان رایکی اودا، هر
حالده بو زینلر کوردیکم، ایشیدیکم کویلردن هیچ بریسه بکزه میوردی.
اطرافنی نخته حواله لرله چوایلش بر باغچهك قیرمزی قاپوسی
او كنده دوردق. بار اقلرینه وارنجه به قدر سیاه کورون بو کویده
کوردیکم ایلک رنك بو قیرمزی نخته اولدی.

مختار یومروغنی ایله قاپنی جالمعه باشلادی. هر وورنده قاپنی
بیقیه جق کی صارصیلور، فقط بر درلو آچیلما یوزدی.

ایلك دفعه سوز سویله مکه جسارت ایتدم :

— غالباً ایچرده کیمسه یوق دیدم.

مختار باشنی صالایه رق جواب وردی :

— خدیجه خانم آقشام تازیخی قیلیور اولمالی .. آز بکله بکمز ..

آراهه جینك بکله مکه وقتی یوقدی. باوولی قاپنك ارکته راقه رق

بزدن آیرلدی . مختار عباسنک آنکرنی طولایه رق یره چومه لدی ،
بن باوولک کنارینه ایلشدم . قونوشمه باشلادی .

بو خدیجه خاتم پک مسلمان بر قادیش . . . . . طریقه منسوب
ایتمش . . . . . کویک دیربسه اولوسه او یتیشیرمش . . . . . مولودلری او
اوقور ، کلینلرک یوزنی اویازار ، « سکرانده بولونان » خسته لرک
آخزینه صوگ زهرم دامله سنی او آقیتیر ، جنازه لری او ییقایوب
باشماقلارمش . . . . .

مختار افندی هر حالده آرز چوق مدرسه فلان کورمش بر آدمه
بکتر یوردی . فرصدن استفاده ایدرک بکا بعضی توصیه لرده بولونق
ایستدیکنی آکلادم . « اصول جدید » ک علیه ند بولونمایور ، فقط
یکی مکتبلرک دین درس لرنی امال ایتدکلرکدن شکایت اید یوردی .
شیمدی یه قدر بورادن بر قاچ معلمه کلوب کچمش . . . . . نافله هیچ
برسنک قرآن کریمه ، علوم دینی یه کافی درجه ده وقوفی یوقش . . .
بو مختار افندی خدیجه خاتمدن پک خوشنودلق کتیر یوردی .
بن بو درس لری بو « صالحه ، عاقله ، زاهده ، عابد ، خانو نیجازه »
یراقالی ، کندم باشقه درس لره مشغول اولمالی ایتمش . . . . .

بن بو توصیه لری دیکلرکن ایچریدن بر فالین شیقیر ییسی کلکه
باشلادی . مختار افندی ایله آیاغه قالدق . فاینک آرقه سنده بر قول
دمیری شاقیردادی ، فالین برسس :

— کیمدر او ؟ دیدی .

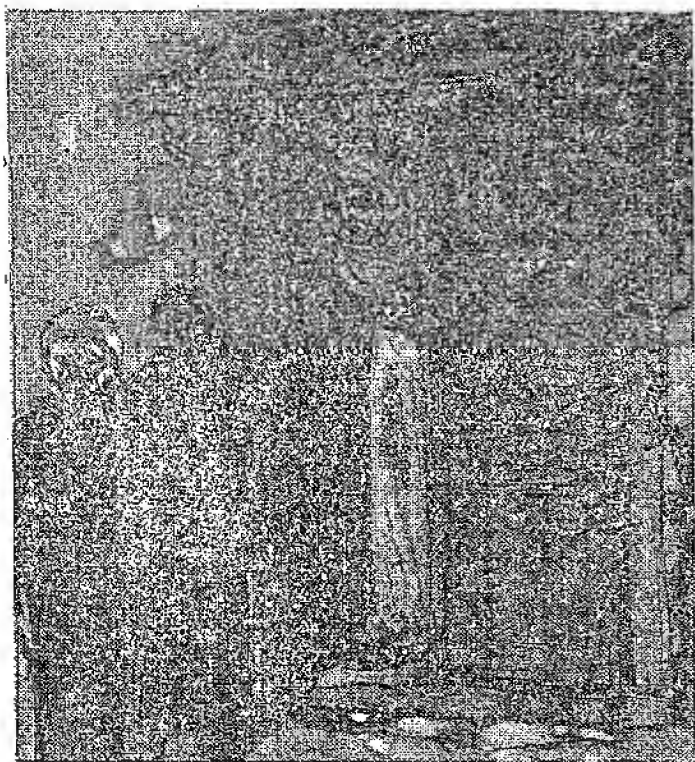
— یابانچی دکل خدیجه خاتم . . . (ب . . دن) بر خوجا خاتم

کلدی . . . . .

بو خدیجه خاتم ایری یاییلی ، قوجا مان یوزلی ، بر آرز قابوری
چیقش یتملک بر اختیاردی . قینه لی صاچلرینک اوسته یشیل بر

یعنی اورتمش ، آرقه‌سنة فراجه ییچمنده قویو بز یلدرمه کیمشدی .
 مئین کبی سرت اسمر یوزینک درین بوروشوقلری آره‌سندده
 اینانیمبه‌جق قدر تازه وچانی قازا کوزلری ، بیه بیاض دیشلری
 واردی . بچه‌مک آراسندن یوزیمی کورمکه چالیشه‌رق : « صفا

غدیبه خانم ایری یاییلی قوجامان یوزلی بر آز قاتوری چیشی ...

کلدک خوجا خانم . بو یورک « دیدی . قاینک طیشنه اوزانه‌رق
 باوولی آلمشدی . او اوکده ، بن آرقه‌ده باغچه‌دن کچدک ، معارف
 مدیری بکک «بو یورک قدا کارلقارله مجدداً احیا ایدهدرک بر حال مکملینه

کتیردیکی ، مکتب بناسی ده اوتەکی اولرک بر انشی ایدی . یالکز آلت
قاندەکی دیرکلرک اطرافنی هنوز قارارمنه وقت بولماسن تختە لارە
چورمشر ، اوراسنی درسخانە حالە قوممشردی .
قابیدن کیرەجکم وقت خدیجە خانم قولی یاغالادی « دور قیزم ،
دیدی . بردن یرە اور کدم .

او دوداقلرینک اوجیلە قیصە بر دعا فیصەلدادندن صوکرە :
— هایدی قیزم... بسلە جکده اولا صاغ آياغکی آت ، دیدی .
آت قالت زندان کچی قارا کلفدی . اختیار قادین بی المدن
طونورق دار بر طاشلقدن کچیردی ، اسکیلکدن باساماقلری اوینانان
قارا کلای بر مردیوهندن چیقندق .

یوقاری قات خراب بر صوفا ، بزده یوکلک پنجرە لرینک تحتە
کچکلری صیم صیقی قابلی قوجامان بر اودان عبارتدی .
خدیجە خانم باوولی یرە بر اقدی ، اودانک کوشه سنده دولاب
وظیفه سی کوزن اسکی بر اوجاقدن بر تنکە لامبە جیقاروب یافدی :
— اوده درت آیدنبری بوش دوریورده توز طوپراق ایچنده
قالنس . . یارین صباح ابرکندن سیلرم انشاءالله . .

بوزواللی قادین بوراده هم خدمتچی ، هم خوجا وظیفه سنی
کورییوردی . معارف اداره سی مکتبی بو یکی شکله صوقدننی وقت اونی
سوقاغه آتغە آجیش ، بر قاق یوزغروش آیلقله ابقا ایتمش . .
لامبەنک کیرلی آیدینلغندە اودایی سیر ایدیوردم ، اسکیلکدن
دلیک دەشیک اولتش کیرلی قابلاملر ، یاغموردن چوروش ، تحتە لری
صارقش سیم سیاه بر طاوان ، برکوشه ده متروک اوجاق ، اوتە کنده
چارپیق بر کره دوت . . دیمک آرتق بوندن صوکرە هپ بوراده
باشایه جقدم ؟

هواسز بر محزنه دوشمش کبی کوکسم طیقانیور ، آلریم آیاقلرم
اوشوبوردی .

— قوزوم خدیجه خانم . شوخیچره لردن برینی آچارمیسک؟ دیدم .
اختیار قادین اوغراشه اوغراشه کینککردن برینی آچدی . بردن
بره توپلرم دیکن دیکن اولدی . اوکده قورقونج بر مزارلق واردی .
تپه لرند حالا آقشام ضیالری تیزه شن سروبیلر ، صیره صیره مزار
طاشلری .. دها آشاغیده سازقلرک ایچنده دونوق دونوق بارلایان
نصو بیر کینتیلری ..

اختیار قاذینک درین درین ایچی چکدیکنی ایشیتدم ، آغیر بر
سسله : — «انسان صاغلغنده آلیشمالی قیزم .. هیمزک کیده جکی بر
اوراسی ، دیدی .

بو سوز بر تصادفیدی ؟ یوقسه بن خیرم اولمادن فضلہ بر قورقو
یوتلاشمی کؤسترمشدم ؟ بیلمیورم . فقط هر حالده کندیمی طوبیلاقم
جنسور اولقی لزومنی حس ایتدم .. همان همان قورسوز بر وضعیتله :
— دیمک بوراده بر مزارلق وار .. بیلمیوردم ، دیدم .

— اوت قیزم .. زینلر قبرستانی .. اسکی زماندن قله ..
شیمدی جازملری باشته بره کومیورلر ... بن زینی بابانک فنارینی
یاقغه کیدینورم .. شیمدی کلیم ..

— زینی بابا نکیم خدیجه خانم ؟
— همی حاضر ناظر اولسون . بر مبارک ذات .. تاشوراده کی
سروینک آلتده یاتار .

خدیجه خانم یاواش سسله دعالر فیصیلدا یهرق مر دیونه دوغرو
یزورودی : — بن شیمدی یه قدر هیچ بر شیدن قورقدیتمی بیلمیورم .

فقط بود قیقه ده بوقارا کلکی او طه ده یالکز قلیق بکامنا سز بر اور که کلاک
ویر یوردی. اختیار قادینک آرقه سندن قوشدم. بن ده کلهیم می دیدم .
کل قیزم . دهانی اولور . کلیر گلز دعا ایدر سه که دهامقبوله کچر .
مکتبک آرقه قابوسندن مزار لعه کیردک ، طاشلر ایچنده یورو مکک .
باشلا دق . بعض رمضان ، یارام عرفه لرنده تیزه لرم نی ایوبده بویوک .
آنه مک مزاریت کورتورورلردی . فقط اولومک نه قورقونچ و حزن شی
اولدیغنی ایلمک دفعه بن بوقارا کلکی زینیلر قبرستانده دودیم . طاشلر نیم
کوردیکم مزار طاشلرندن بوسبوتون باشقه شکله ایدی : دیزی دیزی
عسکر صفلی کی منتظم ، یوکسک ، دیم دیک ، تیهلری دوز ، بدتلری
سیم سیاه طاشلر . یازیلری اوقونما یوردی . یالکز باشلرنده برر بویوک
« یارب ، کلهسی سچیلوردی .

کوچو کلکمه ده بر ماضال دیکه مشدم . بیلمم هانکی کوچوک ساطانی
آلماق ایچون اوزاق برداغک آرقه سندن براسکی زمان اردوسی کیلورمش .
عسکر لر کوندوزین مغاره لردده صافلانیورلر ، کچه لری یول یوردیور .
لرمش . قارا کلقده کندیلری کوسترمه مک ایچون تکمیل وجودلری
سیاه کفتلره حار یوردلرمش . . . نام ملکته کیره جکلری کیجه الله
کوچوک سلطان آجیش ، قارا کلقده سینسی سینسی ایلرله بن بوسیم .
کفتلی کیجه اوردوسنی طاش ایتش . .

بو صیره صیره دیزلش سیاه طاشلره باقارکن او اُسکی ماضالی
خاطر لادم . « صاقین بوراسی او قورقونچ اولوم عسکر لرینک طاشه
تحول ایتدیکی ماضال مملکتی اولماسین ، دیه دوشوندیم .
— یو زینیلر کیملرمش خدیجه خانم ؟

— بن ده بیلمم قیزم . . . بو کوی اسکیدن اونلر کش . . . شیمدی .

مزارلاردن غیری ریشیلزی قالماش .. همتاری حاضر ناظرلردن اولسون .
 « آرەنلر ، دئمش .. « زینی بابا ، بونلرک الک بوبوکی . . . کیمسەنک
 آبی ایدەمدیکی خستەلری بورایە کتیررلر . . . بن برکوتوروم قادین
 بیلیرم که آرقەدە کتیردیلر ، یورویە یورویە کیتدی .

« زینی بابا ، نک ترهینی مزارلەنک الک نهایەتسە قوجامان بر
 سروینک آلتە ایدی . خدیجە خانم هر کیجە اوکا اوچ قندیل
 یاقارمش . . . بریسی سروینک دالە ، بریسی قابونک ایچ طرفە ،
 اوتەکی دە صندوقەنک باشە . . .

تره طوبراغک ایچنە کومولاش برعجزندی . . . « زەینی بابا ، بو
 عجزندە یدی سنە کوئنش آیدینلئی کورمەدن چلە دولدورمش . .
 اولدیکی وقت مبارک وجودینە کیمسە ال سورەمەش . . . اوستە بر
 صندوقە یامشار . . .

خدیجە خانم قندیللرک ایکینسی یاقسندی . محزنە اینن . مردیونە
 کوسترەدک :- هایدی قیزم . . . ایچری کیرەلم ، دیدی .
 بن بو باصامقلری ایتمکە جاسارت ایدەمیوردم . اختیار آرقداشم
 تکرار دوندی :- هایدی قیزم . . . بورایە قدر کلەدکن صوکرە
 کیرمزسەک کنە اولور . کوکلەدکە نە دیلەدیکک وارسە « زەینی بابا » دن
 ایستە . . .

یورە کیم هزال یاراغی کبی تیتزە یەرک مردیونلرە ایندم . قیزە
 ایندیریلن اولوردە انکر حس وارسە مطلق بنم بو دیقەدە دویدیم
 شیشی دویارلر . کوکسە صوغوق ، ایصلاق بر طوبراق قوقوسی دولدی .
 زەینی بابانک صندوقەسی پوشیدە برینە یشیل بویالی بر جینقو ایلە
 اورتولسندی . صوکرادن خدیجە خانمک آکلادیغە کورە بوتون
 عمرینی قناعت وسفالت ایچندە کچیرەن زەینی بابا اولەدکن صوکرەدە

سوسلی پوشیده لر ایسته مه مش . . . هدیه ایدیلان اورتولر بر هفته
دایا تها یور ، یارچه یارچه جور و یوب قوپور مش . . .

اختیار قادین خفیف فیصیلتر له دعا لر اوقوبه رق اولیا تک باشنده کی
قندیله یاغ قوبدی ، صو کرا بکا دوندی :

« کویده بریسی اوله جکی وقت عزرائیل علیه السلام اوله زهینی
بابابه مسافر اولور ، او وقت یواش یواش کندی کنده سوز . . . شمدی
قیزم زهینی بابادن ایسته یه جکی ایسته . . . »

دیزلرم کسلیور ، ایاقده طور منه طاقم قابا یوردی . آتشلر ایچنده
یانان آلتی زهینی بابانک سرین پوشیده سته دایدم . دودا قلمدن
زیاده یارالی کوکله سنویر کی یاواش یاواش : « زهینی باباجم ، دیدم ،
بن کوچوک ، جاهل بر چالی قوشندن باشقه برشی دکم . . . سکا ناصل
یاوازمق لازم کلدیکنی یلمیورم . . . قسوریمه باقه . . . سنک خوشکه
کیده جک شلردن هیچ بری بکا او کر تدیلر . . . ایشیتدم که سن
یدی سته کونش کورمه دن بوراده چله دولور مشک . . . صاقین
سنده انسانلرک ظالمکندن ، وفاسزلندن قاتچش اولما یاسک .
باباجم سندن بویوک برشی ایسته جکم . . . بو یدی سته ایچنده الیه
کونشلرک ، روزکارلرک حسرتی چکدیگک زمانلر اولمشدر . . . سنی
او دقیقه لرک آجیسه تحمل ایتدیرن ملکانه صبر کدن بکده ویر . . .
ایکله مه دن ، صیر لامادن چله می دولدور ایم . »

اودامده یالکزم : خدیجه خاتم ایرکندن بی براقدی . مکتبک
آلت قاتنده کی بودروم کی ایزبه اوداسنه چکیلدی . . . اوراده کیجه
یاریسنه قدر عبادت ایدر ، تسبیح جکر مش . . . ابکی ساعتدن بری
قندیگک ایشیغده بو سطرلری یازیورم ، طیشاردن اوزاق بر صوصی

کلیور . آراسیره یوکسک طاوانده طیقیرتیلر اولوبور ، ا کسه مده
خفیف بر اوشومه حسی ایله قولاق و بریورم . او وقت خراب نلک
ایچینده دها باشقه سسلر دویمغه باشلایورم . مردیوهن تختهلری
غیجیردیور ، صوفه ده انسانلر فیصیلدا شیر کبی کیزلی سسلر اوایور .
جالی قوشی هایدی یات آرتق ... کیجه نك ایچنده کیزلی کیزلی
سویله شن بو سسلردن قورقا ... اونلر نه قدر ظالم اولسه « منکشه
کوزلی صاری چیچکلرینه » یتم تیزه قیزلرینک فقیرلکنی سویله یین
دوداقلر قدر سکا قاتلق ایده من .

۱۲ کانون نانی (زمنیلر)

بوصباح حساب ایتدم . بن زه ییلره کله لی یکریمی بش کون اولمش ...
بو یکریمی بش کون بکا یکریمی بش سنه کبی اوزون کلیور . شیمدی یه قدر
دفتریمه برشی یازمق ایسته مدم دها آجیقه سی بوندن قورقدم . ایلک
کونلرک خیر چین امیدسزلکی ایچینده کیم ییلر نه آجی شیرلر سویله جکدم .
حالبو که آرتق بوکاده آلیشمغه باشلادم . سور آله کسینک بر سوزی
واردر که هیچ دیلندن دوشمزدی : « قیزلرم امیدسز خسته لقلرک ،
مقدر فلاکتلرک صوک بر علاجی واردر . فراغت و تحمل ...
انلرده بر کیزلی شفقت و مرحت وار کیدر ... شکایت اتمه ییلره ،
کندییلرینی کولریوزله قارشیلایانلره قارش دها آ ز ظالم اولورلر . »
جالی قوشی اختیار معلمه سنک بوسوزلرینه باشی صبرلرک ایچینه
صافلایه رق کولردی . حیات اونلرده کی حزین حقیقی بیچاره یه اوپله
نجر به لرله کوستردی که ...

بو یکریمی بش کونک ایچنده اوپله ساعتلم اولیوردی که بو کالیوردم ،
« آرتق دها فضله تحمل ایده میه جکم » دییوردم . ایشته او وقت سور

آله کسینک بو سوزلری امدادینه بئیشیوردی . ایچم قان آغلارکن کولنکه
تورکی سولنکه ، ایصلق چالنه باشلابوردم . اوقدرکه نهایت زوالی
کوکلم بو نشهنک یالانسه اینانیور ، صویه دوشمش اولو چیچکلر کی
تیزیه تیزیه آچیلیوردی .

صوکره یاشایان شیرده برتسلای آرامنه باشلادم . آله کچر دیکم بر
یاغای یانغمه ، دوداقلریمه سوریور ، باغچده بولدیغ خسته کدی
یاوروسنی بوسه لرمله ایصیتیوردم . ده اولمازسه کندی کندمه :
«فریده دلیکه لزوم یوق چوجوغم ... برآز غیرت ... بیلورسک که آلی
اولدورمک ایچون کولر یوزدن ، جنارتن باشقه سلاح یوق ، دیوردم .
بو زوالی نشهنک عمرسز ، اوچوچی برشی . اولدیغنی بیلوردم .
فقط اولسون ...

نچره لر قاپالی بر محزنه صیرمش بر ایشیق پارچه سی ، خراب بر
دیوارک طاشلرنده آچلمش صیقه بر چیچک اونلر ایچون بویوکشی
دکل .. بو شبهه سز ... فقط کوچوک بر تسلی ده می ویرمیور ؟
بر کون برجهه کونی ... مکتب یوق ... بر قاج کوندن بری
یاغان یاغورلر بو صباح دوردی ... صوک بهار طیشارده صوک روداع
شئلکی یاییور ، اوزاقلرده کی صیره داغلر ، سازلقده کی صولر کونشه
قارشلی کولومسه یور ... سرویلرده ، سیاه مزار طاشلرنده بیله کیزلی
بر کوکل سونجی کی ... قلیمی درین درین یوقلابوردم ... کوریوردم که
آلشمنه ، حتی بو قارا کلک وجان صیقیتینی مملکتی بر آزده سومکه
باشلامشم ..

کلدیکمک ایرتسی کونی درسه باشلادم . بو ایلک کون خیاتمک
اک اونودولماز زخاطره سی کی یاشایمحق ... صاحبین ایرکندق آشایغی

ايتمىشدم . معارف مديرينك « بويوك فدا كارلقلارله تيجيديد و احيا ايتديكى ، درسخانهنى شيمىدى دها انى كوره بيلوردىم . بوراسى اسكى بر آخىردى . يالكز زمينه تخته دوشه تمشلىر ، نجره لىرى كنىشه تەرك جام چرچيوه طاقدىر مشلردى .

اوجاق باجالرىنك ايچى سيم سياه كوردون قابلامەلرك اوستىدە ترس طاقدىش بر خرىطه ايله برأسكهت لوحەسى ، برچفتاك و بزيلان رسمى صارقىوردى . درسخانهك سوقاق طرفندەكى ديوارىنك دىيىندە آخىردن قاله برحيوان يىلكى واردى كه بوزمنه لژوم كورمە مشلر ، اوسته قوجامان برتخته ياباق طاقدىرق برتوع دولاب حاله كىرە مشلردى . چوجوقلر يىلكىرى ، كىتابلىرى ، مەكتەب ايچون قىلردن كىتەردكلىرى چالى اودوتتى بورايە صاقلایورلر مش ...

خديجه خانم بونك باشقە بر وظيفەسى اولديغى دە سورىلەدى . داياقىلە اوصلا تىمايان يارامازلىرى بونك ايچىنە حبس ايدەرك آدم ايدىر مش ... مختارك وهى اسمنده بر كوچوك اوغلى وار مش كه هان بوتون زمانى بوسنديكك ايچىندە كچىر مش ... بر يارامازلق ايتديكى وقت هيچ صورمەدن اونك ايچىنە كىر ، « ناپوتەكى جنازه كى ، صيرت اوستى ياتار مش .. »

بن حيرتە « مختار افندى بوكا برشى دىيورمى ؟ » دىيە سوردم . خديجه خانم باشقى ساللادى : « مختارنك ممنون اولدى . » تەدەن غفلەكە كەلدى خديجه خانم : « آفرىن سكا . . . بزم اوده بر دولاب وار . . . انشا الله خىزىرى بن دە اونك ايچىنە قايتەيم » دىدى .

« يا ! ! ؟ مەكتىدە ارلك چوجوق دە وارمى ؟ »
 — « ئە ! ئەك توك وار . . . اوج دانەنى دوت دانەنى تە ؟ اما اونلرى غىرى ارلك مەكتىدە كوندىرر . »

— نەدن ؟

— صیقتی اولور قیزم . اونلر وارکن باش اورتوسیه درس اوقومق لازم ..

خدیجه خانم بر آز دوردی ، دینک آلتند بر تیی واردی که سولنکه چکینوردی . نهایت جسارت ایدی : — شیمدی غیری هیچ جائز اولماز .

— نیچون ؟

— سن بک کنجسک ده کناه اولور ؟

— بکی بوسزک ارکک طلبه کنز قوخامان آدمیزی ؟

— نه ! اون اون بر یاشنده اولانلری ده وار .. نده اولسه ارکک ..

استانبولده بر خروسدن قاجان بر قادین تعیری واردر ... بو خدیجه

خانم اوناردن بری اوله جقدی . جواب بر مرکه لروم کورمیه رک باشمی چوردم ...

بویوک فداکارلقلره تأمین ایدیلن لوازمذن ، بر مهم قسمی ده

بشن دانه اسکی بیجم بطلال مکتب صیره سی ایدی . فقط تحفی شوکه درسخانه نیک بر گوشه سه آتیور مشلردی .

— بونلری نیچون بویله یاپدیکنز خدیجه خانم ؟ دیدم .

— اسکی خوجا خانم یاپدی قیزم ، چوجوقلر بونک اوستندم .

راحت اوطور ایمازلر ... بویله یرده آدمک ذهته درس گیرمی ؟ خوجا

خانم مقش فلان کلیر دییه بوسبوتون آتمده قورقدی . چوجوقلر

مکتبه کلدیکی وقت اورایه اوطور تیرز ... صوکره درس اوقویه .

جقلمی زمان شوراده کی حاصیرک اوسته ایندیر برز .

اختیار قادیته بکا یاردیم ایتمه سی سولیه رک صیره لری تنظیم

ایتمکه ، تیزله مکه ، باشلادم . چهره سندن غمون اولمادیغی بللیدی .
فقط اعتراضه جسارت ایده میوردی .

أسکی معلمه لر زواللی قادیمجیزه موقعی اوکرئش اولاجقلردی .
بن آلرم توز طوپراق ایچنده بوایشلری بیترکن طلبه لرمده برر برر
شوگون ایتمکه باشلامشلردی . زواللیلرک قیافتلری اوپله سفیل ،
دوشکوندی که .. همان هیچ بریسنده چوراب ، پوپین یوندی . باشلری .

طلبه لر - شوگون ایتمه ده باشلادی .

أسکی بز پارچه لرله صیم ضیق قونداقلانئش ، چیللاق آیاقلرنده کی
نالیلری طاشلارک اوستنده شیقیردانه شیقیردانه کلیورلردی . قابوده
کورون هرکی قیز چوجوغنی آریجه نطاعیرمق میجوریتنده قالوردیم .
چونکه بی کوروغجه اوتانیورلر ، وحشی طورلرله قایتک آرقه سنه
صاقلانیورلردی . اوقدرکه بیضیلرینی بیلکلرندن طونه رق زورله
ایجری سوقق لازم کلیوردی .

یانه کلدکلری . وقت کوزلرینی صیم ضیق یومهرق اوپله بر آلد

اوپوشلری واردی که کوله‌نک ایچون کندیمی زور ضبط ایدیوردم.
 هر بوسه کولونج بر آهنگله شاقلا بوره، ائلك اوزرنده خفیف بر ایضالاق
 بر اقیوردی. هر بوسه براق کله ایله کولکلی ائلق ایسته یوردم. فقط
 اونلر یمنک اولدینی قدر طاتلی، مشق بر سله سور دیم سؤالری
 - انسانی عادتاً محجوب ایده جک قدر غنادجی بر سکوت ایله - جوابلر
 بر اقیورلر، یالکیز اسملری سوله به ییلورلردی. « زهرا .. عایشه ..
 زهرا ... زهرا ... عایشه ... »

آمان یاربی بو کویده نه قدر جوق عایشه وزهرا واردی ... او قدر
 محزون اولماه رغبا عقله یحجب تحف، دلی دلی شیر کلور، بی
 کولدر ییوردی: مثلا بر مفتش کلسنه مکینه کی طلبه لریمی او کرنگ
 ایسته نه قولای جواب وره جکدم ... بالقرض دیدی عایشه ایله اون
 ایکی زهرا وار، دیوب ایشک ایچندن چقه جکدم. سوکره قولایق
 اولسون دینه عایشه لر دوسه خانه نك بر طرفه. زهرا لر اونه کی
 طرفه او طرفه حق، باغچه ده طوب اوستانیرکن - چونکه نفسلرده
 محقق اولری اکلندیره جکدم - عایشه لر بو یانه زهرا لر شو یانه دینه
 آیرمق ممکن اولاجقدی.

کندی طوته میهرق کیزی کیزی ا کله تنکه باشلامشدم. یکی کلن
 قیز جو جوقلرینک اسملری « قیزم - سن زهرا میسک یوقسه عایشه می »
 دینه سور ییوردم.

یوموق یوزلو کوچوک بر قیزه یستدن جیسور چقدی قارا کوزلری
 یوزیه قالدیره رق! « سن بیلورسک نیم آدمی؟ » دینه حیرت ایتدی.
 « طلبه لریمی بر بر صیرالره او طرفه ییور، یارلری بلله ملرینی تنیه
 ایدیوردم. ذواللیلک حالی کوروله جک شسیدی - بر ذولو صیرالره
 برلشمه سینی بجه میورلر، آغاچ دالی، آصنه چارداغی اوسته ییقمش

کچی راحتسز اولویورلردی . یانلرندن آیریلدیغ زمان کوز اوچله بکا
باقورلر ، کبرلی باقارلری قابوغنه چکین قاپلومنه لر کچی یاواش یاواش
طوبالایورلردی .

برشی پک غریبه کیشدی . اوتانه صقیله یانمه کلن ، کوبلی کلیبی
کچی بیک نازله برسنوز سوبله یین بوچونچقلر کتابلری آجار آهاز دیک
برسسه باغیره باغیره اوقومنه باشلایورلردی . صنف غلبه قلاشدیجه
کورولتو آرتمه ، بی آیدن آبی به سرسمله تمکه باشلامشدی .

خدیجه خانمه : «هر زمان بویه کورولتو ایچنده می جالیشیر سکز؟»
«یوکا تحمل ایدلر» دیدم . او بر از حیرتله یوزمه باقدی : — البته
قیزم . مکتب بو . بالعه وورمندن آچاچ یوشولورمی ؟ نه قدر سس
چقاریرلرسه او قدر درس ذهنلرینه یر ایدر . دیه جواب ویردی .
«درسخانه هان هان دولمشدی . مکتبک یکانه کوزل ویکی بر
اشیایی اولان معلمه کرسیسه قوتله المی ووردم . سوز سوبله جک
کورولتوسز جالیشمه لرینی تنیه ایدم جکدم . فقط بو کورولتوی
مراق ایدوب باشنی قالدیران بیله اولمادی ، حتی طاشلانمش بر آری
قووانی کچی بالعکس اوغولتو آرتدی . «اعوذ بالله الحمدلله ... ایچ
حوز خطی» اونلری یوله کتیرمک ایچون جوق ضیقتی چکه جکدم .
«فقط یوکا موفق اولاجقمندن آمیدم» .

خدیجه خانمه — بو کون سن ینه بیلدیکک کچی اوتوت خدیجه
خانم ... بن صنف بر آرتظامه سوقادن درسه باشلایامایه جقم دیدم .
«اختیار قادین شنبه لی بر نظرله بکا باقدی : — بز نه کورد کسه
اونی اوقوتیورز قیزم . سزک بیلدیکلریکیزی بیلنه یز نه یاالم . دیدی .
«تذیک ایستدیکنی سوکرادن آکلادم . قادیخچر کندینی امتحانه
یچکذیکمی طن ایشش ... ایکی یوز اللی غروش آیلغنی غیب ایتمکدن

او قدر قورقور که ... هوانک صوغوق و یاغورلی اولماسنر غما
قیزلردن بر قاچنک باشلی صیم صیق قابلی اولدنی حالده مکتبه
کلشردی . اختیار آرقداشمه بونلرک نیچون بویله یابدقلمی صوردن .
او همان هر سؤالم کی بوکاده حیرتله جواب ویردی :
— السی قیزم .. بونلر یقشمش قیزلر . سوقاقده باش آجیق
کزهم جک دکلمریا ...

آمان یاری بواو تراون برر یاشنده کی صولوحان کی صولوق ، رنکسر
چوجوقلمی یقشمش قیز ؟ . بن حقیقه آجوق تحف بر یره دوشدم .
مع مافیه بر درجهیه قدرده ممنون اولدم اونلره یقشمش قیز دینه نلر
الته بکا یاشلی باشلی قادین کوزیله یاقه جقلمر ، کیمه آرتق چوجوق
دیهه آکلهمیه جک . الک کیسج مکتبه کلنلر ارکک چوجوقلردی .
بودلینالیلر بویوک آدم کی اوایشی کوزورلر ، قوبودن صو چکرلر ،
اینک صاغلر ، اودون طاشیرلرمن ..

خدیجه خانم اونلره بر آز طیشاریده دورمالیری سوبلیدی ، صوکر
دونه رک محجوب محجوب :

— غالباً باش اورتوکی اونوتمشک قیزم ، دیدی ..

— بوکا لزوم وارمی ؟

— نه حقیقه سی آرانیرسه وار ... بن قاریشام یا ... باش آجیق

درس اوقوتمق کنه اولمازمی ؟

« بیلیمورم » دیمکه اوتاندم ، خدیجه قیزاردرق « کلیر کن باش
اورتوسی آلماسنی اونوتمده .. » دیهه یالان سوبلدم .

خدیجه خانم « پکی قیزم بن سکا بر تمیز تولیند ویریم » دیدی .
اوداسنده آجیلوب قاپانیر کن چنغیر چنغیر اوتن چنغیر اقلی بر صدیقندن
یشیل بر یمنی چیقاردی .. باشه کلن چکیله جک . نه چاره .. یمنی

صاچلارمك اوستنه آتدم ، ايكي اوجنى استانبول سوقاقلارنده قال باقان
چنكاه قيزلرى كي چكهمك آلتدن ايليشديردم . پنجره لر دن برينك
قابلى كينكي ، او كنده كي جامى صولوق بر اندام ايناسنه بكنزه تمشدى .
بللى ايتمه دن پنجره نك او كنه كچدم . كنديمي سير اينمكه باشلادم . بن
مكئنب خوجاسى اولدقنن صوكره كنديمه بر قيافت دوشونمشم .
فكرمه كوره بر معلمه وظيفه باشنده باشقه قادينلر كي كينه مزدى .
ايجاد ايتديكم شى جوق ساده ايدى . « سياه بارلاق ساهه ندن كينش
ساده بر كوملك كه دير قاپاقلرنى راز كچه چك ... بلده سياه قايشدن
بر كمر ، كمر ك آلتنده منديل وقارنه ايجون ايكي كوچوك جيب ،
يالكرز بو سياهلقلرى . بر آزاچق ايجون بياض كنه ندن كينش رياقه ..
بن اوزون صاحى هيچ سوم .. فقط خوجا اولدقنن صوكره
باشمى بويله بر اقامازدم . بر آيدن برى صاچلارمى اوزا تيوردم ، فقط
اونلر حالا اوموزلر مه اينه مه شاردى .

ايلك درس ايجون بويله كينش ، صاچلارم عكسليك ايدوب آلتنه
دوشمه سين ديه صيقى صيقى به فيرجالامشدم . بارلاق سياه كومله كك
آلاويه رز قيصه صاچلارمك اوستنده بو يشل تولند او قدر تحف
دور تيوردى كه كوله مك ايجون كنديمي زور ضبط ايدى يوردم .

ديقانلى طلبه لرمى تقديم ايديم : اولافاره كي صديقده وقت
كچيرن كوچوك وهى .. حقيقه اكلنجه لى بر فندق سيجانى .. قارا
شيطان كوزلرى ، كوچوك حيله لى يوزى ، سيورى چكسه سيله مكئنبك
اك ذكى جهره سى .. طوپاچ كي بو وارلاق ، آق كوزلى ، بارلاق ديشلى ،
قيرمرى دوداقل قوزغونى سياه بر عرب ... جعفر آغا .. (ساده جه
جعفر ديه نره مكئنبده جواب ويرمه مككه اكتفا ايدر ، فقط سوقاقدم

طاش آتارمش . اون یاشنده قدید چیچک بوزوغی، سوز کون کیرلی
چهره لی ، چوروك دیشلی برچوجوق : عاشور .. نهایت صفتك ال
مهم سیاسی : حافظ نوری .. حافظ نوری اون بر یاشنده ایتس ..
فقط یوزی یتس یاشنده کی بوروشوق چکسك آلتنده قاباش
بر صیراجه یاراسی که دال کی قورو بویتك چاربیق قالماسه سستب
اولس .. کیریگز باتلاق کوزلر ، بیاض صاریفك آلتنده یومورطه
ییمینده بر قاقا خلاصه پارا ایله کوستریله چك بر مخلوق ..

خدیجه خانم او صبح تازه تازه مزارلفدن کیلمش اوزون
دکنکاری یانه یرلشیدر دکن صوکرار برر چوجوقلری یانه
چاغیرمنه ، درس لرخی اوقوتنه باشلادی . او درس وبررکن اوتوده
قیامت قویوردی .

« سور آله کسی ، بعضاً صنفده بزم کورولتومزدن یزاراولور ،
موم کی صاری پارملرخی بر برینه بکیردك ، براق ماوی کوزلرخی
بر مریم رسمی صفوتیه کوك یوزینه قالدیره دق : « بن سزك آرا کزده
بر « قالور » اشکنجه سی چکیورم » دیردی . صنفده کی بوتون
کورولتیلرک ، یارامازلرک آله باشیسی اولان چالی قوشی سکایت دکلرخی
اولله بر چیکدی که ..

بوسرم ایدیمی کورولتوك اوکنی آلتی ، طلبه لریمی سسر
چالیشمنه ، درس خانه ویریلن درسی هب بردن دیکله مک آیشدیرمق
ایچون ایکی هفته اغراشدم . نه ایسه امکم بوشه کیتدی . ایلك کونلرده
بوتون غیرته رغما چوجوقلره باشه چیقماوردم . خدیجه خانم
صنفده ییلان کی ایصلیق چالان تازه دکنکلرنن صوکرانیم سسم
اونلره سینك وریلتیسی کی کلیوردی . بعض یانمه یتور . کل خدیجه

خانم ، دینه دیشاری به باغیر بیوردم . اونك كوپه پنهرك هوالرده
 اوچان بر جادی قاریسی کی الذمه کی دکنکه درسخانه به کیرمه سی بکا
 خیلی یاردم ایدیوردی . نهایت بو کورولتونی یواش یواش سوندورمه
 موفق اولدم .. شیمدی صفت دهاها ساکن .. چوجوقلر ، یواش یواش سوز
 آکلامغه باشلیورلر ، حتی اونلر نه قدار باغیر لرلرسه درسك او قدار
 ذهنلرینه یر ایده جکنه اینانان خدیجه خانم بیله نمون .. ایکیده برده
 « های الله راضی اولسون قیزم .. قافام دیکلندی » دییور . فقط نیم
 ایستدیکم ساده بو دکلدی . اونلره بر آز حیات ونشئده ویرمك
 ایستیوردم .. ایشته بو بر درلو قابل اولیور ..

بو کونك اولری ، سوقاقلری ، قبرستانلری کی چوجوقلرینك
 کوکلرلندهده سیاه بر نشه سزك وار .. رنکسز دوداقلری کولمك
 نه اولدیغنی بیامیور ، دورغون کوزلری آغیر ملال ایچنده اولومی
 دوشونیور کی .. بن بیله یواش یواش اونلره بکزه مکه باشلامیورمی ؟
 اسکیدن اولومی بن باشقه درلو دوشونیوردم . انسان الی سته ،
 یوز سته ، خلاصه ایستدیک قدر ، یورغونلقدن یتاب دوشونجه به قدر
 کزر ، اکلنیر ، یورولور . صوکره کوزلری طاتلی براوقو احتیاجیه
 مخورلاشمغه باشلار ، او وقت بیاض تمیز بریاناغه اوزانیر ، یکی باشلایان
 اویقولرک خفیف سرخوشلغی ایچنده کولومسه به کولومسه به سونوب
 کیدر . کونته قرشی پارلایان بیاض مرمرلر اوستنده قوجاق قوجاق
 چیچکلر .. او مرمرلرده کی کوچوک یالاقلردن صواجمکه گلشن برقاچ
 قوش .. ایشته اولوم دینجه نیم کوزمده بیله سوعلی ، نمان همان نشه لی
 بر خیال اویانیردی .. شیمدی اونك آچی لذتی طوبراق ، عود آغاجی
 و سروی قوقولری ایچنده ، دیمله ظادیور ، جکرلرمله قوقلایورم .

چو جوقلرک بو قدر آغیر ونشئسنز اولالریته خوجا خام ده خلی
یاردیم ایتش .. بو قادینجیز معلمه نك وظیفه سنی کؤکلرده دنیا املنی
سوندورمک دییه اوکره تمش .. هر فرصته بو چو جوقلری اولومله
یوز یوزه کتیریور .. دیوارده کی بر قاچ علوم طبعیه لوحه سنی
بو مقصدله کوندلش صایور .

مثلا « بو دنیا فائیدر کیمسه یه قالماز » قیلندن قورقونج بر الهی
اوقوندقدن صوکره اسکله ت لوحه سنی اورنایه قویویور . « اتلر بویله
چوری یه جک » کیکلر عینی بویله بارچالاناجق .. « دییه اولومک
دهشتنی ، قبر عذابلرینی آکلانغه باشلا یور . « مع ماقیه خدیجه خام
هر لوحه یی بویله ترس آکلایور و آکلایور . مثلا چیقتلک رسمی
کوستیریکن « الله بو قویونلری قوللرم یه سینده بکا عبادت ایتسین
دییه یاراتدی . قویونلری زینتله تیور زاما الله بورجمزی اودیور می زه
یارین آخرتده نه جواب ویره جکنز) دییه یینه اولوم یخنه کپیور ...
ییلان رسمی ایسه شاهمران دییه طانمش ... خسته اولان کوبیلیرک
اسمی ییلانک قارننه یازمق صورتیه اونلرک تدابیرده جالیشیور)
اوت بو نشئسنز چو جوقلری بریارچه جانلاندیرمق ، اکلندیرمک
ایچون نلر یایمیورم . فقط امکلرم هپ بوشه کیدیور . صیق صیق
باغچه یه چیغاریورم ؛ مراقلی اکلنجه لی اوبونلر اوکره تمک ایستیورم .
بردرلو بونلردن خوشلانما یورلر . او وقت چاره سز کندی حاللریته
براقیورم ، بو محنت کورمش یاشلی انسانلر بکزمین بورغون چهره لی ،
سونوک کوزلی قیز چو جوقلرینک اک بویوک اکلنجه لری باغچه نك
پر کوشه سینه طویلانوب اولوم ، تابوت ، تهنشیر ، زبانی ، مزار کی
قورقونج کله لرله دولو اتلر اوقومق .. هله بر دانه سی وار که تو بیلریمی
اور برتیور ، اونلر هپ بر آغزندن :

« حرامیلر کبی صویارلر سنی

بر قورو تابوته قویارلر سنی »

دیهه باغیشیرکن کوزومک اوکندن طاقم طاقم جنازه آلایلری

چکیورد ...

الکسودکلری اکلنجه لردن بری ده جنازه اویونی .. اکثر یا اوکله

تشفند اوینادکلری بو اویون بر تیازو پیه سی کبی ... بونک باشلیجه

آقورلری حافظ نوری ایله جعفر آغا ... جعفر آغا خسته لانیور ،

قیز جوجوقلری اطرافنه طویلانهرق قرآن اوقیورلر ، آغز لری نه زمزم

ویر یورلر . کوجوک عرب روح تسلیم ایدنجه قیزلر فریاد ایدره رک

چکه سنی باغلا یورلر صوکره جعفر آغایی نه نه شیرده یقایورلر . قیزلرک

فیرق بر قاپی یی یئیل باش اورتولرله سوسله ره رک وجوده کتیردکلری

تابوتک صاحبی تابوندن فرقی یوق ... حافظ نورینک دیک ، مشوم

بر سسله جنازه نمازی قیلدیریشی ، « یا جعفر ابن زهرا ! » دیسه

تلقین ویریشی کیجه رؤیا لریمه کیریور . دیدیکم کبی بو ملک تنک

هواسنده انسان اولومی عادتاً قوقلار .. هله کیجه لر ، او هر ساعتی

یتیمه جک کبی سورونه سورونه کچن کیجه لر .. اونلرک و هم لری نه

قورقورلری نه قتلانق دها مشکل ...

بر کیجه صحرانک ایچنده چقاللر اولومنه باشلادی . فنا حالده

اورکدم . نه اولورسه اولسون خدیجه خانک اوداسنه اینک ایستدم .

فقط اونک بودرومه بکزمین قارا کلک اوداسنده کوردیکم منظره بکا

چقاللرک سسندن بیک قات دها قورقونج کلدی . اختیار فادین باشدن

باشه یاضلره بورونمش ، کندندن کچمش کبی بوغوق بوغوق بر شیلر

میرلدهرق آسما تسیجی چکیوردی .

. . . . .

بوراده سومکه باشلادیئم اوج شی وار . . . بریسی پنجره ملک
اوکنده کیجه کوندوزدورمان آقان بر چشمه که کیمسه سز کیجه لرم
ایچون اک درین بر تسلی اولویور . . . اوته کیلرده طلبه لرم دن ایکی
چوجوق . . . بریسی کوچوک وهی، خدیجه خانم زماننده عمرینی . .
کوئی صندیگ ایچنده صیرت اوستی جزاچکمکه کچین آقاجان . . .
بن بو یارامازه ایدن ایی به عبای یاقدم . . . بوراده کی چوجوقلرک
هیچ بریسنه بکزمه یور ، « ک » لری « ج » تلفظ ایدرک اویله
سریست ، شن بر قونوشاسی وار که . .
وهی برکون باغچه ده کوچوک بارلاق کوزلرینی سوزه سوزه
یوزیه باقیوردی .

— نه باقیورسک وهی ؟ دیدم .

هیچ صیقیلما دن سن کوزل قیزمشک به . . . بنم آقامه وارسه که، دیدی.
وهینک هر حالی ایی خوش اما بر درلو کندیمی اوکا صایدیرا
مایوره . . . اوقدرکه آزارلادیئم ، یاواشیجه اینجه قولاغنی چکدیکم
زمان بیلکه بکا اهمیت ویرمیور . مع مافیه بلکه ده اصل بونک ایچون
اونی یوقدر سوییورم .

« مان قاشاریمی چاندیم : « انسان خوجاسنه بویله شی سویلرمی ؟
ایشیدیرلرسه سنک اغزینی پیرتارلر » دیدم .
وهی بنم صافدلکمکه اکلنه کچی : « یاغمای وار ؟ باشقه سته
سویلریم » دیدی .

آمان یاری بو چوجوق نه لر بیلوردی . عینی فتورسزلقله دوام
ایتدی : — سکا استانیولی ینکه دیرم به . . . کستانه کتیر یوبریرم . . .
آغام بویتنه آتونلر طاقیوریر ،
— سنک ینکه یوقی ؟

— وار اما اوقارا قیز ... اوئی ده چوبان حسنه ویربرز ...

— سنك آغال نه ایش کورور ؟

— جاندارمه .

— جاندارمه نه یاپار ؟

وهی دوشونه دوشونه باشنی قاشیدی ، صو کره - جاوورلری
چهره ، دیدی . وهینك خوشمه کیدن برحالی ده کبر وغاندیدر ...
اوقوجامان برآدام کبی کبرلی وغاندجیدر . درسده یاکلشنی چیتاردیغم
وقت هم اوتانیر ، هم قیزاریر ... بر درلو یاکلشنی دوزلتیز ... دها
اوسته واریرسم عصیان ایدر ، استخفاف ایله یوزومه باقهرق : دسن
قاری قسمینك ... عقلک ایرمز به « دیبه قافا طوتار .

ایکنجی سودیکم کیسه سز کوچوک برقیز ...

کلدیکمك غالباً باشنجی صباحیدی . صیره لره کوز کتردیررکن
بردن بره قلم طاتلی برهیجان ایله دولدی . آرقه صیره نك الک اوجنده
بیاض دینه جك قدر اوجوق صاری صاجلی ، دوزو بیاض نلی ،
ملك کبی کوزل بر قیز جوجوغی ایخی کبی بیاض دیشلرله بکا
کولوبوردی . بوجوجوق کیمدی ، زه دن چیمشیدی ؟

الله اشارت ایشدم : « یانمه کل باقیم کوچوک » دیدم . برقوش
خفیف لکیه یزندن آتلادی بنم مکشیده یایدیغم کبی صبحرایه صیجرایه
یانمه کلدی . بو کوزل کوچوک قیز جوق فقیر بر شینه بکزیبوردی .
آیاقلری جیپلاق صاری صاجلری بریشان ایدی . آرتسته کی صولوق
باصمه انتارینك یرتیقلرندن بیاض ، نازک تی کورونیوردی . مینی
مینی آللرینی طوندیم : « باق یوزومه باقیم کوچوکم ، دیدم . باشنی قالدیردی ،
قیورجق کیرپیکلرینك ایچنده ایکی لاجورد کوز کولومسیدی .

زه ییلرده چکدیکم اضطراب نی آغلامنه موفوق اولاماشدی .

فقط بو یاری جیپلاق قیز چوجو غنك كوزل كوزلری ، كوچوك پنبه
 آغزىنىڭ ايجىده ايكي انجى ديزى كى كولن ديشلى او آندە كندىمى
 طوتمايدىم ، بى ھونكور ھونكور آغلانە جقدى . خفيفه چكسى
 اوقشادم ، بتون قىزلره صورديغ كى . سىڭ آدك زھراى ، كوچوك ،
 يوقسە عايشىمى . ديدىم . اوتىز بر استانبول تلفظى ، اينالىمايە حق
 قدر طاتلى برسسلە : - بىم آدم مونسە ، خوجا خانم ، ديدى .

— سىن بومكتيدەمى اوقيورسك قىزم ؟

— اوت خوجا خانم ..

— نىچون قاچ كوندركلەك ؟

— آيام كوندرمىدى خوجا خانم ... ايشىمىز واردى (آبالايە

آبا ديوردى) آرتق كليرم انشاالله ...

— سىڭ آسەك يوقمى ؟

— آيام وار خوجا خانم ...

— آسەك نە اولدى .

كوچوك كوزلرى او كىنە ايتدېرەك صوصدى . بىكا اولەكلدى كە
 ايتەمدن بوجوجوق قىلەندە كىزلى بىرايە دوقوندىم . دھا زىادە اصرار
 ايتەپەرك باشقا شىي موردىم :

— درن آقشام اوستى توركى سوبلەين سىمىڭ مونسە ؟

بركون اول جوار باغچەلردن بىرندە انجە برچوجوق سىنىڭ توركى
 سوبلەيكىنى ايشىتمىشدىم . بوسس اولەطاتلى ، بورادە ايشىتدىكىم سىلردن
 اوقدر باشقە ايدى كە باشى نىجرەيە دايالەرق كوزلرىمى قاباش ، بر
 قاچ دىققە كندىمى باشقە بىلردە ، او اسمى آككى ايتستەمدىكىم
 وفاسزلق ملىكتەندە صاعشدىم . اوتوركى سوبلەين مطلقا بو كوچوك
 قىز اولە جقدى .

مونسه اوتانه اوتانه باشنی ساللادی: «بندم خوجا خانم» دیدی.
چو جوغی برینه کوندرد کدن صو کرا درسه باشلادم. کتدمده
بر فوق العاده لك حس ایدیوردم.

بو. کوچوك قیز بكا ایلدی برك ایلک نهار کونشی کی تأثیر ایتشدی.
قارلر ایچنه کومولش قوش یووالرینه دوشن صاریشین برایشیق یارچه سی...
او یووانك صوغوق سیاه نشئه سزلکی ایچنده ، باشنی قانادرینك
آراسنه صاقلا بیره ق تیره بن خسته و کوسکون چالی قوشی یلواش یلواش
جانلانمغه ، اسکی شلکینی تکرار بولمغه باشلایوردی . وجودیمك
حرکتلرینه تحف بر اویناقلق ، سسمه سویله ییشمه حرارتلی بر آهنگ
کلایوردی .

آرا صیره باشمی اوندن طرفه چویریوردم . اوده بكا باقیوردی.
همده ایچنی کی دیشلرنده طاتلی بر کولومسه مه ، لاجورد کوزلرنده
دوداقلریمه سورونورچه سنه حس ایتدیکم درین بر محبتله ... آنه لك
حسینی بن عمرمده ایلک دفعه بو کون دویدم . یالکز یاشامغه مجبور
اولدیممه کوره باری بویله بر کوچوك قیزم اولسه دیدی . او وقت
یالکز لقمی هیچ دویمایه جقدم . یازیق بو بكا نصیب اولمایه جق ...

مونسه حقدنه خدیجه خانم دن بك آرزنی اوکره نه بیلیم ...
«آبام» دیدیکی اوکی آنه سی ایتمش . باباسی اختیار بر اورمان مأموری
ایتمش . ایکنجی قاریسنی بو کویدن آلدینی ایچون قاعد اولدقدن
صوکره ده بورایه باغلانوب قالش . قاریسنك باغچه سیله اوی ، کندیسك
بش اون غمروش قاعد معاشی سایه سند کیتوب کیدیورلر مش ... خدیجه
خانم دیدم که - آکلایشکه کوره عائله سنك حالی وقتی بك
فنا دکل . ایچون بو چوجوغه باقایورلر .

اخیار قادین قاشلارینی چاڭدی : - اوقدر باقدقیرینه شکر...
باشقەسی اولسه سوقاغه آتاردی .

— نیچون ؟

— بو قیزك آنەسی فنا قادین قیزم ... عقلمده قالمادی بشیریل
اولمی نه برجاندار ماملار میله قاچدی بو قیز جیزده پاك كوچو كدی ...
اوندن موكر ضابطده اونی بر اقوب باشقە مملكتە كیتمش ...
دلیقانلیار داغه قالدیر مشار .. کوتو اولدی کیتدی ...

— اولابیلر خدیجه خاتم اما بو معصومك نه قباحتی وار ؟
اخیار قادین او خوشین تعصیله باشی صالادی : - دها نه
یابیسنلر . اوله قادینك چوجوغه دیبا قوماشلری کیدیره جك
دکلریا دیدی .

مونه هر کون مکتبه کله میوردی صوردیغی وقت : « آتام
چاماشیر ییقاتدی . آتام تحنه سیلدردی ، آتام اودون طویلا میوردم ،
کی جوا بلز ویر میوردی .

بوچوجوغه آرقداشلری ابی بر کوزله باقاییورلردی . صنفده
اونی دایما کندیلرندن اوزاق طوئیورلر ، فرصت بولدقجه کیزی کیزی
جاتی باقارق آغلاییورلردی . بونده بر آز کندی قباحتمده اولدیغنی
آکلا میوردم . کوچولقیزه قارشى دویدیغی رقتی حجتی کیزله یه مەشدم .
صنفده اوکا شفقته معامله ایستدیکی ، باغچده یاعه آلهرق قونوشدیغی
کور دجکه فنا فنا باقیورلردی .

برکون مونه نك مکتب باغچە سنده اینجه سسیله آغلادیغنی ،
« نه یاییورم . سزه ... یایمایدك » دیبه یالواردیغنی ، دویدم . کیتدیغی
کوستمه دن نیجره دن باقدم . قیزلر چشمه دن آغزلرینه صودلور میورلر .
مونه بی قوواله یهرق بو صوی اوسته پوسکور میورلردی . چوجوق .

آغلايه آغلايه كوشه دن كوشه قاجيور ، كوچوك الليله يوزى
بوينى صاقلامنه چالشيوردى .

او آغبر طورلى ، دورغون كوزلى قيزلارالى كيكلرى قووالايان
او كوكلرىنه دونمشلردى . قاراباجا قىزلىك اوستنده سرت برچوبىكله
صيچراشييورلر ، لهش قارغالى كى وحشى چينقلار قوبارارق اطرافنده
دونيورلردى . كوچوك قىزى كاه كوشه لره صقيشيدارارق ، كاه
طور اقلره بووارلايه رق اووردلرني شيشيرمن صوبى يوزينه ، يىرتيق
انئاريسنك يارى آچيق راقدينى كوكنه بوسكورسيورلردى . عقل
باشمىدن كيتمشدى دلى كى اودامدن فيرلادم . اوبله قوشيوردم كه
صاغ آياغم مرديومك چوروك تخته لرندن برني كوچهرته رك ايچنه كچدى .

بن باغچه اينجه يه قدر ايش دكيشمشدى . مونب كندى كى
مىنى ميني فقط چتين بر حامى بولمشدى كوچوك وهى ... بودوقوز
باشنده ويارامازك قهرمانلغى اونوتامايه جف . وهى چشمه دن آقان
صولك راز اوتده وجوده كتيرديكى كوچوك چامورباناقلغه كيرمش
بر اوردك كى چيريشيور ، مونبه يه هجوم ايده تلى مدھش برچاموز
ياغمورينه طوتيورلدي . قوللرى ، آياقلىرى ، صاچلىرى ، يوزى چاموردن
سيم سياه كيلمشدى . ايجه سسى قىزلرك يايغارلرى ايچنده كسكىن بر
دودوك كى اوتويوردى :

« جلوروك قىزلرى ... براقك قىزى به . . . هپكيزى چه سهرم ،
قىزلر بو چامور ياغمورى قارشيشنده كرىله مكه مجبور اولديلر .

مونبه يى يارى بايغين بر حالده قوجاغمه آلدم ، اودامه كوتوردم .
بو كوزل كوچوك قىزى قوللرده صيقاركن دويدلغ شيلرى سويله مكه
اقتدارم بوق كوكلك تاديرلرندم كىزلى بر بىكار قاينايور كى كوكنه

صباح صبحاق بر شیر اینور، بوتون وجودی - کوزلیمی
ایصلا تان، قسمی کسن - ایللی باقیم بر لذت صابوردی
بن بوسر خوشلنی بر کره دها دویدم کی کلور... فقط عجبایرده؟
نه وقت؟... شیمدی بونلری بازار کن قلم دوریور، کوزلیمی اوزاقلره
دیگه رک دوشونیورم. اوت برده؟ نه وقت؟... بو هر حالده اسکی بر
رؤیاده اولمالی... چونکه بو اوزاق سلیک خیالده رؤیا کی عفلک
آلما جانی شیر وار... کندیمی هوالرک بوشانی ایچنده اوچار کی
کورورورم... اطرافنده سرت خیشلیتیرله یوزیمه، صاچلریمه سورورنه رک
آقان بر یاراق سلی وار عجبایرده؟ یوق یوق والاهی یالان...
بن عمرمه بویه بر شینی ایلک دفعه حس ایتدم...

طلبه لریمه اوکون بر آرزها امال ایدرک مونسه یله مشغول اولدم.
قیرطنه لرله اوزسنله نمش یورغون زانباقلره بکزه بن کوزل وجودی
نیاض دینه جک قدر آجیق صاری صاچلری تمیزلدم بیچاره هان اون
دقیقه قدر ایچین ایچین آغلامقده دوام ایددی. آه بو کوزیاشلری...
بکا اوله کلوردی که بولا جورد کوزلردن دوکولن دامالار اونک کوزل
کوچوک یوزنه دکل بنم کوکک ایچنه صیزیور... چو جوعک یاواش
یاواش امینتی قازانیوردم. بن اوکا اسکی انتاریلرمدن بری علی السجله
کوچولوب دیگر کن او بر کدی یاوروسی کی اشکریمه صوقولورور،
ایصلاق کوزلریله درین درین یوزیمه باقیوردی، وقتسز سخت چکمش
بوتون چوجوقلر کی مونسه دهه بر بویوک آدم حالی وار، بنم دها
بر ایکی آیدن بری آکلامغه باشلادیغ شیرلی اودها اول اوکرشم...
اودم آتاسنک هی ایشی او کورورمش... اوچ کوچوک قارده شنک
قهری هی اوچکرمش... بویه اولدنی حالده آبانی اونی هر زمانه

دو کرمنش .. بر هفته اول بانچه به بر قومشو اینکی کیرمنش ... مونسه
اونی قوغغه چالیشیر کن قاردهشی صالحه جاقدن دوشمنش ... آبامی
اونی پک چوق دو کد کدن صو کرا آخیره قاباش ... ایکی کون قورو
اکک قیریتسندن باشقه برشی و برمهمنش ..

مونسه بکا قیل دیشلری کی بیاض تنده مور چوروکلر ، سیاه
سیاه ایزلر کوستریوردی : بونلر هب او کوندن قاباش ...

تحمل ایدهمدم : « پکی مونسه ... باباک سکا آچپاورمی » دیدم ..
چوق چله کورمنش بوبوک برقادین کی محزون محزون کولومسهدی :
« اوده بکا آچور ... بنده اوکا آچورم اما ... المزده برشی یوق که »
دیدم . بوسوزلری سوبلر کن اوله بر کوکس کچیرمهسی ، ایکی آلی
آچهرق بو مینی مینی آوچلرده کچر چاردهسزلیکی اوله بر کوسترمهسی
واردی که بوره کیی آرستدی .

بیک اوینار کی سوه سوه ، سوبه سوبه اوغراشهرق مونسه یی
سوسلدم . کوچوک قیزه بر آل آناسی ایچنده کندیسکی کوستردیکم وقت
سویچندن قپ قیرمزی اولدی . قیرمزی بر قوردهله ایله ایکی یاندن
اورولش صاحبینه ، لاجورد یوکلیدن قیصه آنکلی انارینه ، اوزون
سیاه چورابلرینه بریابانچی سیر ایدر کی قورقه قورقه باقوردی .

صوکردهدن خبر الدیغمه کوره مونسه بک سوسی کونلرجه « زه ییلر »
کوبه دیدی قودی سرمایهسی اولش . بعضیلری نیم اییلکمدن
خوشلاش ... فقط بر چوق کیمده بمنون اولاش ... آنهسی
داغلرده کزن بریلان یاوروسنه بوقادار ایلیکی فضله کورمشلر ...
صوکره بوقدر سوسی کناه صایانلر ، چوجوغی آنه سنک کیتدیکی
قناوله دوغری بر تشویق عد ایدلرده اولش ...

مع ماقه زواللی مونسه قیرمزی قوردهله سندن ، قیصه آنکلی

لاجورد انتاریسندن سیاه چورابلرندن هوسنی آلامادی . اوکی
 آتشی کیم بیلیر نه دوشونه رک بو البسه لری صندیغه قالدیرمش ...
 چوجوق ایتیه سی کونی یته عینی یرتیک انتاری ایچنده مکتبه کلدی ...
 اوکون زوالینک حیاتنده تک یر بایرام کونی اولدی ..
 مونسه مکتبه چوق سیرک کلیور ... هله ایکی اوچ کوندن بری
 هیچ کورونمندی . بانالم یارین کوچوک وهیدن اونک ایچون حوادث
 ایسته به چکم .

۲۰ تشرین ثانی (زهینلر)

مکتبه کوندن کونه دهها زیاده ایصنیورم . خراب درسخانه بی
 دهها زیاده تمیزلدم . حتی بریارجه ده شوشله مکده موفق اولدم . ایلاک
 کونلرده اوقدر وحشی ، باباجی بولدیم چوجوقلر بیله شیمدی بکا
 دهها سوعلی ، دهها جانہ یاقین کورونیورلر . بن می اونلره آیشدم ؛
 بوقه اوصائق بیلمه یین غیرتم سایه سنده اونلرمی یاواش یاواش یوله
 گلکه باشلا یورلر ؟ بیلمیورم فقط ظن ایدرم که ایکینکده تاثیر وار .
 چوق چالیشیورم اونلردن زیاده کندم ایچون ، کندیمی ایشیزلک
 ویا لکیزلک مزمن ملالنه قایدیرماق ایچون چالیشیورم ... موفقیتسز لکه
 اوغرا دجه مایوس اولمایورم ... بودورغون کوزلی ، قارا کلن روحلی
 چوجوقلرد ، بر آز دوشونجه ، بریارجه یاشماق ذوقی اوایلدیردیشی
 حس ایدنجه چوجوق کی سونیورم ...

کویلو قومشورلردن بعضیلری آرا صیرا بکا مسافر کلیورلر ..
 بونلرده قوشمنه بی سومه یین ، کوله بی هیچ بیلمه یین شیلر ... فضلہ
 اوله رق بندن ده اونایورلر ... ایلاک کونلرده اوقدر ساده کینمکه
 چالیشدیغ حالده یته بی فضلہ سوسلی بولدقلری ، حالی بکینمکلری بی
 آکلایوردم . حتی مختارک قاریسی بر قاج دفعده تلاش آتشدی ...

بن اونلره قارشی آلدن کلدیکی قدر سوبعلی کورونمکه کوکلرنی آتفه
چالیشدم ... حتی بعضیلرینه مکتوب یازمق ، انتاری دیکمک کبی
کوچوک خدمتله بیله ایتدم . شیمدی اوله خس ایدیورم که اونلرده
بکا پک فنا کوزله باقاپورلر ... اولسی کون یته مختارک قاریسی
کلشیدی . قوجاسندن بکا سلام کتیردی . مختار اقدی دمنش که : « بن
اونی ایلک کوردیکم وقت کوزم طوعادی أما پک فنا قیزجغز دگلش ...
قادرین قادیجق اوطوریور ... بر اینی اولورسه بکا خبرورسین ...
بوغریب التفاته تشکرلر ایتدم . بوراده نی بکه بن ضیق صیق زیارتمه
کلن بر مهم قادین ده وار : کویک ایه سی نظیفه مثلا ... زهرا یاخود
عایشه اولمایشنه نظر آهر حالده باشقه مملکتلی بر قادیجغز که چوق
کوهزه اولماسی ده بونی اثبات ایدیور . دیدی قودی یاپور ظن
ایتمه سینلر دیبه فضله شی صوراما یورم ... فقط کوی حقتده بکا مراقلی
وا کلنجه لی شیلر اوکره تیور ... کندینه کورم آزچوق آکلایشی ،
ایجه لکلری بیله وار ... مثلا بر کون اوداده یالکز اولدینمز حالده
باشقالرینه ایشیتدیرمکدن قورقیورمش کی اغرنی قولانمه یاقلاشدیردی ؛
مونسه نك آنه سی ایچون مرحمت و مساحه ایله دولو شیلر سوبلیدی .
صوکنده باشنی صاللا یارق : « قباحث اوپایس قوجه سنک ... کنه نی
او چکسین ... آمان قیزم سوبله دکلریمی باشقاسنه سوبله مه ... آدمی
طاشه کومزلر » دیبه علاوه ایتدی .

ایه خاتمک بر حافظ اوغلی وارمش ... بو رمضان (ب ...) ه
جره کیتمش ... ایجه بر ایش بولش اولاجق که ده دوئمیش ...
بوشنه الله نصیب ایدرسه حافظی اولتدیره چکمش ... قادیجغز هریری
کلدیکه حافظی بکا مدح ایدر ، ایمالی ایمالی کوز قیربازق بکا امیدلر
ویریر ... بعض قیدلر ، شرطلر آلتدم حافظ اقدی به زوجه اولتی

سعادتمنه اېره بيله جگنی حس ابتدیر بر .. خلاصه بو قادین بی چوق
اگلد بریور ...

بو صباح ینه گلشیدی . بکا مولود اوقومق بلوب بيلمه دیکمی
صوردی ، یاقینده بر دو کون وارم شده ... آ کلا شیلان دو کونده
چالنی برینه مولود اوقوتیورلر ...

کوله ملک ایچون دوداقلریمی ایصیره رق : د بیلیم اما سسم یوق
ابه خاتم دیدم .. ایه خاتم بوکا تأسف ایتدی ... اُسکی خوجا غلاملردن
بری غایت کوزل مولود اوقور ، بو سایه ده ایچه پارا قازانیرمش ...
مع ماقیه بو کونکی زیارتدن اصل مقصد بود کلدی . فقیر بر قیز چغزی
کلین ایدیورلر مش ... قومشولر ثوابلرینه بر ایکی تجره ایله بریاق
تدارک ایتشلر ... بندن ده کلینی کوشه یه او طور عمق ایچون بر اُسکی
انتاری ایتدیورلردی . فضله اوله رق بو قیزیم طلبه مدن ایتش ...

بو صوک سوزی ایشیدیمجه حیرت ایتدم : بسم جوجوقلر ملک ایچنده
کلینک قیز یوق که ایه خاتم .. اک بو بوکی آتجی اون ایکی یاشنده دیدم .
— اون ایکی یاش کوچوکی قیزم .. بن کوشه یه او طور دیم
وقت اون ایکی یاشنده ایدم .. شمندی اسکی عادتلر قالقدی اما ...
بو او کوزک کیمسه جکی یوق .. سو قده قالدی .. بوراده بر چوبان
مجد وار ... اوکا ویریورز ... هیچ دکسه بر دیم اکمک ییدیر بر ..
— کیم بو قیز ایه خاتم ؟

— زهرا ..

حقیقده غالباً یدی دانه زهرا وار ... اونک ایچون بردن بره
آکله یامادم . فقط ایه خاتم هانکیسی اولدیننی تعریف ایتدیکی وقت
حیرتدن طوکا قالدم .

کیجه انسانک رؤیاسه کربه قورقوته حق قدر عجائب بر مخلوق ،

بر نوع دلیدر. قینه رنگنده چالی کی سرت، دیک، قاریشیق
صاچلری، بالومی کی رنگسز یوزنده ینه اورنگده چیللری،
کوچوک آلیله بر حذاده قورقونج کوزلری واردر.

ایلك کوروشده بونک بر خسته اولدیغنی آکلامشدم. همان
هیچ لاقیدی ایتمز، فقط برئی آکلامق یاخود درس او قومی لازم
کلدیکی وقت بردن بره دیک، قورقونج بر سسله باغیرمه باشلار.
آکلامادیغم جهت شوکه بو چوجوق حساب و قرائت درس لرنده
صنقك الك قوتلی طلبه سیدر.

باغچه ده هر کسدن اوزاق دورور، نه او کوزلم تابوت نه شیر
التهیریه او اکلنجه لی جنازه او بونلرینه اشتراك ایدر. . . فقط
بر قاچ کونده بر کندی کندینه اوینادی بی بر اویون واردر کی اوته کی
کلنجه لردن زیاده قورقونور: زهرا باغچه نك اورته سنده دورور کن
بردن بره قورقونج سسلر چیقارهرق دویمکه باشلار، همده اکلنجه
مولوی درویشلرینه یارماق ایصیرته حق درجه ده بر سرعت وشدتله ...
بو بر نوع جذبه حالیدر که آرتدجه آرنار. زهرا قبرمنزی صاچلری
آلهولر صاچار کی دیم دیک، کوزلری دوشمش، آغزی کوبورمش
فیریل فیریل دوزر کن بن سینی بیلمه دن تتره مکه باشلارم.

آیه خاتم بو ایش حقتده تفصیلات ویریر کن بن اویونی کوزومک
اوکنه کتیر سور، کندی کندیه زهرا «دوگون کیجه نی شوقه
کلرده چوبان محمد بو اویونی اوینامنه قالقار شه واه ییچاره نك حاله»
دینوردم.

اختیار قومشوم کتد کدن سوکرا اشکی الیسه لرم دن بریشتی ده
یوزدم، زهرا یه کلین الیسه سی دیکمه باشلادم ... نه چاره بو زوالی

قیزه بر آرزچی دوزدن ویرمه لی .. هیچ اولمازسه چوبان محمد و کون
کیجه سی اونی بر اقوب قاچاسین ...

۲۳ تشرین ثانی (زه یئیلر)

زهرا دون کیجه مختارک اوندکین اولدی . چوبان محمد محزون
اولماسین دییه کویک میدانلغنده بر ایکی پهلوان کوره شدیر مشار ...
أوده ده قادینلر مولوداوقوتدیلر ... کلین االبسه سی یو بولک تاثیر یادی ...
اختیار قادینلر ایچنده کیزلی کیزلی شکایت ایدنلر واردی . قولاغمه
« یارین آخرت ... متکر نکر ... قیزغین طوپوز » کی کله لر کلدی .
فقط تازه لر یک نمون کورونیورلردی . بر االبسه بهربکا باقیورلر ، حتی
بضیلری کلینه حسد بیلله ایدیوردی .

کیجه یک اکلندم . بنی زورله یمکه آلیقویمشلردی . اورته ده دون
سوزلردن مختارک بالخاصه « استانبولی خوجا خانه » کوستریش باعق
ایستدیک آکلاشیلوردی .

چوبان محمدی کوکی تویمه دن اول کولونج بر آل اویمه مراسمی
پادیلر . بو کوزلرینی بردن به قالدیرمه اوتانان ایری یاری دلیقانلینک
اوپوب باشنه قوییدی آلر آراسنده بنم ألمده واردی . کلینک خوجاسی
اولدیم ایچون بر آزده آتاسی صاییلیرمشم .. (بو حساب کوره طبیی
محمدده قایماناسی)

بو آل اویمه مراسمنده اویمه کیزلی بر قومدیا اولدی که هیچ
اونوتامایه جتم . مختارک قاریسی ایله آبه باشده اولق اوزره درت
بش اختیار قادین اوزون بر کر و نک کنارینه صیرالانمشلردی . بن
حالا باغداش قوروب او طور ماسنی بجره مدیکم ایچوز اوجاغک یاننده
بر تخنه صاندیق کنارینه ایلیشمشدم .

کوزلرینی بر درلو بردن آیرمایان چوبان محمد اولای

کوره مشدی آبه خانم کوشه دن : « محمد او غلوم خوجا خاگم ده آلتی اوپ ... » دیه بی کوستردی . ده لیقانی اوتانه اوتانه یاغمه کلدی ، « اویمه والد ... » دیدی . آلتی اوزاندم . چوبانک بارمقاریمی طوتاسیله براقاسی بر اولدی ... بونک بر آل اولدینه اینانامایورکی آبدال آبدال باقیوردی . بن کیزی کیزی کوله رک « اوپ او غلوم ... » دیدم . آلتی دوداقرینه اوزاندم .

آدجغز کندی طوتامادی ، بردن بره یاشنی قالدیروب یوزمه باقدی . کوز کوزه کلدک . دهافتاسی تام بوآنده اوچاقدن یوزومه ووران قوتلی برچیرا آیدینلغده کولدیکی کوردی . چوبانک بودقیقه ده کی شاشقینلنی قدر عمرمده کولونج برشی کوردم . بو آل اویمه مراسندن سوکرا دامادی کلینک بولوندی اودایه کوتوردیلر . زهرابی همان همان انسانه بکزه تن البه نک ده لیقانیلده یا بهجنی تأثیری کورمک ایستردم . فقط بورا عادتجه کلینی دوواق رینه بشیل آطلسدن برنوع طوربانک آلتنه صوقارق اوپله کوستریورلر ...

۲۷ تشرین ثانی (زه ییلر)

بو صباح اویانیدیغم وقت اطرافده بر اکیکلک وار کی کلدی . دقت ایدنجه بولدم . کیجه لری باغچده اوزاق وعزوز بر فینی سیله آقان چشمه دورمش ...

نجره بی آجق ایچون یاغامدن فالقدم . تحته کینکلر بو کون فضله مقاومت ایتدی . بن قونله صارصارکن آراقلرندن قارلر دوکولمکه باشلادی . مکر بو کیجه قار یاغمش ... زه ییلری عادتاً طانیامایه جق کی اولدم ... بو بیاضقلرک ایچنده اوپله دکیشمش اوپله شیرین بر اولمش که ...

خدیجه خانم دن ایشیتمدم . بوراده بر کره قار یاغمه باشلادی

یا یسه قدر قالمزاش ... نه قدر ای ... دیمک که یار اقلری بیله سیاه
 کورون بوقارا کلی و جان صیقیتسی ملکته اصل بهار قیشین کلیور ...
 قیشک قارلری بکا یازک یاسمنلرندن دها کوزدل کورونور ...
 هر سه بو کونلری ، یارام کبی ، ایچم تیرمه ریک بکلم ... باغچه ده
 بو بیاض ، تمیز ، یوموشاق شیلرک ایچنده یووارلامق ، باغیرارق
 نورکی سویله ریک قار طوبی اوینامق بیم ایچون اک کوزدل شی ...
 صوکره انسان نقرت استدیکی انسانلردن نه طاتلی ، نه معصوم انتقاملر
 آلیر ... بیم هیچ ، اما هیچ سومدیکم بریسی واردی که قارلردن
 چوق قورقاردی ... قالین فانیلا یا قارلر ایچنه صاقلادینی نازک بوینه
 خبری اولمادن بر آوچ قار آتار ، اونی تیرمه تیرمه چیرپندیریرکن
 سوغجمن دلی اولوردم .. فقط بوسته نک ایلك قاری بی میدا استدیکم
 قدر سویندیرمیور .

۱ کانون اول (زینلر)

قار کیتدیجه آرتیور . یوللر قاباندی . او قدر که چونجو قلردن بر
 قسمی مکتبه کله میور ...
 بو کون حیاتمک اک آجی ، اک دردلی کونی اولدی . صاحبین
 طلبه لرم بکا آجیقلی بر خبر کتیردیلر ... دون کیچه مونسه بر قباحث
 یامش .. آباسی اودونله دوکمک ایچون اوسته یورومش ... چوجوق
 اودانک آلاق پنجره سندن کیندی باغچه آتمش ... قارلر وقارا کلملر
 ایچنده اوزون مدت قالامه جغنی ، بر آرز صوکره قابویه کلرب
 یالوارم جغنی ظن ایتشلر ... فقط ساعتلر کچدیکی جالده چوجوق
 کورونمه مش ... اوقت قومشولره خبر ویرمشلر ... کوی ده لیقانیلری
 اللرنده یانار چیرلره سوقاقلره دوکولمشلر . بر درلو نریمه کیتدیکنی
 تا کلامق ممکن اولماش ...

مونسي اڪ سومهين آردا شلري بيله اوکا آجيورلردي . آقشامه قدر
هريري آرايدلر . كوچوك قيزي سوديكي بيلديكي ايجون مختار
افندي وهي ايله صيق صيق بكا حوادل كوندرييوزدي . وحني بوكون
يويوك بر آدم كي تلاشلي ومخزوندي .

مونسهك حالا بولونمادين آكلامق ايجون بكا صوغوقدن موص
مور كسلان ميني ميني تووچلرنيك ايجني كوسترييوردى . بونني بوكرك
مجتدي فقير قيزجغز . . قوردلر يمش اولمالي ، دييوردى . آقشامه
طوغري وھينك بوشههسه بويوكلرده اينانمه باشلادى . بو فيرطنه ده
باشقه بر كويه كيدم من . . يا بر كوشهده بوزولوب اولدى . . ياچاناوار
پارالادى . . ديه اميدي كيدلر .

بو كوز كوزي كورمه ين تپي كونك سياه بردومان كي اين آقشاميله
برابر ايجمه وحني بر اميدسزلك آجيسي چوكدى . حياه ظالم وحقسز
برشي ديه نلره ايلك دفعه استانيور ، ايلك دفعه او كاعصيان ايدييوردم .
تفسم طيقامش ، باشم آتشر ايجنده اير كندن ياناغمه كيردم ،
ايديتلق ، بو كيجه كوزلر يمي ايجيتديكي ايجون لامبهي سوندوردم .
طيشاريده فيرطنه كيندكجه آرتيور ، نجرهك نخته كينكلري
زورلو محمولره صارسيوردى .

زواللي كوچوك قيزكيم بيلير نره لرده كومولدى ، آجيق صاري
صاچلري كيم بيلير قارا كلغك هانكي كوشه سنده اسكي مهتابلردن
قالمش سونوك بر ايتيق ليمهي كي تيره يور ؟

نه قدر زمان كچديكني بيله ميورم . . انسان بويله حاللرده وقت حسن
غيب ايدييور . . مزارلق طرفنده كي قابويه وورييورلر كي بر سس
بايشتمكه باشلادم . . روزكاردن باشقه نه اولاييلردى ؟ فقط خاير . .

بوروزکار صارصیتینسندن باشقه بر کورولتو ایدی . . . یاتاغمندن
دوغرولار قولا ق ویردم . . . کیجه نك ایچنده برغوق بر انسان
ایکلتیسی ایشیتیر کبی اولدم . همان یاتاغمندن فیرلادم ، اوموزلریجه بر
اورتو آلوب آشاعی قوشمغه باشلادم . نیم خدیجه خانمك اوداسنه
اوغرایه رق اونو اویاندیرمقدی . فقط اوده بوسی ایشیتمش ، لئدم
بر موم پارچه سیله طاشلیغه چقمشدی .

قاپونك یاسنه واردایمیز زمان یزدن بره آچغه جسارت ایدم مدك .
ذاتاً کورولتوده کیملمشدی . خدیجه خانم ازكك کبی قالین سیله :
« کیمدراو . . » دیه باغیردی . . . جواب یوق . . اختیار قادین بر کره
دها سسلندی . . . او وقت روزکارك کورولتوسی ایچنده اینجه بر سسك
آکلاشیلماز برشیلر سوبلیه رك ایکله دیکنی ایشیتدك . . . خدیجه خانم
« سن کیمسك ؟ » دیه باغیردی . فقط بن سسی طائیش ، « مونسه »
دیه قریادایدرك قول دمیرته صاریلشدم .

قاپی آچیلیر آچیلماز ایچری یه قارلی بر روزکار هبوم ایتدی ،
اختیار قادیك لئدم کی مومی سوندوردی . قارا کلقده قوللریك
ایچه بوز کبی دوغمش کوچوک بر وجود دوشدی .

اختیار قادین قاپی بی قاپایوب تکرار مومی یاقغه اوغراشیرکن
بن اونو کو کسمده صیقور ، خنجقوره خنجقوره آغلا یوردم .

مونسه صوك طاقتی صرف ایتش کبی باشی قوللریجه بر اقیور ،
کوزلری قاپیوردی . کوزل کوچوک بوزی موص مور اولش ،
ساجاری داغلمش ، البسه نك ایچه قارلر دولشدی .

چوجوغی کندی یاتاغمه یاتیره رق البسه لری د کیشیدردم ، خدیجه
خانمك منالنده ایصیتدیغ فانیله پارچالریله وجودینی اوغوشدیرمغه
باشلادم .

مونسه كندينه كليلر كلن اينك سنوزى « بر پارچه امك » ديهه
يالوارمق اولدى . خذيجه خانم له برايز همان سود ايميتدق .

مونسه قاشيق قاشيق صيچاق سودي ايچدكه جانلانيور ، يوزى
قيزارمغه ، كوزلرينه فرنگكه باشلايوردى . قوللرمده درين بر متله
يوزيمه باقيور ، كيم بيلير هانكي حسله ، هانكي آجيله ايچين ايچين
اغلایوردى .

آه بو چوجوق كوزلرمده كي منت . . . دنياده بر پارچه اينك
ايدم بيلمكدن ده قوتلى برشى يوق . .

فیرطنه ايچنده خراب كليلر كي ساللانا بوسفيل وقارا كلق اودا
اوجاغك قيزيل عكسلى ايچنده بزدن بره اويله مونى ، اويله مسعود
بر يوا اولمشدى كه . . .

بر آز اول حياه كوسترديكم امنيتسزلك ايچون كندى كندمدن
اوتانيوردم .

چوجوق آرتق قونوشمغه باشلامشدى . قوللرى بوينده ، ضارى
صاچلارى بيلكلمدن دو كولهزك كوزلريمه باقيور ، صوردنم سؤالرم
آغير آغير جواب وير يوردى . دون او كي آنه سندن چوق قورقش . . .
كويك تا او بر اوچنده بر صامان آنبارى وارمش . . . اورايه قدر
كيدوب صامانلرك ايچنه كومولش . . . دون كيجه ، بوكون او قدر
اوشومهش . . . صامانلر السانى ياتاق كي صيچاق طوتيورمش . . فقط
بوكون چوق آچيقمش . . . طينشارى چيقمشه طوتوب اوم كوتوزه .
جكلريني بيليورمش . . . اونك ايچون چاره سز كيجه يي بكه مش . . .
زوالينك لك بو يوك اميدى برى بتمش . . . بوتون كون « خوجا خام
مطلقا بكا امك وير بر » ديهه كنديني تشلى ايتمش . . .

چوجوغك پارلاق كوزلرينه بر كولهك دوشيور ، ايلك نشسته

یاواش یاواش سونیوردی . سورمه لزوم کورمیوردم . چونکه او
دوشونجه بکا کلتندی . یارین صباح مونسهك ینه اسکی سفاته
دونه سی لازم کله جکدی :

ایچمه سونوك ، اوزاق برامید واردی چوق کوزل اولدقلری
ایچین . هیچ برزمان المزه کچمهك صاندیقمز شیلره قارشى دویدیقمز
اولامیدسز امید ... چوجوقمه ندجهسز بررؤیا اویاندیرمقدن قورقار
کچی یاواش برسئله خدیجه خانمه دیدم که : « مادام که مونسهی اولرندن
ایسته میورلر ... عجیان کندیمه اولاد ائمك ایسته سم بکا و بریرلمی ...
نهمده کیسه م یوق ... واللہی بوجوجوغه کندی اولادم کی باقارم ...
کندی اولادم کی باغریمه باصارم ... عجیا و برمزلمی ؟ » بوخیرچین
أمل خدیجه خانمك دوداقلرندن چقه جق سوزه باغلی کی تیره
تیره اللریمی اوزاتیور ، یونئی بوکیوردم .

اختیار قادین کوزلری اوجانه دیکمش دوشونیوردی . آغیر
باشنی صالادی : « فنا اولماز ... یارین مختاره سوبدیم ... او « بکی »
دیرسه باباسنی ده راضی ایدرز ... ای اولور ... دیدی . عمرمه
بن بوقدر کوزل بر امید سوزی ایشیتدی کمی بیلیمورم . جواب
ورمدهن مونسهی کوکسه چکدم . چوجوق اللریمی اوپارک
« آناجم ... آناجم » دیه آغلانمه باشلادی ...

بن بوسطرلی بازارکن مونسه یا تاغمده ، حاری صاچلرنده کوزل
کوچوک یوزنده اوجاگك مسعود قزلبیلیری تیره بهرك اوپویور ،
آرا صیرا درین درین ایچنی چکیور ، دولو دولو او کسوریور ...
بو چوجوغی بکا بر اقیلرسه اوقدر مسعود ، اوقدر مسعود
« اولاجم که ... اووقت نه کیجه دن ، نه فیرطیندن ، نه سفالتدن هیچ

برشىدىن قورقمايەچىم ... بو كۈچۈك قىزى كىندى ئالەم بويۇنەچىم .
 ئاتى مسعود اتمىكى كىندىم ايجون بويۇك برىسادات بىلەچىم بن بوي
 برزمان باشقە كۈچۈكلەر ايجون دوشۇغىشىم . فقط او مىنى مىنى
 قار دەشلەر بر آقشام اوستى كۈكلەك وخياللىك ايجىندە قوجاق قوجانە
 اولدىلەر ... مونىسە نىم اولۇرسە اولۇرە او قدر آجىمايەچىم . .

آرتق حىيات ايلە بارىشىم . . . ھەرشىنى سويۇرم . . .

كاسران او بر صوگ بهار آقشامى كۈكلە كومۇلش مىنى مىنى
 قار دەشلەرى اولدۇرەن سىن اولدىنىك خالەم بو كىچە سىندن بىلە اسكىسى
 قىدر نىقەرت ايتىيورم . . .

۲ كانون ئاى (زەينىل)

بو كىچە نىنە غالبا كۈزلىرىمى اويۇقۇ طۇتمايەچىق . خىستەلەر كى
 مسعود اولانلار دە كىچەلەر اويلە اوزون ، اويلە اوزون كلىور كە . . .
 بو صباغ خىدىچە خانم ايلە برابر مختار ك اوينە كىندىم . اختيار آدم
 مونىسە ايجون حۋادىت صورمغە كلىور صاندى . «دەھا بولۇنمادى اما
 باقالم بر ايكى ىردە امىدم وارە كى سوزلەرلە بكا تىللى وىرمك اىستى .
 بن آقشامكى وقەبىنى آكلا تىمغە باشلادىم . سوزىنىك نىھائتە كلىركن
 يۈزە كىم چارپيور ، كۈزلىم قارارپيور دى . دىيادە اك اولمايەچىق برشى
 ايجون يالوارىر كى اللرىمى قىرۇشدىردىم ، بو كۈچۈك قىزى بكا وىرك . . .
 كىندىمە اولاد ايدىم . . . باغرىمە باصەم . . . كورپيورسكىز كە بىچارە
 اونىرك اللندە زىيان اولەچىق ، دىدىم »

مختار افندى كۈزلىرىنى قاپلادى ، صقاللىرىنى چكىشىدىرەك برزمان
 دوشۇندى ، صوكرە : «كە اعلا قىزىم . . . حقىقە ئواب ايشلەش
 اولۇرسىك » دىدى .

قولا قلمیه ایسانا مایوردم ، سسم طیفانه رقی : قدیک مونسه بی بکا
ویره بیله جکسکزه دیدم .

— بابایی ذاتا اونه کی جو جوقلمه باقمقن عاجز ... نه یاه جق ...
اودقیقه سه سوخچیدن ناصل چیلدیرمادیغه حیرت ایدیوردم .
بوقدر بویوک بر سعادتی بوقدر قولای آله کجیره بیله جکمی اومارمیدم ؟
آقشامدن بری ساعت رجه دوشونمش ، ایده جککری اعتراضلرله جوابلر
بولش ، یورککری رفته کتیرمک ایچوز ذهنده عادتاً نطقلر حاضر .
لامشدم ... ده اولمازسه آنه مدن قلان بر قاچ بارجه مجوهری
ویره جکدم . اونلری بوزواللی کوچوک اسیری قورقارمقن دهایی
بر یره صرف ایده بیلیرمیدم ؟ فقط ایشته یونلرک هیچ بریسه حاجت
قالماشدی .

بن باشقه لری کبی دکلم . جوق سوتدیکم ، جوق مسعود اولدیم
وقت دویغولریمی سوزله آکلانام . مطلقاً قارشیمده کنک بویتنه
صاریللق ، اونی اوپمک ، خیر بالامق لازم کلیر . اختیار آدمک بویتنه
صارلمقن کندیمی زور منع ایتم ، ساده بوروشوق اللری طوتوب
اوزون اوزون اوپمکدن کندیمی آلامادم .

ایکی ساعت صوکر اختیار مونسه نک باباسیله برابر مکتبه کلیوردی .
بن بو آدمی فنا چهرملی ، قورقونچ ، ظالم بر آدم دیبه تصور ایدیوردم .
حالبوکه اوراق تفک ، خسته ، یورغون بر اختیاردی . بکاستانبوللی
اولدیننی فقط قرق سنه دن بری مملکتی کورمیدیکنی سوبلادی ، اسکی
بروایی آکلایر کبی ترددرله صاری یاردن آقسرائدن بحث ایتمدی .
مونسه بی بکا ویرمه راضی اولوروردی . فقط اوکا جوق آجیدیننی
حسن ایتم . چو جوغی معودایتمک ایچون المدن کلنی اسیر که مهیه جکمی ،
ونی داتما کندیسنه کوستره جکمی وعد ایتم .

« زه ینیلر » ك فقیر، قارا كلتی مکتبی بو گونه قدر بویله بارام، بویله
 شنگل کورمندی بوندن امیم . مونسه ایله سنو بجمزدن اودالره ،
 صوقالره صیغامیوردق . قهقهه لریمز ضاچاقلردن او بوش قوشیلری
 لوزاندیزر کی خراب طوانلردن شن جیویلتیلر کلیوردی .
 مونسه بر قاق ساعت ایچنده نازلی، نازك بر کوچوك خانم اولمشدی .
 آل قانیله دن بر الیسم واردی که آرتق بن کیه مزدیم . اونی بر پارچه
 دارالتوب قیضالته رق مونسه یه فوگت بر قوستوم یایدم مونسه
 بو البسه نك ایچنده ناصل سویله ایم ، بر ایچیم صو اولدی .

قار دونکی شدتی غیب ایتمشدی . مع مافیه خالا یاواش یاواش
 یایغیوردی . آقشامدن اول چوجوغی آلدن طوته رق باغچه یه چیقاردیم .
 خدیجه خانم « زه یی بابا » نك قندیلارخی یافته کیدنجیه قدر قارلرك
 ایچنده كزدك ، بر بریزی قووالادق ، مزار طاشلری آراسنده قار
 ظلون محاربه می ایتدك .

فشنه من اختیار قادینك چابق یوزخی بیله کولدورمشدی ،
 « هایدی آرتق ایجری کیزك . . اوشورسکیز ، خسته اولورسکیز
 دیدی . اوشومکی ؟ انساك ایچنده بویله ر سعادتك کوشلری
 یانارکن اوشومکی ؟ بو آقشام کوک یوزی مغربدن مشرقه دالیرخی
 لوزامش بر قوجانان آخچ کی کوروندی ، یاواش یاواش سالالادیجه
 اوستیمزه بیاض چیچک لری دوکن بر یاسمن آخچی . . »

۱۰ کانون اول (زه ینیلر)

مونسه ایله بر بریمزه آلیشداق . او یله جان جگر اولدق که ...
 بو کوزل کوچوك خانم درس لرمدن آرتان بوتون ساعت لری
 آلیور ، لوکا هر شیتی او کرنگ ایستیورم . فرانسزجه درس

ويپيورم ، رسم ياپديرپيورم . حقى . كوينده دويارلارسه بىزى . طاشمه
 كومرلر . يالكىز قالدېغىز وقت قابولرى ، نىجرلرى قاياپارق اوكانلار
 بارچه دانس بىله اوكره تيورم بعضا كىندى كىندى . كوله چىكم كىنور
 د جالى قوشى سن مونسه به هر شىئى اوكره چىكم دىبه اونى حاجى
 قلفه لك مىراته بىكزه ته چىكسك . دىيورم .

بوقىر كورى چوجوغى بردن بره بر اصيلزاده به بىكزه دى . هر
 حالده . هر سوزنده اويله ايچى بر سويلليك واركه . اولايوكلا
 حيرت ايتىشدم . فقط شىمىدى آكلامغه باشلايورم . بونك زواللى
 آتئسى هر حالده بك دىيكارى كى عادى بر مخلوق اولمايه حق ...
 مونسه بكا چوق مبتدار . بعضا هيچ سىيىز يامه ياقلاشيور
 اللرمى طوتورق ياقلازيمه . دوداقلر مه سورمه باشلايور . او وقت
 بنده اوبك نازك بىلىكلرى اللرىك ايچى آلورم . مېنى مېنى يارمقلر
 برر برر اوپيورم ...

زواللى كوچوك اصل ايلكى كىندىسنىك بكا ايتىبكى بىلغىور
 اونى يامه آقلا بر فداكارلىق ايتدم ، ضابور ...

بوجوجوگك بعض اويله اميد ايدله من تخف سوزلىرى . واوكه
 كلىبكىك ايكىچى كويندى مونسه بكا آتئ دىشك دها كوزل
 اولمازى ؟ ديدم ...
 طاتلى طاتلى كولومسه يرك يوزيمه باقىدى :-

— اولورمى آياچم !

— نچون اولاسين ..

— سن كوچوكسك آياچم ... بىكا ناصلى آتئ دىرم

يوسوزى عادتاً عزت نفسه دوقوندى پارمنمله اونى تهديد ايدمرك

سنى كۈچۈك شەيطان ... ئەدىن بىن كۈچۈك اولەيم ؟ بىن يېكۆمىش
ياشىنى تېكىش قوس تۈجە قادىم ، دىدىم .
مۇنە ياراماز دىلنى دېشلىرىنىك آراسىندە سېقىشدىرەرق يېكۆ
باقىور ، بر شى سۈيە مەدىن كۈلۈپوردى .

— يالانمى ؟ قوس تۈجە قادىمىيا ... دىدىم .
او بۈيۈك بر آدم كې دوداقلرىنى بوزدى :
— سىن بىدىن او قدر بۈيۈك دىكلىك كە آياغىم ، اون دىزىن اون
بىش ياشىندە ...

كىندىنى طۈتە مەيەرق كۈلىكە باشلادىم .. مۇنە يۈز بولمىدى .
اوتانە اوتانە :— دىھا سىن كىلەن اولەجىنىك آياغىم ... بىن صاچىك
ايكى طۇرقە تىلەر طاقە جىم .. كىندىك كې كۈزۈل بر اقدىك اولەجى ..
اللا چۈجىك آغىزىنى قايدىم : — مۇنە بر دىھا بولەشى سۈيە سەك
سكا دارىلېم ، دىدىم .

كۈچۈكك بر خالى دە سۈسى قىلە سۈمەنى ، قىلە قوكتە
اولەسى :— بىن قوكت قىزلى اوتەدىن بىرى سۈم اما مۇنەنىك آينە
قارشىندە باشى سۈسە مەنى ، كىندى كىندىنە كۈزۈمەنى اكلەجىلى
بر شى .. جىنى اولسى كۈن الدە يانمىس بر كىرىت اۈجى ياقلادىم ..
كۈزۈپە سورە چىكىنەك اۈغراشپوردى . ماسقارا كىمدىن دە اۈكرەش
بىلىم كە .. شىمىدى نەينە نە اما بر قاچ سە صۈكرە بر كىچ قىز
اولوب چىقارسە .. سۈكىلىرى اولورسە .. اولىك اىستىرسە ..
بۇلار عقلمە كىدېكە هم قىز آئەلىرى كېى نىلجانلانىورم .. هم دىمە
كىندى كىندىمە كۈلۈپوردى ..
مۇنە دۈن قىزارە قىزارە بىدىن بر شى رىجا ايتىدى نىل جانلانىك

نیم، صاحبترم کبی اولماسی ایستورمش ... نیمده ذاتا بیک اوینار کبی
اونمکه اویناق الهمین ارادیم شی .. کوچوک باشنی دیزلریمک آراسنه
آلدم، صاحبترینک اینجه اور کولرینی چوزم رک ایستدیکی کبی طارایوب
فیرجه لادم .

رافک اوستنده دوزان کوچوک آینه یی اله آلدی : « قوزم
آباچم کل ایکیمز یان یانه آینه یه باقالم » دیدی . قوطوغراف چکدیرن
غزداشیر کبی باشیاشه ویردک . آینه مک اینجه کولویور، بربریمزه
دیلمزی جیقاریوردق .

مونسه لاجورد کوزلری، دورویاضتی، اینجه سوغلی چهره سیله
برملک کبی کوزلدی . فقط نمون کورویموردی : « نافله آباچم سکا
یکزمه میورم که » دیدی .

— دها آیی با جوجوغم ...

— نه مه لازم آباچم .. بن سنک کبی کوزل دکلم که ...

باشی دها زیاده باقلاشدیر یور، بو نمک آلتندن کیردیکی کوچوک
ایله یاناغمی، صاحبترم اوقشایوردی : — آباچم سن قدیقه کیسک ...
سینک یوزنده انسان آینه کبی کندینی کور یور ...

بو مناسبتسز چوجوغک سوزلرینه کولویور، مونسه مک اوقدر امکه
دوزم لتدیکم صاحبترینی قاریشدیر یوردم . فقط نه صاقلایم ... دفتیمی
سندن باشقه کیمنه کورم چک دکلم با ؟ کندیمی کوزل، ظن ایندی کمندن
چوق کوزل بولور، وفریده سن کندینی بیلمیورسک ... سنده
چوق باشقه ر کوزلک وار دیه نلرم حق ویر یوردم، نلر سول یورم !
آم بو کوچوک قیز ! بن اون جی بر کوچوک خاتم یاغمه چالیشیر کن
اونی کندی کبی قوکت یا نه حق ...

۹ کانون تانی (زم بیلر)

دفتريه بر آیدن بری ال سیزمه مشدم . یازی یازمقین هر حالده دها
 فایده دینی ایشلرم واردی . هم ده مسعود کونلرک یازیلایق نه سی اولور که ...
 بر آیدن بری درین بر کوکل سکونی ایچنده یاشایوردیم . یازلیق که
 دوام ایتمدی . ایکی کون اول بوسته آراباسی نیم ایچون دوت مکتوب
 براقش ... اونلری کورور کورور ایچمه بر آیش دوشدی . کیمدن
 کدیکنی ، ایچلرنده نه اولدینی بیلمدن : « کاشکه بونلری بکا کوسترمه دن
 آتسه آتسه نیک قیزم » دیدم .
 ایلاک تخمینده یا کیلما مشدم . طرفک اوستنده کی یازی بری کورور
 کورور طانیدم . مکتوبلر اون دن کلیوردی .

طرفلری بولونجه به قدر آلدن آله دولاشمش ، اوزولری ماویلی
 قیرمزلی یازیلر ، غمنازله دولمشدی . الی سورمه که جسارت ایدمه دن
 بر ذانه سنگ اوستنده کی آدرسی اوقودم :

(ب ... ده مرکز رشیدی سی معلمه لرندن فریده کامران خاتم
 افندی به)

کوزلریه اینانه میرق بر کره دها ، بر کره دها اوقودم ... اوت
 غمرنده کامران یازیوردی .

کامران سنگ نیم ایچون بردشندن باشقا برشی اولمادیغی بیلوردیم .
 فقط بو قیم تیزه قیزینه ظلم و جقاروق بودرجه لره قدر کونوره سیله چکنی
 ظن ایتزدیم .

بو مکتوبلری لوقومنه نیم حتم یوقدی . طرفلری آووجمه بورو .
 بشد بر ورق اوچاغلک یاشنیه کی راقه آتدم قلیسنگ اک نازک یزدن یازالامشدم .
 پنجره یاشمی دایمه ورق دالین دالین اوزاقلره باقدیغی کورهن مونسه :
 « آباچم نره ک آخر یور ... یوزک صاب صاری ، دیدی ،

رنكسز بر تېسه ياد: « بر شتم يوق قېزم... بر آز باشم آغش يور...
 هايدی سىنگه بر ډرېه باغچه چيقالم » ديدم .

كېڅه ياناغملك ايځنده، كوزلرم قارا كاغه ديكلى، ساعتلرجه او قوشون
 قالدیم . بويوك بر قرار سزاق ايځنده بریشان اوليوردم . كيم بيلير بو
 مکتوبلرده دهانه آجی حقاتلر ، نه ظالم يالانلر واردی ؟ بر قاچ دفعه
 لامبای ياقارق اونلری او قومق ایسته دم . فقط كېتدی خط ایتدیم .
 اونلری او قومق بر ضعف ، بر نزلدی .

آرادن ایکی کون کچدی . بو مکتوبلر حالا اوراده دور سيور، اودانك
 هواسته كېزلی بر زهر نسر ایدر كي بی صارار توب سولدور سيور دی .

مزمین حزم مونسه دهه سیرایت ایتمشیدی . زواللی كوچوك
 قېز دردیمك نره دین كلدیكی بیلور ، بی خسته ایدن نو كاغدلره كینله .
 نقرتله باقوردی .

بو آقشام یته نجره نك یاننده دوشو سيوردم . مونسه چكینه چكینه
 یاتمه كلدی . قورقاق بر طورله : « آياچقم ، دیدی ، بن برشی بایدم اما .
 بيلم داريا چاچيسك ؟

بردن بره دوندیم . كوزلرم غير اختیاری اوجاغلك یاننده كي رافه
 كیتدی . مکتوبلر اوراده بوقدی تا ئوردن كوكم طيقانه رق مکتوبلر
 نره ده ؟ ديدم !

چوچوق باشی اكدی ... بن اونلری باقیدم . آياچقم نه بايم سين
 بك اوزولور دك .

خفيف بر فریاد ایله - نه يادك مونسه ؟
 چوچوق نیم شدت كو سترمه می او موزلردن طوقوت جارعه می ،
 بکلیور ، قورقه قورقه تیره بوردی . باشی بيله كي دادیم باواشی باواشی
 آغلامنه باشلادم .

— آباڭم آغلامه ... بن مکتوبلری یاقادم . سکا مخصوص اویله
 سویلدم ... اوزولمه سهدك او وقت یاقه جقدم . . آل ایشته ...
 کوچوک قیز بر آیلله باشمی اوقشایور ، اوته کیله مکتوبلری له
 طوتوشدیرمنه چالیشیوردی .

— آل آباڭم ... اونلر غالیا سکا سودیکک بریسنندن کلپور ...
 یردن بره سیلکیندم ... صوص یالانچی ، اوناصل سوز ؟ دیدم .
 — نه سیله یم آباڭم ... سودیککدن اولماسه بویله آغلارمیدك ؟
 بو کوچوک چوجوغک سوزلرندن اوتاندیم ؟ کوزباشلارمندن اوتاندیم .
 بوخاله بر نهایت ویرمک لازمدی . آرتق قرآزغی ویرمشدیم .

مکتوبلردن باری آتیه آتیم موله کوکته سوتولندی

— کوچوک کاشکه بوسوزلری سوبله مه سهدك ... فقط مادهم کد

شبه ايتدك ... باق سكا ايات ايديم . اونلر بىم نفرت ايتدكم بر
 دلمندن كليور ... كل سنكه برابر بوغالم كاغدلى ياقلم ...
 اوذا قارا كلفدى . يالكىز اوچاقده يىتمكه يوز طومش بر چالى
 دىقى آرا . صيرا پارلايوب سونىوردى . مکتوبلردن برى آتسه
 فیرلاندیم ... ظرف قیورله قیورله یاغنه باشلادی . بىترکن ايكنجىسى ،
 صوكره اوچىچىسى آتدم .
 مونسه آكلایمادىم بر حسله كو كسمه صوقولشدى .
 مکتوبلر برر برر ياناركن صوك نغسى وىردن خستلر قارشىستده
 كى صوصیوردى .

صیزه دردنجى به كلدكى وقت ايجمه دایانيلماز بر پشمانلق آچىسى
 چو كدى . فقط اوتة كىلرى باقدقدن صوكره بونى راقامازدم . قلمك
 بارچهسى قوبار بر كى اضطرارملر ايله اونى ده آتدم . صوك مکتوب
 اوتة كىلر كى بردن بر طوتوشلادی . بر اوچندن ايجمه . بر دومان
 خفقار ايجىن ايجىن یاغنه باشلادی . صوكره ظرفك كدوشه بوب
 ايجىلدىنى ، ايجه يازىلرله دولو . ركاغدك يالواش يالواش یاغنه باشلادىنى
 كوردیم . آرتق تحمل ايدمىوردم . مونسه كو كلدن كچن بوتون شىلرى
 بىليور كى بردن بر ا كىلدى ، آلنى آتسه صوقهرق صوك مکتوبك
 صوك بارچهسى قورناردى .

كوچوكى اوپوتقدن صوكره بو یاغش مکتوب بارچهسى او قودم .
 مونسه بر قاحت ایشلر كى كى كى كى كى كى كى كى كى كى كى كى كى
 اونى تىكرار آتسه آتق آتده دكلى . مکتوبده ساده شو سطرلر
 قالمشدى : « آتسم كچن صباح بوزومه باقاركن آغلانمه باشلادی ،
 «كك وار آتسه ؟ بچون آغلانورسك ؟ » دىيه سوردم ، اولاسوبله مك

ايسته مدي «هيچ برني يوق بر رۇيا كوردمده» ديدى. عناد ايستدم ،
يالواردم . نهايت سويله مكه مجبور اولدى . ساكن ساكن آغلايمرق
شونلري آكلاندى : «رۇيامده او وفاسىزى كوردم . قارا كلق
بررلرده دولاشيور ، اوكمه كلنه فريده بورالرده ميش .. الله رضاسى
ايچون سويله بيك» دييوردم . يوزى اورتولو بر قادين نى المذن
طوندى ، تكيه يكزه بن لوش برره صوقدى : ايسته فريده شوراده
ياتيور ... بوغازخسته لغندن اولدى « ديدى . باقدم اولادجقم كوزلري
قابالى ياتيور . دها ياناغك رنكى بيله ضوله مش .. سياه صاخلري
يوزيك ايكى طرفه دو كولش » فريده سسكانه اولدى « ديهه فرياد
ايتمكه بسلامدم . او آجى ايله آغلايه آغلايه اوياندم . «ولوديرى كتير بر
دكلى اوغلم ؟ فريده بي يقينده كوره جكم دكلى كامران ؟ » آتشمك
سوزلرپى سكا عينا يازدم . نى بر طرفه براق . فقط آتشمك ديمك
اولان بو اختيار قادينى دها زياده اوزمك رومى فريده : « بكا كلنجه
تيزه بك رۇياسى اوكوندن برى . بنمده كوزيك اوكوندن كيتيور ،
نه وقت كوزلريمى قاباسام سنى اوزاق بر مملكتك قارا كلق بر اوداسنده
كوزلك قابالى ، سياه صاخلك نازه يوزلك .. »

مكتوب پارچه سى بوراده يتيور ، بو آتشدن قورتولش سطرلر
بكا ساده تيزه مك كوز ياشلرپى سويليوردى . كامران كورييورسك كه
هر شى نى برر يزدن آيرييور . سنسكه آرتق ايكى دشمن بيله
دكلز ، برر نى هيچ ، اما هيچ كورميه جك ايكى يايانچى يز .

۱۵ كانون ثانى (زه ييلر) .

دون كيجه كچ وقت بطاقلق طرفدن دوغرو سلاح سسلري
كلكه باشلادى . ين شاشيردم . فقط مونه هيچ تلاش كوسترمدي .
« هر زمان اولور . جاندارمه لر اشقيا قوغلايور ديدى .. »

سلاح سسلری یاریم ساعت ، اوج چارلیک قدر دوام ایستد کدن
صوکر ایاواش یاواش کسیدلی .

بو صبح کوبده بر تلاش و حرکت واردی . وقعه بی او کره ندک
سازلفک آشانغینده کی یولده بر جاندارمه قوی ایله اشتیالار آراسنده
چاریشمه اولئس . جاندارمه لردن بر ضابط ایله بر نفر شید دوشمش .
بونلردن باشقه ایکی ده یارالی نفر وارمنس . بریسی نلک یاراسی خفیف
اولدینی ایچون آتہ یغدی بره رک ایکی ساعت اوزاقده کی کوینه کوتورمشلر .
فقط اوتہ کینک یاراسی آغیرجه ایمنس . برسدیدیه قویهرق (ز.ینیلر) ک
مسافر اوداسنه کتبرمشلر .

اوکلهیه دوضرو ایدی . کوچوک وهی صولوق صولوغه مکتبه
کلدی ، بنی المدن باقلایهرق : « قیز ، خوجا خانم . . . چابوق زارینی
(چارشاف اولاجق) کین کل . . . سنی مسافر اوداسنه چاغیر بیورلر ،
دیدلی .

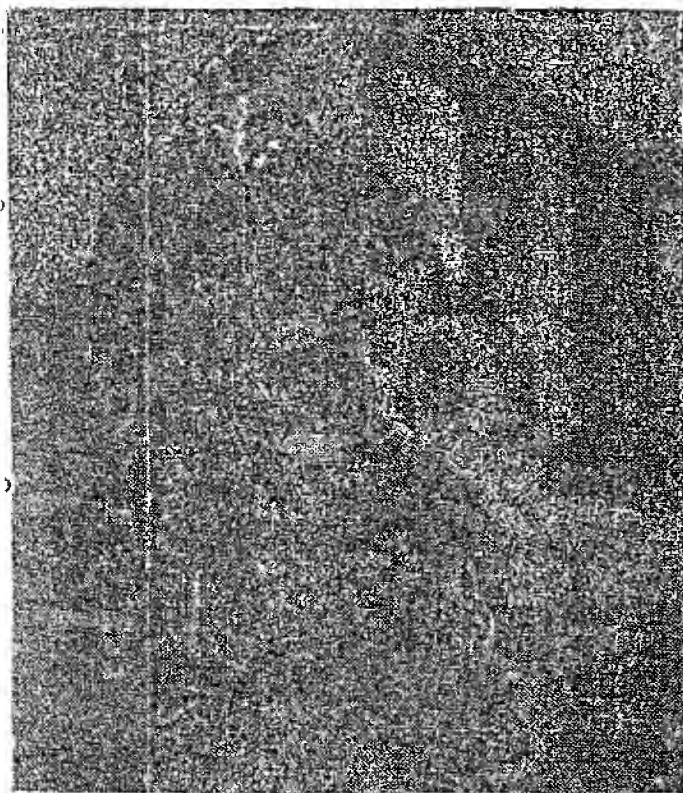
— کیم چاغیر بیور ؟

— هکیم چاغیر بیور . . . بابام سوبلدی . . .

هان چارشافی کیندم ، وهی اوکده ، بن آرقنده مسافر اوداسنه
کتدک . . . بوراسی ایکی باصیق اودا ایله سردیوه نلی چاریق بر صوغه دن
عبارت کهنه بر خیرات . . . کیجه ، قار ، خسته لک کبی سییلرله یوله
دوام ایدمه بن یولجیلری بوراده باریندیر بیورلر ، نوابلرینه بر آز
یه جک ویر بیورلر .

مسافر اوداسنک قابوستده برونندن صوغوق هوانک ایچنه دومانلر
چیقارهرق آشینن کوزل بر آتک یوزنی اوقشادقن صوکره ایجری
کیردم . اول قارا کلک اولدینی ایچون لامبه یاقشلدی .
قالین قیوطلی ، قوجامان چیزمه لی شیشمان بر عسکری دوقوردی

سردیوهن باغیماخته اوطورمش بر شیلر یازیور ، اولیده یوزی
کوروغنه ن بر قاچ کیشی ایله قونوشیوردی . چهره سی یاندن کورده .
میایوردم . دولغون بیاض بیقلری ، قالین قاشلری ، جانلی وسوعلی

قوبلیمان چیزمه لی شیشان بر عسکری دوقتوزی ...

بر یوزی واردی . فقط یارینی نه قدر قبا ، حتی عیب کله لر قوللا .
شیوردی . او قدر که هان هان نرس یوزینه چیقوب کیتمه سی
خوشوینیوردم . مطلقا پک فنا بر شی سوبله جگنی آکلانان سرت

بر قهقهه ایله کولهرك باشنی چو برنجی بنی کوردی. بردن بره دوردی. «
 خاکی البه لرینك اوزرتده یالکیز قوجامان سیاه صاقلنی کوره بیلدیکم
 برینه : - یا هر یوز باشم .. خاطرك فلما سین اُما... سکا « آبی یوز
 باشی » آدی ملاقاتلارك بردن کو که قدر حق وارمش .. قادین وارمنده
 بنی کبار کبار نه سويلتیورسك؟ دیدی. صوکره محجوبانه بکادویدی :
 « همشیره خاتم عفو ایدرسکیز ... کلدیکنکیزی کوره مدم... چیکیز
 یوقاری ... دورك بن اینیم ... مردیوه نلر یوقه کی ... ایکیزی
 بردن چکه چکی شهلی ... هایدی شیمدی چیکیز بن کلیورم ...

سرعتله مردیوه نلردن آنلایه رق یوقاری چیقدم .
 اختیار دوقتورك « یوز باشیم ، دیدیکی آدمه صاناشمقده دوام
 ایستیکنی ایشیدیردم .

— یوز باشیم بو معلمه استانبوللی ... نرهدن آکلادیغنه
 شاشیورسك دگی ؟ آه یوز باشیم سن کائاتده هانکی حادثیه بویله
 قویون کی بون بون باقادیك . مردیوه نلر چیقیشدن آکلادم ..
 کوردکی فاصل که کلیك کی سه کور.. شیمدی سکا ایترسه ک باشکی ده
 سويلیم .. یوقادینجیز چاتلاسه قیرقدن فصله یوق ...

بویله ایسز صایسز سوزلراوته دن بری بنی اکندیریر... کندی
 کندیمه کولدم : - ایشته بوئده یا کلدك دوقتور اقدی ، دیدم .

بش دقیقه صوکره اختیار دوقتور آغیر چیزملری آلتند
 مردیوه نلری چاتیرداترق یوقاری چیقدی . یوزیمه باقاندن قونوشمه
 باشلادی :

— افندم وقعه معلوم ... بر یارالیز وار .. اهمیتلی برشی دکل ...
 فقط باقیمغه محتاج ... کندم کیمکه مجبورم ... یابیله جق بنی
 اهمیتسز بر یانسیان . اما بجره میه جکلر ... ایترمیسکیز علاج دینه یارانلله

اوزرینه درلو مزخرفات پایشیدر سیفلر سز نه قدر اولسا مکتب فلان کورمشکزد بر قاچ کون یارالی به باقیورمه کیزی رجا ایده جکم... اما بیلیم ایچکیز دایانیرمی؟

— دایانیر دو قور بک ... بنم سیکیرلرم قوتلیدر ... هیچ بر شیدن قورقام افندم ، دیدم .

دوقور حیرتله باشنی قالدیردی: — سن آچسه که یوزیکی باقمه ، دیدی .
بولانالی سوزلرده اولیه تحف بر صمیمیت واردی که هیچ قورسز بجه می قالدیردم حتی غالباً بر آزده کولیوردم .

اختیار دوقور قوللرینی قالدیردی ، صاف یوزنده قومیق بر حیرتله کولمکه باشلادی . هم ده قهقهه لرله ...
— سن نه آرایورسک بوراده ؟

— بو سفرده بن شاشیرمشدم . بو آدم بنی نره بن طانیوردی .
مع مافیله بن ده ایشی بر آرماسقارده اته ووزمقدن قورقام . صافی .
چهره سی بکا اولیه امنیت ویریوردی که :

— ظن ایده رم بنی طانیو یغکیزی ادعا ایتیه جککیز دوقور بک ، دیدم .
— شخصکی دکل اما نوعکی طانیویم قیزم ... نوعکی ... حتی .
مع التأسف دنیا ده نادر قالمغه باشلایان نوعکی ...

— ماموتلر کی می دوقور بک ؟

بش آیدنیری زورله ایچمه حبس ایتدیکم یارامازلنلر ، موزبلکلر یکیدن طاشمغه باشلایوردی . سور آله کسینک دالما سویله دیکی کی بکا هیچ یوز ویرمکه کلز که ... اوساعت دلیله شمه ، مینی مینی .
جوجوقلر کی اغیزمه کللری ازوب بوزمکه ، ماسقارالقی ایتمه باشلارم ...

هر حاله دوقور چوق آبی ، تمیز بر آدمی عینی کور قهقهه لرله .

کولهرك «مازولرك تامايله عكسسه قيزم ... يعني مازلي ، نشته لي ،
بر صحت ، كوزل ... بن اختيار اولديغم ايچون بوني سويله بيليرم ...
اوت كوزل بر كبار چوجوغي ... سويله بكا قيزم باقيم ... سنك
سويله هجرا ، وحشي برلرده نه ايشك وار ؟ »
بو قابا صابا عسكري دوقتورينك چيك ككله لي ، قابا قهقهه لي
آره سنده ايجه بر رقت فرق ايتمكه باشلايوردم .

غایت طبعی کورونمکه چالیشرق اوموزلریمی سسلايديم . بن
معلمه يم دوقتورينك ... خدمت ايتمك ايستيوردم . بورايه كوندرديلر ..
ديديكم كنز كي هجرا برر ... فقط نيايم ... آليشدم ... حالمدن
منونم ...

دقتله يوزيه باقيوردي :

— ديمك سن بورايه خدمت ايچون كلك ... صرف معارفه
مملكيتك چوجو قلوبنه خدمت ايچون كنديكی وقف ايتدك اولمهي ؟
— اوت ... مقصدم بو ... خدمت ايتمك ايسته يورم ...

— بو ياشنده ... بوچه يه ايله بو طبيعت ايله مي ؟ .. سن شوبله
بكا باقسه كه قيزم ... ها شوبله كوزلرعه باق ... بن بوكا ايناندم ي
صانورسك ؟

يومانق يانافرينه كومولهرك طانلي طانلي كولومسه بن بياض كريبكلي
كوزلريله نا كوكلك ايچني كورور كي دوام ايتدي : — دكل قيزم ...
اصل سبب باشته .. حتى معيشت دردي ده دكل ... اولمهي يا هر كس معيشت
دردينه دوشه بيلير ... بومعيشت دردي دكل ... بسن صاقلامنه
چاليشد رفته بن دها اي آكلايورم ! .. كيم اولديني ، عائله كي ،
عائله لك او طور ديني يري صورسه سويلك ايتسته مزسك دكل ؟ باق !

ناصل کشف ایدیورم ... یاقیزم ... بونده بر ممما وار ... همده
بونی ده آجیق سوبله مکه لزوم بوق دکلگی ؟

ایکیمزده صوصدق . اختیار دوقتور بر آرز دوشوند کدن صوکرده :
— سکا بر کوچوک خدمت ایتمه مه مساعد ایدرمیسک ؟ مثلا

دها ائی بریره تعین ایدیرمکه چالیشیم ... دیدی .

— خایر ... تشکر ایدرم ... یرمدن ممنونم ...

— بکی ... فقط سکا بن آدره سمی راقیم اکر بر کون باشک

داره کلیرسه ... انسانلقد در بو ...

— تشکر ایدرم ...

— شیمدی یابه جفک ایشی تعریف ایدیم ....

اودالردن بریسک قاپوسنی آجندی . چاریق بر کرمه نیک
اوستنده یوزی بر عسکر یاغمورلنی ایله اورتولو یاشلیجه بر آدم
یا تیوردی .

اختیار دوقتور — ناصلک منلا بر آرز راحتلندکمی ، دیدی ...
یارالی حالسز حالسز کوزلرینی آجندی ؟ — الماجق کیکم صیزلایور

بلک دیبه جواب ویردی .

دوقتور کوله رک — آه بنم سوکیلی آیلرم ... دیز قاپاغنی الماجق
کینکی صانیر ... معدم سنی طبانده فرض ایدر اما ... یرینه کوره
قارشیننده کیلرده دومان آندیر بر .. بکر ... برشی قالماز ... سن
الله شکر ایت که دها فنا یریکه کله مش ... سن بر هفته یه قدر ائی
اولق اینترمیسک ها ؟ اوله ایسه اصل دوقتورک بوندن صوکرده بوخاتم ..
یارا که او باقه جق ... صاقین سوزندن دیشاری چیقیم دیم .. اکر
او علاجی فلان دیبه بر خلط ایتدیککی دوبارسم وای حالکه ...
علیم الله جانیر جانیر باجاعتکی کمرم ...

صارغیلاری چوزمهک باشلامشدی . یارایی براز فضله خیر یالایی
 آدجهزی آراسیره «آمان بک ... کوژیکی سویم» دیه باغیر تیوردی
 — کس نسکی به ... یازیق ارککلککه ... قادین ننده باغیر
 او نمازمیسک ... بویاردکل او بونجاق ... ساده بویه خسته باقیچی
 دوشمک نه نعمت ... آدمک یکریمی الماحق کیمکی کیتسه جاننی یاغماز
 اختیار دوقدور ایکی ساعت صوکر ا قارا صقاللی یوز باشی ایله
 برابری کوی ترک ایتدی . دنیاده بوندن دها ساده بر وقعه اولاماز
 صانیرم ... فقط بن بوکونه قدر درین بر ثائرله بو قدر ایچین ایچین
 صارسیلدیفی بیلیمورم .

۲۰ شباط (زه نیلر)

« بو سنه یاز ایرکن کله جک » دییورلر . بر هفته دن بری هوالر
 آچدی . اورته لق کونلک کونشلاک ... تپلرده قار اولماسه انسان
 کندینی مایس آینده صانه جق ..
 بو کون جمعه ایدی . اوکله یکنکدن صوکر ا اودامده مونسه نک
 قارا قلم بر رسمنی یامغه اوغراشیوردیم . بردن بره قبو آچیلدی . خدیجه
 خانم باش اورتوسی بوینته دوشمش ، آلی آغای تیره یه رک ایچیری کیردی .
 اختیار قادینی هیچ بو قدر تلاش و هیجان ایچنده کورمه مشدم .
 آمان خوجا خانم ... آهساغی به ایکی اقدی کلدی ... بریسی
 معارف مدیری اییش ... تفتیشه کلش ... چابوق این ... بن قونوشمغه
 صیقلایرم .

عجله عجله چارشافی کیرکن کندی کندیمه کولوروردیم . اوداسندم
 آلتی قولنی حرکت ایتدیرمهک اوشه نن بو قبل آدم بورایه قدر زحمت
 ایتمسین !! اینانیلیر شی دکلدی ...

آشاییده درسیخانه قابوسی اوکنده بری غایت اوزون ، اوتکی غایت قیسه بویلی ایکی بک ایله قارشیلاشدم . معارف مدیری عیبا ترمدهیدی بن کوزلرمله اطرافده اونی آرارکن قیسه بویلی بک بکا دوغری یورودی .

قارا کلکده ایجه فرق ایدهمدیکم یوزنده برنک کوزلک پاولادی . معلمه خامی ؟ ... بن ولایت معارف مدیری رشید ناظم ... اقدیم یونه قارا کلکی بر ... مکتب دکل بر نوع اخیر ... صفتک قابوسنی آچهرق - ایجریسی بر آزدها آیدتلق اقدیم ، دیدم .

منی منی وجودیه کوره باجاقلیتی تحف بر صورتده آچهرق عظمتلی بر یورویشتی واردی . قابیدن ایجری به بر آدیم آتدقن صوکره دوردی ، آرقداشنه نطق ویرر کی آلی صالایه رق به ، مونشر شورایه باقی ... نه ، ریدیکول ، نه ، مزهر ، دیدی ، مکتب دیکه نیک شاهد ایستر ... ناصل ، رادیقال ، اولمالی ... « یا هب ، یا هیچ » دیدیکمه حق وریورسک یا ...

شیمدی اولنری دها ای کور یوردیم . ایلک باقیشتده کنج بر جوجوق ، آلامود برداندی . صاندیم معارف مدیری هان ایلک بر کوسه ایدی . متبادیا قاشنی کوزی . اویتا یور ، سونلیدیکی هنرکه ایچون قیریش قیریش اولش یوزنه آیری بر منیا وریوردی . اوتکی اوزون ایجه بیتی ، ضعیف ، اسمر بر آدمدی . اوقدر اوزون بویلی ابدی که عادتاً قابوسری جیقیمشدی . مدیر تکرار بکا دوندی - اقدیم آرقداشم ولایت نافیه مهندسی ممتاز بک اقدیمی . . . نقیش سیاحتده لطفاً رفاقتی قبول ایتدیلر ...

بن لاقیردی اولسون دینه - « اولیهی اقدیم بک کوزل » دیدم .

معارف مدیری صنفك مقاومتی مہانتہ ایدر کبی طوبوقلرینی
وورہرق دولاشیور، صیرلرہ، لوحہلرہ باسٹونک اوجیلہ دو قونیوردی .
— مونشر غراندییوز پروژہلرم وار ... ایستدیکم تخصیصاتی

ویرسزلسہ وای حالرینہ ...

بلیورمیک بن جوق تدارکای

کقدم: استانبول مطبوعاتی آتس

ایتمکے حاضر بر بطاریہ حالہ

کیتردم ... بندن کوچوک

بر اشارت اوزرینہ بام، بوم ...

مدھش بر بومباردمان .. آکلایور

سک یا ... یا بو قافانک ایچندہ کی

دنیا حقیقت اولاجق ... یا بن

پوستی ویرہ جکم ...

بوتون بو کوزل سوزلرک

بو بیچارہ کوی معلّمہ سنک

کوزلرینی قاماشدیرمق ایچون

سویتدیکنی آکلایوردم تکرار

تک کوزلکینی برلشدیرمک نیکہ

قدو طلبہ وار ؟ دیدی .

مونشر غراندییوز پروژہلرم وار ...

— اون اوج قیز ... درت ارکک جوجوق اقدام ...

— ممتاز سن بنایی کورہ جکمیک ؟

— حاجت یوق ... حاجت یوق ...

مهندس یان کوزلہ بکا باقیوردی ، بکا آ کلایامق ایچون غایت

بوزوق بر قرالسزجہ ایله آرقداشته :

— آمان عزیزم.. برهانه ایله شونك یوزینی آچدیر... یوزینك
رنکی چهلرك آلتده یانغین کی یانیور... نرمدن دوشمش بورایه...
دیدى .

عارف مدیری دوشمیشی کوروندیکی کی دکلش ... عادتا
اوتاندى . آرقداشتدن دهافنا بر فرانسهجه ایله جواب وردى :
— رجا ایدرم عزیزم ! جدی اولکزم .

مدیر بك چكهنك آلتده کی پورسومش دردی لاسنك کی
اوزانهرق دوشونیوردی ، بردن بره قرار ویرمش کی بکا دوندى :
— ائندم ... بن بو مکتبی قابانهجفم ...

بن شاشقین شاشقین : — نیچون ائندم ... نه اولدی که، ذیدم..
— ائندم ... تخصیصات شیدیلک غیرکافی ... ذاتاً طلبه کزده
آز ... هم ائندم بویله چوروك چاریق شیلر اولماسی اولاسندن
اولا .. ولایتده بولوندیقم مدتجه بوتون غیرتمی صرف ایده حکم ...
کویلردن بر چوغنه اوجوز فقط ظریف ، صبی ، موده رن ... یعنی
مجدد... مکتبلر یابدیره جفم... شیددی بکا اظفا ایضاحات وریکزم..
بونزورینك جیندن بر نوط دفتری چیقارمشدی . مکتبه عائد
بعض معلومات ایستیرهك قید ایتدی . صوکره : — سزه کلنجه ائندم..
دیدى . سزی ده باشقه مناسب بریره تعیین ایدرم . طبیعی مکتبی قیادتقدن
صوکره (ب ...) ه کله چکسکزم ... اسمکزی سویله ییکزم ...

— فریده ...

— ائندم آوروپاده کوزل بر عادت وارددر ... پدر اسمنی ده
علاوه ایدیوریزلر ، دهافنا موضح بر اسم اولور ... سز معلملر بو
تجددلی قبول حتی تطبیق ده ایدیورمه لیسکزم . مثلاً کینه دفترلی یکزم
طالبانکزم ایچون اسمنی بالفرض ملاحات باباسنك آدی علی ائندى

دیه چکیز یرده ملاحی علی دیسه کز اولور کیدر ... آ کلاشیلیدی
افندم^۵ ... بدریکزک اسمی ؟
— نظام الدین

— شیو حالد « فریده نظام الدین » بو شکل سزه بردن یرده
غریب کورونور اما آلیشیرسیکیز ... زردن مأذونسکیز ؟
مکتبی سوله مک چکیندم . چونکه فرانسیزجه بیلدیکم میدان
چقارسه مهندس افندی بر آزا اول سویلیدی سوزلردن اوتانه جقدی
اونک ایچون « خصوصی تحصیل کوردم افندم » دیدم .
— دیدیکم کبی (ب ...) « کلدیکیز وقت بی زیارت ایدر -
سیکیز ... سزه مناسب بر یر بولورم ... هایدی ممتاز دها ایکی کویه
اوغرایه جغز ...

صیره لردن برینک کنارینه او طور ورق اوزون ، ایجه باجاقلرینی
صالایان مهندس یه او بوزوق فرانسیزجه سیله صیرناشمغه باشلادی :
— بن بیتدم ... بوفوق المعاده برشی ... کیتدجه بکا صاریبور .
برچاره بولوب بر کره یوزنی کوسترمز سه ک شوزدن شورایه کیتتم ...
معارف مدیری یکیدن تلاشلاندی . کویا بکا برشی سزدرمه مک
ایچون تورکجه : — وقتمز یوق . . راپوریک صو کرا یازارسک ...
نه عجله .. هایدی کیدم .. دیدی .

مهندس سوقاق قابوسنک او کتده دوریبور ، آیدیتلغه جیقمه می
بکلیوردی . غنائمه آرقمی دوندم .

یاغجی کچر کن بر قاج دفعه یاشنی چوردی . دها تحفی سوقاق
قابوسنک چققدن صو کرده ، تحته حواله نک کنارینی تعقیب ایدیور ،
آرا صیرا آیاقلریشک اوچه باصوب یوکسله رک ایجری باقوردی .

حوادث چابوقاق کویک ایچنه بایلمشیدی . جمعه اولماسه رغماً

چو جوقلر مکتبه قوشوشیورلر ، بوبوک بر تائرله الی اویپورلردی .
 اوجو جوقلر که مکتب کی کندیمه قارشیدم یاباچی وحسز صایوردم .
 خدیجه خام باشنه قوجامان بز چاتقی چاهرق اوداسنه چکیلدی .
 دوغروسی سوبله مک لازم کلیرسه بو ایشنده او یچاره مک باشی آتسه
 بیامدی .

آقشام اوستی مختارک قاریسی ایله آبه خام مکتبه اوغرا دیلر ...
 ایکسی ده متأثر ... هله آبه خام بکا کیزلی کیزلی کوز اشارتلری
 ایدیسور : « سیم باشقا بیتلرم واردی اما جناب حق نصیب ایتدی ،
 دیسور . بن ده یاماجق بر تائرله ایچی جکیورم ، کوزلری اوکمه
 ایندیزه رک : « نه یایلم آبه خام جقم .. قسمت دگش ، دیورم . حاصلی
 هر کس متأثر . دیاده « زینلر » کویندن ده ، فنا برره دوشمک
 تمکن اولمادیغی حالده بن بيله آز چوق اوزولورم .. یالکز موانسه
 مستقا .. او یاراماز ، سوخیدن ایاقلری زده دکیور ، هوقت کیده جکز
 آماجقم .. ایکی کونه قدر کیدرمی ز ، دیه قوش کی چیرینور ..
 ۲۷ شباط (زینلر)

یارین یوله جیقوروز . مونسه ایلک کونلرده بک سوبوریدی .
 خط دوندن بری اونده تحف بر نشه سزلک ، بر دورغوناق فرق
 ایدیسوردم . آراسیرا کوزلری اوزاقلره دیکرک دوشویور ، صوردیغم
 شیرله دالین دالین جواب وریپوریدی :

- مونسه کیمک ایسته .. یورسه ک سنی براقیم .
- الله اسیر که سین آماجقم .. کندیمی قویوه آتارم .
- قارده شلر کین آریلا جفه اوزولویورمیک ؟
- اوزولمه یورم آماجقم ..
- او حالده بابا کی کورمه جکک کله جک ؟ ..

— بابامه آجیرم اما او قدر سوم آباچم ..

— یکی اوبله ایسه دردك نه ؟

کوزلرینی ایندیرمك صوصور ، جواب ویزمیور . دها اصرار
ایدرسنم یالاندن کولمکه ، بونجه صاریلغه باشلایور . فقط بن بویالانچی
نشئه اینانما یوردم .. مونسه نك اصل سونجینی بیلمه زمییم ؟
مع مافیہ بو صاف ، براق چوجوق کوزلرنده دانا بر بارنجه
حزن کورمشم . او قدر سولتمکه چالیشدم . بر درلو اولمادی .
بر کون بر تصادف بکا بو چوجوق قلبك کیزلی دردینی او کره ندی .
آقشامه دوشور بر آراق مونسه اور تادن غیب اولمشدی . حالوکه
نام بو ساعتده اوکا احتیاجم واردی . یوله حاضرلنی ایچون بکا یاردیم
ایده جکدی . بر قاچ دفعه چاغیردم . جواب کلدی مطلقا . باغچه ده
اولاجقدی . پچره بی آجدم . « مونسه .. مونسه .. » دیه سسلشدم .
اینجه سبیله تا اواز اقلردن ، زنی بابانك تربیسی جوارندن « اقدیم .. »
شیمیدی کلورم « دیه جواب ویردی .

بانجه کلدیکی وقت نك باشه . ایچون اورالده دولاشدیغنی صولدم .
جواب ویزر کن شاشیریور ، مقاسز بهانلر . کوستره دك بی ائله ائمه
چالیشیوردی . دقنه یوزسه باقدم . کوزلری قپ قیرمزیدی ، خفیفه
صولش یانقلرنده یکی قوروشن کوزیانی ایزلری واردی . بزدن بر
تلاشاندیم . اوراده نیایدیغنی . ایچون اغلادیغنی سوبله نك ایچون
صیقیشدیرمه باشلادم . بیلکلی الریمك ایچنده ، یوزینی بندن
کیزله نك ایچون بوینی چویریور ، دوداقلرنده خفیف بر تیغمه ایله
سکوت ایدیوردی .

بن مطلقا سوبله نكکه عزم ایتشدم . اکر حقیقی بندن کیزلرسه

اونی بوراده براقه جغمی سویلدم او وقت تحمل ایدهمدی . بویوک
بر کنه اعتراف ایدر کی باشی اوکنه ا کهرک اوتانه اوتانه سویلیدی .
— آنهم بی کورمه کلش ... کیده چکمی دویمشده ...
داریملا بکا آباچم ...

بویوک کناهی سویلرکن بوتون وجودی تیره یور ، کوزلری
یاشه دولیوردی .

آکلادم کوچوک مینی مینی کولکلک آجیسنی بندن امید
ایده چککدن چوق دها درین وای آکلادم ؛
یوزنه دوشمش صاچلرینی دوزه لهرک ، یاواش یاواش چکه سنی
اوقشایارق حلیم ، ساکن برسله : — بونده قورقه جق ، آغلایه جق
نه وار .. آنهک دکلی ؟ البته کورمه چکک ، دیدم .

بیچاره حالا اینا مایور ، قورقه قورقه کوزلریه باقیور ، هر کسک
قهرتله ، لنتله آکدینی بو قادینی سومدیکنه بی اینا دیرمق ایچون
جوجو قه سیلر آریوردی . فقط اونی اویله سوریور ، اویله یانه
یانه سویوردی که ...

— جوجو غم اکر آنهکی سومورسه کن سنی چوق عییلارم ،
دیدم . آنه سولتزمی هیچ ؟ هایدی قوش اونی چور ... «ایام»
مطلقا سنی کورمک ایسته یور ، دی بن تره یانه کلبورم .

مونسه دیزلریه صاویلارق ائتکلریمی اویدی ، صوکره قوشه
قوشه باغچیه کتدی . بو یایدیم بویوک بر احتیاط سزلقدی بیلورم .
ا کر بو قادیته کوروشدیکمی دویه جق اولور لر نه فنا شیر سویایه چکلر
بلکه بوراده اسمینی لنتله آ که چقلردی . فقط اولسون ....

تره نك آلتنده کی آغاچ کومه سی ایچنده اوللری بر خیلی زمان

بکلم . قادیغیز ایجه اوزاقلاشمش ، مونسه اونی یولدن چورمک
ایچون سازلنک اونه طرفه قدر قوشمش اولاجدی .

نهایت کوروندیلر . اولنک آنا قیز یان یانه کلشیری اویله حزن
اویله حزن رشیدی که . بر لرلندن چکیر ، اوتانیر کی آری آری
کلورلر ، چامورلرک ایچنده دهاجیزلی یورو یورو کی یاهرق مخصوص
کچیکورلردی .

بوقادینه محنتله ، شفقتله دولو بر شیر سولکله حاضر لاشدم . فقط
قارشی قارشی به کلدی کمز وقت بریمزه سولیه جک سوز بولا مادی .

اوزون بویلی نارین وجودلی بر قادیغیزدی ، آرقه سندم یامالی
بر یوکلکی چارشاف ، یوزونده یچه رینه مور بریتی ، آياغنده طوبوقلری
قوشمش صیر صیقلام یرتیق اسقارینلر واردی . بدن قورقور کی
تیزه دیکنی حس ایدیوردم . ممکن اولدینی قدر ساکن ، هیجانسر
کورونمکه چالیشه رق : - یوزیکری آجه کز آ ، دیدم .

کوچوک برترددن صوکره یچه سنی قالدیردی . چوق تازمه اولدینی
بللیدی . . . نهایت اوتوز اوتوز بشن یاشلرنده . . . فقط ساریشین
چهره سی اویله یورغون ، اویله سیرامشدی که . . .

بویله قادینلری بن چوق بویلی دیبه بیلیرم . حالوکه یوزنده
بویان اثر یوقدی . الک زیاده ایجه دوقونان شی مونسه به چوق
بکزمه سی اولدی . بردن بره بکا اویله کلدی که مونسه بویومش ،
بویاشه کلش ، صوکره . . . صوکره . . .

چو جوشی غبر اختیار یحر کتله اوموزلرندن طوبوق دیزلریمه
دوغری چکدم . کوکم درین نفسله شیشیور ، کوزلرم دولیوردی .
اوستمه آلدیم بویوک ، نك بویوک بر وظیفه ایدی فقط بن بویوک

وظیفه‌ی یاپه‌جق، مونسه‌ی ائی مسعود بر قالدین بئیشدیره‌جکم.
عمریمک الک بربوک تاسیسی بو اولاجقدی.

ذهنسن... شیلری اوده‌نم کی دوشونبورمش کی دیدم که
خانمجنم... کوریورم که طالع سزه بو کوچوک قیزی الک‌سزده
بو یوتکم بختیاراغنی نصیب ائتمه‌مش... نه‌یابالم دنیا بو... شونی سزه
سویله‌مک ایستدم که کولک‌ک‌ز راحت ایتدین... بن اونی باغریمه
بامدم... کندی قیزم کی بو یوته‌جکم... هیچ برشیدن محروم ائتمه‌جکم.
ایلمک دفعه سوز سویلمکه جسارت ائندی: - بیلورم کوچوک
خانم... مونسه بکا سویلیوردی.. آرا صیره یولم دوشدکجه اونی
کورمه‌ک کلیوردم... الله سزدن راضی اولسون...
— دیمک مونسه‌ی کوریوردیکز؟

کوچوک قولارینی بله‌دولایان مونسه‌نک تکرار تیره‌مکه باشلا‌دیغنی
حسن ایتدم یکی بر قباحتی طوتولشندی. دیمک کیزلی کیزلی آنه‌سنی
کوریورمش... صوکرده‌ها حزینی بو ملاقاتلری بندن کیزله‌دیکنی
بیچاره قدینه سویلمکه دیلی وارمنمش..

— اکر بوراده قالش اولسه‌بدق چوجوغی هر زمان سزه
کوستیردم، دیدم. حالو که بن یارین (ب...ه) کیدیورم... اورادن
نرمیه کوندره‌جکلرینی بیلیم... یوره‌کک راجت اولسون خانمجنم...
اوکا آنه اولاجنم دیه‌م... چونکه شمعی آکلا‌بورم که دنیا‌ده
هیچ برشی آنه‌نک یرینی طوتامیور... فقط اونک ایچون بر ایلا
اوله‌جنم...

آشاینده‌کی سازلقده بر آدمک دولاشدینگی کوردک. بو نیم‌طایه‌م
جعفر آغانک باباسی ایدی. صیق صیق بطاقلقده پایان اورده‌کی آولامنه
کلردی.

مونسه نك آتسه سی بردن ره تلاشلاندی :- « کیده یم خانمجنم ...
بی سزك یانکیزده کورمه سینلر » دیدی .

بو سوز زواللی قادینده اینجه بر روح اولدیفنی کوستریوردی .
ذاتاً حالتدن ، طورندن ، یوزندم کی معنالدن ده بونی آکلاشمدم . ایلک
تحمیم دوغری ایدی . مونسه یوزی کی روحك اینجه لکنی و کبارلغنی ده
بو طالعسر آتهدن آلمشیدی . قادینجغزك بی دیله دوشمکدن محافظه
ایتمک ایچون کوستردیکی تلاش عادتا عزت نفسه دوقوندی . اولده
يك ای بر حس برافندن آیرلق ایسته میوردم . دیدی قودیلره هیچ
اهمیت ویرمیدیکمی کوسترمک ایچون . « نیچون عجله ایدیورسکیز ...
بر بارچه ده قالا مازمیدکنز » دیدم .

زواللی نادین درین برعتله اللریمه یاقیور ، اولنری اویمک ایچون
دوداقلری تیتریوردی . فقط بکا دوقونمه جیارت ایدممدی .

صوك فیرطنه نك دوردیکي جیلز بر قواق آغاجنك کوده سسه
اوطوردق ، مونسه بی آره مزه آلدق . شیمدی سویله مک صیره سی اوکا
کلمشیدی . زواللیجیق حیاتی بکا آکلاتیرسه ده خفیلشه جکنی حس
ایدیورمش کی حرارتله سویلیوردی . اویله دوز کون برقونوشما سی
واردی که ...

بیچاره نك ساده فقط حزین برسر گذشتی وار : استانبولده روم ایلی
قاواغنده دوغمش ... باباسی حالی وقتی یرنده بر آدمش ... فقط فنا
حالده دوشمش ... اونی ماقری کوننده کبار بر بکک اوینه اولادلق
ویرمشلر ... اوک کوچوک خاعاریلله برابر بویوش ، همان همان بر
کوجوک خانم معامله سی کورمش ... اون بش اون آلی یاشنه کلنجه
اوکا عادتا ایی قسمتلر چیقمش ... فقط هیچ بریسی ایسته میور ، هپنه
بمانلر بولویورمش ... چونکه ... چونکه اونک برایتدیکی وارمش :

اولك اك كوچوك لايكى ، حربيه مکتبه كېدن كەندىن بر آز بويوك
بر كىچ ... كوچوك بك ايچون هيچ بر اميدى يوقش ... فقط او

بن اوى كوكسەدە مەيچور ، خەچتەرە خەچتەرە آغليوردەم . [مەيچە ۲۰۸]

قەدر سوييورەنى كە هيچ بر آرزوسە قارشى دورمق اونك ايچون مەكن
دەكلش ... بك افنديك دفتردارلق مامورىيەلە (ب . .) دە بولوندىنى

بر زمانده ایش میدانه جیقمش ... او وقت بك .سی، خاتم افندی
 کوچوك خانلر چپ بردن اوستنه یورومشلر ... اوده طومق ایسته مبر
 بر اختیار قادینك قولوبه سنه کوندمش ... بر قایج آی اوراده قلمش
 مونسه نك درت یاشنده ایکن قوش یالازندن اولن آبالاسنی اورا
 دیایه کتیرد کدن صو کرا بو اختیار اورمان مأمورینه ویرمشلر ..
 اوله یا لنده باباسز بر چوجوقله برابر اورتاده قلمش بر قادینی باشق
 کیم آلیه؟ ایلك زمانلر برشی سویله میور، طالعه راضی اولویورمش ...
 فقط قوجاسی بو (زینلر) کونه کلد کدن صو کرا اوسته آغیر نچمل
 ایدلر بر جان صیقیتنی باصیش . قارا کلک اوداسنك اچنده بوغولور
 کوندن کونه سازاروب صولورمش ...

زوالی قادین حکایه سنك بوراسنی آکلنر کن حالا کندیسنی او
 آغیر قارا کلک اچنده کورور کبی کوزلرینه ، وجودینه بریورغونلق
 جو کوردی ...

ایشته تام بو صیرالده اشقیا تعقی ایچون کویه بر ژاندارمه قوی
 کلش ... ایکی اوچ هفته قدر کویك بر طرفنده جادیر قوروب او طوران
 بو عسکرلرک کنج ضابطی اونی تعقیه باشلامش .. قادین مقاومت
 ایدمه مش، ضابط (زینلر) دن کیدر کن اونی ده برابر کوتورمش ..
 بو ساده حکایه بیلیم نهدن بکا چوق تأثیر ایتدی . آقشام یاقلا
 شیوردی . مونسه نی آتسه سیاه یالکمز بر افرق مکته دوغ و یورومک
 باشلام . بلکه بو مؤید آریلق دقیقه سنده بر لرینه سویله جك برشیلری
 اولوردی . یاخود بنم کوزومك اوکنده ایتدکلری کبی بر لرینی
 قوجا قلا یمازلر ، اچلرنده بر هجران ایزی قالردی . کندی کندیه
 مزار طاشلری ایچندن کچر کن درین درین دوشونیوردم . مونسه
 سنی اصل کیمسه سزلکک ایچون سوش، سکا داتما آجیمشدم . فقط

بو دقیقه ده سنی قیصقا سوردوم ، سنك سفل ، دوشكون برقادین فقط
 بوتون بونلر دغما . بز آنه اولان آنه کی قیصقا سوردوم . چونکه سن
 دوغدیغك ، بو بودیکك لرلردن آریلیرکن کوزلر کده آنه کوزلرینك
 خاطر سنی ، دوداقلر کده آنه کوز یاشلرینك آجی لذتی ، قابیکده آنه
 قوجاغك صیجاقلغنی کؤتوره جیکدك .

۵ مارت (ب ...)

بو صبح زینلر مکتبندن کتیردیکم اوراقی چاپطه ده دولدوره رق
 معارف مدیریته کتیدم . مونسینی اویقوده برافشدم . وقت چوق
 ایرکندی دائره یکی آچیلوردی ، نك توك کان مأمورلر شخو رخمور
 قهوه ، ناریله ایچیلوردی . قیرمزی قوشاقلی باش کاتب یرنده
 شیمدی قیورجق قراقا سالی ، یاغلی یاقه لی بر افندی اوطوریوردی .
 خدمه لرلر برینه سوردوم . معارف مدیریله برابر باش کاتبکده دیکشیدیکنی ،
 ایش ایچون بو افندی ایله کوردوشمک لازم کلدیکنی سولیدی .
 یانه یاقلاشهرق سلام ویردم . معارف مدیری بکک امریله
 قاپانان زینلر مکتبی معلمه سی اولدیغنی ، مکتبک اوزاقنی تسلیمه
 کلدیکنی سولیدم . کاتب بر آزدوشوندی : - ها اوت ، دیدی ،
 بک اعلا ... بر آزدیناریده بکله یکده مدیر بک کلین ...
 دائره نك لوش ، باصیق صوفه سنده تام اوچ ساعت مدیری بکله مک
 لازم کلدی . بویله لرلرده کان کچن آده دیک دیک باقیور ... حتی
 سوز آتالر بیله اولوبور .

نچرملردن برینك کنارینه قیریق برمر دیون دایامشلردی ، باضامالردن
 برینه ایلیشهرک بکله مکک باشلادم . نچره خراب بر مدرسه اولوسنه
 باقیوردی ، قولاری صیوالی ، ماوی شالوارلی بر صوفه شادروانك
 کنارنده زهره زوات آیقلا یور ، داللی نچرک ایچنه قدر کیرن

قوجامان بىر چىنار ك اوستىدە سىرچەلر اويناشىوردى . چىكىمى اللرىك
 ايجنە آلەرق دوشىنىوردىم . دون صباح بو وقتلر دها زىنىلردن
 آيرىلماشدم . ايرىلى اوقاقلى بوتون طلبەلرم قابالغك اوستىدەكى آرايه
 بولنە قدر بى سلامتە مەكە كىلىردى . بىم نە قدر عارسز كوكم وار .
 اطرافىدەكى انسانلرى نە قدر چابوق سويىورم ! عزىزىك انىشە مەكە تحف
 بر سوزى واردى . آراسىرا بى اللرىمىن طوتەرق : « آه بىم ياشىقان
 قىزم ... اولآ آدمى يادىر غارسك ، قاجارسك ... صوكرە چام ساقىزى
 كې اويىلە ر ياشىبىرسك كە » دىردى . آدېغىزك حقى وارمىش ... بو
 سچو جوقلرك هېسە آجىوردىم . كوزلارىنە كوزل ، چىركىنلرىنە
 چىركىن ، سىفلىرىنە سىفىل اولدقلىرى ايجون ...

بويىلە هر آيرىلىغىم ىردە قىلىمك بر پارچە سىنى بر اقىرسەم اعلا ..
 زواللىلر برر برر المى اوپدىلر . چويان محمد زىھرا ايله بكا بىكى
 دوغىش برىكى ياوروسى كوندرمىش . آدېغىزك ھىدە-سى اويىلە بورە كىمە
 دو توندى كە ... هنوز كوزلرى آچىلمايان بو ياوروجىنى مونىسەك
 قوجاغە وىردىم .

چەچن آرايە سىك اىچە يانىق سىسلى چىنراقلىرى بوش صحرا
 ايجىندە تېزە مەكە ياشىلادى . ياواش ياواش زىنىلردن اوزاقلاشق .
 سچو جوقلرە سىيە رىنكىلى طاشلرك ايجىندە غىب اولونچىيە قدر مونىسە
 ايله برابر آرايەدن مەدىل ساللادى .

آرايەك اولت قاپوسىدە دورمە-سى ھاجى قەھەك يە مرقاقلى بر
 زمانە تصادف ايتشىدى .

اختيار آدم آغزىندە بر قرە جىكرە قاپودن فېرلايان قوجامان بر
 كدى بى قووالا يوردى . اللەكى ماربوجى قامچى كې ساللايەرق ،
 « دور كاوورك كدىسى ... دىرىكى يوزرم » دىيە باغىرەرق يانمىزدن

کجر کن یاواشجه ، هاجی قلفه ، دیه سسله ندیم . سیک نره دن
کلدیکی بردن بره آکلایه میه زق دوردی آرابه نك ایچنده بنی کورور
کورمز قولرینی قالدیردی ، سوقاغلک اورتاسنده آوازی چیقدی
قدر ، وای خوجا خانم ، دیه باغیردی .

آدجغزک سویمچی کوروله جک شیدی . آغزنده جکرله قارشیک
ورانه نك دیوارینه طیرمانغه چالیشان کدی یه نشته لی نشته لی : « وار
کوله کوله زهقیملان ، تلاش ایتمه ... حلال اولسون » دیه باغیرقدن
صوکره یانمه کلدی .

هاجی قلفه اوقدر ممنودی که قوجاغنده کیسیله بنی تمقیب ایدن
مونسه بنی اوتلک ایکنچی قاتنده فرق ایتدی :

— وای خوجا خانم ... بوده کیم ... نره دن چیقدی ؟
— بتم قیزم هاجی قلفه ، دیدم . زه نیلرده اولندمه شیمدی
بر قیزم وار ...

هاجی قلفه مونسه نك چکه سنی اوقشایه رق : سوبله یه نه باقه ...
سوبله نه باق ... اوده اولورانشا الله ... قیزده قیز دیدیککه دکرها ...
طوسون کبی ، دیدی .

کوزل بر قصاد اثری اوله رق بتم ماوی قوشلی اودا ایکی کوندن
بری بوش ایتمش ... بوکا چوق ممنون اولدم .

دون آقشام هاجی قلفه بنی زورله اوینه ییمکه کوتوردی .
یورغونلقمی بهانه ایده رک کیتمک ایسته مدم . اختیار آدم بکا عاداتام
ایدنیور : « شوکابات هله ... سن آلتی آی یوروسه ک بکزرک صولماز ...
صیریم کیسک ماشاء الله » دیوردی .

بونلرک هپسی کوزل ، هپسی اعلا ... فقط بنی دوشوندن

باشقه بر مسئله وار دون آقشام بر حساب یابدم . او قدر تحف بر نتیجه
 و بر دی که ایستامدم : بر کرده عینی حسابی بارمقلرمده تکرار
 ایتم . مع التأسف دؤغروابدی . بونجه جوق آجیلی اولقه برابر
 کولمکن کندهی آلامدم . بن شیمدی به قدر کندهی غیرتم ، کندهی
 چالشمه سایه سنده کچنیدیکمی ظن ایدینوزدم . حالبوکه بو کونه قدر
 المده کی برقاج یازدی صرف ایتمشدم . زوالی کل مثال قلفه جقم یاعده
 ایجه بر یارا بولوندرمه دن یاباشی برملکته کیتک دؤغرواوانیه جقی
 سوله مش ، آنه مک الماسلرندن برینی صاهرق یاره سنی آری بر کینه
 ایچنده تسلیم ایتمشدی . شیمدی به قدر بر جوق مصرفلر اولمشدی .
 اوله یا خیلی زمان آچقده قالشدم... صوکرایول مصرفلری ده ایجه
 طوتیوز... فضله اوله رق فقیر بر کوی معلمه سندن باشقه برشی اولمادیعی ده
 دوشونمه مشدم . اطرافده سفیل ، آج بر انسان کوردیکم وقت
 اوافق تظک معاوتلرده بولونمهی وظیفه بیلشمدم .

فقط بو انا نلر صاحی انصافسز شیلر... بنده کی یوز یوموشا قلغنگ
 و بر دیکمی امید ایله اطرافده آجیلان لار ، هله صوک زمانلرده او قدر
 چوغالمش ، او قدر چوغالمشدی که .. طبیی برقاج غروش آیلیم بوتون
 بو مصرفلری قاپانامازدی . ده ا قناسی بو آیلقلردن ایکینسی ده هنوز آلفه
 موفق اولاماشدم ایسته بو فوق العاده احتیاجلر قارشیسنده هر یاشم
 صیقیلجه او آری کیسه ده کی یارادن صرف ایتمشدم فقط شیمدی بوزوالی
 اوله خفیفه مش ، اوله خفیفه مشدی که ایچنده کنی صایمغه خسارت
 ایده میوردم . دیمک بویش آیک بوتون ماجراسته ، بوتون یورغونلقلرینه
 رغمائینه عالمک معاوتیله یاشامشدم . پنجره دن کیره دن جینار یار اقلریله
 اوینایه رق بونی دوشونورکن هم کوله جکم ، هم آغلایه جقم کیوردی .
 معافیه ینه بر تسلی بولدم : داووزوله جالی قوشی ... هیچ برشی

قازانمەد كىسە كىچىنىڭ ، باشماق ، تىخىمىل ، تىخىمەنە ، اولدىغى دەمى ، او كىر تەدك :
 بو . آز قازانچىمى ، بوندىن سو كىرە . آرتق چو چوقانى برا قىر قادىن قاندىنىق
 اولور سىڭ قىزم » دىدىم .

بىن بويە دوشونور كىن لوش صوفەدە بىردىن بىرە بىر تىلاش او ياندى .
 اخيار بىر خىدمە بىر ئالدى بىر پالطو ، بىر ئالدى بىر باستون ، يەنە مەعارف
 مەدىرىنىڭ اوداسىنە دوشور قوشىوردى . بىر قاچ دىققە سو كىرە
 مەنىمى بويى مەدىرىك عىظامتلە بويىنى اوزاتىرق تىك كوزلىكى پارلا تىرق
 سەدى بوندىن چىقىدىغى كوردىم . آرقە سىندىن اودا يە كىدە چىكىم . بىر آز
 اول مەدىرىك پالطوسىلە باستونى كوتورن صىقاللى خىدمە قارشىمە
 دىكىلىدى : - دوربە . بىك افندى نىقىس آلىن ... نىچىلەك نە ؟ آنا كىك
 قارىنىدە ناسىل دوردۇ ؟ دىدى .

بويە مەعامەلەرە ياواش ياواش آلىشىمغە باشلامىدىم . . . اونىڭ اىچون
 مەتأثر اولمادىم . حقى بالعكس حلىم بىر سىلە : « قوزوم بابا . . . بىك افندى
 قەھەتتى اىچىد كىن سو كىرە خبرور . . . بىكلىك كىز مەعامە كىلىش دى »
 دىيە رجا ايتىدىم . مەعارف مەدىرىنى بىكە مەيوردى . فقط بويە سويلەسەم
 خىدمە بىلكە بى اىمال ايدردى . بو قور بازىلقلرى آرتق او كىر بوردىم .
 اخيار خىدمە او چىش دىققە سو كىرە تىكرار اودان چىقىدى ؟
 سىيە چارشاغلە بى بىردىن بىرە فرق ايدە مەدىرىك سويلەشكە باشلادى : -
 ئىزدە او قادىن ... ھەي ھەي ... ھەم آدمىك اىكى آياغى بىر ياپوچە
 صوقار . ھەم قاجار ...

— دارىلما بابا بورادەم ، دىدىم ، كىرەمىمى ؟

— ھابىدى كىر ...

مەدىر باشى اچىق ، دوداغىك اوچىدە قوجامان بىر پورويەلە مقامەندە
 ئاوپور بىور ، كوشەدە كىر قونۇغە كۆمۈلش ياشلى بىر ئاتە كۈچۈچۈك

وجودندن او موللایاجی قدر جاتلاق، جراتکار بر سسله بر شیلر
 سویلوردی: — اقدم ... نه ملک ... نه ملک ... دنیانک مصرفی
 ایدرلرده کندیلرینه بر قارت ویزیت باصدیرمالزر.. سکسان کیشی سزی
 کورمک ایستدیکنه دائر قابودن خدمه ایله خبر کوندیرر ... خدمه
 دوغرو درست اسملرینی سویلیه مز که مقصد زیارتلرینی آکلانا ییلدین...
 بن اداره ده دلی پترو برنشینه طرفدارم ... مأمورلری یالکزر رسمی
 حیاتلرنده دکل خصوصی حیاتلرنده ده تعقیب ایتملی، بدکلری ایچدکلری
 شیشه، او طور دقلری، کزدکلری بره، البسه لرینه مداخله ایتملی ... کلیر کلر
 مکتبلره بر تعیم کوندردم. اصغری ایکی کونده بر تراش او مللایاجی، او تونسر
 پانطالون، یاقاسز کورمک که جک معلملرک عزل ایدیلر جکسی سویلدم. دون
 مکتبلردن برینی تفتیشه کیدیوردم ... قابونک او کنده بر معلمه
 تصادف ایتم ... طایما مالز قلدن کلرک « کیت معلمه خبرور .. معارف
 مدبر عمومیی کلدی دی » دیدم ... « اقدم معلم بنده کزم » دیه جواب
 ویردی بر تجاهل عارفانه صنعتی یلدم ... تجاهل عارفانه مأموریت حیاتنده
 ادبیاتدن دهم مؤردر. دیدم که: — خایر ... سن بر خدمه اولمالیک ...
 چونکه بو قیافته معلم اولماز ... بن بو قیافته بر معلمه تصادف
 ایدرسم قولدن طوندنم کی سواقعه آتارم ... حریف طاش کی
 دوندی، قالدی. آرقامدن یاقهدن ایجری کیردم. شیمدی یارینینه
 مکتبه کیده جکم. عینی حالده کورورسم در حال عزل ایده جکم...
 سوزه باشلامق ایچون مدیرک صوصناسنی بکلیوردم. مع مافیه
 او کیتدیکه جوشه رق دوام ایدیوردی:

— اوت اقدم ... کچنلرده مکتبلره تعیم کوندردم ... معلمه
 و معلملر همه حال بر « قارت ویزیت » باصدیرمالی. قارتسز اوله رق.

« مقام سناوری » به وقوع بوله حق مراجعتلر قبول ایدله یه جگ ...
فقط کیم آکلار کیم دیکلر ...

بردن بره سرت بر ظورله بکا دوندی : — بحث ایدرم که معلمه
خانم تعمیمی آلمشدر. فقط بوکا رغماً یه قارتلر مراجعت ایدیور ..
ینه خدمه نك اغز کده « سز بر خانم چاغیر مشسکز ... او کلدی ،
ترانه سی ... کیم ؟ هانکی خانم ؟ صاری چیزمه لی محمد آغا ..

حیردن دوکا قالشدم . دءك بوتون بو سوزلر بئم ایچون ، بئم
قارت ویزیتسز مراجعت ایتدیکم ایچونش ..

— بن تعمیم فلان آلامدم نك افندی ، دییه بیلدم .

— سز نره ده معلمه سکیز ؟

— بچن هفته گلشدیکیز ... (زینیلر) کوبی معلمه سی ...

هانی قاپانماسی آمر ایتشدیکیز ..

قاشنك بزنی قالدره رق دوشونیوردی : — ها ... اوت ... اوت

معامله بیتدی ؟

— آمر ایتدیکسز کی یابدم ... افندم ... سولادیکسز اوراقی

کتردم ..

— بکی باش کاتبه تسلیم ایدیکیز .. تدقیق ایتسین ..

کیرلی یاقالی باش کاتب بی نام ایکی ساعت مشغول ایتدی . اوراقی

تکرار تکرار کوزدن کچیریور ، « اوراق مثبتہ » ، « متفرقه سندلری » ،

فلان دییه بر جوق آکلا یامادیم شیلر سوربیور ، کوی هیئت اختیاریه .

سندن کتیردیکم مضبطه لره اعتراض ایدیوردی .

بن ایکیده برده شاشیردجه اوتك « اویله بر دوداق بوکمه سی ،

سوزده بوتلرده معلمه « دییه بر انسان تحقیر ایتمه سی واردی که . .

یا کلش بطل ایدلش بئرسند بولی ایچون عادتانی آغلانه چئدی .

صوکره ، بر مسئله دها چبقاردی ... بيلم قاج سسته اول
 بر معلمه دام تعمیری ایچون ایکی یوز اللی غروش ورمشیلر . .
 اونك سندی یوقش . . . بو پاراك سندی نومه . . . بولامازسه ك
 سنی مسئول ایدرم ، دییه ترتر تیندیوردی . «ك افندی . . . پانمایكز . .
 بن اورایه كیدلی دوت آی اولدی . . . دییه آغلا یاقق کبی اولیوردم . نهایت
 « الی الله افندم . . . بن بویه درالته کله م افندم . . . بن دلی اولمغه وقتم
 یوق افندم » دییه سورینه رك کاغذلی آلدی . مدیرك اوداسنه کیتدی .
 اوداده ری صاریقلی ، برینی دها بیلقری یکی تزله مش ایکی
 کاتب واردی که ماسالریك باشنده کندی ایشلریله مشغول اولیورلر ،
 بزه هیچ بائایورلردی . باش کاتب اودادن چبقار چبقماز بو ایکی
 افندی یلریدن فیزلادیلر ، مدیرك اوداسنه بیتیشك اولان دیواره
 قولاقلری قوبه رق دیکله مکه باشلادیلر .

حافظ افندی : « ها کوزیکی سودیم مدیر بك .. شو نره سی بر
 قالایلا » دییه کولیوردی .

فقط کاتب افندیلرک زحمتنه هیچ حاجت یوقش .

ایکی دقیقه صوکره مدیر آواز آواز باغیرمغه باشلادی . هم اوله
 بر مسئله که دکل بز بلکه سوقاقده کی انسانلر نه دیدیکی آجیق آجیق
 آکلایا بیلیرلردی ؟ - بيقدم افندم سندن . . . بيقدم افندم . . . بونه
 بجزیکترلك . . . بونه قوقش قرطاسیه چی قافاسی . حق وار قادینك
 حق وار قادینك . . . سكا قاج سنه لك سندی یاراته جق حالی یوق یا ..
 عقلك ازمیوزسه جیق کیت افندم . . . جیق کیت . . . جیق کیت . . .
 هدی های یاز استغفا کی . هم یازمازسه ك آدم دکلنك ؟ ..
 ایوانه یوزه کیمه ایشوردی ، کابلره - آمان افندیلر . . . بن

ایسته مەدن بویوک بر فلاکتە شیب اولدم .. کیدهیم .. او حدتله بی کورمه سین .. بلکه آغیر برشی سوبلر دیدیم .

صاریقانی کاتب سوچندن اوینایه جق کبی بر حالده ایدی : - یوق حمشیره خانم یوق دیدی .. آلدیریش ایتمه .. مستحقدر او ترمسه .. اونک ایکیدیه بر بویه آغزینک قلابی ویرمز لسه اولماز .. الله سندن راضی اولون .. بر قاج کون قاقامز دیکله نیر ..

سس کیلمشدی . کاتبلر هان ماضه لرینه قوشیدیلر . حافظ اقدی کندی کنیت :

« بو مثلدر دینسزک حقندن ایمانمز کلیر ، دییه میرلانیوردی .
باش کاتب آیفارلیله برابر صاقالیده تیتدییه رک ایجری کیردی .
باشنی چورمه دن یانلری سیر ایدن قازلر کبی کوزلرندن برینک بیان بر باقیشله کاتبلری سوزدی . اونلر اویله ساکن و هیجانمز سجالیشورلردی که مستریخ اولدی . یاواش یاواش سوبله نه رک یرینه او طوردی !

— کندی یازین جهنم اولور کیدر .. صوکر ا بر مفتش کلیر ،
بزم باشمز بلایه کیرر .. ادبلسر ، اخلاقسز .. دویدیگنمی ایتدیکی
رزالتی ؟

حافظ باشنی قالدیردی : - ییلم برسس ایشیتدک امانا .. سزه میدی ؟
— قسماً بکا .. عقلا دونسلکی ..

حافظ بردن یره هوایی ذوندیره رک : — آسف بویورماییک ... اونلر معامله ییلمز .. ذات عالیگز اولماسه کز بوداثره اوچ کون دوغز .
اوت بونلری حافظ سوبلیوردی ، بر آت اول باش کاتبک کوردیکی
سقارته اوقدر سوبنن حافظ اقدی ..
یاری بونلر نه تحف انسانلر ؟

معامله یتدیکی وقت ، آچلقدن یورغونلقدن یاری یتاب برحالدہ ایدم . او قدرکہ اصل کندى ایشم ایچون تکرار معارف مدیرینک اوداسنه کیردیکم وقت دیزلرم تیریمور ، کوزلرم قارادیوردی .

مدیر شیمدی باشقه بر تلاش ایچنده بولونیوردی . درلو خویشزقلر ایدەرک اوداسنک توزی الیریمور، دیوارده کی لوحه لری دوزه لیور ایکیده بر کوچوک بر آل آیناسنده حاجلری ، قراواتی معاینه ایدییوردی . حالا او گوشه ده اوطوران یاشلی افندی ایله آراننده کچن بعض سوزلر بکا ایشی آکلاندی ! « یه رفور » اسنم بر آورو یا غننه سی بخابری دون زوجہ سیله برابر (ب ...) کلش ... دون آقشام والی طرفندن وریلن بر ضیافتده معارف مدیری ده بولومش ... بونلر پک مهم انسانلرمش ، مخابر (ب ...) ه دائر بر قاج مهم مقاله یازاجق ایمن ...

مدیر هیجانلی هیجانلی اللربی اوغوشدیریمور : - « بو کونه ساعت اوچده بورایه اوغرامنی وعدایتدیلر ... مکتبلردن براییکیسی کوستره جکم ... هر حالده بهمه سال لهمزده بر شیلر یازدیره جقم ... باشقه بر معارف مدیری اولسه ایدی بومهم ذات زورکلیردی بورایه ... دییوردی .

بن حالا قاپنک یاننده ، پاراوانک بر گوشه سنده بکلیردم عجله عجله :
... ینه نه وار خانم ؟ دیدی .

— معامله یتدی ...

— پک اعلا ...

— بکا باشقه بر وعدیکیز واردی پک افندی ... بر مأموریت

وبره جکدیکیز ؟

اوت... فقط شیمدی منحل یوق... منحل وقوعنده دوشو نورم...
اسمکزی قلمه قید یتدیرک...

بونلری کسکین ، قطعی برسله سویلوردی.. دها زیاده اصرار
ایتمک بیهوده اوله جفنی آکلا بوردم . برکله سویله مەدن چیقوب کیتمک
ایچون دوندیم . فقط اودقیقه کوزلریمک اوکنه اوتلده کی اودامزده
مینى مینی کچیسله اوینایارق بی بکله ین مونسەك خیالی کلدی . اوت
بن شیمدی اسمکسی کی ده دکلدیم . هان هان بر آنه کی آغیر
وظیفه لرم واردی .

او وقت تکرار دوندیم . یاغور آلتنده سو قالردن کچنلره آل
آجان برفقیر کی باشم اوکه دوشمش ، سیمده کیزلی بر شکایتله :
— بک افتدی ... «بکله مکە و قتم یوق . . سویله مکە اوتانه چغم ..
فقط اویله مشکل بر حالده یم که ا کر همان بکا برایش ورمزسه کز . .»
سوزیمه دوام ایده میوردم . یاسمدن ، اوتانچمدن کو کسم طیقانیور ،
کوزلریمه باشلر دولو بوردی .
او عینی تلاشی طور لرله :

— سویله دم خاتم ... آجیق یوق . . . یالکیز (چادیرلی) ده
برکوی مکتبی آجیق اما ... قازیشام ... بر باد بریر ذیورلر . . .
ایشکزه کلیرسه تعیین ایده یم و یا خود دهالی ایش ایسترسه کز بکلر سکیز .
— . . . . .

— هایدی افندم جوابکزی بکلورم .
بو (چادیرلی) نکزه بیلردن دهاقنا برکوی اولدیغنی بیلوردم فقط
آیلرجه بورالده سورونمکدن ، درلو حقارتلره هدف اولقدنسه قبول
ایدوب کیتمک دهایی اوله جقدی .
باشمی اوکه ا کسم ، نفسی کی خفیف برسله « بکی » دیدم .

فقط اوجواپی ایشیده مدی. چونکه تام بودقیقه ده کاتبک بری قاپودن
« کلبورلر » دبیله باغیرمشدی .

معارف مدیری ردیتقوتی ایلیکله یهرك قاپودن فیرلادی . بيم
ایچون چکلبوب کیتمکدن باشقه ایش قالمامشدی . بو ساعتده اونلکه
قونوشمنه امکان یوقدی . فقط قاپودن چیقمه جف صررده اونک
فرانسزجه « کیریکزرجا ایدرم » دیدیکنی ایشیتدم ، مافرله یول
ویرمک ایچون برآز کری چکیلدم . قاپودن اولا قالین بالطولی راجنی
قادینی کیردی . یوزنی کورور کورمز خفیف بر حیرت فریادینی منع
ایده مدیم ، بوقادین بيم صنف آرقداشلارمدن « قریستیان وارهز » دی .
سودیکی بفرانسز غزته جیسيله اوله نمک ایچون ایکی سنه اول مکتبدن
چیقمشدی .

قریستیان ایکی سنه ایچنده چوقد کیشمش ، کوزل برکنج قادین
اولمشدی . فریادیمی ایشیدنجه باشنی چوبردی . بجه مک آراسندن
یوزیه باقار یاقاز طانیدی . بدن بره اللرمدن باقالادی :

— جالی قوشی ... بيم کوچوک جالی قوشم ... سن بوراده ...
آه نه کوزل تصادف . .

قریستیان بی اک چوق سوهرن آرقداشلارمدندی . هیجانلی برسوخیله
بویتنه صاریلدی ، زورله بجه می آچهرق یاقاقلرمدن اویمکه باشلادی .
همان اونک آرقه سندن اودایه کبرن قوجه سی ، باخصوص معارف مدیری
کیم بیلیر نه قدر ششباشیر مشاردی . بن اونره آرقمی چوبریور ،
کوزلرمدن کی یاشلری کوسترمه مک ایچون یوزیمی آرقداشمک اوموزینه
صاقلایوردیم :

— آه جالی قوشی ... هر شی عقله کلیردی . فقط سنی بویله

آرقه کده اوزون سیاه بر چارشاقله ، کوزلر کده یاشلرله بوراده بولاجغمی امید ایدمهزدم .

یاواش یاراش کندیمی طویلالمشدم . کیزی بر حرکتله یوزیمی قاپامق ایستدم . فقط او بوکا مانع اولدی . زورله بی قوجه سینه دوندوره زک :

— بیهر سکا چالی قوشنی تقدیم ایدم . سکا اوندن چوق بحث ایتم ... دیدی .

موسیو «بیهرفوره» اوزون بویلی ، کوزل چهره لی ، قومزال بر آدمی . فقط بر آرز دلشمن بر فرانسهز اولدینی کورولبوردی . . . هیچ لزومی اولدینی حالده المی اوپدی :

— چوق بخیارم مادموازل ... قریستان دائمًا سزدن بحث ایدر . . . صنف آرقداشلیکیزله هپ بردن چیقمش برسکیز واردرکه اوراده چکه کزی قریستانک اوموزینه دایامش سکیز دکلکی ؟ باقیکنز ناصل ایی خاطر لایبورم ...

اونلر قاری قوجه معارف مدیرینی تمامیه اهمال ایدمه زک بنله قونوشمه یاشلامشردی . بر آره لق باشمی چوره جک اولدمدی . اوله بر منظره کوردم که باشقه یرده اولسه قهقهه لرله کولردم . مسافرلرله برار اودایه بر طاقم یابانچیلرله کیرمشلردی . بوتلر معارف مدیری الک اوکده واورنده اولمق اوزره اطرافزده بر یاریم دائره چور مشلر ، آغزلری یاری حیرتدن آچیلمش ، مراقلی برحقه باز معرفتی سیرایدن کوبیلر کنی شاشقین شاشقین بم فرانسهزه قونوشدیمه باقیورلردی . دها تحفی اونلرک آراستنده زمینلره کلن اوزون بویلی نافع مهنتسیده واردی (صنوبرکاردن بو افندینک مسافرله مهماندارلق ایستیکینی آکلادم) آدیغیز نهایت مرادینه ایرمش ، آچیق اوله رق یوزیمی

کورمشدی . آرتق اولان اولمشدی . بن هیچ فتورسز قونوشمقده دوام ایدیوردم .

معارف مدیری نهایت وضیتک تحفظنی کوردی . مینی مینی بویله کولونج بر رده ورائس یاهرق بوزوق فرانسزجه سیله :
— اوطورمه کزی رجا ایدرم راحتسز اولمایکیز ، دیه قولتوقلری کوستردی . بکا آرتق چیقوب کیتمک دوشمشدی . (قریستیان) «یاواشجه — بنی آرتق براق ، دیدم .

فقط اوچام ساقیزی کبی یاپیشور . بردرلو یاقامی براتیاوردی .
بنم صیقیلدیغنی ، آرقداشمک اصرار ایتدیکنی معارف مدیری ده کوردی . بر آزا اول بکا اوقدر صوغوق وفتا معامله ایدن بو آدم درین بر حرمته قارشیمده اکیه وک بر قولتوق کوستردی ، تورکجه :

— خاتم افندی بر آرتنزل بویورما کزی رجا ایدرم ، دیدی .
چاره سز اوطوردق . (قریستیان) بنم بویله بابایی جارشافله بوراده بولونمهی بردرلو عقله سیندیرامبور ، قوجه سته خطاب ایدرک :
— پیهر بیله مزسک . فریده نه قدر یوکسک برعائله دن .. حیرت

ایتمکده حقلم ، دیوردمی .

او بنی مدح ایدرکن هم خوشالاسور ، هم اوتایوردم .
آراسیره کوزلرم معارف مدیرینه تصادف ایدیوردمی . آدبجنز حالا حیرتدن کندنی قورتاراما بوردی . یا او صابینسز ناقعه مهندس . .
بوصو قورار کبی اودامک بر کوشه سته جکیلیمشدی . طیبی اوکا طوغری باقامایوردم . فقط هانی بضاً آنانک یوزنده بوجک دولاشیرده جلانده تحف بر اوپر مه اولور .. متجاوز کوزلرینک طبق بویله بر بوجک کبی یوزومده ، بویمده دولاشدیغنی باقادن حس ایدیوردم .
(قریستیان) ک مراقلرینه بر نهایت وبرمک ایچون : — بونده

شاشیله جنی برشی یوق .. بن معلمیم .. کوکک رضاسیله بوولایتده
چالیشیق ، مملکتک چوجوقلارینه خدمت ایتمک ایستدم ، دیدم .

موسیو پهرفور قوتلی برسسه - نه کوزل ، دیدی ، ایشته کمال
اهمیتله غزتهمه قید ایدم جکم برنقطه .. استانبولده یوکسک بر غرب
ترنیه سی کورمش کنج قیزلردیمک کندیلرینی مملکته وقف ایدیورلر .
آناطولی بی اوایندیرمق ایچون یوکسک حیاتک نشئه وسعادتتی اختیارلریله
ترک ایدیورلر .. نه کوزل ، نه علوی بر فراغت .. اوت بومملکتک
ترقیسی امیدلرندن بحث ایدرکن بالخاصه سزی ، مساعدده کترله ،
ذکر ایدم جکم فریده خام افندی ..

بن تلاشله - قریبنیان زوجک بنم اسمی بازارسه سکامؤبدآ دارغین
قالیم ، دیدم . او بنم کندیمی صاقلامق ایستدیکی آکلامادی :
- بو تواضع ده کوزل .. دیدی ، هم چوق کوزل .. مادمازل
مملکتک هانکی بخیار مکتبتده معلم اولدیغکزی صورایلیرمیم ؟

دیدیم کی آرتق اولان اولمشدی . معارف مدیرینه دوندیم ،
تورکجه اولارق : - بنده کزه تکلیف ایستدیگکز مکتب تره سیدی
اقدیم .. « جادیرلی » کوی بو بورمشدیگکز غالباً ، دیدم . او بردن بره
قیزاردی : - ممکنمی خام افندی ... ممکنمی خام افندی ...

صوکر اونلره دوندی ، او کوزه لم فرانسیزجه سیله - مادمازل
فریده خام افندی بزم دارالمعلمه اتیمک فرانسیزجه معلمه سیدر ...
لطفاً قبول ایستیلر ، دیدی .

آکلامادن یوزینه باقدیم ، مدیر بکینه تورکجه : - سزی دارالمعلمه اتیمک
بیک بشیوزغروش معاشلی فرانسیزجه معلمه لکته تعیین ایستدم ...
شیمیدی قلمه امر ویره جکم معاملاتی بایسینلر ، دیدی .

شاشقین شاشقین یوزیتیه باقدم ، اوباشتی صالایه رق : - مع الناسف
سزه لایق دکل ... فقط ألمده دها ایسی یوق ، دیدی .

حیاتک برفلاکتدن سوکرادانما بر سعادت ویردیکنی ، اوکوزل
ضرب مثک سولدیکی کچی آیک اون بشی قارا کلته اون بشی مطلقا
آیدینلق اولاجننی بیلوردم فقط یوقدر درین بر قرا کلقدن بو قدر
بارلاق بر مهتابک دوشه جغنی دنیاده امید ایده مزدم .

موانه تکرار کوزلریک اوکته کلدی . فقط بو سسقر اونل
اوداسنده مینی مینی کجیسیله اویسیان بر فقیر چوجوق کچی دکل کوزل
بر کوچوک اوک چیچکللی باغچه سنده چنر چویرن شیق ، کوزل
بر کوچوک خانم کچی ...

آریلاجنمز زمان «قریستیان» نی بر کوشیه چکدی : - فریده
سکا اونو صوراجقدم ... سن نشانی آیدک ... نیچون اولمزدک ؟

— . . . . .

— جواب ورمیورسک ... نشانلیک شیمدی نرده ؟
باشمی اوکته ا کدم ، غایت یلواش : - کچن صوک بهارده وفات
ایتمدی ، دیدم .

بو سوزلر «قریستیان» هچوق تأثیر ایتدی ، کوزلری دولو دولو
اولدی : - ناصل فریده ... دوغرومی سولدیورسک ، دیدی ، آم
زواللی چالی قوشی ... نیچون آرتق اسکیمی قدر نشته لی اولمادیکی ،
هانکی روزکارک سنی بو بابانچی مملکتلره آتدیننی اوکرندم ...
صیم صیق بیلکلمری طوتان اللری ستره یوردی : - فریده اونو
چوق سوردک دکل ؟ صاقلامه کوچوک .. اعتراف ایتزدک ... فقط
بن آکلاردم .

قریستان اوزاق بر رۇياني تعقيب ايدر كجي كوزلری دالغین ،
 سسی حرارتلی دوام ایندی : — مع مافیہ حقلك واردی ... اوایله بر
 کینچی سومهك ممکن دکلدی ... بر قاق دفعه مکته سینی کورمهك
 کلشدی ... شویله اوزاقدن بارلوارد کورمشدم ... نه کوزل، ایجه
 بر بوی واردی ... بو صاریشین چهره یی شیمدی ده ائی کورسیورم .
 دیمك بوتون اوکوزل شیر طوبراق اولدی . نه یازیق آه فریده
 سکا نه قدر آجدم ... بر کنچ قیز ایچون سودیکی آدمك قوللرنده
 اولدیکنی کورمکدن بویوك بر فلاکت اولورمی ؟

«فریده سکا چوق آجیورم ... بر کنچ قیز ایچون سودیکی
 کنجك قوللرنده اولدیکنی کورمکدن بویوك فلاکت اولورمی »
 دیه سوردیفك وقت کوزیمی اوکه ایندردم ، بو حزن یحیی قاتاق
 ایچون « دوشرو حقلك وار » دیدم . فقط بن سکا یالان سسویلدم .
 قریستان .. بن بوندن ده بویوك یختسزلقارده بیلورم ..
 سودکتنك قوللرنده اولدیکنی کورن کنچ قیزله نیچون اوقدر
 آجیالی ؟ اونلرکینه بر تسلیلی وار ... آرادن بر چوق آیلر، سنه
 کچدکدن صوکر بر کیجه یانچی بر مملکتک قاراقلق و صوغوق
 بر اوداسنده کیمسه سز قالقلری وقت سوکیلی اولولرینك سوکیلی
 چهره لرینی کوزلری اوکه کتیره بیلرلر ... « بو کوزلر سوندی ،
 بو دوداقلر صوصدی . فقط بو کوزلرک صوگ باقیشی نمدی ، بو
 دوداقلرک صوگ سوزی بنم ایچون اولدی . « دیه بیلرلر . بوتون
 بو طوبراق اولمش شیرك خیالی کوکلرینك دوداغیله ... حالوکه
 بن ... قریستان بن سودکلرینك اولمش کوزلری صوگ بوسه لرله
 قاپانلردن ده یختسزم .

۶ مارت (. . .)

بوگون دارالمعلمتده وظیفه به باشلادم . بورایه غالباً پاك چابوق ایصینه جنم . مع مافیه زه ییلردن صوکر ابوراسنی بکنم دیکمی سویلرسم عیب اولوربا . . . آرقداشلرم کورونوشده هیچ فنا انسانلر دکل . . . طلبم بکا یاقین حتی بعضیی بندن بویوک عقللی اوصولو خاتملر . هله رجب افندی اسمنده بر صاریقلی مدیر وار که عمر . . .

مکتبه کیتدیکم وقت معاونه خانم بی دوغری مدیر اوداسنه کوتوردی . مدیرک صباحین اداره به کیتدیکمی ، زدهده ایسه کله چکنی سویلدرک بی یالکز براقدی . یاریم ساعت قدر کاه پنجره دن تنفس باغچهنی سیر ایلدرک ، کاه دیوارده کی لوحه لرک قاریشیق یازیلری اوقومغه چالیشورق اونوی بکلدم . نهایت کلدی . یولده بر صاغناغه طوقولش ، ماوی لاطه سی فنا حالده ایصلاشمشدی .

بی اوداده کوروخچه : - خوش کلدک قیزم . . . اداره دن شیمدی خبر وریذیلر ، الله جله مزه مبارک ایتسین دیدی . آغارمش طوب صقالتک چرچیوه سی ایچنده یووارلاق بر یوزی ، الما کی قبرمزی یناقلری ، هربری بر طرفه باقان شانی کوزلری واردی . اوستندن آقان سولره باقه ورق : - نوو الله جزاسنی ویرسین ، دیدی ، شمسیه بی آلمی اونوته جق اولدق . . . باشمزه بوکلدی . . . عقلسز قارنک دردینی آباق چکر دیرلر اما بزم لاطه چکدی . . . قصوره باقه قیزم . . . بن بر آرز قورو تاجم . . .

لاطه سنی چیقارمنه باشلاشمشدی . بن آیاهه قالدقم : - افندم راحتسز ایتمه ییم . صوکره کلیم ، دیبه دیشاری چیقماق ایستدم . او بر آل اشارتیه تکرار اوبلورمای امر ایتدی : - یوق جانم افندم تکلیفی وار . . . بز کان سنک پدرک صاییلیر ، دینی . آرقه سنده

مور جيزكيلي صاري آطلاسدن بر يلك ياخود كوملك واردى .
 (يا قاسنه باقارسهك كوملك ، دوكمه لرينه ، جينلرينه باقارسهك يلك)
 صوبانك ياتنه بر اسكمله چكدرك اوطوردى . قوجامان مشين
 قوندوره لرنيك آت نغلي شكندنه چيولرله سوسولنى طابانلرني آتسه
 ويرهرك نمنه قونوشمغه باشلادى . چكيچله اوستلرينه اورولان معدنلر
 كي قولاقدنه چينلايان تحف بر سسى واردى ، تكميل (ق) لرى
 (غ) تلفظ ايدرك قونوشيوردى :

— سن باياغى چوجوقشك ها (هر يردنه ايشيتديكم بو سوز
 آرتق جاننى صيغمه باشلايوردى) دوندنه ايشلرك اما طيقيرنده
 كينمش ياي.. مع على ذلك برموقى محافظه ايتمك اوموقه نصيب ايدىلكن
 دهامشكدر . غيرى اوكا كوره باليشيرسك .. بيم معلمه لرم كان
 اوز قيزلرم ديمكدر .. الا ولكن بغابت جدى اولمالى . بر دانيسى
 چكلرده بر خلط ييه چك اولديدى ... توبه اولسون معارف مديرينه
 سورمه دن پاساپورطنى آله ويردم ، قابوطيشارى ايتدم ... اويله دكلى
 شهنازه خام ... سويله كه ..

شهنازه خانم مكاتبك معاونه سسيدير . او كسورمه دن لاقيردى
 سويله مهن جيليز ، خسته چهره لى ، اورنه ياشلى برقادنجقز . دميتدن
 برى برنى سويله مك ايشيتديكنه دقت ايدسيوردم . سيگيرلى سيگيرلى :
 — اوت اوت اويله اولدى ، ديدى . صوكره سوز سويله مك
 فرصتى قاچيرماق ايسيور كي : — حامللى ايكي مجديه دن آشاغى
 راضى ايدميورم ... نه يالام ؟ ديه علاوه ايتدى .

مدير افندى صوبانك ياتنه دومانلر چيقارمغه باشلايان ايضلاق
 قوندوره لرنيك ناللى طابانلرندن طونوشمش كي يرندن فيرلادى :
 — توبه اولسون صيرتمه آرقه ننى آليز او يوكى كندم طاشيirim ...

بن دلی بوزوق نر آدم . . . یابارمی یم یابارم ها . . . یکرحی یشدن
فضله یوق . . .

صو کرا تکراریکا دودی: سن یم برشاشی کوزلریمی کور یور-
میسک . . . اونلرک یان باقیشتی. علم الله بیك لیرایه صاتم . . . شویله
بر باقیوردیمی عقلاری چقار . . . یعنی دیمم شوکی عارفه اولمالی
ادبیه اولمالی . . . وظیفه ده قصور ایتمه لی . . . معاونه خاتم درس وقتی
اولدیمی درس؟

— اولدی افدم . . . طلبه صفتنه کیردی . . .
— هایدی قیزم سنی طالباته تقدیم ایدیم . . . الا ولکن اول-
کیت شو یوزیکی بر اینی بیقا . . .

مدیر افندی بوصوک سوزلری بر آرز صقیله رق، سنی آلچالته رق
سویله مشدی. فنا حالده شاشیردم: عجبا یوزیمه برشی می سورولمشدی؟
معاونه خاتم ایله بر بریمزه باقدق . اوده یم کبی متحیردی .

— یوزمده بر شومی وار افندیم ، دیدم .
— قیزم قادین قسمتک زیب وزینته انهما کی بر میل فطریدر . . .
ایله معلمه قسمتک اوپله یوزی کوزی بوپالی صنفه کیرمه سی جائز
دکلدر . . . بو کون سکا پدوانه اخطار ایدیورم . . .

بن شاشقین ، شاشقین — فقط بنده بوپا یوق مدیر افندی . . .
بن دنیاده یوزیمه برشی سورمندم . . . دیدم .

رجب افندی عکسی عکسی یوزمه باقیور ، آما یاپدک ها . . .
آما یاپدک ها . . . دیبوردی . بردن بره ایشی آکلادم . کندیمی
طوته میه برق قهقهه لرله کولکه باشلادم .

— مدیر افندی اوپو یالردن بن ده مشتکی یم آما . . . نه یاپلم که الله
شورمش . . . دیدم .

معاونده بنه کولسکه باشلامشدی: — خاتمک طبیعی رنکی افندم،
دیدی .

قهقهه لر شیمیدی مدیر افندی به ده سرایت ایدیوردی . فقط
اونک کوله سی ده هر کسدن باشقه درلو ایدی . « ها ... ها ... ها »
دیه کولر کن (ه) جرفلری فصیح فصیح تلفظ ایدیوردی :
— اما تحف ایش ها ... اللهن ها ... اللهن ها ... اللهده ویریدی
ویریر .. سن بوبله پارلاق کوردکی معاونه خانم ... قیزم آنک
سودیرینه کلی رچل می آموزدیردی به ... های الله ...

هر حالده بورجب افندی پک خوش بر آدم اولاجقدی، چابوجاق
ایصنمشدم .

مدیر افندی حالا اوستیده اینجه اینجه دومانلر توتن ماوی لاطه سنی
کیمش ، بنی صنفه کورتورمکه حاضر لاشدی . بر قوریدور نجره سندن
طلبه لریمی کورور کورمز بوره کیم نیتزمکه باشلادی . آمان یاربی بو
قوجامان صنفده همان همان الی به یاقین طلبه واردی . همده همان همان
بن اقران کنج قیزلر .. بردن بره اوستمه دیکیلن بو برینین کوزک
قارشینده عادتا اریوردیم . مدیر افندی همان بو دقیقه ده بنی بر اقوب
کیمش اولسهیدی مطلقا بایلیردم . برکت و بر سین اونده مدهش
بر دیکله نه مرافی واردی . « جیق قیزم مقامکه باقالم » دیه همان همان
زورله بنی کرسی به چیماردقدن صو کرا اوزون بر نقطه باشلادی .
آمان نه لر سورلیوردی . آوروپا لیرطبی ، کیمیایی ، فلکیات و ریاضیاتی
عربلردن آدقلری خالیم بر نه خلط قارشیدیرودیه . آوروپا لیلردن
علوم حاضرمی . آلمایوزمشیز . آوروپا لیلرک « خزائن علم و عرفانه
پایزن دخول اولوب علی قدر الاستطاعه اخذ غنائم ایلهمک » . مشروع

ومقدس بر چاپول ایئش ... بوجاپول طوبله توفنگکه اولماز، لسان ایله
اولورمش .. لسان ایله اولورمش ...

خوجا افندی اییدن ایی به جوشمشدی . اومعدن کبی قولاقلرده
چینلایان سسیله باربار باغیرارق بی کوستریوردی :

«خوبه رجب افندی چوشمشدی باربار باغیرارق، طلیعه ...»

« او مالک عرفانک آناختارلری نا شو پارمق قدر قیزک
الهدر .. سز اونک هیئتیه باقاییک ایچی جوهرلیدر . ماشاء ..
صیق پایشک ، بوغازیه باصیک عالمی آغزندن آلیک ... لیون کبی
صیقیک ها ... »

اوملمون قهقهه توپلارندن یرینک طومق اوزره اولدیفنی حس
ایدیمور ، یرله کپوزدم . آمان یارنی رزیل اوله جقدم . ایلک دمه
دوغرودن دوغریه صغیه باقته جسارت ایتدم . اونلرده کولوشیورلردی .

بويلهجه طلبهمله تعايطى ايتديكم ايلك نظر طائلى بر تېسىم اولدى .
اويله ظنن ايدييورم كه بو باقىش ، بوكىزلى كولوشمه او آندە بىر
بر بىر تېزە سودىردى .

صنفده كولوشمه نك آرتماسى نهايت مدير افنديك دقتى جلب
ايتىمىدى . بردن برە يوسروغنى كرسى يەوردى . شاشى كوزلرينك
بيك لىرايه صانمايه جغنى سويلدىكى او قورقونچ . يان باقىشلارندن بىرلە
صنفي سوزەرك : اونەيا ... اونەيا ... اونەيا ... سىزە آرزو بوردىمى
آستارىندە ايپتريسىگىز . بوقادين قىسمە يوز ويرمكە گلزيا . توبە
اولسون برباد ايدەرم . قاپاك چابوق اغىزلىكسىز . پېشىش كللەلر كى
نەصيريدوب دورىيورسكىز . . . دىيە باغىردى .

قىزىلر اوقدر آلدېرىش ايتيورلردى . . دوشروسى بن اولاردن
دەها زىادە اور كەشىم . نطق همان اون بىن دقيقە قدر دوام
ايتدى . آرا صيرە كولوشمەلر آرتدېقە رجب افندى كرسى يى
يوسرو قلايور ، نە صيريدىيوكىز . . قالدەتتى كىتېرىم ها ، دىيە
يارى شاقە ، يارى صاحى اولرى تەيد ايدييوردى . نهايت صوك
بردفە دەها « صيقى طونك . ياقەسى براقاييك ... لىيون كى علمى
آخىرندن آلتازسە كىز يوح سىزك ارواحكزە آنا كىزدن بابا كىزدن ،
دولتدن ملتدن نىدىككىز اكك زىقىم اولسون ، دىيە باغىردى .
صوكرە ، چىقىدى ، كىتدى .

طلبهمله يالكىز قالدېم بو ايلك دقيقە نك ، بوقدر مشكل اولاجغنى
دوشونەمەشىم . . صباحدن آقشامە قدر دورمەدن سويلەين كۈەزە .
جالى قوشى دوت يىش بىلەلە دوشمىدى . باشمك ايچى يوم بوشدى . .
سويلەيك بركە بولامايوردم . كىندىمى طوقامادم ، غىراختيارى
خفيقە كولد . . بركت ورسىن طلبەلرم بى حاللا مدير افنديك

تطقته کولوپور ساندىلر . اولنرده کوزلریمه باقهرق کولومسه مکه باشلايدلر . بر دمبره بکا بر جسارت کلدی . آرتق کندیملی طویلاشمدم .
 « خاغلر ديه سوزه باشلادم ، بر پارچه فرانسیزجه م وار . .
 بونک سزه فائده سی اولورسه چوق بختیار اوله جیم » آرتق طلسم بوزولس ، ديلم آچيلمشدی . هیچ کوچك چکمه دن سویله یور ، قیزلریك یاواش یاواش ، بکا ایصیندقلرینی حس ایدیوردم . (بویه قوجامان خانلره قارشى قیزلرم ديه بيلمك نه سعادت) یالکیز آره صیره بر آز فضله کونیورلردی ، نیم ایچون هوا خوش . . . فقط معاذاه رجب افندی او بیک لیاردن فضله دکن یان باقیشيله صنف پنجه سندن باقارسه دهشت . اونک ایچون طلبه لریمه آریجه بر اختلارده بولونمتنه لزوم کوردم : خاغلر کوله لرکیز تبسم درجه سی کچمه ملی . سزی تهدید ایتک ایچون نیم المده ، مدیر افندیك غالباً « قاله تن دیدیکی شی هرته ایسه » اوندن یوق . فقط سزه قیریلیم . دیدم .
 حاصلی ایلک درسیم بک کوزمل کچمشدی . صنفدن چیقارکن قیزلرمندن بری یانمه کلدی . بکا « قاله تن » لک ساده جه « کرپه تن » دیمک اولدینتی سویلیدی . مدیر افندی فضله کوللری « قاله تنله دیشلریکیزی سوکریم ها » ديه ظریفانه تهدید ایدرمش . .

۱۲ مارت (...)

قیزلرمندن چوق ، آما بک چوق ممنونم . بنی اوقدر سودیلر که تنفسده بيله پیشمی بر اقایورلر . آرقداشلریمه کلنجه دوغروسی اولنرده فنا انسانلر ديهیم . . . بکا قارشى فضله صوغوق دورانلر ، اودانک بر کوشه سنده یان یان باقارق نیم ایچون هر حالده ابی اولمایان شیلر فیصله داشانلر یوق دکل . . فقط انسان اونده بيله هر کسه سویشه بیلیرمی ؟

بنم اڭ چوق خوشلانديڭ استانبوللی ایکی دارالمعلمات مآذونه سی...
 تزییه ایله وصفیه ایکی شن استانبول چوجوغی ... بر برلندن هیج
 آیرلماپورلر.. فقط معاونه شهنازه خانم بکا بونلرله صیقی فیق آرقداش
 اولمامی توصیه ایتدی . . . سببی نه در بیلیمورم . بونلردن باشقه ایکی
 دانه ده اسکی بیلدک وار . . . بریسی وقتیه مرکز رشیده سنده بنی
 مدافعه ایندن اوزون بویلی ، کسکین قره کوزلی تازه که بوراده ده
 هفته ده بر کون درس و بریورمنش . . . مدیر اقدینک یان پاقیشندن
 قورقما یان یکانه آرقداشمز بو . . . بالعکس رجب افندی چکینور ،
 کیزلی کیزلی ماوی لاطه سنک یافه سنی سیلکه رک : « وای نه شرتر
 او . شونی بر آتلاسه م یوقی توبه اولسون کوزم آچیلماق . » دیور .
 اسکی بیلدکلردن ایکنه جیسی قوجامان کوزلکلکی ، دیشاک بر اختیار
 معلمه . . . وقتیه شمندوفرده آرا صیرا نصاف ایدردم . کوز ته
 طرفلرنده بر یرده معلمه ایدی ...

اودم بنی کوزی ایصیریور ، دقتله یوزیمه باقرق : « الله الله بوقدر
 بکزه یش کوردمم ... وقتیه ترنده آقا جان بر مکتب قیزی کوروردم .
 سزه او یله بکترردی که . . . فقط او غالباً فرانسز فلانندی . درلو
 ماسنقاره لقلر ایدر ، بر واغون خلقنی کولمکدن قیرار کچیریدی »
 دیور . بن او که باقرق : « اجمال ... اولابیلیر » دیورم ...

بر قانچده ارکک معلم وار . « زاهد افندی » اختیار بر علوم دینی
 خوجاسی ... جعفر ایا خوجاسی عمر بک قیرانطه بر میر آلا ی مقاعدی .
 اسنی بیلمدیکم ، ریازی معلمی ، نهایت موسیقی معلمی شیخ یوسف
 افندی . یالکز مکتبک دکل بوئون (ب . . .) نك اڭ اهییلی بر
 شخصتی . . . یوسف افندی بر مولوی شیخی ایتمش . . . بر قاج سنه
 اول خسته لایتمش . . . زوالی آدیمجفرده غالباً ورم وازمش . . . دو قنورل

بولوندىنى مملكتىدە قالارسە اولەجكى سويلەمشىر... دول برهمشيره سويلە
برابر ايكي سته اول (ب...) يەكلش ايكي قرداش كندى كندىلرينە
كوجوك سىسىز بر اوده باشا بورلرش ... بو كوجوك اوى بىلنلر
سويلە بورلر... بر موسيقى موزەسى كىمش... هرچالغىدن ، هر سازدن
وارمش . ذاتا شيخ اقدى مشهور بر بىستەكار ... اويلە پارچارى
وارمش كە انسان اونلرى آغلامەدن دىكلە مزمش .

كندىسى ايلك دفعە صوغوق ، ياغورلى بر كونده كوردىم .
تفسدە طلبەلرلە برابر باغچىيە چىقمش ، اونلرە يىكى بر طوب اويونى
اوكرەتك بەماسيلە بر آز اوينامش ، اككەتمشدم . ايجرى كىردىكم
وقت سيام كوملكم ايصالەتشدى . (آرادە شونىدە سويلەيم كە بىم
كندى ايجاد استىدىكم بوقاقت مكىتبەدە ياواش ياواش يايلىمەنە باشلادى .
حقى طلبەلرم اراسىندە بيلە ... مدير اقدى بونك رنكەنە اعتراض
ايدىيور «مسلمان قستە قرە كىمك ياقىشماز ... يشىلەن باچالى»
دييور اما لكە اولاجقنى فلان بەانە ايدەرك آلدىرمايورز .)

مىل اوداسىندە قوجامان برچىنى صوبا ياتىوردى . ايكي ديوار كوشە سويلە
بو صوبا آراسىندەكى آزالنە كىرەرك اياقدە طورمىشدم «اللهممى كوملكمك
جىليرىنە صوقەرق اوستىنى قوروتىيوردم . قابى آچىلدى . ايجرى يە
اوتوزبش قرق ياشلارندە اينجە اوزون بويلى پراقندى كىردى . اوبىلەيكىمىز
بوتون سيويللر كى كىنەمىشدى . بويلە اولدىنى حالەدە بخت ايدىلن شيخ
يوسف اقدىنك مطلقا بو ذات اولدىنى آكلادم . مكىتبەدە اوتى چوق
سوييورلر... مطلبەلر همان اطرافنى آلدىلر ، بالطوسنى چىقاردىلر . صوبا
بوروسنى كندىيە سىپرايدىمرك اوكا قاقنە باشلادم . حلیم طائى بر آدمى .
سوز كون يوزندە اكثر يا اولكە محكوم خستەلردە كورولن رنكسىز ،
نازك ، شفاف بياضلق واردى ، اينجە صارى صاقالى ، آچىق ماوى .

کوزلری بکاپانسیونک لوش دهلیزلرنده محزون محزون کولومسین عیسی
رسملری خاطر لاتدی. هله سوز سوله بیشی دویولمايه جق قدر طاتلیدی.

ایینه صاری ساقالی، آچیق ماوی کوزلری بکاپانسیونک

یوحلیم، طاتلی سسده بلای بلیرسز برشکایت آهنگی واردی هانی خسته

چو چوقلرک سسندە دو يولان او مظلوم ، کيزلى شکايت ... اطرافندە
بر دائره چورەن آرقداشلاريمە بر درلو يتيمەن ياغمورلردن شکايت
ايد يورە ، آيتق هوالىرى خيرچين بر صبر سزلقلە بکلديکنى سويليوردي .
بر آره لىق کوزلر يمز بز يرسنه تصادف ايتدى . کوشەك قارنا کلگندە
بى دها اي . کورونک ايچون خفيفجه کوزلر يى بوزدى :

— گيم بو کوچوک خانم . . طلبه لريمزدن مې ؟ ديه موردى .
آرقداشلرم هب بردن بکا دونديلر ، وصفيه کوله رک :
— عفو ايدرسکيز بک افندىء ديدى . تقديم ايچكى اونوتدق ..
يکى فرانسيرجه معلمه من فريده خانم ..

بولونديغم چوق نمون اولدم افندم ، ديدم .
طانيديغمه چوق نمون اولدم افندم ، ديدم .

صنعتکارلر بويله جملەلره قارشى بک حساس اولويورلر . بياض
تتدن بر پنبەلک اوچدى . اللرى اوغوش . درق بويى بوکدى :
— بندە کز بو بستانکار صنعت لايىق اولاجق بر اثر وجوده کتيرديکمه
قانع دگم [بر قاچ پارچه ارمده کوچوک بر مزيت وارسه اوده بر قلب
عليک ملال لالنى بر صميمى فرياد ايله افاده ايتمستدن عبارتدر ، ديدى .
خلاصه بو يوسف فندى يى بر آغايىک کي سوينورم .

(۱۵ مارت (ب . .)

اک بو بوک زامنمە ده قاووشدم . دوندن برى کوزل ، کوچوک ،
مىن بر اوم وارە ، نوى بکا الله راضى اولسون هاجى قلفه بولدى .
کندى اوسنه ايکي اوچ دقيقه لى مسافه ده ، عين سىدک کنارده
اوچ اودالى ميني ميني باغچى شيرين بر اوجکيز .. دها ايچى ايچک
اشيا سيله برار کيرالاديلر .

مونسه ده ، بنده دون چوق نشته لى ايدک . سوزده بز آرتيمزک

یا به جق ، اشیا بی ، دوزله له جکدک ، نه کوز . کوله دن بر بر میزی
قووالامادن ، آلت آله اوست اوسته بوغوشمه دن کوز آجامادق که .
هله بچاره مونه کوزلرینه اینانه میور ، کندینی سراه کیرمش
ظن اییدیور . ساده مظلوم - جوان محمدک ویردیکی کچیک اسمی
مظلوم قویدق - بزی ایجه قور قوندی . بویاراماز آجیق قالان مو طباق
قاپوسندن باغچه یه ، اورادن دره یه ایفن بایره قاجش . آشاغیسی
مناره بوئی بر معاذالله خفیفجه بر آياغی قایسه دوغرو دره یه دوشه جک
خوش بو شیطان مخلوقلر آياق لرینی باصه جق لری بری بدن اابی ییلر لریا .
نیهسه . ایجری آلهجه قدر ایجه یورک اوزونسی چکدک .

اوت اوبعددن جوق غموز . مونه طاشلقده کی ماوی جیلره
یاغنی سور یور ، دیوارده چیچک رسلرینی الریله سویور .
یالکز آفشام اوستری اورتلق قرار برکن بر از محزون
اولویور . قومشو اولره الرنده مندی لرله بابار ، زوجلر ، برادرلر
کلور . بزم قاپومزی بوساعتلره هیج کیمه چالما به جق . بو داتما
داتما بویله اوله جق .

بوملکنتک اویله کوزل بر بهاری وار که . هر طرف یمیشیل اولدی .
باغچه مده رنک رنک چیچکلر آچیور ، اودامک بنجره لرینه صارماشیلر
طیرمانیور . هله باغچه مزک اوکنده کی دیک یایر عاداتا بر زمرد
چاغلانی . بو دالعه لی یشیلک ایچنده کلنجکلر بر تازمه یارا کی
قانا یور . بوتون بوش کونلر می بویاغچه مده مونه ایله قوشماجه اوینامق
ایب آتلامقله کچیر بریورم . یورولد یغمز وقت بن رسم یاغچه باشلا یورم .
مونه کیکیسبله برابر چنلرک اوسته اوزانیور . رسم مراقی بنده
یکیدن اویاندی . برقچ کوندن بری مونه نک صولی بویا بر رسمیه
اوغراشیورم . یاراماز قیز اوصلو دورسه چابوجاق یتنه جک فقط پوزه

دن پك سيقليور . باشنده قيرچيچكلرندن برجلنكه چيلاق قوللارنده
كچيسي ايله قارشيمنده او طولومق اوكا پك كوچ كليور ...
اره صيره مظلوم خيرچيتلق ايشكه ، اوزون انجه باجاقرييله
ده نه نه نكه باشلايور .... او وقت مونسه « آياچم والهي بن دورمق
ايستيورم امامظلوم دورميور . نه ياپام ، ديه قاجيور ... بعض قيزيورم ،
يارماغله اوني تهديد ايدمزهك . بن سنك شيطانلنكي آكلاميورم يم
صانيورسك .. سن حيواني مخصوص غيديقلايورسك ، دنيورم ...
مكتبيده كي درسارم ده غالبا فنا كيتميور . مدير اقدى بندين چوق
منون ... يلكز كولمهي فضله سوديكم ايچون آرا صيره داريليور ،
« قايه نلري سكا كيتيريم ها » ديور . بن يالاندين صورت ايدسيورم :
« نه ياپيم خوجا اقدى .. اوست دوداغم برارچه قصه ده جدي دورديغ
وقت بيله كوليورم صانيورسكز ، ديورم ..

مدير اقدينك نندنسه لسان درسارينه محبت وار . كنديسي بيله اسكي
بر الفيا كتابي بولش ... آراسير ايجاليوز ، بكا ككلر صورده رق معناسي
خورشون قلميله كتابك كنارينه اشارت ايدسيور .

شيخ يوسف اقدى ايله احبابلغمز چوق ايلرله دي . بو نازك
عزون خسته به باييليورم . سسنگ او كيزلي شكايته اوبله كوزل ، انجه
شير سويليور كه ... اون كون اول تحف بر وقعه كچدي . مكيتك
قوللاينلمايان اشيا ايله دولو متروك بر صالوني وار ... او كون زدرس
لوحه سي آلق ايچون صالونه كيرمشدم . بايجورلر قابلي اولداني
ايچون بورايه عادت بر آقشام قارا كلفي باعمشدي . اطرافه باقنير كن
كوشه لردين برده كز به توز طو براغه بولاش بر اسكي ارغون ايليشدي
بردن يره كوكلده طاتلي و محزون بر اهراز او ياندي . چو چوق قلمك
مسعود كولري بوارغونك چالديغي اغير ، درين السيلر ايتمه كچيشدي .

اونو توش بر دوست مزارينه يافلاشير كې تيرمه تيرمه اونك يانه
 كيتدم . بو سالونه نه يانمغه گلديكمي ، زرده اولديغني ارونتمشدم .
 ياواشجه آياغني باصدم ، طاشلردن برينه پارماغني قويدم . ارغنون
 يارالي بر كوكلدن گلير كې آغير ، درين برسس ويردي آه بوسس!
 نه ياديعغني دوشومدن برصنداليه چكدم ارغنونك اوكنه اوطوردم .
 ياواش ، غايت ياواش اوله رق سوديكيم (قانتيك) لردن برني چالغه باشلادم .
 ارغنون اينكلدكجه ياواش ياواش كنديغني غيب ايديبور ، آغير بر
 رويا ايچنه كوملكه باشلايوردم مكتمك لوش قوريدورلري كوزلرمك
 اوكنده آچيلور . سياه اوكلكلكي كسيك صاحلي آرقداشلم قافله
 قافله بو دهليزدن كچيوردى . نه وقتدن برى بوراده اولديغني ، نه لر
 چالديغني بيلميوردم اُسكي كونلرمك اُسكي رۇياسنه تماميله كنديغني
 ترك ايتتمدم .

آرقه مده درين بر آهه ، ياراقلر ايچندن روزكار كچه سنه بگزور
 بر سس ايتتمدم . خفيفجه تيرمه يرك باشمي چويردم . قاراكلقدنه
 كوزمه شيخ يوسف اقدنك صاريشين سېاسي كورويدي قيريق بر
 دولابه آرقه سني داياش ، بويني بوكش ، ماوي كوزلرنده آغير بر
 حلال ايله نې ديكليوردى .

دوردنغني كورونجه : - دوام ايت ياوروم ، دوام ايت رجا
 ايدزم ، ديدى جواب ويرمدم ، ارغنونك اوزرينه باشمي ده زياده
 اكرك دوام ايتدم ، تماميله كنديمه كلنجهيه ، كوزلرمدن سيل كې
 آقان باشل قورونجهيه قدر دوام ايتدم . صوكره كوكسده طونوق
 قسارله يورغون يتكين بر حالده دوردم .

— سزده نه درين بر استعداد موسيقي ، نه حساس بر قلب
 جوارش قريده خانم اقدنى بر چوجوق روخك بو خزن وسيعي
 ناصل بيلديكنه متحيرم .

بن لاقید کوروئمکه چالیشهرق جواب ویردم :
 — بونلر « قانتیک » دینلن بر نوع الیهلردر که اساساً بویله
 یانیق شیرلدر افندم ... حزن بنده دکل اونلرده ...
 یوسف افندی بوسوزلریمه اینتامادی خفیفجه باشنی صالایه رق :
 — کندیه بر استاد صنعت دییم فقط بر موسیقی پارچه سنده کی
 مزیتلردن هانکیبسنک بسته کاره هانکیبسنک موسیقیشناسه عائد اولدیغنی
 تقریقده یا کیلام ... سسلر کی پارماقلا کزده بعض اهتزازلری
 واردر که اونلرده آتجق بر قلب حساسک ملال مدفونندن سیلان ایدر
 بو قانتیک دیدیککز الیهلردن بعضیلرینک نوطه سنی بکا احسان
 ایدم بیلیر میسکز ؟

— بونلر قولاقدن قانماشیلر افندم ... نوطه لری یوق که ...
 — بأس یوق بر کون بروقت مساعد کزده سز ارغونونده تکرار
 اونلری احسان ایدر سکز ... بنده کزده دفتریمه ضبط ایدرم ...
 یکیلرده وفات ایدن بر اختیار راهبک ترک سندن بنده کزده بر ارغون
 آلمشدم . آلات موسیقییه مرافق وارد افندم ... بنده خانه ده بر
 گوشیه قویدم ... بو پارچه لری چالقی ایسترم .

قونرشه قونوشه سالوندن جیقمشدق . ایریلا جغمز وقت شیخ
 افندی بکا بر وعده بولندی : بر ملال صمیمی درون محصولی
 اولان بعض پارچه لر وار که کیسه یه چالادم ... آ کلامایه جقلرندن
 آمیندم .. اونلری انشاالله بر کون سزه چالادم اولمازمی کوچواک خانم ؟
 ایسته بو وقعه شیخ افندی ایله اولان احبابلغمزی بر قات دها
 آرندیردی . وعد ایتمیکی پارچه لری دها دیکه مند . فقط بک کوزل
 شیر اولاجغنی تخمین ایدیورم ... چونکه بوخسته و حساس شیخ
 علی العاده بر تخته پارچه سنه دو قونسه اونی فریاده کتیره جک صانیورم ...

برقاج کون اول طالبان دن بری صاتین آلق ایستدیک بر عودی اوکا
معاینه ایستدیرمکه کتیرمشدی . پارمقارینک اوجیه تلره مشویه برقاج

قریستیان یوزخه ساریلدی... [صیفه ۲۰۲]

دفعه دو قونه جق اولدیدی ... اولیلده صاندیم که بواجیه پارمقار عوددکل
کوکک ایچنه دو قونیور ...

چالی قوشی — ۹۸

۵ نیشان (ب ۰۰۰)

دون بويوك بر قباحث ايشلدم : ميدانه چيغه جق ديهه يوره كيم
تيترمه يور . يابديغ شينك ابي اولمديغني بيليورم فقط نه يابه يم . . .
ايچمدين اويله كلدي . معلمه لر هفته ده بر كيچه مكتبده نويجي قاليورلر .
دون كيچه صيره بندي .

آقشام مطالعه سنده معاونه شهنازه خانممه برابر مکتبی دولاشيور دق .
صفه لرك برنده كي هوا غازي لامب سنيك ابي يانماديغني كوره رك ايچري
كردك . معاونه چوق معرفتي برقادين .. الندن هرايش كلير . آياغك
آلنه بر صنداليه چكرك لامبهي معاينه ايدييوردي . قاپودن اختيار
خدمه قدين كيردي . آلدنه بر مکتوب ايله آرقه صيرالرده اوطوران
بر طلبه يه ياقلاشمغه باشلادی . تام مکتوبي ويره چكي وقت معاونه بردن
بره بولونديغي يردن : — دور عايشه قدين اوئه ؟ ديدی .

— هيچ .. حيله خانم ايچون قاپوچي يه بر مکتوب بر اقمشلرده ...
— اوني بكا كتير ... طلبه يه كلن مکتوبلري اولابن كوره چكم
ديه قاج دفعه تنيه ايشدم . نه قافاسز قادينسك ...
بوديغه ده تحف برشي اولدی . حيله يرندن آتلايه رق خدمه نك
آلندن مکتوبي قاعمشدی .

معاونه هيچ سكو تي بوزمادن : — بورايه كل حيله ، ديدی .
حيله حر كرت ايتيوردي .

— بورايه كلكي سويليورم حيله ايچون اطاعت ايتيورسك ؟
بوجيليز ، خسته قل قادينده اويله بر امرانه ادا واردي كه بن بيلاه
تيترمه دم صفه درين بر سكون چوكشدي . سينك اوچسه ايشيتيله چكدي .
حيله باشي اوكنه اكر كرك آغير آغير يانمزه كلدي . اون آلي
اون يدي ياشلرنده كوزل بوزلي بر كنچ قيزدي . دائما آرقداشلرندن

قاجدینی ، بانچهده تنها گوشه‌لرده دوشونه دوشونه دولاشدینی
کوروردی . درس‌لرده دالغین و محزوندی .

یوزنی یاقیدن کوردیکم وقت چوجوغک بویوک بر تائر ایچنده
اولدینی آکلادم . یوزنده بر داملا قان قالمشیدی . قارشیمزده
باشنی اکرکن دونه‌قلری صارارسیور ، کوزقباقلری همان همان تیره‌یور
دینه‌جک سرعتله آچیلوب قاپانیوردی .
— حمله او مکتوبی بکا ویر ...

— . . . . —

معاونه خیرچین بر صبرسزقله آغانی یره ووردی :

— هایدی . . . نه بکلورسک ؟

— نیچون معاونه خانم نیچون ؟

بو «نیچون» سوزنده ، بو کوچوک کلمهده اوپله بر عصیان ، اوپله
یاس واردی که... معاونه سرت بر حرکتله آلتی اوزاتدی ، قیزک بیله کنی
خیربالایه‌رق مکتوبی قاپدی .

— هایدی شیمدی یرینه کیت . .

شهنازه خانم طرفک اوزرینه کوز کزدیریرکن خفیفه‌یاشلرینی
چانیوردی . فقط چابوجاق کندینی طویلادی . دیرین سکوتله رغماً
هیجان ایچنده اولدینی حس ایدیلن صنفه خطاب ایله :

— مکتوب حمله‌نک سوریه‌ده‌کی برادرندن . . . یالکیز همان بکا
اطاعت ایتدیکی ایچون یارینه قدر اونی ویرمه‌جکم . . . دیدی .

طلبه‌لر تکرار باشلرینی کتابلرینک اوزرینه اکیدلر . معاونه ایله
برابر دیشاری چیقارکن صنفه کیزلی بر کوز کزدیردم . . . آرقه
صیرالده برقچ کینج قیز باش‌باشه ویرمش برشیلر فیصیلداشیوردی .

جمله به کلنجه ، باشنی صیره نك اوسته صاقلامش ، اوموزلری خفیف
صارصیتلرله تیره بوردی .

قوریدورده کیدرکن معاونه به : - جزا کزیک آغیر اولدی ،
دیدم ، یارینه قدر ماصل بکلیه جک ، کیم یارینه قدر صبر سزلو ایچنده در ..
... مراق ایتمه قیزم .. او بومکتوبی هیچ بر زمان اوقومایاچغنی
آکلادی .

... ماصل معاونه خانم .. آخابکیسندن کلن بومکتوبی اوکا
ورمه به جکمیسیکز ؟

... خایر قیزم ...

... نیچون ؟

... چونکه آخابکیسندن کلیور ...

معاونه سستی دعا زیاده آلیالتارق دوام ایتدی :

... بو جمله ایچه بر آدمک قیزدر ... بوسنه کنج بر ملازمی
سودی ... بابایی تمکن دکل راضی اولمایور ... کرک اوده ، کرک
مکتبه بو قیز کوزحیسنده در ... ملازمی باندیرمه به کوندردیلر . بز
بوچو جوغی یاواش یاواش نداوی به چالیشورز ... حالبوکه او ایکیده
برده بیچاره مک اراسنی تازه لیور ... بو اوچنجی مکتوبدر که آله بکیدی .
قونوشه قونوشه معاونه نك اوداسنه کلشندک . شهنازه خانم خیرچین
بر حرکته بو مکتوبی بوروشدیردی ، صوباسنک قایاغنی قالدیرمق
ایچنه آندی .

* *

وقت کیچه یاريسنه یاقلاشیوردی . بن حالا نوتجی معلملر اودا-
سندگی یاتاغمده اویولمایا بوردم - نهایت قراریمی ویردم . قوریدورده
دولاشان نوتجی خدمتی بر بهانه ایله آشای کونده ره نك معاونه نك

بوش اوداسنه کیردم ... برده لری آجیق قالش بر بخره دن اودایه
صولوق بر مهتاب آیدینانی وورمشمیدی . بر کیجه خیرسزی کبی
تیزه بهرک صوبانک قاپاغنی آجدم ، پیرتیلش ، بوروشدیرلش کاغد
یغینلری ایچندن جیهلنک زواللی مکتونی بولوب جیقاردیم . نوبت
کیجه لرمده هر کس اویودقدن صوکره بوش قوریدورلرده ، بسسز ،
قارا کلکی یاتاقخانه لرده دولاشمق بکا خوش کلیور ... بوراده اوستی
آجیلش بر کوچوک قیزی اورتیورم ؛ اونه ده یاناغندن اوکسورن
مینی مینی بر خسته نك یاصدیننی دوزملنیورم ، آتشی باشنه یواشجه
آلی قویورم . ده ایلریده قورمال برصاج کومنی ایچنده بر کنج
قیز اوبوبور . یاری آجیق انجه دوداقلریله هانکی امیده کوله مسه دیکنی
کندی کندیه صورنیورم ...

بو برجوق کنج قیزک اویودینی لوش ، سسز یاتاقخانه لره آغیر
بر رؤیا بولوطی چوکنش کیدر ، بوهوایی داغیتمه مق ، بیچاره لری
ایرکیچ غایب اید-جکلری بو رؤیادن اواندیرماقی ایچون آیاقلریک
اوجنه باصه باصه ، یوره کیم تیزه بهرک ، یورویورم .. جیهلنک قاربوله سنی
بولدیم وقت بیچاره کی اویومشدی . بونی کیرپیکلرنده ده اوروومهش
کوز یاشی داملارندن آکلادم . .

یواشجه اوزرنه اکیلیم : « بختیار کوچوک قیز ، دیدم ،
صباحلین مکتب یلدرمه کک جینده سودیککدن کلن مکتوبی
بولدینک زمان کیم ییلر نه قدر سونه جکسک ... بوغیب اولش شیشی
هانکی کورونمز کیجه برینک بوزایه کتیروب رافدیغنی کنای کندی
صوراجسک . جیهل او بر بری دکل ساده جه بریچاره در ، نهرت
ایتدیکنی ظالمدن کلن مکتوبلری بر کیجه کولنک بر پارچه سیله برابر
یاقوب کول ایتمش بر بیچاره ... »

۱۰ مایس (ب. ۰۰)

دون درس لر کسیدلی . اوچ کونه قدر امتحانلره باشلا یورز .
 (ب. ۰۰) ده کی بوتون قیز مکتبلری بو کون شهر دن یاریم ساعت
 قدر اوزاق بر دره کنارنده مایس یارامی یاپدیلر . بن بویله غلبه لق
 کزیتیلر دن آرتق خوشلانما نه باشلادم . اولک ایچون کیمه مک ،
 بو کونی باغچه مده کچیرمک نیت ایتشدم . فقط قیز مکتبلرینک تور کیلر
 سوبیلرک کچدیکنی کورن مونسه صیرلانما نه باشلادی . تام اولک
 کوکلنی ایتمه چالیشیرکن چات چات قاپی چالیندی . باقدم که درت بش
 خانم کلش ... بریسی فاتحلی وصفیه .. اوته کیلر صوک صفدن درت
 بویوک طلبه ...

وصفیه مدیر طرفدن کلپوردی . رجب افندی باربار باغیر یور :
 « توبه اولسون بن ونک ایچون خاصه قوزو دولوردم ، حلوا
 یاپدیرتم .. نه زالتدر بو .. اولماز اقدم اولماز » دیه دایر یورلر مش ...
 طلبه لریمه کلنجه اونلرده صوک صنف نامه رجابه کلپورلردی :
 « ایبک بوجکی کیتمز سه دنیاده بزده کیمه بز » دیه عناد ایدیورلر مش .
 (بو ایبک بوجکی بم یکی اسمم ... چالی قوشی یئندی . شیمدی «ایبک
 بوجکی» جیتدی ... همدها فناسی بویوک طلبه لریم یوزیمه قارشیده
 بویله ایبک بوجکی دیمکدن چکیم یورلر ... واللهی عادتا عزت تقسمه
 معلمه لک وقاریمه دو قونیور .. هم یالکیز بو اسم مکتیده قالسه یته
 شکایت ایتیمه جکم . کچن کون قهوه لر دن برینک اوکندن کچوردم ..
 زنکین بر ایبک تجاری اولدیغنی سوبیلدکلری بو طورلی ، متانلی ،
 قایا صابا بر آدم قهوه نک بر اوچندن او بر اوچنه سکیز دانه دوت
 باغیم وار ... بویله ایبک بوجکمه سکیزی ده قریان اولسون ، دیه
 باغیرمازمی ؟ اویله اوتاندم که بریارلسه یوبه نکه جکدم . بردها اوسوقاغه

اوغرامامدم) « کیتهم » دییه عناد ایته بدم « نازه چکیور کندچی »
 دییه جکمر ، اکلنه جکمر دی . اونک ایچون چاره سز چرشافی کیهرک
 بشلرینه طاقیلدم .

کوچوکلره بیاض البسه کیدرملر دی . دره کناری پاپاتیه
 چاپیرلرینه دویمشدی . بوملککنده نه قدر چوق قیز مکتبی وارمش .
 یشیل باغچه لره آراسنده کی بیلانقارای یوللردن مارشیر اوقویورق کلن
 مکتب طابورلری بیتوب توکنمک یلمیوردی .

ارککلر درمک قرشی طرفنده کی بر آغاچلنه چکیلرملر دی .
 بزم آرازده یالکز رجب اقدی ماوی لاطه سی ، قوجامن سیاه
 شمشیه سیاه دولاشیور ، بر کوشه یه طاشدن اوجاقلر قوران آتجیلره
 باغیره باغیره اسرارویریوردی . معلمه لرله بویوک طابله لر چارشافلری
 آتقی ، آجیق صاحبیق کنزوب اکلنه بیلمک ایچون مدیر اقدی یی
 قاندریدیلر . ارککلرک یانه صاودیلر . بیلم نیچون بن بوکون
 اکلهمیوردم . بویوزلرجه قیز چوجوونک چیلنن نشسته سی ،
 سهونجی بکا دالتین ، یورغون برحزندن باشقه برشی ویرمیوردی .

شوراده بر ابتدائی مکتبی ولوله لی برمارش اوقویور ، اونه ده بر
 آلائی کنج قیز ایته شه قاتیشه چیغلق چیغافه طوب یاخود اسیر الماچه
 اوبتایور ؟ دهالیریده چوجوق ، بویوک قارمه قارشیق برانسان کومه سی
 منظومه اوقویان یاخود نطق سویله یی بر چوجوونگی آلفیشلایورلردی .
 مونسه قالا بالینگ ایچنده غیب اولمشدی . یاراماز بخله اوطورورمی ؟
 اوزاقده بوکسک برسدک کنارنده برصیرا کستانه آغاچی واردی .
 کنج معلمه لرذن بعضلری بویوک طابله لرله برابر بو آغاچلرد قولان
 صالنجاقلری قورملرلردی . یاراق کومه لرینک آراسنده دنک دنک
 آتکلر اوچور ، چیغقلر ، قهقهه لر دالمالایوردی .

برسیل چقوری کنارنده فوجامان بر قایانك كولاك سنه او طور مشده
طاشك قو و و قورنده پیتیش جیلز صاری چیچکری قویاروب آیاقلمك
آلتندن بکین سوه آتیور ، دالتین دالتین دوشونیوردم .
بردن برده ارقه مده انچه بر قیز سسنگ « بولدم ... ایك بوجکی
بوراده » دبه باغیر دیننی ایشیتدم .

مکر صالنجاق اکلنجه سی ایچون بی آرابورلر مش ... یاری زورله
بی اورابه قدر کوتوردیلر . « ایسته م یورغونم ، صاللاناسنی
بیامیورم . » دییوردم . فقط نه آرقداش لریته ، نه طلبه لریته سوز
آکلاتامایوردم ، مروت خانم - بی وقتیه مرکز مکتبنده مدافعه
ایدن کسکین قارا کوزلی تازه - مطلقا بخله صاللانق ایستیوردی .
صالنجاقلردن برینه آتلادق . فقط نافله قوللرم تیرمه یور ، دیزلر
وجودیمك یوکنی قالدیرامایور کی چورکیوردی . زوالی مروت
بر خیلی اوغراشدقنن صو کرا واز کجی : - نافله بوجکم ... سن
حقیقه صاللانقنن قورقورسك ... بکیزك كول کی اولدی ...
دوشه جکسك ، دیدی .

مدرافندی اوکله یکننده زمله برابر دی . نیم یو کونکی نشه سزلکی
اوده فرق ایشیدی . ایکیده بر « هانی نه به کولمبوك .. وای عکسی
جوجوق وای ... کوله دیدیکم برده کولرسك ... بوراده صومورتور
دورورسك » دییوردی . آدمنجن یکندن صو کرا ده پشمی بر اقادی .
مکتبنن مخصوص جای سهاری کتیرتمشیدی . بکالیه جای پیشیرمك
ایستیوردی . معامله لردن بری اوزاقنن آل ایشارویه بی چاغیردی : -
خدمه لردن بری کونده روب شیخ یوسف فندی به برطنبور کتیرتدك ...
اوزاقی بر برده اوکا چالنی جالدر اجغز ... آمنن شو زوزكك آلتدن
کندینی قورناده کل ، دیدی .

بو حقیقه قاجیر یلماه جق بر فرستدی. یوسف افندیك موسیقیسی
بکا صاردغه صارمندی. زواللی بسته کار ایچه زماندن بری خسته
ایدی. مکتبه کله میوردی.

بر ایکی کوندن بری ایپلشدیکنی ایشید بیوردق. بو کونکی مکتب
ا کلنجه سنه اوده کلک ایسته مشدی.

معلمه لر بر بهاه ایله یوسف افندی بی آرقداشلردن آیرمشردی.
سکزر اون کیشیک بر قافله کندیمزی کوسترمه مکه چالیشه رق دره
کنارنده کی ایچه بر یولی تعقیه باشلادق. شیخ افندی بو کون چوق
جانلی و نشئه لی ایدی. یولک اوزادینی کوره رك اونك یوروئاسندن
خورقانله کولویور، «بو ایچه یول آبدہ قدر کیتسه یوروئایاجم...
بو کون او قدر کندیمی قوتلی حس ایدی یورم» دیوردی. معلمه لردن
بری - فاتحلی نرپه - اصولجه قولانمه اکیلدی، معلملردن بعضیلرینک
کوشده کیزلیجه راقی ایچدکلرینی، شیخ افندی بهده بر قاج قدح
بوردکلرینی سوبلیدی. دیمک بولشئه اوندن ایلری کلپورمش... همان
بر اون اون بش دقیقه یورودکن صوکر بر خراب صودکرمتنه
واردق. «چاغلایانلر» دیدکلری بوردہ وادی بردن بره دارلاشیور
عادتا بر بوغاز وجوده کتیر بیوردی. دره کنارنده کی قابالقار اویله
یوکسکدی که کونش آشاغی به قدر اینه میور، مسولر عادتا بر بخر
آیدینلی ایچنده آفیوردی.

بورادن بزی کیمسه نك ایشیتسه سنه امکان یوقدی. شیخ یوسف
افندی بی صبق باراقلی بر جویر آغاچنک آلتنه اوطوزتدیلر، طنبوری
هله ویردیلر. بن اوزاجق بریره، سولرک اطرافنده کوپوره کوپوره
آقیدینی بر قایانک اوسته اینشدم. «اولماز اولماز بورابه کل... مطلقا

کله جکک ، ديه اصرار ايتديلر ، بکا پسته کارک تا قارشيسنده بر ورديلر .

طنبور باشلادی . آه بو موسیقی ... عمر مده قولاقلر مدن کيتمه به جک !
معلملر چنارک اوزرينه ياري اوزاغملار اک حسسزلرک بيله آغلايه جق .
کبي دوداقلري قيترييور ، کوزلري دوليوردي . قومرال صاحلري
اوموزيه دايان وصفيه نك قولاغته : بن بويه موسيقي نى ختى شيخ
اقتدينک کندندن ده دیکله مدم ، ديه فيصیللادم . وصفيه سوز کون
کوزلرنده معالی بر کولومسه بيله : - اوت ... چونکه يوسف
اقتدی عمرنده هيچ بر کون بو کونکی قدر هم مسعود ، هم بدبخت
اولمادی ، دیدی .

— نچون ! ديه صوردم .

دقتی دقتی يوزيه باقدی ، سوکره باشنی تکرار اوموزيه
براقهرق :

صوص دیکليه لم ، بدی .

شيخ بو کون هپ اسکی شریقلر چاليوردي . بوتلردن هيچ
بري شيمدی به قدر دیکله مدم . هر پارچه نك صوکنده آرتق
پسته جک ديه يوره کيم نيترييوردي . فقط کوزلري ياري قابالی ، يلاش
يلاش سارامغه باشلايان شاقاقلري انجه بر توله نمله نمش ، بريخ
يتيردکن صوکره اونه کنه باشلايوردي .

کوزلري بوياري قابالی کوزلردن آيرامايورد . بر آراق
صولنون ياناقلرينه برقاچ دامله ياشک سوزولديکني کوردم . بردن
به يوره کيم ياندی . برخستني بو قدر يورمق کناهدی . دايانامادم .
شریقلردن بريخ يتيرمستدن استفاده ايدرك . بر آزديکلنزميسکيز
ديدم . راحتسز کورونيورسکيز ... نه يکيز وار ؟

جواب ویرمدی. ایصلاق کیریپککری آراشنده او معصوم چو چوق
کوزلریله درین درین بکا باقدی، صوکره تکرار باشنی طابورینه
دایمیه رقی یکی بر شرقیه باشلادی :

« پر آتشم، آچدیرمه نیم آغدی زنهار
ظالمینی سوله نه دروغده تهلر وار »

پر آتشم آچدیرمه نیم آغدی زنهار ...

یوسف افندی شرقینی پتیر برکن باشی طابورک اوستنه دوشدی
زوالمی خسته به خفیف بریانیلق کلشدی . معامله رهب شاشیردیلر ،
بن « بر سبب اولدق . بوقدر یورما مالیدق » دیدم مندیلمی ایصلاق
ایچون سرعته طاشلرک اوستندن صیجرا یه رقی دره به ایندم . بو چوق
خفیف بر یانیلقدی . حتی عادتاً بر باش دونمه سی . آلمده ایصلاق
مندیلله یامنه دوندیکم وقت او کوزلرینی آچشدی .
... بزنی قورتدیکز اقدم ، دیدم . او رنکسز بر کولومه نه
ایله : برشی دکل ... آرا صیرا اولیور ، دیدی .

معلمه لرك حائده بر تحفلق حسراتمكه باشلايوردم. معنالى معنالى
يكا بافشيورلر، كيزلى كيزلى برشيلر سويله شيورلردى .
عنى يولدن كرى دونيوردق . بن وصفه ايله برابر اك آرقه يه
قالشدم .

— بو شيخ افنديده بر حال وار ... بن بوكون هيچ اولمايان
برشيلر سزر كى اولدم ، ديدم .
آرقداشم او بر آز اولكى معنالى بافشييله بن تكرر سوزدى .
— صاحى مى سويليورسك قريدم . بيلميورميسك؟ ايتانا مادم .
ديدى .

— واللہى صاحى سويليورم ...
— ناصل اولور . بوتون (ب .) نك بيلديكى شيشى سن ناصل
بيلميورسك ؟

— واللہى بيلميورم ، ديدم .
آبول بو بيجاره يوسف افندى سنى اوله سى به سويور ...
غيراختيارى آلامى يوزيه قاپادم . دره کنارنده چوققلرك سونجلى
كورولتوسى حالداوام ايديوردى كيمسه يه سزدير مەدن قافله دن آيريلدم .
ايكى باغچه آره سنده كى دار بويولدن صابره قى كندى كنديه آوه دوندم .

۲۵ تموز (ب .)

ياز آيلرى اوزادجه اوزادى . . صيحاقلر تحمل ايديله ميه چك
درجه ده . . هر بر صارلردى ، اطرافده يشيلك نامنه برشى قالمادى .
قارشيدە كى قويو يشيل تپەر صولوق ، يايىق بر رنك باغلادى . اولنر
اوزافده ياز كوشنك قاماشد ير يى ايشيقلرى ايچنده قوجامان كول
ييفينلرى كى جانسز ومناسز كورو يور ... صيقليورم . بوغوله جق
كې ، اوله جك كى صيقليورم . ملكت شيمدى بوم بوش . . طلبه لر

داغیلدی .. خو جائردن بر چوغی تعطیل آیلرینی کچیرمکه ، باشقه
 پرله کیتدی . تزیه ایله وصفیه بکا آرا صیره استانبولدن مکتوب
 کوندریورلر .. بوسنه استانبول چوق کوزلش .. صوری ، آدایی
 آکلانه آکلانه بیره میورلر .. بر یولی بولورلر سه اوراده قله چقلر مش
 بده نیم بوراده دورمق . شیخ یوسف افندی وقعه سی بی چوق
 منار ایتدی . انسان ایچنه چیقمنه اوتانیر اولدم . مکتبلر آچیلار
 وقت باشقه بر عملکتمده درس ایسته به چکم .. ممکنه دها اوزاق ،
 حتی دها فنا بریره .. اویله بر برکه بی اوزسون ، اوغراشدیر سین
 زبانی یوق . فقط کندی کندمله یالکیز بر اقا سین ..

ه اغستوس (ب..)

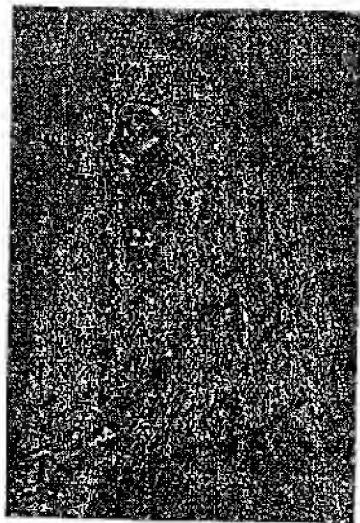
خوجا اولدیمدن بری ایکینجی دفعه درکه طلبه لریمک کلین اولدیم
 کوریورم . فقط بیر سفر زواللی زهرانکی کی دکل .. بو کیچه
 بوساعته جیهله آرقق کیر بیکلرنده قوروماش کوز یانی دامله لریله
 یاناغنده اویومور .. جیهله نك کوزل باشه بو کیچه ، بوساعته سودیک
 کنج ملازمک کوکی یاصدق اولدی . بو چوجوقلرک ایکینجی ده
 بر برلینه اولان سودالرنده اویله شات ایتدیلر که نهایت آنه لری
 بالاری ده باش املک مجبوریتنه قالدی .

جیهله یی ده زهرا کی کندی الله سوسلدم بر زماندن بری هیچ
 بر قالابلق یه کیتشه مک ایچون غناد ایدیوردم . فقط جیهله مخصوص
 اویمه کلدی ، اللرمی اوپه رک یالواردی . بر کیچه قرا کلقدنه کندیسنه
 ایتدیکم خدمتی عجب آکلادی می سلیمورم . فقط آنه سنی ، باباسنی
 راضی ایتدیک کون ایلک مزده بی بکا کتیرمشدی . احتمال که شبه
 ایدیور .

اوت جیهله یی الله سوسلهدم ، دوواغنی الله طاقدم . بوراده بر

عادت وار . کیم اولورسه اولسون کنج قیزلرک صاحنه مطلقا بارجه کلین تلی طاقدورلر ، بونی بر اوغور صایورلر . . خیرچین غنادیمه رغماً جیهلنک آتسه سنی صاحبک بر طرفه مینی مینی بر تل پارچه سی ایلشیدیرمکدن منع ایدهمدم . ملازمی چوق مراق ایدیورددم . جیهله یی اونک قولده کورمدکجه سعادتلرینه ایتاناما یا جقدم . فقط بوکا امکان اولمادی . ایرکندن اویجه دونمک مجبوریتنده قالدم .

هریده اولدییی کبی بوراده ده بوتون قادینلرک کیزی کیزی بکا باقیشدقلرینی ، بربرلرینه بر شیر فیصله دقلرینی کور یورددم . بوتون دوداقلرده یه بره اینک بوجکی « سوزیدردولا شیوردی . بلدیهریسنک زوجهمی اولدیغی سوبلدکلری الماسلره آلتولره غرق اولش بر شیشان قادین دقتلی دقتلی یوزیمه باقدقدن صوکره یاسنده کیلره نیم ایشته بیله جکم بر سله : « بو ایپک بوجکی صاحبدن بر آفت ... آدبغزک یاقمغه حق وارمش » دیدی .

شیشان قادین دقتلی دقتلی ...

آرتق بوراده دورامازدم . جیهلنک آتسه سندن مساعده ایسته دم ، خسته اولدیغی ، ممکن دکل دوراما یا جغمی ، سوبلدم کوچوک کلینک یاشنده معلمه آرقداشلارمدن بر قاجی واردی ، اختیارقادین بکا اولنری کوستردی : « جیهله به خوجالری نصیحت وریورلر . . سن ده برایکی

شى سويلە خانم قىزم ، دىدى ، زواللى صافىل قادين .. مع مافيه قىز مادام .
 طلبه مى بر كوشه يه چكدم : « جيله » ديدم ، خوجاك اولوق صفيله
 آنهك سكا نصيحت وىرمەمى ايستى .. محتاج اولديك نصيحتى
 وفا كار سوداك سكا هر كىدن اىي وىره جك ... بوندىن اىمىم ... يالكرز
 چوجو غم سكا بويوك ، اىمايك بويوك برتنهيم وار .. « ملازمك شيمدى
 سنك يات كلهدىن اول سوة قدىن يابانچى بر قادينك كلديكىنى ، سكا
 كىزلى بر شى سويلە ملك ايستىدىكىنى خبر وىر برلرسه صاقىن ديكلمه ،
 يا وروم ، اوقايدىن قاچ ، كوزل باشنى ملازمك قوتلى كو كىسنه صاقلا ..
 جيله بو سوزلره كىم بىلير نه قدر حىرت ايتىشدر ، حقى وار چونكه
 شيمدى بن بيله حىرت ايدييورم . اونلرى بر يابانچى آخىرىدىن ايشيتىش
 كىي سىيى ، معناسى كىندى كىندىمه صورييورم .

۲۷ اغستوس (ب ..)

بو آقشام مېنى مېنى باغچه مزده ضيافت واردى . مونسه ايله برابر
 هاچى قلفه عائله سنى آقشام يىككه دعوت ايتىشدىك . آلاى اولسون
 ديه سوراقدىن وچ درت قىزمى كاغد قنار آلديرمش ، چيليز بر
 يادم آغاچك سفره اوزرىنه اكيلىن داللىرىنه آصشديم . هاچى قلفه
 يونلرى كورونجه يك كيقتىدى : - آيول بو ضيافت ذكل اون تموز
 دوتماسى شىلكيدر ، دىدى .

كولدم - هاچى قلفه بو كيجه نىم كىندى اون تموزم ، ديدم .
 اوت بو آقشام نىم كىندى حىرت شىلكمىدى . جالى قوشى قىستىدىن
 قور توله لى بو كيجه تام بر سنه اولمشدى . بر سنه ، اوچ بوز آلتىش بىش
 كون . نه اوزون !

اولا چوق نشئه ليدم . مئاديا كولوب سويليوردم . او قدر
 ساسقارالتى ايدييوردم كه ساماتيه لى مادام كولمكدن طيقايورم ،

هاينانوشك ، سويلجه لرله دولو شيشكين يوزى دالرده كي قيرمزي
فانرلرله بر رنك اوليوردى . هاجى قلفه نك اللرى ديزلرينه ووزاراق :
« ديل اوتىي ييدك به قيزم ؟ » ديه بر كوله سى واردى كه ..

كچ وقت قدر باغچده اوپوردق ، صوكرا فانرلرمدن برى
ميرانه ، برى هاينانوشه وره رنك مسافرلرعى سلامتله دم . مولسه
كوندوزدن چوق يورغون اولدينى ايجون دها بز قونوش سوركن
صنداليه سنده اويوقلامغه باشلامشى . اونى ياناغه كوندردم ، كنندم
تك باشيمه باغچده قالد .

ساكن ، ييلدزلى بر كيجه يدى قارشى سده كي اولرده ايشيقلر
سوتمشدى . داغ بو ييلدزلى سمانك ايجنده قورقونج بر كولكه ييغنى
كي يوكسه ليوردى .

بيلكلرمله آللى سسك كنارنده كي پارمقنك صونوق دميريه
دايادم . اطرافده نه سس ، نه حيات .. يالكز اوچورومك دپنده
بو دايانيلماز صبحاقاره رغماً حالا قورومايان درده خفيف برچاغياق .
بر قاج ييلدز عكسى ..

كاغد فانرلرله مومى آرتيق توكه نيوردى اونلر دنكلى ايشيقلرله
برابر ايجنده كي نشته نكده صاراروب صولديغنى ، كولكه درين ،
چاره سز بر قارا كلق ائيمكه باشلادىغنى حس ايدييوردم .

بو بر سنه نك كاه قارا كلق ، كاه آيدىلق كونلرغى بر بر رخيامدن
كچيردم . نه اوزون ياربى نه اوزون !

صوغوغه ، جفايه ، محنته هيچ شكايتمز تحمل ايدن صاعلام بر
وجودم وار .

احتمال دها قرق سنه ، اللى سنه ياشاياجقم ... احتمال دها اللى ياز
بو حزين مظفريتك حزين بيل بايرامى كورمك لازم كله جك . حيات
نه اوزون ياربى نه اوزون ! ..

احتمال مونسه بيله بكا قاليه جق ...
 صاچلریمه یواش یواش آقار دوشه چك .
 امید ایدیم ، تحمل ایدیم .. كوزل ... بن بوکا راضییم ... فقط
 نیچون ، نه نی بکه مك ایچون ؟ ..

بو بر سنه ایچنده بر قاچ دفعه کندی می ضبط ایدمدم ، آغلادم ..
 فقط بونلرك هیچ بریسنده بو کیچه كوز باقارمك ایچنی یاقان
 یاشلرده کی آجلیق یوقدی . اووقت ساده كوزلرم آغلانندی . بو کیچه
 كو كلم آغلا یوز ..

۱ تشرین اول (ب..)

درس لر یاشلایه لی ایکی هفته اولویور . معلمه آرقداش لرمك بر
 چوغی (ب.) یه دوندی لر . حتی مطلقا استانبولده قلیق ایستین وصفیه
 بيله ... بیچاره بر درلو آجیق یر بولاماش ...

تزیه نك باشنه بر دولت قوشی قونمش .. بر جمعه كونی سورلده
 بر کنج ضابطه تصادف ایتمش ... ضابط اونلری بوغاز ایچندن تافاتحه
 قدر تعقیب ایتمش ...

بو ایکی آرقداشك شمندی یه قدر تصادف ایندی کی هر ارکك کی
 اوده وصفیه بی ترجیح ایدیورمش ... حتی آریلا جقلری وقت ایکی
 کون سوکره پارقه بر رانده وو رجایتمش ... عکسی اوله جق وصفیه مك
 او کون مسافر لری کلتش ... ضابطی مراقده بر اقامق ایچون تزیه یه
 یالوارمش « قوزوم تزیه سن نیم یریمه کیت ... بو کون کله میه جکینی
 سویله ... باشقه کون ایچون ملاقات آل ، دیمش . تزیه آقشام اوده
 اوغرا دینی وقت دلیقانی بی کورده مدیکینی سویله مش . فقط قیزك حالنده
 بر تحفلق وارمش .. بر قاچ کون سوکرا ایش آکلا شلمش .. مکر

او کون نزیه نه بابوب پامش کنج ضابطك زهنه کیرمش . . خان
قیز بر هفته سوکرا اونکله نشانلامش . . .

وسفه چوق محزون . . بر ياندن اك عزيز بر آرقداشی طرفندن
آلداتيلمق کوجه کیدیور . . بر ياندن ده يالکیز قلدیغندن شکایت
ایدیور . . ایکیده برده ایچی چکدرک : « آه فریده خانم . . . سزکله
نه کوزل ایکی آرقداش اوله یلبردك فقط ناصل آکلاتیم سز اوقدر
نشئلی ، آبی مونس بر قیز اولدیغکیز حالده یاشامق ذوقی آکلاما -
مشکیز » دیور .

بو والرده یکی یاورورلرک بمورطه دن چیقما زماننده ناصل نشئلی
بر حیات او یانیرسه مکتبده ده اوله روحلی بر تلاش وار .
هله برقچ کون اول شمشکر ، کوك کورولتورلرله باشلایان
شدتلی بر یاغمور صیجاق وسا کن یازک بکا ویردیکی مزمن حزنی ،
آکلاشلماز یاشامق یورغونلغنی داغیتدی . . او قدر خفیف ، اوقدر
نشئلی بم که .

۱۷ تشرین اول (ب.)

یاغمورلر اون کوندن بری دوام ایدیور هم نه شدتله . ایلك
کونلرده بنم کچی سهوینن ، صولغون بکیزلرینه تازه بر حیات رفکی کلش
صوک چیچکلرک بورندن کلدی . بیچاره لر بانجهده دورمیوب یاغان
یاغمورک آلتده یاشلرینی اکیورلر ، « آرققیر » دیر کچی بوزولوب
تیرمه شیورلر . .

بو آقشام مکتبدن کلدیکم وقت بنمده اونلردن آشاغی قالیر یرم
یوقدی . صبر صیقلام اولشدم . چارشام وجودیمه ، دیزلیمه ،
پچم یوزیمه یا میشیور . سوفاقده راست کلدیکم انسانلری حله
کولدوریوردی .

مونەنك بو آقشام بر پارچه بگزی صولوقدى . نزلە اولسندى
 قورقەرق ايركندن زورلە ياناغە ياتىرمىش ، اخلامور قايتامشدم .
 ياراماز قىز ياناقدە شكايت ايدىيور . نزلە : «كلەنەرك : » . آباچىم . . .
 صوغوق آدمە نەبايار .. بىكىن سەنە قار دە صاماناقىدە ياتىدىم كىچىنى
 اونۇندكى ؟ » دىيوردى .

بو كىچە اويغوم يوقدى . . . مونەنى اويۇتقدىن صوكرە الە
 بر كىتاب الەرق سدرە اوزاندىم . ياغمورك صاچاقلردە ، صاولوقلرندە
 چىقاردىنى صوغوق سىسلىرى ، اون كوندن برى يىتمەين بو ماتى
 دىكلەمكە باشلادىم .

نە قدر وقت كچمشدى . بىاميورم . بردن برە قوتلى قوتلى
 قاپومى چالدىلرىنى ايشىتىم . بو ساعتە كىم اولايلىردى ؟
 بردن برە قاپىنى آچقە جىسارت ايدىمدىم . مسافر اوطلەستى
 جومبەسندىن اوزاندىم . قراكلەك اچىندە اوزون بوللى برقادىن خىالىتى
 جومبەنى ياغمورە قارشى سىر ايتىمكە چالدىشيور ، الەنەكى موشامبە
 فناردن سواقىدەكى صو بىرىكىنىتلىرىنە سونوك ايشىقلر دوشىيوردى .
 — كىم او ، دىيە صوردىم .

تيتىرەك بر سس :

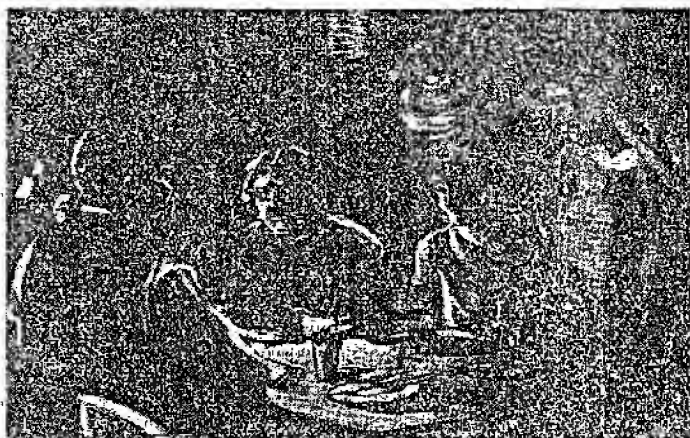
آچىكز معلمە فرىدە خانىمى كورمكە كلىم ؟

قاپومى آچىدىم وقت تيتىرەيورم . . . او كوندن برى نە وقت يابانچى
 بر قادىنك بى آرادىنى كورسەم اور كيور ، بكا مطلقا فنا بر خبر
 كتىردى صانيورم .

بو وقتىز زيارىچى يوزومى كورمك اچچون فنارىنى قالدىرمىشدى .
 صولغون بر چەرە ، ايكى صولغون ماوى ، كوز فرقى ايتىم .

— مساعده ايدىمىكز كىرەيم معلمە خانم ؟

بو چهره بو مس بکا امنیت و بریدی . کیم اولدینی ، ییچون
کلدیکنی صورمه لزوم کورمه دن « بو یوریکز » دیدم ، یاغده کی
مسافر اوداسنک قابوسنی آچدم . قادین اودایی ایصلا تمه دن چه کینور
کبی اطرافه باقیور ، اوطورمه جسارت ایده میوردی . برشی سویله مش
اولتی ایچون نه یاغور . . نه یاغور . انسانی عادتاً طیقور . « دیدی .

اوچ دوت کاعده فار آصیلش باغده هابی قلعه عاکهسته ضیافت ... [صیفه ۲۸۷]

داتله یوزینه باقیوردم . حالده یاغورک ویره چکی شاشقینلقدن
باشقه بر پریشانلق واردی . اصل مقصدینی سویله مک ایچون نه
سا کنله شک ایسته دیکنی آکلا یور ، بر دبر نه ایستدیکنی صور میوردم .
ایلاک جسم نی آلدانماشدی . بو مونس چهره لی ، اصل طورلی
بر قادیندی .

نهایت « کیمکله کوروشیورم اقدمه دیه صوردم . بدن قورقیور
کبی باشنی آ کدی :

— فریده خام افندی . بن یابانچی دکلم ، کرچه شیمدی به قدر

کوروشه مەدك . لێكن غیا با سزى طانیوردەم . بر آژ صوصدى ، صوكرە
 بر جسارت سماه سیله علاوه ایته دی : بر مەسكداشكەزكە مەشیرە سى .
 مەكشەكەزكە مەلى شەيخ یوسف افندی ...
 بردن برە . یورە کیم آغزیمە کلاری . فەقط قوتلی 'ولقی' ، هیچ بر
 شی سز دیر مەك لازم دی .

— اویله می افندەم ... کوروشد بکەزە نمون اولەم . . . شەيخ
 افندی بر آژ دها ایدەرلر انشاء ، دیدم .
 یوساعتەدە یو حال ایله کلن بر مسافرە سوبله نەجك سوز البتە
 یو دکلدی .

او جواب بولامایەرق صوصوردی . بن یوزیشە باقیە جسارت
 ایدە مەرك کوزلریمی برە ایندیر یوردەم . خفیف بر هیچقیریق سسی
 ایشتەم . قور توتاق امکانی اولمایان بر فلاکتە راغبی اولور کچی باشمی
 دها زیادە اکەرك بکلەم .

فریاد ایتەمک ، بکە مەك ایچون اللریله کوکشی بوینی طوتەرق
 قردەشم بو کیچە اولیور ، دیدی ، آفشامە دوغشرو بردن برە
 آغیرلاشدی . آلتی ساعەدن بری کەندینی بیلە یور . . . صاباحە
 چیقما یەجق ...

جواب ویرەمەم . نە سوبله بیلیرەم ؟

— کوچک خام .. یوسف بىم اوچ یاش کوچوک اما اولادەم
 صابیلیر . . . آتەمز اولدیکی وقت یوسف مینی مینیجکدی . . .
 بن دە بو یوک دکلەم ... بوبله اولدیغم حالدە اوکا آتەك ایستەم . . .
 عمریمی اوکا وقف ایستەم . زوجم اولدیکی وقت سزك قدر بیلە یوقەم .
 تەکرار اولکە بیلیرەم ایستەمەم . تەك یوسفجىم یالکەز قالماسین دیه .
 حالوکە شەیمدی بنی یالکەز بر اقوب کیدی یور . . . بونلری سزە

ئېچون مى سويليورم كوجك خانم؟ ئى غىلامايىكز ديه، بو ساعته
سزى راحتىز ايتىدىكم ايچون يالواراق سزدن ايسته بىچم ئى
ايچون بكا دارىلمايك ئى قوغمايك ديه

سوزىنىك بوراسنده يتكىن وجودىنىك بىرە چو كىدىكى
كوردم . برفالق كىدى ظن ايدىمرك اوموزلردن طومق ايتىدىم .
دىزلرىمى اوبىور، يرله سورونهرك چىرىپنه آغلايوردى .
خفيف برحر كىله كىندىمى قورتاردىم . بودقىقه نه قدار ساكن
اولق نمكىسه او قدر ساكن بر سىله :

— خانم افندى ... فلا كىتكىزى آكلايورم . سويله يىكز ...
الدىن كله جك بر شىسه ... دىدىم .

قادىنىك آغلامقن شىش صولوق ماوى كوزلرندى برامىد لمىسى
جانلادى . زواللى كوكىنىك صارصىتلىرىنى اللرىله ضبط ايتىمكه
جالىشهرق دوام ايتدى :

— يوسف اون سەندى برى خستىدى . او قدر اوغراشدىم .
او قدر چىرىندىم . ظالم خستىلق بىرەرلو دورمىور، قرده شىمى ايچىن
ايچىن بىوب بىتيرىيوردى، نهايت بووقه اولدى ... سزى كوردى ...
ذاتاً فضله حسلى بر آدم ... كوزله كورو نورجه سەنە اريوب بىتمكه
باشلادى ...

سوزك بوراسنده خفيف بر عصيان قىلادى منع ايدىمدم !
خانم افندى ... عىن ايدىم كه بن قارده شكزه هىچ بر ئى
ياپام ... بن ده ذاتاً بر يارالدىن باشقه بر ئى دىكم، دىدىم .

اوتكرار دىزلرىمە جاريلدى : خانم قىزم ... اولادم . منزكده
بلىكه بر سودىككز وار. دارىلمايكز ... عىن ايدىم كه بونلرى شكايىت
ايچون سويله ميورم ... بن كوروندىكم قدر قاروچلى بر قادين دىكم ...

ایشک نهایتده یوسفک قرده شییم .. سنه لرذن بری اونک موسیقی
ایچنده یاشادم ... سزذن دکل حتی بوتصادفدن بيله شکایتیم یوق .
یوسفک یاناغنده بر موم کبی اوبدیکنی کوریوردیم . فقط اویله حس
ایدیورم که مسمود اولوبور ... نه شکایت وار ، نه آبی سوز ، نه
خیرینمه ... بعض کنندی غیب ایدیوردی . او وقت کوز قافلری
خفیف خفیف تیزه یور ، صولوق دوداقلری کیزلی بر کولومسه مه ايله
یاواشجه استمکیزی تکرار ایدیور . دونه قدر بو دردندن بکا
هیچ بحث ایتمه مشدی . دون الیریمی طوتدی برر برر پارمقاریمی
اوپه رک « اونی بر کره دها کوستر بکا آبله ، دیه چوجوق کی
یاوارمه باشلادی . یوسف ایچون مر قدا کارلغه راضی ایدم . فقط
بوکا مکان کوره میوردیم . ایچم پارچه پارچه اولدی . های اول یوسف
چابوق ای اول ... البتینه کوره جکسک دیه آلتی ، صاجلرینی
اوقشادم ... فریده خانم بو خسته نک هیچ برشی سوبله مددن بکا
ناصل داریلدیغنی ، دارغین دارغین باشنی چویره رک ناصل امیدسز لکه
کوزلرینی قاپادیغنی کورسه یدیکز آ کلانمق ممکن دکل که ... بو کون
آقشامه دوغری بوسبوتون کوزلرینی قاپادی . اونلرک بردها آجیلمه یاجغنی
بیلوردیم . اوغریته عمریمی ، سعادتمی وقف ایتمش ، اونی هیچ بر
شیدن محروم ایتمه مشدم . اک ایستدیکنی شی بر کره کوستر مه ددن هجران
ایچنده کوزلرینی قاپادیغنی کورمک ... بو آجی بی سره آ کلانمق ممکن
دکل فریده خانم ... ممکن دکل ... بو اوله بر ثواب که جان ویرن
خسته لرک دوداقلرینه ویرلش بردامله صو کی ...
آرتق دوام ایده مدی ، یوزینی اتکلریمه صافلایه رق چوجوق
کی خیقیزدی .

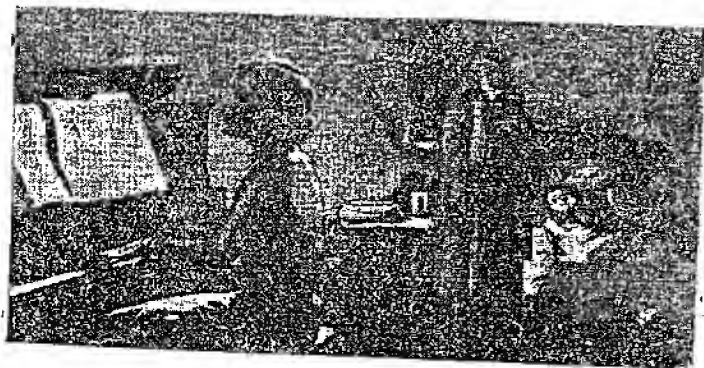
بو کیجه نك وقعه لرینی بر رؤیا کی خاطر لایه جنم . یاغفور لرك
ایچنده اوکده کی فنارک دونوق ایزینی تعقیب ایدره لرك بر چوق دار ،
قارا کلک سوققلردن کچدم . هیچ بر شی حس ایتیمور ، هیچ برشی
دوینایور ، سیله دوشمش بر یارات کی اراده سز سوروكله نیوردم .
خی کولکه لرله دولو یوکسك ، کنیش بر اودایه آلدیلر . دیوارلرده
طانبورلر، عودلر، کاندلر آصیلور، قاریشیق رافلرده نیلر سورونیوردی .
بسته کار بو چالغیلرله دولو قارا کلک اودانك بر گوشه سننده ،
کنیش بر دمیر قاریولانك ایچنده اولیوردی . آياقلاریمزك اوجنه
یا صرق یانه یا قلاشدق . موم کی صاری چهره سنه اولومك سکوتی
شیمیدین چوگش ، قاپالی کوزلرینك چوقورینه قارا کلقلر دولمشدی .
یا لکز دود قلرنده ہم ییاض دیشلرینی کوسترنه آرالق دوداقلرنده بر
پارچه حیات رنگی قلمشدی .

بر آز اول او قدر تلاشلی و پریشان کورون قادیغیز بو صوك
وظیفه قارشیننده حیرت و بریجی بر سکون و تحمل کوستریوردی .
سوکي ، شفقت دینلن شیده نه معجزه لر وار یاریم؟ مکتبه کیده جك
چو جوغنی او یاندیران بر آینه کی الی خسته نك باشنه قویدی :
یوسف ... اولادم باق آرقداشك فریده خانم سکا خاطر سورمه
کلدی ... آچ کوزلریکی یوسف ... دیدی .

خسته هیچ برشی ایشیتیمور ، هیچ برشی کورمیوردی . اونك
بر کره دها کوزلرینی آچمدن اولمی احتمالی ییچاره قادینه او کوزل
ملك تحملنی یاواش یاواش غیب ایتدیریوردی . . . . . تکرار
اغلامنه ، سسی بوغولمه باشلامشدی : یوسف ... یاوروجم ...
بر کره دها کوزلریکی آچ ... کورمه دن اولورسه ک سکا دها زیاده
یا نا جنم ...

پوره کیم مرچندن ازیلیور، دیزلرم وجودمک یوکی آلتند
چوکه جک کبی اولیوردی. قاریوله مک باش اوجنده ماحیه بکزمین
بر قارا کلک کومهسته دیامشدم یوک برارغنون اولدیغنی فرق ایدمک
تیترودم، فلم اوله سوبلیدی که بو بیچاره کوزلری صوک دفعه آجه حق
معجزه یالکز بو ارغنون اوله بیلیر. دوشوندیم شیلکه بر جنایت
بلکه بوندن دها یو یوک برکناهدی.

فقط کنارندن باقانیلری ایچنه چکن اوجوروملر کبی بو ارغنونده
بنم محملی آلدن آلدی. غیر اختیاری ایغمی یاصدم، بارماغمی
طاشلردن برینه قویدم.
ارغنون یارالی برکوکلی کبی درین درین ایکلدی، اودانک قارا کلک

ارغنون یارالی برکوکلی کبی ایکلدی

کوشه لری، دیوارلردن کولکه لرینی اوزاتان سسازلر کیزلی فغانلرله
تیتره شدیلر. حقیقت می، بوقسه بنم یاشلرله برده لی کوزلریمک وهمی می
بیلیمورم. بکا اوله کلدی که خسته بو سسله صوک بر دفعه دوی
کوزلرینی آجدی.

اونه کی، پاناغه یوزنی قاباش بیتکین بیتکین خنجقیریوردی.
برکوکلی وظیفه سی یار کبی اولونک یوزینه اکیلیم. هنوز بر حیات

بقیه سیله تیره بور کچی کورون بو زواللی کوزلرک ایکسینی ده اوپدم
هم ده بر سودا بوسه سیله ...

کوکلک ایلک سودا بوسه سی بن بر اولونک سونش کوزلرینه می
تودیم ایده جکدم ؟

۲ تشرین ثانی (ب ...)

بو آقشام (ب ...) ده کی اومده صوک کیجهم ... یارین ایر کندن
حرکت ایدیورم ، او وقعه دن صوکره طیبی بوراده قلامازدم .
شهرده هر کس بندن بحث ایدیور ، هر کس بی مراق ایدیوردی .
مکتبه کیدوب کلبرکن قاج کچی بشیمه طاقیلدی ، قاج کچی آرتق
ایکی قات اورتمک باشلادیغ بجه مک آلتندن یوزمی سچه بیلک اینجون
یولی کسدی قاج صایغیسزک بر آز سسینی آچالغنه بیله لزوم کورمه دن :
« ایک بوچکی بوها ... زواللی شیخ » دیدکینی ایشیتدم . آرقداشلریمک
یاندی قونوشمغه اونایوردیم . صنفه کیررکن قیب قیرمزی اولدیغی
حس ایدیوردیم .

بو حال بویله دوام ایده مزدی . چارمیز معارف مدیرنه کیتدم .
بورانک هواسنه دایامادیم سونلدم ، باشقه بر عملکتمه بکا بردرس
بولاسنی رجا ایتدم . دیدی قودیلردن غالباً اولنک ده خبری واردی .
چونکه همان بکا حق و بردی یالکز باشقه بر برده بکا کوره درس
بولق مشکلدی ده آز معاشلی ده کوچک بر مکتب اولورسه ده
قبول ایده جکمی سونلدم اولوررکه اوزاخه بر یر اولسون ...

ایکی کون اول امر کلدی . (چ ...) رشده سنه تعین ایشلر ...
زواللی چالی قوشی روزکاره قایلشم صوک بهار یاراقلرینه

دوندی .

اوچنجی قىسم

۲۳ نيسان (ج...)

بوكون خضر الياس ... اوده يالكىزم ... حتى ، ساده اوده دكل
قصبه دهده همان همان يالكىزم ... اولر بوش چارشيلر قبالى ... بوتون
قصبه خلقى ايركندن يىك سىتلىيله (سو كودك) ده قوزى يىكه
كىتدى. كوشه باشنده كوتوروم بر ديلنجى اوطورور ، اوبيله اكلنجى دن
كرى قالمق ايسته مدي ، آرابه يى بىز كى عظمتلى بر ادا ايله بر حالك
صيرته يىنهر ك قافله يىه قارىشدى .

مع مافيه نىم الك زياده خوشمه كىدن كويكلر اولدى . قورناز
حيوانلر ضيافتك قوقوسنى آلاش ... بوغچلر ، سىتلر ، اهراملرله
يوله جيقان هر قافله نك آرقه سه بر قاچده كويك طاقيلمش ..
مونسه يى قومشور مدن آلاى امامى حافظ قربان افنديك قارىسيله
برابر كوندردم ، نىنر كىتمه مك ايجون بر خيلى ضيزلاندى ، فقط
» باشمه بر جاتق جاتدم بر آز خسته يم . بلكه آجيلر سه م آرقه دن
كلريم ، ديدم .

اونلرى خسته يم ديه آلداتم . اما بوكون يالكىس چوق اىيم
وجوق نشه لي يم كىتمك ايسته مديكم سينه كلنجه : بن آرتق بويله
قالايلاق اكلنجه يرلرندن خوشلانماغه باشلادم
اوده يالكىز قالير قالماز باشمدن جاتق يى آتدم . ياواش سىسله

تور كىلر سويلەرك ، ايىلق چالەرق خانم خانم اويىك ايشنى كوردىم ،
مكتىبە كونىرجه ارىك كى جاليدىقدىن سوكرە آرا صىرا اوغانلىنى
ايتىك بكا اويلە طائىلى كليوركە ..

بوايشلار يىتىجە صىرە قوشلارمە كلىدى . ماسقارالرك قفسلىرى
تەيزلدىم ، صولرى تازەلەدىم ، سوكرە كوتش آللىنلر دىيە باغچە
چىقاردىم . شىمدى تام يارىم دوزىنە قوشمىز وار . . . بورايە كليركىن
زواللى مظلومى ھاجى قلفەك اوغلنە براقى مجبوريتىدە قالشىدىم . .
مونسە جوق اوزولش ، آغلامشىدى . قىزىجىزم اچىلەنمەسەن دىيە اوکا
بو قوشلارى آلدىم سوكرەدىن بىكادە بر مىراق كلىدى .

فقط قومشونك صارى كدىسندىن بوجىوانچىقلرە ھىچ راحت يوق
نەوقت قفسلىرى باغچە چىقارسەم كلوب قازىشلىرىنە اوطورىيور .
كوردوشىدە ساكن حلىم بر كدى . . . يشىل كوزلىرى آراقى ابدەرك
عادتا شىقتلە قوشلرە باقيور ، ھلە آراسىرا چكەسنى تىترەتەرك خفیف
خفیف سىلر چىقارمەسى وار كە اونلرە قونوشيور ظن ايدەرسىكز .
بوكون « باقالم نە پاھىجى » دىيە قوشلردىن برىنى قفسدن چىقاردىم ،
اونك يوزىنە دوغرو باقلاشدىردىم . ظالم حيوانك اوستىدىن خفیف
بر روزكار اسش كى صارى توپلىرى دالغەلەندى ، يشىل كوزلردىن
قويولچىملار پارلادى ، يوموشاق نىچەلىرىك اچىندىن طىرناقلىرى
چىقارىيور ، قوشك اوستىدە آتلىمەنە خاضەرلاسيوردى .

زواللى ياوروجق املك اچىندە قانادلىرىنى ، بوينى قىصەرق اويلە
بر تىترىيوردى كە . . . اوتەكى املە كدىنى باشىدىن طوتىدىم : بوخاڭن يشىل
كوزلردەكى طائىلىنە باقان ، سنى كوك يوزىدەكى مىلكلىرى دوشونييور
صانىر . . . ھالبو كە دردك بو بىچارمىنى پارچالامق دىكلى ؟ باق بىسندىن
نە كوزل انتقام آليورم ، دىدىم . اوتەكى املى آچىدىم . زواللى كوچوك

قوش بردن بره سنده لى ، آزاد اولدېغنه اينايور كې دوردى .
 صوكره انجه بر فریاد قوپاره رق اوچغه باشلادی . كدینك حیران بر
 یاس ایله قوتی تعقیب ایدن یشیل کوزلرینی یوزمه یاقلاشديره رق
 قهقهه لرله كولور : « ناصل قوشی پارچالادکی صاری ظالم . » ديه
 اكله نیوردم . ایجمده درین برسوینچ واردی . یالکیز بوساری کدین
 دکل زواللی کوچوك قوشلره مسلط اولان بوتون صاری ظالم مخلوقلردن
 اوج آلتش كې سهوینچوردم .

نشتمی یالکیز اونه کی قوشلرك شكایتی فبردی ، بو برشکایتیدی ؟
 بیلیمورم فقط بکاویله کلدی که بو زواللیر « نیچون بزی ده آرقداشمز
 کې مسعود ایتیمورسك » دیورلر . کولمک او دائما اطاعت ایتک لازم
 کلن خیرچین ، سرت آمرلرندن بریله قفسلره دوغرو یورویوردم .
 هینسی بردن آزاد ایدم جکدم . فقط بردنبره مونسه عقلمه کلدی .
 یاناغی قفسلردن برینک تلنه دایادم .

« سزی براقیم ... کوزل ... فقط صوکره مونسه یه ، اوصاری
 مستبده نه جواب وزیرم . نه یایلم کوچوکلر .. نه قدر اوغراشسقی
 بوساری ظالمردن کندیمیزی بوسبوتون قورنارامایورز » دیدم .

قوشلردن صوکره صیره کندیمه کلدی . بن هوای برپارچه کونشلی
 کوردکم وقت دائما صوغوق صو ایله صاچلریمی بیقارم .. اونلرك یاواش
 یاواش کونشده قورومسی نیم بویوک ذوقم ...

بوکون یته اویله یایدم ، صوکره قفسلریمک قارشیندمه کی اریک
 آغاچه چیه رق ایصلاق صاچلریمی خفیف خفیف آسن بهار روزکارینه
 داغیتدم . صاچلرم آرتق اوزادی ، همان همان یله ایندی . (ب ..) ده
 صاچلریمک نیچون قیصه اولدېغنی آرقداشلریمه سولیمکه اوتانمشم .

اونلر قیصه صاحبی عیب صایبورلر . . . حاجی قلفیه وارنجه به قدر هر کسدن بیک درلو صاح علاچی صاعلق آلمشدم . صاحلر بیک بو قدر جابوجاق وزادینگی کورنلر کرامتی کندیلرندن بیلدیلر، علاجلر نده کی تأثیره بنم دمت دمت اوزایان کور صاحلریمی شاهد طوتدیلر .

أریک آغاجی قفسلرک تا قارشیدینده ایدی . قوشلر بونجوق کی یارلایان کوزلرینی کونش دیکه رک

اوتوشیورلردی . بن ایصلق

جاله رق اونلری تقلید ایدیلور،

ایچیه بردالک اوستنده صالحه جاقده

کی صاللا نیورددم . بر آراق

یائزده کی اوک پنجه سنه کوزوم

ایلیشیدی . برده به کوره یم .

قومشوم الای امنی حافظ

قربان افندی آبلق یوزنده ایکی

جامع قندیلی کی یارلایان یو وارلاق

جیبیل کوزلر بیه بکا باقا یورمی؟

حافظ قربان افندی آبلق یوزنده ...

نه اولدینگی آکلا تامام . قیلیم قیاقیم برشیته بکزه سه نه یسه ... فقط

ایاقنرم چیلای ، آرقه مده آچیق بریاض کوملک . . . ایلک حرکم

آرقه مده دو کولن آغیر صاح کومه سنه صاریلارق اونی بوینه ، کوکمه

داغیشیق اولدی . . . صو کره کندیمی بر یوک کی آغاچدن آشاغی آندم .

برکت ویرسون دال یوکسک دکلدی . قولاغمه « آمان ایواه » دیه

یرسس کلدی . دوشن بر آزده جانی یانان بندم . فقط باغیران قومشوم

حافظ قربان افندی ایدی .

آسمنی کوله دن سویله ده مدیکم بو حافظ قربان افندی الای یاشلر نده

بر آلاي امامي ایدی . چوق زنکین اولدیغی سویلور لر . قاریسی پک
 نازه ، اوتوز باشته بیله کیرمه مش کوزل قارا کوزلی فیلز کی بر چر کس
 قیزی .. آراسن پک اییدر .. بو کون مونه نی کز مکه کو تورن ده اودر .
 چوجوغی اولمادیغی ایچون بزم کوچوک یارامازی اوده کندی قیزی
 کی سویور .. فقط بو کونکی وقعه نشته می قاچیردی . آلاي امامندن
 چوق اوناندم . کیم بیلیر نه قدر عیلامشدر ؟ شیمدی بو سطرلری
 یازارکن اوتانچمدن یوزمی آتش باصیور ، قیپ قیرمزی ارلدیغی حس
 ایدیوردم . اوف یاربی مکتب خوجاسی ده اولدم . طالا دلیلیکی
 بر اقامیورم . نوکلی (ب ..) ده کی مدیر رجب افندی بکا الله کیچندن
 ویرسین .. هانی اولوب ده مزاره کبرسک تلقین ورن اساسی کولودو .
 ده جکسک « دیمز میدی .

بو کونکی پروغرامک اوکلدن صوکره کی قسمی کلدیم کلهلی چانطه مده
 دوران دفتریمه صوک آلتی آیک وقعه لرینی یازمقدی . بونا ز ایله برابر
 ساحلده کی استحقاکلرک بر قسمی کورن پنجره مک اوکته کچدم . (بن
 بو اوه ذاتاً بالکز بو پنجره یی سودیکم ایچون کلدیم . یوقه طمع
 ایله یله جک هیچ بر شی یوق .. »

(ب ...) دن قچق ایچون ایلاک تکلیف استکلری پری قبول
 ایتش ، نه بورای سوهوب سومیه چکی دوشونمش ، نه ده ایلاک آزلغه
 اهمیت ویرمشم .

فقط مطالعه غایتی بریر چیقدی . ساکن ، شیرین بر عسکر
 مملکتی .. یرلی اولسون ، یابانچی اولسون کیمک باباسنی ، قارده شنی ،
 اوغلنی ، قوجه سنی صور ساکن عسکر ، یا ضابط یا فر ... خوجالریک
 بیله بر قسمی طابور امامی ، آلاي مفتشی فلان کی عسکر لره بر

ایلیشیک اولان انسانلر .. هله قریبان افندی ساریغیله برابر آرا صیر
اونیفورمه کیدیکی ، قیلیچ طاقیدی بیله اولیور ...

(بچ...) نلک قادینلری پک خوشمه کیدیور : وفاکار، چالیشقان،
حیاتلرندن منون، مونس وساده انسانلر ... چالیشمق کبی اکلنمکی ده
چوق سوریورلر .. هفته کچمز که بر دوکون اولماسین ، حالوکه
بر دوکون درلو درلو اسمده قینه کیجه لرله تام بر هفته سوریور ...
دیمک که هر کیجه اکلنورلر ...

اولا بوکا ناصیل پارا دایاندیریورلر دیسه شاشیردم . فقط
صوکرادن سرنی آکلادم .

مثلا بر قادین آغیر بر کلینلک الیمسنی اون سنه ، یکریمی سنه
هر دوکونده کیور، صوکرالونی سنه ترمیز کندی قیزینه کیدیریور ...
اکلنجه لری چوق ساده ... چالغیلری آرموسیک چالان بر اختیار
ارمنی قادیندن عبارت که کوچوک بر قوماش پارچاسی ، بر قاچ پاره
ایله منون اولیور ...

اوت ساده اکلنجه لر ... فقط دکلی که منون اولیورلر ... پک
اعلا ... کاشکه بنده اونلرک ایچنده دوغسه یدم ... کاشکه بنده برکون
بارماقنرمد ، آووچلریمک ایچنده خورما کبی قینه لرله ... هر نه ایسه
باشقا بجه کچلم ...

قومشولرم بی بردنبره سودیلر . یالکیز آرارینه قاریشما دیغمه ،
بوا کلنجه لر دن ذوق المادیغمه داریلورلردی . کیرلی صاماسینلر دییه
اونلره شنا کبای اولدم ، مکتبه کی قیزلری کبی اونلر دن ده المدن کلن
ترا کتی ، یاردیمی اسیر که مدم .

بوراده . اک سودیکم بریده (سوکودلک) دیدکلری . دره .

کیناری ... قالابالی کوئلہ پک جساتر ایدہ بورم ... فقط بعض
تھا آقسام اوستری مکسیدن دوز کن مونہ ایلہ اورایہ اوغرا یورز ...
سو کودلک طادتا بر سو کود و چنارلر اورمانی ... کیم بینیر قاج یوز
سنہک ... چنارلرک آشای قسمارندہ کی یوکسک دالری کسشلر
یالکز کو کدہ لریلہ تہ لرنده کی دالر و یار اقلر قالمش ... آقسام
کولکہ لرینک چوککہ باشلادینی ساعئلرہ انسان اورایہ کیرسہ اوجی
بوجای بولونغاز بر خراب قہنک آلنہ کیرمش کی اولیور ... یاندن
کان صوک کونش آبدینقلری بر یوکسک ، خراب چنار کو کدہ لری
کوز آلہ بیلدیکنہ اوزانوب کیدن قیریق ستونلرہ بکڑہ تیور ... درہنک
اوبر قیسندہ اطرافلری چیتلرہ چوریش صیرہ صیرہ باغچلر ، او
باغچہ لرک آواسندہ کولکہ لرہ بوغولمش انجہ چک یوللر وار ... قارشیدن
بو یوللرہ باقار کن اویہ کلیور کہ اونر نائی بو بیلدی کمز دنیسادن
باشقہ لرہ کونورہ چک ، اک اومولاز املارہ قووشدیرہ جی ... او
طرفہ هیچ کچمد ... چونکہ اورالردہ اک زیادہ یکی اولہ تمش زوج
وزوجلر ، بر لرینی سون ضابطلرہ کنچ قیزلر دولاشیرلر مش ...

مملکتک زنکینلری (خستہ لری تہسی) اُسندہ بریرہ اوطور ...
یورلر ... اسمی فنا اما کندی الاشن ، الک مسعود انسانلرکیری ...
کلدیکم وقت بکا اورادہ کوزل بر او کوستر مشلردی ، فقط جساتر
ایدہ مہ مشدم . شیمدی (پ ...) دہ کی قدر زنکین دکم ... دہا
فقیرانہ یاشامتہ مجبورم ... مع مافیہ شیمدی کی اومدہ پک فنا یردہ
دکل ... میدانلی ، قہووسی ، دکانلریلہ ایشلک بریر ... مثلاً سباحلین
(سو کودلک) ، کیدن بوتون (ج ...) خلقی او کدن کچدی ...
شیمدی وقت دہا ابر کن اولقلہ برابر دونوش باشلادی ... بر آز

اول سو کودلکدن بر ضابط قافله سی دونیوردی . عجله عجله قارشیدن
کلن بر ملازمه قویوشمق ایچون دوردیلر . ملازم - « نیچون بویله
ارکن دونیورسکز ... بن دها یکی کیدیورم ... شیمدی نوشتدن
جبقدم » دیدی .

جا کشتک اوکی دائما آچیق دوران شیشمان یاشلی بر قول آغاسی - که
هرزمان تصادق ایدرم - جواب ویردی - دون ... زحمت ایته ...
(سود کولک) ک طادی یوق . . او قدر باقیندق کلشکر یوق ...

بو شهرک ارککلری غالباً (کلشکر) ی چوق سویورلر ...
چو جو غنک بویو کنگ آغزنده بر کلشکر در کیدیورم . آ کلاشیلان
بو بر نوع کل طانیلی اوله جق ... فقط حضر الیاس کون مسیره ده
کلشکر آرامق ، اونی بولامادینی ایچون مایوس اولق آ کلاشیلر
شی دکل ...

اوت بو (کلشکر) سوزی چو جوق بویوک بوتون ارککلرک
آغزنده ... قاج دفعه سوق قده قولاغله ایشیدم .

مثلاً بر آقشام اوستی مکتبدن دونیوردم . او کده فقیر قیساقتلی
بر قاج کنج کیدیوردی . بونلردن برینه بیلیم نه اکر ام ایتک ایسته دیلر
او رد ایدیور :

— واللهی اولماز ... شیمدی یمک یدم ... یش دکل یا نه اولسه
یه نم دیوردی .

بر باشقه سی برشی ییه مز میسک . . کلشکر ده اولسه ییز میسک ؟
دیه اونی اوموزندن صارصدی .

دلیقانی هان یوموشادی ، صیرپه صیرپه :
— باقی اوکا یوزم یوق ... دیه جواب ویردی . بعضاً قهوه نک

اۈكۈندۈ. اۈطوران ار ككۈر مەھبەھە صو طاشىمەنلە كچىنن ئقېر فقط ئىھف
ئىشەلى بركىنچ اىلە شاقلاشورلر:

— ئى سىلېان سۈيلە باقلم ... نەوقت سىك دو كۈنكى ياپورلر ؟

— نەوقت اىستىرە كىزىن آلەستا حاضرم ...

— سىلېان سىن بو ئقرا ئىلە ئامىل كچىنرەك ؟

— قورۇ اكمىكى كاكشكرە سورر سورر برم ... آلەلەدن بلامى مى

اىستەھە جكم ؟

بوشاقىنى ھان ھەركۈن تىكرار اىدىورلر . فقط اى تىھنى بزم
قومشو حافظ قىربان افىدى . . . اۈچ كۈن اول قاينۇك اۈكۈندە
مۈنەنى ياقالادى . قىزجىزى زورلە ياقالاندن اۈبەرەك :

— اۈچ مىك كى كاكشكر فوقور ، دىدى .

سوقاقىدە سو كۈدلىكەدن دوئىن قاقىلەر چۈغلەنە باشلايور ... اىچە
بىر فېقىھ ... مۈنەنىك سىسى ... مۈنەنىكلىور ... ياراماز قىزى دىرت
ساعتىدە دىرت تى كۈرمەش كى كۈرە جكم كلىدى ...

۲۳. نىسان (اىكى ساعت مو كۈرە)

كاكشكرە نە اولدىغى اۈكرىدىم . مۈنە سو كۈدلىكەدە تصادف
اىندىكى بىر قاچ مەلەھە نىم خىستە اولدىغى سۈيلەش .. مىراق اىتمىلر
دونوشدە قاپۇدن اوغرايەرق خاظرىمى صورمق اىستەمىلر ...

بىر قاچ دىقىھە اىچرى كىرمەلر اىچون اصرار اىتدىم . بونلردن
بىرنە شاقە اولسون دىيە « بارى كاكشكر بولاسىلدىكىزىمى ؟ سوقاقدىن
كچىن ضابطلر بولامادىلرندىن شىكاىت اىدىورلردى » دىدىم . ارقداشىم
كۈلەرەك جواب ۈردى :

— بىك اعلا بىلىور سىكىز كە بزدە اوندىن مىخروم قالدق ...

— نىچون ؟

— چونکه گلدیکز ...

شاشقین شاشقین یوزینه باقدم ، گولکه چالیشه یق:

نه مناسبت ؟ دیدم ...

معلمه هب گولیورلردی آرقداشم ششبه لی بر نظره یوزومه
باقدی :

— صاحی بیلیمورمیکز ؟ دیدی .

— واللهی بیلیمورم ...

زواللی فریده جکم ... سن نه قدر صافسک ... (چ.) ارککلرینک
بو کوزل دنیک ایچون سکا قویدقیری ایم ...

بن شاشقینلقدن ککه لیه رک — ناصل ... بنی ... دیمک کلشکر
دیدکلری ... او سوقاق دلقانلیرینک ا ککلرینی مسوروپ میکن
بحث ایتدکلری ... ایواهلر اولسون اوتانچمدن یکی آلمی یوزینه
قاپادم . دیمک بن بویله قوجامان بر قصبه نك دیله دوشمشم . نه
عیب یاری

آرقداشم زورله یوزیمی آجدی ، یاری شاقه یاری صاحی: ایچون
شکایت ایدیورسک ... بر قصبه نك ارککلرینی مشغول ایدیورسک ...
بو سعادت هانکی قادینه میسر اولدی ، دیدی .

بو ارککلر صاحی چوق فنا مخلوقلر ... بکا بوراده ده راحت
ویریه چکلر ... یاری آرق ناصل انسان ایچنه چیقه جقم ، قومشولریمک
یوزینه ناصل باقه جقم ؟ ..

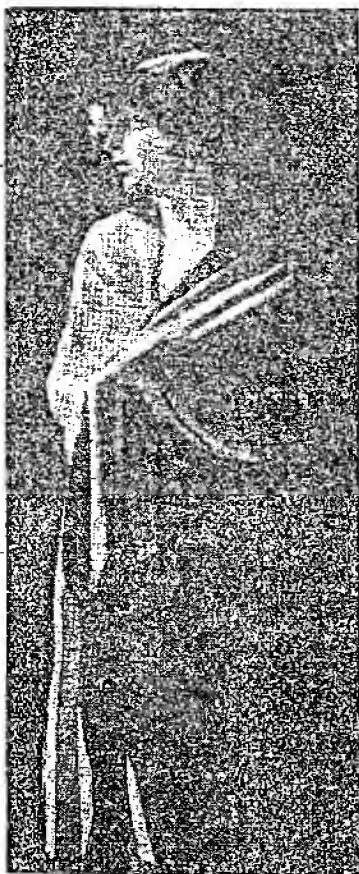
۱ مایس (چ .)

دمیندن یوقاریده طلبه لریمک وظیفه لری تصحیح ایدیوردم .
قاپی چالیندی مونسه آشاغیدن : « آباچقم ... مسافر کلدی » دیسه
سسله ندی .

طاشلقده سیاه چارشاقلی برخانم کزینوردی یوزی قاپالی
اولدانی ایچون طانیاددم، توددله:

— کیمسکز اقدام؟ دییه
صورددم. بردنبره اینجه برقهقهه
توبدی، خانم کدی کبی بوینجه
سیجیرادی. مکرسه مونسه
ایمش... شیطان آیز چارشا...
فلرمدن برنی کیه رک بکاسور پریر
یایمق ایسته مش... مونسه بی
بلمدن طوبه رق طاشلقک ایچنده
دوندیر یور، کوچوک کوچوک
بوسه لرله یاناقلریمی، بونیمی
اویوردی چارشاق اوکا بردن
بره یتیشمش و کینج قیز حالی
ویرمشدی. کوچوکم بوا یکی
سنهک ایچنده خیلی سربیش،
هان بکا یاتلاشان اینجه بوی،
کوندن کونه چیچک، کی آجیلان
کوزلاکیله نازلی، نازک بر
کوجوک خانم اولمشدی. فقط
انسان دایما کوردیکی شیلرده کی

مونسه بکا سور پریر یایمق... دیکشکلکی فرق ایده مودور.

اونی بوخالده کوردیکم وقت حسابجه سوختم لازم کلیردی.

خالبوکه بالعکس محزون اولدم. بونی مونسه ده فرق ایستدی:

— آباڭم نه اولدك؟ شاقه ياپدم، سنى صاقين دارياتمايم؟ ديدى
 زواللى چوجوق بر قباحث يابئش كيي دارغين دارغين يوزينه
 بايوردم: — مونسه، ديدم بوسيوئون اليقومتق ممكن دكل...
 چونكه كورسيورم كه دورمانيه جقسك... شيميدن دوكونلرده كلين
 تللرني باشكه طاقاركن ايچك تيترييور... آكلايورم قيزم...
 دورمانيه جقسك مطلقا كلين اولق ايسته يه جقسك جي يالكز راقه جقسك..
 بو يالكز لك آجيسي شيميدن ايجه چوكش كيي كوزلرم دوليوردي
 مونسه لك بر كله ايله جي تسلي ايتسي ايچون حائله، ياقيشمله عادت
 يالوارسيوردم. فقط ظالم قيز دوداقلرني بوكدي: — نه ياپالم آباڭم،
 عادت بويلا... ديدى.

— ديمك بر يابانچينك خانمي اولق ايچون جي براقه جقسك؟
 مونسه جواب ويرمدي. ساده كولدي. فقط نه كولوش... ظالم
 شيميدن اوني بندن زياده سوييوردى.

يوسف بن برآز اولكي سوزلر يك عكسي سويله مكه باشلادم. كلين
 اولسهك بيله هر حالده يكرمي ياشنه قدر وقت...
 — يكرمي ياش چوق دكلي آباڭم؟

— او حالده اون طقوز هايدي نهايت اون سكيز... جواب
 ويرميورسك اما كولويورسك... «بن بيليورم» ديمك ايستر كيي
 سينسي سينسي كولويورسك... واهي اون سكيزدن آشاغي اولماز
 آفاجان كولويور، بازارلغمله اكله نيوردي. اوتانماسنم
 هونكور هونكور، آغلايه جقدم... بوصاري انسانلرك هيسي و فاسر
 اولويور، هيني آدمي باشقه درلو اوزويور.

۱۰ مایس (چ .)

مكتب طلبه لری ايچنده اون ايكي اون اوچ ياشلرنده بر زنكين

باشا قىزى وار . بويومشده کوچولوش كې قوروق ، جوروك ديشلى ، بوجور ، عظمتلى برقىز ...

ناديده خام افندى (اكلتمك ايجون خاتم افندى ديمبورم مكتبه شيميدىن اوني بويلا چاغرييورلر) خستهلر تپهسنىك اك كوزل قوناغنده اوطورور ، هر كون باشا باباسنىك لاندوسى وقوچ بويئوزى كې بالايىقلى امر چاووشيله مكته كلىر كيدر .

اويلا صانيورم كه بو كوچوك خاتم بر شى او كرتمكدن زياده فقير آرقداشلىرىنه حتى معلملرینه قوروم صاتقى ايجون مكتبه كلىور . طلبهلر اونك خلايقلىرى كې ... معلملر اونك بىك درلو قهرىنى ، نازىنى چكمكى وظيفه بيليورلر ... آرا صيره بويوك خاتم افندى قىزىك معلملر تپ قوناغه دعوت ايدر ، ضيافت ويرمىش ... ذواللى آرقداشلىرم اوراده كوردكلرى ديدبه وسلطنتى ، يدكلرى يىمكى ، خاتم افنديلر ك تواللىرى سويلهيه سويلهيه بتيه مزىلر ... آرقداشلىرىك بو خالى بى هم كولدورييور ، هم ايكره نديرييور ... بو عبدالرحيم باشلرك نه روحده انسانلر اولديغنى آكلادم . ديدبهلىرى ، سلطنتلريله بر طاقم كوركوسىز ، اهميتسىز انسانلر ك كوزى قاشماديرمقندن ذوق آلان قابا بر طاقم « نه اولدم » دليلرى ...

آرقداشلىرم بر قاچ دفعه بى دم كوتورمك ايستهديلر . برحقارته اوغرايش كې قىزاردم ، استخفاف ايله اوموزلر بى سىلكتم .

فقير چوجوقلر ك فوطىنلىرى باغلامق ، چامورلىرى تميزلهمكن چكىنمديكم حالده بو عظمتلى كوچوك خام افندى به هيچ بوز وير - ميورم ... حتى درسده خير پالايورم ... فقط عكسلىكه باقىكز كه اوده هر معلمدن زياده بكا مسلط ... هيچ پيشمندن آيرلمايور ... بو صباح اوكلهيه دوغرو قابومده بر آرابه دوردى . برده نه باغاييم

عبدالرحیم پاشانك لاندوسی دكلی ؟ بالا بېقلی امر چاوشنك آراهه قابوسنی آچدیننی ، طلبهم نادیده . خانك اطرافدن قوشان محله چوجوقلری آراسنده بر پرنسس عظمتیه اویمه گلدیكنی كوردوم .
 بوتون محله حیرت ایچنده ایدی . قارشى اولردهكى قفسلرك آرقهسى قادین باشلرله دولوبوردی .

نادیده . خانم بویوك آبالاسنك بر تذكرهسى كتیر سیوردی :
 « معلمه خانم ، پاشا بابام ، والدهم وبنده كز بوكون بزه تشریفكزی رجا ایدیور وامریكزه تخصیص ایدیلن آراهه ايله گلکیزی بکلیورزه .
 مقصدی درحال آگلادم . عقللری صره ثروتلرینك ، دبدبه لرینك شعله سیله اوتنه کی معلمه لر کی بسم کوزلریمی قاماشدیره جقلر .
 ایلک فکرم بر ایکی صوغوق تشکر کلمه سیله کوچوك خانمی ، چاوشی ولاندوی کیری کوندرمك اولدی . فقط بر دنبیره باشقه بر آرزواوایندی :
 بو جوكرادن كورمه نه اولدم . دلیرینه کوزل بر درس ویرمك ...
 استایولده بو پاشانك چوق ده ا یو كسك نمونه لرینی كودمشم .
 یالکیز كورمك دکی اونلرله دائما بر آرز اوغراشینی کندیمه ذوق ایدیمشم . یوزلردن یالانچی حاسكه لری صیرمق ، عظمتلی کوستریشلر آلنده کیرله ن چیر کینلک لری ، هیچلک لری میدانه چیقارمق چالی قوشنك اك بویوك اكلنجه سیدی . نه یله یمن ، بویه دوغدم . يك فنا بر قیز دكم ، کوچوكلری ، اهمیتلرلی چوق سویوردم . فقط ثروتلری پاخود پاماجق کبارلقلرله او کونلره قارشى دائما ظالم ...
 ایکی سته خانم خاتمچق اوطوردقدن صوكره بو کون بر بارجه آفاچاناق ایتك بسم حقمدی .

عنادیمه ساده فقط چوق شیق کیندم .. اللهدن بر قات غایت کوزل لاجورد البسم واردی . عموجهم پارسدن کوندرمشدی .

نادیده خانم افندی بی ، آشانی اوداده بر آرز قضاہ بکہ نمکدن
چکیندم . (ب...۰) ده ایکن یک بکندیکم ایچون بر آورو باجموعه سندن
کسوب صاقلادیم بر باش موده لئی آینهک کنارینه ایلشیدردم ،
بوتون قوتی ، مهارمی ، صرف ایدرک اونی تقلید ایتم . بو باش
فیضه « فانتزیست » « اوتره » حتی « ویوژو » ایدی . فقط نه مه
لازم . . . بن بوکون بر آقریس کی بو کبار « کنار دلبرلی »
اوستنده یا باجم تأثیره باقارم . . .

آشانیده کی کوچوک خانمی ساده کنیدی سوسله مک ایچون یالکتر
بر اقدام . بر آزده بو فقیر اشیالی لوش اوطه مک آینه سنده کولومسین
کنج قیزی سیر ایتمک ایچون بکه تدم . بر یا باجمی بی سیر ایدرکی ،
اوکا اوانه اوانه باقیوردم ، ماده مک دقتیمی بندن باشقه کیمسه
اوقوماه جق . . . ایچون هینسی اعتراف ایتمه لی . . . اونی کوزل ،
همده دقت ایتمکجه انسانی صاران بر کوزل لکله کوزل بولویوردم .
کوزل استانبولده طانیدیدیم شن ، قایغوسز چالی قوشنک براق بر
آیدینلق بارچه سنک ایچنده ستره یین بر فچ یالدر قیریتبسندن عبارت
آجیق ، پارلاق آلا کوزل دکلدی . . . اوتلرده قارائقلره باقه بافه
کچمش بر جوق یالکترلق کیجه لرندن قله سیاه بر آجی ، یورغون
تخیل . اویقویه و . . . داها باشقه شیلره دویماش کوزلرک سوزکون
مخمورانی واردی . بو کوزل کولمه سله جانلی بر اضطراب کی بویوک
و درین کورونه جکلر . فقط کولمه باشلادقلری کی هرشیستی
اونوتوبورلر . او وقت کوچولورلر ، ضیالری ایچلرینه صیغمايور ،
کوچوک پرییتلرله یا ناقارک اوستنه دو کولمه باشلایور .
. . . بویوزده نه کوزل ، نه ایجه چیزکیلر واردی . انسانه آغلامق
آرزوسی ویرمک قدر کوزل شیلر .

قصورلرنده بيله شيمدى . بر سويلك كوربيوردم . قىكتور
داغندهكى انشم ديردى كه : « فریده سنك قشسلرك لاقيرديركه
بكربيور . . . كوزل كوزل ، اينجه اينجه باشلايور ، فقط صوكرم
يولنى حايثيور . » اونك ديدىكى كى كوزل كوزل ، اينجه اينجه ،
باشلاقدن صوكرا يولنى حايثان بو قشسلرك شىاققلره دوعرو اوليه
كوزل بر داغليشى وازدى كه ...

صوكرا بر پارچه قيصه اولدينى ايچون دائما كولن ، دائما اوست
ديشلىرى بر پارچه آجىق براقان دوداغم ... دوشونملى كه بودوداق
بروسهدهكى خوجا افنديك ديدىكى كى - بى مزاريمه بيله كولومسهيه
كولومسهيه كوتورمچك . . . كوچوك خانك اشاعبده مخصوص
بوطينلرني دورره قى كزينديكى اينشيتيور فقط بردرلو آينهده كى
كوچوك خانمدين آريلامايوردم .

بكا (ب ...) ده اميك بوجكى ، (چ ...) ده كابشكر ديدكلى
زمان نه قدر اوزولمش ، تيتزله تمشدم . شيمدى آينهده كوردىكم كنج
قىزه ، بر سحر آيدىنلقارى كى براق چيچكلاره ماله تمش نيسان
كللى كى تازه شينه بواسملرى ويرمكدن چكىمه يوردم . كورولمكدن
قورقيور كى اطرافه باقتم ، صوكرا كندى كندى ، كوزلرني ،
ياناقلرني ، چككى اويمك ايچون آينهيه اوزاندم . يوره كيم قوش كى
چيرپينور ، دوداقلرم ايضاق برلذله تيترييوردى .

فقط هيئات ... بللى كه بو آينالرده ار ككلرك ايجادى ... ظالم
اونلرى اوليه ياشلر كه انسان مثلا صاحبلرني ، كوزلرني اوپه ميور .
نه ياپسه نه قدر اوغراشسه كندى يالكنز ، منحصر آ دوداقلرندن ،
اغزندن ... نهلر سويليورم ... سور آله كى دياپاس البسهسى آ دملك

روحی ده پاپاس ایدر، د پردی . قو کت باشی ده آدمی قو کتمی یاپور
نادر ... بر معلمه ایچون نه مناسیزه نه ده عیب سوزلر .

ایکی سینه اوصولو اوصولو اوطور د قدن صو کرا بر آز آقا جانلق
ایتک بو کون نیم حقمدی .

خانملری صالونلرینک ایچنده بکا قارشی عجبی آتیریلر کی
تحف تحف یوز آتش کورو نیچه ایچمدن کولدم . « کورو رسکیز ...
بر آز صبر ایدک » دیدم .

باشقه لری کی خانم افندی بی ، کوچوک خانم افندی لری اتکله مه -
دیکیمی ، غایت ساده و سربست بر سلامله اکتفا ایتدیکیمی کورو نیچه
حیرت ایتدیلر . بر برلرینه باقیور لر دی . سرینه اولدیغنی تخمین ایتدیکیم
عادی بر بک اوغلی قوقوناسی آلتون کوزلکینی طاقه رق نی باشند
آشاییه سوزدی .

طور لر مده ، حر کت لر مده اولله طبیعی بر سهولت ، سوز لر مده
فتور سز بر امانیت واردی که صالونک ایچی کیزلی بر فوز طنه یه اوغرا مش
آلت اوست اولیور دی . بو صالون کبارلق و ذوقدن زیاده پارمک
بیک درلو بهالی اشیا ایله دولدور دینی بر نوع مانیفاتور مچی جامکانی
ایدی . خاتم جقار سنه لر دن بری بر مانده کن اولولکیله بو صالونده
اوطور بیور لر ، (چ ...) نک زواللی کور کوسز قادینلر نی حیرتله
دوشور مکن ذوق آلیور لر دی .

سربست و آقا جان جراتله یاواش یاواش بو صالونه صاحب اولیور ،
کنسیدیلر نی عجبی ، مجریکسز بر مسافر موقعنده براقیور دم . بو قایا
و کولوچ قوم دیایی اوینار کن طبعیلکدن جیقمامنه ، او یونمی بللی
ایتمک غیرت ایتدم . هر نه کوستر دیلر ، نه سربل دیلر ، نه یایدیلر سه

بکنم دیکسی حس ایتدیردم . همده اونلره زواللیقلرینی ، کورکو - سزلکلرینی درین درین آجی آجی حس ایتدیرمک شرطله ... » مثلا باشانک بویوک قیزی بکا نابولوری کوستریوردی ، بن بونلرک عادی شیلر اولدیننی نازک و اوستی اورتولو کله لرله سویلد کدن سوکره بر کوشه ده بر میناتور بولیور ، صالونده یکانه بر صنعت اثری اولان بو کوزل شینگ ایچون بورایه آیلدیننی صوریوردم . خلاصه هیچ بر دبدبه لرینه حیرت ایتدم . هر شیلرینی تنقید ایتدم . هله بیکده اونلره اوقدر کزلی اذیتلر ایتدم که ... بو مکمل ، زنکین سفرده کیم بیلیر قاج کشیک لقمه سی بوغازنده قالمشدی . کیم بیلیر قاج مسافر چاتال ، ییچاق قوللا عاسنی بجره مدکلری ایچون کزلی . کیزلی تر دوکش ، قاج ییچاره نامل آلنه جغنی ، ناصل یینه جکینی بیلمدیکی بریمکی ردا تیک مجبوریتده قالمشدی . بو کون هپ اونلرک استقامتی آلام . اولیه بجریکلی ، آهنکلی حرکتلرم واردی که بو خاعلر کوزاوجیله حیران حیران باقمقدن کندیلری آلامایورلردی . بنده آرا صیره اونلره باقیوردم . فقط نظرلرم اونلرک اندکی چاتالی تیزه تیور ، بوغازلری طیقیور ، صو ایچمه لرینی شاشیر تیوردی . هله او بو کور کوسز ، جاهل قادینلره کیندنینی آدم دییه صانان ، کولونچ فرانسیزجه سیله او کونن بک اوغلی قوقوناسنی دنیایه کلدیکنه پشیان ایتدم .

« او بر مرسیه ، بن بر معلمه اولدیغ ایچون کندیننی بنله قاپوبولداشی فرض ایدیوردی . بنله تیزلی بر مجادله یه کیریشمه یی بر مسلک مجبوریتی بیلدی . فقط بو ماسقارانی اولیه بوزدم ، اولیه بوزدم که ... تورکجه دردینی آ کلا تهمقدن عاجز قالیور ، » تورکجه ای آ کلا تامایورم « دییه قورقونماق ایستیوردی . بن او وقت فرانسیزجه « بآس بوق مادموازل ... فرانسیزجه قونوشلم » دییورم . فرانسیزجه سولیکه باشیلا یور ... »

بودفمه فرانسزجه سیله اکلنمکه باشلا یورم... خلاصه کونجوك، اهمیتسز
 ابتدائی خوجاسی طیب اولش، « دام دوسیون » لک ظریف
 لاقیردیجی معامله لرینی آغلامقلى ایدن ظالم چالی قوشی بوتون خاشاریانی،
 آلاچیلانیله یکیدن دوغمشدی. یوکسک مجلسله عائد بر رسم قبول
 نه تیگشتی مناقشه ایدرکن سوز بولقدن عاجز قالدی. « مع مافیہ بن
 بر جوق یوکسک مجلسله کیردم، چیقدم... کوزومله کوردم » دیه
 بنی ماظ ایتک ایسته دی. او وقت مغرور بر اسنخفاف ایله یوزینه
 باقدم، کولومسه یه رک :

— « کیردیکیز، چیقدیکیز.. یعنی بنم ایچنده دوغوب یو بودیکم
 یرله برقچ کون مسافر اولدیکیز » دیدم. سوز اوزرینه مادمازلی
 خفقان بوغوردی. مینی مینی پاشا زاده لردن برینک دوس ساعتی
 کلدیکنی بهانه ایدرک علی العجله یانمزدن قاچدی. خانلر قوزی کبی
 اولشلاردی. بو چیرکین سوس وغرور ماسکه سنی آتدقدن صوکره
 روحلرینک اصل چهره سنی کوستردیلر. حقیقه قناانسابلر دکلدی.
 او وقت بنده یواش یواش حالنی بیلن اهمیتسزلکنی تقدیر ایدن
 مظلوم ساکن ابتدائی معلمه می موقعه ایندم.

خانم افندی و کوجوک خانلر صیق صیق کله می صمیمتله رجا
 ایدیورلردی. « آرا صبره تعجیز ایدرم.. فقط هر زمان ناصل اولور..
 نه سویلرلر؟ صیق صیق کلدیکنی کورورلرسه مطلقا سزدن برشی
 بکلدیکنم فکرینه دوشرلر » دیدم.

خانم افندی کیم اولدیغی مراق ایدیور. مطلقا بنی سوبلتمک
 ایسته یوردی.

— ایجه بز عائله نك فقیر دوشمش بر قیزی، دیدم.

— خانم قیزم سز نو کوزلاک کیزله ، بو مزیتلری کیزله پک ایی بر بره کلین اولاییلردیکیز .

— بلکه خانم افندی . . . بی ده ایسته یه چک ضرر سز بر آدم اولاییلردی . . . فقط بن کنسی . ملک املیه کنیدی ییچیندیرمکی ده ائی بولدم . . . چالیشمق عیب دکل ...

— سزی ایچه بر عائله نك ایچه بر چو جوغی ایچون ایسته سهر نه دیر سکیز ؟

« طبیعی قازانیدیغ بو شرف ایچون تنکر ایدرم فقط . . » دیدم .

« رد ایدرم » دیه علاوه ایتمکک جسامت ایدمدم . چونکه بلکه عقللرینه رشى کلیردی .

مع مافیہ خانم افندی :

— فقط نه دیر سکیز قیزم .

دییه سوردی .

دوداقلریمی بو کدم : « بيلم که خانم افندی » دیدم .

اصل مقصدلری بر آز صو کرا آ کلادم . مکر بو کون ساده عظمت صائق سلطنتلریله کوزلریمی قاماشدیرمق ایچون بی جاغیر - مه مشلر ... پاشانک بویوک قیزی بکا باغچینی کوسترمک ایسته مشدی . باغچیلری ده طبق سالونلرینه بکزییوردی . بیک برچشید چیچک ، اوت ، فدان ، صاقسی ایله سوزوم یابانه سوسله شس ، ده دوغانسی « دوشه شس » قهرش ایدلش « اولاق بو باغچیده دولاشیرکن اوچر بشر سنه لک سکیز اون بودور چامدن عبارت یایمه بر اورما باغچیده ... فقط بونی آ کلانا بيلمک ایچون اون ایکی کون اولکی بر وقعیه دونمکه مجبورم :

مکتیمزک تنفس باغچیه سنه میتیشک قوجامان بر باغ وار ... چو جوقلر

آرامه کی چیت دیواری سو کدکری ایچون ایکی باغچه هان برکی ..
 بر زماندن بری اوباغده اوج درت فقیر ایشچی باشلرند قیرمزی
 هندبلرله چابا چالایورلردی . تنفس ساعتلرند یانلرینه کیدیور ،
 بیچاره لرك قان تر ایچنده چالیشدقیرنی سیر ایدیوردم . او بحث
 ایتدیکم کون بونلرك آرامنده کنج بر عملده دقت ایتشم . اوده
 اونلر کی کینمشدی فقط سیاستده ، حالده بر باشقانی فرق
 ایدیوردی . مثلا یوزینک اسمر جلدنده رنکلی برشفافلق ، کوزلرند
 باشقه براریلق واردی . هله اللری قادین اللری قدر نازک و کوچو کدی .
 اوته کی اینجیلر کی یاشلی باشلی اولدینی ایچون یانه یاقلاشما یوردم .
 فقط او نیم یانه کلکه جبارت ایتدی . صیقاقدن چوق صو صادینق ،
 مکتب چو جو قترندن برندن کندیلی ایچون صو ایستهمه می سویلیدی .
 خروسدن قاچان انسانلردن دیاده خوشالانام . اولک ایچون
 جکینمدم . حتی بر مکتب خو جاسی اولدینغی دوشو ، لرك « یکی
 اوغولم .. بر آز بکله ... سویلیم » دیدم .

کندی کندیمه « بو مطلقا صو کرادن دوشمش بر اصیلزاده
 غلان اوله جق » دیه دوشو نیوردم . بو ایشچی هم اونا نفاج ، هم
 جسوردی . قونوشورکن کله لرینی شایسته جق قدر اوتانیوردی .
 فقط بر طرفندن ده متدباً سواللر ، هم نه مناسبتر سواللر صو زیوردی :
 « بورایه یکی کلش ... اوجوزلق وارمی ایتس ؟ ... قینس ناعسل
 اولورمش ؟ . آرمودی ، الماسی بولی ایتس ؟ »

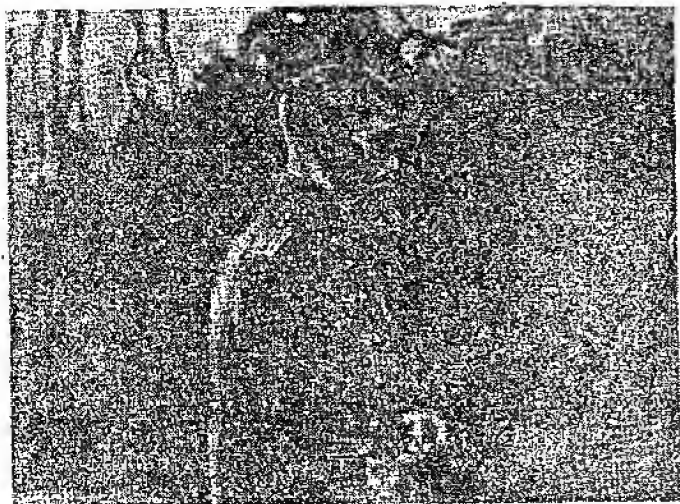
او صوبی ایچرکن بن کولومه یور ، « آ کلاشیلان بیچاره لرك
 عقلتده ، بر آز نقصان وار » دیوردم . پاشانک بنجه سنده کی چام
 اوزمانی تقلیدنده ، ماسقاره ایدلش بو بیچاره آغاچلر ایچنده کوردیکم
 شینک نه قادارنی متحیر ایتدیکنی آ کلاش ایچون بو قادار تفصیلات کافی ...

اوت بو آغاچلر ایچنده ینه او فقیر ایشی ایله قارشى قارشى یه
 کلیوردم . فقط بوسفر بوسبوتون باشقه برقیافتلر ... او آجیق
 باشنده کی آلا بروس صاحبله وارنجه یه قدر قیلیجی ، دوکهری ،
 نشاتلری ، یاقسی ، یوزی ، دیشلری حاصلی هر شیئی بارل پارل
 بارلایان برادکان حرب یوز باشی ایدی . فوطوغراف چیقاریر کی
 ایکی جام اغاجنک آره سنده باشی یو کسک ، وجودی دیک ، کزلی
 بربرینه یایشمش دوریور ، ایچیه بیقارینک آلتنده یاری آجیق
 دوداقلینک ایچنده دیشلری بارلایور ، جرأتکار کوزلری بارلایوردی .
 خلاصه اوله بر دوروش ، اوله بر قیافت که انسان بیاض الدیوه نیله
 قیلیجی جکدرک « حاضر اول » قومانداسی ورمه سنی بکلیور .
 مع مافی برنایه ده آکلادم که ضابطه « حاضر اول » قومانداسی
 باشقه لری ورمش ...

تریمه خاتم (باشانک یویوک قیزی) — آ ، احسان سن بوراده می
 ایدک ؟ نره دن چیقیدک آیول ، دییه تعجب ایدی . فقط بیچاره
 قادینجیز رولنی اوقدر عجمی اوینایور که (آ احسان سن نره دن
 چیقیدک ، دییه تعجب ایدرکن سنه « واه واه یالان سوبله دیکمز
 نه قدرده بللی اولویور دیر کی بر آهنگ کلیور ...

اوت یو کولونج « اوپه را قومیق » دقوری ایچنده کولونج قومدیا .
 اوینایه جقدق ... نیچون؟ بونی دها سوکره آ کلایاجم ... شیمدیلک .
 هیچ برشی سزدریمه مک ، سا کن وجسور اولیق لازم ...
 هر حالده بو باشلر سورریرز یایمه سنی چوق سومن انسانلر ... فقط
 نیمه بو کون عنادجیلغم اوستمده ... نه یاپارلسه یابسونلر شاشیرمش
 کورونیه جکم ... غالباً نیم اوتانمیی ، قاجینامی بکلیورلردی . هیچ
 وقار و سوعی بوزمادم .

نریمه خانم دیدی که : فریده خانم افندی ، مزده بزم کبی استانبول-
للیسکز .. عموجه زاده وسود قاردهشم احسانی سزه قدیم ایتمده
برمحدور کورمزسکز دگی ؟

احسان بك كوتش كبی بارلاق ، بری ماصالی شهزاده لری ...

بن هیچ فتورسز : و بالعکس چوق نمون اولورم اقدام دیدم .
صوکره اولک سوز سوبله منه میدان ورمه دن کندی می تقدیم ایتم :
— فریده نظام الدین .. معارف آوردوستک کوچوک ضابطلرنده
کنج ضابط او کوزل وجرانکار سکوتی محافظه ایتمدی . حتی ده
یوقی یا ؟ کوچک ابتدایه مده سی قارلشیق بر وودویل قهرمانی
ولور ، بر قاج کون اول عمله قیافتمده کوردیکی بر شخصی بوکون
کوش کی بارلاق ، بری ماصالی شهزاده لری کی کوزل و محتشم
کورورده حیجانندن بایلماز ، بو عقله صیغار شی می ؟
اوت بالعکس او شاشیردی . ره مکتبده اهمیتلی بر شیمش

کې ښه لږه اوزه نه . بزه نه تعایم ایندیر دکلری او مهبود « صالون
 مهاسی » فی یک ای بیلیموردی . غالباً بر عسکر تمناسی ایچون
 قالدیردینی الی یاری بولده تکرار ایندیردی . الی طومتق ایچون
 اوز آغنی ترجیح ایندی . فقط بودقه ده النده کی الیهوه فی کوردی .
 بویچاره الیون بردن . بره آتش آتش کی اویله بر ده شتله الی
 چکمه سی واردی که ... اوچ بش دقیقه قدر هیچ فتور سز قونوشدم .
 کوز کوزه کلدیکه زواللی دلقانلی بسببلی عمله فیافیتله بندن صو
 ایندیکنی خاطر لایور ، محجوبانه کوزلری ایندیر بیوردی . فقط بن
 هیچ اورانده اولمایور ، اونی ایلك دفعه کورمش کی قونوشیوردم .
 بر آز صو کره ریمه خانمله ایجری کیر بیوردق قادینچیز تردله
 بکا دندی که : - فریده خام ... طبیعی احسانی طانیدیکز ...
 مکتبه کی وقعینی دیک اوده بیلوردی ؟ ساده جه : - « اوت »
 دیدم .

— بلکه عقلکزه برشی کلیر ... سزه ایشک طوغروسی
 سویله یم ... افندم احسان آرقداشلریله بحث ایتش ... کنجک بویا
 افندم .. اولور شیر ..

حیرتله دوداقلریمی بوککیدن کندیمی آلامام : - نه مناسب
 افندم ؟ ریمه خانم قیزاریور ، محجوبیتنی صافلامق ایچون کولویوردی
 افندم ضابطلردن بعضیلری سزه مکتبدن کلیر کن تصادف ایتشلر ...
 یک کوزل اولدیکیزی سویله مشلر ... تراستانبوللی یز ... طبیعی بورالیر
 کبی یز بونی بر حقارت صایامایز دکلی کوزه لم ؟ احسان بخنه
 کیریشمش « مطلقاً بر چاره سنی بولور بو معلمه خانمله کوروشوروم »
 دیمش ... اوکون اوشه نمه دن عمله لردن برینک البسه سنی کیمش ...
 بخنی قازانمش ... تمف دکلی ؟

بن جواب ویرمدم زواللی. زیمه خام سوزلرینک یابدی صوغوق
تأثیری بک ایی آکلاپوردی .

بوگونکی غریب قومدیامک صوک برده سنی تکرار یوقاریکی
صالونده اوینادق . احسان بکله کوروشدیکم خبری بزدن چوق اول
یوقاری یه کلمشدی . بوتون سیار بوئی کوستریوردی .

برووک خام افندی بکیزی بر اشارنی اوزهرینه سالونده کیلر
طیشاری چیقیدیلر . یالکز زیمه خام قالدی .

خام افندی براز تردددن صوکره سوزه باشلادی . احسانی
اصل بولدیکنر خام قیزم ؟

بن یینه غایت ساده - چوق ایی برکنج کورونیور خام افندی .
او - یوزی ده کوزلجه در ، تحصیل ده اییدر . ترفیعاً اسکندرونه
تعیین ایدلدی .

بن - نه قدر ایی .. حقیقه کوزل، سوعلی برکنج ... معلومانی ده
دیدیککنر کی ایی کورونیور ...

آنا قیز برلرینک یوزینه باقدیلر . بو سوزلریمه هم حیرت
ایدیورلر هم ممنون اولیورلردی .

خام افندی که وه رک که وه رک کوله رک : الله سندن راضی اولسون
قیزم ایشیمی قولایلاشدیردک ... بن احسانک سود آنته سیم اولاد
کی المده بویتدم ... فریده خام قیزم کنج قیزلرله دوشمیدن دوشمیه
قونوشمق اولاماز اما ماشالله عقللی اوصولسکنر ... سزی اللهک
أمریه احسانه ایستدیورم ... سزی بک بک غش ... مادام که سزده
اونی بک ندیکز ؟ انشالله مسعود اولورسیکنر ... بر آئی اذن آلیرز ...
دوگونکزی بوراده یاپارز ... اولماز می ؟ صوکره برابر اسکندرونه
کیدرسکنر ...

ایشك بورایه كله جكنی داما اولدن حس ایتشم. حقیقه کولونه جك
 بروقه ایدی. فقط بيلم نهدن یا باخی مملکتده بر آدمه ایسته نیلمك
 بكا بو دقیقه ده درین بر محزونلق و بریوردی . مع مافیة نشتم کبی
 حزمندن ده رنگ ویرمدم . « خانم اقدی بوجاریه کز ایچون بویوك
 شرف ... سزده ، احسان بك اقدی یهده بوتون قلبله تشکر
 ایدرم ... فقط ممکن دکل ... دیدم .

بویوك خانم بردن بره شاشیردی : - بیچون قیزم ... بر آز
 اول اونی بکندی ککزی ، کوزل بولدی ککزی سولدی ککزی ...

کوله رك جواب ویردم : - خانم اقدی یته تکرار ایدیورم که
 احسان بك کوزل و دگرلی بر کنج ... فقط ارامزده بر ازدواج
 احتمالی عقلمدن یا خود قلبندن کچریش اولسه دیدم بو مزیتلری
 آچیقدن آجیبه سوله یه بیلیرمیدم اقدم . بو بر کنج قیز ایچون بر آز
 فضله سربست اولماز میدی ؟ آنا قیز تکرار بر لرلینه باقیشدیلر ،
 کوچوک بر سکوت حکم سوردی . صوکره ریمه خانم اللرمی طوندی :
 - فزیده خانم . هر حالده قطعی جواب کز بو اولما یجق ... چونکه
 احسان چوق متأثر اوله جق ...

— احسان بك ، یته تکرار ایدیورم چوق کوزل بر کنج
 کیمی ایسته سه آلا بیلر .

— اوت فقط اوسری ایسته یور ... دمین سزه آرقداش لرله بر
 بحث طوتوشدیغی سوله مک لازم کلدی ... هیچ اویله شی اولورمی
 کوزم ؟

زوایی چو چوق اون کوندر اویله تلاش ایچنده کی « اولورم اولدن
 واز کچم ... مطلقا آلا جیم » دیور ...

ریمه خانمک بو یحی اوزاته جقی ، بی قاندر مق ایچون بر چوق

چهوده شیر سوبله به جگنی حس ایدیوردم . نازکانه فقط غایت قطعی
بر قاج سوزله بوکا امکان اولمديغنی سوبلدم . کیتمک ایچون مساعده
ایستدم .

نیمه خام عادتاً متأثر اولمشدی . یورغون بر طورله آنه سنه :
— قوزوم آنه ... احسانه سوبله ... بئم دېلم وارمايه جق ... قریده
خاتمک رد ایده جگنی عقلنه بيله کتیرمیوردی ؟ شیمدی چوق متأثر
اوله جق دیدی .

آه بوارککار : هپسندنه عینی ضرور ، عینی کندینی بکه نیش ...
نرمده بر قلیمز اولدینغی ، نرمده « مطلقاً » ایسته یه جک بر شیشمز
اولایله جگنی بر درلو عقللرینه کتیرمک ایسته میورلر ...

باشامک لایوسی بی اویمه بر اقدینی وقت مونسه قومشودمیدی .
صوبونمه دن اول بر کره دها کندیمی سیر ایتک ایستدم . اودا ایدن
ایلیه قارامشدی . دیواره وورمش بر دونوق آی ایشیغنه بکزمین
ایته کندیمی خیال میال سچمیلوردم . بیلیم ناصل بر ضیا اویونی
اولدی . لاجورد قیصه البسه بکا بیاض کبی کوروندی . اوزون
اتکلی قارانقلرده غیب اولان بر بیاض اییک ...

ردن بره الیریمی یوزیمه قاپادم .. بودقیقه ده مونسه اودابه کیردی :
— آناجم ...

اوندن امداد ایسترکبی الیریمی اوزاندم . « مونسه » دییه جکدم ،
فقط دوداقلرمدن یا کلشقله باشقه بر اسم ، نفرت ایستدیکم بویوک
دشمنمک اسمی چیقدی .

۶ مایس (چ ...)

بو هفته بئم قسم آجیلدی . دونکی وقعه نك صیجاغی صیجاغنه

بوکون بر قومديابه دها تهرمان اولدم . فقط بو ، دونکدن بيک قات
دها کولونچ ، بيک قات دها عصيان اينديرجي بر قومديا ...
وقعه ي اولديني کي يازييورم . صحنه بزم آشاغي مسافر اوداسي .
حافظ قربان افنديک قازيسي آرقه سنده دوکونلره کيدرکن کيديکي
غرون چارشافي ، بوينده ديزي ديزي بشي برلککري ايله مسافر
کليور ، مع مافيه حالده بر تحفلق وار ، کوزلري آغلامش کي ...
قونوشمنه باشلايورز :

بن — غالباً تکليفلي بر يره مسافر کيده جکسکيز .

او — خاير همشيره جکم ... مخصوص سزه کدم .

بن — نه قدر سوسليسکيز بوکون ؟ بنم ايجون مي ؟

او — اوت همشيره ... سزک ايجون ...

بن — (غير اختياري آکله نه رک) او حالده بکا کوروچي کليديگيز ؟

او — (صاف کوزلرنده صاف بر خيرتله) نره دن بيلديگيز ؟

بن — (بردن بزه شاشالامش) ناصل سز بکا کوروچي مي

کليورسيگيز ؟

او — (ايجني چک رک) اوت همشيره جکم ...

بن — کيمک ايجون ؟ ..

او — (دنياک ال ساده بر شيتندن بحث ايدر کي) نزم افندي ايجون ...

(بو قدر صاف بر قاديکنک بويله هيچ رنگ و يرمه دن شاقه ايتمه سي

طبيعي خوشمه کيدييور . قهقهه لرله کوليويورم . فقط او کوله يور ؟

لعکس کوزلرنده ياشلر پارلايور) .

او — همشيره جکم ... افندي سزه کوز قويوش ... سزي آلق

ايجون بني بوشنامه قالقدی . يالواردم ، ياقاردم ، « زياتي يوق ...

او خانمي ده آل ، تک بني بوشنامه ... بز کوزل کوزل کچينيز ...

بن سزك يماككزي پشيريږم ... خدمتكزي ايدهږم ، دېږم . راضي
اولدی ... قوزوم قارده شیم ... بکا آجی ...
بن — بو قوریان افندی سزی براقیرسه بنی آلاپله جکندن
اوقدر امینی ؟

او — (عصیان ایندیریحی بر صفوتله) اوله یا ... « تام الی
بشی بلك بر یرده وېرمکه راضي یم » دیور ...
بن — زواللی قومشوم ... هایدی کولکک راحت ایتین ....
دبانه بویه شینه احتمال یوق ...

(پچاره قادیڼ بکا دعالر ایدیور وېرده قایانیور)

۱۵ مایس (ج)

بو آقشام مکتب تعطیلنده مدیره خانم بنی اوداسنه جاغیردی ،
چاقین بر چهره ابله شو سورلری سویلدی : — قریده خانم قیزم ...
جدیت و غیرتکزدن ممنوم ... فقط بر قصوریکز وار ... کنديکزی
حالا استانبولده صانیورسیکز ... « کوزلکک باشه بلاد » دیبه مشهور
برسوز واردد قیزم ... سز هم کوزل ، هم یالکز بر تازه اولدینکز
ایچون کنديکزی بر آزدها ای قوروما کز لازم کلیدی ...
حالبوکه بعض احتیاطسز لقلریکز اولدی . تلاش ایتیکز ، قیزم ...
قباحت دمیورم سادهجه احتیاطسز لقل ... مثلاً بو ملکک اوقدر قابالی
بر یردکل ... قادینلر ایچه سوسلی اوله رق کزه بیلوزلر ... معلمه لریزده
هکذا ... فقط باشقه لری ایچون طبیعی کورولن برشی سزده نظر
دقی جلب ایتدی . چونکه قیزم کنجلیککز ، کوزلککز هر راست
کلديککز ارکه که باتش چوریتوردی . اوله که قصبه ده کیزلیدن کیزلی په
بر دیدی فودی باشلادی . بن بوراده هیچ برشی بیلمز کبی او طو -
رورم اما هر شینی خبر آلیرم ... مثلاً قیشله ده کی ضابطلردن ،

قهوه لرده کی اصنافدن طوئیکزده اعدادی مکتبهنده کی بویوک طلبه لره وارنجیه قدر سزی اوزاقدن طایمیان، سزدن بحث ایتمه یوقش... بونلردن «حقله و یچون سزه بحث ایتدیکم مسئله سته کلنجه، بوکاده ایکی سبب وار قیزم... برسی تجربه سز فقط جدآ ای بر چوجوقسکز. بر آرتق انسان صرافی اولدق... اونک ایچون سزه قرشی بر آتاق، آبلالقی وظیفه سنی یا یق ایستدم... صوکره مکتبک منفعتی مسئله سی وار قیزم... اویله دکلکی؟

مدیره یوزیمه باقمه دن تردده دوام ای دیوردی.

— مکتب جامع کی مقدس بر یدر... اونی دیدی قودیدن، افتزادن، دهاسار لکه لردن قورومق بزم ایچون اکبویوک وظیفه در... اویله دکلکی؟ حالبوکه بومنا سبتسز دیدی قودیلر مکتبه ده مع التأسف سوز کتیرمه که باشلادی. آقشام اوستی قیزلری، قارده شلریخی آلق ایچون مکتب قابوسنه کلن یدر و برادرلرک نه قدر چوق اولدیفه دقت ای دیورمیسکز... سز بلکه فرقنده دکلسکز... فقط بن بیلورم... اونلر چوجوقلرندن زیاده سزی کوره بیلک ایچون کلیورلر... بر کون فقیر طلبه مزدن برینک صاچلری اورمئسکز، اوجنه بر قورده له پارچاسی طاقئسکز... بینم کیمن دویملر... چاقه یین بر ملازم سواقنده چوجوغه پارا ویره رک قورده له بی لندن آلتش... شیمدی آرا صیرا یاقاسنه طاقبور. «بکا آرتیق باشلر یاشامی دیملیسکز. دکلکی که کلشکردن نشان آلدیم» دینه آرقاداشلری آکلن دیر ییورمش... دون قایچی محمد آغا تحف بر خبر ویردی.

اولسی کیجه. میخانه دن دون سرخوشلر مکتبک قاپیسنده دورملر، بونلردن برسی «بن دیورده کی شو سیاه طاشه کلشکرک آلتی سوردیکنی کوردیم. الله حق ایچون شو حجر آسودی قهیل

ایده‌م ، دینه نطق و برمش ... کورو نورسکیز که قیزم بونلر نه کندیکیز
ایچون ، نه مکتب ایچون هیچ خوشه کیده جک شیلر دکل ...
حالبوکه بویه قیورمش کی بر تدیر سزلک دهاییمشسکیز . عبدالرحیم
باشانک اوندی یوز باشی احسان بکله قونوشمشسکیز . خانم افندی
تکلیفی قبول ایش اولسه دیدیکیز بونده بر باس کوروله بهیلیردی .
فقط کنج بر آدمه کورو شمه کز ، صوکراده بو قدر ای بر قسیمی
ردایمه کز نظر دقتی جلب ایتدی . «مادهم که احسان بیکی ایسته‌مدی ...
دیمک بر باشقاسنی سو بیور ... عجبا کیم » یولنده دیدی قودیلر
میدان آلدی .

بوسوزلری جواب و یرمه‌دن ، هیچ بر حرکت ایتمه‌دن دیکله میشدم .
اولا نیم اعتراض و عصیانم قورقان مدیرم شیمیدی بالعکس سکوتم
شبهه‌لانیوردی . بر پارچه تردده : — بونلر نه دیرسکیز فریده خانم ،
دینه صوردی .

خفیفجه ایچی چکدم ؟ دوشونه دوشونه : — سوزلریکیزک هپسی
دوغری مدیره خانم ... دیدم ، کندمه یاواش یاواش فرقه وازیوردم ...
بو کوزل مملکت آجیه جنم ... فقط نه یاپیم ... سز آرتق اداره نه
یازارسکیز ، بر سبب کوستره‌زک بی باشقا یره کوندومه لر بی
ایترسکیز ... بو ایشده بکا ایده جکیز اک بو بوک انسانیت و مروت
اصل سینی سوله‌مه‌مک .. باشقا برهانه بویکیز ، « اداره سز »
دیکیز «الندن ایش کلیور ... جاهل» دیکیز ... «عاصی» دیکیز ...
نه دیرسه کز دیکیز مدیره خانم ... سزه خاطر م قالماز ... یالکیز
« شهرده دیله دوشدیکي ایچون ایسته‌میورم » دینه‌مک ... مدیره بز
شی سوله‌مه‌دن دوشونیوردی . کوزلرمک دولدیغنی کوسترمه‌مک

ایچون نچره به دوندیم . افقده آقشامک اوچوق ماوی سهای ایچنده
ایجه ایجه توتن دومانلره بکزه یین قارشى داغلرى سیر ایتمه باشلادم .
جالی قوشى بوداغلاردن یینه غربت قوقوسی آلفه باشلابوردی . غربت
قوقوسی . بو قوقوی بوتون روحيله قوقلامایانلر ایچون نه معناسز رسوز؟...
خیالده یوللار ، کیتدیکه ایجه لوب محزونلاشان بیتوب توکنمز غربت
یوللاری اوزانیور ، قولانغده چه چمن آرابالربنک اوانجه یانیق سسلی
چینغراقلری آغلابوردی .

نه وقته قدر یاربی . . . نه وقته قدر ؟ نچون ؟ هانکی امله بیتشک
ایچین !

• حزران (ج...)

قوشلربنک آهی طوتدی . تعطیلک بو اوزون آیلرنده اونلر کی
محبوس قالدم . مدیره خانم ایلولدن اول باشقه برره نقل ایتمه
امکان اولمادیغنی سویله دی . شیمدیلک کندیمی اونوتدیرمه جالیشیور .
هان هیچ سوقاغه چیقمیورم ، قومشولرده آرتق بی اسکینسی کی
آرامایورلر ... احتمال بودیدی قودیلردن کوزلری قوزقدی . یالکیز
آراسیره تیزمه بکزه یین بر بویوک خانمله قونوشیورم ، هله سسی
اویله بکزیورکی ... کچن کون اوتانه اوتانه اوندن برشی ایستدم :
- قوزوم خانمچم ... بکا خوجا خانم دیمه ییک ... ساده چه فریده
دیک اولمازمی ! دیدم .

قومشوم برارچه شاشیردی فقط آرزومی رد ایتدی ، بکا سوز
سویلرکن کوزلریمی قابیورم ، کندیمی قوز یاتاغک باغچه سنده ...
اوف نه مناسبتیز سوزلر سویلیورم ... غالباً بنده سبک خسته نی
باشلابور ... هر حالده بر قراوسزلق وار ... یینه اسکینسی کی
کولویورم ، یینه مونسه ایله خالی جوجوقلر کی آلت آله ، اوست

اوسته بوغوشیورز . ینه قوشلره ایصلیق چالیورم . فقط حزنم کچی
نشتمکده قرار یوق . ایچم ایچمه صیغمایور . . .

بورایه کلیرکن کیجه واپورده اویقوم قاچشدی . یانیق سسلی
بربولجی صولرک قارائلفه قارشى : « سنده در آواره کوکم سنده در »
دیه بر شرقی سوبلشدی .

بونى او کیجه ایشتمهله اونوتم بر اولشدی . آیلردن صوکرا ،
بانچه مده ایلك چیچکلرک آچمه باشلادینى بر نیشان کوننده دوروب
دورورکن یاواش یاواش بوشرقی سوبله مکه باشلادم . انسان روحی
نه آکلاشلماز بر ممما . . . بر کره ایشتمدیکم بو شرقی بیسته سیله
کفته سیله ناصل عقلمده طوتمشدم ! او کوندن صوکرا ایش کورورکن ،
قوشلره صو ویریرکن ، پنجره مدن کورونن دکر پارچه سنی سیر
ایدرکن بو شرقی ده دوداقلرک اوچه کلوردی . دون آفشام
اوستی : « سنده در آواره کوکم سنده در » دیه صوک مصراعی تکرار
ایدرکن هیچ سبیز آغلامه باشلادم . بو عادى شرقی پارچه سنک
نه کفته سنده نه بستمده آغلانه جق هیچ بر شی یوق . . . دیدم !
سیکیر . . .

بر دها بوشرقی سوبله میه جکم . . .

۴۰ حیران

مکتبده نظمیه اسمنده بر ارقداشم وار . . . یکر می درت یکر می
بش یاشلرند . کوزله ، شن ، شاقه جی بر تازمه . . . غایت طاتلی سوز
سوبلیور ، کوزل عود چالیور . . . بونک ایچون کبار عاله لر ال
اوستده طوبیورلر ، هر کیجه بریره دعوت ایدیورلر . . . معلملر
اونی بک سوبیورلر ، حقنده بعض اوقاق تفک دیدی قودیلر ایشیدییورم .

احتمال بر آږ آچق کینه سنی خوش کورمیورلر ، یاخودده
قیصقانیورلر ... نه بیله یم !

نظمیه نك بر یوز باشی نشانلیسی وارمش ... چوق ایی بر
چوچوقش ... فقط فریدون بکک عائله سی شیمدی اولغزینه رضا
کوسترمیکندن نشانلی اولدقلری کیزلی طوتیورلر ... نظمیه بونی
بکا بر سر کی سویلادی ، کیمسه سوله مەمەسی قییه ایستی دون
اوده جان صیقیتیسندن بونالدیغیم بر دقیقه نظمیه کلدی :

— فریده خام ... سزی آلفه کلدیم ... بو کیجه فریدونك
تیزه سه دعوتلی یم ... « صو باشی » نده کی باغنده ضیافت ویریور ...
سزی طانیادیغی حالده کوزلر یکر دن اوپدی ... مخصوص رجایتدی ...
— ناصل اولور ... بیلمدیکم یره ناصل کیدرم ! دیدم .

— نظمیه کوزلرینك ستملی بر باقیشیله :

— نشانلک تیزه سی نیچون سنك پایاچیک اولسون ... هم باشقه
برفکریم داها وار ... سکا نشانلیسی کوستره جکم ... ظن ایدیورم که
ذوقی قدیر ایده جکک ... سن کیتزه سهك واللهی بنده کیتیم ...
بن کیتمه مک ایچون بر چوق بهانه لر کوستر بیوردم . فقط هپسه
جواب بولدی . ذاتاً بزم بهانه لرم ده اویله چوچوقچه شیردی که ...
یوقاریده ده سویلدم یا نظمیه غایت چککلی ! شیطان بر قیز ...
انسانک آلت چککسندن کیروب اوست چککسندن چیقیور ...

او قدر دیل دوکدی ، او قادار یالواردی که دایانه مدم ، خاطری
قیرمه کوکلم راضی اولادی .

یالکزرشی نظر دقمی جلب ایتشدی . مونسه یی کیدیر مک ایستدیکم
وقت نظمیه خقیقجه قاشیلری جاتیش — « کوچوکی ده کوتوره —
جکمیك ؟ » دیتدی .

— طبیی ... مونسه بی ناصل اوده یالکز براقیم ... بر مانع می وار ؟ دیه سوردم ...

— خایر ... نه مانع اولاجق ... ذها ایی ... بعضاً اوئی اوه براقیورسکده ...

— اوت ... فقط شیمدی به قدر کیجه یاتسنه کیندم که ...
بن آرتق یک کوزی قالی بر قیز صایلامازدم . ایکی سینه دن بری
دیشارلرده چوق شیلر کورمش ، چوق شیلر ایشیتیمسدم . نه
اولدی ، ناصل بر غفلت دقیقه مه کلدیله نظمیه ک بو سوزلری بی
شبهه دوشورمندی ؟ بر درلو بونی آکلایامایوردم .

احتمال جان سبقتیسی ، آجیق هوا احتیاجی بی ایدن ایی به یونالمشیدی .
کوچوک برطالیه آراباسی بی درده ک اور قیسنه کچیدی . باغچه لر
آوانده یاراقلرله اوزتولو ایجه یوللردن بریسنه کیره رک یاریم ساعت
اوج چارک اوزاقده بر باغه کوتوردی . بورالری نه تنها فقط به کوزل
یرلردی . یولده برسوریه تصادف ایتدک . اختیار برجویان بر بوستان
قویوسنک تحته طولوسیه سی چکه رک طاش بر یالاقد قرونلری
صولایور . ایجه بونوزلریله یالاغک باشنده بر لرلی ایتن کچی
یورولری مونسه ایله بکا مظلومی خاطراتدی ، مراقزی قلدردی .
کوزلریمزده یاشلرله آراهدن آتلادق ، برکی یاوروسی یاقلا یه رق
اوزون قولاقلری ، صولر داملایان ایجه چکسنی اوبدک . بر آراتق
چوباندن اوئی آلمی دوشوندم . فقط نه یاراز ؟ مادام که یاقیتده
ینه براقوب کیده جکز . دردیمز اکسیک کی بچون یکی بر کوکل
یاراسی حاضرلاملی ؟

کیندیکنز کوشک اوجی بوغانی کورونه من بر باغک اورده سنده
آسکی بر بنا ابدی ، اطرافتی یوکسک چارداقلرک یشیلکی صارمشدی .

فریدون بکک تیزه سی یاشلی ، شیشمان بر قادین ... البسه سی ،
سوسنی دوغریسی کوزم طوتمادی . اختیار بر قادینه بو قدار فاستازیه
یا قیشماز ... صاحاری صاری به یوایی ، شقاغنده لاده ، یوزنده تکرلک
آلقار حاصلی عجائب بر شی ...

بو قادین بزی اوست قانده بر اودایه آلدی ، چارشافی چیقاردی ..
صو کرا فضله بر تکلیفسز لکله قوقلاچی یا قاریمی او به رک :

— کوروشدیکمز . نمون اولدم الماس قیزم ... کلشکرده نه
کلشکر . صاحیدن انسانک بیه جکی کلپور .. یانوب طوتوشد قاری
قاداز وارمش ، دیدی .

قنا حالده بوزولدم . فقط رنک ویرمه مک لازمدی . نه سوله دیکنی
بیلمه یین بعض مناسبتسزلر وارد دیا ، اونلردن اولاجق ...

بر اوداده ایچه زمان بی مونه ایله یالکیز بر اقدیلر . کوش
باتمشدی . چارداغی اورتن صیق یپراق کومه لری ایچنده آقشامک
پنبه یالیزی یاواش یاواش سونیوردی . کوچو کله شاه لاشه رق کندیمی
اویلا مته چالیشیوردم . فقط یوره که کیزی بر قورد دوشمشدی .
ایچم ایچمه صیغما یوردی .

باغچه دن قاریشیق قادین ارکک سسلری ، قهقهه لر ، خفیف
خفیف چیقلر کلپور ، بوزوق برکاتک آقوردایدیلدیکی ایشدیلیدی .
نچرمدن باشیمی اوزاندم . صیق آصمه یپراقلری آراستدن هیچ
بر شی سچمک ممکن دکلدی .

نهایت مردیوندن دوغری کزدولتولی آیق سسلری کلکه باشلادی .
قانی آچیلدی . او صاحبی خانم النده قوجامان برلامه ایله ایجری
کیردی :

— الماس قېزم... سنى اھمال ايستىم سانما... مخصوص قارا كلقدە
 براقدىم... كوتش باناركن بو باغچىلارك كوزللكنه دويوم اولماز...
 اختيار قادين لامبانك فيتىلى دوزە لىرك مېھتاب كىجەلارك بو باغچىلارك
 جنت كىي كوزل اولدىنى آكلە تىركن نىظىمە كېردى ، قابونك دىشندە
 كوزىمە اوزون بويلى ايكي ضابطا وىنفورمەسى ايللىشىدى . باشم آچىقدى
 غير اختىيارى جكىندىم . قوللە صاچلىرى قاپامق ايستىم .
 نىظىمە كولىور : — جىجىم سىن نە قدر دىشاو لىقى اولمشىك...
 ھەر حالده نشانلىدىن قاچە جق دكلىك... چك قولنى ... عىب والامى ،
 دىيوردى .

حقى واردى فضلە قاچىنىق ايچون... يوقىدى .
 ضابطا بىر آز ترددە اودايە كىرەشلىرى نىظىمە اولىردىن بىرى
 تقدىم ايتدى : — فرىدون بك... نشانلىم... فرىدە خام آرقداشم...
 طالامە ايكي سويدىكم اسمەدە بىر بىرنە ياقىن دوشدى...
 كىنج ضابطا آغزىنى يايە يايە بو لىظىفە كولىدى .
 كوجوكلكىمە بىزىك آنىم عىجاب بىر كېرىت قوطولرى آلېردى .
 بونلارك اوستىدە بورمە بىقلى ، چارپىق اوموزلى ، قىور جق صاچلىرىنىك
 بىر فىلوزاسى كوزىنىك اوستە قدر اينى بىر بناير پالىقارياسى رىسمى
 واردى . ايشنە بو فرىدون بك طبىقى او كېرىت قوطولرىنىك بىردىن
 فىرلامش كىدى . المى تىكلىفسىزجە سىرت اووشنىك ايچنە لىدى ،
 ساللايە ساللايە ، صارصە صارصە سىقارەق :

— افندىم عرض تشكر و متتدارى ايدرز ، عالمزە شرف
 وىردىكنز... صاغ اولك... دىدى . صوكرادە آرقاسىندە دوران
 ضابطى تقدىم ايتدى :

— مساعده ايدرسە كىز قولكەزە جاندىن بىر آرقداشنى ، بىرولى نىمەنى

تقدیم ایدیم ... بیکاشی برهان الدین بك ... بیکاشی اما بیلدیکمز
 بیکاشیلردن دکل ... مشهور صولا قزاده لرك كوچوك مخدومی ..
 صولا قزاده لرك بو كوچوك بكی همان قرق بشی آشقین برذاتی .
 صاچلریله بیلرینك بر قسمی آغیرمشدی . بر کبار اولادی اولدینی
 حالندن بللیدی . کینشی ، دوروشی ، سوز سوله ییشی فریدوندن
 بوسوتون باشقه ایدی . چهره سی و بیاض صاچلری ارقداشك بکا
 وریکی قورقو ابله قاریشیق قنا تأثیری همان ازاله ایتدی . ایچمه
 بر آزامیت کلیر کبی اولدی .

برهان الدین بك قولای و سریع سوز سویلیوردی ، نازکانه بر
 صورتده اوزاقدن سلام ویردی ، خقیقجه ا کله رك :

— برهان بنده کز ... اقدم پدر مرحوم املاکی ایچنده اک
 زیاده بو باغی سوردی ... «بوراسی چوق اوغورلیدر ... بکا نه قدر
 سمات کلدی ایسه بو باغده کلدی» دیمکی مبتدا ایدیشدی . تنزلا
 تشریف ایتدیکیزی کورونجه مرحومك بوسوزلرینی محض کرامت
 کبی تصدیق ایتدم .

بو حسابجه بر «قوملیان» اولاجقدی . فقط بو برهان الدین بکک
 باغله نه علاقہ سی واردی ؟

حیرتله نظمه مک یوزینه باقورق جواب بکلدم . فقط بکا باقاپور ،
 کوزلری کوزلرمدن قاچیرمقدم عناد ایدیوردی ! . بو دقیقه قدر
 باغ صاحبی صاندیغ خاتم مولسه بی الدن طوته رق دیشاری کوتورمشدی .
 یاریم ساعتدن زیاده برزمان ، حتی بر ساعت یاقین بو اوداده برابر
 او طور دق . شورادن بورادن قونوشیوردق . داهای دوغرومی
 قونوشیورلردی . چونکه بنده قونوشمغه دکل سوله ن سوزلری بيله
 آکلامنه محال قلاماشدی . دهر بر نجه قلمی صیقور ، نفسی

دارالتیوردی : ذهنم دورمشدی . هیچ بر شی دوشونم یور ، هیچ
بر شی دویمایور ، یوواسنده تباوزه اوغرامش بر حیوان یاوروسنک
ادرا کسز قورقوسیه کوشمده بوزولویور ، کوچولویوردم .

آشاعیده برکان تقسیمی یابدیلر ، بونی بر غزل ، دها صوکر
قالینلی انجیلی بر چوق سسلرک سوبلیدیکی شریقلر تعقیب ایتدی .

بر قانابهده یان یانه اوطوران نظمیه ایله نشانلیسی کیتدکجه دها
زیاده بر برلرینه صوقولویورلردی . یاواش یاواش اوناره آرقه می
چویردم . بونلر چوق عادی روحلی انسانلردی . ایکی بابانچینک اوکنده
سینه ماده کی او چیرکین عشق صحنه لرنده برینی اوینار کی چکیمه دن ،
اوانامه دن باش باشه ... اوت بونلر چوق عادی وفا انسانلردی .

بر آز اول شیشمان خاتم ماصه مک اوسته شیشه لر ، طاباقرله دولو
بر تپسی بر اقمشدی . برهان الدین بک اللری جینده اودانک انجند
دولاشیور . آرا صیره بزه آرقه سنی . چورمرک بو ماصانک اوکنده
دوربیوردی . بو کزیمه لرندن برنده بیکباشینک اوکنده دوردیغنی
خفیفجه اکیلدیکنی کورددم .

— عناية قبول بویورمازمیسکیز کوچوک خانم ؟

حیرتله کوزلریمی قالدیردم . ائنده کی کوچوک بر قدحک انجند
یاقوت کی قیرمزی بر ایچکی بارلایوردی . باشملرده ایشدم . غایت
یاواش : « ایستهم » دیدم . او دها زیاده اکیلدی ، حیجاق نفسی
بوزومه دوقونه رق :

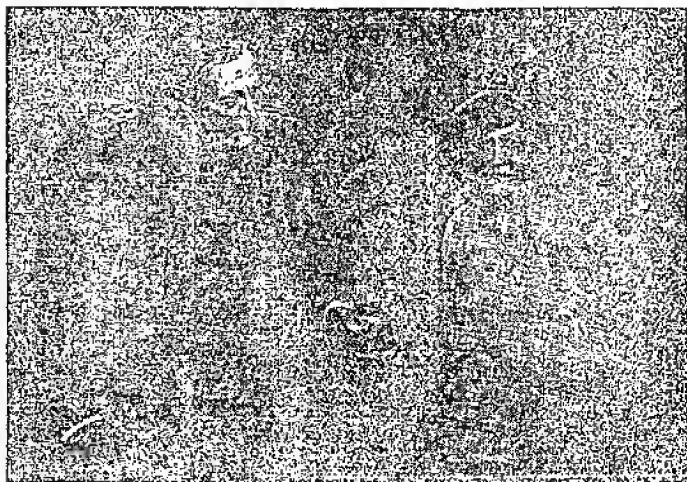
— ضررلی بر شی دکل کوچوک خانم ... دنیانک الک نازک

و معصوم بر لیکوری ... دکلکی نظمیه خانم ؟

نظمیه اوکا باشیه اشارت ایتدی : — اصرار ایتیمیکیز برهان الدین

بك ... فريده بوراده كندى اونده صاييلير... ناصل ايسترسه اويله
ياپسين...

برهان الدين بك آغيرمه باشلامش صاچلري ، موتس و كبار
چهره سي بودايقوره قدر بكا مهم براميت و برمشدى . شيمدى آرتق
اوننده قورقنه باشلايوردم . نهيدى بو باشمه كلن ئىشى يادى ؟ نرمله
دوشمشدم ؟ كندى ناصل قورتاراجقدم ؟

هنایه قېول بيورمازمىكو كوچوك شام ؟...

اوداده كي ايشيقلر ياواش ياواش تارادوب سونيور ، كوزلر مه
چوكن بو قارا كلنك ايچنده قويك جيملر اوچوشيوردي . چالنى سى
قولاغمه اوزاق بر دكرك اوغولئىمى كي كليوردى :

— الماس قىزم .. يمك وقتى كلى .. سفرده بر قچ مسافر لر يمز
وار .. سىزى بكميورلر .

بو سوزلرى او شيشمان قادىن سويله مشدى . بر آز كندىمى
طوبلار كي اولدم .

— تشکر ایدم .. راحتسزم .. بنی بوراده براقیکز، دیسه بیلدم ..
 بوسفر نظمیه یانیه یاقلاشدی : — فریده جکم واللهی باباجی دکل ...
 فریدونه برهان بکک برایکی آرقاداشی .. صوکره اونلردن بمضیلریتک
 نشانلیلری ، زوجهلری .. اویله یا زوجهلری .. گزسه ک جوق عیب
 اولور .. مخصوص سنک ایچون کلدیلم ..

بیلکیریمی نظمیه ک الندن قورنارمه چالیشیور ، قولتوغک
 کنارلریته طیرمانه رق کوشمه بوزولیوردم . سوز سوبله مک ممکن
 دکلدی . دیشلریمی صیقماسم اونلرک بربرینه چاویاجقنی حس ایدیوردم .

برهان الدین بک — مسافرتیز نه امر ایدر ، ناسل ایسترسه اویله
 حرکت ایتمک بورجهز .. سز مسافرلرک یانیه اینیکز .. فریده خانمک
 بر آرز راحتسز اولدیغنی سوبله بیکنز .. بیکسناز خانم سزده بزم ییه .
 جکمیزی بورایه کتیریکز .. مسافرلریمی یالکز براقه مق بتم وظیفهم ..
 بو دقیقه چلدیر یوردم . بو اوداده برهان الدین بکله یالکز
 قالمق ، برابریمک ییمک ..

نه یابدی می بیلمه دن ، درشونمه دن برمدن فیلا دم ، صوک قومی
 طویلایه رق :

— بکی ایستدیککز کی اولسون ... دیدم .
 نظمیه ایله نشانلیسی قول قوله اوکزدن ایشورلردی . برهان الدین
 بک بر آدیم گریدن بنی تعقیب ایدیوردی .

قارا کلق بر طاشلنک نهایتنده بر قانی آچیلدی . قاماشدیر ییجی بر
 پاریلنی بردن بره کوزلریمی یاقدی . اویزه لک طواندن دوکدیکی
 ایشیق سیلرلی ایچنده سنده لیه سنده لیه بر قاج آدیم یوردم .

دیوارلرده سالونه حدود سز دریندکلر ورن اندام آیتلری پارلایور ،

آویزه لړك عكسې قارائلق بر یولده قوشان مشعل لړ كې تا اوزاقلره
كیدیوردی .

بر چوق کوزلر، چهرلر، رۇيادە كوروش كى قارشىق ،
بولايىق قادين اركاك چهرلرى.. صوكره قورقونچ برال شاقيرتسى
قويدى . جالغىناك اوغولتومى ايجنده برچوق سىسلر: « براو برهان
لك ... ياغاسىن كلكشكر .. » دىه حاقردى .

آوزە لرك آينالرده كى عكسى كېي بوسسلارده درينلە شيور بولانيور،
فقط بر درلو سونمور، اوغولتولى داغ روزكارلى كېي تا اوزاقلە
حاييريشوردى: « ياشاسين برهان الدين بك ... ياشاسين كلشكر..
ياشاسين ... كلشكر .. كلشكر ...

كوزلریمی آچدیغیم وقت کندی می مونسه نك قوللرنده بولدم .
 كوچوك « آباچم .. آباچم » دییه آغلا یارق یوزنی یوزمه سور یور ،
 ایصلاق صاچلریمی ، قولونیدان یانان كوزلریمی او یوردی ، اوستم
 باشم صیر صیقلام اولمشدی . اودانك یاریم آیدینلغنده برچوق كوزلرك
 بكا باقدیننی حس ایدیوردم . ایلك حر كتم قوللرمله آچیق بوینمی
 صاقلامق اولدی .

طانیادیقم بر سس : « دیشاری چیقیک ... دجا ایدرم دیشاری
چیقیک » دیه باغریوردی .

خەفەتخە جېرىنىق ، يىمىن قەلەمق اىستىم . بىرألجى او موزمىن
 طوتىدى : « قورقە قىزم . . . ھىچ بىرى يوق . . . قورقە » دىدى .
 كىرىكلىرىڭ آره سىندىن بو سوزى سويلەنىك يوزىنە ياقىم ؛ ھەزىمان
 جا كىتىك او كى آچىق دوران شىشان قول آغاسى اندى . اوده بىك :

باقدی ، صوکره یاننده کنه دونه رک : « بیچاره صاحبدن چو جوقش » دیدی .

نظمیه یه دیز چو کش بیلکله ریعی اوغوشدیر ییور ، « فریده جکم بر آز آجیلدکی . . . عقمیزی باشمزدن آلدک » دیوردی . یوزنی کورمه مک ایچون باشمی اوتیه طرفه چو یردم ، کوزلریمی قاپادم . صوکره دن خبر آلدیغمه کوره بویایغینلق برچار بیکدن زیاده دوام ایتمش . . . قولونیسالر ، یوک یاقوب قوقلاغمه لر ، هیچ برشی تأثیر ایتمیورمش . . . اوقدرکه آرتق امید کسمکه باشلامش لر ، شهردن دوققور کتیرتمک ایچون بر باغ آرابه سی حاضر لاشلر . . .

کندیبه کلدکدن صوکره او آرابه ایله بی شهره کورومه لرینی ایستدم ، راضی اولمازلرسه کیجه وققی تک باشمه یوله دوشمکدن چکیمه جکمی سویلدم . چارناچار راضی اولدیلر . شیشمان قول آغاسی پالطوسنی کیه رک آرابه جینک یانسه آنلادی .

یوله چیغه جنمز وقت برهان الدین بک چکینه چکینه بکایاقلاشدی ، یوزیمه باقمه جیسارت ایدمه یه رک : « فریده خانم » دیدی سز بزی چوق یا کلش آکلادیکز امین اولیکز که کیمسه نک سزه قازشی رسوه نیقی یوقدی . ساده جه سزه اکرام ایتمک ، بر باغ اکلنجه سی کوسترمک ایسته مشدک . استانبوله تربیه کورمش ، صوکره مثلاً بر قاچ کون اول آرقداشلریمزدن بریله قونوشمقده هیچ باس کورمه مش بر کوچوک خانمک بوقدر وحشی طبیعتی اولاجننی ناصل تخمین ایدردک . تکرار تأمین ایدرم که سزه قازشی بر سوء مقصد یوقدی . . . مع مافیه اوزولدیککز ایچون سزدن عفو رجا ایدرم . »

آرابه ایجه باغ یوللرینک قارانقلوبنه دالمشدی . بر کوشه ده

اوشور کبی تیره بهرک بوزولبور، کوزلریمی قاپوردیم... یاواش
یاواش باشمده بر باشقه کیجه نك خیالی اویایوردی. قوز یاغاندی کی
کوشکدن قانچدیم، نه یایدیم، دوشونمدهن بر باشمه قارائاق یولاره
دوشدیم کیجه...

باینن قوقولی ایکده دالاری آراسیره آرابه نك پنجره سندن کیریور،
یوزیه، کوزلریمه دوقونهرق بی رۋایمدهن اویایدیریوردی.
باشنی آرابه نك اوبر پنجره سته دایایان مونسه نك درین درین ایچی
چکدیکنی ایشیتدم. یاواشجه:

— مونسه سن اویومادکی؟ دیسه صوردم.

جواب ویرمدی، باشنی ده ازیاده ا کدی. اوزمان دقت ایتدم که
کوچوک آغلایور، همده بر بویوک انسان کبی کوز یاشارینی قارائاقده
کیزله مکه چالیشهرق...

الاری طوتدم «نهک وار قیزم» دیدم.

بندن ده چوق یاشار، ده چوق آکلارش بویوک بر انسان
اضطرابیه باشی قوللرینک ایچنه آلدی، قولاغمه ا کیلهرک:

— آباچم بن بو کیجه نه قدر آغلادم. نه قدر قوز قدیم...
سنی نچون اوریاه غیردقلرینی آکلادم آباچم... بر ده اویله برله
کیشیه! نمی! یا سنده الله اسیرک سین آنتم کبی.. بن نه اولورم
صوکر! آباچم!..

آه نه ذلت نه سفالت یارب! دوشمش برقادرین کبی بو چوجوقدن
اوتانیور، یوزیه بافته جارت ایدمه یورم.

باشمی اونک کوچوک دیزلرینه قویدم، اوه کلنجه به قدر آنته سنک
قوجاغده آغلایان بر چوجوق کبی ایچین ایچین آغلادم...

مدیره خانمك اوسه كينديكم وقت كوتش يكي دو غمشدى . اختيار
قادين صباحك بو ساعته آغلامقن شيشش كوزلرم ، صارارمش
بوزومله بنى كورونجه شاشيردى :

— خيردر انشاالله فريده خانم ... نه اولدك قيزم ... سنى هيچ
بو قدر پریشان كورمدم . خسته ميستك ؟ ديدى ...

بو خانمك ساكن جديتى ، چاتقن جهره سى بنى دايما بر آز
قورقوش ، قلبى اجايه مانع اولمشدى . فقط بو ساعته باباجى
ملكته اوندن باشقه درديمى آكلانه حق كيسم . يوقدى . همده
وظيفم ، مسلکم بنى بوكا مجبور ايدىوردى .

اوناهه اوناهه ، تيرمه تيرمه دون كيجه كي وقعه ي آكلاتم .
هيچ بر نقطه سنى كيزله مدم . اختيار قادين برشى سويله مدن ديگه بور ،
قاشار بنى چاشيوردي . حكايه ملك صوكنده بو بنى بوكدم ، اللريمى ،
اوزاندم ؛ ياشلى كوزلرمه كوزلرندن بر تسلى جوايى ديايه رك :

— مديره خانم ، ديدم ، سزندن ياشليكز ... يندن چوق فضله
شير بيلورسكز ... الله ايچون بكا دوغروسنى سويله بيكز ...
شيمدى بن آرتق او فنا قادينلردن مى صايليرم !

بو سؤال مديره ده اومولماز بر هيجان و تاثر اويانديرمشدى .
چكمدن طونارق بوزيمى قالديردى . تا ياقندن كوزلرنيك ايجه
باقدى همده هر وقتكى كى بر مديره كوزيله ، باباجى كوزيله دكل
سهون و آكلايان بر آنته كوزيله ...

صوكره چكهمى اوقشايه رق ، ديزلرته قويدنم اللريمى اللريله
سومرك متردد ، تيرهك كلهلرله شونلرئ سويله دى :

— فريده بن سنك بو قدر معصوم ، تيز بر قيز اولديغكى بوزكونه
قدر آكلاماشدم ... بو بكا بر داغ درون اوله حق ... سنى دهان

کندیه یاقین بولوندورمق دها ائی حمایه ایتک ممکتدی . یازیق ...
 آم اونظمیه .. قیزیم بر چوق شبلریلیورم .. هر شیشی آ کلا یورم ...
 فقط دنیا اولیه بر دنیا که بیلدکلرینک بر چوغنی صافلامق لازم ...
 نظمیه فنا بر مخلوقدر .. مکتبی اونک شرندن قورتارمق ایچون بر
 چوق مراجعتلرده بولوندم ، بر چوق اوغراشدم ... فقط بیهوده
 اونی یرندن اویناتمی ممکن دکل ... چونکه متصرفندن آلا ی بکندن
 طابور اما سیرینه قدر حسابسز استناد کاهلری وار ... نظمیه بورادن
 کیدرسه کبار خاملره کیم دالقا و اولق ایدم جک ، بویوک مأمورلرک
 کیزلی کیزلی یابدقلری کیجه اکلنجه لریده کیم عود جاله جق ، حتی
 اوینایه جق ... او برهان الدین یک کبی آزلی میراث یدیلر سنک کبی
 معصوم ، صاف ، تازه ، کوزل چوققلری ناصل آله کچیره جک ...
 فریده سکا ترتیب ایتدکلری ظالم پلانی بن تمامیه آ کلا یورم ...
 . . . . . بو برهان الدین یک ایسه باباسندن قالان ثروتی بر
 چوق بیچاره قادینلری اغفال ایتک ، بر چوق عائله او جاققلری ییقمق
 ایچون اسراف ایتش بر اختیار چاپقیندر .

بوتون (چ .) نك كوزللكندن بحث ایتدیکی بر کنج قیزی آله
 کچیرمک اونک ایچون بر عزت نفس مسئله ی اولدی ...

کنج ضابطلرک سواققلرده قلیچ شاقیردانه رق یولنی بکه دیکی ،
 پچه سی آلتدن یوزنی کورمکی بر موقیت صایدینی بر کنج قیزی
 قولک طاقرق بر عشرت وسفاهت عالمه کوتورمک ، بر چوق حسود
 چاپقینلری « یاشاسون برهان الدین یک » دییه باغیرتمق اونک ایچون
 بر شرفدی ... باخصوص سنک احسان بکه کوروشدیکنی ده دویمشدی ..
 ایشته قیزیم نظمیه مراجعت ایتدیلر ... کیم بیلیر نه قدر قیمتی بر
 کردانلق یاخود مدالیون وعد ایدم رک سکا بو او یونی اوینادیلر ...

بو قدرله قور تولدېښکه يڼه شکر ايت قېزم .. مع مافيه سکا شونى ده
سويله مکه مجبورم که آرتق بوراده قالا مازسک ... وقعه نك بر ايکي
کونه قدر بوتون شهرده دويولا جنى محقق ... ايلک واپورله بورادن
کېتمه لېسک ؟ کيده جک یرک ، اقرباک ، بيلديکک وارمى فريده ؟

— خاير مديره خانم .. کيمسه يوق ..

— او حالده ازيره کيت ... اوراده ېڼم ايکي بيلديکک وار ..
پړيى بر معلمه آرقداشم ... بر دانه سى ده معارف باش کاتي ... سکا
بر مکشوب ويره ېم ... بر درس بولق ايچون لندن کن يارديمى
اسير که من اميدنده ېم ...

بوشفت ېڼي شپارتمشدى ، يا غمورده ، قارده اولمکدن قورتارلش
بر کدى يا وروسي کڼي صوقولديقه صوقوليور ، صاچلرېمى اوقشاين
اللرينه قورقه قورقه يانا غمى سورسيور ، صوکره بوالى جوهره رک
اووچلرينک ايچندن اوپيوردم .

اختيار قادين خفيف ېر کوکس کچيره رک دوام ايتدى : آه زواللى
آنا قوزوسى .. سن بو حال ايله آرتق اوپکه کيده مزسک فريده ...
هم آرتق بوجانز اولماز .. هايدى قېزم يوقاريده سنى ياتيره جفم ، بر
پارچه اوپو .. بن ايشياک ايله برابر مونه ېڼي بورايه کتيريرم .. کيدنجيه
قدر بوراده قيرسک ..

مديره نك يوقاريکي اوداسنده آقشامه قدر اويانوب اويانوب تکرار
اوپودم . بن کوزلرېمى آچديقه اختيار قادين يانه کلپور ، آلنى آلنه
قويور ، آرتق (چ) قيزلرې کڼي ايکي قالين اورکو ايله اورديکم
صاچلرې اوقشاير ، « خسته ميسک فريده ... بر یرک اخريسيورى
قېزم ؟ » ديهه صورسيوردي .

بر شيمم يوقدى ، خسته دکلدم . فقط حالسز حالسز ياصديغک

اوسته باشمی براقیور، کوچوک بر چوجوق کی نازلانیوردم بکا
 اویله کلوردی که کندیمی دها فضله اوقشایوب سودیر رسم بویکی
 بولدیغ آنه محبتی کوکلك ایچنه دها فضله سینه جک، ایلرده کچیره جکم
 یالکزلن و خسته آق کونلرنده سادکار مندیلا ره سیمش قوقولر کی-
 بکا بر تلی اولاجق ..

بر سدی یاوروسی کی صوقولدیجه صوقولور ...

۲ نموز (بره نیجیه زاماریه واپوری)

روزکاره قارشى مانطومه بوروندیم ، آی باتجیه قدر یوقارده

اوطوردوم .. کوکرتہ پوشدی . یالکز آقشامدن بری هیچ وضعیتی
دکیشدیرمه یں اوزون بویلی بر یوبلی قوللری دیبر پارمقلغه دایایور ،
روزکاره قارشی ایصلقله محزون هوالر چالیوردی . بن دکزی درین
درین یاشایان ، دائما کولن ، سوبله یں ، ایکله یں ، داریلان بر شی
کبی طایر و سوردوم . حالبوکه بوکیجه صولر بکا چاره سی ، تسلیسی
اولمایان بویوک بر یالکزلق کبی کوروندی .

کیجه نک رطوبتی ایلیکلر مه ایشله مش کبی تیره بهرک آشای ایندم ..
مونسه قامارانک کوچوک یاناغنده او بویور ... بو بویوک یالکزلق
قلبی وورور کبی تا درینلردن کلن صارصیتیری دیکله بهرک دفریمی
یازمنه باشلادم .

بوکون مدیرم بنی اسکاهیه قدر کتیردی . بیلدکلرمدن کیمنه یه
وداع ایتمدم . یالکز تیزمه بکیزه یں بویوک خانمه اوغرادم ، کوزلریمی
قاپایه رق صوک بر دفعه بکا « فریده » دیدیکنی دیکلهدم .
(ب ..) ده مظلومی برافشدق . بوراده قوشلریمزدن آیرلق
لازم کلدی . اونلری مدیره خانمه امانت ایتمدم ، یملرینی صولرینی
اونونمایه جغه سوز ویردیردم .

مدیرم دیدی که : (فریده مادهم که اونلری بوقدر سو بوردسک ...
کندی الکله آزاد ایت ... دها ثواب اولور . »

محزون محزون کولومسه دم : « خایر مدیره خانم ، دیدم ، بنده
سزک کبی ظن ایدردم . فقط آرتق فکریمی دکیشدیردم . قوشلر نه
ایستدیکنی بیلیمه یں زواللی عقلیمز مخلوقلر ... قفسدن قاچنجه یه قدر
درلو اوزونتولر ایچنده چیریشیورلر ... فقط صایر میسکیز که دبشارده
بختیار اولویورلر . خایر بوکا امکان یوق ... بن اولیله صانیورم که

بو ییچاره لر هر شیده رغماً قفسلرینه آلیشیورلر، بردال اوستنده باشلرینی قانادلرینک ایچنه کیزلهرک کچیردکلری قارا کلک کیجه لرده صباحه قدر قفسلرینی دوشونیورلر، کوچوک کوزلرینی پنجه لرک آیدینلغنه دیکرک حسرت چکیورلر... قوشلری زورله قفسلرینده آلیقوبالی مدیره خانم... زورله، زورله

اختیار قادین چکه می اوقشادی : « فریده سن آکلاشلماز بر چوجوقسک... بو قدر اهمیتسز برشی ایچون آغلانیرمی ؟ » دیدی.

واپوردن بنمله برابر (چ ...) دن ینمش برقاج یولجی واردی . بونلردن ایکی ضابط آرمسندمه شویله برحاورمه قولاق مسافری اولدم . کنجی یاشلیسنه دبدی که : احسان بک دوت کون اول کیده جکدی چوجوغی قاندردم . ایله برقاج کون بکده اسکندرونه قدر برابر کیدلم دیدم .. بیلمه دن ییچاره نک فلاکته سبب اولدم... او یله یا دوت کون اول کیتسه بدی بو حال باشنه کلمه جکدی . یاشلیسی : - حقیقه شایان تأسف بر وقعه .. بو احسان او یله بک یتیز بر آدم دکلدی اما .. بیلیم فاصل اولدی . سنن وقعه نک تفصیلاتی بیلیمورمیسک ؟

— بن کوزومه کوردیم ... دون بلدیله غازیونسندیدق ... برهان الدین بک بیلاردو اوینایوردی . بو ائشاده احسان قابودن کیردی ، بیکباشی بی بر کوشه یه چکه رک برشیلر سویله مکه باشلادی . اولاسا کن سا کن ، نازک نازک قونوشیورلردی . بیلیم آره لرینده نه بکدی . بردن بره احسانک بر آدم کر یله دیکنی ، برهان بکه مدهش بر طوقات ایندیردیکنی کوردیم . بیکباشی رووه لوه رینه دورامتی ایسته دی . فقط احسان دها اول رووه لوه رینی چکمشدی . برقاج

کشی همان اوستلرینه آتیلماسه ییدی برندن بری همه حال اوله چکدی...
دیوان حرب یازین احسانک محاکمه سنه باشلایور...

— بزاردن بریمز بو ایشی طوته ییق حالمز یاماندی... فقط
احسان بک ظن ایدرم عبدالرحیم باشانک بر شیشی اولویور...
— قاریسنک یککشی وسود اوغلی...

— اویله ایسه کوچوک بر جزا ایله آتلاتیر... مع مافیه شور برهانه ده
غایت اپی اولدی... قودوردجه قودوردی جانم...
— سبب نه ایش عیجا؟

— کندی سوبله ییشلرینه کوره بولتیقه قاوغاسی... شواردودن
بولتیقه بی چیقارامادیلر کیتدی...

— والاهی بکا قالر سه بو بر قادین بولتیقه سی اولاجق... برهانی بیلیمز می یز؟
ضابطار قونوشه قونوشه یانمدن اوزاقلش بشاردی... بر آز اول
اختیار بر صندالجینک قامارامه کتیروب براقدیغی قوجمان کل دمتک
کیمدن کلدیکنی شمدی آکلایوردم.

احسان بک حیاته ده بلکه برده اسزه تصادف ایده میه جکم، یاخود
ایدرسه ده سزه طانیامش کی کورونمک لازم کله جک... فقط بنم
ایچون دیوان حرب قارشینسه چیمقه حاضر لاندیفکزی بر کونده یه
بنی آندیفکزی اونوما یاجم. کیمدن اولدیغی بیله سوبله مه مک
ایجه لکنی کوسترن بوکللرک بر کوچوک پیراغنی دفترده، خاطره کزی
اک تمیز برشی کپی قلمده صافلایه جم.

اگر ایچمه سونن شی یالکزی او ظالمک خیالی اوله ییدی بن سزی
مطلقا سوه جکدم احسان بک. فقط نه چاره که بو خیال ایله برابر
کوکلده مؤبدآ سوندی.

دیشارده او کیمسه سز یولجی حالا ایصلقله چالدينی محزون هوالرہ
 دوام ایدیبور. قامارانک آجیق پنجره سندن باشمی اوزاندم. دکزده،
 صولرک ایچندن قاینایور کی کورون براق بر سحر باشلایور...
 چالی قونى هایدی یات ارتق... کیجه ویور غونلق زواللی کوزلرینی
 آغریتور... سحر دن سکانه؟ سحر تا اوزاقلرده اویقویو... داهابشقہ
 شیلره قانمش صاری چیچکلرک مسعود کوزلرینی آچاققلری وقتندر...

دردنجی قسم

۲۰ ایلول (از میر)

اوچ آیه یاقین بر زماندن بری از میردهیم.. ایشلرم ای کیتیمور..
 صولک بر امینم قالدی... یارین اوننده غیبا ایددرسم بیلیم نه اوله جنم...
 دوشونمکه بیه جسارت ایدمبورم . (چ ...) دهکی مدیرمک بی
 توصیه ایتدیکی ذات بن کلهدن بر آی اول خسته لاشمش ، آلتی آی
 تبدیل هو ایله استانبوله کیتمش... چارده سز کندی کندیمه معارف
 مدیرینه کیندم. قارشیمه کیم چیقسه بک نیرسکیز... (پ. ب.) دهکی
 او اوپور کی اوطوران ، صایقلر کی سوبله بن بطلال ذات دکی ؟
 قدرتک باقمقدن زیاده او یوق ایچون یار آتدینی او کوزه لم مخمور کوزلر
 بی بالطبع طایمادی : « برقچ کون صوکره اوغراییکده باقام برشی
 بولورز » دبدی . برقچ کون اولک لسانده بر ایکی آی دیمکدی .
 نه کیم اوله اولدی . بو کون تکرار اوغرامشدم . لطفاً بر بارچه
 التفات کوستردی . او حلیم ، معصوم سسیله : « قیزم بورایه ایکی سانشک
 بر مسافهده بر ناحیه مکتبی وار... آب و هوایی لطیف... منظره سی
 فرحزرا... » دییه باشلادی .

بو نطق بی زه نیلره کوندردیکی وقت ویردیکی نطق عینی ایدی
 بردن بره دلیلکم طوتدی ، کوله رک سوزنی آغزیدن آلم :
 « بورولمایکیز بک افندی... سزک یریکزه بن سوبلهیم دیدم ،
 اداره بر چوق همت و مصرف اختیار ایدمک یکی بر مکتب وجوده

کیتوردی ... یالکز نیم کچی کنج بر معلمه نک همت وفدا کارلغه محتاج
دکلی ؟ مهسی بک افندی ... بو لطفکزی بر کرده ده (ب ...) ده .
زه ینلره کیدورکن کورمشم .

طیبی بن بونلری سویلرکن قوغولنی کوزه آلمشم . فقط تحف
دکلی ؟ او هیچ قیزمادی . بالعکس قهقهه لرله کولدی ، غایت فیلسوف
برطوره : - نه یپارسک قیزم ایجابات اداریه ... سن کیمه ... او
کیمه سین ... کیم کیدم جک ؟ دیدی .

معارف مدیرلرینک اودالرندن مسافر اکیسک اولمایور . کوشده کی
قولتوقدن چاتلاق بر سس کلدی :

— آی بونه چیتیدق ، پتیدیق قندیق قوردی بویه ؟
قندیق قوردی می ؟ نیم ایپک بوجکیله کلشکردن ذاتا جانم یاغش ...
بوراده ده قندیق قوردی ها ؟ :

شدتله دوندم . بکا درلو درلو اسمار (همده عنادلرینه بویه طانلی
وبوجک اسملری) ورن صایغیسزلردن برینی نهایت یاقلا مشدم .
اوکا کوزل بر درس ویره جک : بوتون اوته کیلرک آجیستی بور
بکدن چیقاره جقدم .

فقط اوکا سوز سویله مکه میدان براقادن معارف مدیرینه دوندی ،
غایت آمرانه بر ادا ایله : « بو کوچوک خانم نه ایسته یورسه ویر الله
عشقنه ... اوزمه جوجوغی ، دیدی .

مدیر غایت حرمله جواب ویردی : - امر ایدر سیکز رشید بک
افندی ... فقط بو کون جداً منجم بوق ... یالکز رشیده نک فرانسزجه
معلمه لکی وار : .. طبیعی خانمک ایشنه کلز ...

— نیچون کل سین افندم ، دیدم ، ذاتا جاریه کز (ب ...) ده
دارالمعات فرانسزجه معلمه می ایدم ...

مدیر تردد ایدیوردی : - اوت فقط مباحثه اعلان ایستدک ...
بارین امتحان وار ...

رشید بک — بک اعلا ... کوچوک خانمده امتحانه کیر بویور
نه چیقار ... بنده ذاتا امتحانده بولنه چیم ... الله کریم . بن کله دن
صاقین امتحان باشلاماسین ها ...

بو رشید بک هر حالده مهم بر آدم اولاجقدی . فقط اونو تصویره
صیغماز چیر کینلکدی یاربیم ..

یوزینه باقار کن قهقهه لرله کوله مک ایچون دوداقلریمی فانادیوردیم .

انسان یا اسمر اولور یا بیاض دکل؟ بو بک افندیگ یوزنده یکی
قاباقمش یارالک نازک بیاضدن کومور قاراسنه قدر بیک چشید رنگ
واردی . او بک کیرلی براسمرلک که یاقالغنی ناصل کیرله قهقهه دیکنه حیرت
ایدیله جک .. صانکه بریسی اکلنمک ایچون آلی کومور توزینه
صوقشده بو یوزی شویله قارمه قاریشیق قارالایویورمش ...

یارا کی قیرمزی کیرپیکسز کوز قاباقلری ایچنده بر برینه غایت
یاقین ایکی شبک کوزی ... بیاض ییقلرینک اوستنده تا دوداقلرینک
اوجنه سارقان بر عجایب بورون ... هله او بک بر آووردلری وار که
کوروله جک شی ... هانی مایمونلرک آغزنده فبستیق فلان ساقلاذقلری
کیسه لر واردر . طبقی اونلر کی یوزینک ایکی طرفدن سارقیور ...

مع مافیه بنده ایلری کیدیورم ... بکا بر قاچ سوزیله ایستدیکی
ایبک دوعروسی آز شی دکل ... هر حالده قدرت بوبک افندیگ یوزینه
یارا تددن صوکر ا فضلله ایلری کیتدیکنی کورمش ، حق سزلغنی
کوزلجه بر قلبله تضمین ایتک ایسته مش اولاجق .

نجه کوکل کوزلکی کوز ، یوز کوزلکندن ده ای برشی ...

قلبدن بر گوزده لالکک فقیر تیزه قیزلرینک حیاتی قیرمقدن، کوکلنی
سوندورمکدن باشقه نهیه فائدهسی وار که ..

۲۲ ایلول ازمیر

بوگون مسابقهیه کیردم ... تحریری امتحان فنا کیتدی،
« استکثار . استنار ، استعطاف » کی سکنز اون قعلاک مضارعلربی،
امیر حاضرلربی تحریر آتصریف ایدیکیز» دیدیلر. کله لک تورکجه لرینی
بیلمه یورم که فرانسزجه لرینی یازایم ... فقط شفاهی امتحان ابی اولدی
رشید بک افندی بنما فرانسزجه قونوشدی . همه حال قازانه جنمی
امید ایدیرمه چک بعض سوزلر سویلدی .
الله مونسه یه آجیسین .

۲۵ ایلول ازمیر

نتیجه آکلاشلیدی . امتحانی قازانامادم . کاتبلردن بری دیدی که:
« اکر رشید بک افندی ایسته می اولسه ییدی همه حال قازانیردیکیز
اونک رأی خلافتنه ایش کورمک کیمک حدینه دوشش ... هر حاله
بر فکری وار.»

وضعیم چوق فنا ... ایکی کونه قدر آی باشی اولیور ... کیرا
ویرمک لازم ... آننه چکمدن قالان صوک بر مدالیون امدادیمه
یتیشدی . بوگون اوئی قومشولرمدن برسته ویردم ... قوجه سینه
صاندره رق باراسنی کتیره چک ... بو یادکاری الدن چیقارمق ایسته
میوردم . چونکه ایچنده آننه مله بابامک اولندکلی سینه چیقاردقلمی
رسم واردی . بیچاره رسم شیمدی چیلای قالدی . فقط بومک
ایچوند برتلی بولدم ... کندی کندیجه « آننه مله بابام کیمه سز
قیزلرینک قلبی اوستنده دورمقی آلتیه بر آلتون بارچه می ایچنده
باتمه ترجیح ایدرلر » دیورم .

۲۷ ایلول ازمیر

بو کون رشید بک افندیدن برتد کره آلدیم .. بکا برایش بولمش ...
کوروشمک ایچون قارشی یافده کی کوشکنه چاغیریور ... معارفنده کی
کاتب بو بکک بکادشملق ایتدیکنی سویله مشدی . بوسوزی دوعری
اولمادیغی آ کلاشیلور ... باقالم یارین آ کلایه جنم ...

۲۸ ایلول ازمیر

رشید بکک قارشی یافده کی کوشکندن دونیورم : سرای کبی
بر بر ... بو بکه نیچون بو قدر اهمیت ویردکاری شیمدی آ کلا یورم ...
رشید بک بی نازکانه قبول ایتدی فرانسیزجه می بکندیکنی
فقط آرقاداشلرینک بکا حقسزلق ایتله رینه مانع اولمادیغی سویلدی .
مکتوبنده بحث ایتدیکی ایش قیزلرینک فرانسیزجه معلمه لکی ایش ،
بکا دیدی که :

— خام قیزم ... اقتداریکیز کبی حال و طوریکیزده خوشمه
کیتدی ... معارف مکتبلرنده سورونوب نه پایه جقسکر ... قیزلریه
فرانسیزجه درسی ویررسکیز ... برابر اوطورور قالفارسکیز ...
سزه کوزل بر اودا ویررز اولمازی ؟

بو عادتاً عربیه لکدی . هر حالده بنم معلمه لکمندن دهها راحت
ودهها کارلی برایش اولاجقدی . نه چاره که بن بوشلیکی اوتدن بری
سوم ، خدمتچیلک قیلندن برشی عدایدرم .

رشید بکی قیرمق دوعری دکلدی کوستردیکی امنیت و تراکت
ایچون تشکر ایتدم . فقط مونسه بی بهانه ایدمه رک قبول ایدمه میه جکمی
آ کلا ایدم .. رشید بک بونی برسب صایما یوردی : اولنکده باشمیزک
اوستنده یری وار قیزم .. کوچوک برچوجو غک فقیر خانه مزه نه یوکی
اولور ... دیوردی .

قەلەبى جۈاۋىمى ۋىرەمدىم . اۈچ كۈن مەلت ايتىدىم . صوڭ بىرتىشىدە بولۇنەجىم... رەسمى بىر مەلىكەك بولۇرسەم اعلانا... اولماز سە نەچارە...

۳ ئىتىرىن اول - قارشى ياقە

مونسە ايله بىكا كوشىكك اوست قاتىندە دىكزە قارشى بىر اودا ۋىردىلار... كۈچۈك قوش قەسى كەي شىرىن بىرى...

كەچ ۋەقتە قەدر نەچرەمدىن رەختىمى ۋەدىكىرى سىرايتىدىم... نەچرەم بوتون كۈرۋىزى كۈرۋىزور... قارشىدە ازمىر بىلەن زىلە دوناۋىش بولۇپ كۈمەلەپە بىكەرىن تەلەپە ، نەختىم بىر دوناۋا آيدىنلىقى اچىندە يانان قورۇدۇنلە كۈرۈلەجىك شى...

قەتپ دۈغرىسى اۈكەندەكى قارشى ياقە رەختىمى نى دەپا زىادە اۈكەندىردى... بورادە نەكۈزل ، نەاۈكەنچەلى بىر حىيات ۋار... كەچە يارىسە قەدر تراماۋىلر ايشلەپور ، هوا غازلىرىنىڭ يىشىل آيدىنلىقىندە آردى آرمى كسىلەمەن كەنچ قاقەلەرى پىياسە ايدىيور . اوزاقەدە دىكزە آلەي يىشىللى ضىالار آقەتان بىر غازىنۇدە كىتارەلرە كاه شەن ، كاه مەزۇن هوا رەچالپوردلر...

بىلىم نەچۈن بىكا اۈيلە كلىوردى كە بو خەفە آيدىنلىقىدە يالەكزى البەلەرىنىڭ سىياھ ياخۇد بىياض لىكەلەرىنى فەرق ايتىدىكەم انسانلر ھەپ بىرلەرىنى سۈن نەشائىل چىقتلرى... يالەكزى اونلر دىكل قارا كەلەك بوتون كۈرۈنمەن كۈشەلەرى ، دىكزە اچىندە قويۇ خىياللەرى فەرق ايدىلار قايا يىغىنلرىنىڭ اۈستى ھەپ بۈيلە كۈرۈنمەن سۈكىلەلەرە دولو... دىكزەن كەلەن فەصىلتىلەر دوداق دوداغە كىزلى سۈيلەشەلر... كەچەنەك كۈكسە باسان ، نەقىمى طەيقايان ايلق نەفسلەرى اۈيلە كەنچ قەزەك دوداقلەردىن كلىور كە باشلەرى سۈكىلەلەرىنىڭ بۈيىندە ، كۈزلىرى اونلەك كەچە دىكزەلى كەي قويۇلاشمەش يىشىل كۈزلىرىدە...

...
 بی بو کوشکه بر کوچوک خانم کی نزا کتله قبول ایتدیار. کندی
 یوکم هیچ بر زمان بکا آغیر کلدی. بویله اولدینی حالدله باوولمی کندی
 آلدله اودامه چیقارمايه مساعدله ایتمین، اونو زورله آلدن چکوب
 آلان اختیار قالفیه متدار اولدم... مونسه دها بونلری آ کلايه جق
 یاشده دکل... کوشک احتشامی بیچاره نك کوزلرینی قاماشدیرمشدی.
 دمین یوقاری بیچارکن اوغزده هر زمان یایدینی بر شاقه نی تکرار ایتک
 ایستدی، مردیوه نك یاریسنده بردن بره اتکمی یاقالادی، چیقدیغ
 باصاماقلردن بی کری ایندیرمه اوعراشیدی. قولندن طوتم،
 قولاغدا کله رنك: «مونسه بز آرتق باشقه سنك اوندی بز چوجوغم...
 انشاالله بیه کندی اویمز اولورسه اووقت قیزم» دیدم. چوجوق
 بردن بره دوردی. نه دیمك ایستدیکمی آ کلامشدی.

اودایه کیردیکمز وقت کوزل کوچوک یوزنده کی سهوینچ سوتمشدی.
 بو چوجوق بی نه قدر چابوق، نه قدر اینجه آ کلا یور. قوللرینی بونیه
 دولادی، هر زماندن زیاده بکا صوفوله رق کوچوک کوچوک بوسه لرله
 یوزیمك هر طرفی اوپدی.

...
 نجره می قاپارکن بر کره دها دینساریه باقدم... آل آیاق
 چکیلش، فنارلر سوتمش... بر آز اول ساحل فنارلریله اویناشان
 دکر بيله شیمدی قومسالك بر قسمی بوش بر اقرق دها اوزاقلره
 چکیلش، یاواش یاواش اویویان بر چوجوق کی باشنی قاپارک بیاض
 یاسدینه قویمش...

بَن بَورایه بو کون کلیرکن . . . فقط بونی یازمغه جَسارت
ایده میه جکم ... دورسون .

۷ تشرین اول

رشید بک کو شکنده حیات فنا کچینور ... طلبه لرم بری بن
یاشده ، بری دها کوچوک ایکی قیز ... بویوکک اُسمی فرخنده ...
کوزل لکده بک باباسنک بر اُشی ... بونک ایچون غایت خیرچین طبعی ...
کوچوک صباحت اونک ضدی ... بر بیک کبی کوزل ، شسیرین ،
یوموق یوموق بر قیز ...

قالفه خانلردن بری بر کون معالی معالی کوز قیزیدی : - او
وقت لر رحمتی خاتم افندی خستهیدی ... بر کنج عسکری دوقتوری
کلیر کبدردی ... خاتم افندی بسبیلی بو دوقتورک یوزینه باقه باقه
چو جوغی کوزل اولدی ... دیدی .

اڭ بویوک قورقوم خدمتچیلردندی : نیچون حقیقی صاقلامالی ...
آز چوق قابو یولداشلاری دگلیم ؟ فقط بن چوق ایی حرکت
ایتم ، هیچ بریسنه ایش بویورمادم ... اونک ایچون حرمت
ایدیورلر .

مع مافیه بونده رشید بک افندیکن ویردیکی اهمیتکده - ظن
ایدرم - تأثیری وار .

کوشکک اڭ بویوک قصوری آری قوغانی کی ایشله مه سی ... مسافری
هیچ اکسیک اولمایور ... دها فناسی فرخنده ایله صباحت مطلقاً
هر مسافره چیقمه م ایچون اصرار ایدیورلر ... کوشکک بوندن دها
بویوک بر قصوری رشید بک افندیکن بویوک اوغلی نجیل بک ...
اوتوز یاشلارنده قدر معاش و سویتمسز بر کنج ... سنه نک اون آیی
اوروباده باباسنک پارسنی یملکه کچیرمش ... ایکی آینی ده بورادم .

ازمیرده ... برکت و برسیں بو ایکی آیم صوگ کونلر ندریز . اولیه اولماسه بدی کوشکی اوچ کون اول براقش اولاجقدم ... بکا نه می دیه جکسکز ؟ بنده کندی کنده اولیه دیدم اما حساب یا کلش چیقدی .

اوچ کیجه اول فرخنده ایله صباحت کیچ وقته قدر بی آشاغی سالونده آلیقویملردی . اولردن آیرلقدن صوکره قارانلقده یوقاری چقیوردیم . اوچنجی قات مردیومنک باشنده بر اركک کولکه سیله قارشیلاشدیم . بردن بره اورکدم ، کری چکیلیمک ایستدم .

جیل بک سسی : — قورقاییکز کوچوک خانم ... بابانجی دکل دیدی . یان بجره لردن بردن یوزینه خفیف بر آیدینلق ووریوردی .

— عفو ایدر سیکز بک افندی ... بردن بره طانیامادم افندم ، دیدم ، بکیمک ایستدم .

جیل بک صاغه دوغرو بر آدیم آندی . مردیون باشی بک دار اولدینی ایچون کچه بک یول قالمایوردی :

— اویقوم قاجدی کوچوک خانم ... بجره دن مهتابی بکله بکه چیقدیم ...

مقصدی حس ایتمشدم . برشی آکلاماش کی کورونه رک اصولله قاجق ایستیوردیم . مع مافیه سوزی جوابیز بر اقامش اولق ایچون : — مهتاب زمانی دکل که افندم ، دیدم .

اویاواش یاواش : — ناسل دکل کوچوک خانم ... بابو مردیونه باشنده بردن بره دوغان بیه مهتاب . هانکی مهتابک آیدینانی عیبا اوقدر کولک آلیجدرکه ...

جیل بردن بره بی ییلکلمدن یاقلادی ، صیجاق نفسی یوزمده حس ایستدم . وار قوتله کنیدی کری به آتدم ، بر مردیون

پارماقلنڧه صاريلماسه بدم آشاغى به قدر يواولانه جقمدم . فنا حالده باشمى
چارم شدم . خفيف براضطراب فريادىنى ضبط ايده مدم .

جبل بك كورولتو ائتمه مكه جاليشه رق ياتمه اينشمى . يوزى
كورمديكم حالده بك تلاش وهي جان ايچنده اولدېنى حس ايدىوردم .
— فريده خانم بنى عفو ايدىكز ... بر يريدن اينجيدى مى ؟

ديدى .

— خاير ... اهميتى يوق ... يالكز بنى براقكز ، ديه يالوارا جقمدم .
فقط دوداقلرمدن بوغوق بر خيچ قيرمىدن باشقه سس كلى . بو خيچ قيراقى
بو غمق 'يچون منديلله آغزىمى قاپامق ايستدم . او وقت خفيفجه
يارالانان دوداغمدن اينجه اينجه قان سيزديقى كوردم . مردبون نجره سنك
يائنده يدق . آجيق قالمش بر يانچوردن كبرن خفيف آيدىناق ايچنده
جبل بك ده بوقانى كورمىدى ، سسى درين بر تاثرله تيره يورك :
— فريده خانم ، ديدى . بو كيجه بن ديانك الك عادى بر آدمى

كي حركت ايتم ... الله بر بچاره بنى اولدورسه بدم ايستمدن آقيدىم
بو بر قاق معصوم قان داملاسى قدر بنى نادم و ما بوس ائتمه جكدى ...
بنى عفو اينديككزى سويله مك مروتنى اسير كه ميبىكز فريده خانم ...
ديمك بو سفيه كبار جوجوغى كورونديكى قدر قلبىز دكلى ؟

الك دوشره حركت بوايشى اوزاتماق ، اينديكى بر قاق كله بنى سويله يورك
اورادن آيرلمدى . فقط بيلم بكا نه اولمىدى . كوز ياشلرم كي
سوزلرم ده دورمور ، كوكلك بوتون كيزلى شكائىلرى بر عصيان
فريادى كي ائمه اولمىدن دوداقلرمدن دو كولو يوردى . باشمى نجره نك
كنارينه دايدم ، ايچين ايچين آغلامقده دوام ايده يورك :

— اينديككز عفو دوداقلرله سويله مك قولاي جبل بك ..
فقط كوكل اوله سويله ميه جك كه ... بكا بو كيجه اينديككز فالتق

تعمیر ایدیلیر کی دکل . . . ایکی سنه در حیاتی قازانق ، کوچوکی
 بسله مک ایچون چکمه دیکم درد ، قاتلانما دینم آجی قالمادی . نروده
 کندیمه بر یووا یادمه ، نه وقت بر پارچه مسعود اولغه باشلادمه
 سزک ظالم جنسکزدن بری قارشیمه چقندی ، یووامی یوزدی ، بی
 یکی بر صیغه جق بر آرامغه مجبور ایتدی . بووقعه دن صوکر ا طیبی
 اوکیزده دورا یاجم . یارین صباح بر شی سویله مه دن ، بر معذرت
 کوسترمک حقنی بیله کندمه بولادن کوچوکی آلدن طوتوب کیتمک
 لازم کله جک . . . نروده ؟ یونی آرتق بیله میورم ، دوشونه میورم . . .
 بورایه ذاتاً کوکک رضاسیله کله مشدم . . . بن بورایه کلدیکم کیجه . . .
 آرتق دوام ایدمه دم . بر یایانچی به سویله نیله بیله جک شیرک
 حدودینی چوقدن کچمشدم . مندیلم یوزمه طیقانه طیقانه آغلایه رق
 اودامه چیقدم . . .

آرادن اوج کون کچدی . حالا بورادمیم . جیل بکه سویله دیکمی
 یامادم ، اونک ایرتسی کون نهایت بر هفته به قدر آوروپایه کیده جکی ،
 بوندن صوکر ا بکا بر قیز قارده شدن باشقه بر کوزله باقاییه جنی نه دائر
 ویردیکی تأمیناته ایسانش کورونمک لازم کلدی . بورادن کیتمکی
 انسانلق ضرورم بکا امر ایتدیکي حالده کیتمه جکم . چونکه . . .
 کلدیکم کیجه دفتریمه سویله مکه اوتاندینم شیئی آرتق اعتراف ایتک
 لازم . . .

بن بورایه بر آقشام اوستی اورتالقی قاراریرکن کچشم . ایرتسی
 صباحی بکله مک دهان مناسب دکلیدی ؟ طیبی بویله . . . فقط بوکا
 امکان یوقدی . . .

بورایه کلدیکم اوامیدسزک آقشامنده کوشک مسافر لره دولویدی .

رشید بك افندی ، کوچوك خانلار بی یکی ساتین آلتش بر سوس
اشیاسی کی مسافرلرینه کوستریبورلردی . هر کس بکا بکن ، حتی
بر آز آجیان بر کوزله باقیوردی ، یکی وضعیتک بی مجبور ایندیکی
محجوب نزا کتله هر کس آری آری کوکلنی آلفه چالیشیر کن اوستمه
خفیف بر باینناق گلشدی ... کندیمی غیب ایتمه مشدم ، یالکیز بردن
بره بر صندالیهک کنارینه اوطورمش ، دوداقلرمدکی صولغون
کولومسه مینی بیله سوندورمه مک چالیشهرق یاریم دقیقه بلکه دها آز
کوزلریمی قابامشدم .

رشید بك کوچوك خانلار ، مسافرلر تلاش ایتمشدردی .
صباحت بکا برناردق کتیرمش ، شاقالاشیر کی ایکیمزده کوله رک ،
بکا زورله برقاج یودوم صو ایجیرمشدی .

مسافرلردن بریاشلی خانم افندی کولومسه بهرک : - برشی دکل ...
لودوسک تأثیری اوله جق ... آه بو زمانک عصی ، نازک کوچوك
خانلری ... بریارچه هوا دیکشمه سیله کل کی صاراروب صولیورلر ،
دیدي . هپسی بی مشقته نجملی اولمایان برنازک کوچوك خانم ، نازک ،
خسته بر قیز صانیورلردی .

بن اونلری باشمله تصدیق ایدیور ، بویله ظن ایندکلی ایچون
عادتاً متدار اولوبوردیم .

اونلره یالان بویله مشدم .
بو خفیف یایغینلک سینی باشقیدی ، چالی قوشی اوکون عمرندم
ایلاک دفعه ... آج یاتمشدی .

۱۱ تشرین اول قارشى یقه

بوکون فرخنده ایله صباحتک ینه ازمیردن مسافرلری گلشدی .
اون بش ایله یکریمی آراسنده درت کوچوك خانم ... اوکله دن

صوگرا بردگز کزینتییی پابه جق، صندالله باراقلی به کیدوب کله جکدک فقط تام سوقاغه چیه جغمز وقت عکسی کبی باغمور باشلادی .
 آرقه مزده چارشافلریمزله محزون محزون صالونه دوندک ... کوخوک
 خاملر بر بارچه بیانو چالیدیلر ، بر آزدیدی قودی پایدیلر . صوگرا
 برر ایکیشر کوشه لره چکینه رک کیزلی کیزلی قونوشدیلر ... بویله باش
 باشه ، غیده تلامش کبی کولوشه رک نه قونوشولاجنی معلوم ...

صباح چوق طاتلی ، چوق شیطان بر قیز ... مسافرلرینی
 اکلندیرمک ایچون کوزل ماسقارلق ایجادایتدی . بر آتازه رک اوستنده
 عائله احباب فوطوغرافلریله دولو آلبوملر واردی . بوتلردن بردانه سنی
 چکه رک ماصه نک باشه کجدی ، آرقداشلرینی اطرافنه طویلا بوب اونلره
 رسم کوستریمکه باشلادی . ایشک ذوقی فوطوغرافلرده دکل ، صباحتک
 اونلر ایچون سوبلیدیکی سوزلرده ایدی . هر ریسيله اویله اکلنه یور ،
 حیاتلری ، طبیعتلری ایچون اویله توحاف شیرلر سوبلوردی که کولمکدن
 بایللوردق . مثلاً کوکسی نشانلره دولو هیبتلی بریاشا ... دنیایه امر
 ایده جک کبی کورون بو قوجا صاقاللی آدم قاریسندن سوپور که ایله
 دایاق یرمش ...

اقربالرندن کللی قللی بر خاتم افندی ... فقط دیشارقلی اولدینی
 بللی ... بر کون واپوردن قوقار یالی اسکله سنه چیقارکن قضا ایله
 دکزه دوشمش ، اودیشارقلی شیوه سیله : « طاتلی جانلرم کیدیور ،
 قورتوروک » دییه باغیرمش ...

همان رشید بکک قونیه لی برسود دایبسی واردی که باقمقه دوپولور
 شی دکلدی . بومبارک ذات آلبومک بر صهیقه سنده صاریقلی ، صاقاللی ،
 بو طورلو بر خوجا افندی قیافتنده کورونیوردی . اونک قارشیسندنه

دوران رسمی ایسه مبعوث اولدقدن صوکره فراق وتک کوزلکه
چقارمشدی .

خوجا افسدی حدتله کوزلرینی آجارق مبعوثه باقیور ، مبعوث
دوداقرینی بوکهرک خوجایی آلايه آلیوردی . بو منظره اوقدر
کوزلای که حیغه یی چورمه سی ایچون صباختک آنی طوتیور ، دلی
کبی کولیوردم .

فرخنده بتمله شاقه ایتمک باشلادی : — فریده خانم ... ایترسه کز
سزی بو کوزل ذات ایله اوله ندره لم ... شیمدی منخلدر ...
ایلك قاریلرینی بوشادی . شمدی مبعوثه لایق بر آلا فرانعه خانم
آرییور . دیدی .

بن حالا کوله رک ماصه نک باشندن آیرلدم ، فرخنده یه : — همان
مکتوب یازیکز ... بن راضی یم ... انسان باشقه سعادت بوله مه بيله
هیچ اولمازسه عمرینی طاتلی طاتلی کولکله یکپیرر ، دیدم .

صباخت یکی بر یارق چورمشدی . آلیله بکا اشارت ایدره رک :
— فریده خانم بورسی کورورسه کز مبعوثمه وارمقدن قورقارم
واز کچرسکز ، دیدی .

مسافرلر هب بر آغزدن : د آه نه کوزل ، دییه حایقیریشدیلر .
البرینی صالایه رق بی چاغیرییورلردی .

— نافله ... نه اولورسه اولسون بن . مبعوثمدن وازکچم ، دییه رک
یاقلاشدم ، آلبومک اوستند بر برینه قاریشان دالنه لی صاچ کومه لری
آراسند باشمی اوزاندم . بنده اونلر کبی خفیف بر فریادی منع
ایده مدم . آلبومک یارقاری ایچندن کوزلریمه باقهرق کولومه بن
بو رسم کامرانک رسمیدی .

صباحت بو فوطوغرافك صاحيله اكلنمدي، بالعكس چوق علاقه
وحرارتله آرقداشلاينه شو تفصيلاتي وپردی :

— بو بك منور تيزه مزك زوجيدر... كچن ايلك بهارده بز
استانبولده ايكن دوكونلري اولدى... كنديني كورسه كز... عجبياورسم
بر شيعي؟ بر كوزلري، بر بروني
واركه كوروله جنك شي... سزه
دها تحفي سويلهيم؟ بوبك تيزه لرندن
برينك قيزيني سورمش... بوقيز
اوفق قك، غايت هوپيا، غايت
شماريقي بر شيمش... حتى بونك
ايچون اسمنه چالي قوشی ديرلرمش
چالي قوشی بو كامران بكي بر
درلو ايسته ممش... كوكل
بويا...

آرقامده كي بيانويه دايانه رق...

نهایت اوله نعلرينه بر كون
قاله بر باشنه اودن قاچمش، يايانجي
ملكترلر كيشمش... كامران بك
آيلرجه يمه دن ايجه دن كسيلمش،
بو وفاسز قيزي بكه مش... هيچ
دو نمكه نيتي اولسه كلين اولاجني
كيجه قاچوب كيدر مي؟ منور تيزه م
قاي ن آناسنك النى او يديكي وقت اوراده بدم .. اختيار خاتم افندي او
وفاسز چالي قوشی خاطر لامش اولاجق كه چو چوق كبي آغلادی .
بو تفصيلاتي آرقامده كي بيانويه دايانه رق هيچ برشی سويله م دن ،

هیچ بر حرکت ایتمدن دیکله مشدم . کامران حالا آلبومک ایچندن بکا
کولومسه یوردی ، غایت یاولاش بر سسله : « قلبسز » دیدم .
صباحت بکا دوندی .

— جوق دوغرو سویلدیکز فریده خانم ، دیدی بو قدر کوزل
بو قدر نازک بر کنجه وفا ایتمش بر قیزه « قلبسز » دن باشقه بر شی
دینه منز ...

کامران بن سندن نفرت ایدیورم . او یله اولماسه یدی بو خبری
آلدیغم وقت آغلار ، چیرینیر ، بایلیر ، مانکی طوناردم . جالبوکه بن
عمرمه هیچ بر کون بو کونکی قدر کولدم ، اطرافده کیلری بو قدر
نشئه وشلکه بوغمام . حتی باشیدن مناسبتسز بر قضا کچمه سه یدی
بو کون عمریمک مسعود کونی دییه بیله جکدم . آقشام اوسته دوغری
هوا آچش ، اوزونجه قیر کریمتییی یاغامزه مساعد ایتمشدی . بر
سیل جوقوری کنارندن کچوردق . مسافرلردن بری چقورک اونو
یاقه سنده بر قاسم پانی کوردی ، آم نه کوزل . . قوپارمق ممکن
اولسه یدی « دیدی . بن کوله رک : « ایسترمیسکیز اونو سزه هدیه
ایدم » دیدم . چقور بر تهله که تشکیل ایده جک قیدردن و کینشدی .
خانملر کولوشدیلر ، بریسی — کورری اولسه یدی قولای اوله جقدی ،
دییه شاقه ایتمدی .

بن ساده جه — کورری سزده کچیلیرظن ایدرم ، دیدم ، بردن ره
آتلادم . آرقه ده بر چیغلق قوبدی .

اونو طرفه کچمکه موفق اولشدم . فقط نه چاره که وعد ایتمدیکم
قاسم پاتی قوپاروب کتیره مدم . چونکه آياقلم چوقورک تا کنارته
باشمشدی . دوشمه مک ایچون بر دیکن کومه سته سازیلش ، اللرمی

يېرىتمىدىم . اوت بو قضا باشمە كەلسەيدى ، آوجە باتان دېكنىرك
صىزلىنى بى آقشام قارا كىلىنچىدە كوشكە دوتىجە پەندەر آغلانماسەيدى
بوكون عمرىكك كىشن ، كك كىنچىلى كوتى دىنەچكىم .

كامران بن سندن نىرت ايتدىكىم ايچون يابانچى مەلىكتەرە قاچىدىم .
شىندى نىرتىم او درجەنى بولدى كە بو اوزاقلى كافي كىيور ، سىنىك
ياشادىلىك ، نىس آلدىكك دىنلاردن اوزاغە قاچىق اىستەيورم .

۵ تشرىن ئانى (قارشى باقە)

آرتق بو اوده قىلمىنى ايتىدىن اىيە زەننە يىلىدىردىم . ايكي اوچ
كوندە بر ازىمىرە اينيور ، معارف اداره سەنە اوغرايوردم . دون صياح
بو ايوورده اسكى معلمە لىمىن سور (بەرەنىس) تصادف . ايتىم . اونى
بر كىردە ايكي آى اول كورمىش ، مەكتىدە ايكن پىك سويشىدىكىمىز
ايچون بر بارچە خالى آ كىلەتمىدىم . سور (بەرەنىس) دون دىندى كە :
« فرىدە بىندە بر قاچ كوندىرى سىنى آرايوردم . . . قاراتقەدە كى
مەكتىمىزدە بر تور كىچە ورسم معلمە سەنە احتياچ وار . . . مەدرە پەنىنى
توصىيە ايتىم . . . آبروجە او طومغە حاجت يوق . . . مەكتىدە قالىرسىك . . .
خاننا سىن بىزم حىاتمىزە آلىشىقسىك . »

قلىم چارمىغە باشلادى . اوپىلە صانىيوردم كە تىكرار اورايە ، اوكونك
قو قولرىنىك او آغىر ارغىن سىلىرىنىك ايچنە دونرسم چوچوقلىق
رويا لىمىن بر قىسمە تىكرار قاوشىمىق تىكەن اولەچق . . .
دوشونمەكە بىلە لزوم كورمىدىم : « بىكى ماسور . . . كىلىم . . . تىشكر
ايدىم » دىدىم . . .

بوكون اورايە كىتمەدىن اول معارف اداره سەنە اوغرايدىم . مقصدىم
لوراقى كرىيە آلماق . مەدىرك اوچ كوندن بىرى بى آرادىنى

سویلایلر ... نه ایسته دیکنی مراق ایده رک یاتنه کیردم . معارف مدیری
خی کورو نجه :

— چوق بکله دک قیزم ... فقط طالعه که انی ریر چیقیدی ...
« سنی قوش آداسی مکتبته کوندره جکم » دیدی .

قوش آداسی ... نه کوزل اسم ... نیم آدام ... ایچمدن اوله
کلدی که مطلقا کوزل بربر اوله جق ... فقط سسور مکتبی ایچون
ویردیکم سوز ... براییکی دقیقه متردد قالدیم ، جواب ویرمه دن
دوشونیوردیم .

بر طرفده راحت بر حیات واردی . او بر طرفده بلکه ینه
ضرورت ، سفالت ... فقط بونک ده باشقه برنجیلی ، باشقه بر جاذبه سی
یوقیدی ، کوزیمک اوکنه مکتبلر مزک باقیمسز قالش ، قاباصا بالرده
زبان اولش مینی مینیلری کلدی .. بو بیچاره لر آچیلماق ایچون بر آز
کوش ، بر بارچه شفقت بلکه ین چیچکلر کیدی . بوشققتی ، بو حرارتی
کوستره نلره کولکلرینک بوتون منت و محبتی ویرسیورلردی . هر شینه
رغماً بو کوچوک سفیللری درین درین سومکه باشلادیغی آکلادم .
مونسه بيله بکا اولرلر آراسندن کله مشیدی ؟

بوندن باشقه صولک ایکی سنه لک حیاتمک بر ایکی تجربه سی ده
واردی : آیدیتلق خسته کوزلری ناصل اینجی تیورسه سعادت ده خسته
کولکلری اوله اوزوب سیزلانیور . خسته کوزلر کبی خسته کولکلر
ایچون ده قارانلقدن انی علاج یوق ...

بن معلمه لکی آچلقدن اوله مک ایچون قبول ایتیمسدم . حسابم
دوغری چیمادی . بو مسلاک بر کون خی آچلقدن اولدیره بیلیر .
فقط نمرانی وار ... دکلی که نیم کولک شفته و ... دها باشقا
شیره اولان آچلغنی دیورمه جق ، کندی حیاتی باشقالرینک سعادتنه

وقف ایتک تسلیسی بکا ویره بیلجک . او اولش کونلرک اولش
 رؤیاسی یکسیدن او یاندیرمق ذاتاً ممکن دکدی . باشمندن کونلک
 قوقولریبک آغیر خولیاسی قولاقلمدن ارغونلرک حساس اینتلیلری
 یاواش یاواش سیلیندی . قوش آداسنده تکرار قاووشه جتم مینی میلرک
 محبت و مرحمت بکله بن خیاللرینه کولومسه یه رک :
 — یکی بک افندی ... کیدرم دیدم .

امری می آنجه یه قدر کوشکده کیمسه برشی سوبله مک ایسته -
 میوردم . فقط یکی بر وقعه بی بوکا مجبور ایتدی . بویوک قالفه بر
 زماندن بری بکا تحف تحف شیر سوبلیوردی . مثلا کچن کون
 هیچ مناسبی یوقکن دیمشدی که :

— قیزم بن سنی کوندن کونه دها زیاده سوبیورم . ساده بن
 دکل هرکس اوله .. فرخنده ایله صباحت تازه چوجوقلر اما اوه
 بر طات ویره میورلر .. سن کلدکنن صکره بر باشقعلق اولدی ...
 طبیعتک ، اخلاقک کوزل ... بویوکله بویوک کوچوکله کوچوک
 اولورسک ...

بوکا بکزر دها برچوق سوزلر ... قالفه خانمک بوسوزلرینه بن
 بر « قایی یولداشی توجهی » ندن باشقه بر معنا ویر میوردم . حالبوکه
 اختیار قادین دون کیجه بوسوتون آچیلدی :

— قیزم نه یایه قده سنی بو اوه باغلا یه بیلک عجیب ؟ بنم عقلمه
 بر چاره کلیور اما .. صاقین عقلمک برشی کله سین .. هانی والای
 کیمسه برشی سوبله مندی ...

قالفه مک بو سوزلری بریسی طرفندن سوبلیدیکنه شهیم قالمادی -
 فقط آکلایما مازلقدن کله رک دیکله مک دوام یتدم . او باشلا دینی

بر سوزه دوامه جسارت ایدمديکي وقت باشقه سوزه اتلايهرق
سويلوردی :

— بك افندی ياشلی بر آدم دکل ... بن چو جوقلغنی بيليرم ...
کوزل بر آدم دکل اما دبدهسی ، سلطنتی وار ... نه طبیعتی ده فنا
دکل .. قیزم بوآو بویه خامسز کیتیه جک .. یارین او بر کون فرخنده
ایله صباحت قوجهیه کیده جک .. معاذاه بر خرامزادهیه دوشرسهک
حال فنا .. فریده خاتم انسان بورمه بیقلی دلقانلیلرده واریر . اما بو
دبدهیی بولا ماز .. آه شو بکه مناسب بر قیزجفز بولا بیلسهک ...
نه دیرسک قیزم ؟

بن برشی دیمور ، آجی آجی کولومسه بهرک دوشونیوردیم . رشید
بک افندی بکا اوقدر حرمت ایتیمی صباحتله فرخندهک درسارینه
بودرجه اهمیت و برمی ، بزمه ساعتله شاقلاشمی ، حق طوب
اوینامه سی دیمک بوتون بونلر ؟ .. عقلمه معارف کاپنک . رشید بک
ایسته سه سنی فرانسه رجه معلمه لکنه تعیین ایدرلردی . هر حالده بر
مقصدی وار ، دیه سويلاییکي سوزلرده عقلمه کلدی ... بر قاچ سنه
اول بویه بر شیشه عصیان ایدردم . فقط شیمدی ... سوزی قیصه
کیمک ایچون قلفه لایقیدر طورله شو جواب ویردم :

سزکله کوروجی کیدر ، رشید بک افندی به اینی بر خانمحق
آراردق .. نه چاره که بن بر ایکی کونه قدر قوش آداسنه کیدیورم .
بر قاچ آی صوکره نشانیم اورایه کله جک .. اوله جکسر ، دیدم .
صوکره شاشقین شاشقین یوزومه باقان اختیار قادینه : « الله راحلق
ویرسین قالفه جغم .. بن ایرکن یاهه جغم » دیوب اودامه چکیدم .

۱۰ کانون اول (قوش آدایی)

« قوش آداسنه کیدر میسکز » دیدکبری وقت بردن سهوشمش ،

کندی کندیبه د قوش آداسی ... بنم آدام ... بو قدر زماندن بری
آرادیتم سعادتی ، کوکل راجتی مطلقا اوراده بولاجم « دیمشدم .
بوحنی آلداتماش .. بوراسنی هریردن زیاده سودم . بک کوزل
بر مملکت دیبه می ؟ خایر ... قوش آداسی اولجه ظن استدیکم کی
مونسیله - بو صاری پاپاغامله - آواره یالکزر بر حیات کچیره جکم بر
روبنسون آداسی چیقمادی .

راجتم بک یولنده اولدینی ایچونمی ؟ بوده دکل ... بالمکس هر زماندن
زیاده چالیشورم ، یورولیورم .. شوخالده .. ویریه جک جواب بر آز
کولونج ... فقط نه یاپیم که حقیقت .. ین قوش آداسنی کوزل و راحت
بریر اولادینی ایچون سوسیورم .. اولیه صانیورم که قدرت یالکزر
کوزل سبالری دکل ، کوزل طور اقلری ، کوزل دکزلری ده انسانه
کیزلی کوکل عذابلری ورسین دیبه یاراتماش ...

برای اول بورایه کلدیکم وقت مکتبک باش معلمی بی قارشیدنه
آلدی . الی یاشلرنده قدر خسته یشکین بر قادین ... بکا دیدی که :
« قیزم اوچ آی فاصله ایله داغ کی یکی اوغلومی طور اغه ویردم ..
دنیا بی کوزوم کورمیور .. سنی بورایه ایکنی معلمه لکه کوندر مشر ..
کنجسک ، معلوماتلی کورونیورسک ... مکتبی سکا بر اقیورم ...
بیلدیگک کی اداره ایت ... ایکی معلمه مز دها وار .. یاشلی ایکی
خانم ... اونلاردن خیر یوق . « المین کلدیکی قدر چالیشه جنمی وعد
ایتدم و سوزنده دوردم .

باش معلمه خانم بکا دون دیدی که : « فریده خانم .. سکا نه قدر
تشکر ایتسم آز .. وعد ایتدیگکدن اون قات زیاده چالیشدک .
بر آی ایچنده کرک مکتب ، کرک طالبانمز چیچک کی اولدی ...
الله سیندن راجی اولسون ... آرقداشلر کدن الیمینی مینی چوجوقلره

وارنجیه قدر هر کس سنی سوپور .. بن بيله وقت وقت دردلی
 یوره کیمک آجیسنی اونوتیورم ، سن کولرکن کولکه باشلا یورم ..
 زواللی قادین کندی قارا کوزلری ایچون جالیشدیغنی ظن
 ایدیور ، متدار اولیوردی . جالیشمق بوتون روحیه کندی
 باشقلرینه ویرمک نه کوزل شی .. جالی قوشی تامیله اسکی جالی قوشی
 اولدی .. نه او (یخ ..) ده کی مبهم یاشامق یورغونلنی ، نه ازمیرده کی
 کیزلی عصیانلر .. بونلرک هیچ بری قالمادی ، بر یاز سهاسنه مساط
 اولش کچیجی بر بولوط کی هیدی داغیلدی ..

صاحلرم بربرر آغارنجیه قدر باشقلرینک چوجوقلرینه اونلرک
 سعادتلرینه کندیجی وقف اتمک آرتق بی قورقوتیور . ایکی سنه اول
 بر صولک بهار آقشامی کوکک ایچنده اولدورولن کوچکلرک بوش
 برینی باشقلرینک چوجوقلرینه ویردم .

... قوش آداسی

بر زماندنبری اطرافده بر محاربه سوزی دولاشیوردی . حیاتی
 مکتبه وقف ایتدیکم ایچون قولاق بيله ویرمیوردم بوکون قصبه
 برینه کیردی ... محاربه باشلامش ..

۱۵ کانون اول قوش آداسی

محاربه باشلا یالی اون بش کون اولدی .. خسته خانهیه هر کون
 قافله قافله یارالی کلپورمش .. مکتبه بر نشسته سزلک چوکدی ..
 کوچوکلرمدن بر چوغنک اوردوده بابازی ، قرده شلری وار . بیچاره لر
 تهلکینی شه سز یلمیور ، فقط حس ایدیورلر .. اوستلرینه بو یوک
 آدملرکی حلیم بر محزونلق چوکدی ..

۲۲ کانون اول قوش آداسی

نه عکسیلک یارینی نه عکسیلک .. بوکون قوماندانلغک امریله

مکتبی اشغال ابتدیلر .. موقت خسته خانه یا باجقلمش .. نه ایستر لسه
یا پسیندر، امورمده دکل .. فقط مکتب قور تولونجه به قدر بن
نه یا باجتم ناصل وقت تحیره چکم ؟

۲۴ کانون اول قوش آداسی

بو کون مکتبه قالان بر قاچ کتابی آلمنه کیتشم .. او یله بر
قاریشلق که انسان کتابی دکل کتدینی غیب ایتسه بولامایه جق ..
ناچار کری دونیوردم .. برخسته باقیچی قالدین قابولردن بری آچهرق :
« بر کره دهر طیب بکه صورالم .. او غالباً بر قاچ کتاب قالدیرمشی .. »
دیدي . اودانک ایچی شیشه لر، صارغیلر، اجزا قوطولریله دولو
ایدی ..

سر طیب بک صیرتندن جا کتی آتمش، ایکله یه اوفلایه بوقاریشلق
شیلری دوزه لنگه چالیشیوردی . آرقاسی دوندیکی ایچون یالکیز
ایری کو کده سنی، بنه تن فانیلا سندن چیقان قیسه قیرمزی بوینی،
آق صاچلرینی و صیوالی بیلککرینی کورییوردم . بو حالد بر آدمدن
کتاب صورمق صایفیسزلقدی . خسته باقیچی اتکندن چکدم
« واز کچیکیز » دیدم . فقط بو فرقده اولمادی : « بک اقدی ...
هانی سز فرانسه زجه رسمی کتابلر بولشدیکیز .. زرده اونلر ؟ »
دیدي .

اختیار دوقتور بردنبره قیزدی : یاشنی چورمه دن او یله فنا،
او یله عیب بر جواب ویردی که غیر اختیاری الیریمی یوزیه قاپادم،
اورادن قاچق ایستدم فقط نام بو دقیقه ده او یوزنی چورممشدی .
بردن بره « وای کوچوک .. ینهمی سن » دیبه باغیردی . یوزنی
کورور کورمز بن ده کتدیمی طوئامادم : « دوقتور بک ... زه بیلرده کی
دوقتور بک » دیبه فریاد ایتدم . مبالغه ایتیمورم . بو بر فریاددی .

شیشه‌لری دویره‌رک یاغمه کلدی ، اللریمی طوتدی ، باشمی چکه‌رک
 چارشافک اوستندن صاجلریمی اوپدی . یالکیز برکون ، حتی برکون
 بیله دکل بر قاچ ساعت بر بریمزی کورمشدک هانکی کیزلی روح
 علاقه‌سی زری بر بریمزه باغلامش ، ایکی سنه صوگرا قرق ییلاق ایکی
 دوست حتی بر بابا قیز کی زری بر بریمزک قوللرینه آتمشدی ؟ نه بیله‌یم
 انسان قلبی اویله آکلاشیلماز بر شی که ... خیر الله بک طبقی زه‌ینیلرده کی
 کی بکا سوله باقالم یاراماز .. سنک بوراده نه ایشک وار ؟ دیبه‌صوردی .
 چوجوق کوزلری کی براق ماوی کوزلری بیاض کیریکلرینک
 ایچنده تعریف ایدلر بر طاتلیقله پارلا یوردی . بن ینه طبقی زه‌ینیلرده کی
 کی بو کوزلرک ایچنه کوله‌رک :

— بیلورسکیز که بن معلمیم دوقتور بک ، دیدم ، مملکت
 مملکت کزیورم .. شیمدی بورایه تعین ایتدیلر ..
 بوتون حیاتی وکوکلی بیلور کی نهایتسز بر آسقله :
 — حالامی خبر یوق کوچوک ، دیدی .

بردنبه صو سرپیتیسنه اوضراش کی اوربردم ، تیره‌دم .
 حیرت ایدیور کی کوروئمکه چالیشه‌رق :
 — کیمدن دوقتور بک ؟ دیدم .

اوجانی صیقلمش کی تی بارماغله تهدید ایتدی نه یالان سوبیلورسک
 کوچوک ... دوداقلرک یالان سوبله‌مکی اوکره‌شمش اما کوزلرک ،
 حالک دهابک طوی ... کیمدن می خبر سوربیورم ؟ سنی بویله
 مملکت مملکت کز دیرن هر کیسه اوندن ...

کوله‌رک اوموزلریمی سیلکدم :— معارف دیمک ایستورسکیز ...
 صوگرا طبیعی مملکتیمک چوجوقلرینه خدمت ایتک املی ...
 دوقتور ینه زه‌ینیلرده کی ادعاسنی تکرار ایتدی . بو سوز بی

چوق مئائىر ايتدىكى ايجون ككسى ككسىنى علقمدە قالىشىدى .
 بو باشدە ، بو حال ايله ، بو چهره ايله مى ... پكى اويله اولسون ياراماز
 اويله اولسون ... لك سن وحشيك كوسترمة ...
 او علاجلىنى ، بن كتابلىرىمى تماميله اونوتمشدق ، قونوشمىمە
 دوام ايدىبوردق :

— بو مكشبدە مئامەسك اويله مى ؟
 — مكشبرى آلدىنكزە اوقدر اوزولدم كە دوقتور بك ...
 — بكا باشقە برفكر كليور ... نە مصيبتى او كويك آدى ؟ ...
 اورادە سكا خستە باقىجىلى ايتدىردمدى ... خاطرلارسكيا ...
 بوردهدە بكا يارديم ايدرميك ها ؟ ذاتاً آرادە بو يوك فرق يوق ...
 ها سئك مېنى مېنى مامونلرك ها بئم « سو كېلى آيخىلارم ، ... ذاتاً
 ايكيلى روح اعتباريله اويله بر برلويىنە بگزولركە ... عېنى صفوت ،
 عېنى تميز چوجوق يورەكى ... هم آتش قارشيندە ياندقلىرى بو ايلردە
 بئكيلىرە يارديم ايتك دها آجرلى بر ايشدر كوچوك قيز ...
 بردنبرە يوزوم كولى ، چوجوق كې سويندم ... بكا قوتىنى
 و كوكلې صرف ايدە جك بر ايش اولسوندە نە اولورسە اولسون ...
 — پكى دوقتور بك ... نە وقت ايسترسە كز ايشە باشلارم ...
 — مان شيمدى ... باق شوراسنى نە حالە قويمىشلر ... آل
 دكل كە عادتا ...

يە خاطرلى صابىلە جق درجەدە فنا بر ككە قوللاندى .
 بن اوتانەرق — فقط بر شرطلە دوقسور بك ... يانمە بك
 عسكرجە قونوشمايە جقسكز ...
 او كولهرك — غيرت ايدزم كوچوك ، غيرت ايدرم ... مع مافىە
 قضا اولورسە قصورە باقازسك ، ديدى .

آقشامه قدر برابر چالیشدق ، یارین کله چکنی خبر آلدیمز
خسته لری قبوله حاضر لاندق .

۲۶ کانون نانی قوش آداسی

بر آیدنبری خیرالله بکک معینده خسته باقیجیلنی ایدیورم ،
بحاربه دوام ایدیورم ، خسته خانه کله یارالی قغله لرینک آردی
آراسی کیلمه یور ... ایش او قدر چوق که بعض کیجه لر اویمه بيله
دونه میورم .

دون کیجه کچ وقته قدر آغیر یارالی بر اختیار یوزباشی ایله مشغول
اولق لازم گلشدی . صبحه قارش یورغونلقدن بیتاب دوشمش ،
اجزاخانه اوداسنده کی بر قولتوغک ایچنده اوبومشدم .

اوموزلریمه خفیف بر آلت دوقوندیغنی حس ایتدم ، کوزلریمی
آچدم . دوققور خیرالله بکدی . بنم اوشومه مدن قورقش ،
اویاندری مانجه چالیشهرق اوستمه اینجه بر بطانیه اورتمک ایسته مشدی ؟
نچره دن کیرن خفیف سحر آیدیتلنی ایچنده ده صولمون ویورغون
کورونن ماوی کوزلریمه کولومسه دی :

— اویو کوچوک راحتمز اوله ، دیدی .

بو دقیقه بو شفقت بکا اویله طاتلی ، اویله طاتلی کلدی که ...
برشی سویله مک ، مشی آ کلامق البستیوردم . یورغونلق ، اویقو
غلبه ایتدی ، دالتین دالتین کولومسیه رک تکرار اویودم .

ایکی بویوک قصورینه رغماً بو اختیار دوققوری چوق سویورم .
بونلردن بری چوق قایا کله لر قوللانماسی . . . واقعا اطرافنده کیلر
چوق جاننی صیقورلر اما بوده سبب اولورمی یا ؟ بعض اویله شیلر
سویلیور که یانندن قاچورم . کونلرجه یوزینه باقامایورم . مع مافیله
قباحتی کندیده بیلور : — د آلدیرما کوچوک ... بونلرک اعرا بده

مخلی بوق ... عسکر لکدر ، دیبور . بعضاً بنه قونوشور کن آغزندن
مناسبتنیز برکله قاجیریور ، یاخود یاری بولده ضبط ایدیور ...
اووقت چوجوق کبی قیزا اراق قهقهه لره کولیور . خیرالله بک قباحترخی
صافی پشیمانلقری ، سهوبلی محجوبیتلریله عفو ایتدیرن ، حتی خوش
کوسترن چوجوقلره بکزیور .

ایکنجی قباحی بوندن ده بویوک ... بو قابا صابا آدمده آکلار
شیلماز بر ایجه لک وار . انسانک کندینه بیله اعتراف ایتدیکی الک
اولمایه جق شیلری اولیه اوسته لقله آغزندن آلیور که ... مثلاً بنم
کیمسه به سوبله مکه ایچون اوقدر چالیشدیغم سرگذشتکم بویوک بر
قسمی بیلور .. بونلری ناصل سوبلدم ؟ کندمه فرقده دکلم ...
آرا صبره صور دینی تک توك سوا لره قورو ، قیصه جوابلر ویرمکدن
باشقه برشی پاماشدم ... حالو که او بوسوزلری بر آرایه طوبلادیقی
کبی بوتون بر حکابه میدانه چیقمندی .

خیرالله بک کیمسه سی بوق ... یکریمی بش سنه اول اوله نمش ...
طقوز ای صوکره زوجیه سی تیغودن وفات ایتش ... اووقتدن بری
بیکار قالش ... کندیه سی ردوسلی ایتش ... فقط قوش آدا سنده
بعض املاکی وار ... میر آیللق معاشنه هیچ احتیاجی اولیان بر آدم ...
چونکه اولنک برقاج مثلنی خسته لره صرف ایدیور ... مثلاً برایکی
کون اول یارالی بر نقره مملکتدن کلن مکتوبی اوقومشدم . نقره
اختیار آنه سی سفالتلرینک صوکه درجه یی بولدیغنی ، چوجوقلرک
آچلقدن سوقاقلره دوکوله کلری یازیوردی . یارالی بو مکتوبی
دیگر کن درین درین آه ایتدی .

خیرالله بک یانمزدکی یانانده بر عسکری معاینه ایدیوردی .
پردنبه بو بیچاره نفره دوندی : « چوق نمون اولدم .. نه یکره

کو که ندرمه بویه آلاي آلاي يومور جاق چيقار يرسكزاورتهيه « دیدي .
 بو وظالمانه بر سوزدی . يوره کيمده عقده اولمشدی . مناسب بروقتدم
 مطلقا بونی اختيار دوققوره سويلهيه چكدم . فقط او بكا دها اول
 بو مسئله دن بحث ايندی : — « كو چوك بللی ايتمه دن او اينك آناسنك
 آدره سنی آل ... بش اون ليرا كوندرم بچاره لره « دیدي .
 اويله آكلایورم كه بو اختيار دوققوره نه بارا ايجون ، ندهه بروظیفه
 فكريله عسكرلك ایدیور . اونك برابتناسی وار ... « سوکیلی آيچقلم
 دیديكي بچاره فقر چكلره محبتی ... » فقط بيلم بچون بو محبتی اوتانيله جق
 برشی كي دائما كيزله مكه چالیشيور .

۲۸ كانون ثانی قوش آداسی

بو صباح خسته خانه يه كلديكم وقت آغير يارالی درت ضابط
 كتير دكلرني خبر آلدیم . خسته باقيجيلر خيرالله بكك بی آرادينغی
 سويلدیلر . نه وقت نازك ر عملیات يابه جق اولسه بی ياننده ایسته یورن .
 « سكا بویه شيلر كوسترملك دوغری دكل أما كو چوك ... آلدن
 ایش كله چك آدم يوق ... بی قیزد يروب باغیر تيورلر ... نه ياپاچغی .
 شاشیریورم « دیور .

جاشافی آندم عجله عجله كوملكمی كيديم . فقط بن حاضر لا .
 نتیجه قدر عملیات پتتمشدی . يارالی بی بر سديه ايجنده يوقاری يه
 كوندرييورلردی .

خيرالله بك بی يانته چاغیردی : — « كو چوك ، دیدي ، اهميتلی
 بر توزيلك ايتدك (عملیاته توزيلك دیور) كنچ بر ارکان حرب
 بيكباشیسی ... بر بوما صاغ قوليله يوزينك بر طرفی برباد ایتمش ...
 كندی اودامی وردم ... آرتق اونكله سن مشغول اولورسك ...
 چوق بوبوك اهتنامه احتیاجی وار ... »

قونوشه قونوشه اودايه كيردك ، ياري يوزي ، قولي صارغيلر
ايچنده سسز ياتيوردي . دوقتورله ياشه ياقلاشدق . يالكز يوزينك
صول طرفي بر پارچه كورونيوردي بو چهره بكا يايانجي دكادي .
فقط بو حلاله بر درلو بولوب چيقاراميوردم .

خيرالله بك يارالينك صول نبضني طوتمشدي . يوزينه دوغري
اكيهرك ايكي كره : — « احسان بك ... احسان بك » ديه سسله ندي .
بردن بره ذهنده شمشك چاقدی . يارالي (چ . .) ده عبدالرحيم
باشانك اوندۀ طانيديم ارکان حرب يوز باشيدي ایدی . بر آديم كرى
چكيلدم ، اودادن قاچه چق ، بردها ني بو يارالي ضابطك ياشه
كوندرمه مسني دوقتوردن رجا ايدۀ جكدم . فقط خسته كوزلريني
آچش ، بني كورمشدي . طانيدی فقط ين اولديغمۀ احتمال ويرمدي .
يارالانديني كوندن بری كيم بيليز قاچ دفعه كنديني غيب ايتش ،
خسته لي ، آتني اوكانه چياقن رؤيالر ويرمشدي . اوت او دالغين
كوزلرك باقيشندن آكلادم كه بن اولديغمۀ احتمال ويرمدي ، بم يياض
دوداقلرنده خفيف بر كولومسه مه ايله تكرار كوزلريني قابادي .

احسان بك ، بر زمن اول چوچوقلشمدين ، بني مدافه ايدن بر بابام ،
بر قارده شم ، بر ... بيلديكم اولمامامسندن استفاده ايتشلر ، بني كيجه
ظالمرينه سوروكله مشلردی . .

يوره كمده سوركونه كوندريلن بر عادي سوقاق قاديني ذلتيه المي
معصوم يوزومه قابايه رقي شهردن چيقيوردم . دنياي باشدن باشه بر
ظلم ، كنديمي او ظلمه باش اكدن باشقه چاره سي اولمايان بر سفل
كبي كورديكيم او كونده بني مدافه ايتديكيز ، مسلككيزي ،
استقبالكيزي تهلكيه قومق ، حتى بلهك اولكي كوزه آلق مروتني
كوسترديكيز .

مادم که حزين بر تصادف بو کون بزي قارشی قارشی به کتیدی.
سزندن قاجایه جنم، بو امیدسزک و آجی کونلریکزده بر کوچوک قیز
قاردهش کبی کندیمی خدمتکزه وقف ایده جکم.

۷ شباط (قوش آداسی)

احسان بکک یاراسی تهلکلی دگلش ... بر آیه قدر کندینی
طوبلاییلیرمش ... فقط صاغ قاشنک اوستندن باشلایه رق چکه سه
قدر بوتون یاغنی قابلايان يارا اونی قورقونج بر سورنده چیرکین
براقه جقمش ...

خيرالله بک صارغیلری دگشديريرکن ياننده بولونمايوردم ...
يوره کیم دایمادینی ایچون دکل ... چونکه هر کون یارانک بوندن اون
قات داها قنارینی کور بیورم ... بو چیرکین یارایه باقمام ایچون
احسان بک - آرتق او اسکی محشم غرورینی غیب ایدن - زواللی
خسته کوزلریله عادتاً یالواریور، اویله حس ایدیورم که بزم بورایه
دوقونان بر نظرم اوکا بر نیشتر ضربه سندن زیاده اضطراب ویر بیور.
موبدا چیرکین قالاغنی کندیده بیایور، آچیقندن آجینه هیچ
برشی سوبله مدیکی حاله درین برامیدسزک ایچنده قیوراندیغنی حس
ایدیورم. خيرالله بک « بر آرزدها غیرت دلیقانی ... یکریمی کونه
قدر دیب دیری آباغه قالماقتسک » دیدیکی زمان عادتاً خیرچین
بر تلاشه دوشیور.

بو خستهلق کونلرینی سخوش کچیرمه سی ایچون کولکک بوتون
شفقت قابیلینی صرف ایدیورم، اوکا بر قیز قازدشدن دها زیاده
محبت کوستریورم. بعضاً یاغنیک باش اوچنده کتاب اوقویورم،
حتی ماصال بیله سوبلیورم.

اوت هیچ برشی سوبله مدیکی حاله دایم چیرکین قالمق عذابندن

بردیقه قورتولمادینی اوقدر بللی که ... بعضاً کیزلی تسلیم ایلما دینه
چالیشیورم . بوسبوتون باشقه شیردن بحث ایدیور کبی کورونه رک
یوز کوزه لکی قدر دنیاده لزومسز حتی مضر بر شی اولمادینی ،
اصل کوزلکی روحده ، کوکله آرامق لازم که جکئی سویلیورم .
حتی بر کون اوکا، فقیر واهیتسز برقیز اولماسنه رغماً صرف وفاسزلنی
کوکلک چیرکینلکی ایچون کندی اختیاریه نشانلیسنی براقان ، هرکسک
بر « ایچم سو » قدر کوزل کوردیکی بر کنجندن آدینی آکیمه جق
درجده نفرت ایدن بر « آرقداشمک » حکایه سنی آکلا تدم .

۲۵ شباط (قوش آداسی)

احسان بك امید ایتدیکمزدن آز زماندن ایی اولدی . بوسباح
سودلی چایی کوتوردیکم وقت کینتمش بولدم .

برسنه اول عبدالرحیم باشانک باغچه سنده تصادف ایتدیکم بارلاق
البسلی کوزل و متروور چهره لی ارکان حرب یوزباشیسی غیراختیاری
کوزیمک اوکنه کلدی .

بویکباشی اونیقورمه سنک یاقاسی ایچنده اینجه جک قالان بونی
یانه دوعری میل ایتدیرن ، یوزنده کی یارا یرندن برعیب کبی اوتانان
خسته عسکر اوکوزل مغرور ارکان حرب ضابطیمیدی ؟

تأیریمی غالباً کیزله یه مه مشدم . اونی باشقه بر شیله تأویل اینمکه
چالیشرق یالاندن داربلنه باشلادم :

— احسان بك یو یایدیفکر عادتاً چوجوقلق ... دها تمامیه ایی
اولمدهن نیچون کیندیکز ؟ دیدم .

کوزلرینی اوکنه ایندیردی : — یاقاق دها زیاده خسته ایدیورده
اوندن ... جواب ویردی .

ایکیمزده صوصیوردق . اوخیرچین عصیتنی کیزله مکه چالیشرق

A grainy, black and white photograph of a person, possibly a woman, wearing a light-colored, patterned garment. The image is heavily textured and appears to be a reproduction of a photograph.

پوره کیم مرحتدن ازیلوردی ؛ رنگ ویرمه مک ایچون ششاقه نه یوزدم ؛

— احسان بك ... كورسيورم كه جى ديكه ميه چكسكز ... ينه
عسكر غناديكز اوياندى ... فقط شونى خبر ويره يم كه بن شيمدى
فخته لك اتمكه كيديورم ... دوقتوريكزه هرشي خبر ويره جكم ...
سزى ايجه بايلاسین ده كورورسكز ، ديدم . پسى نى راقدرق عجله
عجله ديشارى چيقدم . فقط دوقتورى كورمكه كيشدم .

۲۵ شباط (آقشامه دوغرى)

خيرالله بلكه مدھش بر غوغا ايتدم ... اما ايش ايجون دكل ...
باشقەلرينك ايشە قاريشمق صايغيسزلغنى بك ايلري يە واردېرديە
اوندن ...

دمين احسان بكدن بحث ايدىوردق : يوزينك اونى فضله متأثر
ايتديكنى سويلدم . خيرالله بك دوداقلرينى بو كدى : — حق وار ...
بن اونك يرندە اولسم شورادن كنديمى ده كيز آتاردم ... اويله
صوزات بالقاره يم اولمقن باشقا نه يە بازار ، ديدى . فنا حاله
حدثمشم : — بن سزى باشقا درلو صايوردم دوقتور بك ...
كوكل كوزه لكى يانتمە يوز كوزه لالكنك نه اھمىي اولور ؟ ديدم .

خيرالله بك كولمكه ، غلە اكلنمكه باشلادی : — لا قيرديد
او كوچوك ... او صوزاتده آدمە كيمسه متليك ویرمن ... هله سز
باشده كي قېزلر بوقى ؟

شكايت ايدز كي ياقاسنى سيلكيوردى ، عصيان ايتدم : — حياتى
بر بارچه بيلورسكز ... بعض اسراريمى هان هان زورله بيتدن
چالايكز ... بنم كوزل ، همده چوق كوزل بر نشانليم واردى ...
جى آلداتدى ديه اونى مو بذا . كوكلدن سيلوب آتدم . اوندن نفرت
ايدىيورم . نفرت ايدىيورم ...

خبرالله بك پكیدن برقهقهه قویاردی. صوگرا بیاض کبرپیکرینك
ایچندن کوچوله کوچوله کولن مای کوزلرینی تاقلمك ایچنه دیکدی:
... بکا باق. کوچوك، دیدی، اویله دکل کوزلرینك ایچنه باقده
سویله ... اونی سومیورمیسك؟

... اوندن نفرت ایدیورم ...

چكیمی طوتدی، حالا کوزلریمه باققده دوام ایدیوردی:

... آه زوالی کوچوك ... سن اونك ایچون سنه لردن بری
چیرا کی جایر جایر یانیورسك ... او حیوان سنكله برابر کندی
کندی نه یازیق ایتمش ... بو عشق او باشقاسنده زور بولور.

سندندن مسم بوغولارق: ... نیچون بکا بو آغیر افتزایی روا
کوریورسكز ... نه دن بیلورسكز؟ دیدم.

... خاطرلار سكا یا ... سنی او کویده کوردیکم کون بونی
آکلام ... صاقلامنه چالیشمه نافله ... سودا چوجوق کوزلرندن
اویقو کی آقار ...

کوزلرم قاراریور، قولاقلم اوغولدیوردی. او حالا سوبلیوردی:

... باشقالرینك ایچنده یاشارکن اویله هر کسه، هر شیشه یابانچی
بر حاك، رؤیا کوردن انسانلره مخصوص دالنین، دالنین، مظلوم
مظلوم بر کولومسه یشك وارکه یوره کیی یاقیور کوچوك ... سن
یارادایش اعتباریله بیله هر کسندن باشقاسك ... اساطیر بوسه دن
دوغمش؟ بوسه ایله غدا لامش، بویوش بر طاقم خیالی بریلردن
بحث یدر ... بونلری یالکز بر خیال ظن ایتهملی ... اونلرك
دنیا ده نمونه لری واردر ... فریده جك سن اونلردن بریسك ...
سن سومك سويلك ایچون یاراتیاش بر مخلوقسك ... آه دلی قیز

چوق ياكلىش حركت ايتشمىك ... نه اولورسه اولسون چاقينىك
ياقاسنى بر اقاملىدىك ... مطلقا مسعود اولاجدىك ...

بر عيسان فر ياديله قيور يلدن چيرينه رق ، آياقلىرى يره ووره رق :
— نچون بونلرى سويلدىكيز ... بندن نه ايستىكيز ، ديه
اغلامقه باشلادم .

ا ووقت دو قنوك ده عقى باشنه كلدى :
— دوغرو كوچوك حقك وار ... بونلر سكا سويله نيته جك
شيلر دكلدى ... برباد بر خلط ايتدىك ... عفو ايت ني كوچوك ،
ديه ني تمكين ايتمكه چاليشدى .

آرتق دار يلدنم ، يوزينه باقىي جانم ايسته ميوردى .
— كوره جكسكنز اونى سومديكى سزه ناصل انايت ايده جكم ،
ديدم ، شدتله قاني بي قابايه رق ديشارى چيقدن ..

ينه ۲۵ شباط (كيجه سى)

احسان بكك لامباسنى كوتوردىكم وقت او حالا صويونمايشنى ،
نچرمنك او كنده آياقده دور ييور ، غروبك دكزده كي صنوك
قز يلتيلرى سيرايد ييوردى .

سوز اولسون ديه — اونيفورمه كزى نه قدر كوره جكسكنز كلىش
اقدنم ، ديدم .

اودايه آقشامك آلاجه قرا كلنى ايدين ابي يه چوكشدى .
احسان بك بو قارا كلقدن جسارت آلتى كي معمالى بر تبسمله باشنى
صاللادى ، ايلك دفعه آچيقدن آچيغه دردينى سويلدى :

— اونيفورمه مى اقدنم ؟ اوت ... شيمدى اميدم يالكز اونده ...
يوزمى او بو حاله كتيردى ... اوغرا ديم فلاكتى تعمير ايتمك
قدرتى يالكز اونده كوريورم .

بو سوزلرک معناسی آ کلامیور ، حیرتله یوزینه باقوردم . او
خفیف بر کوکس کچیره رک دوام ایستدی :

— غایت ساده فریده خانم ... آ کلاشیلمایه جق نی دکل ...
بر نظامیه ضابطی کبی کری به دوه جکم ... بومبانک یاریم براق دینی
ایش تمام اولسون .. بنده قورتولایم ...

کسیچ بیکباشی بوسوزلری بر چوجوق صفوت واضطراریله سویلبوردی
لامبیه یی یاقق ایچون اوکا آرقامی دوعمشدم . طونوشد بر دیم کبریتی
بللی ایتمه دن اوفله دم ، فیتلی دوزلتمک ایستور کبی آ کله رک غایت
یاواش :

— بویله سویله مه یکیز احسان بک ... سز ایسترسه کز بختیار
اولا بئیرسکیز ... مثلاً ضررسز بر قیزله اوله نیرسپکیز ، ائی بر
حاله کز ، منی منی چوجوقلر یکیز اولور ... هر شینی اونو تورسیکیز ...
باشمی چورمه دیکم حاله حس ایدیوردم که اوده بکا باقیاور ، حالا
نچره دن دکزی سیر ایدیوردی :

— فریده خانم ... نه قادر تمیز قلبی بر قیز اولدیفکزی بیلسم
بئله اکلئورسکیز دیه جکدم ... بنی بو حال ایله گیم ایستر . فریده
خانم ... بن که بویله اولمادن اول ، بر قادینک هیچ اولمازسه کوله دن
یوزمه باقاییله جکی ، اوتانمادن « زوج » دیه بیله جکی کونارده بیله ...
برسی طرفندن رد ایدلمشدم . شیمدی بن او یله بر علیم که ...

آرتق دوام ایتمک ایسته مدی ، کندیسنی طوبیلامنه چالیشه رق :
— فریده خانم ... بونلر لئومسز سوزلر ... عفو ایدیکیز ... لامبیه یی
یا قارمیسکیز ؟ دیدی .

بر کبریت داها چاقدم ، فقط الم بر درلو لامبیه کیتیموردی ،

کوزلریمی بونتره آله وه دیکرک دوشونه دوشونه اونک سسونه سنی
بکدم اودا اسکی قارائنلک ایچنه دوشونجه یاواش یاواش :

احسان بک ، دیدم سز او موفقیئتیزلکه اوغرا دیفکز وقت
مغرور ، خودکام برار ککدیکز ، ألم ، امیدمزک قلبکزه بواجلیکی
ویرمه مشدی . او وقت مسلککزی چکته بهرک ، بلکه اولومی
کوزوکزه آلارق بریچاره کوچوک قیزی ، حقیرر ابتدائیه معلمه سنی
مدافعه ایتمه مشدیکز ... سوکره بونلرک هبسندن دها مهم اوله رق
بوکونکی قدر ... آرتق صاقلامایکز ... دردیکزی آکلایورم ...
بوکونکی قدر ... بدیخت دکلدیکز ... نیچون اویچاره ابتدائیه معلمه سی
عمرینی بئزک سعادته کزه وقف ایتمه سین ...

خسته بیکباشی طیفاتش بر سسله : ... قریده خاتم ... آققلریکزی
اوبهیم ... بی بویه اولمالیاجق بر امیدک انکساریله اولدورمه ییک ،
دیدى . آرتق قراریمی ویرمشم . اوکا دوندم . باشمی اوکمه ا کدم .
— احسان بک بن سزک زوجه کز اولمنی رجا ایدیورم ... بی قبول
ایدیکز ... کوره جکسیکز سزی نه قدر مسعود ایده جکم ... نه قدر
مسعود اولاجنز ...

کوز یاشلریله برده لی کیرپیکلرینک آراسندن بیکباشینک قارائلق
یوزنی کوره میوردم . جواب ویرمدی . ساده اوزاندیغم الی دوداقلرینه
کوتوره رک قورقه قورقه بارماقلریمک اوچنی اوپدی . بکا اوله کلدی که
بو بک نشانی بوسه سیله برابر ألمک اوسته ایکی دامله ده صیجاق یاش
دوشدی .

. . . . .

هرشی ییتدی ، آرتق بوندن سوکره کیمسه نیم او ظالم ایچون
کیزلی کیزلی یاندیغمی سویله مک جسارت ایده میه جک ...

۲۶ شىباط قوش آداسى

او كوندن بىرى سن نىم ايچون بىر يالانچىدن ، بىر دشمندن باشقه
 برشى دكلك كامران ... بردها يوز يوزه ككە يەچكىزى ، بوديانك
 كوز يىلە بر يىزمە باقايانچىمىزى ، بر يىزمەك سىنى ايشىنىيەچكىزى
 بىليوردىم .. بوزىلە اولدىنى حالده بن سىنك ... نىشانك اولمىق حسنى بر
 درلو كوكلدن چىقارماشدىم ... نە سويلەسەم ، نە ياپسەم كىندىمە ...
 سكا ئايد برشى كوزىلە باققىدن قورتولا ميوردىم ...

اوت ئىچون يالان سويلەيم ، يوتون قىرتلر يە ، عصيانلر مە ، يوتون
 او كچمىش شىلەر دىغا سىن يە بر يارچە بىندك ... بن يە بر يارچە سىنك ...
 بونى ايلك دفعە بر باشقە سىنك نىشانلىسى اولەرق اولاندىم بوسىباح
 ساعىندە حسنى ايتدىم ... باشقە سىنك نىشانلىسى ... بونچە سەنەك بونچە
 صابا خىدە سىنك نىشانك دىيە اولاندىقنى صوكرامىز كون باشقە سىنك
 نىشانلىسى دىيە اولانمىق ... كامران بن اصل بوسىباح سىندىن آيرلدىم .
 ھەمدە بر خاطرە كوتورمەك ، صوك بىر دفعە باشى چوزەرك ارقە سەنە ،
 ارقە سىندە بر اقدىنى كوكل و عمر قىرىتلىرىنە باققە حق اولمايان بر يىچارە
 يولچى كى ...

بوسىباح احسان بىكە كوروشدىقنى صوكرامىز اوئى دوقتور خىراللاھ
 بىكەك اوداسىنە كوتورە چىك ، نىشانلاندىغىمىزى خىر وىرە چىكەم . بو بويوك
 وقە ايچون ھىر كونكى خستە باقىچى كوملىكەك بىك فضلە سادە دوشە چىك ،
 بىكى نىشانلىمى بىكە محزون ايدە چىكەدى . باغچەدە جىلەز چىكەدەملر
 يىتىشمەشدى . اولانردىن كوچوك بىر دىت يالارق كو كىمە ايلەشدىردىم .
 احسان بىكى بوسىباح يە كىشىر بولدىم . بىكى كوروشچە بر چوچوق

صفوتيله كوله مسه مكه باشلادی . دوشوندم كه بوكوندن صوكره اونى
مسهود ايتك بنم وظیفهم ... مایوس ده اولسم بونی كوسترمه مك
لازم ...

زورله كولمكه چالیشه رق اللریچی اوزاندم : - بونزور اشانلیم ،
دیدم ، صوكره چكده ملرمدن برقچ دانه سنی آیره رق اونيفورمه سنك
كوكنه ایلشیدردم :

— بوكیجه راحت او بودیكیزی تخمین ایدیورم .

— سزده راحت او بودیكیزی فریده خانم ؟

— آلتی آلیق برچوجوق كی عنون ، مستریج براویقو ...

— نیچون یوزیکیز صولفون اوله ایسه ؟

— دوشونیکیز كه بختیارلق ده انسانی صولدورایلیر ...

بوجواب اوزرینه ایکی سزده صوصدق .

احسان بكك دوداقلری بم بیاضدی . قیصه بر سكوئدن صوكره
آغیر آغیر سوز باشلادی . آرا صیرا سنك تترمه سنك نورقیور
كی صوصور ، برقچ ثابیه تردد ایدیوردی . دیدی كه :

— فریده خانم ... سزه اولونجهیه قدر متدارم ... بكا بو بچاره

عمرمك بكانه خیال و امید کیجه سنی کچیرتدیکیز ... سزه دمن حقیقی

سویله مدم ، بن کیجه صباحه قدر او یومادم ... بنی زوجه لکه

قبول ایدرم سکز ... بن سزك آرتق نشانلیکرم ، دین سکز

قولاغمدن کیتمدی ... او یومادم . چونکه سزك نشانلیکیز اوله رق

کچیردیکم بویكانه سعادت کیجه سنك بر دقیقه سنی زیان ایتمه مك لازمدی ...

عمرمك صوكنه قدر سزه متدار قالاچم ...

کوزلریمی یوزینه قالدیردم : — سزی دایما مسعود ایده جکم ،

او درین بره جان ایچنده ایدی . اللمی طوتمق ایستوردی .
فقط جسارت ایدمدی . بر خسته چو جنه خطاب ایدر کی حلیم ،
اوقشایچی بر سله :

— خایر فریده خاتم ... بو کیجه نك بر فرداسی اولامازدی...
بونی بیلوردم ... بو کیجه چوق مسعود اولدم ... فقط بوکا رغما
بن بوکون کیدیورم ... برقاج ساعت صو کرا سزدن آیریلانم ...
— نیچون احسان نك ؟ بنی ایسته میورمیسکز ... دوغرو
دکل ... بکا بو قدر امید ویرد کدن صو کره کیتك دوغرو دکل ...
ضابط آرقه سنی دیواره دایادی ، کوزلر بنی قاپایه رق درین درین :-
آه بوسس ، دبدی ، صو کرا بردنیره سیلکندی ، هان هان سرت
بر سله :

— بر آزدها غیرت ایته کز مرحتکز بنی سودیککیزی
سویله ته نك ...

— نیچون اولاسین .. احسان نك ... مادهم که سزکله نشانلانق
ایستدم ... دیمك که بونده بر سبب واردی ...
او عادتنا آجی بر استهزا ایله جواب ویردی :- اوت سز مادهم که
بنله اولشکی قبول ایتمیکز ... دیمك که بنی سو یورسکز ... فقط
بن سزك طرف کزدن بو قدر سولك ایسته میوردم ... بر کون بکا
حکایه سنی آکلان دیگکز آرقداشکزك نشانلیسه قارش دویانی هرتك !
سیکده بر بنی سزده بولا بیلسه یدم دها بختیار اولوردم ... سز بو
ازدواجه صاحبدن احتمال ویردیکز میدی فریده خاتم ؟

— . . . . .

بکا بر چو جوغه خطاب ایدر کی شفقتله ، هان هان مرحتله
سوز سویلیوردی :- سز بر کوچوک عزت نفس یاراسنه تحمل

ایتمه مشدیکنز، درین و صمیمی اولدیغندن شبهه ایتمدیکم بر عشقی
 - چونکه کیم اولورسه اولسون سزی باشقه درلو سوء مز- اوت بویله
 بر عشقی صرف بر عزت نفس مهانه سیله ردا یتک غرورینی کوسترمشدیکنز
 فریده خانم ... بی، امیدسز بر علیله قارشی دویولش بر مرختدن
 باشقه سائق اولمایان بر عشق صدقه سنی قبول ایده چک قدر دوشمن-
 یتمش، بر آدمی ظن ایدیوزدیکنز فریده خانم ؟

نهایتسز بر محزونلقه باشمی ا کدم - احسان ک حقه کز وار...
 بز ایکی بیچاره انسانز ... ایکی دردی برلشدیر پرسه ک بلکه مسعود
 اولورز دیوردم ... یا کیلشم ... (دیوارده اصلی دورن قیلیجی
 کوستره رک علاوه ایتدم) سزک ینه بر تسلیکنز وار ... دیدیککنز
 کی وظیفه کزک باشنه دونه بیلیرسکنز ... بن قادیتم ... سزدن ده
 بیچاره یم ...

بر دونوق قیش صباخنده کوکسلرنده براقاج جیلیز چیکدم ،
 دوداقلرنده اولنر کی صولغون بر تبسمله قارشی وارشی به کان یکی
 نشانیلیر اون دقیقه صوکر ا کوزلرنده یاشلرله بدبخت آغا ک ،
 بر کیسه سز کوچوک قیز قارده ش کی بر لرلندن آیرلایلر .

۲ نسان قوش آداسی

اوج کون اول مکتبی اعاده ایتدیلر . بش آیلق بر فاصله دن
 صوکر ا دون تکرار درسه باشلاق . فقط نه مه لازم ... سه صوکی
 اولدی کیتدی ... بهار ، صنفلری پیریتیلی کونش آیدینلقرله ،
 ایلیق چیچک قوقولریله دولدیریور ، دیوارلرده آق دکزک یشیل
 خارلری دولاشیور ، چوجوق اولسون ، بویوک اولسون کیسه ده
 چالیشنه کوکل بوق ...

باش معلمه خانم بر درلو قوش آداسنده قالمق ایسته میوردی ...
بر آی اول باشقه بر یره کوندر دیلر . برینه ده بی تعین ایتدیلر .
همده عنوانی « مدیره » به تبدیل ایتمک شرطیله ... بن بر جهندن
بوایشه کنون اولادم ... چونکه معلمه آرقداشلم بکا تحف بر نظرله
باقمقه باشلادیلر ...

کریجه بونلر اویله معلوماتی ، مزیتلی فلان انسانلر دکل ...
فقط نه اولورسه اولسون یاشلی یاشلی قادینلر ... معارف مأمورلرینک
دیدکلری کچی هر بریسنک اون بشر یکر میشر سنه ک « قدم » لری
وار ... اونلرک یرنده اولسم ، سوکرا کونک یرنده کندی قیرمدن
کوچوک بر چوجوغی باشمه کتیرسرلر فلن ایدیورم که ، نیمده قلم
قیریلر ...

مارت ابتداسنده خیرالله بکی تقاعد ایتدیلر . کندیسی زنکین
آدم .. ماشه محتاج دکل ... مع مافیه محزون اولدی « سوکیلی
آیقلمدن بر چوغنک کوزلرینی الله قاپادم ... ایستردم که نیم
کوزلریمی ده اونلر قیاسینلر ، مزاریمه اونلر کورتورسونلر ... اولمادی »
دیدی .

خیرالله بک معلومات جهندن ده چوق مکمل آدم ... بوتون
کنجلیکینی اوقومقله کچیرمش ... اونده قوجامان بر کتبخانه سی وار ...
دنیا ده کتابدن لزومسز ، بوش شی اولمادیغنی سوبیلور ، کتاب
یا زانلر کچی اوقویانلرکده حیانه هیچ برشی کورمه دن کچوب کیدن
بدلالر اولدیغنی ادعا ایدیور . کچن کون اونی قوتلی بر اعتراض ایله
مغلوب ایتمک ایستدم : - ماده م که اویله ... سز نیچون بوقدر چوق
اوقودیکز ، نیچون اوقوبورسکز ، حتی بی ده بوکالتشویق ایدیورسکز ؟ -

بو اویله براغراضدی که آقارصولری دور دوردی . فقط او هیچ
 یوزولمادی ، بالمکس قهقهه لرله کوله رک ، بنله ا کله نه رک :
 — دهایی دیدک یا .. بی دکل دیبه سکا کیم سویلدی کوچولک؟
 دیدی .

بو اختیار دوقتوری آ کلامیورم . هر نه بی سوزسه علیهنده
 بولونیور ، حتی اویله حس ایدیورم که بی بیله آزارلادی بی زمان
 هر زمانکنندن ده جوق سویور .
 خسته خانه بی بر اقدینی کوندنبری بعض کونلرجه اویته قابانه رق
 کتاب اوقیور ، بعضی ده عسکرلکدن قاله چیزمه لری چکیور ،
 صبرته ژاندرمه کبی بر توفک طاقه رق دلده یینیور . (دلدل اونک
 پک سودیکی امکدار آتی) بو قافله کویلر ده باقاجق خسته ، کندنی
 مشغول ایدم جک ایش آرامغه کیدیور .
 اوندی سکسانک بر سود آتیه ایله « اونیاشی » دیبه چاغیردینی
 طوبال بر باغچوانی وار ...

اوج کون اول بنله مونسه بی اویته دعوت ایتشدی . پک کیفلی
 ایدی . بن کتبخانه بی قاریشدریررکن اومونسه ایله ساعتلرجه جوق
 کبی اویون اوینادی . مونسه یه اویله جدی تعلیمات ورییوردی که
 کولمکدن بایلیوردم : — شیمدی صاقلانباچ اویناه جغز .. لکن
 کوچ یره صاقلانق یوق ها .. بارماق قدر وجودک وار .. بریره
 صیقیشرسک ، ساعتلرجه بی یورارنسک .. صو کرا بی بولامازسه ک
 مراق ایتمه ها .. بلکه صاقلاندیغ یرده اویور قالیرم ..

مونسه بی بر قاج کونه قدر چارشافه صوقیورم .. شویله بویله اون
 دردینه کیریور .. بوی شیمدی تام تم بویم قدر . کوچوکم چیچکلر
 کبی آچیلدی ، بیاض دینه جک قدر آجیق ضاری صاچلرینک ایچنده

بیاض کوچوک یوزی، کونک ساعتلینه کوره د کیشن لاجورد کوزیله
کولدیجکه یاناغنده کلار آجان، آغلادیجه کوزلرندن اینخیر دوکن
بر بری پادشاهی قیزی اولدی.

خیرالله بک بو چارشاف مسئلهست چوق قیزیور .. بنده اونک
دها بک کوچوک اولدیغی بیلورم امانه یاییم .. قورقورم .. طانیس
قلردن بعضیلری « فریده خاتم سن بونی ارتق ارککدن قاجیر ..
وقسز قایتانا اولاجسک » دیورلر .. ایچمه بر خلجاندر دوشویور،
هم سهوینورم، هم تیتیزله شیورم .. قایتانالر ایچون توکللی تیتیز دیورلر ..
کچن کون مکتبدن کلیوردق .. قارشلی قالدیرمده اون آلتی اون
یدی یاشلارنده کوزلجه بر میکبلی یورو یوردی .. آرا صیره بزه باقیشی
تحفمه کیتدی .. بچمک آلتدن بللی ایتمدن مونسه یه باقدم .. برده
نه کوریم؟ ظالم صاری چیان کوزینک اوجله دلیقانی یه باقورق
کولیورمی؟ او قدر مراقلام که سوقا غلک اورتاسنده دوشوب بایلا جقم
جانا واری بیلکسندن یا قلام اوه کتیردم فنا حالده صیقیشدیرمغه
باشلادم، اولای انکار ایتدی .. باقدی که بنده .. اینانه جق کوز یوق ..
یالاندن آغلانمغه باشلادی .. چونکه کوز یاشلرینه دایانامایه جنمی،
بنده آغلایه جفمی بیلور ..

« بنده سکا یه جغم جزای بیلورم » دیدم، چارشیده بولدیز
قویو نقی بر ایپکلیدن چارشاف دیکمه باشلادم.

بو صیاحده بر نه یه تروپ غاوغاسی ایتدک .. بر قاج آی اول سور
آراسنده « لیوتروپی چوق سودیکمی سویله مشدم .. خیرالله بک بیلیم
نرهدن بواش، اوج دورت کون صوکره بکا بر شیشه کتیرمه سینمی؟
یتیمه سین دیبه چوق احتیاطی قوللایورم .. صاغ اولسون یاراماز
قیز راحت ورمیور که .. مسلط اولدی، بر یارجه بالکیز قالدیمی اودایه

برئەلیوتروب قوقوسیدر یاییلور . صوکره معصوم معصوم د آلامد
واللهی آباچم . دیه بئین ایدیور.

۵ مایس - قوش آداسی

بوصباح مونسه برآز خسته ورنکمز اویادی کوزلری قیرمزی
بکزی صولوقدی . مکتبه بک چوقایش اولدینی ایچون اوده قالمق
ممکن دکلدی . مع مافیہ دو قوتور خیرالله بکه اوغرامد . زه اوغرایه رق
مونسه به باقاسنی رجا ایدم جکدم . عکسی اوده یاریم ساعت اول
دلده یینرک بیلم هانکی کویه کیتش ..

اوه دوندیکم وقت مونسه یی یاناقده بولدم . اختیار بر قومشومه
آراصیرا چوجوغی یوقلاماسنی رجا ایتشدم . اکیک اولماسین هیچ
یانندن آیرلماش .. آقشامه قدر یاننده چوراب اورمش ..

مونسه نك زله سی آرتمشدی باشی آتش کبی یاییور، صباحکنندن
دها صیق او کور یوردی . سسی قصلمشدی نفس آلیرکن خشیف
بر طیفانیق قحس ایندیکنی سویلیوردی . بوینک آلتندن طوتورق
اغزینی آچدیردم اله سرت سرت بزلر دو قوندی . یوزینه یاقلاشد .
بردیغم لامبانک ضیاسی کوزلرینی قاماشدیر یوردی . اغزنده کوچوک
دیلک اطرافنده بیاض بیاض قاپار جقار کورونیوردی .

مونسه بنم مراقله اکلندی . « او کور کدن نه اولور آباچم ..
زمنیلرده به بن او کور وک اولدم .. اولوتدکمی » دینی .

چوجوغک حق وار .. زینیلرده قارلرک ایچنده اونی یاری
دوکش برحاله بولدیقم کیجه بوله میدی . ؟ چوجوقلرده زله نك نه
اهمیتی اولور؟ .. یالکیز جامی صیقان نی خیرالله بکک بولونماسی ..
« اونباشی » دمندن تکرار اوغرادی . بکک بو کیجه کویده قالدیغنی
سویلدی .. انشاءالله او کلنجه به قدر کوچوک یاناقدن قالمش اولور.

۱۸ نموز قوش آداسی

بوصباح حساب ایتدم.. کوچوک طور اغه دوشه لی تام بتمش اوج
کیجه اولش ..

یاواش یاواش بؤکاده آلیشمغه، بو آجی بی ده هضم ایتمکه باشلا بورم..
انسان نه نه تحمل ایتور که ...

دمین اختیار دوقتورمله دکز کنارینه کیتمشدک . قومسالدن
چاقیلار ، صدف قابوقلری طوبلادم ، ساکن صولرک اوستنده طاش
سکدیرمکه باشلادم .

خبرالله بک چوجوق کی سونینوردی بیاض کیریپکیرینک
ایچنده کی معصوم ماوی کوزلریله کوله رک : « آه کنجک ! الحمدلله
اوی ده یئندک ... باقی رشک کی نشئه کده کلکه باشلادی . » دیدی .
کولدم انسابک سزک کی دوقتوری اولدقدن صوکره طیبی دکل ؟
دیدم .

آغیر آغیر باشنی صاللادی : طیبی دکل ، کوچوک ، طیبی
دکل ... دوقتورلق ده انسانلر کی ، کتابلر کی ، دوعرولق و وفا کی
اصلسز فصلسز بر ماصال .. یارمقی قدر چوجوغنی قورتارامادقدن
صوکر اایچنه توکریم بن اویله فنک ...

— نه یاایلم دوقتور بک .. اوزوله یئکنز .. الله اویله ایستدی ،
اویله اولدی ، دیدم .

محزون محزون یوزیمه باقدی : زواللی کوچوک ... بن سکا اصل
نیچون آجیوزم بیلیورمیسک .. برذرده اوغرا دینک وقت اصل تسلی
ایذیلجک کندک اولدینکی اونوتیور ، باشقه لر ی تسلی به باشلا بورسک ..
سنگ بو مظلوم حاللر کی آغلانه جق کی اولیور کوچوک ...

بر آز صرصدی . صوکر ا کندی کندیته شکایته باشلادی :

— بن داما ایسز صابیز حریف اولوبورم یا .. یونادمی نه در؟
هادی کوچوک هادی کیدم ..

صارارمش تارلارک ایچندن اوه دوغری یورومک باشلامشوق .
بوتون چیفتجیلر دوقتوری طانیورلر .. قوجامان بر ا کین ییغینک
یانده جالیشان اختیار بر قادینه قوتوشدوق .. خیرالله بک بر قاج سنه
اول بو قادینک طوروتی تداوی ایتمش .. بویوک آنه چوق دعالر
ایندی صوکرانموز کونشک آلتده چیفت سورن کورپوز بر کنجی
چاغیردی :

— کل بورایه حسین .. ولی نعمتک الی اوپ .. او اولماسهیدی
سن شمعی نر آوچ طورراق اولشک ، دیدی .

اختیار دوقتور حسینک یانیق تری یوزی اوقشادقدن صوکرانموز :
... — بن اویله قوری قوری به ال اوپمه لردن آ کلامام دلیقانی ...
هادی باقام بزی دوکونه یندیر ، دیدی . ایکی قوتلی اوکوزک چکیدی
دوکونه یینک هان ر اون بش دقیقه بو صامان دکیزینک صاری
دالغهلری اوستنده آغیر آغیر دولاشدوق ...

بوکون آرتق او وقعیه یی یازمقی قوتی کیندمه بولوبورم دقتیرک
صوک هیقه سنی یازدیغ کیجه نک صوک صابحی مونیه یی ده ا زیاده خسته
بولدم سسی سوبله میه چک درجه ده قیصیلشدی . بیچاره کوچوک
کوکسی هواسزلندن بونالیور . نه اولورسه اولسون ر باشقه دوقتور
آرامغه کیده جکتم . فقط جارشافی کیرکن خیرالله بک کلدی .
خسته یی قیصه بر معاینه دن کچیردکن صوکرانموز اهیملی برشی اولدینقی
سویلدی .

مع مافیه چهره سی جاتیق، کوزلری دوشونجه لیدی . قورقه قورقه
بونی سوبلیدی .

جانی صیقیلش کی اوموزلرینی سیلکدی : — میزیزنه لزوم
یوق . . . تام دوت ساعتک یولدن کلیورم . . . یورغونلقدن بر باد
اولدم . . . سزه خدمت ایتدی کمز یتیورده برده دالقا ووقلق می ایتدی؟
دیدی .

خيراللهك اهميتلى خسته لقلر فارسینده دائما بویله عصی وقاباير
آدام اولیوردی .

یوزومه باقامنه چالیشارق : — لزوم یوق اما . . . احتیاطاً برایکی
دوققور آرقداشی چاغیره چیغم . . . کاغد قلم بول ، چابوق . . .
دیدی .

بوکون هرايشم عكسی کیدیوردی . صباحدن بری مکتبدن
اوچ دقعه خدمه کوندرمشلردی : معارف انجینی اعضاسندن ایکی
اقدی ایله بر مفتش کلش ، بندن بعض شیر صوراجقلمش . . .
اوچینجی خبری کترین خدمه قادینی عادتاً خبریالایارق قوغیوردم .
خيراللهك بر دنیره حدتlendی :

— نه خلط وار بوراده . . . هایدی وظیفه نك باشنه . . . یورغون
یورغون زایشم وارمش کیی برده سنسکه می اوغراشالی ، هایدی
چابوق چارشافکی کی . . . آرش . . . سن بوراده دوروب بی شاشیر-
تیرسك . بالله چیقار کیدرم . . .

اختیار دوققور اولیه سرت وقطعی طورله بو آمری ویرمشدی که
اطاعت ایتمه مک ممکن دکدی . بر کله سویله مک جسارت ایده مدم ،
بچه مک آلتندم آغلایه آغلایه مکتبه کیتدم .

معارف بی دنیانك نعمته غرق ایتسه بوکونکی فداکارلغی

اوده به من. مفتش سر صفیری کز بیورلر، طلبه لری امتحانه چکیورلر،
دفتر لری کورمک ایت یورلر، بیک درلواولما یاجق شیر صور بیورلردی.
باشمده کی بو قیامت، کوکلمه کی بو اولوم ایچنده ناصل دوشوندم،
ناصل جواب ویردم؟ بیل میورم، آ کلاما یورم ... وقت ایکندی یه
یا قلاشیور دی. اونلر حالا کیت میورلردی.

نهایت آرا لرندن برسی پریشان لغنی فرق ایئدی: — راحت سر میسکیز
مدیره خانم؟ ... جهره کز بیک بوزوق کورونیور، دیدی. آرتق
کندی طو تامادم، مرحمت ایستر کبی بو نیمی بو کهرک، اللری می،
قاووشدیر برق:

— اوده جوجوغم اولویور، دیدم.
آجیدیلر، معناسز قلی سوزلری سوبله رک کیتمه مه مساعده
ایئدیلر ...

اوبله مکینک آراسی نهایت بش دقیقه لق بریر ... بن بوبولی
یاریم ساعت بلکه داها اوزون بر زمانده یورودم. صباحدن بری اوه
قوشمق ایچون اوقدر چیریندیم، خیر چینلاشدیم، حالدله شیمدی بر درلو
اورابه کیتک ایست میوردم.

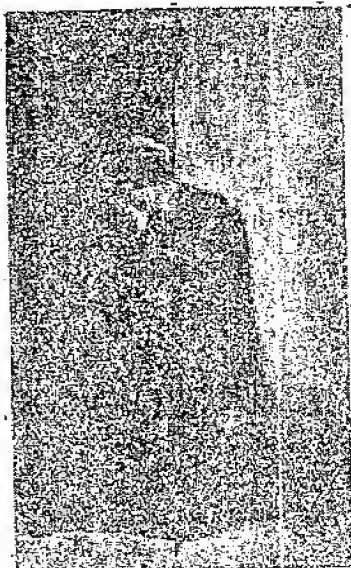
تھا سواقا لرده دیوار لر دایانیور، یورغون یولچیلر کبی چشمه
طاشلرینه اوطور میوردم.

اوبکم آجیق نجره لری ایچنده یا باحی ارکک باشلری کورونیور دی.
قایی بی بکا، اوتباشی، آجیدی. برشی صورغه جسارت اید میور،
برشی سوبله مه می ایچون کوز لرمله، حاملله یا لوزاریوردم. فقط اوبکا
اومما دیم. برشی سوبلیدی:

— فقیر جوجوق خسته جه ... الله انشا الله شفاسنی ویریر،
دیدی. بردن بره طاوانلر صار صیلدی، مردیون باشنده دوققور

خبرالله بك كوردوندى . كوكى چىلاق ، باشى آچىق ، قوللار
 صىوالى ايدى : - كىم كلى اونايشى ، ديه سىلەندى . حال
 حالىز مردىون باصامانته جومه لىشدم . طاشلىك قارائىلغندە
 كوروپچە دوردى ، شاشقىن شاشقىن - سىمىك فرىدە ... بك اعلا

قىزم بك اعلا ، ديدى . سوكر
 آغىر آغىر يانمە ايندى ؛ حال
 هر شىئى سىلەيكى سويليوردى .
 آلارمى طوتدى ، كىمىك
 كىمىك : - « قىزم ... غىرت
 ايت . . . دىنىكى صىق . .
 انشاالله قورتولور ... سرور
 ياپدق ... المزدن كلتي ياسورز ...
 الله بو كدر ... اميد كىلمز
 ديدى .

— دو قوتورك ... مساعده
 ايدىكز اوتى كوره يم ، ديدم .
 — سىمىدى دكل فرىدە ...

حالىز حالىز مردىون باصامانته جومه لىشدم ...
 بر آزدالن . . . واللہ بر شى اولمادى ...
 عىن ايدىيورم سكا ... دالنىلق
 باللہ . . .

ساكن بر عناد ايله : - مطلقا كوره جكم دو قوتورك ...
 حىكز
 بوق ، ديه سىزلداندە . سوكر ايجمى چكەرك علاوہ ايتدم :
 — ظن ايتدىككزدن زياده قوتلى يم . . . ظن ايتەيك
 مناسبتىز بر شى ياپەجىم ...

خيرالله بك بر پارچه دوشوندى، صوگرا باشنى صاللا بهرق راضى
اولدى . بىكى قىزم ... فقط شىونى اونوتما كه : بيهوده آم وواهلر
خستى اوركوتور .

انسان نه قدر آجى اولورسه بر مجبورتى قبول ايتد كدن صوگرا
ايچنه بر ملك سكون و نوكلى كلبور ، خيرالله بك اوموزينه باشمى
دايا بهرق اودايه كيرر كن نه كوكلده خلعجان ، نه كوزمده بردامله ياش
واردى .

آرادن يتش اوچ ييل قدر اوزون يتش اوچ كون بچديكى حالده
حالا او اودايى كوزومك اوكلده كورويوردم .
ايچرده فرنگ كوملكرينك ياقه سنى و قوللرني آچش ايكي كنج
دوقتوره براختيار قادين واردى . آغاچ ياراقلرينك ايچدن سوزوله رك
كيرن براكيندى كونتى اودايى پارلاق بر حيات ايله دولدور يوردى .
ديشارده قوشلر ، آغستوس بوجكلرى اوتيور ، اوزاقلردن بر
غما موفون سى كلبوردى . اودانك ايچي قارمه قاريشقدى ، صنداليه لرده ،
رافلرده شيشه لر ، پاموqlر ... يرلرده ، ديوارلرده مونسه يه طائد
بيك درلواشيا سورونيوردى ... آينه نك كنارنده دوقتورك باغچه ستمه كي
چيچكلردن آيله ياديني بر صولغون دمت ، قونسولك اوستتمده دكز
كنارندن طولاديني بر آوچ رنكللى طاش ، صدف قابوqlرى ،
صنداليه لردن برينك آلتنده اسقاريپتلك برتكي ، ديوارده (ب...ده) كي
اويمزك ايچنده صولو بوي ايله يادنيغم رسى (باشنده قبر چيچكلرندن
برچلتك ، قوجاغنده مظلوم ايله يادنيغم اودسم) صوگرا بيك درلو
بونجوqlر ، قوماش پارچه لرى ، جام كوپه لر ، دوواقلي كلين قارت
پوستاللىرى ، بر قيز چوجوغي عمرينك و كوكلنك بوتون بومعصوم
ويچاره سهوكلرى ...

« مونه آرئق چارشافلی بر کنج قیز اولوبور ، دیه ایکی هفت
اول اوکا صاری یالیزلی بر قاریولا آتش ، بر بیک یانانغی حاضرلا
کبی اوزنه بزنه موسلنلرله سوسله مشدم...

کوچوکم بو ایپکلرک ایچنده بر باشقه ایپک کومه سی کبی هم ییاز
. یاتیور ، باشی آغیر بر رؤیانک رخاوتی ایچنده بر آزیانه دوشیوردی .
. قاریوله سنک دمیرندن نفی چارشافنک دها یتیمش بلربی صاریور
. یاش اوجنده کی رافده (ب...) ده صائین آلدیغمز بیکی - کوچوکمک
. بوسه لرندن صولش یوزی ، ایری ماوی کوزلریله - حیران حیران
اوکا باقیوردی . خسته لنک بوتون آچیلری ، غذا بلری سونمشدی .
. یورغون بر اویقو ایچنده اوبومش آغزینک اطرافنده صوک بر حیان
. تیرتیور ، ساکن بر کولومه کی آزالانمش دوداقلری انجی
. دیشلری کوستریبوردی . بو زوالی کوزل شیلر قارائلق بر کوی
. هکتبندره وحک ایچنه کولکلری دقیقه دن بو کونه قدری مسعودا یشلردی .
. قوشلر حالا شنک یاپیور ، غراموفون حالا جالیوردی . ایکندی
کونشک آغاج یار اقلری طارایان ایشیق لری بو رنگسز جوجوق
یوزینه اورسه له مش کلک قانادلرینک پارماقلرده براق دینی یالیزلی
توزمه بکزه ر بر رنگ ویریور کبی کورونن آله دوکولش صاری
بر چلریله اوبنا یوردی .

نه بر فریاد ، نه اوسته آتیمق ایچون بر تلاش ... قوللم اختیار
دوققورک بویته کلیده مش ، باشم اوموزنده ، عادتا آجی بر سعادتله
بو کوزللیکی سیر ایدیوردم .

« اولوم » او قارائلق ، سیاه اولوم یورومه بر آی ایشینی طائیل ییغله
. یاقلاشیور ، بر بوسه کبی قورقوب اور کونمه دن آلتندن دوداقلرندن
. اویبوردی .

دوقتورلر ياناغە ياقلاشمىشلردى . بىرىنىڭ اىپىك اورتولر ايچىدن
 كوچو كىك چىيلاق قولنى چىقاردىغىنى ، اوكا برايكىنە ياقلاشىدردىغىنى كوردىم .
 خىراللا بىك خففىجە دوندى ، وجودىنى كوزلر يىمە سىر ايتدى .
 بىرىسى « قولونىا... بر پارچە قولانىيا دىيە فىجىلدايىوردى ، اختيار
 دوقتور باشىبىلە داغلاردىن بىرىنى كوستردى . قوشىلار حالا دورمىيور ،
 غىراموفون كىندىككە آرمان بر شىككە چالغە دوام ايدىيوردى .

بردن برە اودانك ايچنە كىكىن بر ئىليوتروب قوقوسى يايلىدى .
 قولونىا بولامامىشلر ، اونى قوللانمىشلردى ئىليوتروب . . كوچو كىك
 آلندن ھان ھان زورلە چىكوب آلدىم بوشىشە ... بىكا وىردىكك
 بوتون سعادتلرە مقابل سىندن سەودىكك اھىتىسز بر قوقونى قىسقانەجى
 قدرى قىلىسزلك ايتىشدم زواللى كوچوك قىز ؟

اىكلىر كىي درىن بر سىلە نە تىكىل شىشەنى ياناغە بوشالنىكىز
 دوقتور بىك ، كوچوك بوقوقو ايچىندە اولور سەدھا مسعود اولەجىك دىدىم .
 خىراللا بىك صاچلىرىنى اوقشايور نە ھايدى فرىدە ھايدى اولادىم . .
 آرتق دىشارى چىقالم ، دىيوردى .

مونەنى صوك دىقە اويىك ايتىيوردم . جىسارت ايدەمدىم ،
 ياللىكىز ، چىيلاق قولنى طوتىدىم . كوچوكم آرا صىرا آللىرىمى طوتار ،
 آووچلىرىمى چوزەرك اىچىلاردىن اوپردى . بىندە اونك كىي ياپدىم .
 بو زواللى يوروشوق آووچلىك ايچىنى كوچوك كوچوك بوسەلرلە
 اوپدىم آباسە ايتىدىكى بوتون اىپىكلىر ايچون تشكر ايتىدىم ....

بو دىقەدن صوكرا مونەنى بىر دەھ كورمىدىم . بىي ياناغىمك اوستە
 اوزاندىلر وىاللىكىز براقيدىلر .

بر ياندن تيترييور ، بر ياندن تر دو كويوردىم . اولك ايچنه بايىلار
كسكىن بر نه ليوتروب قوقوسى بردالنه كېيىن ايچنه كومبور ، كو كسى
طيقبوردى . بكا او يله كلدى كه بو قوقو ، بو اپكندى آيدىنلغى ،
قوشلارك سسى ، غراموفونك شىنكى سنه لرحه دوام ايتدى . صوكر
ياواش ياواش اورمالق قازاردى . كوزلريك او كنده مونسه مك فر
فورطنه سنده غيب اولدىنى او قازانلق كيجه مك خيالى تيترييوردى .
كوچوكمك قابويه ووردىغى ، فېرطينهك ايچه سسيلا ايتله دېكنى
دويوردىم .

كيجه مك بيلم هانكى ساعتده يدى . قوتلى بر ضيا كوزلري
ياقدى ، صاچلر يمه ، آلمه بر ال دوقوندىغى حس ايتدىم ، كوزلري
آچدىم . اختيار دوقتور آلده بر شامدانله يوزمه اكيلبور ، سونوك
ماوى كوزلرنده ، بياض كيرپىكلرنده ياشلر تيترييوردى . دۇيا ايچنده
كېيىن « ساعت قاچ ... بيتدى دكلى ، ديدىكى خاطر لايورم ، صوكر
ينه ياواش ياواش او زه يىلر كيجه سنك قازانلغنه دالدىم ...

كوزلري تكرر آچدىم وقت بولوندىغى رى طانيامادىم : باشقه
اودا ، باشقا ياتاق ، باشقه بىجره لر ... دىرسكلريمه دايا نارق قالغنه
چاليشدىم ، باشم بىم دكلى كېيىن تكرر ياصدىنك اوسته دوشدى .
شاشقېن شاشقېن اطرافه بافزيوردىم . ينه دوقتور ك ماوى كوزلري
كوردىم .

— فريده ... بى طانيدكى ؟

— نېچون طانيه يم دوقتور بك ، ديدىم .

— چوق شكر ... چوق شكر ... حله مزه كچمش اولسون ...

— بر شىبى اولدى دوقتور ...

— سن یاشده بر چوجوق ایچون اهمیتسز ... بر آز او بودک
قیزم ، بر آز او بودک ... اهمیت ویریله جک شی دکل ...

— نه قدر او بودم ؟

— ایجه اما ... زبانی یوق ... اون یدی کون قدر ...
اون یدی کون اویتو ! نه تحف !.. نه تحف !.. آیدینلای بی
راحتسز ایتدیکی ایچون تکرار کوزلری می قاپادم ، بو اون یدی کونلک

باشم بزم دکلن کبی تکرار یاسدیقله اوسته دوشیدی ، بو
اویتو به باشقه سنک کو کسندن کلور ، دوداقلرندن چیتور کبی بر
تحف سس ورن قهقهه لرله کولدم ، صو کرا تکرار او بودم ..

بو یوکجه برین حاسی کچیرشم ... دوقنوز خیراله بک بی کندی
اویته نقل ایتش ، اون یدی کون باش اوچدن ایرلامش ... بو بزم
حیانه ایلک بویوک خسته لنمدی ... قهاهت زمانم قرق کوندن زیاده
سوردی . کونلرجه یرمدن قالمادم . خسته لنمدن صو کرا صاچلرم

دمت دمت اینمکه باشلامشدی . بر کون ماقاص ایستدم ، اونلری
ا که مک حذا سندن کسدم .

نقاقت نه طاقلی شی ... انسان یکیدن دنیا به کلش کبی اولیور ، -
اهمیتیز شیره - رنکلی اویونجاقلره باقان کوجوک کبی - سوخچه
سعادته باقیور . جامه قانادلرینی چیران بر کلهک ، آینه نک کنارند
رنکلی عکسلر اویاندیران بر کونش آیدینلنی ، اوزاق بر سورونک
خفیف جینغراقلری قلبی لذتلی تیزمه لرله چیریندیر یوردی .

خسته لی صوک اوج ستمک بوتون زهر لینی آلوب کوتورمشدی .
خاطره لر بیله بر باشقه شته عائد شیلز کبی کلپوردی . اونلر آرتق بند
نه بر کدر ، نه بر هیجان اویاندیرامایوردی . زمان زمان حیرتله کندیتنه
صوریوردم :

« صاقین بونلر بر رؤیا خاطره لری اولماسین ... یا خود اونلری
خیالپرست بر اسکی رومانده اوقومش اولماییم ... » اوت اووقعه لری
دوایده ، چهره لری بوالری صولش ، چرچیوه لری توزلانش اسکی
رسملرده کورمش کیدم .

دوغتور خیر الله بک بونقاقت زماننده بکا آرقداشلق ایتدی . بر
کون یالکنز بر اقاددی . کاه حکایه لر سوبله بهرک ، کاه درومانلر اووقه بهرق
بنی اکندیرمکه ، کولدورمکه جالیشیوردی . او یچارده چوق یورو -
لدی : « هله شوبله بر آدام عقلی آیاغه قالدی ... علیم الله خسته بیله
اولماسم کیف ایچون باتیسقه انناری دیکدیروب اوج آی یاتاندم
یاتانچیم ... سکا بیک درلو ناز ایده جکم ، دیور .

آرا صیره بتم اویقوه بکزه بن دالیتلقلرم اولیور ، اینجه لیش کوز
قاباقلریمک آره سنده پنجه کونش ضیالری صیذرق بر زمان او حالده
قالیوردم .

اووقت خیرالله بك قارشیمده کی قولتوقده کتاب اوقویور ،
یاخود اویوقلا یوردی . بودالغینلق ساعتلرنده روحك وجودمدن
آیریلدیغی ، ضیا کبی ، سس کبی بوشلقلرده دولاشدیغی حس
ایدیوردم .

توله ، هانکی مملکتلره کیدیوردم ؟ بیلیمورم . . . یالکنز
بردن بره اوچوروملره دوشمك حسی ایچنده ایچم ایلینهرق سیلکینوب
اویاندیجه اویله حس ایدیوردم که اوزاق ، يك اوزاق بر یرلردن
دونیورم . قولاملرمده ضیا سرعته آشیمش مسافه لرك روزکاری
خیشیلدیور ، کوزلرمده هوانك اك یوکسك طبقه لرندن کورولمش
دومانلی مملکتلرك داغئیق ، سونوك خاطره لری تیرمیوردی .

اولسی کون خیرالله بکه دیدم که : « دوقتورجغ . . . آرتق
بوسبوتون ایلشدم . . . اونی زیارت ایدم بیلیرز . . . اولا راضی اولادی ،
دها هیچ اولمازسه اون بش کون ، برهفته صبر ایتمی سولیدی .
فقط خسته لرك عنادچیلغنه ، تیتیزلکسه تحمل ایتمك ممکن اولمایور .
اختیار آرقداشمی نهایت راضی ایتم . باغچیدن ایکی قوجاق چیچک ،
دکز کنارندن برچوق رنگلی طاش (کوچوکم بونلری چیچکلردن
زیاده سوردی) طوبلادق .

مونسه آق دکره قارشی برته چیچک اوستنده ، کندی کبی تازمه
بر کوچوک سروینك آتنده یاتیور . ساعتلرجه پاننده اوطوردق .
خسته لغمدن بری ایلک دفعه اولق اوزره دوقتورله اونی قونوشدق .
کوچوکمك ناصل اولدیکنی ، ناصل کومولدیکنی بیلمك ایسته یوردم .
بوتون اصرارلریمه رغما خیرالله بك بکا تفصیلات ویرمدی . یالکنز
برشی اوکره بیلدم . کومولدکن صوکر امام مونسه نك آتته سنك

أسمى صورىش ... بونى طيىي كيمسه بيلمور ... دوقئور بىم
 بو كوچوك قىز ايچون همان همان بر آنسه اولدينمى خاطر لاش ...
 أسمى وىرشن ... ياوروى « مونسه بنت فريده » ديه طور اعه
 تسليم اتمش...

۱. ايلول-قوش آداسى

دوقئور خير الله بك بو صياح بكا « كوچوك » ديدى ، بى بيه
 بر كويدن ايسته مشر ... دلدل سكا امانت ... صاقين حيوانك پانسمايى
 اوف اوشاشى « آيسنه براقا ... كتندى باجايى كى دلدل باجايى ده
 كسدير مكه عزم ايتدى خاش نه در ؟ بر درلو بو اياق ابي اولمايور ...
 پانسمايى بيلبورسك ... فقط حيوانى آرتق يواش يواش كىزدير مكه ده
 باشلامالى ... يارايى تكرر باغلادقن صوكر دلدلى سكر اوزدقبه
 باغچه نك ايچنده بولاشدير ختى بىكمنسه بر پارچه بى اما چوق
 دكل ... قوشدور ... آكلادكى ؟ ايكنجى ايشه كلنجه ، فرونجى
 خورشيد آغا بوكون فرونك كيراسنى كتيه جك ... يكرمى سكر
 ليرامى طوتيسور نه ... بىم طرفدن يارايى آليرسيك ... ئالسا ...
 نه يدى اوسوبله جكم ... قاقاقلادى كه .. هاوت ... بىم كيشخانه بى
 آشايى به بقل ايتدير ... دكر طرفنده كى اودايى سكا ويره جكم ...
 اوراسى دها كوزل ... هم قيشين لدوسه قارشيدر اوشو مرسك ...
 نه وقتدن برى سويلك ايتىديكم سوزك صيراسنى كلشدى .
 ديدم كه : « دوقئور بك - دلدلى مبراق ايتىديك ... كيوانى ده
 آليرم ... فقط اونه كنه احتياج وارمى ؟ آرتق مسافرلكم كافى
 درجه ده اوزادى مساعده ايدم رسكر بىم كيدم جكم ...
 دوقئور المارنى قالجى ليشه انايدى ، بىم تقليدىمى ياپىق ايچون
 سمنى اينجه لك خذالته : « مسافرلكم كافى درجه ده اوزادى ... »

مساعدە ايدىر سەكزىن كېدە جىگم ... ەتېدى . سوگرا - دە سەرت
 بىر طورلە يۈمۈرۈننى ساللايمىز : - نە دېدىڭ ؟ ... كېدە جىگمىڭ ؟
 يېڭى نانە يەنە ... ئاغىزىڭنى قوللاڭ سە قەدر يېرتارمىدە اصل او وقت
 قىيامتە قەدر زىكۈر سىڭ ...

... دوشۇرۇلغان قانچە ئاشە ئايلى ...
 ... قەدەر دوشۇرۇلغان قەدەر مەسلىك قەدەر ئوزا بۇر ...
 ... سە ئالىيەتە دالايەت : - يېڭى كۈچۈك خەم خەتەرلى ... كېتىڭ
 ... ئېستېمور سىڭز ... ئەللا قەدەر قۇۋادىس ؟ كۈلۈم سە ەرك جۈۋاب
 ... بىردىم : - دوشۇرۇلغان ... تۈمە كېدە جىگمىڭ بىر دە كەندى كەندى
 ... سۈرۈرۈم ... قەدەر شۇ ۋار كە كېتىڭ ئۆز ... ئالىيەتە يەنە كەندىم
 ... قالامام ... ئوۋىيى ... ئىك دوشۇرۇلغان بىر مەدە بىكاردىم ئېستېمور ...
 ... ئوۋىيى ئوۋىيى ... قەدەر ...
 ... خەيرالە بىك بىي جىگمىڭ ... ئوۋىيى ... كۈچۈك قەدەر ...

زەوزە کلکە لزوم یوق ... بز سنکە آرتق د ایکی اجاب چاوشلر
اولدق ... هایدی مناسبتر لکی براق ...

بن حالا اصرار ایدیوردم :- دوقئور بک قالمق نەجانە منت ...
امین اولیکمز .. یانکزدە چوق مسعود اولویورم ... ققط نیجە بری
سزە یوک اولاجئم ... کر چه چوق انسانیتلیسکمز ، فدا کارسیکمز ؟
دوقئور قیصە صاچلریمی بر برینه قاریشیدیرەرق اکلنمکە
دوام ایدیور ، ینە نەم سوبلەیشمی تقلید ایتک ایچون یاناغی
چوقورلاشیدیرەرق ، دوداقلرینی سیوریلەرک ، سنی ایجەلەرک :-
انسانیت ... فدا کارلیق ... تراژەدیمی اوینایورز . بە دلی چوقچوق ...
آ کلانامادق کیتدی ... انسانیت ، فدا کارلیق بکا ویزکلەر کوچوک
قیز ... بن کیم ایچون یاشادم ... بن کیم ایچون سکا خدمت
ایتدم ... سندن خوشلانمایەندمە باق صوراتکە یاقاریمدم ...
کندیمی تەبەسی اوستی مارەدن آندیفمی ایشیتەک ینە فدا کارلیق
ایتدیکمە اینانە ... بوخودکام اختیار کیم بیلیر نە ذوق بولدی دی ...
مولەرک بر قهرمانی واردر ... بک ذوقە کیدر ... حریفە دایاق
آتارلرکن اونەکی بریککی قورنارەنە کلیر ... حریفە هپسینی
قوغار ، « هایدی اقدم ایشیکمز ... الله الله ... بلیکە بن دایاق
یمکدن خوشلانیورم » دیر ... هایدی کوچوک زوزکلکی براق ...
کلنیکم وقت اودالرک حاضر اولمازسە وای حالکە ... علیم الله هانی
بر ایری کینچ بکچی وار ... حریفی چاغیریر ، زورلە سنی نکاح
ایدرم ... جزایی کوروپورسک یا ... خوش بک جزادە دکل ...
براز « ایتەم یان جیسە قوی مسئلهسی اما » ...

خیرالله بکک آراسیرە یایدینی کوینە مناسبتر شاقلر ایدە جکینی
ینی اوتانیدیراجغنی بلییوردم ، همان یانندن قاچدم .

خبرالله بك بنم ایچون هم برابا ، هم ای بر آرقداش اولدی ...
 اوندە كندیمی یابانچی بولمايورم . بنم کچی قلبی وحیاتی قیرلش بر قیزك
 نه قدر مسعود اولماسی ممکنسه او قدر مسعود اوليورم . کندیمه بیک
 درلو ایش ایجاد ایدیورم ، اختیار سود نینه یارديم ، اوی دوزه لئك ،
 باغچیه ، بیکلره ، حتی دو قئورك حسابلرینه باققی ، دها بویله بیک
 درلو ایش ...

بورادن آبرلقدن سو کره نه یاپاچقم ؟ بن آرتق بر علیل صایلیرم ...
 حتم یاواش یاواش دوزه لیور ... فقط نافله ... اویله حسن ایدیورم که
 ایچمده مؤبد آ قیرلش برشی وار ... اسکی حتمی ، بکا هر شیشی
 خوش کوسترن اسیکی نشته می آرتق بولاما یاجقم ... کولر کن آغلايورم ،
 آغلار کن کولورم ، دقیقم دقیقمه اویمايور ... مثلا کین آقشام
 بك نشه لیدم ، یاناغمده کوز لریمی قاپار کن عادتاً کندیمی مسعود حسن
 ایدیوردم . صباحه دوغرو قارانلئك ایچنده هیچ سیسز آغلايه
 آغلايه اویاندم ، نم واردی ؟ نیچون آغلايوردم ؟ بونی کندمده
 بیلیموردم . اویله صانیوردم که کیچه بوقوجامان دنیانک بونون اولرینی
 بر برر دولاشه رق نه قدر کدره امیدسزك وارسه هیسنی طویلا مش ،
 کتیروب بنم کو کسمه دولدورمش ... بو سیسز ، اسسز ، دیلسز
 یأس ایچنده : « آنه جکم ... آه آنه جکم » دیه تیره تیره
 خیمچتیریور ، دها قوتله فریاد ایتمك ایچون پارماقارمله آغزیمی
 قاپیوردم . بردن بره یانمده کی اودادن خبرالله بلك سسی کلدی :
 « فریده ... ستمیسك نه اولدك قیزم : « اختیار دو قئور آلده بر مومله
 اودمه قوشدی ، نه اولدیم ، نیچون آغلا دیم . بیه سزله تمکه
 لزوم کورمه دن اهمیتسز ، بلکه «ناسز شفقت کله لر یله بی تسکین

ايتدى ، « بر شى دكل قيزم ... بر شى دكل ... اهميتىز بر سېكىر
توبى ... كېكر ياۋروم ... واه چو جوغم واه » بن كوزلرمده بر درلو
دورماليان ياشلر ، طيقان قوش ياۋرورلى كېي آجىق اغزىمده بوغوق
خىچىق بىقارلە تىترە ركن اختيار آرقداشم بخرەمە دوندى ، قارا نلقده
قا اوزاقلرە يوسروغنى صاللا يەرق : « آم خانن .. آرسلان كېي
چو جوغنى برباد ايتىك » ديدى .

يالكىز قالدقن سو كراده بويلە خستەلق و اميدىزلك ساعىتلم
اولورسە بن نە يامەجىم ؟ ... آدم سىندە ... شىمىدىن بوئى بىچون
دوشوغەلى ... ھەرحالەدە ھاك از بر آي بىلكە ھا زىادە دوقتورى
برا قاياجق ...

۱۰ ايلول - آلاجه قايا چىقلىكى

بر ھفتەدن برى آلاجه قايا چىقلىكىنىم . خىرالەك اۆن كۆن
اول ديدى كە : « فرىدە ... بىم آلاجه قايا دە سوزوم اوکا بر چىقلىكىم
وار ... خېلى زماندن برى يوقلامام ... ايشىچىلىرى بوش براقىنە
كېلى ... سنى اون اون بىش كۆن اورايە كۆتورە جىم ... سكا دە اى
بر بىدېلھوا اولور ، كوزك كوكلك آچىلىر ... باق ياقىندە مەكتەپ
آچىلە جق ... بوتون يىل قايالى قالاچىك ... »

— دوقتور بك ... آچىقلىق برلى چوق سورم ... فقط
مەكتەپ آچىلىق اوزرە ... بىلىم كە ناصل اولور ؟ دېنە جواب وېردىم .
اۈچدەتتە اوموزلىرى سىلكىدى : — آبايىم ... بن سكا كىدرىمىك
دېنە صورمادم كە ملاحظات سويليورسك ... كۆتورە جىم دېدىم .
سنى نە قارىشىرسك ... بو دوقتورجە بر ايشى ... اولمازسە راپور
ياپار زورلە كۆتورورم ... ھايدى ھايدى بر قاچ يارچە جامايشىر ،
كەتخانىدەن بىم « روسو » لرەي آل ...

خيرالله بك نجی آرتق مکتب چو چوغی کی اداره ایدیور ...
 خسته لغمدن صو کره ضعیفایان اراده مله اوکا اعتراض ایتک، مقاومت
 ایتک ممکن دکل ... هم دها نحفی بوندن شکایت ده ایتیورم ... بو
 اطاعت عادنا خوشمه کیدیور ...

دوقتورک چیفتلکی باقیمسز قالمش ... فقط نه کوزل بر بر ...
 قیشین بیله بورالری بر بهاره بکزررمش ... هله بر قایلق وار که سیر
 ایتکله دوبولور شی دکل ... بو قایلر کونشک صباح، اوکله، آقشام
 کونشی اولماسنه، هوانک آجیق یاخود قایلی بولونماسنه کوره رنک
 دکیشدیریور، لعل قیرمزینی، پنبه، مور سنجانی، بیاض یاخود
 سیاه کورونیور ... اونک ایچون بورایه «آلاجه قایلر» دیمش ...
 چیفتلکی اومدینمندن زیاده مشغول ایتدی . چیفتجیلرله برابر
 سودصاغیورم . آرتق نیم ده صمیمی بر احباب اولغه باشلایان دلدله
 بینهرک جوار قورولقلرده کزینیورم . حاصلی دوشوندیکم قیرجانی ...
 مع مافییه نه کوکلم بک راحت دکل . بر قاج کونه قدر مکتب
 آچیلانچ ... ایشمک باشنده بولونمق، بنایی سیلوب سوپورتک
 لازم ... خيرالله بکه سوز آکلاتمق قابل دکل که ...

دوقتور کیجه لری بکا رومان اوقوتیور، «بو ایپسز صاپسز
 لاقیردیله تحمل ایدلر اما سنک آغز کده بایانی خوش اولویور»
 دیور .

دون کیجه یه اوکا کتاب اوقویوردیم . کتابده بعض آجیق سوزلر
 وار ... اونلر کلدیکه اوتانیور، برلرینه سرعتله باشقه کله لر قومغه،
 یاخود جمله لری آتلامغه جالیشیوردم . خيرالله بک بتم بو تلاشی
 فرق ایدیور، کور قهقهه لرله طاولانلری صارصوردی .
 بردن بزه قارائلقده کوپکله حاوالامنه باشلادی . بجزیه آچدق .

چفتلكك قاييىسندن بر آتلى كيريبوردى . خيرالله بك « كيم او . »
 ديه پىسلدى .

اونباشينك سى : — « بن ايم بك . . يابانجى دكل » ديه جواب
 وىردى .

اونباشينك بوساعته قوش آداسندن بورايه كلهسى مهم بر وقعه
 ايدى . دوكتور « خيردرانشالله . . بن آشانغى اينوب آكلايم باقالم . .
 كيكويسم سن يات كوچوك » ديدى .

خيرالله بك برساعته ياقين بر زمان اونباشينك يانده قالدى .
 يوقارى چيقدىنى زمان پوزى قيرمى ، قاشلىرى چايقدى :

— اونباشى نچون دكتور بك ؟ ديدم .
 سرت برسله : — سكا كيت يات ديدم ياهو . . سكا نه ؟
 اولور رزالت دكل بو قيز چوقلرينك ماسقارالنى به ... بكا عائد
 بر ايش ...

آرتق اونك طبيعتنى اوكرتمشدم . بوبله زمانلرده اوزرينه وارمغه
 كليوردى . چاره سز شامدانمى آلهرق اودامه كيتدم .

بوصباح اويانديم وقت خيرالله بكك ايركندن مهم بر ايش ايچون
 كيتديكنى مع مافيه دونه مزسه مراق اتمه مى سويلديكنى خبر وريدلر .
 هر حالده دوكتوره جاتى صيغه حق بر حواذ وىرمش اولاجقلر .
 اوكلهيه دوغرو اوداسنى دوزه لئوردم . باتاغلك يانه دوشمش
 بر ييرتيق رسمى ظرف پارچهسى نظردقمى جلب ايتدى . آلدم اوستنده
 يالكز « قوش آداسى مكنتى مد . » كلهلى اوقونيوردى . هر حالده
 بو ظرف بكا عائد اوله جق . . . بو كاغد پارچهسى بنى درين درين
 دوشونديريور . عييا بونى دون كيجه اونباشى مى كتيردى ؟ اويله ايسه
 نچون خيرالله بك بندن صاقلادى ؟ هم بكا عائد رسمى بر تذكره يى

ناصل آچه بیلیر ؟.. بوکا امکان یوق .. عقلمه باشقه برشی کلیور ..
مطلقا بو نظرف کتابلر آراسنده قوش آداسندن گلش اولاجق ..
۲۵ ایلول - قوش آداسی

آه حیات .. سکا پاچا و رادیو نه نلر مکر نه قدر حقیقت سویله یورلر مش ..

* * * * *

صوك و قوعه نى دفتر يمك صوك صيفه سنه اولدينى كى قيدايدى يورم ..
كندمدن نه بر عصيان ، نه بر دامله كوز ياشنى علاوه ايتك ايسته ميورم ..
خير الله لك بنى چفتلكده ايكي كون بكتلدى . اوچونجى كيجه
حرامم اودرجه نى بولدى كه نه اولورسه اولسون صباحين بر آراه
حاضر لاجق ، كندى كنديمه قصبه يه اينه جكدم . فقط ايرتسى صباح
اويانديغ وقت اونى گلش بولدم .

او قېدسز ، قايقوسز . خير الله بكي هيچ بو قدر پریشان و يورغون
كورمه مشدم . هر زمانكى كى صاچلر يمه دوداقلر نى دوقوندوردى .
صوكره دقتلى دقتلى يوزومه باقورق :

— « هاى الله بلالرينى و بره سيچلر ... تووو » ديدى .

باشمده يكي بر تهلكه لك دولاشديغى آ كلايور ، فقط برنى
صورمه جبارت ايده ميوردم .

خير الله بك اللرى جيلارنده دوشونه دوشونه برچوق دولاشدى .
صوكره اللرينى اوموزلر يمه قويه رق :

— كوچوك .. سن بر شيلر بيلورسك ، ديدى .

— خاير دوقتور بك ..

— بيلورسك .. بويه اولماسه ايشلرده كى تحفلق نظر دقتكى
جلب ايده جكدى .. مطلقا بر شيلر صوراجقك .
غايت آغير ، جدى بر تاتارله :

خبر دوقتور بك ، دیدم ، هیچ برشی بیلمیورم . . . یالدا
تلاش واضطراب ایچنده اولدینگیزی کورسورم . . . برکدریکزوار
بیم یگانه حامیم ، حتی هان بابام اولدینگیز ایچون سزك کدریک
بیم دیمکدر . . . نه کنز وار ؟

— فریده . . . قیزم . . . کندیکی کافی درجهده قوتلی حیر
ایدیورمیسك ؟

— مراقم قور قومدن دها اوستوندی . ساکن کوروغمکچالیشرف
— بن غیرتلی بر قیزم . . . بونك بر حقو مثالنی کوردیکز . .

— سوبله ییکز دوقتور بك ، دیدم . . .
— فریده شو قلمی آلکه آل . . . سوبله ییچکم شیلری یاز . .
هایدی قیزم . . . اختیار دوستکه اعتماد ایت . .

— هیجانمی کوسترمه مك ایچون باشمی کاغذك اوسته ، کدم ،
سوبله مهنی بکندم .

خیرالله بك دوره دوره دوشونه دوشونه بکا شو سطرلری
یازدیردی :

« قوش آداسی معارف انجمنی ریاست علیسه . خدمت معارفده
دوامه احوال صحیم مساعد اولمادیندن قوش آداسی انات رشیدیسی
مذکره لکندن عفوی استرحام ایدرم اقدیم . » شیمیدی قیزم دوشونمندن
برشی صورمادن امضای آت . . او کاغدی بکا ویر . اللزک تیریهور
فریده . . . یوزومه باقمه نجسارت ایده میورسك . دها ای قیزم دها
ای . . چونکه سن اوصاف ، تمیز کوزلرکه بکا باذرسهك بن شامیره جنم .
قوش العاده بر شیلر یکدیکنی آکلادك دکی ؟ دیکله بی فریده . .
اگر هیجان تأثر کوسترسهك سوزیمی کسمک مجبوریتنه قاله جنم . .
طالبوکه هر شیئی بیلمهك لازم . . فریده جیانه قاریشدینگ اویچ سنه

ایچنده انسانلرک نه مال اولدیغنی آکلادک صانیورسک دگلی، نافله ...
 شو آلتش سنه یاقین حیائده بن بيله آکلایاماشم . بن که دیاده
 شاعتک ، رزالک بیک درلوسنه تصادف ایتدم ، بن بوقدری حالا
 اختیار قافامه صیغدرامیورم . بز سنکه دنیایک اک تمیز اک ایی ایکی
 دوستی ز دگلی ؟ آیلرجه سنک خسته وجودیکی کندی چوجوغم کی
 قولرمد طوتدم ، زده نه دیشلر ، نه دیورلر بیلیورمیسک فریده ...
 ممکن دکل تصور ایده مزسک .. بن سنک عاشقکشم .. آلریکی یوزیکه
 قافامه .. بالعکس باشکی دیک طوت ... او حرکتی یوز قاراسی اولانلر
 یایار .. بالعکس کوزلریمه باق .. نه مز وار بر برمزدن چکینه حک :
 دیکله نی فریده دیکله صوکنه قدر سوبلهیم .. بو ملعون افترا اولای
 مکتبدن چیقش .. آرقداشلرک اونده بریده علمه مزده اولمایاچق
 شیلر سوبلهیمکه باشلامشلر .. سبب معلوم .. کندیلری دورورکن
 سنک مدیره اولوشک .. بن آلتی آی اول سکا خیرورم بدن کوچوک
 برخدمته یولئق ایسته مش ، ازمیرده دفتردار اولان بر احبابه یونک
 ایچون بر مکتوب یازمشم بوترفیک بتم الله اولماسی شه لری آرتدیرمش .
 بو فساد یانغینی آیلردن بری ایچین ایچین یانیورمش ... ایش
 معارف انجمنک ، قائم مقامک قولاغنه کیشمش ... اوزون اوزادی به
 تحریراتلر یازمش ، تحقیقات یایلمش ... ولایت معارف مدیرلکسنجه
 ترجمه حالکی تدقیق ایتشلر ... بر چوق قاراتلق نقطه لر وارمش ...
 مثلا استانبولدن (ب...) به کلیشک صوکر مرکز مکتبدن استعفا
 یده رک هجرا برکویه کیدیشک شبه لی بر فراده بکزه یورمش ... بر
 قاج آی صوکر مجهول بر بردن بر یاردیم اولش ... معارف حیائنده
 مثلی کوروله مش بر سرعته ترقی ایتش ، برکوی معلمه لکنندن
 دارالمعلمیات معلمه لکنه یو کسه لمشسک ... صوکر اینه سیسز بر استعفا

بودفمه باشقه بر مملکت کیدیورسک فقط اورادده طوتو ماما یورسک...
 (ج...) معارف انجمنندن بر جواب کلش... اوقورکن ایچم بانیم
 زهر کیلیدی فریده... کویا سین اورادده... یوق یوق سویله مه به جکم...
 تربیه لی یوکسک علم، صرفان آدمارینک قلمندن، آغزندن چیقان
 شیرلی هم او پاناواتسز عسکر آغزیمده سویله مک جسارت ایدمه به جک...
 بن که بیلیرسک، آغزیمه نه کلیرسه سویلرم... اگ ایکنرچ کله بی بیه
 دوداغنده حبس ایدم... حاصلی فریده جک... یارالی کیلکری
 آو کو بکلری فاضل صارارسه سنک اطرافکی ده اویله صاریدیلر...
 اگ معصوم حرکتک علیکه بر دلیل اوله رق نصیر ایدلش، مضطهره
 تحقیقات اوراقه کچمش... آرا صیره خسته طلبه لرکی تدوی ایتک
 ایچون بی مکتبه دعوت ایتک، کوجو کز اولورکن طاقتسز باشکی
 بر لحظه اوموزومه دایامه، صوکر اسن خسته یانارکن یانارکنک
 یاننده کیردیکم ساعتلر بر جنانمش... یوز سزلکی اودرجه ایلری
 واردیرمش که بر مملکتک عرف وعادتی، عرض و عفتی ایله آلائی
 ایتش... اطرافزده کی انسانلری هیچه صایمش... هر کسه سنی
 خسته دیه اعلان ایدرکن تارالارده قول قوله دوکته بینمش...
 وظیفه کله مشغول اولاجنک یرده باغچیمده آت قوشدورمشک...
 بونلرده کافی کله مش... شهر خارچنده جفتلکله چکیلیمش...
 فریده جک سکا بونلری بوتون چیکلکی، جیلاقلیه سویلورم...
 میز میز تسلیملره سنی بر زمان دها آووتابیلیردم... امیدلریکی یاواش
 یاواش، بر برر قیرابیلیردم... فقط بویه یانامدم... نیچون بیلیرمیک؟
 مسلکم، یاشم بکا بر قناعت و یردی؛ بر زهری انسان بر کرده
 یوتالی... یا اولور، یا قورتولور...
 زهری شروبله دها بیلیم نه خلطله قاریشیدروب یودوم یودوم

ايچمك پيس شى ، ايكرنج شى ... فلاكتى آغير آغير خبر ويرمك
ده ستره يله آدم كسمكه بگزر ..

اوت فريده .. حياتك اك آغير سنه سنى ييدك .. يالكز اولايديك ..
بو ضربه سنى اولديره بيليردى ... اوبله يا بوقدر انسان قوش قدر
چوجو غك اوسته جوللانيرسه نه اولور .. دعا ايت كه تصادف قارشىكه
چوروكلكه آيلىش براختيار چيقاردى . بئده عمر ك ساعى آلا تورقه
اونبرى چالق اوزره ... فقط نه زيانى وار .. سكا خدمته بولونمق
ايچون بوقدر جق بر زمان ده كافيدر .. بوكا موفق اولور سىم بريغين
معاسز وقوعات ايچنده زيان اولمش اوزون كوتمه آچپايه جقم . قورقه
فريده .. بوده كچر ... سن كنجيك .. دها كوزل كونلر كورمكدن
اميدىي كسمه .. استغفا كي كندم كوتوره جكدم . واز بكچم .. سنى
بو حالده راقفه جسارت ايده ميه جكم . . . چوجوق قسمنك درلو
ده نيزلكى ، ده ليلكى اولور . هايدى فريده ، هايدى سنكه آچيق
هوايه چيقلم ، قوبونلرله ، ايشكلرله و غراشلم .. بوحيوانلر كوردكلى
ايلهكه قارشى ، امين اول ، دها نعمتشناسدرلر ...

اختيار دوقتور استغفانامه مى ظرفه قوياق اونيائى به ويردى .

بوكاند پارچه سى ساده عمر يئك بر بارچه سنى دكل ، كوكلك صوك
برتلى سنى دها كوموردم ... نه حزين ياربى نه حزين .. هانكى اميده
صاريلير سىم المده قابور ، نهى سور سىم اولويوردى : ايشته اوچ
سنه اول بر صوك بهار آقشاميله برابر اولن كنج قيزلق رؤيالم ،
كندى كوچوكلرم ، صوكرا مونسه ، اونك آرقه سندن بلكه قلمك
او كسوزلكنى آوتورلر ديه اميد ايتديكم طلبه لرم ... ياورولرني
تهلكده كورن بر آنا قوش خبر چينلغيله اوستلرني تيره ديكم بوشيلر
صوك بهار يراقلى كى برر بر صاوار بيور ، دو كولو بور ، اولويور ..

دها يکرمی اوچ باشه کیرمدم ، یوزومدن وجودمدن چو جوقانک
ایزلی سئلندی حالوکه کوکلم باشدن بوتون سؤدیکریمک
اولولریله دولدی ...

خيرالله بك بنی اوچ کون يالکیز يراقندی . بوقدر فلاکت
قارشيسئنه کوستردیکم سکون و تحمله اينانامیور ، کيجه لری بن
يانئقدن صوکر اودامک قابوسنه کلهرک فریده .. برشینه احتیاجک
واری ؟ اویقوک بوقسه کلهم ... دیوردی .

اوجنچی کيجه تک صباحیدی : بر مایس کونی کبی تازه ، ایلیق
بر صباح وقتی ... ایرکندن قالقدم ، خيرالله بکه الله سود صاغدم ،
قهوه آلتی حاضر لادم ...

ألمه تپی ، سا کن چهره مده هان همان نشه لی برتسمله اوداسنه
کیردیکم زمان دوقتور بك ممنون اولدی :

— آفرین فریده ... جوق ممنون اولدم ... نه که لازم دنیانک
غمی چکه چک سن می قالدک ؟ دیدی .

بنجره سنی آچدم ، داغئیق بر قاچ اشپاسنی دوزه لندم . چفتلکه
تاند شیلردن ، قویونلردن ، چویانلردن بحث ایتدم . متادیا سویلور ،
کولویور ، حتی اسکیدن مکتبده یابدیم کبی آراسیره ایصلق چالیوردم .

خيرالله بك اوقدر سوينوردی که تعريف اينلر ... اوتک ممنون
اولدییی کوردیکه بر دها نشه لیوردم . نهایت وقتک کلديکنه حکم
ایشدم . دقتوک قولتوغنی بنجره يانسه چکدم ، دیزلرینه بر اورتو
اورتدم . صوکر ا پروازک کنارینه خیقوب اوطورارق :

— سزکله قونوشاجق شیلرم وار دوقتور بك دیدم .

خيرالله بك الاله كوزلرني قاپايه رق : سويله فقط آشاغي اين .
معاذالله يوارلانيرسهك ...

سز مرق ايتمه بيك نيم چوجوقلغم آغاج داللى اوستنده
يچكى شيمدى سزه نمون اولاجيكلز بر قراردن بحث ايده جكم ..
كورينورسكلزيا نه قدر ساكتم . بن دون آقشام مهم بر قرار وىردم .
— نهيه ؟

— ياشامنه ..

— بو نه ديمك ؟

— غايت ساده ... . كنديمى اولدورمه مكه .. چونكه بر قاچ
كون كال جديتله بوني دوشونمشدم ...

بوسوزلري شاقايدن برچوجوق خفيفلكيله كوله رك سويليوردم .
اختيار دوقتور هيجانله يرندن فيرلادى :- نه سويليورسك ياراماز ...
بونه اكر معاذالله سنك يرنده بن اوطورسه يدم حيرتدن آشاغي
دوشر ، پارچه پارچه اولوردم ... فقط سن آشاغي اين الله عشقنه ..
نه اولور نه اولماز .

بن كوله رك :- ياشامنه قرار وىرديمكى سويلدكدن صوكر آرتق
آشاغي دوشمه مدن قورقق مناسز دكلى دوقتور بك ، بو قرارى
نيچون وىردم ؟ بوني سزه سويليم .. بر جوق سويلر وار .. اول
جسارت ايده ميه جكم .. سز نيم آرا صيره اولومدن بحث ايتمه
ياقايكلز .. نه اولورسه اولسون بن اولمكدم جوق قورقارم ... بوندن
باشقه چارمه قللاديني حاله يته جسارت ايده ميورم دوقتور بك ...

بو سوزى اللريمى اوزاته رق ، بويني بو كرك ساكن صاف بر
طوره سويله مشدم .

خيرالله بك هيجانله بيلكلريمى طوندى ، بن زورله نيجره لك

کنارندن ایندیردی، همان همان خیر بالا بهرق قارشیشنده کی آلقاق
بر اسکمله به او طور ندی :

— نه آ کلاشیلماز چو جوقسک سن فریده .. باقیورسک بارماق
قدر هیچدن بر مخلوق ... باقیورسک اوبله درینکلری، اوبله تحفقلری
صوکر اوبله اینانیلماز برمتانی وار که .. یکی فریده سوبله دیکلورم ..
— یکانه آوقداشم، حامیم، بابام سز سکنز .. یاشامنه دوام ابدیم ..
کوزل ... اولمکه جسارتم اولدیفنی آ کلا دیقندن صوکر اینده بوندن
باشقه برشی ایسته مورم ... فقط فاصل ؟ بکا بر یولنی کوستریکز ..
بر قولایی بولایلر سه کز اعلا ..

خیرالله بک قاشلری جاتهرق دوشونیوردی :

— فریده، دیدی، بونلری بنده دوشوندیم .. قونوشمق ایچون
بر آزدها بکله مک ایسته بوردم .. فقط مادهم که بوقدر کندیکه حاکم
اولا بیلورسک .. یکی قیزم، قونوشالم .. بر کره معلمه اولقدن امیدیکي
قطعیاً کسمه لیسک. وقعه حقهده سکابو کون بر آزهضیلات ویره بیلیرم.
اون کون اول ولایتدن بر مفتش کلدی . فوق بالنی کبی ازی
دیشلری دیشاری فیلامش لغت چهره لی برشی ... بو مفتشک ریاستی
آلنده بر تحقیقات قومیسونی تشکیل ایتدیلر . عزلکی تبلیغ ایتدند
اول سنی استجواب ایتک ایستیورلردی . او کیجه « اونباشی » نک
کتیردیکي کاغذ بر وع جلبنامه ایدی . دوشون فریده .. سن بویه بر
هیتک قارشیشنه ناصل جیقاردک؛ یا باخیلرک آغزندن ایشته جکک او
ایکرمهنج ایتاملره ناصل جواب ویره بیلیردک .. بونی خبر آلجه عقم
باشمندن کیتدی. او انجمن اوداسنی کوزیمک اوکنه کتیردم سنی سیاه
چارشافکله زواللی صارارمش چو جوق چهره کله، بو کوک بوینکله
اوغوق بالفتک بیرنجی دیشلری قارشیشنده کوردیم . هرچه باد آباد
سنی پارچالامغه عزم ایدن بو آدم « قورد ایله قوزی » ماصالنده کی

جاناواز کبی صودن سبیلر آریسور، اویولا اولدینی قدرایکرمه نج افتراری
تکرار ایدیور... سنی بوناق بر عسکرک آز بوچوق چیک کله لری
قارشیدنه بیلر رنکدن رنکه کیرن معصوم یوزک، اورکشر غزاللر
کبی وحشیله شن آلا کوزلرکله اوفوق بالفتک قارشیدنه یالکیز براق...
خیرالله بک حلیم ماوی کوزلرنده هیچ کورم دیکم قورقونج باریتی،
چکه سنده لایق دیلرینی بوغان، دیشلرینی بربرینه چاریدیرتان برتیرمه
ایله یوسروغنی صالایوردی :- کوزل آغزیمی اویله بر آچدم، اوفوق
بالغنی اویله قالا یلادم که، فریده، او آندمه قورشونله وورسهر برداملا
قانی چیقما یاجقندی ..

ایکی کون اول نیم علیهمده محکمه مراجعت ایندیکنی خبر آلدیم
مفتربلره یایدقیزی ایشک تمیزلکنی بر کرده محکمه حضورنده
تکرار ایچون اوکوی صبرسنزلقه بکلیورم... (اختیار دوقتور کوزلرنده کی
او وحشی باریتی، شاقاقلرنده کی قورقونج قیرمزلیتی سو نتیجه قدر
صوصدی - صو کراینه اسکی حلیم سسی، بون، صاف طوریه دوام
ایتدی) بو آراده نه اولدیه سکا اولدی... آرا یرده سن آتسه یاندک...
هان زورله سکا استعفا کی یازدیردم دییه ایلریدم نیم ایچون فادوشونمه کی
ایسته م... علاقه کی قطعاً کسمه ک لازمدی. الله بو کوزلری، بودوداغی
کوملک واطر افنده کیرمه سعادت ویرمک ایچون یاراتدی... فوق بالقرینک
قارشیدنه آغلا سین، تتره سین دییه دکل... فریده سکا برشی دها
سوله به چکم... شمعی سکا قارشی مسئولیم ایکی قات اولدی...
چونکه باشک یوفلا کتک کله سته بن سبب اولدم... اونک ایچون لازم که
یونی بن تعمیر ایدیم... دیدیکم کبی مسلک کندن آرتق برشی امید
ایده مزسک... بوکون بر چاره سنی بولسق بیلر یارین باشقه بر بهانه
ایله ینه سنی یر ووراجقلر... فضله اوله رقی او وقت بلکه بنده

بولونمايه جڭم ... هايدى برابر دوشونمكه دوام ايدم ... استانبوله ،
خانه لك يانه دونمكه امكان وارمى ؟

باشمى او كه اكدى :- خاير ... دوقوزيك ... اونلر بيم ايجون
بوسبوتون ييتدى ... باخصوص بو وقعيلردن صوكرا ...

— باشقه بر چاره ... ابي بر كنجه اوله نيك ممكن دكلنى ؟
— خاير دوقوزيك ... بن اختيار بر قيز اوله رق اولمكه عزم

ايتدم ..

— اوله نيرسه نك بختيار اولاجنكه نيمده او قدر قناعتم يوق ،
فريده ... او ملعون ، قلبكه اوليله ير ايتمش كه سوكوب آتقى ممكن

دكل ...

— دوقوزيك ... آياقلىرى اوييم ... هرشيدن بحث
ايدك ... فقط بو مسئله ...

— يكي كوچوك يكي ...
— تشكر ايدرم دوقوزيك ...

خيرالله بك بياض بيليرنى ديلشليله چيكنه يرك دوشونيوردي :-
يكي اويله يسه نه يابه جغز ... ضرورت فلان چيكنه كدن قورقويوق ...

چونكه بيم آز بوجوق زوتم ايكي موزه ده يتر ... ذاتاً پارامى نه يابه جڭم
ديه دوشونيورم ؟ سنى سعادتكدن انى نه يه صرف ايدم بيليرم ؟

ورنه جكم جوابك اونى قيزدراجغنى بيليردم . فقط بو ضروريدي .
قورقه قورقه ديزليرنى . اوقشايه رق :

— فقط دوقوزيك ... بن هانكي صفله سزدن بويله بر ...
پارا معاوتنى قبول ايدم بيليرم ... ناسل بر انسان موقعه ايترم ...

خيرالله بك قيزمادى ، فقط غايت عزون بر شكائتله يوزومه
باقدى :- عيب ، فريده ، عيب ... بو قدر بر بر يملله آكلاشدقدن

صوکر اورتا بہ بویلہ سوز آتھا کہ عیب ... فقط نہ یاہلم کہ سن
 بوتون سربست، ہیچ برشیتہ اہمیت و برمیور کی کورون طور لریکہ
 رغماً سادہ روحی، محدود، مظلوم بر اوقیزیک ... قوجا قاریلرک
 « قینہ لی قوزو » دیدکلری جنسندن بر قیزجغز ... بویلہ اولمامالیدی
 فقط اولش ... اولان برشیتہ قارش ی نہ دینیر ؟

شیمدی ہم محاکمہ تعقیب ایت فریدہ ... سنک کی بر اختیار
 صبیحی آرقداشندن کوچوک بر معاونت بیلہ قبول ایدہ میہ جک قدر
 مقرر بر قیز، باخصوص بو ایشدن، بودیدی قودیلردن صوکر ا
 تک باشہ ناصل یاشار ؟ سنی تکرار اولند برمیکی دوشوندی کم بونک
 ایچوندی فریدہ ؟ کیسہ دن معاونت قبول ایتک ایستہ مز سک ...
 چالیشمق ایسترسہک بوکا امکان یوق ... برابر یاشایلم، بندن آیرلہ
 دیسم ... بوکادہ راضی اولماز سک دلکی ؟ جواب ویزمکہ جبارت
 ایدہ میور سک ... فقط باشکی اکیور سک ... دوعرو سنی ایسترسہک
 یونی بن دہ امین بر چارہ تلقی ایتیمورم ... نیچون بو ساعتہ ہر شیشی
 آجیق آجیق قونوشمالی ؟ محلہ نامہ قائم مقامہ برہنٹ کیتش ...
 ہم اومدہ عائہ مدن، اقربامدن اولمایان بر کنج قیزلہ یاشاماسنی عرفہ
 و شریفہ مغایر کوردیکنی سوبلہ مش ... حق، حق سنک باشقہ بر
 مملکت کوندرلہ کی ایستہ مش ... ہر کسک حقیقتی آجیق آجیق
 یوزینہ سوبلہ یں بر « کور قاضی » اولدیم ایچون بی ذاتا کیسہ
 سوزم ... بو وسیلہ ایلہ نیچون بکادہ بر ضربہ ایندیرمہ ملی دلکی ؟
 خلاصہ فریدہ جک ... سنک ایچون نہ نملہ یاشامہ، نہ کندی کندیکہ
 یاشامہ امکان یوق ... حقمر شہلر حیانیکی زہر لہ یہ جک، بوملمون
 لکہ زہرہ کیتسہک سنی تعقیب ایدہ جک ... ماضیکدہ شہلی بر نقطہ

هر چاقینه ، هر سرسری به سنی ایتک حقی ویره جک ... نه پاه جفر
فریده ... ناصل حرکت ایده جکز؟ .. سنی ناصل مدافعه ایده جکز؟ ..
اولمکه محکوم بر خسته مظلومغیله دوقتورک یوزیه باقدم ،
ایچمده کی درین امیدسزلکه رغماً حالا کولوسه بهرک :

— نهایت سزده تسلیم ایدیورسکز که اولومی دوشونمکده حقم
وارمش .. شو کونشه ، شو آغاچاره ، اوزاقده کوزوکن شو
دکزه بائیکز دوقتورک .. نیم قدر باشی داره کله ی بر انسان
کندی کوکلنک رضاسیله بو کوزل شیلردن آیرلق ایستهرمی ؟
خیر الله بک الیه اغزیمچی قاپادی :

— یتر آرتق فریده ... یتر آرتق ... عمر مده به به دیکم برخلطی
بدیره جکسک ... بی چوجوق کبی هونکور هونکور آغلانه جکسک ...
یایراقلری دوکولنس قورو داللرک آراسنده بارلایان صوک بهار
کونشه آلتی اوزاندی : — بن خیلی اختیارم ... سفالتک ، آجیتک
درلو شکلی کوردم ، قولریمک آراسنده نیجه کوزلر قاپاندی ..
قارشیمده اولمک مجبوریتدن بو قدر سکون الیه بحث ایدن بو کوزل
چوجوق یوزندن کولمک ایچون وسیله آرایور کبی نیتیه ین یارامز
دوداقلردن دهابویوک قاجیه کوردمم ... بکا نسبت قبول ایتیه به جک
قدر اختیار و تجربه لی اولدیک بک حالدله ظن ایتیم که ، سنده بویله سنی
بک چوق کورمش اولاسک ...

خیر الله بک دیزلردن اورتوسنی آتهرق اودانک ایچنده برچوق
دولاشدی ، صوکر اوکمه دورارق ؟ — او حالدله صوک چاره به
مراجعت ایده جکز ... سنی زوجهم اوله رق اومده آلیقویاجقم ،
مدافعه ایده جکم ... حاضر اول فریده ... او بر پرشبه اوله نیورز ...

بر هفته دنبری قوش آدابسندهم . . یارین کلین اولویوردم ...
 خیرالله بك هم خصوصی ایشلرینی کورمك ، هم ده آوه بعض کی اشیا
 صائین آلمق ایچون بش کون ایچون از میره کتیدی ... بو آقشام دونه چکنه
 دائر تلغراف آلدیم .

بوکی اشیا به لزوم اولمادیغنی سوبله مشدم . تحف بر طور ایله
 اعتراض ایتدی : یووق نشانلی خانم ... بو عادتاً بنم یاشایلمی باشمه
 قافق دیمك اولور ..

کرچه قدرت بر یا کلشلق ایتش ... آرامزه اوتوز بش قرق
 سنهك بر زمان صوقش اما هیچ اهمیتی یوق ... اصل کنجلك
 روحك کنجلكیدر ... سن بکا باقه ... بن یکر می یاشنده کی دلیقا
 نلیلردن دینچ بر آدام ... هم سنی اویله تللی پولای کلین اولش کورمك
 ایسترم ... بن ارکن آدام صاییلیرم املام قور صاعده قالیز ... قالیر ...
 « سکا از میردن مدهنش بر کلین البسه سنی کتیره چکم .. »
 بن برشی سوبله مبور ، اوکه باقیوردیم . خیرالله مك سوزینه دوام
 ایتدی :

— سکا بن بزده یوز کورو ملکی وریبورم ... اما مدهنش بر
 یوز کورو ملکی ... کشف ایت باقیم ... کوبه ... یوزوك ...
 انجی ... آلماس هیچ بری دکل ... عقلکی یورمه ... بولامازسك ...
 بر یتیمخانه ...

حیرتله یوزینه باقدیم . اوغمو یتله کوله رك : — خوشکه کیده چك
 شبئی نصل کشف ایتدم ... بزم « آلاجا قایا » ده کی چیقلکی بن
 اوتوز قرق کشیک بر یتیمخانه شکله صوقیوردم ... اطرافده بولدیغمنز
 کیسه سز جو قورلی اورایه طویلایه جغز ... بن دو قورلوق اید ، چکم ..

سن خوجالقی و آنالقی ... بن اویله بک اختیار فلان بر آدام دکلر
بلکه چوجوغمز اولماز ... اولوریا دنیا بو ...

خیرالله بک بونلری سویلر کن کولوبوردی . فقط اسکیدن تمیز
صاف آنکسنی سودیکم بوقهقهلهلر شیمدی قلبی صزلانیوردی .
بو سطرلری نفاقت کونلریمی کچیردیکم اودانک پنجره سی اوکنده
یازیورم ... باغچه دالردن هیچ دورمایان بر قورو یاراق یاغموری
یاغیور .

آه چلرک چیللق قوللرندن دو کدیکی بوساری سودالردن بعضیلرینی
روزگار پنجره دن ایجرییه ، دفتریم صارارمش یاراقلری اوسته
صاوور یور ،

اختیار آرقداشمک سونوک ماوی کوزلرنده کی شفقت ، مرحمت ،
تمیز و منفعتلر بابا محبتی کولکده صوک بریشیل یاراق کی یاشیوردی ؛
اوکا بر .. زوج کوزیله باقی مجبوریتند قالدیغ کوندن بری بوسوک
یاراقده صاراردی . نه یابالم حیات بویله یمش ؟ بوکده قاتلاقم لازم ..

قاریجه آياغی کی مینی مینی یازیلرله دولان مکتب دفتریمک صوک
صحیفه سنه کلدیم . نه حزین تصادف .. سرگذشتهلر برابر دفتریتور .
یکی بر دفتر یکی حیاتی یازمنه باشلامق ممکن دکل آرق سویله یه جک
نیم قالیورکه .. هم یارین باشقاسنک .. زوجه سی اولدقدن صوکر
بوکا نه حق ، نه جسامت اولمایه جق .. او بر صباح باشقاسنک اوداسنده
اویانه جق کنج قادینک ، حیاتی بر پارچه نغمه ، بر قاچ دامله کوز
باشندن عبارت اولان چالی قوشی ایله نه علاقه سی اولاجق ؟ .

چالی قوشی بوکون دفتریمک کوز یاشلرندن صولش صحیفه لرینه
دو کولن صوک بهار یاراقلری ایچنده مؤبدأ اولوبور ..

بوصوك آيرليق ساعتمده نچون حقيقى صاقلامالى، بواقوماياچنك
 دفتري بن سنك ايچون يازدم كامران .. اوت نه سويلدم، نه يازدمه
 هب. سنك ايچوندى. ياكلس، چوق ياكلس برايش طوتديغى بونكون
 آرتق اعتراف ايده جكم... بن مرشيه رغما سنكه مسعود اولاييلردم
 اوت، هرشيه رغما سويليوردم، سويلديكمي ده بيلمور دكلم...
 فقط بويكا كافي كلدى .. ايستدم كه چوق، بك چوق سهويليم...
 كندى سهويلكم قدر دكسه بيله... چونكه بوكامكان بون...
 اوكا ياقين سهويليم... بوقدر سهويلكه بنم حقم وارميدى؟ ظن
 ايتهم كامران... بن كوچوك، جاهل بريقزم... سهومنهك، كنديني
 سودرمنهك ده بريولى وار، دكلى كامران؟ حالبوكه بن بونلري هيچ
 هيچ بيلميوردم... سنك صارى چيچكك (طاش آتق ايچون
 سويلميوردم كامران... اينان بكا... مادهم كه سنى مسعود ايتدى..
 بن خيالده اونكه باريشيورم) كيم بيلير نه قدر جاذبىلى برقديتدى..
 كيم بيلير سكا نه كوزل شيلر سويليور، نه كوزل مکتوبلر يازاييليور
 بن بلكه سنك چوققلىرىكه.. چوققلىرىمزه براى آتله اوله جقم؟
 بوقدر..

كامران بن سنى سهومه سنى سندن آيرلقدن صوكر اوكره ندم..
 حياتده ياديديم تجربهلرله، باشقه لرينى سهومكله صانما صاقين.. كوكلك
 ايچنده كي درين، حزين، اميدسز خيالكي سومكله..

زه بنى مزارلرينك قارالغتمده روزكارك صباحلره قدر ته وزار
 ايتديكي اوزون كيجهلرده، چهچن آرابالرينك اينجه سسلى يايق
 چينغراقلرينك آغلاديني بوش صحرالرده، سو كودلاك باغجهلرينك
 ايليقي ايكده فوقولريله دولو يوللرده بن هب سنكه يوز يوزه سنك

خیالکک قوللارنده یاشادم . یارین زوجہسی اولاجم بیچارہ آدم بنی
 زانیاق کی معصوم ، تمیز بریا کرہ ظن ایدیور .. نہ پاکلس .. سودانک
 هیچ بر دول قادین روح و وجودینی ہم قدر خیر بالادیفنی ، میرا تدیفنی
 ظن ایشیورم ..

کامران بر اصل بوکون بر بریمزدن آریلیورزم .. بن اصل بوکون
 دول قابورم ... بوتون اولان ، کچن شیلرہ رغما سن ینہ بر پارچہ
 ینمک .. بن بوتون روحله سنک ..

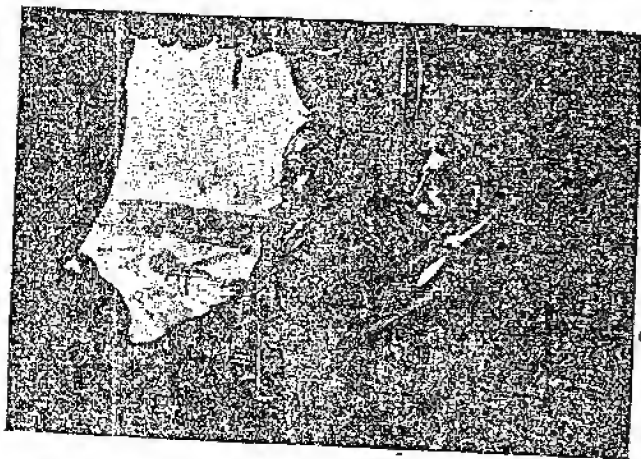
(غریبده نک روزنامہسی بورادہ پیتوردی)

بشنجی قسم

— ۱ —

— کامران سنکله یول آرقداشلی ایتمک اشکنجه بالایی .. ایکی
ساعتدن بری بلکه یوز شی صوردم ... « اوت » یاخود « خایر » دن
باشقه جواب آلامادم کندیکه کل اوغلو .. کامران بوزوق یوللرده
صارسیلان آراهه نك کوشه سنده آفشام روزکارینه قارشی پارده سوسنك

آراهه نك برکوشه سنده آفشام روزکارینه ...

یاقه سنی قالدیرمش، دالغین دالغین مر مره بی سیرایدیوردی .. کوزلرینی
زورله دکزدن آیره رق کولمه سدی :

گندی گندی آووته جی بر قیز اولسه بدی ... هیچ اولمازسه مسعود
اولوردی ... فقط هیچ ظن ایتهم ...

کامران آجی بر کولومسه مه ایله باشی صاللا دی ... اوجهتدن
مستریج اولکیز آنته ... فریده ایکی سندن بری چوق یختیارمش ...
کوزیه کوزلردن ایشیتدم ... قوجه سی اختیار فقط زنکین بر
دوقتورمش ... آرقداشلردن برماکیه مفتشک قاریسی - کفریده نک
اسکی بر آرقداشیدر - کچن سنه برکون قوش آدا سنده فریده تصادف
ایتمش ... جالی قوشی اسکسی کبی مهادیا کولیور ، سوبلیور ، شاقه
ایندیورمش ... شهردن ... اوج درت ساعت اوزاق مسافه ده بر چیتلکده
یکرمی قدر یتیم چوجوقله اوغراشدیغی ، یک مسعود اولدیغی
سوبله مش ... قوجه سندن یاریم ساعت ایرلقه تحمل ایدم میورمش ...
آرقداشی استانبولدن ، اقربالردن بحث ایتک ایستتمش .. فریده
چابوق سوزی قیامش ، « بن نه اوعلکیتی ، نه او انسانلری آرتق
خاطرلایم یورم نیله » دیمش .. فریده قارشی قصورلرم ، حقسنلرلم
چوق آنته ... یونی بیلورم ... فقط سزده انصاف ایدک ... اونکده
بنی بوقدر چابوق اونوتما سی دوغرو میدی ... مع مافیله بونلرلومسز
سوزلر آرتق دوام ایتمه لم ... سزه اوغورلر اولسون ... بن آرا به دن
ایندیورم ... یورویه یورویه آوه کله چکم .. بوبوزوق یوللر بنی فنا
حاله صارعدی .

عزیز یک ایچنی چکدی ، فیلسوفانه برطور ایله :

— اناره آدم لری حقیقه بدیخت انسانلر ... شویوللری سنه لرجه
اول کندم یا بدیدرم . ابرطد باشی کبی کونشک آلتنه یاندم . هر حاله
سنی صارحان یوللر دکل کامران ... افترا ایتمه ... نه اینی ایتشلرده
یدی سنه اول بنی شو متصرفلقدن عزل ایتشلردی ... هایدی اوغولوم ...

اما چابوق کچور ... حقك واريا .. بوكون ساده درت ياشنه ياقين
چوجوغك وار .. درت بش سته قدرده قريده جگه نشاني دورمشك
آه كامران .. شور قريده به ناصل قيدينكي، حالا عقلمه صيغدير امارم بورم .
جالی قوشنك بيلل كې سنى، كل كې يوزنى خاطر لادجقه حالا يوره كيم
صيزلار ... آرادن اون سته كچدى .. حالا بيم، اوك آزقه سنده كې آرقه
باغچه باقنه يوره كيم تحمل ايقر ... هانی اولسهم كيتسهم سنى عفو
ايتمه به جگم كامران ..

— انشته ... تبديل هوا ايچون مالمكتكيزه دعوت ايديلش
برخسته به بويله شيلر سويلنيرمي ؟

— اوت امانسك درديك بونكه علاقمى يوق كه ... سوديكك
بر قادينله اوله نيك ... بر سته بيله تماميله مسعود اولامادك ... منور
ياناغه دوشدى .. اوج سنهك حياتكى خسته باتيجياقله كچيردك ...
آداده اسويچرده، ودها بيلم نره لرده خسته كي تدوى به چاليشدك ...
وعده كلش نه ده نير .. كچن قيش زوجهك وفات ايئدى ... سكا
بر دوشكونلكدن عارض اولدى ... بر درلو كنديكى طويلايامادك ...
حالا خسته كيسك ... بونك قريده يله نه علاقمى وار ؟ .. سن باشقه
برينى سويوردك ...

كامران ينه او آجي كولومسه مسيله جواب و بردى : — انشته ...
كيمسه بكا اينانمور ... سزده طيبي اينانماياچكسكز ... غريب
كورده جكسكز ... حياتك بعض سر كذشتري، حتى ايجه هيچانلى
سر كذشتري اولدى ... فقط سزه تايمين ايدرم كه بن دنيايه هيچ
برشيني، هيچ بر انساني فريده قدر سومدم ...

عزيز بك ديشلري آراستدن ميرلاندى : — يامان سودا ...

يامان عشق ..

— سوئلدم یانشته... ایناغا یورسکیز... ذاتا کیمسه ایناغا یور...
 — مژکن سینه لردن بری بکا دارغین... فریده نک سوزلرینی آغزینجه
 آلدیرما یور... قاشلرینی چانه رق: « یوق کامران... اوندن بحث
 ایتیمکه حقیق یوق » دیور... آننم او یله... تیزدم او یله... هر کس
 او یله... بوراده فریده دن بحث ایده بیله جکم یالکیز نرمن وار...
 نرمن بو کون اون یدی یاشنده... فریده بورایه کلدیکی وقت یدی
 یاشنده یدی... خیال میال عقلنده قلنس... فریده پی « بنی صالحه جاقده
 صالایان قیرمزی انتاریلی آبلام » دیبه خاطر لایور... او یله کونلرم
 اولور که نرینه قیرمزی انتاریلی آبلاسندن بحث ایدیرمک ایچون
 لسانمک یوتون قوتی صرف ایدیورم...

— نه تحف انسانسک کامران... پکی یا اونلکی؟...
 — او بر خسته یدی... بنم یوزومدن اوله سی ممکندی...
 فریده دن امیدی کمدکن صو کرا اوکا قارشی اولسون بر انسانلق
 و مرحت وظیفه سی ایفا ایتمک ایستدم... او قدر...
 — آ کلاشیر دعوا دکل... سن قاریشق روحلی بر آدمسک
 کامران...

— بوراسی دوعری انشته... نه ایستدیکمی، نه یابدینمی هیچ
 بر زمان کتدمده بیلمدم... امین اولدیم یالکیز برشی وار... فریده به
 قارشی ضعفم... بوچوجوغک او یله حاللری، او یله خاطره لری وار که
 اونوقت ممکن دکل.. او یله صابورم که بونلری اولور کن خاطر لاسم
 آغلایه رق اوله جکم... سزه بر دلیل دها سوبله ییم انشته...
 تبدیله وایه احتیاجک وار دیدکلری زمان ایلک عقلمه کلن بر تکفور
 داغی اولدی... بنی بورایه سزک دعوتلریکزمی کتیردی ظن
 ایدیورسکیز... کوی دو کونی اکلنجه لری ایچون می بر آیدر بوراده

دوردیغمی صانیورسکیز ؟ داریلایکیز ... بن بوراده ایلک کنجلیکک
یر قاج قیریق خاطره سنی آرامغه کلدیم ... اوقدر ...

— مادهم که بر مناسبتیزلک ایتشدک ... بونی تعمیره امکان یوقیدی ؟

— یاکلش حرکت ایتدم انشته ... چوق یاکلش حرکت

ایتدم ... فریده اویله درین برانفعال ایچنده نردن آیرلشدی که ایزنی
کشف ایتدیکم وقت بردن بره اوستنه دوشمکدن قورقدیم ... اولنک

ساده قلبی دکل عزت نفسی پارالانمشدی . بر باشنه یابانچی ملکتیله

کیتیمک ایچون کیم بیلیر نه قدر متاثردی ؟ آرادن هیچ اولمازسه

آلتی آیلق بر زمان کچمه دن بنی کوررسه بلکه بوسبوتون خیرچینلا

شه جق وحشیله شه جک ، دها بویوک بر دلیک ایده جکدی ... بهاری

زورله بکه مشدم ... چالی قوشنی بولوندیغی کوی مکتبهنده یاقلامق

ایچون یوله چیقمنه حاضر لایبوردم ... تام اوزمان اوغکسی خسته لیم

چاشلادی ... اوچ آی یاناقده قالدم ... (ب ...) ده اونی بولمه

کیتدیکم وقت ایسه ایش ایشدن کچمشدی ... بکا فریده نک خسته

یربسته کاری سودیکنی ، وفاسیز باشنی چاغلیان کنارلرنده سوکیلیسک

دیزلرینه قویهرق ، کوزلرینه باقه باقه طانیور چلدیردیغنی سوبلدیلر ...

دوشون انشته ... سنه لرجه بو باشی ، بو کوزلری ، بنم ، یالکیزیم ،

دیه بیلدکدن صوکره برکون بویله ...

کامران دوام ایتدی . مرمره دن کلن سرین آقشام روز کارندن

چه کینور کبی بونین یارده سوسنک یاقاسی ایچنده دها زیاده صاقلایور ،

ماوزاقلرده نک توك قیزبالانغه باشلایان بالقچی آتشارینی سیرایدیوردی .

عزیز بککده نشه سی قاچمشدی :

— کامران اوغولم ... سن قورقارم که او وقتده ایکنجی بر

خودالاق ایتدک ... چالی قوشی کاشکه بونی یاپه ییله جک ، قولایچه

کیندی کینیی آووته جق بر قیز اولسهیدی ... هیچ اولمازسه مسعود
اولوردی ... فقط هیچ ظن ایتهم ...

کامران آچی بر کولومسه مه ایله باشی صالادی : اوجهتدن
مسترح اولکز آئسته ... فریده ایکی سندن بری چوق بختیارمش ...
کوزیه کوزلردن ایشیتدم ... قوجه سی اختیار فقط زنکین بر
دوقورمش ... آرقداشلردن برملیکه مفتشک قاریسی - که فریده نک
اسکی بر آرقداشیدر - کچن سنه بر کون قوش آداسنده فریده تصادف
ایتمش ... چالی قوشی اسکسی کبی متدایا کولویور ، سوبلیور ، شاقه
ایندیورمش ... شردن ... اوچ دوت ساعت اوزاق مسافده بر چفتلکده
یکرخ قدر یقیم چوجوقله اوغراشدیخی ، یک مسعود اولدیغی
سوبله مش ... قوجه سندن یاریم ساعت ایرلغه تحمل ایدمه یورمش ...
آرقداشی استانبولدن ، اقبالزندن بحث ایتمک ایسته مش .. فریده
چالوجاق سوزی قالمش ، « بن نه اوتملکیتی ، نه او انسانلری آرتق
خاطر لاما یورم بیله » دیمش .. فریده قارشی قصورلرم ، حقیر قلم
چوق آئسته ... یوقی بیلیورم ... فقط سزده انصاف ایدک ... اونکده
خی بو قدر چاقوق اونو تلمسی دوغرو میدی ؟ ... مع مافیله بونلر لوزومسز
سوزلر آرتق دوام ایتمه یلم ... سزه اوغورلر اولسون ... بن آرا به دن
ایندیورم ... یورویه یورویه آوه کله جکم .. بو بوزوق یوللر خی فنا
حاله صارصدی .

عزیز یک ایچنی چکدی ، فیلسوفانه بر طور ایله :

— اداره آداملری حقیقه " بد بخت انسانلر ... شو بوللری سته لرجه
اول کنده یاپدیردم . ابرغاد باشی کبی کونشک آئنده یاندم . هر حالده
سفی صارصان یوللر دکل کامران ... افترا ایتمه ... نه ای ایتشلردم
یدی سته اول خی شومصر قلفدن عزل ایتشلردی ... هایدی اوغولم ...

فقط کچ قالمه ... چونکه اختیاری آنه کی ده ، بنی ده بر باد ایتدی...
کچ قالبرسهك اوسراقدن ، بن آچلقدن بایلیز . .

کامرانك آرايه دن ایندیکی برینه اوکوری باشیدی . اون سنه
اول ینه بویله بر آغستوس صوکی آقشامنده بورایه قدر ککس ، چوروك
تخته لرك اوسته اوطوره رق آياقلىنى صاللامشیدی .

تکفور طاغنده بولوندی یکریمی بش کوندن ری عادت ایتمشدی .
هر آقشام اوستی بورایه قدر کلیر ، صوکر ا یولارک آلاجه قارا کلنی
ایچنده یاواش یاواش ، دوشونه دوشونه کری دوردی .

قوچه سنك موقت بر ما مورسته آنادولی به کیتدی کوندن بری
چو جو قلیله برابر تکفور داغنده اوطوران مژگان بر آقشام کامرانه :
— چوق بورغون کورونیورسك ... غالبا اوزاقلره کیتدك ؟
دیمشیدی .

کامران محزون محزون کوله مسه به رك جواب ویرمشیدی :
— ای تخمین ایندك مژگان ... چوق اوزاقلره کیتدم ... اون
سنه اوزاق برماضی به ...

دها باشقه شیلر سوبله چکدی . فقط مژگان بوسوردن برشی
آ کلما یوز کچی دوداقلینی بوکس ، ساده جه « اویله می » دبه رك
آرقه سنی جورممشیدی . مژگان قادین قلبك اوقدر عتادجی اولان
کیزی افعال لرندن بریله سنه لردن بری کامرانه دارغندی . اونك یاشنده
فریده ایچون برتک کله سوبله میوردی .

کامران باغچه لرك آراسندن یاواش یاواش اوه دوزکن ایدن
لانی به آقشام اولمشدی . قارشى داغلرده کون حالا سونغمه مشدی .

کنارلاردن دوغرو صولانه یوز طوتمش کچکین منکشلره بکزه یه
برکیجه باشلا یوردی .

کنج آدم باغچه آرالرنده کی یوللردن برینک یاننده دوردی، اونک
آتش بو جکلرینک ییلدیزلره
بنکلی یشیل قارانلنی اوزون
اوزون سیر ایتدی .^{۱۱} او
آقشام فریده نك بو یولدن
چیقدیغنی کورمشدی .
کنارلاردن قیصه ساچلرینک
لوله لری چیقان سیرشمس ،
بیاض قیصه ترسانه البسه سیله
چالی قوشنک او کنده یوروو .
دیگنی ، طوبوقسز چوجوق
بو طینلرینک اوچیله طاشلری
سه کدیردیکنی حالا کور .
یوردی .

وقت ایچه بکمشدی .
کامران باغملرک آواستدن اوه دورکن ...
اوده کیرلک مراق ایده جکلرینی
ییلدیکی حالده بردرلو کیتمک ایسته میوره، اسکی بررژمانک ایزلرینی آرار کی
یوللرده کیک یوردی .

اوزاقدن سسوق قاپسینک او کنده بیاضلی برقادرین خیالته
کوردی . مژکاندی . اکثری آقشاملرک کوچوک چوجوغیله برابر

جاده به چقار، اونی قولتوقلرندن طوته رق یورومه تعلیماری .
پاپدی بردی .

کامرانی کورونجه اوزاقدن قولنی صاللامنه باشلادی : ت
کامران ... نه قدر یاواش یوروپورسک ؟ .. نروده قالک بو وقته .
قدر ؟ ...

— هیچ مژکان هوا پک کوزلده ...
مژکانک بو کیجه چونجوقلنی یوقدی . بوکا مقابل حالتده بر
تحقاتی ، دائما ساکن یوزنده بر آز هیجان واردی .
— مژکان ... سنده بر حال وار ... ؟

کنج قادین برشیلر سویله مک ایستیور ، فقط کله بولامیوردی .
بر آدم کری چکیلدی ، قاپی ایله ایچ دیوارک آراسنده کی کوشه یی
کوستره دک :

— باقی بو کون کیم کلدی کامران ... دیدی .
کامران حیرتله باشنی چویردی ، ایچ قاپوده کی فناردن سوزولوب .
کلن ماویمسی آیدینلنک ایچنده ، تا یاقینده ، فریده نک آلا کوزلرینی
کوردی . بیکلرنده برر ماوی ییلدیز پیریلدایان بو کوزلر کولویور ،
بر آز صولنون و سوز کون کورون کوزل یوزی کولویور . فریده
— آلتی سندنبری خیالیرست کوزلرینی هر یومدجه کوردیکی کبی .
تا یاقینده ، کوکلنک ایچنده کولویوردی . کامران خفیفجه ساللاندی ،
کوزل بررؤیایی غیب ایتمکدن قورقانلر کبی بر آن کوزلرینی یومدی .
یاندن دایانه جق برر آرادى . بررلینه سویله یه چک سوز بولامیورلر
ساده تیزه به تیزه به باقیشورلر ، دوداقلریله بررلینه کولومسه مک
جالیشیرکن کوزلری یاشارله برده نه نیوردی . مژکان بودقیقه نک کوجلیکی .

حسن ایستدی . فریده بی آلدن طوتوب کامرانك . اوكنه كیتیدی .
آغیر مغالزله دولو بر سسله :

— تیزه نچوجوقلری همان همان قاردهش دیمکدر ... فریده نك
اركك قاردهشی اولمادینی ایچون سنن دوغرودن دوغرویه اونك
آغابکیسی صایلیرسك کامران ... قاردهشیکه خوش کلدك دیدی ...
کامران حالا برشی سویله یه میوردی . خفیفجه اکیلدی ، فریده نك
صایلیریته دوداقلرینی دوقوندردی . جوکرا قولاغنه سویلر کی
غایت یاواش :

— سزی تکرار کورمك ممنونیتی سویله ییلک ایچون کله
بولامایه چم فریده خانم ، دیدی .

بوسوز فریده یه جبارت ویردی ، اسکی براق آهکنه سقط
ییلورلر کی بلیرسز بر شکایت اهتزازی دوشمش سسله :

— آشکر ایدمزم کامران بك ، دیدی ، بنده اویله ... چوق
ممنون اولدم ...

— نه وقت کلدیکز ؟

— بو کون ... اوکله یه دوغرو ... اون کون اول استانبوله
کلشدم ... هیچ بریکزك اوراده اولمادیغکیزی خبر آلدیم ... حالبوکه
تیزه لریمی ، هیکیزی چوق کوره جکم کلشدی ... بلکه اونلردن ده
یخی کوزه چکی کلار وارد ، دیدیم ... ذاتا تکفور داغی کزیمکه
آلیشمش انسانلر ایچون نه قدر اپی بر یر دکلی کامران بك ؟
مژکان تکرار سوزه قاریشدی :

— کوزل اما تحاشه ، بکه ، شکلیه ، تکلفه لزوم یوق ...
همین ده سویلدم ... سز همان همان اوز قاردهش صایلیرسکیز ...
حتی کامرانه آغابك نیله دیسه نك بك دوغرو اولوز فریده ...

ايكبيسى ده كوزلرينى بره اينديرديلر . فریده قورقه قورقه ! -
صاحی .. سكا آتاك ديمه مه ماعده ايدرميسك كامران ؟ دیدی .
جواب بکلر كن كامرانه باقايور ، آتس بوجكلرينك قايتاشدینی
قاراقلرده كوزلریله بر شیلر آرايوردی .

كامران قیزغین بر طورله جواب وردی :
— سن ماضی ایترسهك اویله اولسون فریده ... ایچكندن ماضی
كلیرسه ...

آرتق ساكن ساكن قونوشه بیلورلردی . فریده بر قیچ كهايله
كامرانه سیاحتی آكلاندی :

— استانبولده بعض ایشلرم واردی ... صوكر ا دیدكم کی
هیکزی چوق کوردچكم گشیدی . دوقتور .. انسهك ایکی آی اذن
وردی ... تیزلریمی ، هیکزی تحده بولدیغمه نه قدر غمون اولدم ...
یالکیزسن بر فلاكنه اوغرامشسك كامران ... استانبولده ایشتم ...
چوق چوق متأسف اولدم ... بو قدر آز بر زمان ایچنده زوجه کی
غیب ایتك نه فلاكت ... فقط کوچوكل وار ... الله اونك عمری
نجدته ویرسین ... نه كوزل چوجوغلک وار كامران ... او قدر
سودم که ... کلرکلر آرقداش اولاق ... شیمیدی قدر نیم قوجاغیم
اوطورلری ... ذاتان . کوچوكلرله اویله چاقوق احباب اولویورم که ...
فریده سوبله مکه دوام ایتدیجه یاواش یاواش آچیلور ، سوزلری ،
طورلری . او اسکی یاراماز چوجوق خفلیکلرینی تکرار بولمه
باشلايوردی ...

اونك لستنی دیکله مک ، سوبله یین دوداقلرینی ، کیچه نك ایچنده
پیریلدیان آلا کوزلرینی کورمک اویله بر سعادتیدی که کینچ آدام برشی
دوشونمور ، حتی اونك بر باشقه سنك زوجه سی اولدیغی ، یوسعادتك

بر آی بر بچق آی صو کرا یکیدن بر رو یا اوله جفنی بیله عقلنه
 کتیر میوردی . اونک بر تک قور قوسی واردی . ایچردن اونک کلدیکی
 فرق ایتمه لری ... هر قور قدینی کی بوقور قدینی ده نهایت باشنه کلدی .
 اونلری قابونک یاننده ایلك دفعه کورن نرین اولدی . کنج قیز چینگیر
 چینگیر باغیره رق کامرانک کلدیکی خبر ویردکن صو کرا یانلرینه
 قوشدی ، فریده یی تکرار قوللرینه آله رق ۴- سنی اونو تمذینه کامران
 آغابکم ده شاهد در فریده آبالا ... قرمزی انتاریلی آبالدن اک چوقد
 اونکله بحث ایدردک ... دکی کامران آغابک دیدی .

— ۲ —

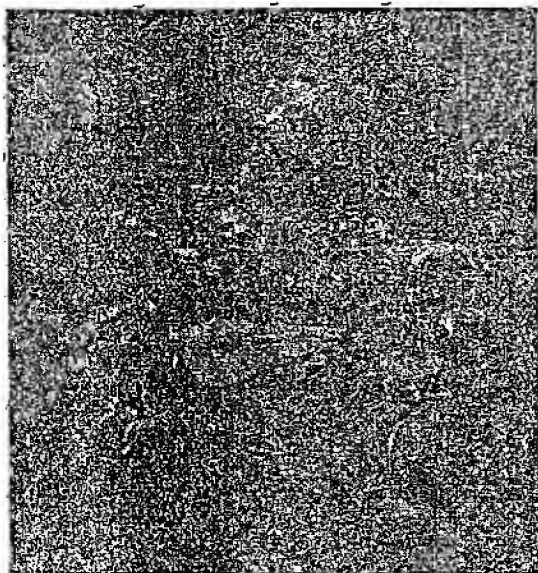
او کیچه آقشام ییکی بر دو کون ضیافته بکزه دی . سفره نکه
 باشنده چو جوق کی ماسقارالقلر ایدن عزیز تک :- آه چالی قوشی ..
 سن یی عادتاً دردلی ایتمشدک ... بوسسک قولاغمه کلدیکه آغایه جقه
 کی اولوردم ... مکر بن سنی نه قدر سورشم ، دیوردی .
 سن لردن صو کرا ، بردها کورمکدن امید کسدکلری بر کونده
 بورایه دونن چالی قوشی اورایه ساده بر آرز نشه دکل اسکی کونلرک
 رقت و محبت دولو بر پارچه سنی ده برابر کتیرمش کیدی . بوتون یوزلر
 کولویور ، بوتون قیلر ده - آجیق نجیره لردن ایجری دولان ، لامبه لرک
 اطرافنده دونن پروانه لر ، کیچه و جکلری کی - برشیلر تیره یوردی .
 ساده یملک صو کنه دوغری بسیمه خانم - اهمیتسز برشی سویلر کن -
 بردن بره آغلامته باشلادی . فقط در حال کوزلر یی سیلیدی :-
 — هیچ ... هیچ ... ، برشی یوق ... آتمه سنی ، کزیده یی
 خاطر لادمده ... دیوردی .

دیزلرینک اوشتمده کامرانک چو جوغه اوزوم یدیرن فریده باشف

اکدی ، برآن یوزنی کوچوک قیورچق صاری صاچلری ایچنه
صاقلادی . اوقدر ... صوکره اسکی شنک ینه یرینه کلدی .

برآراق بسیمه خاتم قوجه سیله برابر طربزونده بولونان نهمیه دن
بحث ایدیوردی ؟ او یچارده دردلی . . کچن سنه قوش پالازندن
برقیزی اولدی ، دیدی ، - فریده درین بر کوکس کچردی : - او
آجی بیلیم تیزه ... بنم کوچو کده او خسته لقدن کیندی ، دییه
جواب وردی .

سفرده کیلر حیرتله بر برلرینه باقیشدیلر . عایشه تیزه : - دیمک
سنک چوجوغک واردی ... بیلیموردق ، دیدی .

عزیزهک - آه چالی قوشی یوز یاشنه کیرمهک ینه دلیملکی براییه چکله...

فریده محزون محزون باشی صاللا دی : - اینجی کبی بر قیز ...
کورمه لیدیکز نه کوزلادی ... یاورومی بردرلو قورتارمق ممکن اولمادی ...

تایشه تیزه تکرار سوردی: - چو جوغلك قاج باشنده اولدی فریده...؟

فریده ینه او محزون صفوتله دوداقلری بی بوکهرک:

— تام اون اوچی پتیرمشدی ... ایلك چارشافنی دیکووردم ...

قاین آنا اولاجقدم ، دیدی .

سفرده بر قهقهه قوبدی . عزیز بك : - آه چالی قوشی ...

یوز یاشنه کیرسهك ینه دلیلیک ، شاقه بی بر اقایه جقسك دیوردی .

فریده نك اون اوچ باشنده کی قیزینه هر کس کولووردی . فقط فریده نك

کیرپیکلری یاشله دولیدی . نحدثی دها قوتله کوکسه چکدی ، سوبله کجه

آرتان بر محزونلقله اولره مونسه نك حکایه سی آکلانندی .

او کیجه کیچ وقته قدر او طوردیلر ، عزیز بك آزا صیره :

— فریده قیزم ... سین یول بورغونیسك ... بات آرق ، دیوردی .

چوقدن بری اوبویان نچدی خالا قوللریدن بر اقایان فریده

کولوور : - زبانی یوق انشته ... بن اصل سرك آزا کزده دیکله

نیورم ... بی اصل یالکزلق یوردی دیوردی .

بارلاق آلا کوزلرینك ، بر آز قیسه دوداغلك او هیچ سونمه بن

کولومه سیله ساعتلرجه قونوشدی . اسکی چالی قوشی نمانیله اولانمشدی :

خوشنه کیدرک دیکلنکی کوزیکه کله لری آزون یوزیور ، یالکزر

سه وین ویکتیلن چو جو قورک ییلدی او سوبلی ، مارلی جر کتله

دوداقلری یوزرک ، دیشلرله دیشلرله قیصر رق ، باغی چوقورلاشدر رق ،

متادیا سوبلووردی ، اوله که سونچینك وردیکی سرحوشلقدن بر درلو

آیلامایان اختیار انشته اسکی بر شاقه سی تکرار ایتمك آرزو سندن

کندی آلامادی . کوجو ککن فریده نك اوست دوداغی بارماقلری

آراسته حقیقشدیر بر ، دسقی یاراما ز چالی قوشی ... سنیم کرازی بی

چالشك ها ... و بر کرکی باقیم ، دیه بودوداغك اوچنی زورله اوپردی .

اطرافده قویان قهقهه لر ایچنده « یامه انشته دیه حایقیران
فریده بی زورله چکه سندن طوئدی، اسکی برشاقه بی تکرار ایتدی.
صوکر ا دقتله فریده نك یوزینه باقق : نه یاییم جالی قوئی ... قباحث
سنك، اولی بارقلی قادین اولدك ... حالا طبیعتك جوجوق ... حق
یوزك بیله جوجوق ... کیم بو چهره یه کنج بر قادین چهره سی دیر،
دیدي .

کامران بولوندی بی کوشه ده صاراردیغی حسن ایتدی . جالی قوشنك
بر باشقه سنه تاند اولدیغی ایلک دفعه بودیقه ده آ کلا یوردی .

۳

بو کیجه بی تعقیب ایدن ایکی کون ایچنده کامران فریده بی پک
آز کوره بیلدی . جالی قوئی اون سنه اول تکفور داغنده کندی
باشنده بر جوق قیزلره احباب اولمشدی . بونلر شیمدی اولی بارقلی
خانلردی . فریده بی راحت بر اقایور ساعتلرجه کلوب اوطوردقلری
یه تمیورمش کی کیدرکن ده جالی قوئی برابر سورو کلیورلر، او او،
بانجه بانجه کزیورلردی .

کامران کیزلی کیزلی اوزولدیکنی کوردکجه مژگان عادتاسوینور،
کوزلرینک ایچی کوله رك مستزانه تظلم ایدیوردی :
نافله ... فریده بی بزه بر اقمایه جقنر ...

مع مافیه هر شیدن اول اونك اکلنمسی ، آجیلما می لازم ...
کامران بوا یکی کون ایچنده فریده بی بر کره بکده، بر کره ده چارشافلی
اوله رق سوقاقدن دور کن کوره بیلدی .

اوچنچی کیجه نك صباحیدی . کامران عادتلی خلافتنه جوق ایرکن
اویانمشدی . اورناتاق یکی آغریوردی . کوشنك دها اویقورده دیدی
کامران اوداسنك یانجورلرندن بری ایتدیکی وقت فریده بی بانجه ده

کوردی . پنجره نك آچیلدینی اوده فرق ایتشدی . باشنی قالدیردی ،
یکی دوغان کونشه قارشى الینی کوزلرینه سپر ایده رک :

— اویاندیکیزی کامران بك ... نه قدر طبیعتکیزی دیکیشدیر .
مشکیز ... اسکیدن سزی اویادیرم بیلک ایچون پانجورلر یکیزه
یازین آووج آووج چاقل طاشنی ، قیشین برینین قار طوپی آتقی
لازم کلیردی ... سیزه بر آز آنادوللی اولمشکیز ... بن اوراده
بوساعته قالدیغم وقت قبل ... انسان اوسته کونش دوغدورورمی ،
دیبه بنی عییلارلردی .

اسکی خفیف ، آلاچی چالی قوشنی خاطرلایمان بوسوزلری
سویله بن سسنده قلبه سیرینک و تارداک حیلری ورن براق بر آقار
صو آهنکی واردی . کامران بر آز قورقارق صورتدی :

— بنده کله می فریده ؟
او حالا اللری کونشه قارشى کوزلرنده ، تا اسکیدن یابدینی کبی ،
کیزلی کیزلی اکلنه رک :

رطوبتک نازک وجودیکیزی اینجتمه سندن قورقازسه کز فنا
اولماز ... سزه آناتولی اکرامی یابارم ...

کامرانی قوجامان بر جویر آغابی آلتنه کوتوردی ، آفشامدن
یانجیده اونوتولش براسکمله به اوطورتدی :

— شیمدی بر پارچه بنی بکلیه چکمشکیز کامران بك ...

— هانی تکلفی تکلفی براقه جقدق ...

— بر آز صبر ... او کندی کندی کلیر ... بردن بره حرمتسزلکه

جسارت ایده بورم ...

کامران کولای : — فقط بو دها بویوک حرمتسزلک فریده ...

سنى منع ايدەرم ... بكا « سز كامران بك » دېر كن اكەلنيورسك
كې كلبور ...

فرېدەدە كولويوردى : ... دوغرى ... حقكز وار ... حقك
حوار ... غېرت ايدرم شىمدى بكا مساعده . سكا سود پيشىره جكم ...
— فرېدە رجا ايدرم ...

— ناقله . . اصرار ايته . . . برآنادولى قاديته قارشى اك اي
قومېلمان اولك ايش كورمه سە خدمت ايتمە سە مساعده ايتمك ...
برآز اكئەرك ، برآز محزون دوام ايدىوردى :
— بزم كندىمىزى بكنديرمك ايچون او ايشى كورمكەن باشقه
برجاذبه مز يوق كە ...

باغچه نك ايچندە الئە باقراجلر قورو دال بارچه لرله كىديور ،
كلبور يېكى اويانان باغچوانلە قونوشان سى ايشيدىلوردى .
نهایت الئە دومانلرى توتىن برسود بارداغيله ككلى :

— سودايتىدىكم كې دكل كامران ... فقط اوچ كون صوكر ...
بوكون نه . . . بازار ايرقى . . . پرشني صباى ايچون يە صباى
ضيافته دعوت ايدىورم ... عىنى قويونك سودىنى ايجه جكسك كە ...
فقط كورە جكسك كە بام باشقه برشى . . . عادتا كوزل بر ميوە ...
بو بىم بويوك بر سرم . . . ناصل اوله جق ديه مراق ايتيورسك . .
آمان نه حسزلك . . بن سكا شىمىدىن سويلەيم . . اوچ كون قويونى
آرمودله بىلەيه جكم . . . سن غالبا اوشوبە جكسك . . هوا بر از
سرنجه . . . السترىمىك بىمە تيزەم « دلى قىز اوغلىمى خستە ايتدك »
ديه بنى پالاسين . . دور . . بن رطوبتە فلان آليشقيم . . سكا آتقى
بىرەيم ...

بر چنكللى ايكنە ايله بويتىدن ايايدىردىكى قىر مىزى يوك آتقى

چیتاوری . صبح رطوبتدن مٹاڑ اولوبور کبی خفیفجه تیزه یند
کامرانک اوموزلرینی کورسنی اورندی .

کامرانک کوزلریندن سنا اولکیز اقسامک خیالی اویانیوردی . قوز
باشلاندی کی کورسکدن سنا اویانیوردی . اویانیوردی . اویانیوردی .
کوجولک لاجور . اویانیوردی . قویان قیسه اتمکلی ، سیاه اولکلکی مینی
نیمی شکست قیترینی ، اولک مور مرکبله لکلکی کوجولک پارمقزینی
کورسینی ، یونولک برآتم کی : « آرتق سنی محافظه ایتک بتم وظیفهم »
دین سنا اویانیوردی .

... کامران ... اویانیوردی کی الکن سودیکی دوشوره جکسک ...
دیزلرک یانه یی ... اویانیوردی . اولک دالدا ؟
... هیچ ... اویانیوردی . اویانیوردی ...

فریده یوسفه ایلان دیشک سبویه سینه مانع اوانق ایستکی عجله عجله :
... سنی اوموزنده آتقی ایلک کورونجه کامران
خاتم دیدکم عتقه کادی ...

*

فریده ایشی یندردکن صوکر کامرانک قارشیدنده آلتاق بر
موطباق اسکله سنا اویانیوردی . قالین ، دونوق بروسه ایکندن
سنا اویانیوردی . یونی بر الیسه بونی وجودینی کدیش ، عقیق
قیورمزلره اویانیوردی . رسکلی دیزلرینه دایلی ، بیلکلی چکسک
آلنده برلشمی ، باقلری آجیق آووجلرینک ایچنده قونوشمغه
باشلادی .

کامران اولک یوزینی بوقدر تمیز برآیدیتلی ایچنده بوقدر بقتدن
ایلک دفعه کور یوزندی . چهره سی برآز ضعیفلاش ، سوزولمشدی .
بوسوز کونلک کورسینی دها بویولک کورسینیور ، کتارلرینی بلای

بلیرسز بر نغورقلقه کولکله یوردی . بش سنه اولکی چالی قوشنک
یالیزلی بر ایشقله دولو پارلاق آلا کوزلرینه آتش یاننده اونوتولش
چیچکلرک حمالی یانقلاری دوشمشدی . بو کوزلرینه اسکیمی کبی
کولیور ، ینه اسکیمی کبی معصوم برجسارته قاچیمه دن باقیوردی .
فقط کامرانه اوله کلدی که آرتق اسکیمی کبی اونلرک درینلکینی ،
نهایتی کورمک ممکن دکل ...

صاچلرینی ، دیشارلق قیزلری کبی ، اورته سندن آیره رق ایکی
قالین اورکو ایله یانلرینه برافشسدی . بو صاچلر اوقدر صیق
اورولمشدی که آلتک ، شاقاقلرینک جلدینی کهریور ، قاشلرینک
داغنیق اوچلرینی بر آزیوقاری قالدیریور ، دهاشقاق و نازک کوردون
تنده ایجه ، ماویشی دامار کولکله لری میدانه چیقاریوردی .

کامران سوزلرندن زیاده سنی دیکله یه رک بو کوزل یوزی سیر
ایدرکن بر شینه دقت ایتدی . فریده مک رنگی طبعی زوجه حیاتی
پاشایان بو کنج قادینک مسعود رنگی دکلدی . بو تنده قوپارلادان
صولغه محکوم کلرله سوداسز اختیارلامه لری مقدر باکره لده کوزولان
« حمالی قیزیللنه بکزر » کیزلی بر آتش ، مضطرب بر شفافلق واردی .
صباح کونشی بو چهره ده اوله ایجه ، معنالی چیز کیلر آیدینلاتیور .
دی که کنج آدمه صاردقچه صاریور ، مؤثر بر مرثیه کوزلالکی کبی
آغلامق آرزولری ویریوردی . اضطرابک بر کنج قیز یوزینی بو قدر
کوزلشدیره بیله چکنی کامران دنیاده عقلندن کچیرمه مشدی .

فریده دوداغنک اوهیچ سونمه یین کولومسه سیله ، اسکی آهنگنه
کوروغز بر رندن ایجه بر یارا آتش بللورلرک طونوق ، شکایتلی
اهترازی دوشمش سسله چوجوقلق خاطره لرندن بحث ایدیوردی .
کامران جسارت ایتدی ، اوکا دهاییک بر خاطره صوردی .

فریده آغیر بر طورله باشنی صالادی :

— عتملمه قالمی کامران اون بش یاشنه قدر ، بورایه کلنجهیه
قدر اولان بوتون وقععلری خاطرلایورم ... اوتهمسی بر دومان
قابلا دی ... کورده میورم ...

خاطرلرینه چوکن بو دوماندن بحث ایدرکن کوزلرینه ده بر باشقه
دومان بورویوز ، باشنی یانه چورمک اوزاقلره باقیوردی .

بواک اسکی چو جوقلق خاطرله لرندن صوکر ا بردن بره حیانتک
صوک بش سنه سنه آتلامشدی . هاجی قلفه مک بر حالتی : زه ینیلر
مختارینک بر سوزینی ، مدیر رجب افتدینک بر تحفلفنی آ کلاتیرکن
کولن کوزلرینه ؛ جانلاران حرکتلرینه بعضاً هیچ سببسز بر یورغونلق
دوشمبور ، او وقت سسنده کی بلیرسز سقط بلور ، اهترازی ده
درینه شبور ، اوزکون بر یورک کی تیره یوردی .

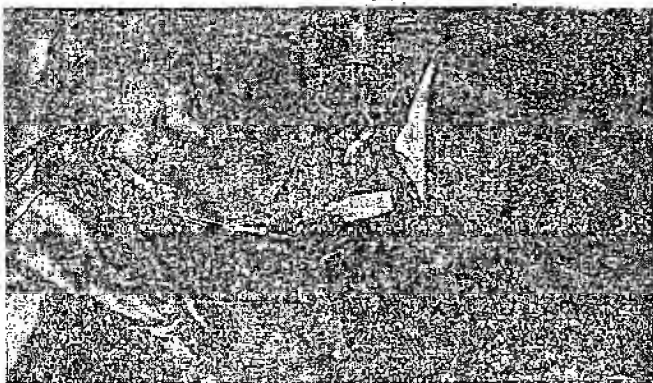
بر صوکنارندن بحث ایدرکن کامران کوزلرینی قاپادی ، « صاقین
بو ، باشنی سودیکنک دیزلرینه قویه رق ، کوزلرینه باقه باقه طانبور
چال دینی ، چاغلان کناری اولماسین ، دیبه کندینه صورتی .
چالی قوشی حیانتک اک معنامز ، اک اهمیتز بر قاج پارچه سنی
صوبله کدن صوکره بردنبره عتمله کلش کی :

— کامران ده اسکا انشته کلک رسمی کوسترمدم ، دیدی .
کاسرانه اینجه بر آلتون قوردونه بویتنه باغلی بر آلتون مدالیون
اوزاندی .

کنج آدم صاراردینی ، تیره دیکنی بلای اینتامکه چالبشهرق
رسمی آلدی ، فریده اونکله برابر رسمی کورمک ایچون باشنی
اوزانبور ، یوزینی یوزینه یاقلاشدیر یوردی :

— شو چهره يه باق كامران . . . نه نجيپ ، نه كوزل بر يوز
دكلى ؟ ...

كنچ آدم بالى ايتهدن كوز اوجيله فرېدېه باقپوردى . او اوپله
دالغېن بر محبته رسمى ايسير اينديپوردى كه فرقنده اولادى ...
بودقيته كامرانك حياتنده لك آجى بر اضطراب وعصيان دقيقهسى
اولدى . ديمك انچه ، نازلى ، معصوم كوزلك بو بياض صاجلى ،
قابا يوزلى يابرى اختياره غدا اولمشدى .

كامران دهاسكا اشته نك وسى كوستردم دېدى

كوزلرينك اوكنده چيلغېن برخيال اويانيور ، فرېدېه ، اوتانچندن
دالنه دالغه قيزاران ياناقلرنده يارى قابالى آلا كوزلرندن دو كولش
ياشار ، معصوم چوجوق دوداقلرنده يالوارميه بكتزر اور برمه لرله
بو اختيارك قوللرنده خير پالانيور كورپوردى .

جالى قوشى باقهدن بونى حس ايتش كې خفيفجه سيلكىندى ،
آغير آغير مداليونى تكرار كو كسنه قويورق :

— بكا آرتق مساعده كامران ... ظن ايدرم بوكون مسافرلر

وار ، دېدى .

— ۴ —

جالی قوشی یووايه دونه‌لی اون کون اولمشدی .

عزيز بك هر آقشام تکرار ايدييوردي !

— دقت ايدييورديسکز چوجوقلر ... اوه برباشقه‌لق کلدی...

جالی قوشی بوسفر قيرلانغیچ قوشلرينه بکزه‌دی ... قانادلرينک
آلنده عادتا بره‌سار کتيردي ... بو قرق کونلک مسافرلک اسکی
ماصاللرده‌کی قرق کون قرق کيجلک دو کونلره بکزه‌دی . یازلیق که
بر کوئی دها کجدي ، دييوردي .

فريده کولويور : — زياتی يوق انشته ... بر قاچ سنه صو کرا
ينه‌آذن آيلر کليم ... سن اوزوله يک . همده او کزده بو قدر کون
وارکن ... نيچون شمديدن کنديزه زهر ايتملي ، دييوردي .

جالی قوشی تماميله اسکی جالی قوشی اولمشدی . کيجی برفورطنه‌ايه
اورسه‌لکدن صو کره تکرار کونشه قاووشان تازه چيچکلر کجي
کون کوندن آچيليوردي .

يکيدن اوده‌کی چوجوقلرک آله‌باشیسی اولمشدی . مژگانک اوج
ياشنده‌کی قيزيله اوندن بر آز بويوک اولان نچدبدن اون يديسی ييتيرن
ترمينه قدر بويوکلی کوچوکلی بوتون چوجوقلر اوکابد اولمشلردی ؛
صباحدن آقشامه قدر اتکلريني بر اقایورلر ، کوشکی شئلکه ، قهقهه‌يه
بوغوورلردی .

بويوکلر بعضاً يارامازلک بو درجه‌سندن شکایت ايدييورلردی .
فقط باشقه بوجه‌ندن ده سوييورلردی . اونلر هر شينه رغماً ايکی اسکی
نشانلیدی . ايلک کونلرده بش سنه‌ده قاپانان اسکی يارالرك يکيدن
آچيلماستدن قورقشلردی . فريده‌نک طاشقين شئلک ، اونی بويله

اوزاقدن كورمكدن باشقه برشی ایسته میور کچی کورونن کامرانك
حليم ، ساكن بختيارلنی اونلره برآز امنیت ویرمهک باشلامشدی .

مع مایه احتیاطی الدن بر اقایورلر ، اونلرده اک اسکی زمانلرده کی
« بویوک اغابك » ایله « کوچوك قیزقاردهش » حسلرینی یکیدن قوتلندیرمهک
چالیشیورلردی . او یانمالرندن قورقولان دالنین خسته لرك اوداسنده
فاصل قونوشمدن چکینیلیرسه اونلرك یانندهده احتیاطلر برکله
ایله بو حزین ماضی نی او یاندیرمقدن او یله قورقوبورلردی .

عزیزك آراصیرا : — مسافرلكکی برآز دهسا اوزاتاقیمکن
دکلی ؟ دییه سوروبوردی .

کیتمک سوزینی ایشیتدیکی زمان دالما برآز محزونلاشان چالی
قوشی : — امکافی یوق انشته ... چالی قوشی نده اولنه باشقه
یووانك آتسه سی ... اونك یولنی ده بکله یئر وار ، دییوردی .

* * *

کامرانه اک زیاده دوقونان برشی ده فریده یله نجات آراسنده کی
بویوک دوستلقدی . اونلری آیرایلمک ایچون چوچوغونك چالی قوشونك
قوللرنده اویوبوب قالماسی بکله مک لازم کلیوردی .

کامران برکون فریده مک اونکله عادتاً غاوغا ایندیکنی ایشیتدی .
چالی قوشی اوزولهرك « سوله باقایم نجات ... برکره ده ...
خالا ... خالا ... خا ... لا ... » دییوردی . فقط نجات اوکا
اطاعت ایتیمور ، عنادچی صاری یاشنی صاللا یهرق : « آتسه ...
آتسه ... آتسه » دییوردی .

کامران برآز قورقه رق : — براق فریده ... ! وازسین او یله
دیسین ... نه زیانی وار ... بیچاره مک بلکه بویله سوله مک احتیاجی
وار ، دیدی .

فریده برشی سویله مدن اگیلیدی ، چو جوغک باشنی اوزون
اوزون او قشادی ...

— ۵ —

کامران ینه بر صباح قاپالی پانجورلینه ووران خفیف طاش
سسلریله او یاندی . بونک یالکز فریده مخصوص بر او یاندیرمه اصولی
اولدیغنی بیلوردی . چالی قوشی ینه اونی بویوک جوړک آلتنده صباح
ضیافته دعوت ایدیوردی . ایلك کونلرده وعد ایتدیکی کبی آرتق
کوزل بر ارمود فوقوسی ویرمهک باشلایان سودک یاننده مینی مینی
دیشارلق چوره کلری ، صوکره رچله بکزه ین پنه بر طاتلی واردی :
فریده چوره کلرک اوسته بو طاتلیدن سورمه رک کامرانه ویریوردی :
— بونلر بنم الملك معرفتی ... بو چوره کلرک اسمنی بیلمیورم ...

فقط طاتلی به کلشکر دیبورلر ...

ایشنی بیتیرد کدن صوکره ینه او آلاچاق مو طباق اسکمله سنی بولارق
کامرانک قارشیسنه ، همان همان آیاقلرینک دینه او طوردی :
— شیمدی سویله بکا باقیم کامران ... کلشکری بکنده کی ؟
کنج آدم کوله رک جواب ویردی :

— بکندم .

— سود کی ؟

— سودم

— بردها سویله ...

— سودم .

— اویله دکل کامران ... « بن کلشکری سودم » دی ...

کامران بو چو جوغه اصراری آ کلامایه رق کولیوردی :

— بن کلشکری سودم .

فریده کوزلرنده، یاناقلرنده آتشلر اوچهرق، اوتانچندن کیریکلری .
تیتیره رک یوزنی اوکا یاقلاشدیر یور، یالواران برچوجوق کی بوینی .
بو کوردی ، دوداقلرنده طونوق قفسارله :

— بر کره دها کامران ... « بن کلبشکری چوق سو یورم » دی .
کنج آدم ایستدیکی و برلر سه آغلايه چق چوجوقلر کی بو کولن .
تیتیره شن بودوداقلره خلجانی بر حیرتله باقیوردی . سینی کندینک ده .
بیلمدیکی کیزی بر تاترله تیتیره رک :

— بن کلبشکری چوق سو یورم ... سنک ایستدیک قدر چوق .
سو یورم ، دیدی .

فریده بر چوجوق سو نیجه الیرنی چیریدی فقط دوداقلری .
کولر کن کوزلرندن یاشلر کلیوردی . اهیتمسز برشی ایچون آغلایان .
بر یایانچی نی عیالار کی « نه دلیلک » . . . بر معرفتی بکندیردیکی .
ایچون بو قدر ممنون اولق نه دلیلک . . . بر معرفتی بکندیردیکی .
ایچون بو قدر ممنون اولق نه دلیلک ، دیه چیرینور ، کندی .
کندیسه اکنمکه ، بارمقلریله کوزلرینی قوروتما، جالیش یوردی .
فقط یاشلر بر درلو دور میوردی ، طونوق بر فریاده بکزمه ین بر .
خیچ قیریق ... سوکرا یوزی الاری ایچنده آغلايه آغلايه ایجری .
قاجدی .

*
**

بر آقشام اوستی کامران انشته سیله برابر چارشیدن دونیوردی .
چوجوقلر عادت ایتشاردی . اونلرک کلدیکی اوزاقدن کوردکلری .
کی قاپنک ایچنه دیزیلرلر ، یمش ، شکر ، چیقولا نه بکلرلردی .
کامران برر برر اونلرک پانی داغیر کن یانه ، آیاقلرینک دینه .
کوچوک طاش پارچه لری دوشدیکنی فرق ایتدی ... صوک حصه یی .

ویرد کدن صو کرا کوزلریله اطرافنی آراشدیردی . چالی قوشیدی .
بر آز اوتهده قوجامان بر کستانهك ياننده دوریور ، الیه اوکا
اشارت ایدیوردی .

— معناسنی بیلورسکیز با کامران يك ؟ . بزده وارز ...

ا کله نه چکی یا خود بر موزيلك ايده چکی وقت دائما اوکا « سز »
دیه خطاب ایدردی . کولهرك دوام ابدی : سز بی آرتق يك
فضله تقاعد ایتدیكیز .. هانی تم حصم .. اسکی قباختر اوتوتولدی می
صائیورسکیز افندم ... یا سکوت حقمی ویریرسیکیز ... یا او اسکی
کیراز آغاجی حکایه سی بو کیجه سفردهده جانلانیر ...

اون سنه اول یته بوقابونك ياننده یادینی کی دیلنی دیشلرینك
آراشته صیقیشدیر یورسیوری قیرمنی اوچنی کوسترهرك کولویوردی .
کامران باردوسوسنك خیندن . بر قوطو چیقاردی ، کولهرك :
ویرلش صدفولرم وارمنی فریده ... نه کوزل نصادق ... بزده
بو کون بر قوطو فوندان بولدم ... کیسه یه کوسترمه دن کندم یه چکدم
اما نمادم که بویله بر تهیدیه اوغرا دق نه یاپالم ...

فریدهك يوزنده بر چوجوق شهونچی بارلادی : — نه کوزل ،
نه کوزل ...

— فقط بر شرطله چالی قوشی ... اونلری یته بن سنك آغزیکه
ویره چکم ...

— ناصل اولوز ؟

ناصل اولوز ... سن اون ایکی اون اوچ یاشنده ایکن ناصل
اولویوردی ؟

بوئی سوپلرکن فوندانلردن برتی فریده یه اوزا تمشدی . چالی
قوشی بر قاچ نایه ترد ابدی ، صو کرا باشنی اوزا ترق خفیفجه

تیتیزه یین دوداقلرینی آچدی . فقط کامرانک بوتون اصرارلرینه رغماً
یونلردن بر ایکنه جیسنی یمک ایسته مدی .

— ویر بکا ... یمکدن صو کرا اوئی نجه دله برابر یرم ، دیدی .

— سنکه شودیوارک یانه قدر کیده لم فریده ... باق دکره نه

کوزل ... هم قونوشور هم سیر ایدرز ...

فریدالردن بریمی فریده یه اوزانمشدی ...

— پکی ... فقط بشوق و طوبی ایجری براقیم ... بر دقیقه جق ...

کامران ایلک دفعه دوقوننه جسارت ایستدی ، اوئی بیله کندن طوته رق :

— بخار فریده ... سکا امینم یوق ... بکه ، بر دقیقه جق ...

شیندی کلورم دینه چکسک ... کلیه چکسک یا خود کلنه کده کیم ییلیر

نه وقت ... و فاصل که چکسک ... کور ییورسک که سکا امینم قالمادی ...

فریده برشی سسوله مه دن باشنی اوکنه اکدی ، یاواش آیاواش
اونکه برابر یورومکه باشلادی .

کامرانده بو آقشام دالغین بر حزن واردی . کندینی ضبط
ایده میور ، کسبک ، رابطه سز کله لرله مهادیا شکایت ایدیوردی . بر
آراتی قارانقلرله دولغه باشلایان انکینده اوچان بر قوش سوروسدی
کوستردی : - فریده بر زمان صوکره سننده بونلر کی اوجوبه
کیده چکسک دکلی ؟

.....

— پکی آرقه کده بر اقدینک تیزه لر دن ، تیزه چو چوقلر ندن ، اسکی
آرقداشلر ندن ، چو چوقلغنک کچدیکی یرلر دن آریلق سکا پکی طاتلی
کله چک ؟

.....

— یووا کده مسعود ایدرک ، مسعود اوله رق یاشار کن خراب
و پریشان بر اقدینک باشقه بر یووانک خیالی هیچ می سنی اوزمیه چک ؟
فریده جواب ویرمیور ، حتی دیکله میور ، شکر لیه قوطوستله
آلتنه بر قورشون قلمی پارچه سینله شکلر چیز میور ، بر شیر قارا ایوردی .
کامران آخی بر شکایتله : - جواب ویرمیورسک فریده ؟ دیدی .
جالی قوشی دالغین دالغین اونک یوزینه باقدی : - عفو ایسته
کامران ... عقم باشقه یرده بدی ... نه سویلدیککی دیکله یمدم ...
وقبله دیکله دیکم براسکی شرقی واردی که اونو تمشدم ... بیلم نیچون
بردن بره او عقمه کلدی ... اونو تمیه یمدیه اوئی اشارت ایدیوردم .
ایسترسه ک او قو ... بن اوشومکه باشلادم ... ایجری کیدیورم ...
کامران قوطونک آلتنده فریده نک قاریشیق یازیسنه یازلش شو
دزوت مصرعی کوردی :

« پر آتشم آچدیرمه بزم آغزیمی زنهار »
 « ظالم بنی سولهته درونده نه لر وار »
 « بیلمیزیم ایستکلریکی ایلمه انکار »
 « ظالم بنی سولهته درونده نه لر وار »

- ۶ -

بو وقعه نك اوستندن درت کون كچمشدی . فریده اسکی
 آرقداشندن همان همان قاچیوردی . اونك یالکیز قالا بيلمك ایچون
 ایجاد ایستدیکی بوتون بهانه لری ، قورنازلقلری بوشه چیقاریور ،
 باشقهلرینك یاننده قونوشمق لازم کلدیکی وقت یوزینه باققندن ، کوز
 کوزه کلکدن چکینوردی .

دردنچی کونك آقشامه دوزغیریدی . اوده کیلر او کونیه چولوق
 چوجوق بر بره دعو قلدیلر . آقشام اذانندن اول دونه لرینه احتمال
 یوقدی . کاسران دیشاریده شدتلی بر روز کارک توزی دومانه قاتما سینه
 رعنا اوده دوراماش ، دولاشمنه چیقیشدی .

روز کار اوزاق تپه لرده ایضاق خالیور ، آغاچلر کورونمز بر
 یاغموور صاغناخی بر کبی خیشیلدا یور ، کوز آلا بیلدیکنه اوزانوب
 کیدن یولک اوستنده توز قاصیرغلری قوشیوردی .

کاسرانک یوزینه ، کوزلرینه توزلر دولیور ، هر بر قاج آیدمده
 بر دورمق روز کاره آرقاسنی ویرمک مجبوزیمده قالیوردی . چیلایق
 بر تپه چکک کنارنده قوجامان بر قایا قووغی کوردی . یاننده بیتیش
 جلیز بر آغاچ منادیآ چیرپنیور ، صیسقه قوللری صاللا یوردی ،
 کاسران پولنی چورهرک اورایه کتدی . قایانک بر گوشه سنی روز کاره
 قارشی سیر ایدهرک او طور دی .

بو قدر کورولتویه ، بو قدر چیرپنمه رعنا صحرائی بو کون بوم
 بوشی کورسیوردی . بوم بوش ، دوم دوز ، طبقی بر چول کی .

طبیعی هیچ برکون بوقدر روحسز اونك كوزل شیلرینی بوقدر
ترومسز ، حیاتی بوقدر امیدسز کورمه مشدی ...

تا اوزاقده ، یولاك صولرك ایچنده کچور کی کورونن دکزه
یاقین بر نقطه سنده رنگلی برقادین خیالی فرق ایستدی . هیچ سبیسز
بوقوشدن ایستدی ، اوکا دوغرو یورومکه باشلادی : بر آز صوکر
نرینك کل قوروسی چارشافی طانیوردی . کنج قیزده اونی کورمش
اولاجقدی که اوزاقدن شمسیه سنی صالایوردی .

نرین نچون اوته کیلردن آیزلشدی . نه به یالکز کلپور ؟ بونی
مراق ایده رك ده خیزی یورومکه باشلادی .

کنج قیز روزکاره قارش یاشنی آکیور ، برالیه اتکلرینی ضبطه
چالیشیور ، اوته کیله چارشافنك خیرچین قوش قامادلری کی چیرینان
هوالانان پله رینی طوتیوردی .

یوزی کوزدیکی وقت برده نره کامرانك قلبی چاربیدی . نرینك
کل قوروسی چارشافی ایچنده فریده واردی .

تام بر بریه یاقلاشه جقلری وقت روزکار فریده مك شمسیه سنی
آلیدی . چالی قوشی فریاد ایده رك اونی طومق ایستدی . فقط بردن
بره اتکلری داغیلدی ، پله رینی اوجدی ، صاچلری آچیلدی . کامران
تام دقیقه سنده یتشمشدی . شمسیه سنی بر چالی کناریده یاقلاادی .
یازده سوسنی روزکاره سنیر ایده رك فریده مك چارشافی دوزلقه سنه
یازدیم ایستدی .

چالی قوشی : — نه قدر زماننده یتشدك کامران ... روزکار بی
صاچبی چالی قوشلری کی اوچوراجقدی ... دیدی . ده برشیلر
سویله مك ایسته یوردی . فقط روزکار باشنی اککه ، کوزلرینی ،

دوداقلرینی قاپامغه مجبور ایدیوردی . کامران حالا اوکا پارده سوسنی
سپر ایتکه چالیشه رق یورو مکه باشلادیلر .

فریده ارتق سوز سویله بیله جک بر حاله کلندی . فقط او یله
کورونیوردی که اونک شمدی سولمکدن زیاده کولمکه احتیاجی
واردی . کندینی ضبط ایده میور ، بر باشقه روزکار صاغانغه طوتولش
کچی کولیوردی . کسبک کسبک بونک سینی آکلادی :

— بایبور میسک نیچون کولیورم کامران .. مسافر لکده یدک ...
بیم چارشیده بک مهم بعض ایشلرم اولدینی عقلمه کلدی ... حالوکه
آرقه مده ییلدیرمهم واردی ... طیبی او قیافله جسارت ایده مدم ...
زوالی نرمینجک بکا ایسک ایتک ایستدی ... چارشافنی تکلیف
ایندی ... بر آز اول یوزوم قابالی اولدینی حالده چارشیدن چیقوردم .
برضا بک آرقه مدن کلدیکنی کوردم . تام یامدن بکر کن : — نرمین
خاتم ... سر بوراده ... نه امید ایدانز سعادت اقدم ... دیمه سینمی ؟
نرمینک بکا ایسک ایده یم دیر کن بویله فویاسنی میدان ویرمه سی اوقدر
تحفه کتدی که کندی می طوتامادم ، کولدم . ضابطجک یا کلشلی
او وقت فرق ایتدی . بندن او یله بر قاچاسی واردی که ... او یله یا
نرمینک یرنده باشلی باشلی برقادین کورو نیجه ...
کامران کولومسه یرک دیکلیوردی .

فریده دوام ایتدی .

— فقط بن قیزجنرک سرنی سکا سویلدیکمه فنا ایتدم . کوه زه
دیلم دورما یورکه ... قوزوم الله عشقه کیسه یه سویله مه نمی ؟ یالکنز
ایلریده ... کیم بیلیر ... بو قیزجنزده اون ایسته یورسه ... اونلره
بر ایسک ایده بیلیرسه ک ...

— سکا وعد ایدرم فریده ... آنحق نرمین او یله بر چو چوق که ...

فریده ضعف بر شکایت کی: — اولابیلیر . . فقط بویله چوجوقلرک
کوکلی بعضی هیچ کوروندیکی کی اولمایور . . دیدی .
بوسوز اوزرینه ایکسی ده صوصدیلر، یته اولیله یان یانه یورومکه
باشلادیلر .

روزکار خفیفله یوردی . اولتورده آدیملرینی آغیرلاشدیر یوردی،
بولک یتیمه سندن عادتاً قورقورلردی . کامران محزون محزون
دوشون یوردی: « دمن بو طبیقی بوم بوش کندیمی لرومسر بر
افسان کوردم ... شیمدی بو کل قوروسی چوجوق چارشافی
ایچنده تیتره یور کی کورون نازک، کوچوک کوزهل شینی روزکاره
قارشى بر پارچه حمایه ایده بیلیمک بکا اینایلمایاجق قدر بو بولک بر
سعادت وریور ... بو دائما بویله اولابیلیردی . بو کوزل، کوچوک
خلوق بن ایسترسهم بختیار ایده بیلیر و بختیار اولوردم ... یازیق »
دالغین بر دوشونجه ایچنده کیتدکجه آدیملرینی آغیرلاشدیران
فریده تکرار قونوشمغه باشلادی . هیچ مناسبتی اولمایان ششیلر
سویلیوردی:

— هر شینه رغماً بو کوچوک تبدیلهوا نی چوق اکلندیردی .
هر حالده برایکی سه یتر ... صو کرا تیزه لریمی ... هیکیزی یته چوق
کوره جکم کلدیکی وقت تکرار کله جکم ... بویله بویله سه لرکجه جک ...
بنم یاواش یاواش صاچارم آغیرمنه باشلایه جق ... هیکزده طبیعی
اولیله ... بر بریمزی کوردکجه یته نمون اولاجنر بوکا مقابل آیریلیر کن
بلکه ده اآ محزون آیریلاجنر ... کیم بیلیر ایلرده بلکه بوسبتون
بیله کلیم دگلی ؟ ... حیات بو ... هر شی ممکن ... او وقت سن
بوسبتون بنم ... آغابکم اولورسک ... بو بولکر برر برر چکیلدکجه
بر بریمزک داها اینی قیمتی بیلیرز ... اهمیتسز کوچوک قصور لریمزی

تھا زیادہ خوش کورورز ... بولہ جہ عمریمزك صوك سنہ لرینی
چوجوقلفمزی کچیردیکمز یرلردہ ...

سنک بلورندہ کی کورونمز اینجہ یارادھا درینہ شیورہ سوزلرینہ
بتو کبزی وصیت محزونلنی ویریوردی .

بول اوزرندہ چوجوقلی بر دینجی قادیہ تصادف ایتدیلر ،
چوجوق چیلای آیاقلریلہ اطرافلرندہ قوشویورہ قورو الیلہ فریدہ نک
"انکلیری اوقشا یوردی .

کامران پارہ ویرمک ایچون دوردی . فریدہ کوچوک سفیلرلہ
تیماسک ویردیکی بر آلیشقانقلہ چوجوغک باشنی اوقشامقدن ایکرہ نمدی .
تکرار یورو مکہ باشلاقلری وقت دینجی قادین اونلرہ دہ ایتدی :
— الله بر بیرکزدن آیرماسین . . الله کوزل خانمجنکی سکا
یاغیشلا سین دیدی ،

غیراختیاری دوردیلر . کامران ، کوکلنک بوتون آجینسی یشیل
کوزلرینک ایچندہ طوپلانمش :

— فریدہ ... دویدکی قادین نہ سویلیدی ؟ دیدی .

بو سؤالہ ایکی ایری یاش داملہ سی جواب ویردی . آرتق
بربرلرینہ یاقلاشمنہ جسارت ایدہ میهرک بوللرینہ دوام ایتدیلر .

*
*

کوشکک اوکھ کلدکلری وقت آقشام اولمشدی . هوا ایچہ
ساکنلہ شمش ، روزکارک اوغولتوسی دورمشدی . آغاچلر بو اوزون
یورغونلقدن صوکرہ ساکن کولککلرینک اویقوستہ دالیورہ قایلرہ
— کندی ایچلرندن صیزیور کچی کورون — خفیف بر صدف
پاریلتنیسی یاتوب سونیوردی .

— وقت دها ایرکن فریده ... اونلر شهردن دوغدیلر ...

ایسترمیسک سنکه شوقایارک یانه کیده لم ؟

فریده باشنی اوکنه اکهرک حالسز حالسز رجا ایتدی :

— بکا آرتق مساعده کامران ... کیدوب صوینه ییم ... روزگار

باشنی سرتم ایتدی .

برآز اول فریدنک جانلی ، اویناق وجودی ، اطرافنده جانلی
بر مخلوق کبی یاشایان ، اوموزلرندن اوچهرق ، دیزلرینک اطرافنده
دولانهرق حساس ، ظریف ، چاپقین درآغوشلر ایچنده چیرینان کلر
قوروسی چارشاف شیمدی سوتوک بر امل قورویه اوموزلرندن ،
دیزلرندن صارقوردی .

دها ایلری کیتیمکه قوتی قالماش کبی اوزایه ، قاپینک ایچنده کی
ایری برطاشک کنارینه اوطوردی ، قوملره شمشیه سیله امیدسزلکی
قدر درین ، حیاتی کبی قیریق چیزکیار پیغمکه باشلادی .

برآز صوکر کامرانک ده یانه اوطوردیغنی ، اوموزینک اوموزینه
دوقوندیغنی ، الیک الی طوندیغنی حسن ایتدیکی وقت خفیفجه
خلجانلاندی . شاشقین شاشقین اطرافنده باقهرق قاجق ایسته یوردی .
فقط واز کچدی .

کامران اولک برفاق دفعه درین درین ایچنی چکیدیکنی ، ایلک
وحشیهلشن کوزلرینه بردنبره چاره سز بر مثلویت شملی دوشدیکنی
کوردی . یوزکبی صوغویان ، تیره یین الی اسکی نشانیلرینک الیه براقشدی .
ایکیسی ده کوزلرینی قبادیلر . کامران کوزلرینک قارانلی ایچنده
قبولجیمار اوچوشهرق دوشونیوردی : « یو آوجک ایچنده تیره یین
ال فریده نکه الی ... دیمک انسانی کیجه لک امکاتسز بر رؤیای ظن
ایتدیکی شیلرده ممکن اولایلیرمش . » کوزلرینی تکرار آچدی .

فریده آغلایه آغلایه او بوش چو جوقلر کی آراسیرا کو کس کجیر بیور
کیندکجه آغیرلاشان باشنی اونک اوموزینه براقیوردی . حالنده ،
الربی براقیشنده مظلوم بر تملیمیت واردی . کامران آرا صیره
قیمیلداندیجه اونک دها زیاده صوقولدینی ، الی دها قوتلی صدقیدغنی
حس ایدیوردی . کنج آدم نیچون بویله سولدیکنی کندی ده .
یلمه دن غایت یاوانش : « بن کلبشکری سویوردم » دیدی .

نیچون سولدیکنی کندی ده یلمه دن غایت یاوانش « بن کلبشکری سویوردم » دیدی

یانلرنده کی قاپنک بردن بره آجیلماسی اونلری بو اوتقودن
اویاندیردی . فریده سلاح سسی دویمش بر قوش خفیلکیله یرندن
فیرلادی . اک اوکده نرمین کیریوردی . چالی قوشی هیچانی بر
سونجه اونک بویتنه آتیلدی . کنج قیزی قوللرنده صقیور ،
صاچلرینی ، کوزلرینی بوسه لره غرق ایدیوردی . کیمسه بوسونجک

سېښنی آکلایم یوردی . بر آز اولکی یورغونلقدن اثر قالماشیدی .
 کوچوکلری قولارندن یاقلا یور ؛ جیاق جیاق باغیر تارق هوا به آتوب
 طوتیوردی . ایجری کیره جکلری وقت بر آز کری قالدی کامرانک
 یاقلاشمسینی بکلدی . صوکر ایچ قاپونک قارانلغده غایت یاواش ؛
 « مرسی کامران ، دیدی .

— V —

ایرته سی کون فریده ینه کندی کنده شه به ایخشدی . اپکندی به
 دوعرو کوشکه دونیککی وقت چوق یورغون کورونیوردی . بوکا
 دغما چوجوقلری ینه اطرافنه طوبلادی ، آرقه بانچهده قوجامان بر
 قولان صالنجانی قوردی .

کامران عزیز بک اختیار و کوه زه بر مسافردن کندی
 قورتاردینی وقت صالنجاقده فریده ایله نجیدت واردی . فریده وار قوتیله
 صالنجانی اوچوریسور ، نجیدت چیقلقلر آتارق بر کدی یاوروسی کی
 بویته طیرمانیوردی .

کامران عایشه تیزه سنک طبعی اون سنه اولکی کی - فریده ...
 قیزم ... دلیکی براق چوجوغی دوشوره جکسک ، دیه باغیردیغنی
 ایشیتدی .

چالی قوشی آلدیرمایور ، بوتون روحیله اکلنه رک جواب
 ویریوردی : - آمان تیزه ... نه کزه لازم ... نجیدتک اصل صاحبی
 شکایت ایتدوریا ... دکلکی کامران ؟

فریده چوجوقلرک برنی براقوب اوتنه کی آلبور ، هېسنک صیره
 ایله کوکلنی ایتک ایتدوردی .

چوجوقلرک اک بویوکی فقط اک قورقانی اولان زیمینی جیاق
 جیاق باغیرتقدن صوکر صالنجاقدن آتلادی . صاحبلری تردن قپ

قیرمزی کسین آلتە ، یاناقارینه یاپیشور ، آلتە کی ایپ یانیقارینی
کیدرمک ایچون آووجلرینی بر برینه سور یوردی :
— ظن ایدرم آرتق کیسه قاللادی .

کامران تردله : — بنی اونوتدک فریده ، دیدی . چالی قوشک
دوداقلرنده رنکسز برنیم اوچدی . « اولماز » دیمکه راضی اولمایور ،
« هایدی » دیمکه جسارت ایده میور ، کوزلریله ایی آغای دالارینی
معاینه ایدرک اطرافدن تشویق بکلیوردی :

— فاصل اولور ... بیلمم که ... ایبلر ایکیمزی چکمز سانیرم ...
اوله دکلی مژکان ؟

مژکان الیه ایی طوتدی ، ساکن کوزلرینی کامرانک کوزلرینه
دیکرک :

— ایبلر ایچون دکل ... فقط فریده چوق یورغون ... حاله
باق اونک کامران ... بر ... قادینی دها زیاده یورمق ، سانیرم که ،
کنه اولور آرتق ، دیدی .

فریده اول « اهییتی بوق ... نه چیقار » دیوردی . فقط صوکر
مژکانک سوز و باقیشلرنده کی معنایی آکلادی . قباحلی بر چوچوق
کی محجوب وقورقاق ، باشنی اوکنه ایندیردی ، یاواشجه : « اوت ...
فضله یورغونم ... بلکه خسته اولورم » دیدی . حاله بر خسته قادین
دورغونلنی چوکمش ، کوزلرینک بر آز اولکی نشتمی سونمشدی .
حالا کامرانه باقان مژکان یاواشجه :

— سن ظن ایندیگمدن زیاده قلبسز مشک کامران ؟ دیدی .
او ایشیدلمک ایچون عینی یاواش سسله : « نیچون » دیه صوردی .
مژکان اوننی کندیسيله برابر بانجه نك اوتنه طرفه طوغری یورومکه
محجور ایندی :

— بچاره نك حالى كورميورميسك ؟ .. حياتى كوكلى بوقدر
قيردينگ الويرمديى ؟

— مژكان ...

— اوى بوقدر سنه برىمز بر كره آرامادق ... حسرت آجيسنه
دايانامادى ... دارغينغى ، عصبانى اونوتورق يانمزه دوندى ...
كلديكى زمان هان ابي اولشدى ... بويكى قابانمش ياراي سن
تكرار آچدك ...

مژكان كوزلرى دولهرق دوام ايدييوردي :

— بچاره نك يارين بورادن كيدر كن چكچكى اضطرابى دوشو-
نيورمده ... اوت كامران ... فريده يارين كيديور ... هرشي
حاضر ... بن ده بيلميوردم ... فريده بو سفر بكا نه قلينه ، نه حياتنه
داير هيچ برشي سويله ميوردي ... دمين خبر آلد ... بو آنى
قرارك سيني صوردم ... قوجه سندن كلش بر مکتوبدن بحث ايدييور ...
امين كه يالان ... فريده سندن قاجيور ... بچاره آرتق تحمل
ايده ميور ... سكا بونلري سويله كدن بر مقصدم وار كامران ...
بن بو ضروري آيريلنگ بر آز مشكل اوله جغندن قورقيوردم ... فريده
چوق غيرتلى ، اينانيلمايدجى قدر غيرتلى بر مخلوق ... فقط نه ده
اوله قادين ... حياتكى قيردينگ بو بچاره يه قارشى سنك ، بر بورجك
وار ... بو آيريلق كونسده قوتلى و ساكن اولق ... ممكن اولدينى
قدر اوكا غيرت وير ...

كامران بوسوزلري ديكلر كن كوزلرينك يشيلنه قدر صارامشدى :
— يالكلز فريده نك قيرلان حياتندن بحث ايدييورسك ...

يا بچكى ؟ ديدى .

— سن كندك ايستدك ...

— بوقدر قلوبسز اولمه مژکان ...

— سن ظن ایدیورمیسک که یابیلایق برشی اولسه یدی کری
دوراجقدم ... فقط المزده هیچ بر چاره یوق ... فریده شیمدی بر
باشقه سنک زوجه سی ... بچاره نك آياغی باغلی ... کور بیورم که
سن ده چوق بدیختسک ... آرتق سکا دارغین دکم ... فقط یابیلایق
برشی یوق ...

*
فریده نك ایرتسی کون کیده چکنی هر کس دویمشدی . فقط
کیمسه بوندن بحث اتمیوردی . آقشام یمکنی درین بر سکوت ایچنده
پیدیلر . بویکجه ده اخیار و دوشکون کورون عزیز نك فریده یی
یاشنه آلمشدی . ابیکده بر اوموزلرینی اوقشایور ، چکسندن طوتوب
یاشنی چویره نك کوزلرینه باقیور :

— آه چالی قوشی آه ... اختیار وقتمده یوره کیمی دردلی
ایتدک دییوردی . اوکیجه هر کس ایرکندن اوداسنه چیقدی :

— ۸ —

وقت کیجه یاریسی سکیوردی . کوشک چوقدن اویمشدی .
مژکان اوموزلرینده بر اینجه آتی ، التده کوچوک شعمدانله اوداسندن
چیقدی . آياقلرینک اونجه باصه ، باصه دوره دوره کامرانک قابوسته
کلدی . اوداده نه سس ، نه ضیا واردی . کنج قادین یواشجه قاپی به
دوتوندی ، فیصلاتی به بکزه یی بر خفیف سسله : — کامران ...
اوبودکمی قارده شم ، دیدی .

قاپی چابوجاق آچیلدی : کامران صویقتمه مشدی مومک خفیف
ایشخنده چهره سی ده ا صولوق و پورغون کورونیور ، بوسونوک ضیا
کوزلرینی قاماشدیرمش کبی کیرپیکلرینی قابیوردی .

— دها اویومادکی کامران ؟

— کوریورسک یا ..

— نیچون لامبه کی سوندوردک !

— بوکیجه آیدینلق کوز.

لری یی یاقیور ...

— قاراتاقده نه یاقیورسک ...

آجی آجی کولومسه یرک :

— هیچ ... امیدسز لکمی ،

زهریمی هضم ایتمه چالیشیورم ..

فقط سن بو وقت نه ایچون

کلدک ، نه ایسته یورسک ؟

مژگان هیجاتی ضبطه

چالیشهرق : — فوق الماده

بر حوادث وار ... تلاش ایتمه

کامران ... کندیکه کل ...

سویله جکم ...

اودایه کیرمشاردی . مژگان

موتی یره بر اقدی ، صوکر

یاواشیجه قابوی قبادی ، نزه دن

باشلایه جغنی بیله میورمش کی

مژگان اوموزلر تده بر ایجه آتقی ...

نردد ایدیور ، ساکن کوستر مکه چالیشدینی برسله :

— تلاش ایتمه قوزوم کامران ... فنا برشی سویله مه یه جکم

بالعکس چوق ایی برشی ... فقط بویله خلیجانا لیرسک ...

کنج قادین اونی تسکین ایتکه چالیشیرکن کندی تلاشلا نیور،
کوزلرنده سسندنه باشلر قتریوردی :

— کامران ... بر آز اول فریده بنم اودامه کلدی ... حالنده-
بر فوق العاده لك واردی . « مژگان ، دیدی بن بوکونه قدر دنیاده .
یالکنز سکا قلبی آچه بیلدم ... سندن دها یقین کیمسه بوق . سکانودیع
ایدیله جک بر سرم وار ... اونی یارین بن کیدنجه به قدر صافلا یاجقسک
صوکر ا سویله به بیلیر سین ... کونک برنده بردن بره کلدی کی کوردیککنز
وقت حیرت ایتدیککنز ... سزه آرتق حسرتنه دایانه مدیغمی سویلدم ...
بوده دوعری ... فقط اصل سبب بو دکلدی ... بن بورایه دنیاده .
الکچوق سهودیکم بر آدامه اوچ آی اول ، اولوم دوشکی باشنده ویردیم .
بروعدی یرینه کتیرمک ایچون کلدم ... مژگان سزه یالان سویله مک
مجبوریتنده قاللشدم ... بن شیمدی دول برقادینم ... زوچم اوچ آی
اول قانسهردن وفات ایتدی ... « فریده بوسوزلری سویلرکن باشی
اوموزیمه دایور ، حیچقره حیچقره آغلا یوردی . کوز یاشلری .
ایچنده دوام ایتدی : « دوقنورم اوله جکی کون بنی یاشه چاغیردی .
فریده ، دیدی ، آرتق ضرورت چکمه کدن قورقما یورم ...
چونکه نم وارسه زوچم صقیله سکا قالیور ... سنک کی ساده ،
ساکن برقادینی عسریکک صوکنه قدر فریخ و فخور کیندیریر ...
فقط باشقه بر بنی وار فریده ... کیمسه سز بر قادینک زنکینجه ده
اولسه یالکنز یاشامه سی قولای دکل ... صوکر ا پاره باشته شققت
ینه باشقه ... فریده بنم راحت اولدی کی ایستیمورسه ک شیمدی بگا
یمین ایت ... بن اولد کدن صوکر ا استانبوله عائله لک یاشه دونه چکسک ...
اگر دائما اونلرله برابر قالمق ایسته میورسه ک هیچ اولما زسه اوچ آی .
ایکی آی اونلرله برابر قال ...

دنیانك اوجی اوزوندرد . . بلكه بركون اونلره ايشك دوشرد . .
ياخود كونك برنده بر بارجه عائله شفقتنه احتياج دوبارسك . . حاصلی
غریبه جك ، سنك عائله كله باریشه جفتدن امین اولورسه هم ذها راحت
اوله جكم ، كوزوم آرقه مده قالمایه جق . « بو صوك آرزویی یرینه
كتیره جكی آغلايه آغلايه سويلدم . فقط دو قورم بونی ده کافی
كورمدی . اسکی نسالله ده بارینهای ایت بور ، بركون اولك نیم
ایچون بلكه بویوك قاردهش اوله جفنی سويلیوردی . الله كامرانه تسلیم
ایدلك ایچون بكا مهرله نش بریاكت ویردی :

« بونك ایچنده بر حزین واسکی كوكل كتابی وار كه بی وقتیه
چوق متأثر ایتشدی . اونی مطلقا اسکی نساللیك ده او قوماسنی
ایستورم . بونی بوشكلیله اوکا تسلیم ایده جكنه یمین ایت ، دیدی .
حقیقت ایشه بو مزكان . . . شیمدی هر شیئی بیلورسك ...
دو قورجیم صاف وتمیز بر آدمدی ... بی عائله مله باریشدیر مقله حیاتك
وقلبك یتیمكینه بردوا بولا جفنی ظن ایدیوردی ... بیچاره بونك
نیم ایچون نه قدر آجی اولاجفنی تخمین ایدمادی . . . دو قوریمی
مونسك یانه بر اقدقندن صوكره استانبوله كلدیم اوراده اوكره ندیکم
شیلر بروصیتی یرینه كتیرمهك چوق مشكل اولاجفنی بكا كوستردی .
كامرانك زوجه سنك وفاتی یکی اوكره یوردیم . صوكره نیم ایچون ...
بعض فنا سوزلر چیقدیغنی خبر آلیوردیم . كامرانك زوجه سی صاغ
اوله یدی نیم قوجه سی یکی اولمش بردول قادین صقیله برقاج كون
عائله اوج غنه مسافر اولم طیبی كوروله بیلیردی . حالو كه شیمدی
هېكز حق كامران ، حق سن مزكان - سن كه بی هر كسدن این
طانیلك - نیم ایچون نه فنا شیلر دوشونه جكدیكنز . سنه لرجه برایشه
كزیدی دولاشدی ، دولر ماجرا لری اولدی ، كیم بیلر نه عادی

حسابلرله کندینی اختیار بر آدمه صاندی. شیمدی اسکی نشانلیسنک
یکیدن سربست قالدیغنی خبر آنجه ینه او عادی حسابلرله آرامزه ،
بش سنه اول حقمنز لعتلره ، حقارتلره بوغورق آبرلاینی اوواجغه
او نشانیله دوندی دیه جکدیکیز . بویله دونیه جک قدر مرحمتی
و حسان اولانلریکیز قارشینده بیلله ازیله جکدم .

مژگان کیندکجه آرتان بر هیجان و تأثرله سویله مکده دوام

ایلدیوردی :

— آه کامران ... فریده نك قوللرمده نه امیدسن کوز یاشلریله
چیرینه رق یولری سویله دیکنی ایشیتسه یذک ... هله شووولک سوزلری
دنیاده اونوتامایه جیم . فریده دیدی که « نئم هانکی پریشان حسله
عائله اوواجندن قاچدیغنی ، حیاتک نه المملره دولدیننی ، هانکی آجی
مجبوریتلرک سویله اوله ندیکنی آکلاغمه امکان یوق ..

یائی یکریمی آیشه گلش ، بش سنه لک حیاتک بر قسمی ...
ساجرالر ایچنده سوروکلشمش ، بر قسمی ... زوچنک اونده کچیرمش
یر قادین یوزنه ، وجودینه بر ارکاک دوداغنی سورولشمش بر کنج
تمیز اولدیغنی ادعا ایدرسه هرکس کولر ، هرکس اوکا عادی بریالانجی
حیر دکلی مژگان ؟ ... عکسنی انبانه امکان یوق ... ده زاده
سویله میه جکم . . دوققورک کاسرانه بر اقدینی پاکتک نه اولدیننی
یلمیورم ... فقط بلکه ایچنده اولمایه جق برشی صافلیدر .. صولک
آرزوسنی بوقدر اوزوتی ، بوقدر اضطراب ایله برینه کتیردم .
فقط بونی یاینه قوتم قلمادی ... اونی بن یارین واپوره ییتدکن
صوکره ، هرشی ییتدکن صوکره ، کامرانه ویررسک . « مژگان
صومشیدی . الک آجی وقعلر قارشینده . جس سز دینه جک قدر
حیرین . بر سکون و نهمل کویستن بو کنج قادین ، جوجوق کبی

آغلایوردی . تیردین الیرینی اوزانه رقی : اونی آرتق برافایه جغز
کاسران... لازم کایرسه زورله طوته جغز . ماضیده کی وقعه لرنه اولورسه
اولسون آرتق سزک ایرلما کز لازم... کورسورم که دایانه جغزکن...
دیدي .

کاسران عادتا او بوشمشدی . اک اهمیتسز برخلوبانی ، اک بسونوک
بر خاطرینی آیلرجه خسته ، مغلق روحنه غذا ایدن بر خیالپرست
ایچون بوقدر امید ، بوقدر آچی فضله ایدی . اوزون بائینلقلردن
اویامش خسته لرك هیچ برشی آکلایان ، دوشونمه یین کوزلریله
قازا کلنگ ایچنده اطرافنه بائینور ، صیق صیق کوز قاپلرینی آچوبد
قابوردی .

مژگان آتیشنک ایچندن قیرمزی موملرله مهرلی بر بویوک ظرف
چیقاردی : فربده ویردیکم وعده رغماً اونی سکا تسلیم ایدیورم
دیدي .

تکرار آتیشنی دوزمه لرك اودادن چیقغه حاضر لانیوردی .
کاسران ایله اونی منع ایتدی :

— مژگان سندن بر رجام وار... کوکلزک حزین ماجراسنه اک
چوق سن علاقه دار اولدک... بو ظرفی برابر آچه جغز ، ایچنده نه
وارشه برابر اوکره نه جگر...

مژگان ماصه نك اوستنده دوران سونمش لامبانی یا قارکن کاسران
ظرفی آچدی ایچندن بر مکتوبله ایکنجی بر بویوک ظرف چیقدی . قالین
بر یازی ایله یازلش اولان بومکتوب کاسرانه خطاب ایدیوردی :
« کاسران بک اوغلوم

« سزه بوکاغدی یازان آدم عمرینک بر آرنی کتابلره ، بر
پارچه سنی ده حیات دینلن بو کورد دوکوشنک یارالیرنه وقف ایتیش

منزوی و مردمکیز بر اختیاردر که مکتوبنک الکزہ دکہ سندن
ایچه زمان اول دنیاہ « یوف بوروسی » فی اوتدورمش اولاجق پک
سودیکی بریچارہ صوک براییک ایتک امیددر که صوک نفسندہ سزہ
بو سطرلری یازمق زحمتی اوکا اختیار ایتدیردی دیکہ بیکز :

برکون هجرا برکویک ویران بر اوندہ آبدینلق قدر براق نمیز ،
خولیا کبی کوزل بر کوچوک استانبول قیزیہ تصادف ایتدم . قارا
قیش اورتاسندہ قارک لاپہ لاپہ یاغدیہی بر کیچه اودا کزک بجره سنی
آچه کز ، سزہ قارا کلقدن بر یبلل سسی کلسه نہ دویارسیکز ؟
ایشتہ بن او دقیقه دہ بونی دویدم . بو معصوم ، نازک ، کبار قیز
جوجوغنی قدرنک بو کوزل و نادیدہ سوسنی هانکی ملعون طالع ویا
تصادف بو قارا کلن کویک مزبلہ سہ آتمشیدی . روحی آغلار کن
کوزلری ، دوداقلری کولیور ، بی اولمالاجق فداکارلق حکاہ لریہ
آلداتماہ جالبشوردی . آم زوالی کوچوک قیز : بن سنک استانبولہ
براقدیغک غافل ، آبدال سو کلامکی ہم کہ بو آغیزلری یونہیم ؟ اویقویہ
دویمہ دن اویانمش جوجوقلر کبی غمخور کوزلری ، نرہ بہ باصدیقنی
کورمہ یں صاوروق حالاری ، بر خیالی دوداغک بوسہ سیلہ تیتیریور
کبی کوزون دوداقلری ، بر خیالی قوجاغہ صوقولیور حسنی ویرن
طولدری ، حرکتلری بکا هریشتی آکلاندی .

اسکی زمان ماصالارینک لیلای آرامق ایچون صحرالره دوشمن
مجنوتی آرا صیرہ طاتلی بر دقتلہ خاطرلاردم . بو کوندن صو کرا اونی
براقدم . یکی زمانلرک مزارقلرلہ دولو قارا کلک کویلردہ بر امکانسز
عشق رؤیای آرایان بو براق آلا کوزلی ، ایپک رنگلی معصوم ، کبار
کوچوک « لایلا » سنی صیق صیق خاطر لامنہ باشلادم . ایکی سنہ
صو کرا اوکا تکرار تصادف ایتدم . خستلق دورمیور . یاوروجنی

ایچین ایچون ییوب ییتی یوردی . آه ایلک کوردیکم کون نهیه اونی
آتمک ترکیسه پندیرمه من ، نهیه ایته قاقه زورله استانبوله ، اوبنه
کتیرمه مشدم ؟ غفلت !

ایکنجی تصادفده ایش ایشدن کچش بولونیوردی . «سزاوله نمشدیکز .
چو چوقدره کنجدر بلکه زمان ایه اونوتوره دیوردم . برخسته انی
اشناسنده تصادفاً الله کچن بر دفتر بویارانک نه قدر درین اولدیفنی بکا
کوستردی . بودفتره بوئون حیاتی یازمشدی . او وقت امیدیمی کسدم
اونی کندی چو چوغم کبی تداوی ایتک ایسته یوردم . انسانلرک فسادی ،
فتنه سی بوکاده امکان ویرمدی . بو آرائق ایجه بر آدام بولوب اونی
اولدیرمکی دوشوندیم . فقط بو تهلهک لیدی . قوجه سی نه قدر انسان
آدام اولورسه اولسون اوندن عشق ایسته جکدی ، کرچه قیز جغزم
بونک ایچون دوغمشدی ، بونک ایچون اولویوردی . فقط بریایانچینک
عشقی اونک ایچون بر حزن آلفاریه اولاجقدی . بر یستی سورکن
برباشقه سنک قوللریسه دوشمک بلکه اونی اولدیره جکدی ، بو تهلهک
قارشیدسنده چاره سز اونی نکاهم آله آلدیم . یاشادجه مدافعه
ایده جکدم . اولدکن صوکراده نیم بش اون غروش تروشم ، اوچ
بش پارچه املاکم اونی کچیندیروب کیده جکدی . شبه لی قیز اولارق
باشامقدنسه امین بر دول اوله رق یاشامق اونک ایچون ده ا قولای
اولاجقدی . بونلرک هپستدن فضله اوله رق ده بر کون اصل امله
واصل اولماسی احتمالی واردی . حیانده امکان سز نه وارکه ، نیته کیم
زوجه کزک وفاتی نیم یو امیدیمی جانلاندیردی . استانبولدن ، سیزدن
دائما خبر آلیوردیم . بو وقات سزی دلخون و متاثر ایتیش اولابیلیر .
فقط بن ده اوبله اولدم دیرسم ریاکارلق لولور . مناسب بر چاره
دوشونیوردیم . فریده یی بر بدلا لاقیردین عبارت اولان نکاح قیدنن

اطلاق ایدە جك، دوشورودن دوشورویە سزە اعادە ایدە جكدم. انسانلر
 بیلیم بوحر كتمە نەدیر؟ هر حالده بن انسانلرك حقمده سويلە جكي،
 دوشونە جكي شيلرك اوستە چوقدن توکورمش بر آدم. ايشە بوانشادە
 خستەلەم آرتغە باشلادی. نہایت اوج درت آی ایچندە مسئلە نك
 كندی كندینە حل ایدیلە جكنە عقل ایردی. فضلە سويلەكە بیا م
 حاجت وارمی: برہانە ایلە فریدەیی آياغكزە کوندریورم. مکتوبی
 ایلە تسلیم ایدە جکندن شہم یوق. طبیعتی ای اوکرە ندیم. تحف
 بر قیز جغزدر. بلکہ تیتیزلك ایتکە فلان قالقار.. قطعاً آلدیرما
 اولە جککی بیلەك براقە: ایجاب ایدرسە زورلە قادین قاجیران داغ
 ارککاری قدر وحشی وقابا اول، امین اول کہ قوللر کدە اولسە
 ذوقدن اولش اولە جق.

شوقدە تصریح ایدەیم کہ بو ایشە سنی ذرە قدر دوشوندم.
 هانی کوکلك رضاسیلە سکا فریدە کی نادیدە بر قیزی دکل یا اوک
 کدینسی تسلیم ایتزدیم. فقط کل کورکە بودلی قیزلرە سوز آکلاتمق
 قابل دکل. سزک کی طوی! جاہل، قابلسز آداملرک نەسنی سورلر
 بیلیم کہ؟

مرحوم خیرالله

حاشیہ — ظرفک ایچندە فریدە نك دفتری وار. کچن سنە
 چفتلکە کیدە رکن اونی ایچندە بولوندینی صندوقلە برابر یوق ایتش،
 «آرابە جیلر چالمش اولە جق»، دیبە برلا قیردی چیقارمشدیم. بر چوق
 اوزولدیکنی حس ایتدم فقط سسنی چیقارمیدی. بو دفترک بر کون
 اولوب ایشە یاراپە جتنی دوشونمکدە نە قدر اصابت ایتتم.

اوقوبوب يتيردكلرى زمان اورتىلى آغارمنه باشلايور ، نجره نك
ديشندەكى داللردە قوشلار جيولداشيوردى .

كامران يورغونلىق واضطراب ايله آغىرلاشان باشنى دفتر ك صارا مش
ياراغنه قويدى . يرير كوزلريله سېلىنىش بو محنت ككلىرىنى تكرر
تكرر اويدى . دفترى قاپايە چقلىرى وقت مژگان خفيف بر حركت
ايتدى ، اونك ماوى قابى لامبەيە ياقلاشديروب دقتله باقرق :- دفتر
يتمەش كامران ... قابك اوستندە يازيلار وار .. فقط مركك
رنكى ماوى كاغد اوستندە كوچ سچيلور ، ديدى .

لامبابى دها زياته آچديلر ، باشلارنى بر برينه ياقلاشديره رق
كوجللكه شو سطرلرى اوقوديلر :

« دون دفترى مؤبدآ قاپامشدم . اولە ندېكم كيجه نك صباحندە
دكل خاطره مى يازمق ، اسكى بوزىمى كورمه مك ايچون آينه يە باقمە ،
اسكى سسسى ايشتمە مك ايچون سوز سويلە مك جسارت ايدە مە جكدم ..
فقط ...

دوز بن كلين اولدم . سيله قابىلمش بر قورو ياقاق مظلومغيله
كندىمى براقتىم . كيم نه سويلرسە ياپيور ، هيچ بر شينە اعتراض
ايتيوردم . اوقدر دوقتوزك از مېردن كتيردىكى اوزون اتكلى بياض
البەبى كيديرمە لرئە ، صاحك بر يانە بر طوتام تل ايليشد بر مە لرئە
ييله راضى اولدم . يالكر كندىمى كورمك ايچون بويوك بر اندام
آينه سنك او كنه كتيردكلرى وقت بللى ايتەدن كوزلرئىمى يومدم ..
اوقدر .. بوتون عصيانم بوندن عبارت قالدى ..

بى كورمك بر چوق بابانجيلر كليوردى .. حتى بونلرك ايچندە
اسكى معلەمە آرقداشلر مدنە واردى . سويلە بن سوزلرى ايشيتيور ،
يالكرز هېسە عىنى تيرەك تېسملە كولومسە مك چاليشيوردم براختيار

مقادین یوزمه قارشى : - نه طالغ وارمش بوناقدە ... طور تاي کوزندن
مورردى .. ديدى .

خير الله بك آقشام يىكنه دوغرى اوه كلدى . شېشان وجودىنى
مورسه كى سيقان دار برردى نفوت كېش ، كلنجك رنكندە كى نوحاف
بو يون باغىسى بر يانه چارپىلمشدى . او قدر محزون اولمايه رغسا
خفيجه كولمكدن كندىمى آلامام ، بو آدجنزى كولونج موقعده
براقغه حقم اولما دىغنى دوشوندم .

قرمى قراواتى چيقاروب
آتوق برينه باشقه بر بو يون
ياغى طاقدم . خير الله بك كولوبور :
- آقرين قىزجىز .. سن امام
انى آوقادىنى اوله جقسك ..
كوردكى كنج قارىسى اولماك
فضيلتلىرى دىيوردي .

مسافر لر داغىلمشدى .
يىك اوداسنك نجره سى يانده
قارشى قارشى به او طور بيوردق .
خير الله بك - كوچوك ديدى ،

شېشان وجودى بر مورسه كى ديتان...

نه به بو قدر كچ قالدم بيلورمىسك ؟ بر زيارت ايفا يتدم .. مونسەك مزاربە
بر قاچ چيچكله بر پارچه سنك كلين تللرندن كو توروب بر اقدم .. فقير
سنك يانده جسارت ايده مزدى . قىط يالكر قالديمىز وقت ديلندن
دوشور مزدى « آبام كلين اولدينى وقت ، تل طاقدىنى وقت بن ددتل
طاقه جقم » دوردى .. بيجارهك قنار به كى صارى باشه تلى بن طاقه جقدم اما
اولمادى ... دقور بوتلىرى سوبلر كن كندىمى طوتلادم ، باشمى

پنجریه چورمەرك - بو محزون صوك بهار آقشامك سیدلری كبی -
 كورونمەن ، كبریکلرمە قورویان کیزی یاشلارلە اوزون اوزون
 آغلادم ...

کیجهك ایلک ساعتلری - هر آقشامکی کبی آشاغی مەك اودانستمە
 کچیردە ، خیرالله بک کوزلکینی طاقش «روسو» سنک قالین جلدینی
 دیزلرینک اوسته قورمەرق کوشهیه اوطورمشدی .

— کلین خانم ... یکی کوکک کتاب اوقومەسی جائز اولماز اما
 قصورە باقازسک ... قورمە کیجهلر اوزون ... یکی کیتە عشق داستانلری
 اوقومەده وقت بولورم ، دیدی .

کنارینی ایشله مکه اوغراشدیغم بندیلک اوسته باشمی ده زیاده
 اکسم . آه بو اختیار دوقنور ! اوئی نه قدر شومشدم . شیمدی نه قدر
 قنرت اییدیوردم . دیمک آجیدن ، محنتدن بونالدیغم وقت باشمی
 اوموزینه قوبدقچه او .. بو بیاض کبریکلی معصوم ماوی کوزلر
 دیمک بکا برقادین ، نر زوجه کوزلریله باقنه . تحمل اییدیوردی ،
 ساعت اون بری چالنجیه قدر بو آجی دوشونجهلر ایچنده بونالدم .
 نهایت دوقنور کتابی ماصهك اوسته براقهرق کریندی ، آسنه دی :
 — نهی کلین خانم ... یاقمق اوقتی کلدی .. هایدی باقم ، دیمه

آیاغه قالدی . اللرمدن ایکتم ، یوماقلم دوکولهرك آیاغه قالمدم ،
 ماصهك اوستنده دوزان شامدانی آلدیم ....

جامی قایماق بهانه سیله پنجریه یاقلاشمشدم ، اوزون قارالنه باقلم .
 ایچمدن اریله کلیوردی که اسولجه حق بو اودادن قاچیم ، قارانلق
 بولارە دوشیم .

دوقنور — کلین خانم سن فضلە دالدرک ... هایدی باقم دوغرو
 یوقاریه .. بن اونباشی به برنی سویله جکم .. کلورم دیدی .

اختیار سود نینه ایله بر قومشو قادین البسمی دیکشیدیر دیلر .
 تکرار شامدانی الله ویره رک بنی ... زوچک اوداسنه کوندر دیلر ...
 خیر الله بک دها آشاغیدهیدی . بر دولابک کنارنده . آیاقده دور پیور .
 کوکسی صوغوقدن محافظه ایدر کی قوللریمی قاووشدیر پیوردم .
 اوقدر ستره پیوردم که شامدان صاللانپور آرا صیرا صاحبلمک اوچی
 یاقیوردی . نهایت مردیونلرده ، صوفده بر آیاق سسی .. خیر الله
 بک بر شرقی میرلده رق ، جا کنتی چیقارده رق ایجری کیردی . بنی
 کورونجه شاشیرمش کی : - قیز سن دها یاتما دکمی ، دیدی . جواب
 ویزمک ایچون آغزیمی آچدم . فقط دیشلم بر برینه چارپیدی . اویاتمه
 یاقلاشمشیدی . حیرتله یوزمه یاتیوردی : - قیز بونه حال ... سن نیم
 اودامده نه آرا پیورسک ..

ردن بره کور بر قهقهه اودایی صارصدی : قیز ساقین
 بورایه ..

سوزنی اکیال ایدمه پیور ، کونلکدن طیقانیوردی اللری دیزلرینه
 ووروب شاقیرده رق ، یازماقاری طویلایوب . آغزین کورتوره رک :
 دیمک سن بورایه .. وای آشفته وای .. صاحبدن قاری قوجه
 اولدق دیسه ها .. تووو اوتاماز ، عارلا عاز .. الله جزا کی ویرسین ..
 انسان باباسی یزنده کی آدمه ..

اودا اطرافده فیریل فیریل دویور ، طوانلر باشمه ییقیلیوردی .
 او یازماغنی ایصیره رق ، اوتانچندن عادتاً قیزارارق : - وای فساد
 یوره کلی آشفته وای .. قیز بویله کیجه لک کوملکیله اودامه کلکه
 اوتامادکمی ؟

بو دقیقه ده کندیمی کورمک ایستردم . کیم ییلر قاچ چشد رنگه
 کیرمشدم .

— دو قنور بك ... واللهی ... نه بیلیم ... اویله سویلدیلر ...
 — هایدی اونلر او خلطی یدی ... یا سن ... دنیاده هرشی
 — عقلمه کلیردی ... بو یاشدن سوکرا حریم عصمت و عفته بویله بر
 یوزسز قیزك تجاوز ایده جکشی ظن ایده مردم .
 آم یاربی نه اشکنجه!.. برله کیریور، قاناتا جق کبی دود قنری
 ایصیریوردم . بن قیملداندجه او یالاندن شرتلك ایدیور، نجره به
 دوزرو قاچهرق، فانیله کونلککنک یاقه سیله بونی صالایه رق : —
 قیز اوسمه کله ... قورقورم واللهی نجره بی آچار، به تیشک آدوستلر
 بو یاشدن سوکرا بکا ...

قیزم چوچیم دیدی . اودقیمه ده آلفده تیرمه ین بابا بوسه تله
 اوتنه سنی دیکلمه مردم . قابودن قاچیوردم . فقط بیلیم نه اولدی
 — بردن بره دوندم . قلیمک او دایما اطاعت ایدمک لازم کلن حرکتلرندن

بريله : - بابا ... نيم بابام ، ديهه فریاد ایتم ، آغلایه رق کندیمی
قوللارینه آدم .

اوده قوللارینی آچشدی ، عینی درین قلب فریادیله : - قیزم ...
چو جوغم ... دیدی .. او دقیقه آئنده تیرمین بابا بوسه سنك
قدتی اولونجه یه قدر اونو تمایه جم .

اودامه کیردیکم زمان هم آغلایور ، هم کولویوردم . او قدر
کورولتو ایدیوردم که دو قور یانمده کی اودانك دیوارینه ووردی : -
قیز آوی یقاجه سنك ... او نه کورولتو ... فسادچی قومولر قباحی
بکا بولورلر ... بوناق صباحه قدر کلینی باغیرتدی دیرلرها ... ديهه
سسله ندی . مع مافیه کندی ده یندن آز کورولتو ایتموردی . اوداسنده
دولاشیور : - بو آخر زمان قیزلرندن صرضن ، عقتنر سکا امانت
یاری ، ديهه سرت سرت باغیرسیوردی . او کیجه بلنکه اون دفعه
او اوداسنده ، بن اودامده اویاندق . دیواری ورده رق ، خروس ،
قوش ، قورباغه تقلیدلری یا به رق بر بریمزی راحتسز ایتدك ...

ایشته کلین اولدیم کیجه نك حکایه سی ... دو قور جم او قدر
تمیز حسی ، تمیز یورمه کلی بر آدم که بکا ازدوانجک بر سوزدن عبارت
اولدینگی سویله مکی بیله فائده سنر کورمشدی . بن اوکا نسبت نه قدر
قوکت روحلی ایتم یاری ! علوی آرقداشلغ نرزه او ار ککلکنی
اونو تمشدی . فقط بن قادیلغی اونو تامامشدیم . ار ککلرک اک چوق
قسمی چوق فنا ، چوق ظالم ... بو محقق ... قادینلرک هپسی ای ،
هپسی مظلوم بوده محقق ... فقط ار ککلرک ساده قلیله و دماغیله

ياشاين پك آږ پك آږ بر قسمی وار كه اونلرده کی كوكل تمیزلكفی
قادینده بولق ممكن دكل ...

— ۱۰ —

فریده او کیچه صباحه دوضری او یو یاسامشدی . آفتشامکنندندها
قیرغین و یورغون بر حال ایله او یاندینی وقت کونشك خیلی یو کسه لمش .
ساعتك اون بری بکشمش اولدینی کوردی . مکتبه کیچ قالان چوجوقلر
کبی خفیف بر تلاش جیغلیله کندینی یاتاقدن آندی .
مژگان صوفده بر ایشله مشغولدی . فریده دارغین بر سسله :
— آفرین سسکا مژگان ... یوله جیقه جغم کون نیه نی یوله کیچ
براقدیکنز ؟ ...

مژگان هر کونکی صوغوق قائللیله : — بر قاچ دفعه اودا که
کلم ... اوقدر یورغون او یو بوردك که قیامادم ... قورقديك قدر
کیچ دكل ... هم غالبا واپور بر آږ شهبه لیمش ... مرمرده
قیرطنه وار ...

— نه اولورسه اولسون آرتق کیده جکم ...

— بنده بابامه بونی سویلدم ... سنك ایشارکه مشغول اولوق
ایچون لیانه ایندی ... « حاضر بولونسون ... واپور کلیرسه یا آرابا
کوندریرم ... یا کندم کلیر آلیرم » دیدی .

فریده بو آیریلق کوتی بویله دوشونمه مشدی . مژگان چوجوقله
مشغول اولدینی ، تیره لرینك هر کونکی کبی قونوشدینی ، کولدیکنی
کوردیکه محزون اولویور ، کندیسنه بوقدر آز اهمیت ویرمه لری
قلبی قیریبوردی . کامرانده کوردونورلرده یوقدی . مژگان سنوز
آراسنده کیزلیجه :

— فریده ... سکا بر ایلك ایتم ... کامرانی اودن اوزاقلا -

شدرمغه موفق اولدم ... سنی فضله مضطرب ایتمهك ایچون بو
خدا کارلغه راضی اولدی ...

— شیمدی هیچ کله یه جکمی ؟

— غالباً اسکلده سنکله وداعه کله جک ... طیبی ممنون اولدک ...
کوزلری دالین ، خفیفجه دوداقلری تیزه یه زک دوشونیور ،
پارماغیله شاقاغنک آغرییان بر نقطه سنه باصیوردی .

— طیبی ... تشکر ایدرم ... ابی ایندک ...

مژکانه برسورو قیریق ، مناسب کله لرله تشکر ایدرکن سوکلی
چوجوقلق آرقداشنکده کوکلنده مؤبدأ اولدیکنی ، بردها اونکله
باریشایه جفنی حس ایدیوردی .

اوکله یمکنه اوطور اچقلری وقت قومشو باغ لردن برندن خیر
کلدی : شهرده قیشاق اولرینه اینمکه حاضرلاناں بلدیله رئیسلی
هم باغ قومشولرینه ، هم فریده یه صوگ بر آریلق ضیافتی ویرمک
نایسته بلرلیدی .

فریده — ناصل اولور ... بنی آلفه کله چکلر ، دییوردی .
تیزه لر — عیب اولاجق فریده بش دقیقه لقیر ... ذاتاً سنک
نه حاضرلنک وارکه ... چارشافکی شیمیدین کیرسک ... دیدیلر .
کندیسه اول بر خسته کدیسی قدر اهمیت ویرمه ین تیزه لرک ،
جو آنه یارلرینک یوزینه باقامق ایچون باشنی اوکنه ایندیردی .
اولسون دیدی .

***

ساعت اوچه کلشیدی . یاراقلری صارارمش برچارداغک یانندن
یولی کوزلرین فریده مژکانه : بی برآراهه کلور مژکان . ظن ایدرم
نیم ایچون دیدی .

— ظن ايتم ... چونكى ليمانده راپور ...
 فقط تام بودقيقه ساحلده كى بر آغاچلغك آز اوتەسندن بردن
 برە بر واپور كوردومشدى .
 فريده بورە كى آغزىنە كلەرك اكلور ، ديهە ھايتيردى . باغچە
 بر تلاش دوشدى . يلدېرمەلرى كىتىرمك ايجون آخرتلك قىزلار
 قوشوشبورلدى .

بر آراپە كلېور مۇكان تەن ايدوم ، نەم ايجون ...

فريده تېزەلرېنە : بىن دھا اول كېتەيم ... سىز يېشىرسىكسز ،
 دېدى . مۇكانلە برابر باغلك آراسىندە كىسىرمە برىولدن قوشمىغە
 باشلايدىلار . چىتىلردن آتلاپورلار : باغچەلەك ايجندن كىچورلدى .
 باغچە قابوسىنك اوكىندە آشچى بە تصادف ايتىدىلار . اختىار آدم :
 — كوچوك خاملار بىن دە سىزە كلىوردم ... بىكلەر آراپە ايلە كلدىلار ،
 سىزى ايتىپورلار ، دېدى .
 عزىز بىك ايلە كامران اوتلىرى ايكىنچى قانك صوفەسىندە قارشىلايدىلار .
 عزىز بىك ايلە اودا بى كوستەرك :

- ايكى مناسبىتىمىز مەسافىر كەلدى ، كورولتو ايتەيىك ، دېدى .
 سوكرام فرېدەنى سوزەرك :
 — بونە حال كوچوك خاتىم... قان تر ايجىندە قالمىشىك ، دېدى .
 — واپور كلىور ... چابوق اولالم ...

اك اوكتە نۇمىن كىرپوردى ...

- غىزىك كۆلەك اوكتا ياقلاشدى ، چەكسەندىن طوتوب كوزلىرىگە
 باقەرقى : - واپور كلىور اما سىكا خىر يوق... قوجەك راضى اولماپور...
 فرېدە سىرەتە كرى چەكىلدى ، شاشقىن شاشقىن : - انشە نە
 دىيورسكىز ؟ دېدى .

عزيز بك پارماغيله كامرانی کوستره دك : - قوجهك او قیزم بن قارلشمام ... دیدی .

فریده خفیف بر فریاد ایله اللری یوزینه قابادی ، دوشه جگدی . فقط برال بیلکلرندن طوتدی . کوزلرینی تکرار آچدی کامراندی .
عزيز بك هیجانلی بر قهقهه ایله : - ها شوبله ... نهایت قفسه کیردکی چالی قوشی ... هایدی باقالم ... چیرپین آرتق ... باقالم پاره ایدری ؟

فریده یوزینی قاپاق ایسته یور . فقط بیلکلرینی کامراندن قورتارامایور ، باشنی صاللامق ایچون قیورانیور ، فقط کامرانك کوکسندن ، اوموزندن باشقه یز بولامایوردی . عزيز بك عین مریج قهقهه ایله - اطرافنده کیلر شکا طوزاق قوردی چالی قوشی ... بومرکان خاخی اسراریکی ضاندی .. الله غنی غنی رحمت ایله سین ... مرحوم سنك دفترکی کامرانه کوندرمش ... بن اوئی آلدیم کی قاضی یه کینتم ... قلمکدن چیقیش بعض پارچه لری کوستردم ... قاضی کنیش قاقالی آدم نکاحکی قیوردی .
آ کلایورمیسك چالی قوشی ... بو آدام آرتق قوجهك ، سنی بردهاده قاچیراجنه بکزه میور ...

فریده او قدر قیزارمیشدی که یوزینك رنکی آلا کوزلرینه وورپیور ، کوز بیلکلرینك ایچنده قیزیل ییلدیزلر نیتره شیوردی : -
— هایدی چالی قوشی ... نازلانمه آرتق ... کوریورز که سعادتدن بایلیورسك ... « فنا ایتدك انشته ... بن بونی ایستوردم » دی ، دیدی . عزيز بك یاری زورله اوکا بوسوزلری تکرار ایتدی .
صوکر اودا قایینی آچهرق مظفر بر قهقهه یله : - وکالت شرعی یی حاترم افندی ... چالی قوشی ... باردون ... فریده خانم نامه

دېشته شو کامران بکی تزوج ایدیورم ... دعا یی ایدک ... بز آمی
چورادن دیرز ، دیدی .

صوکرا فریدهیه : ناصل چالی قوشی ... بارماق قدر یومورچاق
بزی سنه لرجه اوینا تیرسک ها؟ کوردکی قاج درلو حیلہ یادم سکا ...
یانچمدن چوجوق سسلری کلوردی .

عزیز بک — شیمدی تبریکلر ... ال اویمه لر اوزون سورده ...
هپسی آقشامه قالین ... کندی الله مدھش بر دوکون صفره سی
حاضر لایه جفم ... هایدی اوغلوم ... بزم کوه زه لکلر یزدن سنه
خایدا یوق ... البت قوتوشه جقلریکنز واردر ... شو دار آرقه
سردیوه ندن قاریکی قاجیر ... تا اوزاغه ایستدیکک یره قدر ... صوکرا
برابر دوز سیکنز ..

کامران فریدهیه هان همان قوللرندن اوچوره رق سردیوه ن قاپیسنه
توشارکن مژگان آرقه لرندن بئشدی . ایکی آرقداش آغلاشه آغلاشه
اوبوشدیلر .

کوزلرندن یاش کلدیکنی کوسترمه مک ایچون کورولنی ابله بورتی
سیلن عزیز بک برخطیب اداسیله قولنی صاللا دی .
— ای بنم کیرازیمی جالان چالی قوشی ... اوئی باشقه سینه
چالدر اجنک ساعت چالدی کبی مه کلور ... ویر اوئی بکا باقمیده
حسابمزی کسلم ، دیدی .

حالا الیرنی کامراندن قورتارامایان کنج قیزی هوایه قالدیروب
اوپدکدن صوکرا تکرار کامرانک قوللرینه آندی :

— بوکیجه سنی دکز قیرطنه سندن قورتاردق ... فقط یانکیده کی
صاری قیرطنه بکا ده مدھش کورونیور ... الله معینک اولسون
چالی قوشی ، دیدی .

دار مردیوندن یو وارلانیر کی ، اوچار کی اینورلردی . کامران
قولنی فریده نك بلندن کچیرمش ، کنج قیزی نفس الیرمه جق کی
صیقور ، اووچلرینك اینجده پارمقلرینی اینجیتوردی .

مردیونه نك بر یرنه فریده نك اتکی طاقلیدی . نفس نفس بر دقغه
دور دیلر . کنج قیز اتکینی قوزنارمنه چالیشیر کن کامران کسینک کسینک :
— فریده ... سن بنم زوجهم ... اینانامایورم ... بنم اولدیفکه
کوکلی ایناندریمق ایچون سنك آغرلنکی دویمغه احتیاج وار ، دیدی .
دوداقلرنده کسینک ، طوتوق نفسلر ، وجودنده درین اور برمه لرله
چیرپنان فریده نی زورله — کوچوک برچوجوق کی — قوجاغنه آلدی :
یوزی اونك بوزولش چارشافندن اوچان صاچلری اینجده ، آغرلغله
قوتی آرمش ، حرارتیله قانی طوتوشمش ، مردیونی اینکک باشلادی .
کنج قیز وجودنده بر کردابه یوارلانانلرک ایللق رعشه سی
ایله کندینی بر اقیور ، هم کولیور ، هم آغلایوردی . قاپینک یاننده کی
کوچولک طاشلقده یالوارمنه باشلادی : — حاله باق کامران ...
بو حال ایله نامل دیشاری کیده رز ... مساعده اینت بر دقغه اودامه
چیقه یم ... اوستمی دیکشدریم ... شمندی کلیم ...

کامران اونك بیلکلرینی بر اقایور : — امکافی یوق فریده ...
او بر دفعه اولدی ... سنی بر کره اله کچیرد کدن صوکر ا تکرار
بر افق ... دیبه کولیوردی .

کنج قیز آرتق اوغراشمغه طاققی قالمش کی باشنی کامرانلر
کوکسغه قویدی ، یوزینی صاقلایه رق اوتانه اوتانه اعتراف ایتدی :
— کیتدی کمه بنده بشیان اولمادی ظن ایدیورسک ...

کامران اونك یوزینی کوره میور ، یالکز چکسنی ، دوداقلرینی

اوقشایان ، سهوون پارماقلینه صیجاق کوز یاشی داملا رینک
دوشدیکنی دویوردی .

*
**

یولده اونلر همان همان قوجاق قوجاغه یورو یوردی . قارشیدن
ایکی بالقجی کلدیکنی کورمک آرلایلر . همان هیچ قونوشم یوردی .
یان یانه یورومک سعادتی اونلری سرخوش ایدیوردی .
اون سنه اول فریده یی بوراده ایلاک کوردیکی باغ یولنه کلدکری
وقت کامران اونی خفیفجه اوموزلرندن طوتدی :

— سن بوراسنی بلیکه خاطر لایمازسک فریده ... دیدی .

کنج قیز یولاک درینلکرینه باقهرق دقتله کولومه یوردی .

— بوباقشده معنای وار ... دیمک خاطر لایمورسک ؟

فریده خفیفجه ایچنی چکدی ، براسکی خولیا کولومه سرکی
درین ، دالین بر نظره کامرانک بوزینه باقدی :

— اودقیقه ده نه قدر سوغمشدم ... اونوتورمی بزم هیچ دیدی .

کنج آدم بو باشک جور یله می . بو کوزلرک کوزلرندن ایرلما می
ایچون اونی چکسندن طوتدی ، آغیر درین برسله :

فریده ، دیدی ، بزم بوتون سرگذشتمز بوراده ... بی دیکله ..

او یله کوریوردم که بو کوزلر آرتق بی ، کوکک خسته ایجه لکری

آکلایه بیله چک قدر اضطراب چکمش ودوشونمش ... سنی سومکه

باشلادیقم وقت کوله دن ، اکلمه دن باشقه برشی دوشونم یی خفیف ،

یاراماز بر قیز چوجوغی ، ضیا کی نغمه کی الله دورماسه امکان

اولمایان بر چالی قوشیدک ... سکا قارشی درین برضعم واردی . هر صبح

اویاندیق وقت خیالکی ، سوداکی کوکلده برآزدها زیاده برله شمش

بولوروردم . بودرین ضعف بی هم اوتاندریور ، هم قورقوتیوردی .

زمان زمان اویله باقیشلرک ، اویله سوزلرک واردی که قابی درین امیدلرله چیریندیر یوردی . فقط سن چابوجاق دیکشیوردک . بو کولن ، اکله ن چوجوق کوزلرینک ایچند اویانان نازک : محاس کنج قیز روخنک کورونمسیله غیب اولماسی بر اولویوردی . « بو چوجوق بی ممکن دکل آکلایامایه جق ، حیاتی قیرم جق ، دیوردم . حیاتی ، کوکلکی بو قدر درین بروقالیله بکا وقف ایده جکی امیدایده میوردم . سن بلدکه بی کورونجه اوچان رنگکی ، تیرمه مک باشلایان بو کوزل دوداقلری صاقلامق ایچون بندن قاچیوردک . بن بوی برچالی قوشی خفیقلکی صانهرق کندی کندی میوب بتر یوردم . سوله بکافریده بو قدر درین بروقای ، بو قدر ایجه بروچی بو کوچوک جالی قوشی کوکسنگ نرمنه صاقلامشدک ؟ . .

کامران بر دقیقه صوصدی . صو کرا بیاض نازک شاقاقلرنده ایجه ترماله لریله باشی اکرک دها یاواش برسسه دوام ایتدی ؟
 — دردم یوقدرله ده قالمایوردی فریده . . . سنی کندی کندمدن ، حیاتک مختلف ساعتلری بندن قیصقان یوردم . . . دیاده زمان ایله پییرانمایان ، قوشی غیب اتمه ی هیج بر حسن یوق . . . « یا بر زمان صو کرا فریده بی یوقدر سوه مزسم » یا بولید ، نادیده تحسسی غیب ایدرسیم « دیوردم . او وقت یان یاه بیتمه سندن قورقولان ایشیقلری ناصل سوندورورلرسه بن ده اویله پایوز ، یوزیکک خیالی کوزلرمدن اوزاقلاشدیرمه چالیشیوردم .

داغاردن آسمنی بیلمدیکم راوت یه تیشیر فریده . . انسان اونی داتما قوقلارسه ، بر زمان صو کرا او کوزل قوقوی دها آزدونم باشلار . . . بونک علاجی بر زمان کندی اوندن محروم اتمکدر . . . حتی بعضاً — صرف اواسکی کوزل قوقوی یکیدن بولق حرصیله — هر هانکی

بر قوقویی، مثلا بر... معناسز «صاری چیچك» ی یوزینه
یاقلاشدیریر...

بو اوت کوزل قوقوسی ایچون بعضاً بر حزین محنتده اونهارا..
انسانلر اونل یازمقلارینک آره سنده اورسهرلر، خیربالارلر.. فریده
سنی بو اضطراریدن درینله شمش کوزلرک محزون سودالردن یورولش
کوزل یوزوکه بن خیربالاندیجه قوقوسی آرتان چیچکله بکزه تیورم،
بنی آکلا بورسک دگی؟ .. چونکه آرتق کوزلرک کولیور، بنم
بومعناسز کبی کورون سوزلرمله اکلله تیورسک ..

فریده اویومنه حاضرلارنان برچو جوق کبی کیرپیکلرند یاش داملارلی
تیزه بن کوزلرینی قاپیوردی. بو هیجانی یورغونلقلردن او یله یتاب
دوشمشدی که دیزلری کیلیور، وجودینک بوتون آغیرلغنی کامرانک
قوللرینه براتیوردی. بر رؤیا ایچنده همان همان بالکدر دوداقلرینک
حرکتیله :

— کوریورسک .. آرتق چالی قوشی مؤبدأ اولدی .. دیدی.
کنج آدم باشنی دها زیاده یاقلاشدیردی عینی خفیف سسله :

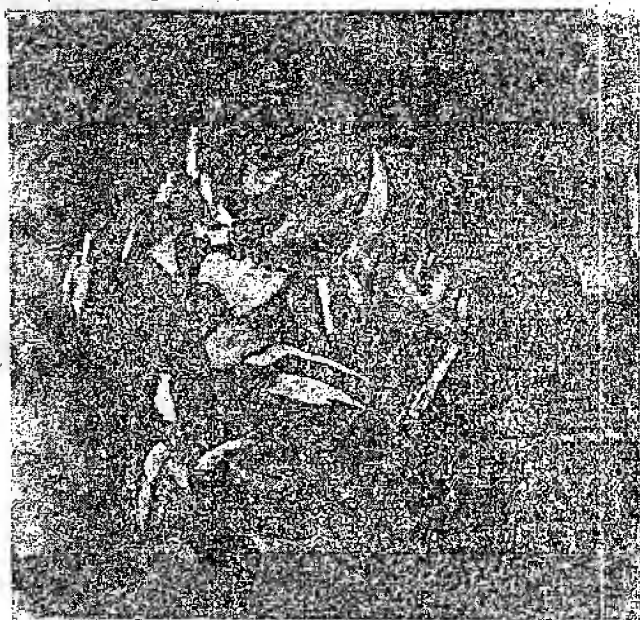
— زبانی یوق .. بن «چالی قوشی» نك بوتون سوداسنی شیمیدی
بر باشقه سنه ... «کلبشکر» ویردم، دیدی.

کامران قوللارنده کیتدیجه آغیرلاشان بو یتاب کنج قیزو جودینک
بردن بره جانلاندیغنی، بر حیات رعشه سیله قیوراندیغنی حس ایشدی.
— کامران اونل سوله مه .. یالواریرم سکا ...

حالا کامرانک کوکسند دوران باشنی بر آز آرقه به آتمش، یوزینی
کامرانه چویرمشدی ... کسک، طوتوق قصلرله تیزه بن کر داننک
دامارلری مورار یبور، یوزنده، کوزلرند قیزیلنلر اوچیوردی.

کامران حریص بر عناد ایله تکرار ایتمدی . — کلبشکر ... بئم،
ساده بئم کلبشکر ...

فریده بوتون وجودی تیرمه بهرک آياقلىرىنىڭ اوچىده يوكسهلدى،
كنج آدمى اوموزلىرىدىن چىكىدى . وجودىنىڭ بوتون قانى دوداقلرىنىڭ
طويلانىش ، بوينى اوزاتىدى .

وجودىنىڭ بوتون قانى دوداقلرىنىڭ طويلانىش ...

بر دقيقه صوگرا آيرىلشلىرىدى . فریده اوزون بر صوسزلقدن
صوگرا براق بر دره دن قانه قانه صو ايچن بر قوش كې جانلانىش ،

كوردولتو ياپيور ، آياغنى يره وورمىق ، يوزىنى كوسترمەك ايجون
 برياندن بريانه چوپىرمەك : « نە عيب ياربى نە عيب .. - سن سىب
 اولدك .. - واللاھى سن سىب اولدك صارى ظالم ، ديه خىرچىلا-
 شيوردى . يانلارندەكى آخاچك دالندە برچالى قوشى اونىوردى .

صوڭ

اقبال کتابخانه سنک صوڪ نشرياتي :

طبي کتابلر

دوقتور اسماعيل ڪنان	اجتماعي خسته لقلر	۴۰
» رفيق مينر	چو چوق بسله مك	۵۰
» خالوصي بهجت	دياتري حلب وشرق پڇيانلري	۱۵
» خالوصي بهجت	فرنگي قرحة ابتدائيه سي و سريري خرد پتي تشخيصي	۱۰۰
دوقتور خالوصي بهجت	مختبر طبيب عدلي رهبري	۱۵۰
» خاله ناجي	ڪيميائي غير عضوي درس لري برنجي جلد	۱۷۵
» لينور	علم حيوانات دوسلري ۲ جلد	۳۰۰
» اسماعيل علي	چو چوق خسته لقلري	۲۰۰
» حامد عثمان	علاجله تدوي	۲۵۰
» توفيق سالم	تدوي سريري ۲ نجي طبي	۱۷۵
» » »	تالخيص عمليات ولاديه	۶۰
» حسني شاڪر	طبابت عدليه رهبري	۵۰
دوقتور وصفي و بهاء الدين شاڪر	رنت خون لايدن	۱۰
دوقتور سليمان نمان	بتر و تتم مفصل	۱۰
» نديم	جراحي عمومي لكه سردن	۲۵
» ڪمال	آلبوميني تيولار	۲۵
» صائم علي	حلقوم التهابي	۲۵
» بيمري عصمت	۱۸ باشنه ڪيرن اوغلار منزه بر هڪيمك نصيحتلري	۲۰
دوقتور احسان	فيزيولوژي (مجله در)	۳۰۰

ملي و مترجم رومانلر

عشاق زاده خاله ضيا بك	ڪنارده قاش	۵۰
» » » » »	بر حكاية سودا	۵۰
» » » » »	لويق حيانلر	۱۰۰
» » » » »	عشق ممنوع	۱۰۰